הארץ

יום ראשון י"ז באב תשנ"ה, 13 באוגוסט 1995 VOL 77/23121 AUGUST 13 4.70 שקלים

כולל מע"מ, באילת 4.00 שקלים

קופות הגמל של טפחות נותנות לך יותר תשואה לאורך זמן

טפחות גמל

ההצהרה המשותפת לפרס וערפאת תובא היום לאישור הממשלה; הסגר על הרצועה הוארך ב-24 שעות

ראשי צה"ל לרבין: הסכם טאבה עשוי לפגוע ביכולת ישראל להילחם בטרור

מאת ירח טל

הממשלה תתבקש לאשר בישיבתה הבוקר את "ההצהרה המשותפת", שאליה הגיעו שר החוץ שמעון פרס ויו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, בשיחות טאבה, שנחתמה בראשי תיבות על ידי ראשי המשלחות למו"מ, אורי סביר ואבו־עלא. הדיון על אישור ההסכם יתחיל בשעה 14:00.

ראו עמודים א2, א3

בדיון על ההצהרה המשותפת, שהתקיים ביום שישי בלשכתו של ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, במשרד הביטחון בתל־אביב, הביעו הרמטכ"ל לשעבר, שר הפנים אהוד ברק, והדרג הביטחוני בראשות הרמטכ"ל אמנון שחק, הסתייגויות מההצהרה המשותפת, ובעיקר לגבי הסעיף הנוגע להיערכות המחודשת של צה"ל באזור הכפרי, אזור B, שבו מרוכזים 420 כפרים ערביים ומרבית ההתנחלויות.

על פי ההסכם, במקביל ליציאת צה"ל משש ערים בגדה, שתושלם לא יאוחר מ-22 יום לפני הבחירות למועצת הרשות הפלשתינית, ייערך צה"ל מחדש גם באזור הכפרי, ויעביר לרשות הפלשתינית את כל הסמכויות האזרחיות, כולל הסמכויות הקרקעיות, ואת האחריות לביטחון הפנים, אולם בידי ישראל תישאר "סמכות עודפת" – סמכות העל בנושא הביטחון כאזור, שהיקפה לא נקבע בהסכם.

השר ברק והדרג הביטחוני הבכיר, ובעיקר הרמטכ"ל, הביעו חשש שההתחייבות הזו שנותנת ישראל להתפנות מסביבת כפרי הגדה, בנוסף לפינוי מהערים הגדולות, עשויה לפגוע ביכולת ההתמודדות של צה"ל בטרור, בעיקר משום שהפריסה מחדש עלולה להביא לפגיעה ביכולת לאיסוף מודיעין בכפרים, ואולי גם ביכולת של צה"ל לרדוף אחר מחבלים וליזום פעולות מנע בתוך הכפרים, שיועברו לאחריות הרשות הפלשתינית.

הם ציינו כי המושג "אחריות עודפת" לביטחון, שתישמר בידי ישראל, הוא עמום ומעורפל מדי, ואולי יש צורך לפרטו יותר כדי למנוע מצב שבו יתנו לו הפלשתינאים פירושים הנוחים להם, דבר שעלול ליצור חיכוכים ועימותים לא רצויים עמם.

שר המשטרה, משה שחל, אמר כי ההגדרה הכוללת הזו דווקא משחקת לידיה של ישראל, ומעניקה לה כושר תמרון טוב יותר.

השר ברק הביע התנגדות לסעיפים בהסכם הנוגעים ללוח הזמנים של הפריסה מחדש של צה"ל בשטח C, המשתרע על 73% משטח הגדה. לדברי ברק, על פי הסכם העקרונות יכולה היתה ישראל לעכב את הפריסה מחדש עד ליום אחד לפני תחולת הסדר הקבע, עד סוף 1999, ואילו הסכם פרס־ערפאת קיצר את המועדים לשנה וחצי בלבד – עד יולי '97 לכל המאוחר.

ברק הזהיר כי דבר זה עלול לפגוע בכושר המיקוח של ישראל בהסדר הקבע, והביע חשש שכב־

(סוף בעמוד א10)

פרשנות / זאב שיף

הסכמה דחוקה של גורמי הביטחון

סיומת ההסכם בין ישראל לפלשתינאים על יישום השלב השני של הסכם אוסלו התקבלה בדרך כלל בהסכמה, אם כי דחוקה לעתים, על ידי אנשי הביטחון. עם זאת נשמעה ביקורת עקרונית מצד כמה אנשי צבא בכירים, בעיקר מפיקוד המרכז, וכן מהרמטכ"ל לשעבר, שר הפנים אהוד ברק.

בניגוד להסכמים הקודמים, כולל הסכם אוסלו והסכם קהיר, רבין אינו נוקט הפעם בשיטה לפיה מובא ההסכם ברגע האחרון לאישור הממשלה, שנאלצת לקבלו על יתרונותיו וחסרונותיו, ללא אפשרות לשינוי. במקרה זה נערכים דיונים מקדימים יסודיים, ורבין פתח את ההסכם לחוכמה עיניים ומפרט. ביום שישי נערך דיון נרחב כזה בהשתתפות ראש הממשלה, שר החוץ, השרים שחל, שריד וברק, הרמטכ"ל אמנון שחק, קצינים בכירים, אנשי צוות המו"מ, ראש השב"כ, ואנשי משרד החוץ.

ביקורתו של אהוד ברק התמקדה בשאלה העקרונית של ההיערכות הנוספת של צה"ל לאחר הבחירות למועצת הרשות הפלשתינית. לדבריו, ההיערכות לה התחייבה ישראל בהסכם הביניים היתה מפורטת ונרחבת מדי והיא עלולה להשאיר את ישראל ללא קלפי מיקוח לקראת השלב הסופי והקשה ביותר של ההסדר. התוצאה עלולה להיות, לדבריו, שמתנחלים ויישובים ישראליים רבים ימצאו עצמם מבודדים, כ"איים" ללא קשר ביניהם. אם הפלשתינאים לא יעמדו בהתחייבויותיהם בשלב הביניים, ישראל תמצא את עצמה במצב ביטחוני מסובך יותר. ברק היה רוצה שההתחייבות להיערכות הצבאית הנוספת, שתיעשה בשלושה שלבים, תהיה כללית יותר, מתוך כוונה לשמור על שליטה אזורית ולא על נקודות.

נימה דומה נשמעה גם בדבריו של אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן. בירן טען גם כי צה"ל יתקשה לערוך סיורים בכפרים ערביים רבים, ויתקשה לשמור כבעבר על הביטחון השוטף. בעוד שרבין היה מוכן לקבל את הביקורת מצד שר הפנים ברק, הוא חזר כמה פעמים על האמירה כי אל לו לצה"ל לעסוק במשמעות המדינית של ההיערכות הבאה. לדבריו, השאלה אם לממשלה יישארו קלפי מיקוח בשלבים הבאים במו"מ היא עניין מדיני.

ישראל והפלשתינאים לא הצליחו להגיע להבנה לגבי חברון. זו הפכה בינתיים למעין סמל בשביל ערפאת, והמשא והמתן לגבי המקום נעשה קשה יותר. במקרה זה חברו צה"ל והשב"כ בהתנגדותם להקמת תחנת משטרה פלשתינית בעיר. על מנת להרפות מעט ממתח הוויכוח על חברון הוחלט להקפיא לפי שעה את המשא והמתן בעניין זה.

נושא אחר שלא הועלה כלל לדיונים, בניגוד לפרסומים שונים, הוא שאלת האסירים. השאלה נשארה פתוחה. גישת ישראל היא נקודת פתיחות בקשר לאסירי הפתח, שהפסיקו את פעולות הטרור, וקביעת גישה תקיפה יותר כלפי החמאס והג'יהאד האיסלאמי.

ביקורת אחרת, בנושא שאינו קשור ישירות לביטחון, הושמעה לגבי מאגרי המים. הטענה היא כי היתה זו טעות קשה להסכים לשלב את האמריקאים כמתווכים בשאלה רגישה זו. מעורבות של צד שלישי תגרום לבסוף לדעת המומחים לקיצוץ גדול יותר במכסות המים של ישראל מכפי שהיא יכולה להרשות לעצמה.

נושאת מטוסים אמריקאית בדרכה לחיפה; "איתות לסדאם לבל יעז לפגוע בירדן"

"רדיו א־שרק": אל־חסן סירב לשתף פעולה עם צוות אמריקאי שהגיע לעמאן

מאת זאב שיף, גיא בכור ועקיבא אלדר

נושאת המטוסים האמריקאית "תיאודור רוזוולט", ששייטה בים התיכון, קיבלה הוראה לשנות כיוון ולהגיע לחיפה. מקורות אמריקאיים אמרו, כי התקרבותה של נושאת המטוסים לירדן היא איתות לנשיא עיראק, סדאם חוסיין, שלא יעז לנסות ולפגוע בירדן. נושאת המטוסים תגיע לישראל כבר מחר.

תחנת הרדיו הערבית המזוהה "רדיו א־שרק" דיווחה הלילה מפי מקורות אמריקאיים, כי חתנו של נשיא עיראק, חוסיין כאמל אל־חסן, שערק ביום שלישי לירדן, סירב לשתף פעולה עם צוות חוקרים אמריקאי שהגיע לתחקרו בעמאן.

כאמל אל־חסן שימש בעיראק כשר התעשייה, שר התעשיות הצבאיות, שר הגנה ומשקם צבא המדינה לאחר מלחמת המפרץ.

הוא נחשב למקורב ביותר אל סדאם חוסיין, הנשיא העיראקי אף הודה בכך אתמול, בנאומו אל אזרחי מדינתו. בשל תפקידיו הצבאיים והביטחוניים הרבים מחזיק אל־חסן בסודותיה הכמוסים ביותר של עיראק בתחומי הנשק הגרעיני, הכימי והבליסטי.

תחנת הרדיו מסרה – בהסתמך על מקור מערבי בעמאן ובאישור מקורות אמריקאיים בניו־יורק – כי ביום חמישי הגיע לעמאן צוות אמריקאי בכיר, שכלל את נציגי משרד החוץ, משרד ההגנה, המועצה לביטחון לאומי והסי־איי־איי, ונפגש עם אל־חסן לפי בקשת המלך הירדני, חוסיין.

ראו עמוד א4

לפי הידיעה, יומיים קודם לכן אישר המלך חוסיין לנשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בשיחה טלפונית, כי העריק הבכיר מוכן לדבר עם החוקרים האמריקאים. ואולם, כאשר החוקרים האמריקאים הגיעו, סירב אל־חסן לשתף פעולה עמם, דבר שגרם אי נעימות בין הירדנים לאמריקאים. עדיין לא ברור אם חוסיין טעה בכוונותיו של העריק, או שאל־חסן חזר בו.

העריק העיראקי ביקש לדחות את השיחה עם הבכירים האמריקאים למועד מאוחר יותר, אך לא נקב בתאריך, ובכך סיים את פגישתו עם האמריקאים.

אתמול יצא נשיא עיראק בהתקפה חריפה על חתנו. "אבל", אמר סדאם חוסיין בנאומו, "חוסיין כאמל, שהיה המקורב ביותר אלי, בגד, אך לא תהיה לכך השלכה כפי שהיתה למעשהו של יהודה איש קריות. ההיסטוריה תגמול לו כפי שהיא גמלה לאחרים, אם הוא רוצה להיטהר מכתם מפשעיו – עליו למות, ולא לחיות חיי השפלה".

במסיבת עיתונאים ראשונה שקיים אתמול חוסיין כאמל אל־חסן בעמאן הוא הבהיר כי יעשה כמיטב יכולתו על מנת להפיל את המשטר בבגדאד. "אני קורא לקצינים בצבא, לקציני המשמר הרפובליקני, לקציני המשמר המיוחד, לעובדי הממשל ולכל שכבות החברה העיראקית להתכונן לתפנית חשובה, שתהפוך את עיראק למדינה מודרנית, שתוכל לבוא בדברים עם הקהילה הבינלאומית", אמר אל־חסן.

הוא גם הזהיר כי אם יימשכו האיומים על חייו, יחשוף "עניינים חשובים וחמורים", אך הדגיש כי בכל מקרה לא יגלה סודות צבאיים של עיראק, אם הדבר לא יהלום את האינטרס העיראקי.

מקורות אמריקאיים בוואשינגטון מסרו אמש, כי תרגיל משותף לצבאות ארה"ב וירדן ינוצל להפגנת מחויבותה של ארה"ב לביטחונה של הממלכה ההאשמית.

לדברי המקורות, אף שהתרגיל תוכנן זה מכבר, הוא ישמש כאות אזהרה לנשיא העיראקי שלא להגיב באלימות על החלטתו של המלך חוסיין להעניק מקלט מדיני לכאמל אל־חסן ובני משפחתו שערקו מעיראק.

וואשינגטון (ע"ת). פקיד אמריקאי בכיר אמר אתמול, כי דבריו של חתנו העריק של נשיא עיראק על אודות הצורך בשינוי השלטון בארצו מדגישים את בידודו ההולך וגובר של סדאם חוסיין בארצו.

"אנחנו מאמינים כי דברים אלה מדגישים את מידת בידודו של סדאם חוסיין, וכי הם מאשרים את נקודת ההשקפה שלנו כי עריקתו של כאמל אל־חסן היא התפתחות בעלת חשיבות פוטנציאלית רבה", אמר הפקיד.

חוסיין כאמל אל־חסן, חתנו של סדאם חוסיין שערק לירדן, במסיבת העיתונאים אתמול. תצלום: איי־פי

צה"ל והמשטרה נמנעו מלפנות מפגינים מגבעת הרגן; 3 קרוואנים הוצבו על גבעה ליד טלמון — עמ' א4

קצין צה"ל ושני חיילים נפצעו מירי פצצת מרגמה לעבר מוצב בדרום לבנון — עמ' א5

משרד הדתות יממן נסיעת פסולי חיתון להינשא בחו"ל ובניית בתי קבורה חילוניים — עמ' א6

דוד לוי: "מפלגה בראשותי תקום בחג החנוכה הקרוב; תניף דגל חברתי ומדיני" — עמ' א6

סוכן משטרתי סמוי נרצח ביריות אקדח; צעיר נדקר למוות בריב על רכישת רכב — עמ' א7

נרצחה ערבייה ישראלית שהתגוררה בקלקיליה; קרוב משפחתה חשוד ברצח — עמ' א10

בגליון זה 32 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0220	+0.23%
שחור	3.03	—
סל יציג	3.4777	−0.35%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE

גמאטרוניק

טל': 02-821777

מסתנן נלכד בבקעה; ניסה להבריח 30 רובים ואקדחים

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

כוחות הביטחון עצרו אתמול מסתנן שחצה את גבול ירדן בקרבת מושב ארגמן בבקעת הירדן. ליד גדר המערכת נמצא תיק גדול ובתוכו כ-30 אקדחים מסוגים שונים, שני רובי סער מסוג קלצ'ניקוב ותת־מקלע ישן מסוג קארל גוסטב.

אתמול לפנות בוקר סמוך לשעה 4, התגלו סימני חדירה מגבול ירדן. כוחות צה"ל שהוזעקו למקום זיהו עקבות של שני אנשים. אחרי זמן קצר גילו כי אחד החודרים חזר לשטח ירדן.

כוחות צה"ל פתחו במרדף אחרי המסתנן שנותר בשטח ישראל וסמוך לשעה ארבע אחר הצהריים איתרו אותו בעזרת גשש וכלבי גישוש על גבעה ליד הכפר מארג' נעג'ה, ועצרו אותו.

(סוף בעמוד א10)

ארה"ב מפסיקה לבצע ניסויים גרעיניים; קלינטון קורא להטיל איסור כולל

מאת עקיבא אלדר, שליח "הארץ" בוואשינגטון

ארה"ב, המדינה היחידה שהשתמשה בפצצת אטום והיא המדינה הראשונה המפסיקה את הניסויים הגרעיניים, בתנאי כי לא תהיה האחרונה להפסיקם. כך הודיע שלשום נשיא ארה"ב ביל קלינטון. הנשיא הדגיש כי ארה"ב תשמור לעצמה את הזכות לבצע ניסויים גרעיניים במקרה של צורך לאומי עליון.

קלינטון, הנשיא הראשון שנולד אחרי מלחמת העולם השנייה, אמר כי מנהיגים אמריקאים מהנשיא אייזנהאואר וקנדי, האמינו כי איסור כולל של ניסויים גרעיניים יהיה צעד מרכזי במאמץ למנוע הפצת נשק גרעיני.

"היום, כאן, יחזק הסכם מעין זה במידה ניכרת את ביטחונה של ארה"ב ומדינות ברחבי העולם. אבל, היום, שלא כאן, הסכם כזה הנו בהישג יד", אמר קלינטון בטקס לציון 50 שנה לכניעתה של יפאן, בעקבות הטלת פצצות האטום על שתי הערים. החלטתו של קלינטון על הפסקת הניסויים הגרעיניים נועדה לעודד את המשא ומתן שמנהלת ארה"ב בז'נווה עם 38 מדינות, על אמנה בינלאומית לאיסור כולל על ניסויים גרעיניים.

המו"מ נקלע לקיפאון עקב דרישתן של ארה"ב ורוסיה שהאמנה תכלול סעיף שיאפשר ניסויים בהיקף מצומצם. הדבר נועד להבטיח את בטיחותם ואמינותם של מאגרי הנשק שבידי שתי המעצמות. פקידים בבית הלבן העריכו כי ההחלטה האמריקאית בדבר הפסקת הניסויים והודעתה של צרפת מיום חמישי שעבר, על החלטתה להפסיק לאחר ביצוע סדרת הניסויים המתוכננים באוקיינוס השקט, יעניקו תנופה ניכרת למו"מ הכושל בז'נווה.

הפקידים אמרו כי ההודעה האמריקאית לא תואמה עם צרפת, אך משקיפים הצביעו על העובדה שפעם נוספת הקדים נשיא צרפת, ז'אק שיראק, את הנשיא קלינטון. במסיבת העיתונאים המיוחדת שבה הודיע על החלטתו להפסיק באורח חד־צדדי את הניסויים הגרעיניים, אמר קלינטון כי על מנת למנוע ממדינות אחרות לאיים על שלום העולם באמצעות נשק גרעיני, הוא יוזם תוכנית לשימור המאגר הגרעיני שבידי ארה"ב.

הוא ביקש מהקונגרס לאשר תקציב מיד של מיליארדי דולרים לקידום תוכנית לבניית מערכת פיקוח על הנשק הגרעיני בעשר השנים הקרובות. אף שלאחר הניסוי האחרון, בספטמבר 1992, הודיע הנשיא הרפובליקאי ג'ורג' בוש על הפסקת הניסויים, אין הרוב הרפובליקאי בקונגרס נלהב לוותר עליהם. ביום שני שעבר הקצה הסנאט 50 מיליון דולר לניסויים גרעיניים מוגבלים. קלינטון דוחה את דרישתם של מומחי הפנטגון שההסכם יתיר ניסויים בהיקף של עד 500 טון טי־אן־טי (לעומת 15,000 טונות שהוטלו על העיר הירושימה ביפאן באוגוסט 45').

ההחלטה של ארה"ב להפסיק כליל את הניסויים הגרעיניים תכפה על בריטניה ללכת בעקבותיה, שכן הבריטים משתמשים באתר הניסוי האמריקאי בנוואדה. סין ביצעה ניסוי גרעיני לפני שלושה חודשים ועקב המתיחות ביחסיה עם ארה"ב, אין צופים שבייג'ין תתרשם ממאמציו של הנשיא קלינטון להגביל את הפצת הנשק הגרעיני, ולצמצם את סכנת השימוש בנשק זה.

אב מיפו חשוד בהחדרת הרואין לבתו התינוקת

מאת יוסי המנזי

מעצרו של אב החשוד בהחדרת הרואין לבתו התינוקת, הוארך שלשום בחמישה ימים בהוראת שופט בית משפט השלום בתל־אביב, דוד רוזן. החשוד הנו בן 32, תושב יפו. האם, בת 29, שוחררה בערבות של 3,250 שקלים.

בבקשת המשטרה, להאריך את מעצרם של בני הזוג בעשרה ימים, נכתב, בין השאר, כי מבדיקת התינוקת, בת השבעה חודשים, בבית החולים נמצאו בגופה שרידי סם. גם בחיפוש בבית בני הזוג, שלהם שלושה ילדים נוספים, נמצאו שרידי סם.

העבירות שבני הזוג חשודים בהן, הן התעללות בחסר ישע, והחזקת סם.

נציג משטרת יפו, רס"ר עדני אליאס, ציין כי אין זו הפעם הראשונה שהמשטרה חושדת כי לגופה של התינוקת החודר סם. בפעם הקודמת, שאירעה בתחילת יוני, התינוקת אושפזה כעשרה ימים בבית החולים. בדיקת שתן עוררה חשד להימצאות הרואין, אולם הוברר כי מדובר במורפין. הוא הביע חשש לשלומם של הילדים, אם הוריהם ישוחררו וציין כי יש לאפשר למשטרה לגבש ראיות ללא הפרעה.

סניגורם של בני הזוג, עו"ד האלד כבוב, אמר: יש הבדל תהומי בין הרואין למורפיה. החשוד טוען כי הוא משתמש בסמים, אולם אין לו כל אינטרס למעשה המיוחס לו. הוא מעולם לא פגע בילדיה; התינוקת היתה יכולה לעבור ממקום למקום ולקחת את הסם בטעות; זהו דבר אלמנטרי שילדים מכניסים כל דבר לפה. לגבי האישה ציין הסניגור, כי אין עילה להחזיקה במעצר.

בהחלטתו הורה השופט למשטרה להודיע בקבלת ממצאי הבדיקה מהמעבדה הטוקסיקולוגית. הוא ציין כי לא מצא בחומר החקירה ראיות היכולות לקשור את האם למעשה, אולם סבור כי קיימת עילת מעצר לגבי החשוד.

בן־יאיר אסר על השב"כ להשתמש בשיטת הטלטול בחקירותיו

משפטן בכיר: קביעת היועץ מחייבת את רבין ואת ועדת השרים

מאת גדעון אלון

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, ביטל באחרונה את ההיתר שניתן לחוקרי השב"כ להשתמש בשיטת הטלטול בחקירותיהם של פעילי החמאס והג'יהאד האיסלאמי, החשודים בתכנון פיגועי טרור.

בן־יאיר הודיע בדיונים פנימיים, בעת שנתבקש לאשר את הארכת ההיתרים המיוחדים לחוקרי השב"כ, כי נכונתו להאריך את ההיתרים המיוחדים מותנית בכך שחוקרי השב"כ יפסיקו את השימוש בשיטת הטלטול. היועץ המשפטי לממשלה הגיע למסקנה, המבוססת על חוות דעת רפואיות ששיטת חקירה זו נגועה באי חוקיות, ועלולה לגרום למותו של הנחקר או לגרימת נזק מוחי.

השרים דוד ליבאי ויוסי שריד תמכו בעמדתו זו של היועץ המשפטי. לעומת זאת ראש הממשלה, יצחק רבין, ושר המשטרה, משה שחל, תומכים בעמדת השב"כ, הטוען כי השימוש בשיטת הטלטול חיוני לחקירת החשודים בתכנון פיגועים. נוכח המחלוקת בין חברי ועדת השרים לענייני השב"כ, היא תשוב ותתכנס באמצע השבוע כדי לגבש את רשימת ההיתרים שיינתנו לחוקרי השב"כ.

מקור משפטי בכיר אמר אמש: "ועדת השרים איננה יכולה לאשר אמצעי חקירה בלתי חוקי. ברגע שהיועץ המשפטי לממשלה קבע בחוות דעת שאמצעי הטלטול הוא בלתי חוקי, עמוד חברי ועדת השרים, כולל ראש הממשלה, זהו סוף פסוק ואין לחלוק על כך".

בהתייעצויות שקיימו באחרונה חברי ועדת המשנה של ועדת השרים לענייני השב"כ עם היועץ המשפטי בעניין ההיתרים המיוחדים, נדונה בעיקר משמעות גבולות "הפצצה המתקתקת" ו"הגנת הצורך", כלומר באילו מקרים רשאים חוקרי השב"כ, באישור ראש השב"כ, לעשות שימוש באמצעים חריגים. הכוונה למקרים בהם קיימת סכנה ודאית לחיי אדם, כמו בעת חקירתו של חשוד שהיה לו מידע על חטיפתו של נחשון וקסמן.

מקור משפטי ציין כי "ראשי השב"כ מנסים להפעיל לחץ על חברי ועדת השרים לענייני השב"כ באמצעות העיתונות, בכך שהם טוענים שאם לא יאפשרו להם להשתמש בשיטת הטלטול הם לא יוכלו לשמור על ביטחון המדינה". לדברי מקור משפטי בכיר "זו טענה משוללת יסוד משום שבידי השב"כ אמצעים מגוונים ואין שום צורך לניסיון השב"כ ליצור את הרושם כאילו מצפים מהם שיחקרו על כוס קפה. זו הטעיה מכוונת".

השבוע תתקיים ישיבה נוספת במשרד המשפטים, יחד עם ראשי השב"כ, בעניין גיבושה של הצעת חוק השב"כ שתובא לאישור הכנסת עם פתיחת מושב החורף בחודש אוקטובר. צוותים משפטיים עוסקים עתה בניסוח סעיפי החוק על פי שלד הצעת החוק שהוכן על ידי משרד המשפטים והיועצים המשפטיים של השב"כ.

4 רמזורים מכיכר המדינה ואתם בבית!

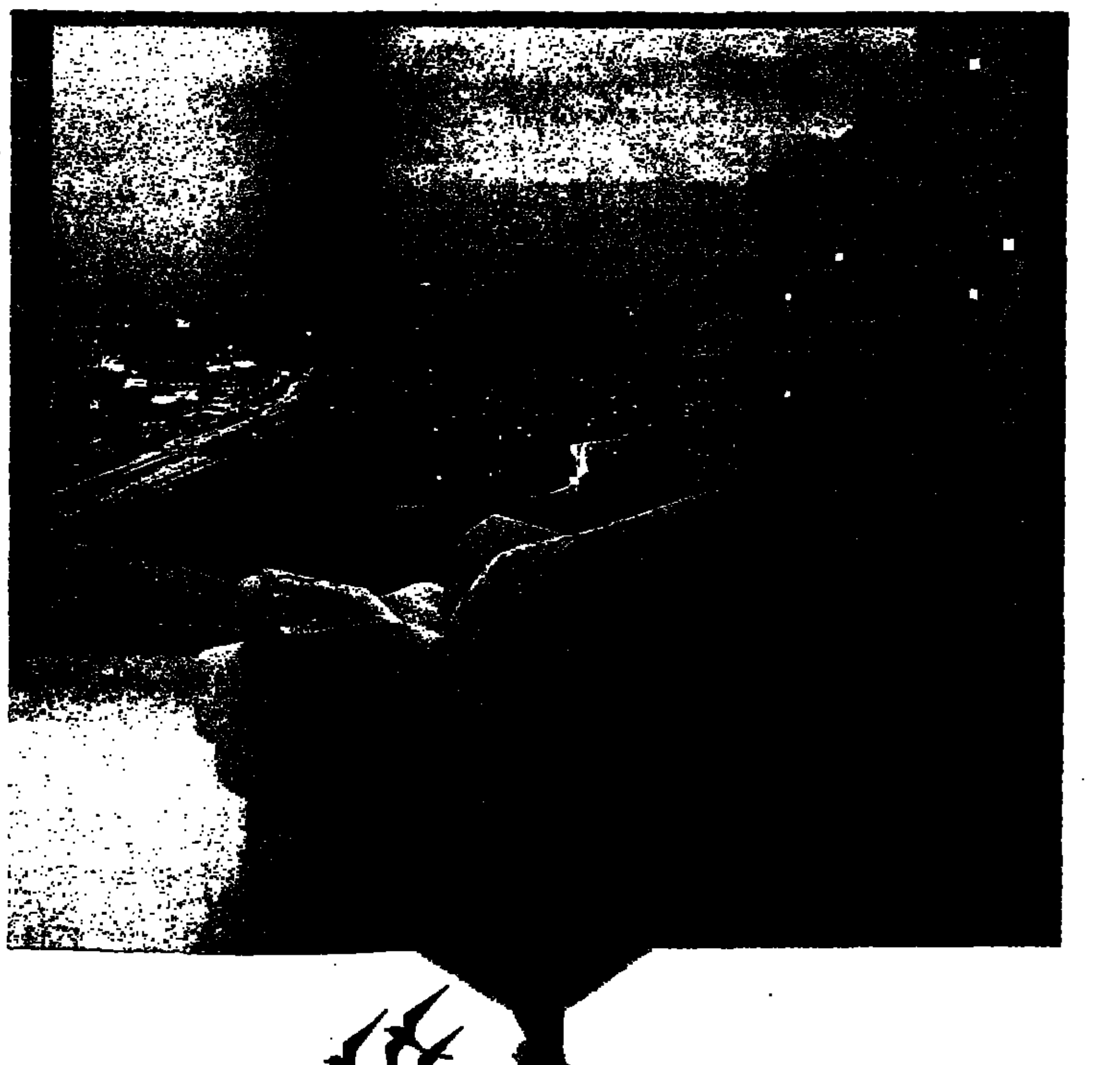

סביוני גן

כל כך קרוב ואתם בעולם אחר!

"סביוני גן" שכונת היוקרה שהפכה ל- BEST SELLER.
4 רמזורים בלבד מכיכר המדינה והגעתם הביתה.
כאן מחכה לכם כל מה שעושה את החיים ליפים יותר:
בריכת שחיה, חדר כושר, סקווש, לובי מפואר ועוד
פינוקים לאוהבי החיים הטובים.

"סביוני גן" עוד סיפור הצלחה של אפריקה ישראל
שיכול להיות גם סיפור ההצלחה שלכם.

לבחירתכם דירות בנות 3.5, 4, 5 ו-5.5 חדרים,
דופלקסים ופנטהאוזים מפוארים.

שכונת מגורים אקסקלוסיבית
בגבול רמת גן תל אביב

משרד מכירות באתר: רח' הגלעד 11 רמת גן
כניסה מרח' אבא הלל 12, טל: 03-7528297/8
שעות פתיחה: א'-ה' 9:30-17:00, ו' 9:30-13:00

אפריקה ישראל להשקעות בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המשא ומתן על הסכם הביניים

ברק מזהיר: הסיכום יקרב את הפלשתינאים לגבולות '67

מאת ירח טל

שר הפנים אהוד ברק והדרג הצבאי מקצועי, בראשו הרמטכ"ל אמנון שחק, מסתייגים מחלקים ב"הצהרה המשותפת", אותה סיכמו ביום חמישי לפנות בוקר שר החוץ, שמעון פרס, ויו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת. כך עולה מהדיון הסגור שהתקיים שלשום בלשכתו של ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, במשרד הביטחון בתל-אביב. הדיון ארך למעלה מארבע שעות.

ראש הממשלה והשרים פרס, משה שחל ויוסי שריד הביעו תמיכה מלאה במסמך. המסמך יוצג הבוקר לראשונה בפני שאר השרים, בישיבה השבועית של הממשלה, והם יתבקשו לאשר אותו. רבין מתכוון לאפשר לכל השרים להביע בישיבה את דעתם על המסמך. המסמך לא יובא לאישור הכנסת, ולדברי פרס, הרשות המחוקקת תתבקש לאשר רק את הסכם הביניים כולו, שההצהרה המשותפת תהיה חלק בלתי נפרד ממנו.

ההסתייגויות של השר ברק והדרג המקצועי-ביטחוני נוגעות בעיקר לסעיף העוסק בפריסתו מחדש של צה"ל באזור B – האזור הכפרי. על פי הסיכום, במקביל ליציאת צה"ל משש ערים בגדה – שכם, טול כרם, קלקיליה, ג'נין, רמאללה ובית לחם – וההיערכות המחודשת של צה"ל בחברון, ייערך צה"ל מחדש גם באזור הכפרי בגדה, המאוכלס ברובו בידי אוכלוסייה פלשתינית. באזור זה תעביר ישראל למשטרה הפלשתינית את הסמכויות האזרחיות והאחריות על ביטחון פנים ב-450 הכפרים הערביים, בהם חיים כ-70% מכלל האוכלוסייה הפלשתינית בגדה. בידי צה"ל תישאר "אחריות עודפת" בנושאי ביטחון.

חופש הפעולה של צה"ל

השאלות שעוררו הרמטכ"ל, ראש השב"כ והאלוף פיקוד המרכז אילן בירן, נגעו לשאלה באיזו מידה יהיה צה"ל חופשי לפעול באזור זה לשם סיכול ומניעה של פעולות טרור ומרדף חם אחרי מחבלים.

הגורמים המקצועיים הביעו חשש שצה"ל יתקשה להיכנס לאחר הפינוי לכפרים לצורך מרדף אחר מחבלים או לצורך פעולות מנע לסיכול טרור, וכמו כן טענו שיכולת איסוף המידע המודיעיני בכפרים לצורך סיכול פעולות טרור תיפגע כתוצאה מפינוים. לדעתם, יש אולי לסייג ולהגביל את ממדי הפינוי באזור זה, או לחילופין להגדיר בצורה מפורשת יותר בהסכם מהי האחריות העודפת של צה"ל לנושאי הביטחון באזור. אם לא יוגדרו אופי האחריות יביא לדעתם הדבר לחיכוכים ועימותים לא רצויים עם הרשות הפלשתינית.

האלוף עוזי דיין הסתייג מהסעיף בהצהרה שבו נאמר כי תנועת המשטרה הפלשתינית בכבישי האזור תהיה טעונה הודעה ואישור של צה"ל. לדבריו, סעיף זה אינו מפורט דיו, ועלול להשאיר פרצות ביטחוניות. לדעתו, על ישראל להתנות מתן היתר לתנועת משטרה פלשתינית בהגדרת מטרת הנסיעה ואופי הפעולה שבכוונתה לבצע.

שר המשטרה אמר כי מוטב להשאיר את הגדרת הסמכות העודפת בענייני ביטחון לישראל, ולהשאיר בידיה מרחב תמרון בעניין זה. לדבריו, עדיף לתת סמכויות נרחבות למשטרה הפלשתינית בנושאי ביטחון פנים.

"תמיד נותנים את הדוגמא של תאונה בין רכב ישראלי לרכב פלשתיני על כביש בגדה, באזור שיועבר לאחריות הרשות הפלשתינית. אבל מה נעשה במקרה של תאונה שבה יהיו מעורבים שני מכוניות פלשתיניות? האם ניקח על עצמנו את האחריות לטיפול", שאל שחל.

הגורמים הביטחוניים הסתייגו גם מסיורים משותפים ברכב אחד של משטרה פלשתינית ומשטרה ישראלית, כפי שהציע שר המשטרה. הם טענו כי הדבר עלול להביא לכך שהשוטרים הפלשתינאים יצטיירו כמשתפי פעולה, ותיפגע הלגיטימיות שלהם בעיני הציבור. לכן, לדעתם, עדיף להנהיג סיורים משותפים בכלי רכב נפרדים.

בישיבה אצל רבין התנגד שחל לעמדת ברק: "אי אפשר לעבוד כל הזמן על הפלשתינאים בעיניים. הם לא מטומטמים, ומוטב שלא נצא מנקודת הנחה שהם המטומטמים ואנחנו החכמים"

מרכזי תיאום משותפים

מהדיון אצל ראש הממשלה מתברר כי בין ישראל לפלשתינאים נטוש ויכוח לגבי מספר תחנות המשטרה שיוקמו בגדה. הפלשתינאים תובעים להקים 30 תחנות, ואילו ישראל מוכנה להקמה של 25 תחנות בלבד, תוך הטלת הגבלות על תנועת המשטרה בין התחנות ובאזור כולו. ישראל גם מתנגדת שתחנות משטרה יוקמו בסמוך להתנחלויות.

פרס וערפאת הסכימו על הקמת ששה מרכזי תיאום משותפים למשטרה הפלשתינית ומשטרת ישראל וצה"ל, שיתפרסו באזורים A ו-B. מרכז אחד כזה פועל כיום ביריחו. תנועת המשטרה הפלשתינית מחוץ לששת הערים הגדולות תהיה מותנית במסירת הודעה מוקדמת למרכז התיאום המשותף.

על פי הסיכומים, ישראל תעביר לפלשתינאים את כל הסמכויות האזרחיות שאינן קשורות לקרקע בכל אזור C, כבר בשלב הראשון של ההיערכות מחדש, שיתבצע ביוני '97.

ויכוח חריף התנהל בישיבה בין השר ברק לשחל, שנתמך בידי השר שריד. ברק הביע חשש שההסכם יכבול את ידיה של ישראל במשא ומתן על הסדר הקבע. לדבריו, על פי הסכם פרס-ערפאת קוצר לוח הזמנים לפריסה מחדש של צה"ל, וישראל התחייבה להשלימה עד יולי '97, בעוד שלפי פרשנות של הסכם העקרונות יכולה הפריסה להימשך עד סוף '99. לדעתו, דבר זה יפגע בכוח התמרון של ישראל במשא ומתן על הסדר הקבע ובקביעת הגבולות הסופיים בין מדינת ישראל לבין היישות הפלשתינית.

ברק אמר, כי הסכם קמפ דייוויד הבטיח לפלשתינאים זכויות על שטח הגדה כולה, שנחשב כיחידה טריטוריאלית אחת שעליה תחול סמכות השיפוט של האוטונומיה הפלשתינית, למעט אזורי ביטחון שיוגדרו וההתנחלויות. לדעתו, הפלשתינאים יתעקשו שישראל תתפנה בתוך שנה וחצי מיום הבחירות למועצה הפלשתינית לאזורי ביטחון מוגדרים ומצומצמים ככל שניתן, "בעוד שלו לא היינו מתחייבים ללוח זמנים מקוצר לפריסה מחדש יכולה היתה ישראל למשוך את הפריסה עד ליום האחרון של הסדר הביניים, דבר שהיה משאיר לה כושר תמרון רב יותר בקביעת הגבולות הסופיים".

לדבריו, "ההסכם הזה משחק לידיהם של הפלשתינאים יותר מאשר לישראל. הוא עלול להביא אותנו למצב שבו במשא ומתן על הסדר הקבע ניאלץ להתקפל מעבר למה שציפינו. קיים ספק אם לאחר יישום הסכם הביניים תוכל ישראל להתעקש על גבולות על פי תוכנית אלון או לפי הפשרה הטריטוריאלית כפי שנוסחה במצע העבודה, והיא עלולה לקרב אותנו לגבולות 67'".

שחל יצא בתריסות רבה נגד עמדתו של ברק, שלדבריו מנוגדת להסכם העקרונות. "אי אפשר לעבוד כל הזמן על הפלשתינאים בעיניים. הם לא מטומטמים, ומוטב שלא נצא מנקודת הנחה שהם המטומטמים ואנחנו החכמים. מה גם שצריך לזכור שהם שכרו משרד עורכי דין גדול בארה"ב שמייעץ להם בכל שלבי המשא ומתן", אמר שחל. בפנותו לרבין הוסיף כי "צריך לאורח את התהליך, ולהקנות כמה שיותר סמכויות אזרחיות לפלשתינאים בכל השטח."

"סיכום סביר"

שחל הדגיש, כי הסיכום בין פרס לערפאת הוא על פי הסכם העקרונות, "זהו סיכום סביר ואפילו טוב בתנאים הקיימים". הוא אמר כי ההצהרה המשותפת עומדת בזיקה להסדר הקבע, על פי האינטרס הישראלי.

גם פרס גורס כי ההצהרה המשותפת משאירה בידי ישראל כמעט את כל הקלפים במשא ומתן לקביעת גבולות הסדר הקבע, שכן בהצהרה השאירה ישראל בידיה את סמכות העל לנושא הביטחון בכל השטח, לרבות השטחים שיפונו על ידי צה"ל, ואילו באזור C, המשתרע על 73% משטח הגדה, נקבע רק לוח זמנים להיערכות מחדש של צה"ל, אבל לא נקבעו השטחים אליהם יתפנה צה"ל, והפלשתינאים הסכימו שישראל היא שתגדיר מה יהיו שטחים אלה.

רבין תמך בעמדתו של פרס והזכיר את בקעת הירדן, שישראל תובעת להגדיר על כולה כאזור ביטחון שממנו לא תתפנה, ושתשתרע במערב עד לשיפולי גב ההר ובמזרח עד נהר הירדן.

קביעת עמדה

בפגישה עם עיתונאים לאחר הדיון אמר פרס כי ישראל תצטרך להתחיל בקרוב לגבש את עמדתה לגבי מפת הגבולות הסופית בהסדר הקבע בין ישראל לפלשתינאים, במקביל לפריסה מחדש של צה"ל. הוא סירב לומר היכן לדעתו צריך לעבור הגבול, ורק אמר שלא מדובר בגבולות 67', "אבל גם לא כגבולות ששורטטו בתוכניות כמו הדרך השלישית, תוכנית אלון וכו'".

בדיון הסבירו ראשי המשלחת הישראלית כי הצורך להעביר את ההסכמות שסיכמו פרס וערפאת בעל פה על מסמך חתום בידי שני הצדדים עלה משום שניסיון העבר מוכיח שהפלשתינאים חוזרים בהם מחלק מההבנות ברגע שהצדדים הגיעו לניסוח מחייב. יואל זינגר הדגיש, כי עתה יהיה צורך לתרגם את ההצהרה לסעיפים בהסכם, ועדיין צפויים להערכתו חילוקי דעות סביב הפרשנות שינסה כל צד לתת לסעיפי ההצהרה שנוסחו בחלקם הגדול באופן כללי בלבד.

לוח זמנים לפריסה מחודשת של צה"ל בגדה

שנה	מועד	אזור A – עירוני	אזור B – כפרי	אזור C – כל השאר
1995	ספטמבר – חתימת הסכם הביניים, עד 22 יום לפני הבחירות למועצה הפלשתינית (מועד משוער לבחירות – סוף דצמבר '95 – ראשית ינואר '96).	יציאת צה"ל מ-6 ערים בגדה – ג'נין, טול-כרם, קלקיליה, שכם, רמאללה ובית-לחם* + העברת סמכויות אזרחיות + היערכות מחדש בחברון**.	העברת האחריות האזרחית לרשות הפלשתינית על 420 מכפרי הגדה + 25–30 תחנות משטרה פלשתיניות ופריסת משטרה פלשתינית בשטח. סמכות-על בנושא הביטחון נשארת בידי ישראל.	נשאר באחריות בלעדית של ישראל – כמו היום.
	מארס – 3 חודשים לאחר הבחירות למועצה הפלשתינית.		המשטרה הפלשתינית תקבל היתר לתנועה חופשית בכבישים בגדה שאין בהם תנועה של ישראלים, כפוף לאישור D.C.O.	
1996	מאי	תחילת המשא ומתן על הסדר הקבע		
	יוני			העברת כל הסמכויות האזרחיות להוציא הסמכויות הקרקעיות לרשות הפלשתינית בכל אזור C. שלב ראשון של F.R.D – Further Redeployment בשטח שיתפנה בשלב זה יועברו לרשות הפלשתינית הסמכויות המלאות כמו ב-A וב-B – לא הוגדר עדיין השטח. ישראל היא זו שתקבע.
	אוקטובר – נובמבר	בחירות בישראל		
1997	ינואר			שלב שני של F.R.D - העברת סמכויות קרקעיות נוספות לרשות הפלשתינית בשטח שיפונה ע"י צה"ל – השטח לא נקבע.
	יוני***			השלמת היערכות מחדש של צה"ל בגדה כולה.
1999	סיום המו"מ וחתימה על הסכם הקבע (לפי לוח הזמנים של הסכם אוסלו)			

* פינוי כוחות צה"ל מרמאללה ובית-לחם ייעשה רק לאחר השלמת סלילת הכבישים העוקפים ערים אלה. אם סלילת הכבישים לא תסתיים עד למועד שנקבע לפינוי צה"ל מערי הגדה, צה"ל ייערך מחדש בשתי ערים אלה לקראת הבחירות בשטחים, אבל לא יפנה אותן לחלוטין.
** חברון – בעיית ההיערכות מחדש בחברון טרם נפתרה. ההערכה היא שלחברון ייקבע מעמד מיוחד ולא יהיה בה פינוי מוחלט של צה"ל אלא היערכות שונה זאת עד 22 יום לפני הבחירות בשטחים.
*** הפלשתינאים תובעים שההיערכות מחדש בגדה תסתיים לא יאוחר מפברואר '97 ונושא זה עדיין לא הוכרע.

ירח טל

עיקרי ההצהרה המשותפת

להלן העקרונות שהוסכמו בשיחות בין שר החוץ, שמעון פרס, ליו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, במפגש ביניהם בטאבה ב-10 באוגוסט. העקרונות הכלליים עתידים להיות מעוגנים בהסכם הביניים.

אזור B – באזור זה תתבצע היערכות מחדש של כוחות צה"ל. המשטרה הפלשתינית תקבל אחריות לביטחון הפנים של התושבים הפלשתינאים, ותהיה רשאית להקים תחנות משטרה משלה. ישראל תובעת שמספר התחנות לא יעלה על 25, בעוד שהפלשתינאים תובעים 30 תחנות. מספר התחנות ומיקומן טרם נקבע.

לישראל תהיה סמכות ביטחונית עודפת בענייני ביטחון באזור, לצורך הגנה על המתנחלים ולמלחמה באיומי טרור. תנועת השוטרים הפלשתינאים (שמספרם לא נקבע) באזור תהיה טעונה אישור ותיאום עם ישראל.

אזור C – באזור זה תבוצע הפריסה מחדש באופן הדרגתי, לפי הקבוע בהסכם העקרונות. הפריסה תתבצע בשלושה שלבים, אחת לששה חודשים, החל מיום כינון מועצת הרשות הפלשתינית, ותסתיים ביולי '97, בהנחה שהבחירות יתקיימו לא יאוחר מינואר '96. הפלשתינאים תובעים, עם זאת, כי הפריסה תסתיים בפברואר '97. השטח שיפונה לא הוגדר, וישראל היא שתקבע מה הם השטחים שיפנה צה"ל, בהתאם לצרכי הביטחון.

ישראל תעביר לרשות הפלשתינית את כל הסמכויות האזרחיות שאינן מתייחסות לטריטוריה בכל שטח C כבר בשלב הראשון של ההיערכות מחדש באזור. סמכויות הקשורות בקרקע (כמו ניהול ארכיון מדינה, תכנון ובנייה, פארקים ושמורות טבע, כבישים וכו') יועברו לרשות הפלשתינית גם באזור C בכל שטח שצה"ל יפנה ויעביר לידיה.

חברון – לגבי הפריסה המחודשת בחברון לא הושגה עדיין הסכמה. הצדדים החליפו דעות בנושא זה, והחליטו להמשיך ולדון בו.

שחרור אסירים – בנוסף לשני הגלים של שחרור אסירים שעליהם כבר הוחלט הוסכם עתה על גל שחרורים שלישי. לשחרור זה לא נקבע עדיין מועד. ועדת השרים המיוחדת, בראשותו של שר המשטרה משה שחל, תקבע את מספרם של האסירים שישוחררו בכל אחד מהשלבים, מי ישוחרר ואת מועדי השחרור המדויקים. הפלשתינאים תובעים שבתום שלושת השלבים ישוחררו כלל האסירים הפלשתינאים הכלואים בבתי כלא ישראליים, למעלה מ-5,000 איש, לרבות עצירי החמאס. ישראל הסכימה עד כה לשחרר רק כ-1,500 עד 2,000 אסירים בשני גלים עד הבחירות, שבהם לא ייכללו אסירים שהרגו ישראלים.

הכנסות ממסים – עם חתימת הסכם הביניים תעביר ישראל לרשות הפלשתינית את הסמכות לגביית מסים בכל שטח הגדה, ומשלב זה יועברו ההכנסות לרשות.

מים – תוקם ועדה משולשת ישראלית-פלשתינית-אמריקאית, שתדון בנושאים כלכליים, בייצור מים ובתיאום מדיני.

ביטול האמנה הפלשתינית – חודשיים לאחר כינון המועצה הפלשתינית תתוקן האמנה הפלשתינית בהתאם למכתבו של ערפאת לראש הממשלה, יצחק רבין, מ-9 בספטמבר '93, וישמטו ממנה כל הסעיפים הקוראים להשמדתה של מדינת ישראל.

המסמך נחתם בידי ראש המשלחת הישראלית למו"מ, אורי סביר, וראש המשלחת הפלשתינית, אבו-עלא, בוקר ליום ששי, 11 באוגוסט 95'.

ירח טל

תצלום: יהודה בן-יתח

פרס וערפאת בתום גיבוש המסמך העקרוני בטאבה. ביניהם יועצו של ערפאת, מרוואן כנפאני

ערפאת התחייב לשינוי האמנה חודשיים לאחר כינונה של המועצה הפלשתינית

שר החוץ: על אף שהדבר לא נכתב בהצהרה, ביצוע שלבי הפריסה מחודש מותנה במצב הביטחון

מאת ירח טל

"עסקת החבילה שנחתמה עם הפלשתינאים, לא באה במקום הסכם העקרונות אלא בנוסף לו, והיא תוכנס לגוף ההסכם המלא. ללא ההסכם שהושג, המשא ומתן עם הפלשתינאים היה מת". דברים אלה אמר שלשום שר החוץ, שמעון פרס, לאחר ישיבה אצל ראש הממשלה, יצחק רבין.

פרס אמר כי ההסכם נועד לפתור את השאלות שמנהלי המשא ומתן בדרג המשלחות נתקלו בהן ולא הצליחו להתגבר עליהן בכוחות עצמם. עם זאת הדגיש כי את ההצהרה המשותפת יש צורך לנסח עתה כסעיפים בהסכם להרחבת האוטונומיה הפלשתינית – הסכם הביניים – וציין כי נותרה עדיין עבודת ניסוח רבה מאוד, שכן יש נושאים שההצהרה לא נגעה בהם, כמו שאלת המים, סוגיית המקומות הקדושים והעיר חברון.

פרס הביע את ביטחונו שההסכם ייחתם בקרוב, אך סירב לנקוב במועד. מנכ"ל משרד החוץ, ראש המשלחת הישראלית למו"מ עם הפלשתינאים אורי סביר, מעריך כי ההסכם ייחתם עד ערב ראש השנה, החל ב-24 בספטמבר. היועץ המשפטי של משרד החוץ, יואל זינגר, מעריך כי ההסכם ייחתם בשבוע הראשון של ספטמבר או לכל המאוחר בשבוע השני של החודש.

שר החוץ ציין, כי שתי התוספות העיקריות בהצהרה הן חידושים שלא היו כלולים בהסכם העקרונות: היווצרותו של אזור B, ופריסת הכוחות הנוספת של צה"ל, שבמסגרתה יילקחו בחשבון, בנוסף לסוגיות של התנחלויות, ירושלים ותחומים צבאיים, גם עניין הגבולות.

פרס הדגיש, כי על אף שהדבר לא נכתב בהצהרה המשותפת, ביצוע שלבי הפריסה מחדש של צה"ל מותנה במצב הביטחון, ובכך שהפלשתינאים ימלאו בעניין זה את התחייבויותיהם, כפי שהדבר נקבע בהסכם העקרונות ומבוצע בהצלחה בעזה. "כלומר, אם יהיה טרור והרשות הפלשתינית לא תצליח להשתלט עליו, לא מן הנמנע שהדבר יגרום להפסקת תהליך הפריסה מחדש", אמר.

עם זאת ציין פרס, כי הוא אינו מבין מדוע מישהו "יציע לחזור לשכם, ג'נין וקלקיליה, לאחר שנצא משם, כשם שאיש לא מציע היום לחזור לעזה. אף אחד לא יודע להסביר מדוע חיכינו 26 שנה. יש כאלה ששואלים מדוע אני ממהר. תשובתי היא מדוע עד כה הלכנו כל כך לאט. מה נתנו לנו 26 שנה בעזה? אילו יתרונות?"

חידוש נוסף נסב על גל שלישי של שחרור אסירים פלשתינאים. פרס הסכים לתביעה זו שהעלה ערפאת רק לאחר שנועץ בטלפון מטאבה עם שר המשטרה, משה שחל, העומד בראש ועדת השרים לעניין שחרור האסירים הפלשתינאים. פרס הדגיש כי לא הוחלט על מספר האסירים שישוחררו ומועד השחרורים, ונושא זה ייקבע על ידי ועדת השרים המיוחדת.

לדבריו, ישראל הלכה לקראת הפלשתינאים גם כשהסכימה שההכנסות מגביית מסים בשטחים יימסרו לידיהם מיד עם החתימה על הסכם הביניים.

מים ממקורות חדשים

אשר למחלוקת בסוגיית המים מסר פרס, כי בשיחה טלפונית שהוא וערפאת קיימו מטאבה עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, הוחלט על הקמת ועדה משולשת ישראלית-פלשתינית-אמריקאית, שתטפל "בייצור מים נוספים", בעניינים כלכליים ובתיאום מדיני. אורי סביר אמר ביום ששי כי לא יהיה שינוי בחלוקת המים בין ישראל לפלשתינאים ממקורות קיימים, וכי תוספת המים שתינתן לפלשתינאים תבוא רק ממקורות חדשים.

חידוש נוסף עליו הצביע פרס קשור בקביעת מועד לשינויים באמנה הפלשתינית. בהצהרה המשותפת נקבע שחודשיים לאחר כינון המועצה הפלשתינית יהיה שינוי באמנה הפלשתינית, כפי שהתחייב ערפאת במכתבו לרבין מספטמבר '93. פרס ציין כי זו הפעם הראשונה שההתחייבות של ערפאת כוללת מועד לשינוי. בפעמים קודמות ההתחייבות נגעה לכינוס המועצה הפלשתינית, אבל לא נכלל בה המועד לכינוס.

פרס אמר כי בשבוע שעבר נעשתה עבודה גדולה בניסוח ההסכם, וכ-80% מגוף ההסכם כבר נוסח. לדבריו, בעבר המשא ומתן נקטע בגלל העדר הנחיות. "עכשיו יש הנחיות, וניתן יהיה להשלים את המו"מ".

יואל זינגר אמר אתמול כי ההצהרה המשותפת היא בבחינת הנחיות לצוותים לגבי החלקים שנותר עדיין לנסח. גורם מדיני בכיר הגדיר את המסמך כהודעה לעיתונות, ולא הסכם משפטי מחייב. מלשכת ראש הממשלה מסרו להדגיש כי לא מדובר בהסכם אלא בהצהרה משותפת שצריך עדיין לעבדה לסעיפים בהסכם. שר החוץ אמר, כי מדובר בהסכם המחייב את שני הצדדים. "זו לא רק הצהרה לעיתונות אלא מסמך חתום, שיקבל תוקף כאשר הממשלה תאשר אותו ביום ראשון".

פרס דחה את הטענה כי הוא דוחף קדימה את ההסכם בעוד שרבין מנסה לבלמו, ואמר כי רושם זה נוצר על ידי התקשורת. "ואין זה כך במציאות".

פרס: ההסכם מייצג התחייבות לשלום, תוך שמירה על האינטרסים של כל צד

מאת רויטל לוישטיין

ביום ששי בשעה 2:30 אחר חצות כינס שר החוץ שמעון פרס ויו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, את צוותי התקשורת במלון הילטון טאבה, והודיעו על המסמך העקרוני שגובש על ידם במשך ארבעת ימי הדיונים.

את מסיבת העיתונאים פתח ערפאת, שאמר: "אחרי הימים ההיסטוריים החשובים האלה, השגנו, פרס ואני, ביחד עם המשלחות, הישג קונקרטי וחיובי מאוד, המאפשר לנו להמשיך קדימה בתהליך השלום, לקראת השלב השני של הסכם אוסלו. בכל נושא יש הרבה פרטים, וההישג שהשגנו בשיחות האלה מאפשר לצוותים לעבד את הפרטים. עכשיו ניתן לומר שיש לנו הסכם, אבל עדיין יש כמה נקודות שהעברנו לתת-ועדות".

ערפאת הדגיש כי בשיחות שרר "שיתוף פעולה מצוין בין הצדדים ומצב רוח טוב, שמאפשר לנו להגיע להסכם ובכל המובנים". ערפאת סיים את דבריו בפנייה ישירה לפרס, במלים "תודה, תודה, תודה".

פרס הודה למשלחת הפלשתינית, ואמר: "לא השלמנו את כל הפרטים. יש נושאים שלא טיפלנו בהם. הזהו הצרה בעיות ונושאים כדי שנגיע לסיכומים שיאפשרו למשלחות להמשיך לעבוד. באשר לחברון, הנושא לא סוכם, ולכן לא דיברנו עליו בהרחבה".

שר החוץ הוסיף: "היו"ר התחייב כי חודשיים לאחר החתימה על הסכם הביניים יוכנסו השינויים הנדרשים באמנה הפלשתינית. עמדו בפנינו בעיות קשות מאוד והשיחות היו מאוד רציניות. ההסכמות שהועלו על הכתב מייצגות רוח של התחייבות של שני העמים להביא שלום לאזור, תוך שכל צד שומר על האינטרסים שלו. אנחנו משרתים מטרה נעלה. לא קל להשיג שלום, ואנחנו מחויבים להמשיך".

פרס הודיע כי המשלחות בראשות סביר ואבו-עלא ימשיכו את דיוניהן השבוע באילת, וככל הנראה ישובו הוא וערפאת להיפגש בטאבה לקראת סוף השבוע. השניים נמנעו מלומר מתי להערכתם ייחתם הסכם הביניים.

מלון פרינק נהריה
שמורת הטבע של מלונות הצפון
* בחדר זוגי, תוספת לסוף שבוע 30 ש"ח
הרגשה ביתית עם פינוקי מלון
קרוב לחוף הים
בריכת שחיה + ג'קוזי
מלון פרינק נהריה 04-9920278
לפרטים והזמנות עד 10.00 בלילה

אתמול

טלוויזיה

עששת במגדלי השן

"מוסף המוספים", "יומן", "רשות הבידור", ערוצים 2,1 והטלוויזיה החינוכית

עננה של אי-נוחות חלפה על פניה של שולמית אלוני, שהתארחה ב"מוסף המוספים" ו"ראיינה" סוציולוגית שמומחיותה התעללות בהורים קשישים. השרה הזכירה משימושה החופשי של המרואיינת במלה "קשישים", וכשנשמע שהכוונה היא "לגילאי 65–70", לא יכלה להתאפק יותר. היא הזכירה שזהו גיל צעיר, ובגיל הזה יש אנשים פעילים מאוד בכל התחומים, "כולל שרים בממשלה". מאותו הרגע נזקקה המרואיינת לאקרובטיקה מילולית נפתלת בבואה לעקוף שוב את המלה "קשישים", תחת מבטה המאיים של השרה.

טאקט דומה לא גילה הבדרן דודו טופז, שראיין את רבקה מיכאלי בתוכנית הפריזה של "רשות הבידור", והודיע לה בקול מתיילד שהוא רוצה לשאול אותה "שאלה של ילד לאמא". "אם היה לי ילד בגילך – הייתי כבר נחנקת", ירתה מיכאלי הצעירה-תמיד לעבר הבדרן המתקרב לגיל 50. טופז סיכם את תוכניתו הפנומנאלית בהצהרה ש"כל התוכנית הזאת באה רק מתוך אהבה, אהבה עצומה לעם היושב בציון". בעם הזה נכלל כמובן גם הוא עצמו: "אני מוכרח להגיד שקיבלתי המון אהבה מהעם הזה – חוץ מאיזה עיגולד – ואני מודה לכם על האהבה הזו", וההצהרה זו הגיעה כמדומה הגיגות ט"ו באב לשיאן.

בכתבה מאלפת ב"יומן" הוצגו כימאים וביולוגים מהימין כ"אינטלקטואלים" שיצאו "ממגדל השן". את מידת "האינטלקטואליות" שלהם הדגים מיד פרופסור בשם תבקגלו, שמצא במעבדתו שבאריאל הוכחה מדעית לעמדותיו הפוליטיות: "מצאנו שמקור מולה מסוימת של ערבים בג'באליה הוא מסוריה, וזו ההוכחה שהמקור של הפלשתינאים הוא בארצות אחרות". שניאור ליפסון, הפרופסור הדגול, השווה כמה מעמיתיו לפאשיסטים ולתאים סרטניים – להזכירנו שאינטלקט אינו מדע מדויק, ושגם מגדלי שן אינם חסינים מפני עששת.

דורון רוזנבלום

תיאטרון

קברט עגום

"נינה סטרומבולי" בביצוע ג'רום סאווארי והכוכבים-בלונד מג'יק סירקוס" במשכן לאמנויות הבמה בתל-אביב. כשעתיים באנגלית וצרפתית, עם תרגום סימולטאני מוקרן

ב-1968 יצא ג'רום סאווארי עם ה"גרנד מג'יק סירקוס" נגד התיאטרון המקובל כיוון שהלה שקע בתוך טקסיות עלובה. במקום זאת הוא הציע משהו אנארכיסטי, שמטרתו "לנסות ולארגן את התגובות שלנו כמו שמתחשק לנו, היכן שמתחשק לנו, מבלי לנסות ולהגדיר אותן" (מתוך התוכנייה). זה הצליח מאוד וסאווארי העלה הצגות אנארכיסטיות, מלהיבות ומבדרות, בכל אירופה וגם ביקר בישראל. אחר כך הפך להיות במאי מצליח ומנהל תיאטרון, המכיים את הצלחותיו האמנותיות והמסחריות בכל העולם (וגם בישראל, "קברט" בהבימה).

עכשיו הוא רוצה לחזור לימים האנארכיסטיים של הקרקס, ועל זה גם ההצגה שלו. ההצגה היא עליו ועל כוכביו המנסים לשחזר את ימי הקרקס ומחזרים אחרי אהבת, נינה סטרומבולי, התיכה עם גוף מלהיב שגם יודעת לרקוד (ונסה דבריין) שצריכה לבחור במהלך ההצגה את מי שתאהב. אלא שמרק מחומם אף פעם לא טוב כמו התבשיל המקורי. במקום התלהבות מתפרצת של העבר יש כאן שפשוף ממוסחר של אנשים היודעים את מלאכת הבידור אבל לא מבדרים, למרות שהם מאוד מרוצים מעצמם. יש תוספות ג'ז לא רעה, אבל בסוף הכל זהו בידור חיוור המבוצע ברמת אנרגיה נמוכה, דבר שכולו BLASE ולגמרי נטול CHARM, צרפתי, תיאטרוני או אחר. ההצגה אמורה להיות מבוססת גם על אלתור, כך שיכול להיות שההצגה במוצאי שבת תהיה שונה ממה שראיתי אני בערב שבת. מה שברור הוא שמשכן האמנויות הוא המקום הפחות מתאים לאירוע קברטי מסוג זה.

מיכאל הנדלזלץ

אופרה

משחק מצוין

סדנת הקיץ של האופרה הישראלית מציגה את האופרה "כרמן" מאת ביזה, בעיבוד פיטר ברוק. פסנתר: אידה הרכנן; בימוי: ג'ושוע מייג'ור; ניצוח: סקוט ויילי

באופרה ה"מטיגה" של יום ששי העלתה סדנת האופרה הפקה שכאילו נתפרה במיוחד למידותיה – "הטרגדיה של כרמן", שהיא עיבוד של המחזאי פיטר ברוק לאופרה "כרמן" מאת ביזה. למרות שמו המכובד של ברוק ולמרות היומרה שלא לתמצת את האופרה אלא ליצור אותה כביכול מחדש, העיבוד הוא די מעצבן: מה יותר דחוק מאשר לשזור את כל הפנינים של "כרמן" בזו אחר זו באצטלה של "גישה חדשה ומלאה למקור" (מתוך התוכנייה)? בעיבוד תחזורה האופרה מחדש – עובדה חסרת משמעות כשמדובר בביצוע בליווי פסנתר – ובעיקר קצרה, ובהחלט היה אפשר לכנות אותה מה שהיא: "להיטי כרמן".

וכמובן בלהיטי כרמן אין לזלזל, בייחוד כשהם מבוצעים בחינניות ובהתלהבות כשל הזמרים הצעירים בסדנה. עזר להם הבימוי של מייג'ור, שלא חשש מהגזמה בסקס ואלימות. אמנם הקלפים התגלו מהר מדי, כבר בהתחלה, כשכרמן שלפה סטילטו (אמיתי, כזה שבו הלהב גם קופץ בחזרה אל תוך הנדן) והתנפלה בחמת זעם על יריבתה, וההרס של קטעי האלימות בהמשך הועם קצת; אבל משחק מצוין של כולם והמצאתיות בימתית שלא הידלדלה ובעיקר השכילה להתייחס לעצמה בקריצה, יצרו אירוע תיאטרלי מהנה ומותח. בתחום זה עלתה על כולם איילין פריול בתפקיד כרמן: מבטיה יורקי אש וגופריית, היא היתה מפתה ומשפילה, זועמת ובוגעה כ"פאם פאטאל" מושלמת – זאת עד כמה שהעיבוד הרשה לה (לא הרבה) לפתח את הדמות.

פריול גם שרה נהדר, בקול יפה שאמנם לא היה "אופראי" בגודל ובעוצמה אך ריגש בהבעתיות וניקיון. אך הזמרים שיכנעו בעיקר באישיות הבימתית שלהם: תורורה לגונט כדון חוזה דיכאוני, טוד פיין כטוריאדור שרמאנטי ודני שוורץ כצוניגה הסקסי וחסר המזל.

נעם בן-זאב

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
התוכנה הטובה ביותר להנהלת חשבונות וניהול עסק
חינם
קבל תוכנת הדגמה
פקס 03-496119
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' המלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

הרשות הפלשתינית העבירה את הסכם פרס־ערפאת לאישור הוועד הפועל של אש"ף, המתכנס מחר בתוניס

בישיבה השבועית של מועצת הרשות נמתחה ביקורת על ההסכם, "הכולל ויתורים רבים לישראל"

מאת אודי ניר, עמירה הס והסוכנויות

מועצת הרשות הפלשתינית החליטה אתמול בישיבתה השבועית להביא את ההסכם בראשי תיבות שחתמו בג'יגיה עם ישראל לאישור הוועד הפועל של אש"ף, האמור להתכנס מחר בתוניס. מועצת הרשות נמנעה אתמול מלאשר את ההסכם. חבר הרשות, ד"ר עזמי שועייבי, אמר בסיום הישיבה, כי הוחלט שלא לאשר את ההסכם, "אלא להשעות את הסכמת המועצה עד להגעה להסכם סביב הפרטים, בהמשך".

לדבריו, ישראל ואש"ף רוצים לסיים את המו"מ על הסכם הביניים לפני 9 בספטמבר. "הסכמנו לעשות את המירב כדי להגיע להסכם סופי לפני 9 בספטמבר. אנו יודעים מתוך ניסיון, כי התאריכים אינם דבר קדוש, ואולם קיים חשש שהבחירות הכלליות בישראל יהוו מכשול להמשך השיחות", הוסיף.

יועצו של ערפאת, נביל אבו רודיינה, אמר לאחר ישיבת הרשות, כי "על הוועד הפועל לקבוע את עמדתו באשר להתקדמות המו"מ עם ישראל, בעיקר בנושא הרחבת האוטונומיה בגדה המערבית". עם זאת, על הוועד לדון לדבריו גם "בתהליך השלום בכללותו".

אבו־רודיינה אמר כי "צה"ל התחייב לסגת מכל האזורים המיושבים בגדה המערבית, כדי שהבחירות הפלשתיניות יוכלו להתנהל כסדרן". המלצה זו, לדבריו, "נוגעת גם לעיר חברון".

מקורות במועצת הרשות אמרו אמש, כי בישיבה השבועית נשמעה ביקורת מפי כמה מהחברים על ההסכם שנחתם. יו"ר הרשות, יאסר ערפאת, מסר לחברים סקירה על ההסכם ועל התקדמות המו"מ. המזכיר הכללי של הרשות, א־טייב עבד א־רחים, אמר לעיתונאים בסיום הישיבה, כי ערפאת הדגיש בסקירתו שבעיית העיר חברון היא שעמדה במרכז המו"מ עם שר החוץ, שמעון פרס, בטאבה.

גורמים בינלאומיים המעורבים במו"מ הביעו חשש שהוויתורים שעשה ערפאת יגרמו אי נחת אצל התושבים, ויגרמו להפרת האיזון בין הרשות לתושבים

חבר הרשות, ד"ר סמיר רושה, אמר לעיתונאים כי יש עוד בעיות רבות העומדות על הפרק, וסביבן יש מחלוקת בין ממשלת ישראל לרשות הפלשתינית, וכי המו"מ עליהן עשוי להימשך עוד כמה שבועות, עד ששני הצדדים יגיעו להסכם.

גנראל עבד אדרזאק יחיא, המשתתף במשלחת הביטחונית הפלשתינית במו"מ, יצא בשלב הסופי של המו"מ לירדן. מקורות יודעי דבר אומרים שהוא התרעם על הוויתורים הרבים מדי שעשה לטעמו הצד הפלשתיני.

גורמים בינלאומיים המעורבים במו"מ הביעו חשש שהוויתורים שעשה ערפאת יגרמו אי נחת אצל התושבים ובקרב גורמים פוליטיים, ובכך, ציינו מקורות בעזה, אפשר שיופר האיזון בין הרשות לתושבים. איזון זה, לדעת הגורמים, דרוש להבטחת היציבות הדרושה להצלחת התהליך.

"ויתורים נוספים"

החזית העממית לשחרור פלשתין בהנהגת ג'ורג' חבש והחזית הדמוקרטית בהנהגת נאיף חוואתמה גינו את ההסכם, בהעריכם שהוא מכיל "ויתורים נוספים" לישראל.

בהודעה שפורסמה בדמשק טוען דובר החזית העממית כי ערפאת "עשה ויתורים נוספים כאשר ויתר על ירושלים ועל שני שלישים לפחות מהגדה המערבית, וכאשר הסכים להעמיד את חברון ואת הכפרים הפלשתיניים תחת פיקוח של צה"ל והמתנחלים".

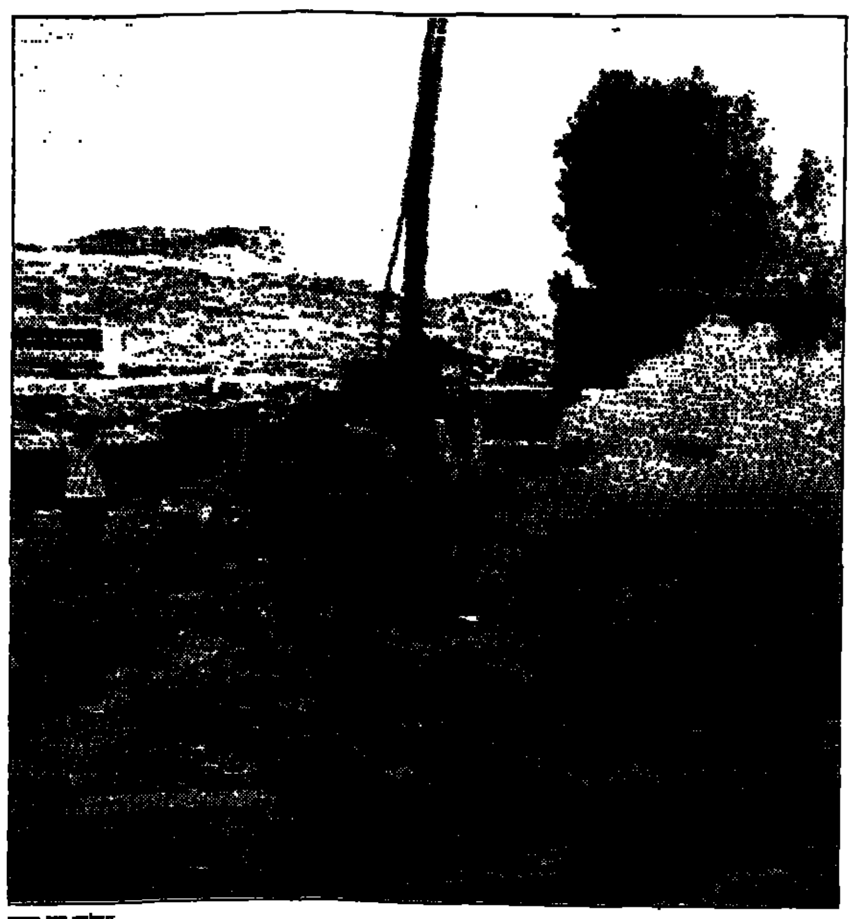

תצלום: [illegible]

פיצוץ אירע שלשום במחנה הפליטים שועפט שמצפון לירושלים. כתוצאה מהפיצוץ קרס מחסן עצים (בתמונה), פרצה שריפה ונפצע קשה אדם אחד

אישי ציבור בחברון מאוחדים בהתנגדותם לבחירות לפני נסיגת צה"ל

דורשים מערפאת שבחברון יונהגו סידורי ביטחון זהים לאלה שבשאר הערים

מאת אודי ניר

אישי ציבור בחברון דרשו אתמול בפגישה עם יו"ר הרשות הפלשתינית, יאסר ערפאת, כי סידורי הביטחון בעיר יהיו זהים לאלה שבערי הגדה האחרות, וכי כוחות צה"ל יסוגו ממנה – כמו מן הערים האחרות – לפני הבחירות למועצת האוטונומיה. כמה מהמשתתפים בפגישה, אנשי תנועת פתח, דרשו מערפאת לא לקיים בחירות בשטחים לפני נסיגת צה"ל מחברון.

הפגישה בלשכתו של ערפאת התקיימה מיד אחרי ישיבתה השבועית של מועצת האוטונומיה, שבה אמר ערפאת לנוכחים – לפי דיווחים של כמה מחברי הרשות – כי הנושא העיקרי שנדון בסוף השבוע בינו לבין שר החוץ, שמעון פרס, היה סוגיית הפריסה מחדש בעיר חברון.

25 אישים מחברון, בהם נציגי הזרם האיסלאמי בעיר, המזוהים עם תנועת החמאס, באו לבניין הנשיאות בעזה. אישים שהשתתפו בפגישה אמרו כי שררה אווירת רעים מלאה בין חברי המשלחת, הן תומכי הסכם אוסלו והן המתנגדים לו, כי אין להתיר שמעמדה של חברון יהיה שונה ממעמד ערים אחרות בגדה.

ג'מאל אישוכאכי, נציג אזור חברון בוועדה העליונה של תנועת פתח בגדה, אמר אמש כי הוא ועמיתיו אמרו בפגישה ש"חברון סבלה באופן מיוחד מהימצאות המתנחלים בתוכה, ובפרט מתנחלים שאינם מכירים בזכותם של הפלשתינאים להתגורר בעיר". לדבריו, אין סיבה שחברון תיענש בשל כך. אישוכאכי אמר כי ערפאת "הבטיח לחברי המשלחת לעשות כל מאמץ אפשרי כדי לוודא שהפריסה מחדש בעיר חברון תיעשה כמו בכל עיר אחרת בגדה, אבל דיבר על הקשיים המיוחדים הקשורים לחברון".

ראש עיריית חברון, מוסטפא נתשה, אמר אמש כי תושבי חברון ומנהיגיה מסרבים באופן מוחלט שיונהגו בה סידורים שונים מאשר אלה שבערים אחרות בגדה המערבית. לדבריו, "המשלחת מחברון הדגישה כי הפריסה מחדש בחברון חייבת להיות כמו בערים האחרות בגדה המערבית, בלא כל הבדל, וכל סידורים אחרים, שיהיה בהם פחות מכך, אנו דוחים לחלוטין. אין הבדל בינינו לבין שכם או כל עיר אחרת, וזכותנו שגם אצלנו תהיה פריסה מחדש".

ראש עיריית חברון אמר כי תושבי העיר דורשים נסיגה מוחלטת של כוחות צה"ל ממנה. אשר להגנה על המתנחלים, הוא אמר, "זו בעיה של ישראל". לדבריו, ידוע לו שהמתנחלים לא יהיו מוכנים להישאר בחברון תחת שלטון של משטרה פלשתינית, ואכן, "לא ייתכן שבגלל 30 או 40 משפחות (יהודיות) בחברון, תיפגע זכותם של 150 אלף תושבים. זה פשע".

הוא הוסיף כי אינו רואה כיצד אפשר יהיה להשיג פתרון פשרה שבו יתקיים שיתוף פעולה ביטחוני ישראלי־פלשתיני בחברון. לדבריו, "לא ייתכן שיהיה כאן שלטון כפול". נתשה אמר כי ערפאת הסכים עם גישתם של התושבים.

לדברי נתשה, אם לא יסוגו כוחות צה"ל מחברון, הרי ש"המתיחות בעיר ובסביבתה תגבר, וייתכן שתהיה לכך השלכה גם בכל הנוגע להשתתפות בבחירות". הוא הסביר כי אין הוא רואה כיצד יוכלו תושבי נפת חברון להשתתף בבחירות למועצת האוטונומיה, כאשר צה"ל עדיין שולט על העיר חברון. בנפת חברון מתגוררים כ־360 אלף איש, וזה אזור הבחירה הגדול בשטחים.

אישוכאכי אמר כי לתושבי חברון אין התנגדות לאפשר ליהודים חופש תפילה במערת המכפלה, אחרי שתעבור העיר לשליטה פלשתינית, אולם אין אפשרות לקבל את המשך נוכחות הקבע של מתנחלים בעיר.

לדבריו, תושבי חברון והסביבה אינם דורשים במפגיע את פינוי המתנחלים מהעיר, אלא הם מוכנים להשאירם ואף לכינון סידורי ביטחון מיוחדים כדי לדאוג לשלומם.

אשר להשתתפות בבחירות, אמר אישוכאכי, "דרשנו בפגישה כי לא יהיו בחירות כל עוד לא תהיה פריסה מחדש בחברון". הוא אמר כי גם עמדתה של תנועת פתח, שהיתה עמדה מוצהרת זה חודשים, היא כי לא ייתכן לערוך בחירות בשטחים כאשר "שליש מהגדה, לפחות, עדיין מצוי תחת שלטון כיבוש". לדבריו, לישראל צריך להיות אינטרס בבחירות כשרות ותקינות, שאי־אפשר לקיים כאשר כוחות צבא ישראליים עדיין שולטים על עיר כמו חברון.

עצורי חמאס שוחררו בעזה

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

כמה מפעילי החמאס, שנעצרו על ידי המשטרה הפלשתינית ביום חמישי שעבר, כבר שוחררו ממעצרם, בהם ג'דאללה ג'דאללה, בן 60 ובנו, צלם רויטר, אחמד ג'דאללה.

ביום שישי לפנות בוקר פשטה המשטרה הפלשתינית על בתיהם של כמה פעילי חמאס בשכונת ריתון, אך לא דווח על עצורים נוספים.

בכרוז מטעם החמאס שהופץ אתמול ברצועה טוענת התנועה שזרועות הביטחון הפלשתיני ממשיכות לפשוט על מסגדים ולפגוע בחופש כתוב המצוי בהם. לא צוינו שמות מסגדים. החמאס מזהירה את הרשות מפני המשך פעילות זו ומקבילה אותה לניסיונות הכושלים של הכיבוש להשתיק את קול החמאס. הכרוז קורא לרשות לחזור ולבדוק שוב את התנהגות מנגנוני הביטחון ומאשים שהיא הפכה "לחרב בידי הכיבוש המתנופפת מעל לראשי העם ושחרורו".

לדרישת האופוזיציה תתכנס הכנסת ביום ג' למושב פגרה לדון בסיכומי פרס־ערפאת

נתניהו יתבע בדיון מהממשלה להביא את ההסכמים המלאים להכרעת העם

מאת גדעון אלון
סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

מליאת הכנסת תתכנס מחרתיים לכינוס פגרה מיוחד, על פי דרישת סיעות הליכוד והמפד"ל, כדי לדון בהסכם שהושג בין שר החוץ שמעון פרס ולבין יו"ר הרשות הפלשתינית יאסר ערפאת לגבי יישום שלב ב' של הסכם אוסלו.

יו"ר הליכוד ח"כ בנימין נתניהו יתבע בדיון מהממשלה להביא את ההסכמים המלאים להכרעת העם. היום יכנס נתניהו את צמרת הליכוד כדי לדון בנושא זה. סיעת הליכוד הגדירה את ההסכם שנחתם עם ערפאת כהסכם כניעה שנעשה על ידי הממשלה ללא קבלת מנדט מהעם. לדברי הליכוד, ההסכם נחתם בחיפזון מתוך ידיעה שהממשלה הנוכחית לא תמשיך לכהן לאחר הבחירות. הליכוד יבקש גם לדון בהסתה מצד הממשלה והקואליציה נגד המתיישבים ביש"ע ותומכיהם.

הליכוד: לעבודה אין חוש שדרה מדיני

סיעת המפד"ל דורשת אף היא לדון בהסכמי אוסלו ב'. היא מאשימה את הממשלה בכך שהיא להוטה לחתום על ההסכם. יו"ר סיעת המפד"ל בכנסת, ח"כ יגאל ביבי, ציין כי השותף של ישראל להסכם מתעתע בה, מבזה את כבודה ומגלם באישיותו ובדרכיו את העריצות ואת התוד בולה, את הטרור, הפשע והגבלה. לדבריו, "זהו הסכם תבילה, בו צד אחד חולב והצד שני יוצא חבול".

בתגובה לידיעות לפיהן הביעה הממשלה את נכונותה לכך ש־12 אלף שוטרים פלשתינאים ייכנסו ליהודה ושומרון, טוענת סיעת הליכוד כי כוונת הממשלה לאפשר לצבאות המחבלים מאש"ף להגן על ערי ישראל מפני הטרור, דבר שיסכן את ביטחון ישראל. בתגובה לדברי פרס כי יש לשנות את מצע מפלגת העבודה משום שהמצב השתנה, אומרת סיעת הליכוד כי הדבר מוכיח שלמפלגת העבודה אין חוש שדרה מדיני. הליכוד מציע למפלגת העבודה להקים ועדת מצע שתתכנס אחת לחודש ותעדכן את מצע המפלגה בהתאם להסכמי הכניעה לאש"ף.

סיעת העבודה דרשה לכנס את מליאת הכנסת כדי לדון בנושא הסכנה מפני מרי אזרחי והמרדה של חלק ממחנה הימין, העלול לערער את יסודות המשטר הדמוקרטי בישראל. לפני ישיבת המליאה, תתכנס סיעת העבודה לישיבה בהשתתפות ראש הממשלה יצחק רבין ושר החוץ שמעון פרס שימסרו דיווח על ההסכם עם הפלשתינאים. רבין גם יופיע מחרתיים בישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

סגן הממונה על תיק התכנון ברשות:

ירידה תלולה בהכנסות הרשות הפלשתינית, בשל קשיים בגביית מסים ובקבלת תרומות

מאת אודי ניר

בחודשיים האחרונים חלה ירידה של 86% בשיעור הכנסותיה של הרשות הפלשתינית ממסים, בהשוואה לחודשיים שקדמו להם. לדברי סגנו של הממונה על תיק התכנון ושיתוף הפעולה הבינלאומי ברשות הפלשתינית, ד"ר אניס אל־קאק, קשיים בגביית מסים ובקבלת כספי תרומות מחו"ל הביאו את הרשות לגירעון של כ־136 מיליון דולר. להערכת כלכלני הרשות, תקציבה המשוער לשנה זו הנו 444 מיליון דולר.

אל־קאק הסביר, כי הדחיות החוזרות ונשנות במועד כינוסה של ועידת המדינות התורמות לרשות מקשות על כלכלתה. ועידת המדינות התורמות תתכנס, ככל הנראה, רק אחרי החתימה על הסכם אוסלו ב' בין ישראל לאש"ף.

אל־קאק אמר, כי הוועידה תתכנס רק לאחר שיהיו ברורים בהסכם תחומי הסמכויות שיועברו לפלשתינאים בגדה, ומה הצרכים הפיננסיים הנובעים מכך. ההסכם בראשי תיבות שהושג בסוף השבוע בין פרס לערפאת, אמר אל־קאק, אין בו די מידע המבהיר את תחומי הסמכויות שיועברו לפלשתינאים, ועל כן אין בו כדי להביא לכינוס הוועידה כעת.

עוד אמר אל־קאק, כי לפי נתוני משרד האוצר ברשות הפלשתינית, בחודש יוני גבתה הרשות 870 אלף דולר בלבד ממסים בגדה וברצועת עזה. לאחר העברת סמכויות הגבייה מן המינהל האזרחי לידי הרשות בגדה (אחרי דצמבר '94), מסרו נתוני הרשות על שיעור גבייה של כ־9 מיליון דולר בינואר השנה, ו־7 מיליון דולר חודש לאחר מכן. מאז חלה ירידה תלולה ומתמדת, אמר אל־קאק, בעיקר בגלל הסגר שמטילה לעתים ישראל על השטחים. "הבעיה היא שאין כל השקעות, חוץ מאשר בבנייה, ולהשקעות אלה אין השפעה מוחשית על גביית מסים", אמר.

גובה התקציב הגירעון של הרשות אינו כולל כל תחשיב בדבר ההוצאות הכרוכות בהעברת שליטה על תיקים מן הגדה לידי הרשות הפלשתינית, והעברת סמכויות המינהל בגדה, אמר. "העברת השלטון בגדה לידי הרשות תגדיל אמנם את הנטל התקציבי שלה, אך היא גם תחזק את יכולת האכיפה שלה לצורך גביית מסים".

בוועידת המדינות התורמות, אמר אל־קאק, ייעשה ניסיון להשיג כספים לכיסוי הגירעון, ובעיקר ייעשה ניסיון "למצוא דרכים חדשות להגדלת הסיוע בפרויקטים לפיתוח הרשות".

באחד מדגמי איסוזו איפון
שליש ואתה על הכביש
סדרת הטנדרים החזקה בישראל

איסוזו איפון. סדרת הטנדרים החזקה בישראל
עכשיו בתנאי אשראי מיוחדים:
שלם רק 1/3 במזומן
והיתרה ב־24 תשלומים שווים ב־0% ריבית*

הכי חזקים בעוצמה ובביצועים ■ הכי חזקים בנוחות
הכי חזקים בעבודה ■ הכי חזקים בבטיחות ובאיבזור

לבחירתך: איסוזו איפון מנוע בנזין 2.3 ל', איסוזו איפון מנוע טורבו דיזל 2.5 ל', איסוזו SUPER POWER מנוע טורבו דיזל 3.1 ל'.
בכל הדגמים תוכל לבחור בין תא נוסעים כפול או תא נוסעים יחיד ובהנעה 4x4 או 4x2.

*ההצעה מתייחסת לדגמי איסוזו איפון '95 אשר נותרו במלאי ובתשלומים צמודי פריים.

אחריות 3 שנים
Gold
אלבר
UMI Israel
ISUZU 4X4
ISUZU - נצחון מסחרי בתנועה

יוניברסל מוטורס ישראל בע"מ. יבואנים בלעדיים לדגמי: GM, אופל, איסוזו, סאאב. משרד ראשי - ת"א: דרך פ"ת 76. ■ אולם תצוגה רכבים מסחריים - ת"א: רח' התעשיה 6-4, טל. 03-5615989 ■ אולמי תצוגה מספים - אשדוד: רח' המדע, טל. 08-564932 אילת: מוסך ש.ת.ב, אזור התעשיה, טל. 07-378871. אשקלון: שרותי ציוד, א. תעשיה צפוני, טל. 07-750811. באר שבע: עזרא ירוחם, דרך חברון 5, טל. 07-274504. הרצליה פיתוח: VIP MOTORS רח' משכית 22 א.ת. טל. 177-022-1555. חדרה: כהן ובניו, שכונת ביאליק, טל. 06-346666. חולון: רח' הצורף 6 א.ת. חולון, טל. 03-5581554 חיפה: גאמא, דרך יפו 132, טל. 04-530281. קח"ן, ההסתדרות 153, טל. 04-727062. ירושלים: אגם. האומן 9 תלפיות, טל. 02-793888. כפר סבא: שחן שיווק, רח' טשרניחובסקי 24, טל. 09-420785. נצרת: פרטי מוסורס, אזור התעשיה (המתצבה), טל. 06-461222/3. נתניה: ארביב-מכוניות נתניה בע"מ רח' שכטרמן 12, א.ת. ישן, טל. 09-840640. עכו: מרכז הצפון, רח' הגדוד 14/22 טל. 04-915203. פ"ת: שגיא מוסורס, קרית אריה, ז'בוטינסקי 114 (צומת עץ הזית) טל. 03-9222331. ראשל"צ: מוסך החוף, שדרת 23 א"ת חדש, טל. 03-9627676. רמלה: אהרון לוי ובניו 1956 בע"מ, אצ"ל 30 רמלה טל. 08-229407, 08-221320.

מערכות פ@סום

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חתנו של סדאם קורא להפלת המשטר. סדאם: עליו למות

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייניים ערביים

נשיא עיראק, סדאם חוסיין, יצא אתמול בהתקפה חריפה על חתנו, חוסיין כאמל אל־חסן, שער־ק ביום שלישי לירדן עם אחיו, הגנרל סדאם כאמל, ושתי נשותיהם, בנות הנשיא.

בעת נאומו, שהופנה אל אזרחי עיראק, איים נשיא עיראק כמה פעמים לחסל את כאמל אל־חסן, שאותו כינה, בין השאר, "נפש חולה בעלת התנשאות קטלנית", "המורד והבוגד", ו"פושע קטן, הנמ־לט למקומות האפלים ביותר".

"הוא ייווכח לדעת שההנהגה שיעניקו לו זרים פחותה לאין ערוך מהנהגת העיראקים הנאמנים לו, כאשר הוא היה חלק מהם", אמר סדאם חוסיין, "הוא יראה כי־צד עיניהם של הפטריוטים הנא־מנים, ערבים חרים, יבלעו את עיניו במבטיהם החודרים לעברו, משום שפטריוט נאמן ומכובד אי־נו אוהב את הבגידה. אנו נילחם בהבל ובבוגדנות".

לדברי נשיא עיראק, "אכן חו־סיין כאמל – שהיה המקורב ביו־תר אלי – בגד, אך לא תהיה לכך השלכה כפי שהיתה למעשהו של יהודה איש קריות". לטענתו, "ההיסטוריה תמחל לו כפי שהיא מחלה לאחרים, ואם הוא רוצה להיטהר מחלק מפשעיו – עליו למות, ולא לחיות חיי השפלה".

עוד אמר סדאם חוסיין, כי בז־מנים קשים, בהם קמים בוגדים, "הצעידה נמשכת ומתקדמת, והי מוביל אותה, מהווה חלק חיוני מקרבה של האומה, משליך יהבו על אללה ושומר על עמו".

בהזכירו את דודו הכופר של הנביא מוחמד, "אבו להב", אמר נשיא עיראק "לא האיסלאם ולא הנהגתו סטו מדרכם כשנתקלו בקופרי הנביא, דוגמת אבו להב. יחי העם העיראקי, אללה הוא הג־דול ויושפלו השפלים".

סדאם חוסיין גם האשים את חתנו הנמלט כי "שדד מיליוני דולרים באמצעות חברות קש, מרכושו של העם הזה הנאבק בכל הכוח למען פת לחמו". לדבריו, הפך את הכלכלה העיראקית ל"פרה חולבת".

קרא להתכונן ל"שינוי חשוב ביותר"

אתמול אחר הצהרים הופיע החתן הנמלט, חוסיין כאמל אל־חסן, במסיבת עיתונאים בעמאן – הראשונה מאז עריקתו – וביקש להסביר מדוע הוא ואחיו נאלצו לברוח מעיראק. כאמל אל־חסן היה לבוש בבגדים אזרחיים, וב־ראה נינוח. הוא אמר לכתבים כי חש שלא יוכל להישאר בעיראק, כיוון שכל בקשותיו להכניס רפ־ורמות במשטר ובמדינה נדחו מי־דית על ידי הנשיא.

כאמל אל־חסן הודיע, כי יעשה כמיטב יכולתו על מנת לשנות את המשטר בבגדאד, וק־רא לחיילים העיראקים, לעובדי הממשלה ולאזרחים להיות מוכ־נים ל"שינוי חשוב ביותר".

"אני קורא לקצינים בצבא, לקציני המשמר הרפובליקני, לק־ציני המשמר המיוחד, לעובדי הממשל ולכל שכבות החברה העיראקית, להתכונן לתפנית חשובה שתהפוך את עיראק למ־דינה מודרנית, שתוכל לבוא בד־ברים עם הקהילה הבינלאומית", אמר. הוא טען, כי עיראקים רבים, מתוך ארצו ומחוץ לה, מבינים את הצורך בשינוי ותומכים בו.

בנוסף הזהיר כאמל אל־חסן, שאם תמשיך בגדאד באיומיה כלפיו, הוא יגלה "עניינים חשו־בים וחמורים"; בכל מקרה, הד־גיש, לא יגלה את סודותיה הצבאיים של המדינה, אם הדבר לא יהלום את האינטרס העיראקי.

הוא הוסיף, כי עדיין אינו מקיים קשרים עם האמריקאים. "קשרינו עד עתה הם עם העיראק־קים, אך נקיים קשרים בעולם הערבי והבינלאומי", אמר.

הגנראל העיראקי גם מסר, כי חיילי "משמר הרפובליקה" כבר נכנסו "לכל רחוב בבגדאד", והע־ריך כי בעקבות העריקה יבוצעו מעצרים רבים והוצאות להורג, "שכן אני מכיר את אופי המשטר ואת דרכו הלא נכונה".

סגן ראש הממשלה העיראקי, טארק עזיז, לעג אתמול להער־כות כאילו תתקוף עיראק את יר־דן בשל העריקה.

טארק עזיז: "פגה השפעתו על עיראק"

"מי הוא חוסיין כאמל לעומת נשיאנו?" שאל עזיז בראיון לסוכ־נות הידיעות העיראקית, "כאשר סדאם הנהיג את המהפכנות, היה חוסיין כאמל ילד, וכאשר עלה סדאם לשלטון, היה כאמל סג"מ. מגוחך לחשוב שמנהיג כדוגמת סדאם חוסיין שואב את כוחו מאד־דם כזה".

עזיז אמר עוד, כי אמנם כאמל אל־חסן החזיק בתפקיד חשוב במדינה, אך "מרגע שבגד, פגה השפעתו על המצב במדינה".

תצלום: טלוויזיה עירק
שדרן הטלוויזיה העיראקית קורא את נאום סדאם חוסיין. "המורד", "בוגד" ו"פושע קטן", כינה סדאם את חתנו

מקורות אופוזיציוניים עירא־קיים מסרו, כי גנרלים עיראקים חשובים הושמו בסוף השבוע במ־עצר בית, מחשש שיפעלו נגד הנשיא, או שיערקו גם הם. המק־רות גם אישרו את דברי כאמל אל־חסן, ומסרו כי כוחותיו של עודאי, בנו של סדאם – המכונים "פדאיין סדאם" – החלו במסע מעצרים, חיפושים והתנכלויות לגורמים רבים בעורי המדינה. כתב תחנת רדיו אופוזיציונית בעיראק מסר, כי בין האנשים שהושמו במעצר בית גם הגנראל אחמד מוסטפא אל־תכריתי, הנשוי לבתו הצעירה ביותר של הנשיא, חלא סדאם חוסיין.

ופיק אל־סמראי, לשעבר ראש שירותי הביטחון והמודיעין העי־ראקיים, שערק מעיראק לפני שנה, אמר אתמול בדמשק כי נפ־רסו כוחות גדולים בבגדאד, "אך אין לצפות לניסיון הפיכה בימים הקרובים".

פרשנות / גיא בכור

מוקדם להספיד את סדאם

בסוף השבוע הושמעו הערכות רבות על כך שקרב סופו של המשטר העיראקי, ועריקת שר התעשיות הצבאיות לשעבר, חו־סיין כאמל אלחסן, לירדן היא ראיה חשובה לכך. אך הערכות כאלה נשמעו לרוב מאז מלחמת המפרץ הראשונה, בין עיראק לאיראן, לפני 15 שנים.

כדי למדוד מהי השפעת עריקת חתניו של הנשיא סדאם חוסיין יחד עם בנותיו, על שרידותו של משטר הבעת' העיראקי, יש לשאול שתי שאלות: האם קמה חלופה אפשרית לנשיא, כדמותו של חוסיין כאמל אלחסן? והאם בסיס התמיכה של סדאם חוסיין הצטמצם עתה, בעקבות העריקה המפתיעה?

באשר לשאלה הראשונה, הרי שספק רב אם קמה דמות מקבי־לה לסדאם חוסיין, אשר ביוקרתה, במידת הפופולאריות או בהשפעתה תשמש חלופה לנשיא. באופן כללי נתפסים הגולים העיראקים, על שלל ארגוניהם, כבלתי רלוואנטיים בקרב אזרחי המדינה. צדק אתמול טארק עזיז כאשר העריך כי חוסיין כאמל נשא בתפקיד מרכזי, אך ברגע שערק צנחו מניותיו. אכן, הוא הקים ובנה את "משמר הרפובליקה", אך בגלות אין בידו עוד סמכות או כלים להתמודד עם המערכת הצבאית העיראקית. גם בצבא העיראקי ובמשמר הרפובליקה הוא לא נתפס כגנראל שטיפס בדרכים המקובלות, אלא בצלליתו של הנשיא.

בהקשר זה חשובה המערכה המתנהלת עכשיו על אמינותו של העורק: סדאם מיהר אתמול להציגו כבוגד וכגנב כספי המדינה, בעוד הוא הקפיד להציג עצמו כפטריוט עיראקי מכובד, שאינו מסגיר את סודות המדינה, ואפילו נזהר בכבודו של הנשיא. בכל מקרה, מאחר שעמאן שורצת בסוכני מודיעין עיראקים, חוסיין כאמל חייב להתייחס ברצינות להכרזות החיסול מצד חותנו.

באשר לשאלה השנייה, עריקת בני המשפחה הנשיאותית לא שינתה בהרבה את בסיסי התמיכה של הנשיא: אלה עוברים זה כשנתיים שינויים וזעזועים, בשל שינויים פרסונאליים שערך השנה בצמרת הצבא, או בשל המשבר הכלכלי, שלראשונה חשה בו גם האליטה הסונית, משענתו היחידה של סדאם. עם הזעזועים מתמודד סדאם בעזרת תמלוגים לנאמנים, או דיכוי מהיר.

בעניין הכלכלה העיראקית המידרדרת, הרי שהמשטר מצליח בכל זאת לספק מוצרי יסוד בסיסיים – אם כי במחיר אינפלציה של מאות אחוזים – לתומכיו הסונים. בכך מסייעות לעיראק שכנותיה איראן וטורקיה, הסוחרות אתה בחשאי, תמורת נפט.

נראה שהציבור העיראקי אינו תופס את העריקה כקריאת תיגר מהפכנית על עצם משטרו של סדאם חוסיין, אלא כסכסוך על עמדות כוח ושררה בתוך המשפחה השלטת. לפיכך ספק אם יימצאו לעורקים תומכים רבים בבגדאד, מחשש שבני המשפחה המסוכסכים היום, יתאחדו מחר מחדש.

צה"ל והמשטרה נמנעו מלפנות מפגינים מגבעת הדגן; שלושה קרוואנים הוצבו על גבעה ליד טלמון

נוכחותם של כמה חברי כנסת מהימין הביאה, כנראה, להחלטה שלא לפנות את המפגינים

מאת נדב שרגאי וסופרי הצבאי של "הארץ"

המשטרה וצה"ל נמנעו שלשום בבוקר מלפנות את המפגינים שע־לו ל"גבעת הדגן". שלשום בשעה 8 וחצי היו כוחות משטרה ומג"ב ערוכים לפינוי עשרות המתנחלים שעלו לגבעת הדגן פעם נוספת והקימו בה מספר סככות והביאו ציוד לשהייה ממושכת. סמוך לשע־ה 9 כאשר הכל היה מוכן לפינוי, התקבלה הנחיה שלא לעשות כן.

נראה שהימצאותם במקום של כמה חברי כנסת מן הימין, וביניהם צחי הנגבי (ליכוד), רחבעם זאבי (מולדת), חנן פורת ויצחק לוי (מפד"ל), הביאה להחלטה שלא לפנות את המתנחלים בכוח, ולא [illegible] לחברי הכנסת הללו. בכירי המשטרה ומג"ב הב־[illegible] קצר אחריהם [illegible] ארבעה חברי הכנ־סת. [illegible] בשבת שהתה בגבעה קבוצה קטנה מאוד של מתנחלים.

דובר מחוז שומרון ויהודה (ש"י), רפ"ק בועז גולדברג מסר: "לא נערכנו בכוחות מספיקים. כשנאזור מספיק כוח, נשוב".

אתמול עם צאת השבת, התקיי־מה במקום חגיגת כליזמרים. יוש־בי הגבעה, שהבחינו בסיירות של המשטרה, המתרחקות מהמקום, ביום ששי בבוקר פרצו בשירה וב־קריאות ניצחון. גם חוליית הפיקוד, בראשותו של מפקד כוחות צה"ל ביו"ש, אלוף גבי אופיר ומפקד מחוז ש"י של המשטרה, ניצב אליק רון, פינתה את השטח.

"שלב ב' של המרי"

המתנחלים העלו שלשום בצה־רים 3 קרוואנים לגבעה סמוכה להתנחלות טלמון שבנפת רמא־ללה. כוח צה"ל ניסה לחסום את המובילים שנשאו את הקרוואנים בדרכם לגבעה, אולם אלה הצליחו לחמוק ולהעפיל לגבעה בדרכי עפר עוקפות. לאחר שהגיעו לגב־עה, הכשילו המתנחלים ניסיון של צה"ל למנוע את הורדת הקרווא־נים מהמובילים, כשחסמו את דרכי הגישה לגבעה באמצעות מכוניות פרטיות.

דובר מועצת יש"ע, אהרן דומב, אמר, כי הקרוואנים הוצבו באזור הכלול בתוכנית המתאר של טל־מון, אולם הוא הודה כי הפעולה נעשתה ללא אישור.

ראשי כמה "זו ארצנו" שארגנו את חסימת הצמתים בשבוע שעבר מתכוונים לקיים ביום רביעי כנס פעילים בירושלים. בכנס ימסרו ראשיו על תוכניותיהם במסגרת "שלב ב' של המרי האזרחי הלא אלימי" עליו הכריזו לפני כשבוע. בין היתר נבחנת שם אפשרות לשתק את הפעולה הבאה בירוש־לים, אולי בקריית הממשלה. בשבת הוסיפו מרבית המאחזים של "זו ארצנו" להתקיים. הם אוישו לסי־רוגין בלבד ומטה "זו ארצנו" מס־ר, שההוראות לפעילים הן בשלב זה להמשיך ולאייש את המאחזים לסירוגין ובנוכחות מינימלית של אנשים.

בינתיים ממשיכים מתנחלים ומזדהים רבים מרחבי הארץ לשהות על גבעת הדגן, מצפון לאפרת. בשבת פקדו את המקום אורחים רבים מאזור גוש־עציון ואפרת, אשר ביקשו לחזק את ידי המתנחלים.

דומב אמר כי הפעולות של מו־עצת יש"ע יימשכו, אם כי ייתכן והשבוע יחול שינוי בדפוסי הפעו־לה ובמאבק על הגבעות תחול הפוגה. לדבריו, "כל עוד לא תבין הממשלה, שאי אפשר לכפות על רוב העם הסכם שהוא אינו רוצה בו, תימשך הפעילות, נגד מימוש הסכם אוסלו ב', כאשר הקו האדום הברור הוא, שלא לנקוט בפעולות אלימות".

תצלום: יואב לבר
אחד ממתנחלי "גבעת הדגן". דובר מחוז ש"י: "לא נערכנו בכוחות מספיקים לפינוי. כשנאזור מספיק כוח, נשוב"

(ע). מאות אנשי ימין חסמו אמש את הכביש הסמוך למלון אמריקן קולוני, מרחק מאות מט־רים מהאוריינט האוס. זה השבוע הרביעי שבו מקיימים אנשי הימין ברציפות הפגנות מחאה ותהלוכות מול האוריינט האוס או בסביבתו.

מקום ההפגנה שונה הפעם, לא־חר שמאהל "הפורום למען ירוש־לים" הוזז ממקומו מול האוריינט האוס למגרש ליד כביש מס' 1.

פעילי הימין הגיעו למקום זמן קצר לפני צאת השבת.

סקר: רוב דחוק מבין ראשי המתנחלים תומך בחסימת כבישים

(ע). בסקר שנערך בקרב ראשי מועצות, מזכירי יישובים וראשי ועדים ביו"ש, המייצגים את מרבית המתנחלים בגדה, עו־לה כי [illegible] מראשי היישובים תומ־כים בחסימת הכבישים, כפי שעשתה תנועת "זו ארצנו", ואי־[illegible] מתנגדים.

הסקר נערך עבור "יומן" של הטלוויזיה הישראלית בליל שבת. עוד עלה בסקר, כי 5 [illegible] ביניהם [illegible] באריאל.

ח"כ שרון: כבר לפני שנה וחצי קראתי להתנגדות עממית פאסיווית

(ע). ח"כ אריאל שרון הצדיק ביום ששי את פעולות המתנח־לים בציינו, כי כבר לפני שנה וחצי קרא להתנגדות עממית פאסיווית.

בראיון לקול־ישראל אמר שרון: "אני סבור, שההפגנות הי־עילות ביותר הן הפגנות דומייה של עשרות אלפי אנשים. אילו ניתן היה להעמיד סביב משרדי הממשלה הפגנות דומייה של 50 אלף איש למשך עשרה ימים, הממשלה הכושלת הזאת היתה כבר נופלת".

שרון קרא שלא לנפנף בדגלי החוק והדמוקרטיה. "דמוקרטיה איננה דריסת המיעוט על ידי הרוב. בעניין הנסיגה מיהודה ושומרון, כמו ברמת הגולן, הממשלה במיעוט, לפחות במגזר היהודי, שלגביו מדובר בחיים ומוות". גם בכנסת נמצאת הממשלה במיעוט, לדברי שרון, אם לא לוקחים בחשבון את המפ־לגות "האנטי יהודיות, אנטי ציוניות ואנטי ישראליות".

"אני מציע גם שלא להניף את דגל החוק כשלא מיישמים את החוק נגד שליחיו של ער־פאת, כשלא מפעילים את החוק נגד בנייה פלשתינית פרועה בי־רושלים ועל השתלטות פלשתי־נאים על קרקעות המדינה בנגב", אמר שרון.

שרון הביע צער על כך, שדוד לוי מקים מפלגה חדשה. "אני חושב, שמה שצריך היום זו אח־דות מדינית", ציין. הוא הציע, שהמועמד של המחנה הלאומי לראשות הממשלה ייבחר על ידי המחנה כולו. "זו הדרך הנכונה ביותר, כדי לזכות בבחירות".

ראשי הקואליציה מטילים ספק ביכולתם לגייס המונים לעצרת תמיכה

מאת ירח טל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מפלגות הקואליציה החליטו לא ליזום בשלב זה כינוס עצרת המונים בתמיכה במהלכי הממש־לה בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב. ההחלטה נפלה בהתייעצות ראשי סיעות הקואליציה, רן כהן (מרצ), רענן כהן (העבודה), נציגי שלום עכשיו וארגונים נוספים ממה שמוגדר מחנה השלום, שכינס ביום ששי מזכ"ל העבו־דה, ח"כ נסים זוילי.

הנימוק הרשמי שניתן להחל־טה היה שעצרת כזו עלולה להג־ביר את המתיחות בין מחנה הי־מין לשמאל. אולם בישיבה הוע־לה נימוק נוסף, שהוא אולי יותר מכריע. המשתתפים הביעו ספק ביכולתן של מפלגות הקואליציה להוציא בעיצומה של חופשת הקיץ 400 אלף איש לכיכר מל־כי ישראל.

משתתף בפגישה הסביר כי "קל יותר להפגין נגד משהו מאשר בעד משהו". יצוין, כי בישיבת פורום "שרינו" של מפ־לגת העבודה שהתקיימה ביום רביעי שעבר פסל ראש הממשלה את ההצעה שהעלה מזכ"ל העבו־דה לכנס עצרת תמיכה בממש־לה, בנימוקים שעלו גם בהתייעצות שהתקיימה ביום ששי אצל מזכ"ל מפלגת העבו־דה.

בסופו של דבר הוחלט בהתיי־עצות זו שהשמאל לא יפקיר את הרחוב להפגנות הימין וגם השמ־אל יפגין נוכחות בשטח בדמות משמרות תמיכה במדיניות הממשלה שיתפרסו בצמתים הראשיים, בעיקר בסופי השבוע.

שר הפנים, אהוד ברק, הצדיק את ההחלטה להימנע מכינוס עצרת המונים. "ממשלה, להבדיל מאופוזיציה, פועלת על־ידי זה שהיא פשוט פועלת, היא מזיזה את התהליכים ומעשיה מדברים בעד עצמם", הסביר ברק.

המפלגות הדתיות העבירו רשימת דרישות בנוגע לאתרים הקדושים בגדה

מאת שחר אילן וגדעון אלון

המפלגות הדתיות דורשות לספח קרוב לעשרה אתרים קדו־שים בשטחים ליישובים הסמוכים אליהם. בין היתר מדובר בצירוף נבי־סמואל לשכונה של ירושלים; צירוף תל־שילה להתנחלות שילה; קבר ישי בחברון לשכונה היהודית בתל־רומיידה וצירוף האתר הארכיאולוגי בהרודיון, שבו בית כנסת, ליישוב תקוע.

הדרישה הועלתה בפגישה שקיימו שלשום נציגי המפלגות הדתיות (יו"ר סיעת המפד"ל בכנסת ח"כ יגאל ביבי, וח"כ אב־רהם רביץ מיהדות התורה וח"כ שלמה בניזרי מש"ס) עם גור־מים במשרד הביטחון בראשות האלוף אורן שחור, ראש המינהל האזרחי ביו"ש, תא"ל דוד שחף, סמנכ"ל משרד החוץ לענייני המזרח התיכון, יואב בירן, ויועץ שר הדתות למקומות הקדושים אשר שגב.

בעקבות הסערה בנושא קבר רחל, סוכם בין ראש הממשלה, יצחק רבין, למפלגות הדתיות כי יוקם צוות ייעוץ של חברי כנסת דתיים שילווה את המשא־ומתן על המקומות הקדושים בשטחים.

הח"כים הדתיים העבירו לו מסמך ובו הצעות להסדרי הגישה והשליטה ב־22 אתרים קדושים ליהדות בשטחים. את המסמך הכין ביבי, בהתייעצות עם הרב יואל בדנן ויועץ שר הפנים ישראל ליפל. הם חילקו את המקומות הקדושים לש־לוש דרגות. הסיווג הראשון כולל את קבר רחל, מערת המכפ־לה וקבר יוסף.

המפלגות הדתיות דורשות שיישמרו הסדרי התפילה הקיי־מים במערת המכפלה וכן שיישמר נתיב גישה בשליטה ישרא־לית מלאה מקרית־ארבע למערה. בנוגע לקבר רחל שבו הח"כים הדתיים העלו את הדרישה ליצור רצף טריטוריאלי בין גילה לקבר. בקבר יוסף הם מוכנים ככל הידוע להסתפק בהצעת הממשלה, לפיה הקבר יהיה בשליטה ישראלית ובכ־ביש הגישה אליו יהיו משמרות משותפים של ישראלים ופ־לשתינאים.

הסיווג השני כולל אתרים קדושים, הנמצאים בסמוך ליישו־בים יהודיים, אותם דרשו אנשי צוות הייעוץ לספח ליישובים. הסיווג השלישי הוא של מקומות קדושים בלב יישובים ער־ביים דוגמת קבר אלעזר בן־אהרן הכהן בכפר עוורתא שבשומ־רון וקברי יהושע בן־נון וכלב בן יפונה בכפר כפל הארס. למקומות אלו, מציעות המפלגות הדתיות, תתבצע הגישה בד־רכים שבהן יהיו סידורים משותפים, ודוגמת ההסדר הנהוג לגבי בית הכנסת ביריחו.

ביבי אמר אתמול ש"היתה שיחה טובה. אמרו לנו שאנחנו מבקשים דברים הגיוניים. נציג משרד הדתות אמר שכיוונו לעמדתנו".

עשרות סטודנטים הפגינו מול ביתו של רבין

(ע). עשרות סטודנטים מאוני־ברסיטת תל־אביב הפגינו ביום ששי אחר הצהרים מול ביתו של ראש הממשלה, יצחק רבין, בש־כונת נוה אביבים בתל־אביב.

הסטודנטים, המזוהים עם תא "גלעד" של הימין באוניברסיטה, נשאו בידיהם מטריות שחורות והחזיקו כרזות שבהן נכתב, בין היתר, "רבין, נסיך הכתר הפלש־תינאי" ו"פתרנים, בחירות עכשיו".

הסטודנטים ניצבו על המדר־כה בחזית הבית ואחת לכמה דקות צעדו בשורה מסודרת אל המדרכה ממול. הם נמנעו מלהפ־ריע לתנועת כלי הרכב.

אחד ממארגני ההפגנה אמר, כי למקום הגיעו גם כמה מחברי הסגל האקדמי של אוניברסיטת ת"א, כדי להביע הזדהות עם הסטודנטים המפגינים.

למקום הגיעו שלוש ניידות משטרה, שלא התערבו בעשה.

צעירי העבודה סיירו בחברון; קוראים להידבר עם המתנחלים

(ע). ראשי המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה סיירו שלשום בחברון ונועדו עם ראשי מועצת קרית־ארבע. בתום הביקור, שנמשך יותר מחמש שעות, יצאו ראשי המשמרת הצ־עירה בהודעה הקוראת להידברות בין הממשלה למתנחלים. עוזי הדר העומד בראש הלשכה הפוליטית של המשמרת הצ־עירה אמר, כי על יצחק רבין למנות סגן שר שיעמוד בקשר עם המתנחלים – כפי שעמד מרדכי גור.

המשלחת סיירה תחילה בעיר חברון וביקרה במתחמים בהם יושבים המתנחלים: בית הדסה, תל רומיידה, ואברהם אבינו. בעת הסיור ברחובות העיר נפגשו גם עם תושבים פלשתי־נאים, אשר קבלו בפני המשלחת כי המתנחלים מסתובבים חמושים ברחובות העיר, מציקים ומשפילים אותם.

חברי המשלחת ביקרו במערת המכפלה ואחר כך נועדו עם ראשי המועצה המקומית קרית־ארבע במתנ"ס שבקריה, שם שוחחו במשך 3 שעות באווירה שהוגדרה "טובה". "תפסיקו לעשות מאתנו קולקטיב, איננו אחראים למה שכל אחד עושה או אומר למיקרופון" אמר ראש המועצה המקומית צבי קצובר.

נציגי המועצה ביקשו להציג את הצד החיובי של החיים בקרית ארבע ואת ההישגים בחינוך. הושמעו גם דברי הערכה לממשלה ובייחוד לעזרה ששר החינוך אמנון רובינשטיין מק־צה לקרית ארבע.

רענן כהן מבקש מבן־יאיר לשקול הוצאת "זו ארצנו" אל מחוץ לחוק

מאת גדעון אלון
סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

יו"ר הנהלת הקואליציה, ח"כ רענן כהן, קרא ליועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לפ־תוח בחקירה נגד ראשי תנועת "זו ארצנו" ששיבשה בשבוע שעבר את התנועה בעשרות צמ־תי תנועה ברחבי הארץ.

במכתב ששיגר ליועץ המשפ־טי הציע כהן, כי בן־יאיר יבחן גם את האפשרות להוצאת תנו־עת "זו ארצנו" אל מחוץ לחוק. "נראה לי שכוונותיה ומעשיה של תנועה זו אינם פחות חמורים מאלה של תנועות אחרות שהו־צאו אל מחוץ לחוק. אל לנו להמ־תין שתנועה זו תממש את איומיה", כתב כהן.

השר ברק: האיסור להתיישב בגבעות אפרת ובית־אל – תבונה מדינית

(ע). שר הפנים, אהוד ברק, אמר ביום ששי, כי האיסור על התיישבות המתנחלים בגבעות אפרת ובית־אל, מעיד על תבונה מדינית של הממשלה. בהופעה פומבית ראשונה שלו כשר בממשלה, לפני פורום המנהלים באוניברסיטה הפתוחה בתל־אביב, ציין ברק, כי ישראל לא גזלה את אדמות אפרתה ובית־אל מאף אחד. "הגענו לשם במ־לחמה שנכפתה עלינו, ושאין ולא יכולה להיות צודקת ממנה, וזכותנו לשבת שם ובכל מקום אחר ברחבי יהודה ושומרון. אפ־רתה ובית־אל אינם מקומות סת־מיים על המפה; במקומות אלו עוצבה דמותנו כעם וזיקתנו אליהם שואבת מן העמוקים שב־מקורות. כשממשלת ישראל או־מרת שאין להתיישב על גבעות נוספות ליד אפרתה ובית־אל – היא לא אומרת שזה גזל או שאין לנו זכות להתיישב שם, אלא שהתבונה המדינית, הרצון לגבש הסדר יציב שיעמוד גם במבחן צרכיו ותכונותיו של הצד השני והכרה בעוצמתנו – כל אלה יחד מאפשרים לנו להכריע שלא לממש את הזכות וההיקה, ואף לוותר ויתור כואב על חלק מזכויותינו, על מנת להקנות סי־כוי להסדר שכנות ראוי שעשוי בטווח ארוך להקטין את החיכוך ואת מחיר הדמים שלו".

אשר להסדר הביניים אמר השר, כי יש לבחון אותו במספר מבחנים: "לא יוזזו יישובים, יי־מצא פתח סביר להתפתחותם הטבעית של יישובים קיימים. יו־בטח ככל הניתן ביטחונם של ישראלים, ותתאפשר פעילות של ישראלים בכל השטחים. אין ביטחון מוחלט, לא שם ולא בתל־אביב או ברמת־גן", אמר, "אבל יובטח ביטחונם ככל הני־תן. ייאכף שלטון החוק והסדר הציבורי בכל מקום ובכל זמן על כל אחד".

"גבולות ייקבעו רק בדיוני הס־דר הקבע, ואין להעביר את מקור הסמכות או את הסמכות על הקרקע לפלשתינאים במקום שאנו עשויים לדרוש אותו לעצ־מנו בהסדר הקבע", אמר ברק.

לדברי ברק, ארץ ישראל השל־מה היא משאת נפש לגיטימית ברמה הרגשית, אך איננה פתרון מעשי ברמה המדינית. "אם הפ־לשתינאים יבחרו לכנסת, הם יהיו בתוכה עשרות אחוזים, ואנו נהיה מדינה דו לאומית. אם הם אינם בוחרים לכנסת – אז אנו מדינת אפרטהייד, שבה יש שני סוגים של תושבים משתי דר־גות".

בס"ד
מימד
כתב־עת של התנועה להתחדשות הציונות הדתית
הופיע גיליונו החמישי של כתב העת "מימד"

דיעה פוליטית במעטפת הלכתית – הרב יהודה עמיטל
הפסק שקרא לסרב לפקודה לפנוי בסיסי צה"ל אינו מבוסס מבחינה הלכתית.

על פתרון לבעיית מסורבות הגט – הרשל"צ הרב אליהו בקשי־דורון
הרב הראשי לישראל: בעל סרבן יצטרך להחליט־דירה או גט.

פוליטיקה בבית הכנסת – ישראל וולמן
עלוני פרשת השבוע "שבת בשבתו" – בימת ניגוח פוליטית.

מכסחי הציונות – פרופ' דן מיכמן
זרם אינטלקטואלי חדש המערער על הקיום היהודי הלאומי ועל התפיסה הציונית.

דרוש: גוש אמונים חדש – יאיר שלג
החינוך הדתי חייב לעבור מעניין ארץ ישראל למערכה חינוכית על זהות היהודית

מי זקוק לרבנות הראשית – הרב דוד ביגמן
לציבור הציוני דתי אין ברירה אלא להשתחרר מן הכפיפות האוטומטית לרבנות הראשית.

המדורים הקבועים של:
אברהם תירוש, פרופ' מוטי ברלב, הרב אמנון בזק ואחרים.

ניתן להשיג את כתב העת ב"מימד" התנועה להתחדשות הציונות הדתית.
טל. 02-612249 פקס: 02-612340 דואר: ת.ד. 8067 ירושלים 91080

ברק מחליף מהיום את שמגר כנשיא בית המשפט העליון; כמשנה לנשיא יכהן שלמה לוין

מאת משה ריינפלד

השופט אהרן ברק ייכנס היום לתפקיד נשיא בית המשפט העליון, במקום מאיר שמגר. ברק ישבע אחר הצהרים במשכן הנשיא. בשנתיים שחלפו שימש ברק משנה לנשיא. במקומו יתמנה לתפקיד זה השופט שלמה לוין.

הבוקר בתשע יהיה טקס פרידה רשמי מהנשיא הפורש באולם המרכזי של בית המשפט העליון, אולם ג', בנוכחות שלושה עשר השופטים האחרים.

דברי ברכה ישמיעו היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, ראש לשכת עורכי הדין, דרור חוטר ישי, הנשיא הנכנס, אהרן ברק. שמגר ישיב על דברי הברכה.

ברק, בן 59, נולד בליטא, ועלה לארץ בשנת 47'. את לימודי דין במשפטים סיים באוניברסיטה העברית בירושלים. בשנת 75' קיבל את פרס ישראל למשפטים. בשלוש השנים שלאחר מכן שימש היועץ המשפטי לממשלה. הוא נבחר לשופט בבית המשפט העליון בשנת 78'.

מאיר שמגר, בן 70, הוא יליד דנציג. עלה לארץ בשנת 39'. הבריטים עצרו אותו בשנת 44' על פעילותו המחתרתית, והגלו אותו לאפריקה. בשנת 48' שב לארץ, ושירת בצה"ל בתפקידים שונים. בשנים 61'–68' היה הפרקליט הצבאי הראשי, ובשנים 68'–75' היה היועץ המשפטי לממשלה. ביולי 75' נבחר לשופט בבית המשפט העליון.

תצלום: אלכס ליבק

אהרן ברק. ימשיך לתור אחר "נוסחת האיזון" הראויה בין האינטרסים השונים

ברק לא נרתע מעימותים עם רבין

מאת גדעון אלון

אהרן ברק, יליד קובנה שבליטא, הוא ניצול שואה. בתקופת הכיבוש הנאצי היתה משפחתו בגטו. ב–1944, בהיותו בן 8, הבריחה אותו אמו לאזה בעזרת מכר ליטאי אל מחוץ לגטו בתוך עגלה עמוסה בשקי תפוחי אדמה. בהיותו בן 11 עלה ברק ארצה. הוא נחשב לעילוי מגיל צעיר. כבר בגיל 27 הוענק לו תואר דוקטור למשפטים ובגיל 32 הוא התמנה לפרופסור חבר בפקולטה למשפטים. בהיותו בן 38 נבחר לשמש כדיקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים ושנה לאחר מכן זכה בפרס ישראל במדעי המשפט.

בתקופת כהונתו כיועץ המשפטי לממשלה גבר הטיפול בעברייני הצווארון הלבן. ברק פעל בנושא זה בנחישות ובאומץ. הוא הביא לביטול מינויו של אשר ידלין לכהונת נגיד בנק ישראל לאחר שנחשד בקבלת שוחד. לאחר מכן הועמד ידלין לדין והורשע. החלטתו של ברק לעצור את ידלין, מחשש ששחרורו עלול לפגוע בהליכי החקירה, עוררה את חמתו של ראש הממשלה יצחק רבין.

"היתה לי הרגשה לא טובה שעצרו את ידלין. הרגשתי לא טוב לגבי דרך הטיפול, במיוחד לגבי מכונת האמת הצורך לעצור אותו לחקירה. היתה לי מחלוקת עם היועץ המשפטי סביב המעצר. לא הבנתי מדוע צריך לעצור אותו כדי לבצע את החקירה", אמר רבין בראיון ליחיאל גוטמן, מחבר הספר "היועץ המשפטי נגד הממשלה".

רבין: התערער אמוני ביועץ

המתיחות בין רבין וברק גברה בינואר 1977, לאחר ששר השיכון אברהם עופר התאבד מאחר שנחשד בעבירות שוחד. רבין זועזע ממעשהו של עופר וסבור היה שברק אחראי, לפחות בעקיפין. זאת, משום שהיועץ המשפטי הנחה את המשטרה לבדוק ביסודיות את התלונות שהוגשו נגד שר השיכון ודחה את הלחצים שהופעלו עליו לזרז את הליכי החקירה. רבין האשים את ברק כי הכשיל אותו במקום לסייע לו ונגרר אחרי חקירת המשטרה במקום להנחות אותה. "בפרשת אברהם עופר התערער אמוני ביועץ המשפטי. נראה היה לי כי הוא פעל בהתאם ללחץ דעת הקהל, שאף לרצות את הרחוב, מבקש לו דימוי של איש אמיץ וחסר פניות, אבל נכנע בפועל להלכי רוח המוניים", כתב רבין בספרו "פנקס שירות".

ברק היה מעורב גם בפרשת התפטרותו של רבין מכהונת ראש הממשלה במארס 1977, בשל פרשת חשבון הדולרים של רעייתו, לאה. ברק הגיע למסקנה שיש להעמיד לדין את לאה רבין בשל העבירות על חוקי המטבע שביצעה ולא להסתפק בתשלום כופר. רבין אמר שחשבון הבנק שנוהל בוואשינגטון היה משותף והוא רואה עצמו אחראי לביצוע העבירה כרעייתו ולכן הוא מתפטר מתפקידו.

לפני מינויו לשופט, הספיק ברק להיות בקמפ דייוויד כאחד מחברי הצוות הישראלי שניהל משא ומתן עם נשיא מצרים על הסכם השלום. ברק צורף לצוות הישראלי על ידי ראש הממשלה דאז מנחם בגין במעמד של יועץ מיוחד. נשיא ארה"ב, ג'ימי קארטר, התרשם מיכולתו עד שהציע לו לכהן כשופט בבית המשפט העליון של ארה"ב.

בתקופת כהונתו כשופט בביהמ"ש העליון כיהן ברק כחבר ועדת כהן, ועדת החקירה הממלכתית בראשות שופט בית המשפט העליון יצחק כהן שהוקמה בעקבות הטבח במחנות הפליטים בלבנון סאברה ושתילה.

דעת מיעוט נגד החנינות לשב"כ

ברק כתב עשרות פסקי דין חשובים והוגדר כשופט הדוגל באקטיביזם שיפוטי, בהרחבת זכות העמידה בבג"ץ ובכך שהכל שפיט. ברק הרחיב בפסקי הדין שלו את מושג הסבירות. הוא בחן בפסקי דין רבים החלטות שלטוניות על פי סבירותן.

ברק היה בעמדת מיעוט – מול הנשיא שמגר והמשנה לנשיא מרים בן־פורת – וסבור היה שנשיא המדינה חיים הרצוג לא היה מוסמך להעניק חנינה לראשי השב"כ בפרשת אוטובוס קו 300.

הוא הצליח לקומם נגדו את המפלגות החרדיות, כשפסק על פי חוק ההזדמנות השווה שאין להפלות אדם בשל נטייתו המינית. ברק קבע כי יוסי גינוסר איננו יכול לשמש כמנכ"ל משרד השיכון בשל הביקורת שנמתחה עליו על ידי ועדת לנדוי והחנינה שקיבל מהנשיא בפרשת אוטובוס קו 300.

ברק רואה בשני חוקי היסוד החדשים – חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וחוק־יסוד חופש העיסוק – שאושרו ב–1992 מהפכה חוקתית. "היתה זו מהפכה שקטה ללא כל אלימות. הגוף המהפכני שביצע את המהפכה היה הכנסת עצמה", אמר ברק. הנשיא לשעבר של בית המשפט העליון משה לנדוי חלק על דעתו. "המהפכה החוקתית לא היתה ולא נבראה אלא משל היתה", אמר ל"הלשכה", ביטאון לשכת עורכי הדין בירושלים.

כשמונה לפני כשנתיים למשנה לנשיא בית המשפט העליון, דיבר ברק על האני מאמין שלו כשופט: "קשה היא המשימה שהכנסת כרשות מכוננת הטילה עלינו. על בית המשפט העליון הוטל התפקיד לכתוב פרק נוסף בספר השיפוט והמשפט של מדינת ישראל. זהו פרק רב חשיבות. הוא יקבע את עתיד המשפט כמדינה המגינה על כבוד האדם וחירותו. לשם ביצועה של המשימה המוטלת עלינו הובטחה אי תלותנו. איננו עומדים לבחירות כל ארבע שנים. אנו חייבים ליתן ביטוי לערכים ולעקרונות ארוכי טווח, המשקפים את הפלורליזם החברתי שלנו. אנו חייבים ליתן ביטוי להיסטוריה ארוכת השנים, למסורת עמוקת השורשים, לתרבותנו העתיקה והמתחדשת ולקיומנו הלאומי המודרני".

רקע / זאב סגל

מאבק על זכויות האדם

מינויו של אהרן ברק, הראוי מכל בחינה שהיא לעמוד בראש המערכת השיפוטית, נראה כה טבעי, עד שאיש אינו שם לב לכך שמינוי כזה מבוסס בישראל על ותק בכהונה בערכאה השיפוטית העליונה. ברק מכהן בבית המשפט העליון מאז 1978. אליו מונה, בצעד חסר תקדים, בגיל 42. ברק יכהן בתפקידו כנשיא בית המשפט העליון במשך 11 שנה, עד שנת 2006, מועד יציאתו לגמלאות בגיל 70. בכך ישלים קצת פחות מ–30 שנות כהונה. כבר עתה ניתן לומר שברק השפיע על המשפט והשיפוט בישראל יותר מכל אדם אחר.

ברק הביא אתו לכהונתו השיפוטית ידע משפטי נרחב של פרופסור למשפטים, שקנה לו שם במשפט אזרחי בתחום של דיני נזיקין, דיני חברות ודיני שטרות. לידע, שהוא תשתית לקביעת הלכות פסוקות שאמורות לקבוע "אורחות חיים", הצטרף ניסיונו המעשי של ברק כיועץ משפטי לממשלה. אמונת היסוד שלו כדבר שלטון החוק ברשויות השלטון חושלה בהחלטותיו על העמדה לדין של בכירים, ללא משוא פנים.

על עולמו של ברק ניתן ללמוד משמונת ספריו. האחרון שבהם, שעניינו פרשנות חוקתית, מדגיש את התפקיד השיפוטי המרכזי: להגן על הפרט מפני עוצמת השלטון. "בעבר", מדגיש ברק בהתייחסו ל"מהפכה החוקתית" כלשונו שעברה על ישראל, "היו זכויות האדם כפופות לחוקים. כיום כפופים החוקים לזכויות האדם".

"משימתו של בית המשפט העליון", כתב ברק במאמר שפורסם זה לא מכבר שעניינו השקפת עולמו על משפט ושיפוט, "היא התאמת המשפט לחיים. עליו לגלות רגישות למחוקק הדמוקרטי, אך בתחום שהשאיר המחוקק פתוח לשיקול דעת שיפוטי, על בית המשפט לפעול. בפעילות זו מוטלת עליו אחריות מיוחדת במינה. עליו לקבוע את כיווני התפתחותה של השיטה כולה ואת הדרכים להשגת יעדים. בית המשפט העליון הוא המנצח על התזמורת הנורמטיבית".

בפסיקותיו פתח ברק דלת לגישות שונות שהתבטאו בתחום המשפט האזרחי בחיזוק הדרישות לתום לב ולערכי מוסר בתחום דיני החוזים והנזיקין. לגישתו אדם לאדם אינו זאב ואינו מלאך, אלא "אדם לאדם – אדם". בכך הטביע את החובה ליושר ולהגינות ביחסים שבין פרט לפרט.

בתחום המשפט הציבורי ביסס ברק את הגישה המצדדת בהעמקת הביקורת השיפוטית ובקיומה, גם לבקשת "עותרים ציבוריים" המעלים שאלה בעלת חשיבות משפטית רבה. הוא הדגיש בפסיקה את חובת הרשויות הציבוריות לפעול בסבירות, כשהן מאזנות כראוי בין אינטרסים רלוואנטיים. כך ביטל את החלטת הצנזור הצבאי לפסול כתבה ב"העיר" על תפקודו של ראש המוסד משקבע שלא ניתן בה משקל מספיק לחופש הביטוי. כך קבע בעניין הבנקאים שהחלטת היועץ המשפטי, שלא להעמידם לדין, עקב חוסר "עניין לציבור" לקתה באי סבירות קיצונית משלא ניתן בה המשקל הראוי לצורך להעמידם לדין פלילי מטעמי שלטון החוק. ברוח זו פסק שסגן השר רפאל פנחסי איננו יכול להישאר בכהונתו משהואשם בעבירות חמורות, וכי ראש הממשלה חייב, מטעמי סבירות, להעבירו מתפקידו.

כשהוא עושה שימוש נרחב בהכרזת העצמאות פסק ברק על חובת הרשויות לכבוד האדם ולזכותו לשוויון. הוא חבר, עם שופטים אחרים, להחלטה שמנעו פסילת אשה מחברות במועצה דתית. בהחלטתו לחייב סיעות בכנסת לפרסם הסכמים ביניהן הדגיש את מקור החובה בזכות הציבור לקבל מידע בעניינים ציבוריים.

ברק כנשיא בית המשפט העליון הוא הבטחה למאבק מתמיד לקיום זכויות אדם בצד הכרה בזכות הדמוקרטיה להגן על עצמה. ברק ימשיך לתור אחר "נוסחת האיזון" הראויה בין אינטרסים מתנגשים כחופש הביטוי וביטחון המדינה או כוחו של המחוקק הנבחר מול זכויות היסוד של הפרט. לא תמיד תזכה פסיקתו של ברק להסכמה חברתית ופוליטית רחבה. אלא שגם אלה שאינם שותפים להשקפות היסוד שלו יודעים שאלה מתגבשות בכושר ניתוח נדיר של שיקולים רלוואנטיים, ומבוססות על הכרה עמוקה בכבוד האדם וחירותו.

קצין צה"ל ושני חיילים נפצעו מירי פצצת מרגמה לעבר מוצב בדרום לבנון

מקורות צבא: המחבלים ירו מכפרים, תוך הפרת הבנות מבצע "דין וחשבון"

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

קצין צה"ל, סרן יוחאי בן ישי, בן 26 מקרית־אתא, מפקד בגולני, נפצע קל עד בינוני ושני חיילים אחרים נפצעו קל מירי פצצת מרגמה לעבר מוצב צה"ל בגזרה המזרחית של אזור הביטחון בדרום לבנון.

רדיו חיזבאללה: כמה כפריים נפצעו

בערך בשעה 8 בבוקר פתחו המחבלים בירי מרגמות לעבר מוצב צה"ל. מפגיעה ישירה של אחד הפגזים נפצעו השלושה והועברו לטיפול באמצעות מסוק של חיל האוויר: בן ישי לבית החולים רמב"ם ואחד מהחיילים לבית החולים בצפת, משם שוחרר לביתו כעבור מספר שעות. חייל שלישי נשרט קלות וטופל במקום.

סרן בן ישי נותח ברמב"ם בצווארו ובפניו, לאחר שנפגע בהפגזה מרסיסים. הוא אושפז במחלקה לכירורגיה פלסטית.

מקורות בפיקוד הצפון הדגישו אתמול כי גם הפעם ירו המחבלים מתוך הכפרים שבאזור נבטיה תבנית, מה שנתפס בישראל כהפרה נוספת של הבנות מבצע דין וחשבון. צה"ל השיב באש טנקים ותותחים לעבר מקורות הירי. רדיו החיזבאללה דיווח בשעות הצהרים על מספר כפריים שנפצעו כתוצאה מהירי הזה.

אזור התקרית הוא אחד ממוקדי הפעילות של החיזבאללה. בשמי לבנון נראו בשבת מטוסי קרב של צה"ל שניסו לאתר את אנשי החיזבאללה ואת מקורות הירי, תוך שהם משחררים כל העת נורי הטעיה לטילים נגד מטוסים. זאת, מחשש שאנשי החיזבאללה, שהצטיידו בטילים כאלו, ישגרו אותם לעבר מטוסי צה"ל.

במשך השבת היו מספר פעמים חילופי אש ארטילרית בין צה"ל וצד"ל למחבלים באזור רחוק שבגזרה הצפונית של אזור הביטחון. בארועים אלה לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

"אל־ווטן אל־ערבי": מבצע הפיגוע ברמת־גן בא מחו"ל בשליחות איראן

"איראן קיבלה את קביעת סוריה שחיזבאללה תהיה למפלגה פוליטית לאחר השגת הסכם סורי־ישראלי. הזרם הרדיקאלי בחמאס מקבל מאיראן סיוע"

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייניים ערביים

השבועון הערבי "אל־ווטן אל־ערבי" היוצא בפאריס כתב השבוע כי הפיגוע ברמת־גן שונה מן הפיגועים הקודמים של תנועת החמאס, כיוון שמבצעיו לא באו מתוך התנועה בשטחים, אלא מחו"ל, מתוך כוונה איראנית לחזק את הזרם הקיצוני בתוך תנועת החמאס. לצורך זה נשלח מבצע הפיגוע מחו"ל, ולא מהשטחים, כפי שנעשה בפיגועים קודמים.

כן מציין העיתון בהסתמכו על מקורות מודיעיניים שונים כי הפיגוע ברמת־גן משקף אסטרטגיה איראנית חדשה, של הידוק יחסים עם התנועות הפלשתיניות חמאס והג'יהאד האיסלאמי, מתוך הערכה שלא ניתן יהיה לעצור את תהליך ההשלמה הישראלי־סורי, שיוביל לכך שיסוג את חיזבאללה. "מקור בכיר המקורב לערפאת העריך כי איראן גמרה אומר להטות את כל כובד משקלה לזירה הפלשתינית, מתוך הכרה שיהיה צורך להסתגל לתוצאות המשא ומתן הסורי־ישראלי".

בעבר כבר הודה נשיא איראן, האשמי רפסנג'אני, כי "לא ניתן יהיה למנוע הסכם סורי־ישראלי, ויהיה קשה לבלום את תהליך השלום", כתב העיתון. השבועון הערבי גם ציטט את מזכ"ל חיזבאללה שאמר כי "מצבן של תנועות חמאס והג'יהאד האיסלאמי טוב יותר ממצבו של ארגון חיזבאללה, מפני ששתי אלה פועלות בשטחים, ואילו חיזבאללה אינו יכול להעתיק את פעילותו לזירה אחרת".

עידוד הרדיקאלים

העיתון מציין כי איראן כבר קיבלה למעשה את קביעת סוריה, שחיזבאללה תהיה למפלגה פוליטית לאחר השגת הסכם בין סוריה לישראל, ותנועת חיזבאללה כבר יודעת זאת. לפיכך ההתערבות האיראנית הגוברת במסגרות התמקדות בתנועת חמאס, מסר "אל־ווטן אל־ערבי".

פעולת איראן לעידוד הזרמים הרדיקאלים בתנועה. קיימים כיום שלושה זרמים עיקריים בתוך חמאס: זרם המעוניין להתקרב לרשות הפלשתינית ולהקים מפלגה שתכונן קשרים עם הרשות הפלשתינית. על זרם זה נמנה עימאד אל־פלוג'י. הזרם השני, המיוצג על ידי אבו מאמח ומחמוד א־זהאר נקרא זרם פרגמאטי, וגם הוא מנהל דיאלוג עם ערפאת. על זרם זה נמנים גם כמה מנהיגים כגון אדין אל־קסאם.

הזרם השלישי, הרדיקאלי זוכה בימים אלה לתמיכה איראנית גוברת. הוא קרוב ברעיונותיו להנהגה הגולה של החמאס, והוא מיוצג על ידי אבראהים ורושה ואבו מחמד מוסקאב. העיתון כותב כי ברשות הפלשתינית מודאגים מניסיונותיה של איראן לגבש חזית פלשתינית איסלאמית פעילה, ומקורות פלשתיניים מסרו כי כבר ניכרות פעולות של איראן לתיאום וקירוב בין חמאס לבין תנועת חיזבאללה בלבנון.

החלה ההרשמה ל"אסכולות" בית הספר ללימודים רב־תחומיים

האוניברסיטה הפתוחה.

לבחירתך למעלה מ–150 קורסים שונים להנאה צרופה.

ההרצאה הטובה בעיר

לימודי ארץ ישראל
דמותה של ארץ, שימור מול פיתוח
סיורים עיוניים בגליל
בתים מספרים בתל־אביב, בירושלים ובחיפה
בעקבות חלוצים ולוחמים
בעקבות סיפורי המקרא
חדשות בעתיקות
ברוח צעירה למטיבי לכת
נצרות ונוצרים בארץ־ישראל
הורדוס המלך, האיש ופועלו
התורה הצבאית בעקבות המדע והטכנולוגיה
ניחוחות ירושלים ושמיה
דרכים, מסעות ונדודים
סופי שבוע לימודיים

מדעים
פריצות דרך ברפואה המערבית
חקר המוח
פונקציות מוחיות גבוהות
"[illegible] מחוות"
שאלות פתוחות במדע

תרבויות
יפן
דרום אמריקה
בוכרה, דרך המשי
סין
מסע להודו
צרפת של שנות ה–90
איטליה- חדש וישן
גרמניה
המזרח התיכון
ירדן
ספארי ג'יפים בסיני
סמינר שטח ואקולוגיה בסיני

קולנוע
סרטי בכורה בקולנוע
בין דעת לאהבת קולנוע
קולנוע מתבונן באמנות
מציאות קטומה- גבולות הפנטזיה
דימוי והיסטוריה
צפייה מודרכת בסרטים

סדנאות
שיאצו
רפלקסולוגיה
מדיטציה
עולם הצבעים
כתיבת פרוזה
פסיכודרמה
תקשורת באמצעות משחק
שפת הגוף
הציור ככלי טיפולי
התנהגות אסרטיבית
סדנה להכרת היין
על אמנות הבישול והאירוח
גרפולוגיה

פסיכולוגיה וכלכלה
שוק ההון
זיהוי ניירות ערך
ילדים במסלול ההוראה
קורס להורים: פסיעות ראשונות
סוגיות נבחרות בפסיכיאטריה
שיחות סלון על פסיכואנליזה
הפסיכולוגיה של החלום

לימודי תעודה
ביבליותרפיה- פרופ' אדיר כהן
מכתיבה והבאה לדפוס- שמואל פרץ
אספנות והערכת אמנות- גילה גבריאלוב
עיצוב פנים ועיצוב גנים- אריאל ברנט
ידיעת הארץ

* * *

סדרת־קונצרטים בפילהרמונית
סדרת־פרמיירה בתיאטרון
פתיחת תערוכה בגלריה
תערוכות במוזיאון

רשימת המרצים ב"אסכולות" בשנתיים האחרונות

פרופ' שלמה אהרונסון, זיוה אביגדורי, יוסף אגוד, ישראל אובל, ד"ר יוסי אולמרט, פרופ' עמי איילון, נחמן אינגבר, ד"ר תמר אלאור, אבשלום אליצור, ד"ר דורית אמיר, ד"ר דפנה אפרת, פרופ' חגי ארליך, ד"ר לידיה ארן, חיים באר, ד"ר אסתריה בלצן, ד"ר תמר ברוש, פרופ' אבי בן־צבי, פרופ' יוסף בן־שלמה, פרופ' אלי יפה, פרופ' יעקב בר־סימנטוב

ציבי גבע, פרופ' ארנון גוטפלד, גילה גולן גבריאלוב, אבנר גורן, ד"ר דוד גורביץ, יוסי גורן, ד"ר קרלו שטרנגר, פרופ' אהרון שי, ברוך גיאן, פרופ' גד גילבר, ד"ר דן דאור, ניסים דיין, ד"ר אריאל הירשפלד, מיכאל הנדלזלץ, פרופ' מיכאל הרסגור, ד"ר אלי ויצטום, שמואל הלפרין, דוד ויצטום, ד"ר אלי זיסר, עדנה זמונסקי, השופט שלי טימן

השופט אמנון סטרשנוב, פרופ' צבי יעבץ, בת־אל טלמון, עמליה כהנא־כרמון, ד"ר נידה כפיר, פרופ' אדיר כהן, פרופ' עמיה ליבליך, ד"ר יהודה מלצר, ס. יזהר, אליק מישורי, לידון ניוגד- גיא, פרופ' אמנון סלע, האדר' משה עצמון, פרופ' אשר סטר, יהודה סתיו, ד"ר גדעון עפרת, ד"ר מאיר פעיל, ד"ר שמואל צבאג, ד"ר יעקב קופרמן, ד"ר אילן קוץ, פרופ' אביעזר רביצקי

יואב רגב, נורית רהב, אמיר רז, תמר רחוס, בתיה רוזמילביץ, אדר' יעל ריסקין, ד"ר אלי רכס, אבי רן, גבריאל רעם, פרופ' דוד שולמן, פרופ' שלמה גיורא שהם, פרופ' יצחק שיחור, גרשון שיינמן, מיכל שמיר, חנן שניר, המלחין אריק שפירא, ד"ר אורלי לובין, ד"ר אילן פפה, ד"ר יאיר מינון, ד"ר יריב בן־אליעזר, פרופ' רפי קרסו

ד"ר ניצה אברבנאל, פרופ' אריה נדלר, ד"ר אבי עוז, רם עברון, ד"ר אביעד קליינברג, פרופ' יעקב רז, פרופ' זוהר בן אשר, ד"ר נחי אלון, פרופ' חיים עומר, ד"ר צבי טאובר, עמוס עוז, ד"ר שלמה זנד, א.ב יהושע, עירית לינור, מירי טלמון, פרופ' רות עמוסי, פרופ' בטי רויסמן, פרופ' משה מעוז, ד"ר ראול רוזדיגז

פרטים להרשמה במשרדי המחלקה ללימודי חוץ טלפונים: 6460240, 6460307, 6460690, 03–6460453
בפקס: 03–6460452 תיבה קולית (24 שעות): 03–6460674
ניהול אקדמי: ד"ר תמר ברוש
מפיקות ומתאמות: אורנה שריד, אפרת ציד־כהן, יהודית חביב, אניטה ליאור, קרני גלחסן, **מנהל לימודי ארץ ישראל:** ליפז ויניצקי

האוניברסיטה הפתוחה
הקורסים אינם מקנים נקודות זכות לתואר B.A של האוניברסיטה הפתוחה

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

משרד הדתות יממן נסיעת פסולי חיתון להינשא בחו"ל ובניית בתי קבורה חילוניים

מקורות חרדיים: מימון הנסיעות ייעשה מסעיף חדש בקריטריונים להקצבות. שטרית: מימונן יילקח מכספי קרן העזבונות

מאת שחר אילן

פרק חדש בקריטריונים להקצבות של משרד הדתות יאפשר העברת הקצבות לפיתוח בתי קברות חילוניים, לארגוני נשים חילוניים וכן לעמותות שיימנו שיעורי תורה ברוח חילונית.

מקורות חרדיים טענו בסוף השבוע, ששר הדתות, שמעון שטרית, מתכוון להשתמש בפרק החדש כדי לממן נסיעת פסולי חיתון להינשא בקפריסין. בתגובה אמר שטרית, כי הוא מתכוון לממן נסיעת פסולי חיתון להינשא בחו"ל, אך לא מסעיף זה, אלא מכספי העזבונות.

כבר לפני כמה חודשים פורסם, שהקריטריונים החדשים של משרד הדתות יאפשרו העברת כספים לארגונים חילוניים. בין היתר יוכלו גופים כמו התנועה ליהדות הומניסטית-חילונית או עמותות שורשים לבקש הקצבות מסעיף "מרכזים להנחלת יהדות וערכיה". ארגוני נשים חילוניים יוכלו לבקש הקצבה מסעיף "ארגוני נשים לפעולות הסברה בנושאי יהדות".

ביולי פורסמו הקריטריונים החדשים ברשומות. לקריטריונים נוסף פרק חדש, "שיפור שירותי דת ושירותים באחריות המשרד", לפיו זכאי להקצבות "מוסד ציבורי שמקיים פעילות שתורמת תרומה ממשית לשיפור שירותי הדת או שירותים אחרים שבאחריות משרד הדתות".

ההקצבות – שיהיו בשיעור של עד 80% מהיקף הפעולות – יינתנו לפעולות ל"שיפור יעילותם ומימונם של שירותי הדת, קיצור משך ההמתנה לקבלתם והפחתת עלותם"; הארגונים שיהיו זכאים להן יהיו אלו שיספקו "שירותי דת או שירותים אחרים שבאחריות המשרד, ואשר אינם ניתנים על ידו, או לאוכלוסיות שאינן מקבלות שירותים ממנו".

במשרד הדתות מודים, כי מטרת הסעיף היא עידוד העברת כספים לארגונים חילוניים הפועלים בענייני דת. מקור המקורב לשטרית אמר, שהסעיף מיועד לממן פעולות נוסח הייעוץ המשפטי שמעניקה נעמת בענייני גירושים, הקמה ופיתוח של בתי קברות אלטרנטיביים ושיעורים ביהדות שמארגנים מוסדות חילוניים.

ניסוח מעורפל ובעייתי

הפרק החדש בקריטריונים מנוסח בצורה מעורפלת ובעייתית מבחינת המינהל התקין, כיוון שכמעט כל פעילות בתחום הדת יכולה להיכלל בו, ולא נכללת בו שום תקרה להקצבות שניתן להעביר דרכו. השתתפות של 80% מעלות הפעולות היא חריגה, ונחשבת גבוהה מאוד.

מנוסח הפרק לא ברור איך ייקבעו סדרי העדיפויות בין הבקשות השונות, איך ייקבע שיעור ההשתתפות בכל פעולה, ומהו מקסימום התמיכה שיינתן לכל פעולה.

ח"כ משה גפני (דגל התורה) אמר בתגובה, כי מי שכתב את הפרק החדש "או שאינו מבין על מה הוא מדבר או שהוא עבריין או שהוא רוצה לחסל את משרד הדתות".

לדבריו, "לא נשמע בשום מקום בעולם שמשרד מודיע שהוא לא מתפקד בתחומים שבטיפולו ולכן הוא יתן הקצבות לשיפור השירות. מי שאינו יכול לתת שירות משרפ, שיעזוב את המשרד ויפנה שעה אחת קודם".

בתגובה לטענות שהכוונה היא לממן נסיעת פסולי חיתון להינשא בחו"ל אמר גפני, כי "אם זו הכוונה, אז ששטרית יגיד את זה במפורש, כדי שכל העולם ידע שהכוונה לסבסד מי שאינו יכול להינשא על פי חוק, ושר הדתות הוא האיש שיפלג את העם".

ח"כ אברהם רביץ (דגל התורה) מאשים את שטרית, ש"הוא מועל בתפקידו כשהוא מעודד קבוצות שרוצות לנגח את הדת".

לדברי רביץ, הקריטריונים החדשים בעניין שיפור שירותי הדת "מעורפלים, ואינם יכולים לעמוד בביקורת".

השר שטרית מסר בתגובה, כי הוא עומד על דעתו ש"על המדינה מוטל לסייע למי שנאלץ להתחתן בחו"ל, משום שאינו יכול להתחתן בארץ על פי חוקי המדינה".

לדבריו, "בשלב ראשון הטיפול יהיה בשיטת הסיוע הכספי לנישואי חו"ל באמצעות עמותות שיקבלו תמיכות מקרן העזבונות או מקרנות אחרות של משרד הדתות".

מקור מקורב לשטרית אמר, שהשר מצפה שארגונים קיימים, ודוגמת נעמת, יקחו על עצמם את סיפוק השירות של מימון נסיעת פסולי חיתון לחו"ל.

תצלום: אלון רון, "ישראל סאן"

במצבם של האחים מיטל (14) וניר (10) אהרן מיבנה, שנפצעו בתאונת דרכים ביום חמישי, חל שיפור קל. הם עדיין מאושפזים במחלקה לטיפול נמרץ באגף הילדים במרכז הרפואי שיבא בתל השומר. הכרתה של מיטל חזרה אליה חלקית ומצבה מוגדר כבינוני ויציב. מצבו של ניר עדיין מוגדר קשה. הוא מחוסר הכרה ומונשם. בצילום: מיטל ואביה, דוד. (עדנה ארידור)

דוד לוי: "מפלגה בראשותי תקום בחג החנוכה הקרוב; תניף דגל חברתי ומדיני"

בראיון לערוץ 1 אמר לוי כי מפלגתו תהיה מפלגת מרכז, ש"תיקח קולות מהעבודה ומהליכוד"

מאת יהודה גל
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ח"כ דוד לוי שב והודיע ביום ששי על כוונתו להקים מפלגה בראשותו. בניגוד להודעות קודמות, ציין לוי תאריך מדויק להקמת המפלגה – חג החנוכה הקרוב.

בתגובה לדברים אמרו בליכוד, כי בהודעת לוי אין כל חדש.

לדברי בכירים בליכוד, השיקול היחיד שמדריך את לוי בהקמת המפלגה הוא ניסיון למנוע את ראשות הממשלה מיו"ר המפלגה, בנימין נתניהו.

הבכירים אמרו, כי לוי מאמין שיצליח לכפות סיבוב בחירות שני לראשות הממשלה, שבו יקרא לתומכיו להצביע עבור ראש הממשלה, יצחק רבין.

נתניהו סירב להתייחס להודעת לוי.

בראיון ל"יומן" בערוץ 1, ששודר ביום ששי, אמר לוי: "ההחלטה נפלה. אנחנו מקימים מפלגת מרכז לאומית".

לדבריו, המפלגה בראשותו תיקח קולות הן ממפלגת העבודה, הן מהליכוד והן ממרצ, שלדבריו, הרימה דגלים חברתיים, אך אינה מיישמת אותם. הוא ציין, כי מפלגתו תניף שני דגלים – הדגל החברתי והדגל המדיני.

לוי ביקר בעקיפין את נתניהו על כי אינו מסתייג מהפרות החוק של הימין. לטענתו, צריך להציג אלטרנטיבה ברורה יותר לממשלה, ובכוונתו לעשות זאת במצע המפלגה החדשה שיציג.

עוד אמר לוי, כי מפלגתו "תאמר דברים אמיצים בתחום הלאומי, מבחינת האינטרסים הקיומיים שלנו, מבחינת ההגנה על היישובים היהודיים, שלא יהיו בשום פנים ואופן תחת שלטון זר".

לשאלה מי יהיו בצמרת רשימת המפלגה לכנסת השיב לוי: "אם הייתי משיב על כך היום, היו אומרים שאני דיקטטור שקובע את הפיתקים. תהיה ועידה, מורכבת מנציגים מהשטח, והם שיבחרו את הרשימה".

לדברי לוי, הרשימה תכלול אנשים "שיוסיפו לא רק כבוד, אלא גם תקווה גדולה לתחום הפוליטי בישראל". הוא הדגיש, כי אנשים אלו יהיו "מכל השכבות, מכל המעמדות ומכל העדות".

לוי דוחה על הסף אפשרות שיחזור לליכוד. לדבריו, "אני מרגיש בבית במסגרתי החדשה. הליכוד כבר לא הבית שלי". הוא ציין, כי "כאשר אתה שלם עם עצמך, יש לך כוח נעורים".

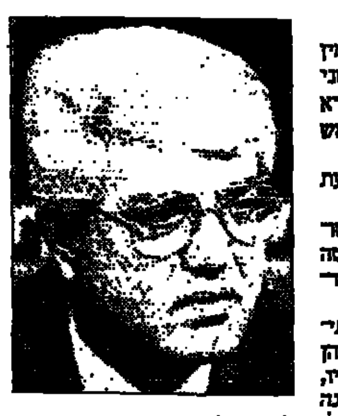

לוי. "אלטרנטיבה ברורה"

"לוי עשוי לתמוך בהסכם אוסלו"

מקורבי לוי טענו, כי לגבי השטחים תציג מפלגתו מצע מעשי יותר מאשר הליכוד.

בנוסף, הועלתה הערכה כי לוי יתמוך בהסכם אוסלו ונספחיו, אם יובטח אי פינוי ההתנחלויות ודאגה לביטחונן ולרווחתן.

בתוך כך מסרו בכירים בתנועתו של לוי, כי הולך ונשלם מבצע איסוף 50 אלף התחייבויות הנדרשות לשם הצגת מועמדות לראשות הממשלה.

לדברי הבכירים, על סיום המבצע יוכרז באופן רשמי ויוצג בכינוס היסוד של המפלגה החדשה, שייערך בסוף שנה זו.

הרב בקשי-דורון: ההלכה מתירה חקיקת כתובות לועזיות על מצבות

מועצת הרבנות דוחה את תנאי הרשיון לחברות קדישא שקבע שטרית

מאת שחר אילן

מועצת הרבנות הראשית קיבלה בשבוע שעבר החלטה לפיה רק היא מוסמכת לקבוע תקנות הלכתיות בענייני קבורה. משמעות ההחלטה היא דחייה של דרישת שר הדתות שמעון שטרית, שחברות הקדישא יתחייבו על תנאי הרשיון החדשים שקבע להן, הכוללים: הקצאת חלקה בכל בית קברות למי שיהודיותם מוטלת בספק, הסכמה לחקיקת כתובות לועזיות על מצבות, מינוי נציג ציבור להנהלות חברות הקדישא וקביעת תקרת מחיר לרכישת חלקה בחיים.

במועצה שוררים חילוקי דעות הלכתיים בנושאים אלה. הרב הראשי הספרדי אליהו בקשי-דורון אומר, שהתקנות שהנהיג שטרית תואמות את ההלכה, ושההלכה מתירה חקיקת כתובות לועזיות. חברים אחרים במועצה אומרים, שחלק מהתקנות מנוגדות להלכה.

לפני כחודש כינס השר את ראשי חברות הקדישא, ודרש מהם לחתום על תנאי הרשיון החדשים. עשרות חברות סירבו. הן טענו שהדרישות לאפשר כתובות לועזיות ולהקצות חלקות לספק יהודים בעייתיות מבחינת ההלכה. במיוחד הן התנגדו לדרישה למינוי נציג של שר הדתות להנהלות החברות, בה ראו ניסיון להלאים אותן.

בשבוע שעבר נדונו תנאי הרשיון בישיבת מועצת הרבנות הראשית. במועצה שררה התנגדות כללית להתערבות שטרית בנושאי הלכה. "מתי ירצה לקבוע איך לקבור", אומר בקשי-דורון. המועצה החליטה להקים ועדה לענייני קבורה שהפסיקות שלה בנושאי הלכה יחייבו את כל חברות קדישא.

חבר מועצת הרבנות הראשית, הרב משה ראוכברגר, מאשים את שטרית בהתעלמות מהמועצה. "הבעיה שלו שהוא יורה מהמותן ולא מתייעץ. לא היה נושא אחד שהוא הביא למועצה לפני שהודיע לה אותו בציבור".

במועצה שוררת מחלוקת לגבי המשמעות המעשית של החלטתה שלה. הרב בקשי-דורון אומר שהבעיות ההלכתיות בתנאי הרשיון שקבע שטרית הן "לא משמעותיות". לדבריו, "מבחינה הלכתית אין בעיה עם כתובות לועזיות והרבנות מסכימה לזה. זה דבר לא רצוי ולא מתאים, אבל לא אסור". גם הקצאת חלקות לספק יהודים, אומר הרב בקשי-דורון, מקובלת בהלכה.

הרב ראוכברגר אומר, לעומת זאת, שבנושא הכתובות הלועזיות שוררת מחלוקת בין הרבנים. "הרב האשכנזי של ירושלים יצחק קוליץ והרב של רחובות שמחה הכהן קוק לא מתירים". ראוכברגר מציין, שלמעשה בג"ץ הורה לאפשר לחקוק כתובות בלועזית. "אבל יש הבדל בין מה שאתה מאפשר לעשות לבין לחתום שאתה מסכים. אם זה אסור בהלכה, אז אי אפשר לחתום".

הרב בקשי-דורון אומר גם ששטרית הסכים בשיחה אתו למנות לכל חברת קדישא מבקר, במקום נציג בהנהלה. הסדר הזה, אם שטרית אכן יעמוד מאחוריו, מקובל על כל הצדדים.

קונסורציום ראשון הודיע על כוונתו לגשת למכרז הרכבת התחתית בת"א

מאת אבירמה גולן

קונסורציום ראשון, המאגד חברות ישראליות וחברות אירופיות, הודיע בסוף השבוע על התארגנות לצורך השתתפות בפרויקטים גדולים של תשתית בישראל. החברות המאוגדות בקונסורציום הן קבוצת מרדכי יונה, דיסקונט-השקעות ותדיראן תקשורת מישראל, "מאטרה" הצרפתית ו"הולצמן" הגרמנית.

"מאטרה טרנספורט" היא חברה קבלנית, אחת מתוך ארבע החברות בקבוצת "לאגארדר", העוסקת בין היתר בהקמה ובמימון של מערכי תחבורה בערים גדולות, ותכנון ובנייה של רכבות אוטומטיות. לאחרונה הקימה "מאטרה" את מערכת התחבורה המשולבת "ואל", בעיר ליל שבצרפת.

חברת "הולצמן" מתמחה בעבודות בנייה וחפירה. לאחרונה חפרה מנהרה גדולה למעבר רכבות מהירות בהרי הפירנאים הצרפתיים.

עזרא אלוני, נציג קבוצת יונה, אמר אתמול ל"הארץ" כי הקונסורציום התארגן בעקבות ביקורו של הקאנצלר קוהל בישראל, ובעקבות פגישה בין נציגי "מאטרה" לבין ראש הממשלה יצחק רבין בסלון האווירי בלה בורז'ה. לדברי אלוני, ייגש הקונסורציום לכמה מכרזים לפרויקטים גדולים של תשתית בישראל, ביניהם כביש חוצה-ישראל, פרויקט שיפוץ הנמלים, קווי הרכבת החדשים והרכבת התחתית.

אלוני אמר עוד כי כל החברות המשתתפות בקונסורציום מוכנות לגשת לעבודה מיד, וכי מועד תחילת העבודות תלוי רק בהחלטות הממשלה.

ל"הארץ" נודע כי שתי חברות ישראליות נוספות, "סול תחבורה" ו"סולתם", מנהלות משא ומתן עם הקונסורציום החדש, אך עדיין לא נחתם הסכם בינן לבין המשתתפות האחרות. עוד נודע כי חברות זרות מגרמניה, הולנד, קנדה, ארה"ב וצרפת, מתארגנות בימים אלה ביחד עם חברות ישראליות, במטרה להקים קונסורציום לעבודות תשתית בישראל ובארצות אחרות במזרח התיכון, כולל הרכבת התחתית המיועדת לתל אביב.

נציגי הקונסורציום החדש נפגשו ביום חמישי עם ראש עיריית תל אביב, רוני מילוא, ועם ממלא מקומו, דן דרין, והודיעו להם על כוונתם לגשת למכרז על הרכבת התחתית. במינהלת המטרופולין סבורים, כי בעוד חודשיים לכל היותר יסתיים סקר ההיתכנות למערך התחבורה במטרופולין ת"א.

מדינת ישראל
משרד-האוצר

הלשכה לשקום נכים

ביום 1.10.95 יכנס לתוקפו התקון לחוק נכי רדיפות הנאצים, המאפשר לתבוע זכאות לנפי שעד כה טרם מימשו את זכותם לכך.

הגשת תביעה לזכאות הנ"ל אפשרית אך ורק לנפי שמתקיימים אצלו כל התנאים המפורטים להלן:

- היו נרדפים בזמן מלחמת העולם השנייה.
- עלו לישראל לפני 1.10.53.
- ב-1.4.57 היו ונשארו לאחר מכן אזרחי ותושבי ישראל.
- אינם מקבלים תגמול בגין נזקי בריאות מהשלטונות הגרמניים.
- בקשתם להכרה עפ"י החוק הנ"ל לא נדחתה על ידינו לעבר (אם נדחתה בקשה מחמת שלא הוגשה במועדים החוקיים-ומטעם זה בלבד, ניתן כיום להגיש בקשה מחודשת).

ציבור הנכים שכבר מוכר על ידינו יקבל בימים הקרובים איגרת אישית לביתו המפרטת את זכויותיו החדשות.

האמור לעיל מהווה דברי הסבר ואין לראות בהם נוסח מלא ומוסמך של החוק.

הכתובות לפניות:
משרד האוצר, הלשכה לשקום נכים,
רח' קלמן מגן 7, ת"א.
טלפונים: 03-6972651 - 03-6972652

נהג נהרג בהתהפך משאיתו בדרך עפר ליד קיבוץ עברון בגליל המערבי

12 איש נהרגו ו-41 נפצעו קשה ב-36 תאונות השבוע ברחובי הארץ

(ע). אדם נהרג ושלושה נפצעו בתאונות דרכים ביום ששי. נהג משאית שהובילה עצים ואדמה, גמאל חיזבון (40) מהכפר מזרעה שבגליל המערבי, נהרג ביום ששי לפנות ערב בהתהפך משאיתו. הנהג נסע בדרך עפר מכיוון המושב נס עמים לכיוון מגלת קיבוץ עברון. לפתע, באחד משיפועי הדרך, התהפכה המשאית לצד ימין, וגמאל חיזבון נהרג במקום. בוחני לשכת התנועה של משטרת מרחב הגליל חוקרים את נסיבות התאונה.

ביום ששי לפני הצהרים אירעה תאונה קשה כ-6 ק"מ מצפון ליישוב ארגמן בבקעת הירדן. בהתנגשות חזיתית בין שני כלי רכב ישראלים נלכדו מספר נוסעים וחולצו אחרי פעולה מהירה של שירותי כיבוי ומשטרה. אדם אחד נפצע בינוני ושניים נפצעו קל. השלושה פונו באמבולנסים של מד"א לבית החולים העמק בעפולה. בעת התאונה נחסם חלקית כביש בקעת הירדן.

12 בני אדם נהרגו ו-41 נפצעו קשה ב-36 תאונות קשות שאירעו השבוע בכבישי הארץ. שניים מן ההרוגים היו הולכי רגל. חמישה מהפצועים קשה היו ילדים ובני-נוער.

430 הרוגים מינואר

מתחילת השנה הנוכחית נהרגו בתאונות דרכים 430 נוסעים והולכי רגל.

במשטרת מרחב השפלה נמשכת חקירת התאונה הקשה שהיתה השבוע ביבנה בה נדרסו ונפצעו קשה מאוד אח ואחות, ניר אהרן, בן 10 ומיטל בת ה-15, ברחוב דרך הים ביבנה. השניים נפצעו מגלגלי ג'יפ שנפגע קודם לכן מטנדר, סטה ממסלול הנסיעה, עבר לנתיב הנגדי, עלה על המדרכה ופגע באח ובאחות.

המשטרה חוקרת חשד, שנהג הרכב הפוגע היה תחת השפעת אלכוהול.

בשבוע החולף שלפה המשטרה רשיונות של 500 נהגים שעברו עבירות תנועה חמורות.

תפוסה מלאה בבתי המלון ובאתרי הנופש סביב הכנרת, בעמק וברמת הגולן יצרו עומסי תנועה כבדים במרחב העמקים בשבת החל משעות הצהרים. חסימת כביש הבקעה בשל חדירת מחבל הגדילה את העומס. רק בערך ב-7 בערב נפתח כביש הבקעה לתנועה והמחסום שהוצב בצומת מחולה הוסר, ואז הורגשה רגיעה מסוימת בלחצי התנועה. עם זאת, עד שעות הערב המאוחרות עמלו שוטרים באזור בכיוון התנועה.

מוזיאון להנצחת השואה נפתח בהירושימה

(ע). מוזיאון להנצחת שואת יהודי אירופה נפתח בימים אלה בהירושימה, העיר היפאנית שתושביה חוו, השבוע לפני 50 שנה, את ההפצצה הגרעינית בתום מלחמת העולם השנייה.

המוזיאון הוקם ביוזמת מקוטו אוצוקה, ראש כנסיית מיזקי הפרוטסטנטית בהירושימה. אוצוקה דיווח על פתיחת המוזיאון במכתב תודה, ששיגר להנהלת יד ושם, שסייעה לו בפתיחת המוזיאון. "אם אשכח ירושלים תשכח ימיני", כך פתח (בעברית) מנהל המוזיאון את מכתבו ליד ושם. אוצוקה הדגיש במכתבו, כי המטרה העיקרית של המוזיאון החדש היא חינוכית.

התקשורת היפאנית כיסתה בהרחבה את פתיחת המוזיאון.

בטקס הפתיחה השתתפה חנה פיק מירושלים, שהיתה בת כיתתה של אנה פראנק. היא הדגישה בדבריה, כי אסור להניח לשואה להישכח בשום מקום בעולם, והביעה הערכה ליפאנים על החלטתם לספר לדור הצעיר את העובדות המחרידות על השואה.

המוזיאון שוכן בבית בן 3 קומות ומוצגים בו כ-70 פרטים. בחזית המוזיאון הוצב מגן דוד, בצבעי צהוב-כחול-לבן ובמרכזו המלה "חי" בעברית. הנהלת המוזיאון הפיצה ברחבי יפאן קטלוג מיוחד, ובו קטעים מספרי קודש יהודיים, שחוללו בידי הנאצים, צילומים, ציורים ודברים מאת חתן פרס נובל לשלום וניצול השואה, הסופר אלי ויזל.

נער בן 13 דקר את סבו בסכין

(ע). נער בן 13 מדימונה, דקר בשבת את סבו וטען, שהיתה זו תגובה למעשי אלימות מתמשכים של הסב כלפיו. הסב, בן 60, אושפז במצב בינוני במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע.

כשישבו בני המשפחה בשבת, בביתם שבדימונה, לארוחת צהרים, פרץ ויכוח בין הסב לנכדו. הסב קם ממכסאו והיכה את הנכד. בתגובה דקר הנער את הסב בבטנו בסכין מטבח.

שוטרים הגיעו לבית המשפחה ועצרו את הנער לחקירה.

"נמאס לי מהמכות שסבא הרביץ לי", אמר הנער לחוקרי המשטרה וטען, שהסב נהג בו אלימות במשך תקופה ארוכה.

היום יובא הנער בפני שופט נוער והמשטרה תבקש להאריך את מעצרו, לצורך השלמת החקירה וקביעת הטיפול בו.

בן 18 נדקר בקטטה במסעדת "נרגילה" ברעננה

(ע). אמיר קדושים, בן 18 מהרצליה, נדקר אתמול לפנות בוקר בקטטה שפרצה בין שתי קבוצות נערים במסעדת "נרגילה" ברעננה.

בעת הקטטה שלף נער, גם הוא מהרצליה, סכין, ודקר את קדושים בחזהו ובצלעותיו. הוא פונה לבית החולים מאיר בכפר סבא, שם קיבל טיפול ואושפז.

2 צעירים ערבים נפצעו קל אתמול, בעת קטטה שפרצה תוך כדי ויכוח בין נערים יהודים וערבים בחוף הקשתות בקיסריה. הפצועים פונו לבית חולים הלל יפה בחדרה.

שלושה נערים מאור עקיבא נעצרו בחשד למעורבות במעשה.

הוארך מעצרו של חשוד בהברחה והפצה של עשרות אלפי חפיסות סיגריות

מאת יוסי הטוני

שופט בית משפט השלום בתל אביב, צבי כספי, האריך ביום ששי את מעצרו של משה כרמל, בן 39, מאזור, בשבעה ימים. כרמל נעצר ב-9 באוגוסט, בחשד לעבירות על סעיפים לפקודת המכס ולחוק מס ערך מוסף.

בבקשה להארכת מעצרו, שהוגשה על ידי מחלקת החקירות של אגף המכס ומע"מ נכתב כי "ביחידתנו מתנהלת חקירה מסועפת בחשד להברחה והפצה של סיגריות מוברחות, תוך התחמקות מתשלום מסי יבוא ומע"מ. בידינו ראיות לכאורה הקושרות את כרמל להפצה ולמכירה של עשרות אלפי חפיסות סיגריות מוברחות.

"ביום מעצרו נערך חיפוש בבית החשוד, ונתפסו ממצאים שונים הקושרים את כרמל לעבירות המיוחסות לו. החקירה בראשיתה, וזוהי חקירה מסועפת, מסובכת ורגישה. בכוונתנו לאתר ולעצור חשודים נוספים בפרשה ולמצוא טובין מוברחים נוספים".

חוקרי "מחלקת חקירות מכס ומע"מ" באזור תל אביב המרכז, ארז עמיקם ויובל מעוז, הגישו לשופט שני דו"חות סודיים. החוקר הוסיף כי החקירה הסמויה נמשכה כחודש.

"בבית החשוד נמצאו שני ארגזי סיגריות מסוג סילבר, שמיובאות מבולגריה, ולא היה לו הסבר ממי קנה אותן. על החפיסות יש תווית של משרד הבריאות, ואזהרה של משרד הבריאות, כך שהקופסאות נראות חוקיות", אמר החוקר.

השופט כספי כתב בהחלטתו כי "הוגשו לי שני דו"חות סודיים, ומתוכם עולה כי יש חשד סביר ומעלה מזה לביצוע העבירות על ידי החשוד. החקירה מסובכת אינה פשוטה, כרמל חשוד בקשר להברחה והפצה של סיגריות בכמויות נכבדות".

נעצר חשוד בהונאת חברות ביטוח ובנקים

שופט בית משפט השלום בתל אביב, דוד רוזן, האריך ביום ששי את מעצרו של אילן ליפסון, החשוד במרמה, זיוף והפצה, ביומיים.

בבקשה להארכת מעצרו נכתב כי "ליפסון חשוד כי קשר יחד עם אחרים, להוציא במרמה, כספים מחברות ביטוח ובנקים. קיים חשד כי הוא ושותפים אחרים הוציאו 150,000 שקל במרמה מחברת ביטוח וביצעו ניסיון, שלא הצליח, להוציא כספים נוספים על-ידי זיוף טפסי העברת בעלות על מספר מכוניות מסוג ב.מ.וו ושעבוד המכוניות כנגד הלוואות".

"שוכנעתי כי החשוד נדרש לשהות מאחורי סורג ובריח בשל צורכי חקירה ממשיים", כתב השופט בהחלטתו, והורה כי ליפסון יפקיד את דרכונו במשטרה, ובנוסף לכך יפקיד פיקדון בסך 1,000 שקלים.

בית המשפט החליט לא למנות סניגור מטעמו לאם התינוק שאביו נאשם בהתעללות בו

(ע). ביום ששי החליטה סגנית נשיא בית משפט השלום בבאר שבע, השופטת שרה דברת, שהמדינה לא תספק סיוע משפטי לאם התינוק, שאביו חשוד בהתעללות בו.

התינוק בן 70 הימים מאושפז זה חודש במרכז הרפואי סורוקה בבאר שבע, עם סימני חבלות בחלקי גופו השונים ועשרה שברים בשתי רגליו ובצלעות.

אביו הואשם לפני כעשרה ימים בתקיפה והתעללות בקטין חסר ישע, והאם הואשמה בעבירה של אי-דיווח על התעללות בקטין. בעקבות גילוי ההתעללויות בתינוק, החליטו שירותי הרווחה להוציא את התינוק מרשות הוריו.

על-פי צו מיוחד של בית המשפט, הותר לאם לבקר אותו לשעה אחת בכל יום, בבית החולים, כשהיא מלווה בעובדת סוציאלית.

ביום חמישי דחה בית המשפט את בקשת האם והסנגור, לאפשר לאם לקבל את התינוק לחזקתה, ולגדלו בבית המשפחה ובעזרת סייעת של שירותי הרווחה, שתדריך אותה בקשר לאופן הטיפול הנכון בתינוק.

ביום ששי הוגש לבית המשפט תיקון טכני לכתב האישום נגד האם, ובאותו מעמד היא ביקשה שבית המשפט ימנה לה סניגור מטעם המדינה, בגלל מצבה הכלכלי.

השופטת דברת שקלה את הבקשה וקבעה כי "אין זה מסוג המקרים שבהם על בית המשפט למנות סניגור", ולכן דחתה השופטת את בקשת האם לקבל סיוע משפטי מהמדינה.

סוכן משטרתי סמוי נרצח ביריות אקדח; צעיר נדקר למוות בריב על רכישת רכב

חמודה אל־דנף, הסוכן המשטרתי שנרצח, הסגיר בעבר 15 סוחרי סמים והיה מעורב בפלילים

מאת יוסי המנחי ועתיים

סוכן משטרתי סמוי, חמודה אל־דנף, בן 31 מרמלה, נרצח בליל שבת ביריות אקדח.
ביום שישי סמוך לשעה 10:30 בלילה שהה אל־דנף, עבריין לשעבר, יחד עם משפחתו בחצר ביתו שברחוב ברכה מולד ברמלה.
אל חצר הבית הגיעה מכונית פרטית, שעל פי עדי ראייה במקום היתה, כנראה, מסוג אאודי בצבע בהיר.
נהג המכונית האט, שלף אקדח וירה 8 כדורים לעבר אל־דנף אשר נפגע אנושות וכעבור זמן קצר מת מפצעיו. גם אמו של אל־דנף נפגעה מהירי ופונתה במצב קל לבית החולים אסף הרופא שבצריפין.
כוחות בפיקודו של סגן מפקד מרחב השפלה, סגן ניצב דדו מנצור, נערכו באזור ומחסומים הוקמו לאיתור כלי הרכב הנמלט, אולם לא הצליחו למצוא את המכונית.
זמן קצר לאחר הרצח נעצר חשוד במעשה, תושב רמלה בן 40, שהפליל בעבר על ידי אל־דנף, כסוחר סמים.
אל־דנף היה עבריין, שעיקר פעילותו היה בתחום הסמים. בשנת 91' הגיע להסכם עם המשטרה לפיה הוא יגויס כסוכן סמוי, ויפליל סוחרי סמים באזור רמלה ולוד.
בעקבות פעילותו, נאספו ראיות נגד 15 סוחרי סמים באזור. הסוחרים נעצרו ונשפטו לתקופות מאסר שונות. בין הסוחרים היו יהודים וערבים, וחלקם עדיין נמצא בכלא.
המשטרה הקימה צוות חקירה מיוחד לחקירת המקרה. אחד מכיווני החקירה הוא שאל־דנף נרצח בגלל שהפליל את סוחרי הסמים.
כיוון חקירה נוסף הוא בדיקת גורמים עמם היה מסוכסך אל־דנף, בעבר ובהווה, והיו מעוניינים בחיסולו על רקע המשך פעילותו העבריינית של אל־דנף.

נדקר בקטטה

צעיר, בן 22, נדקר למוות ביום שישי בשעה 15:00, בקטטה על־רקע סחר ברכב משומש בדרך יד לבנים, בחיפה.
הריב פרץ בעקבות אי־תשלום עבור רכישת הרכב המשומש. הפצוע הוחש על־ידי אמבולנס של מד"א לבית החולים רמב"ם בחיפה, שם נקבע מותו.
תושב חיפה בן 22, נעצר ביום שישי על־ידי בלשי משטרת חיפה כחשוד ברצח.

19,000 שקל נשדדו מסניף בנק הפועלים בתל אביב

מאת יוסי המנחי

שוד בנק נוסף אירע ביום שישי, ב־11:30 לפני הצהרים. שודד נכנס לסניף בנק הפועלים ברחוב בן יהודה בתל אביב, ועמד בתור מול אחת הפקידות. כשהגיע לדלפק, ביקש למשוך כסף. לאחר מספר שניות הוציא אקדח, ושדד ממנה 19,000 שקל ו־50 מארק.
רק לאחר שעזב השודד את הבנק, החלה הפקידה לצעוק, והסתבר שהיא לא הפעילה את לחצן המצוקה שהיה ברשותה. למקום הוזעקו כוחות גדולים של משטרה, כולל מפקד משטרת מרחב הירקון, ניצב משנה יעקב שוכל.
החקירה הועברה ליחידה המרכזית של משטרת מחוז תל אביב, המטפלת בחקירת מעשי השוד בחודשים האחרונים.
למקום הגיעה ניידת מעבדה לזיהוי פלילי שחיפשה אחר טביעות אצבעות של השודד, וממצאים נוספים. מחקירה ראשונית עולה כי השודד, שלא כיסה את פניו, מוכר למשטרה.

צלום: אילן אסטרייכר / "ישראל סאן"
סניף בנק הפועלים שנשדד ביום שישי. החקירה הועברה לטיפול היחידה המרכזית של משטרת תל אביב

הוארך מעצרו של החשוד בירי בחנות קעקועים ברחוב שיינקין בתל אביב

הוטל צו איסור פרסום שמו ותמונתו של החשוד בן ה־42 מיפו

מאת יוסי המנחי

שופט בית משפט השלום בתל אביב, דוד רוזן, האריך שלשום בעשרה ימים את מעצרו של תושב יפו בן 42, החשוד שירה ברחוב שיינקין. השופט הוציא צו איסור פרסום לשמו ולתמונתו של החשוד.
בבקשה להארכת מעצרו נאמר כי "ב־8.8.95 סמוך ל־4 אחר הצהרים, בחנות לקעקועים 'זובני' ברחוב שיינקין 38 בתל אביב, ירה החשוד, יחד עם אחרים, לעבר אוריאל חוות, שהיה באותה עת בחנות. כתוצאה מהירי נפצע חוות, והועבר לבית החולים להמשך טיפול, לאחר שנפגע בשתי רגליו".
העציר חשוד בניסיון לרצח ולקשירת קשר לביצוע פשע. נציג היחידה המרכזית של משטרת מחוז תל אביב, רס"ר יוסי בניים, אמר בדיון כי "בידי המשטרה חומר חקירה הקושר את החשוד לעבירות המיוחסות לו. מדובר בעבירות חמורות ביותר. על המשטרה לעצור חשודים נוספים. שחרור החשוד בשלב זה ישבש את מהלך החקירה. במעשיו הוכיח החשוד כי הוא מסוכן לציבור. יצוין כי הוא בעל עבר פלילי". השוטר הגיש לשופט דו"ח סודי.
לשאלת סניגורו של החשוד, עו"ד משה שרמן, ענה נציג המשטרה כי "החשוד שיקר לגבי האליבי שלו, ויש לי ראיה לכך. אנו מייחסים לו את הירי בפועל".
עו"ד שרמן אמר כי "ניתן בארבעה־חמישה ימי מעצר למצות את מה שרוצים. אני לא יודע מה המשטרה רוצה".
"חומר החקירה מגלה יותר מחשד סביר והמגמה רבה אף ראיות לכאורה נגד החשוד בביצוע מעשה הירי", כתב השופט בהחלטתו, "עילת המעצר קיימת גם קיימת, ועצם מהות החשדות העולות ומורכבות מחומר החקירה ביתר שאת, בהתחשב בחשש ממשי לשיבוש החקירה אם ישוחרר החשוד".

זוג מבוגרים נשדד באלימות בדירתו ברמת־גן. פסלון עתיק נשדד מגלריה ביפו

מאת יוסי המנחי

שני רעולי פנים שדדו ביום שישי בלילה זוג מבוגרים, בדירתם שברחוב ז'בוטינסקי ברמת־גן.
שני השודדים דפקו על דלת הדירה, ומשנפתחה כפתו את בני הזוג – האשה בת 61 והגבר בן 63 – בחבלים, תוך איומי אקדח וסכין. השודדים גנבו מהדירה 1,650 שקל, וכן מפתח של כספת שמחזיקים בני הזוג בבנק.
כעבור כשעה הצליחה האשה להשתחרר מהחבלים, והזעיקה עזרה. למקום הגיע אמבולנס של מד"א, שפינה את בני הזוג – שנחבלו באורח קל – לבית חולים ביילינסון בפתח־תקוה.
פסלון עתיק, בשווי 135 דולר, נשדד ביום שישי בצהרים מגלריה לממכר עתיקות, "ידידיה", בסמטת מול דגים ביפו.
השודד נכנס לגלריה כשבידו מזרק מכיל דם, ואיים על בעל המקום, תושב כפר סבא בן 67, כי הדם נגוע בנגיף האיידס. האיש לקח את הפסלון, ונמלט מהמקום ברגל.
בחולון נשדד ביום שישי בערב שליח בן 21 של חמינו פיצה, בדירה שאליה הגיע בעקבות הזמנה. עם היכנסו לדירה היכו אותו שלושה צעירים ולקחו ממנו 100 שקל.

מתנדבים מיחידת חילוץ יצאו לפפואה לחפש אחר בנו של ראש עיריית כ"ס

מאת רויטל לוישטיין

ששה מתנדבי יחידת החילוץ "פירסט" מאילת, יצאו ביום שישי לפפואה ניו־גיניאה, להתחיל בחיפושים אחר אלי ולד, בנו של ראש עיריית כפר־סבא, יצחק ולד, שנעדר מאז יום שני שעבר. אלי ולד יצא למסע לאחד ההרים הגבוהים באי, ובדרך נעלם.
הצוות, בפיקודו של סטיב ויים, יגיע היום בצהרים לאי, ושם יצטרף ליצחק ולד, שנמצא באי מאז יום שישי. בצוות מומחים בטיפוס וגלישה ממצוקים, רני ברשאו, אליעזר גרינברג, רני שריון, מאיר מלול ועו"ד משה שיפמן. הם יצאו מצוידים בערכת ציוד טיפוס וגלישה וכן בתאורה.
התארגנות ויציאת הצוות לפפואה היתה לאחר פניית המשפחה אל היחידה באילת, שסייעה בעבר באיתור נעדר ישראלי ברזב. המשפחה שכרה מסוק שיעמוד לרשות המחפשים במשך כל ימי החיפושים באי.

גם השגריר בפיג'י הצטרף לחיפושים

אל החיפושים בפפואה הצטרף שגריר ישראל בפיג'י, שמואל מיראל, ועוד עשרות ישראלים השוהים באזור במסגרת עבודתם כנציגי משרד החקלאות.
בבית ראש עיריית כפר סבא הוקם חדר מצב שעליו מופקד אחיו של יצחק ולד, גבי ולד. "רבים מוכנים להתנדב ולסייע", אמר.
המשפחה אירגנה צוות נוסף, של ששה מתנדבים, שייצא היום לתגבר את המחפשים.
המען לתרומה למימון החיפושים בג'ונגלים: "הוועד לחיפוש אלי ולד", חשבון 560200, בנק דיסקונט, סניף כפר־סבא 054.

רופא שנפגע בטיול תובע מ"השומר הצעיר" 1.2 מיליון שקל

(ע). רופא, שליווה טיול ונפגע בברכו בעת גלישה במתקן "אומגה", תובע מהסתדרות השומר הצעיר בישראל פיצויים בסך 1.2 מיליון ש' בתביעת נזיקין שהוגשה לבית משפט המחוזי בחיפה.
הרופא, בן 40, כירורג כללי, ליווה באוגוסט 1991 קבוצה של חניכי סמינר של השומר הצעיר בטיול לעמק הירדן. בעת הטיול גלש במתקן "אומגה" ביחד עם חניכי הסמינר, מגובה של כ־17 מטרים, ובעת שנחת בעוצמה רבה בקרקעית מי הכנרת – נחבל בברכו הימנית.
הרופא טוען, כי בגלישה במתקן ה"אומגה", שחובר לעץ אקליפטוס סמוך לנהר הירדן, לא עלה בידו להאט או לבלום את נחיתתו. התובע מייחס רשלנות למארגני המסע והגלישה, בכך שלא דאגו לקשור אותו לחבל, או לתגבורת בטיחות נוספת בעת הגלישה.
טרם הוגש כתב הגנה.

פלילים

● **קשישה נכוותה משמן רותח ששפך עליה בנה.** קשישה כבת 75, תושבת העיר העתיקה בירושלים, נכוותה ביום שישי בבוקר לאחר שבנה המעורער בנפשו שפך עליה שמן רותח. במשטרה מציינים, כי נסיבות האירוע טרם הובררו ואולם, סבורים שבעת שהגישה הקשישה ארוחת בוקר לבנה, הוא החל להשתולל, אחז באחד הסירים שהיה מלא בשמן רותח, ושפך אותו על אמו. האשה פונתה על ידי ניידת מד"א לבית החולים הדסה עין־כרם, כשהיא סובלת מכוויות, ומצבה מוגדר בינוני. (ע)

● **נעצר חשוד שאיים להרוג את אשתו העיוורת.** עזיז פרץ, בן 63 מאופקים, נעצר בחשד שאיים להרוג את אשתו העיוורת. ביום שישי הובא החשוד לפני שופטת שלום בבאר־שבע, שהורתה להאריך את מעצרו ב־4 ימים.
רס"ר נבון אלמסי ממשטרת נתיבות טען, כי ביום חמישי שעבר איים החשוד על אשתו ש"יגמור אותה". במקום היה גם הנכד, שהזהיר את סבתו מפני הסבא, שאחז סכין בידו. הסבתא שמעה את אזהרת הנכד, והסתגרה בחדרה.
כעבור 8 שעות הסגיר פרץ את עצמו למשטרה, תבלא להמשך חקירה. רס"ר אלמסי טען, שהחשוד בעל עבר פלילי, כולל עבירות אלימות כלפי אשתו ובני משפחתו.
החשוד כפר באשמה שיוחסה לו, וטען, שבני משפחתו מתנכלים לו, ולוקחים ממנו את כל כספי קצבת הנכות שלו, וכספים שהוא מרוויח ממכירות תמונות של הבאבא סאלי. (ע)

● **תושב יפו נורה ונפצע ברגלו.** תושב יפו, נביל חוני בן 27, נפצע ברגלו מירי בעת שעמד בחצר ביתו ברחוב ארם מיצקביץ', סמוך לאיצטדיון הכדורגל נסים באן ביפו.
המקרה אירע בלילה שבין שישי לשבת. שני גברים שרכבו על קטנוע, התקרבו לבית, אחד מהם ירה באקדח לעבר חוני, ולאחר מכן נמלטו השניים מן המקום. חוני נפגע בירכו ופונה במצב קל לבית החולים וולפסון בחולון.
לנפצע אין עבר פלילי, ומשטרת יפו הודיעה, כי אינה יודעת מה המניע למעשה. (ע)

● **2 חשודים בחטיפת נהג מונית.** אסף אורליך בן 20 ודניאל סטרואשולי בן 23 מקרית־אתא מואשמים בחטיפת נהג מונית וקשירת קשר לבצע שוד מזוין בסניף בנק בעתלית.
בכתב האישום שהוגש ביום שישי לבית משפט המחוזי בחיפה, טוענת עו"ד אמירה רינגר, סגנית בכירה לפרקליטות מחוז חיפה, שהנאשמים קשרו בסוף יולי השנה קשר עם שני צעירים אחרים, רוברט אלבז ומוטי משעלי, לביצוע שוד בנק בעתלית.
אורליך ומשעלי (שטרם נעצר) עלו בשעת בוקר על מונית בחיפה ונסעו לזכרון יעקב. מכונית ב.מ.וו שבה ישבו סטרואשולי ואלבז נסעה אחרי המונית.
התביעה טוענת, שבדרך בין עתלית לזכרון יעקב ביקש אורליך מנהג המונית, יחזקאל אמסלם, לעצור בצדי הדרך, באמתלא שהוא מבקש להטיל את מימיו. הנהג עצר, ואז התנפל עליו משעלי מאחור, הצמיד לצווארו את האקדח, הם כפתו אותו באזיקים והשליכוהו מהמונית, תוך איום "לתקוע לו כדור בראש" אם יעז להתלונן במשטרה.
בכתב האישום נטען עוד, שארבעת הצעירים עשו דרכם לסניף הבנק בעתלית, שאותו תכננו לשדוד. הצעירים, שהבחינו כי עוברים ושבים חשדו בהם, נמלטו מעתלית במונית הנטושה בדרכם לפרדיס. בדרך פתחו הנאשמים ביריות לכיוון ניידת משטרה שניסתה לעצרם. (ע)

● **בן 18 נדקר במריבה בעת משחק קלפים בת"א.** בן 18 נדקר בליל שבת אחר חצות במהלך מריבה שהתפתחה בינו לבין קבוצת נערים בעת משחק קלפים שקיימו בגן ציבורי ברחוב נגבה בדרום תל־אביב. הנער שנדקר והמתגורר בסביבה פונה לבית חולים איכילוב בתל־אביב במצב קל, ואובחנה אצלו דקירה במותניו שנגרמה מאולר. המשטרה מחפשת את החשוד בדקירה. (ע)

חייג ואתה מנוי על הארץ
לוח העיר

כלנית – המרכז לתוכנות PC
נציגים ומפיצים של: Microsoft SOLUTION PROVIDER, NOVELL®, Lotus, Borland, DELRINA, SHAPEWARE
חינם! חודש מנוי ל־Internet לרוכשים מנוי לחודשיים
מחלקת עסקים 03-638-63-55 | מחלקת דילרים 03-638-63-53 | מחלקת תמיכה 03-638-63-45
השמות המסחריים השונים המופיעים במודעה, הם סימנים מסחריים בבעלות החברות המיוחסות. כל המחירים בשקלים עפ"י שער דולר יציג וכוללים מע"מ (שער בסיס 3 ש"ח).
התקשרו עוד היום לטל' 03-638-63-63 (רב קווי) פקס. 03-5372928, חומה ומגדל 16 ת"א 67771

מעבדי תמלילים קונים בכלנית!
גישה ישירה – התוכנה שמקשרת אותך לבנק לאומי
MICROSOFT WINDOWS COMPATIBLE
כל המידע על חשבונותיך! מידע בנקאי כללי, ביצוע פעולות
לחיצת כפתור! והמידע אצלך במחשב.
כעת במבצע! התקנה חינם, מודם מושאל חינם, תוכנת התקשרות חינם.
התקשר/י עוד היום לטלפון 03-6386363 והבנק אצלך.

סופית קציב – מערכת ניהול ובקרה תקציבית לחלונות. מערכת התוכנה החדשנית מבית רמדור. לפרטים: 2439 ש"ח (כולל מע"מ) (בלקוח 2790 ש"ח)
• אנטי וירוס פלוס נגד 5000 וירוסים! • INOCULAN למניעת וירוסים ברשתות. תוצרת חברת איריס. למחירי מבצע טלפן לכלנית
ליס־קום בע"מ AUTHORIZED – Gold Mine – מערכת לניהול קשרים והתקשרויות עסקיות, ניהול מכירות, טלמרקטינג ועוד... 1669 ש"ח (כולל מע"מ)
WINCHECK/IT 2.03 – התוכנה המובילה בעולם לפתרון בעיות windows (כולל uninstall) 345 ש"ח (כולל מע"מ)
חדש! ספרות בעברית WinFax PRO 4.0 – התוכנה המובילה בעולם לשיגור פקסים ישירות מהמחשב ברשת. כולל גיבוי ותמיכה מכלנית.
VISIO 3.0 PC – התוכנה המובילה בארה"ב לתרשימים בכל התחומים. במבצע 699 ש"ח (כולל מע"מ)
QUATTRO PRO 5.0 DOS/WINDOWS חדש! מבורלנד אינטרנשיונל – ארה"ב ובאג מולטיסיסטם – ישראל 229 ש"ח (כולל מע"מ)

52% מהשוק בחרו מיכפל – חדש! מהדורה 8 – התוכנה המובילה למשכורות ל־PC: ■ משחקי שכר ■ גילום ■ ספסים 126, 106, 102, 101 ■ מהירה ביותר. חינם! תוכנית מיוחדת להקשה רטרואקטיבית של תלושים שחושבו ידנית או בלשכת שרות. תוכנת שכ"ע לעובדי השטחים! טלפן!
חישובית זהב – התוכנה הטובה ביותר להנהלת חשבונות וניהול עסק. אלפי משתמשים. מאושרת ע"י מ"ה. למחירי מבצע טלפן לכלנית
מנהל – לראשונה בישראל – הנהלת חשבונות וניהול עסקי בסביבת WINDOWS – QUICKSOFT
חדש! במבצע ענק כולל Visio Home התוכנה המובילה בשרטוט ביתי. טלפן לכלנית! – מעבד התמלילים הישראלי הטוב בעולם KIVUN – המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
כלכלן, יזם, משקיע EASY PLAN – התוכנה המובילה בעולם להכנת תוכנות עסקיות. במבצע: 1249 ש"ח (כולל מע"מ)
חדש – MICROSOFT PROJECT 4.0 – התוכנה הנפוצה ביותר בעולם לניהול פרוייקטים! כוללת חידושים מדהימים ותוספות רבות!
מבצע SYMANTEC™ בכלנית! NORTON UTILITIES 8.0 כולל ספרות עברית 490 ש"ח; NORTON pcANYWHERE 5.0 490 ש"ח; Laplink Pro 5.0 583 ש"ח (כולל מע"מ)
Q&A KT 5.5 – עדכון לגירסת Windows במחיר סמלי לכל הרוכש גירסת 5.5 – מבצע 899 ש"ח (כולל מע"מ)
Einstein אינשטיין – איינשטיין פלוס כולל מיילר: 585 ש"ח (כולל מע"מ)
יצא לאור! מילוני מיכל ל־Dos/Windows – מעל מיליון מילים, ביטויים ותרגומים. עבודה מלאה עם word ושאר יישומי windows. החל מ־333 ש"ח כולל מע"מ
AutoCAD LT – כל הפונקציות של AutoCAD 12 הדרושות לשרטוט ועריכה, בתוכנה קלה ללימוד ולשימוש. תמורה מקסימלית להשקעתך!
TOPIC++ – אלפי לקוחות מרוצים בכל רחבי הארץ. שנת שירות ראשונה חינם.
מבצע! במבצע סלפון!! Lotus Windows 5.0
מוצרי Microsoft בכלנית! EXCEL WORD Office 4.2
03-6386363

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

חילוקי דעות מקצועיים וכספיים בין חיים רביבו למכבי חיפה; לא שיחק אתמול

מאת אשר גולדברג

כדורגלן מכבי חיפה, חיים רביבו, לא שיחק אתמול בגביע הטוטו נגד הרצליה. מתברר שלרביבו בעיות שאותן הוא מבקש לפתור בפגישת שיקים עם גיורא שפיגל בעניינים מקצועיים ועם נשיא הקבוצה יעקב שחר בעניינים כספיים. לפגישות יצטרפו עורך דינו של רביבו ומנהל עסקיו.

ביום שישי לא התאמן רביבו. הוא טען לכאבים בראשו ואתמול לא הרכיב אותו שפיגל. מתברר שהסיכומים הכספיים עליהם חתם רביבו במחנה האימון בהולנד לפני שנה עם שפיגל, עדיין לא מומשו ורביבו רוצה להעלות את הנושא על כתב ולקבל את התוספת הכספי שהובטח לו.

רביבו: "יש לי פגישה עם שפיגל בנושא המקצועי ועם שחר בנושא הכספי. אני מקווה שהפגישות יסתיימו על הצד הטוב ביותר". אתמול אמר שחר: "נבדוק את כל הנושא ונראה מה סוכם במחנה האימון בפגישה בין שפיגל לרביבו לפני שנה. כל ההבטחות נרשמו ונבדוק אותן ואם יש דברים שרביבו צריך לקבל, לא נקפח אותו. אין חשש שהחוזה שלו ישונה. כל מה שהבטחנו בעל־פה נקיים. אנו לא סוטים מהבטחות. אני מאמין שגם הנושא המקצועי אם יש כזה, ייסגר בשיחה שהוא יקיים עם שפיגל".

בבלומפילד פוצץ המו"מ להעברת בן שמעון לחיפה

מאת אשר גולדברג

המו"מ להעברתו של רן בן שמעון להפועל חיפה פוצץ אתמול בבלומפילד שם נפגשו במשחק המוקדם בין הפועל חיפה למכבי ת"א נשיא הפועל חיפה רובי שפירא ואנשי הניהול של מכבי פ"ת, האחים עמוס ואבי לוזון.

שפירא ביקש מהאחים לוזון לסיים את המו"מ לרכישת בן שמעון, ועמוס לוזון השיב כי רק תמורת חצי מיליון דולר יש על מה לדבר. שפירא ביקש מהם להיפגש בסיום המשחק בחדרו של מנהל בלומפילד צדלי בליקי. לפני שירדו לפגישה הבהיר לוזון כי רק תמורת חצי מיליון דולר הוא יסכים לפתוח במו"מ. שפירא: "בסדר". לחדרו של בליקי הצטרף מנכ"ל הפועל חיפה אבי קאופמן אבל לפתע תוך כדי החלפת המילים הראשונות אמר שפירא: "אני מוכן לשלם רק 425 אלף דולר". עמוס לוזון: "סיכמנו על חצי מיליון. אני לא מנהל מו"מ כמו בשוק".

שפירא: "אתם צריכים את הכסף". עמוס לוזון: "נדמה לך, אנחנו עשירים והכסף הזה לא משחק עבורנו תפקיד. 425 אלף דולר יכולתי לקבל ממך לפני שבועיים לפני שזכינו בגדודות. מה אתה עושה צחוק מאיתנו, אנחנו לא ילדים, כבר ראינו כסף גדול". שפירא: "אם כך, אין לי מה לדבר אתכם".

ביהמ"ש: קרגיל שייך לנתניה

פיטר קרגיל עזב את הפועל פ"ת וחזר לשחק בעונה הקרובה במכבי נתניה מהליגה הארצית. בכך הגיע לסיומו סכסוך ממושך בין שתי האגודות על שירותיו של קרגיל שלא נחשב זר (משחק בארץ כבר יותר מחמש שנים), בניצחונה של נתניה שטענה כל העת כי השאילה את קרגיל לפ"ת לשנתיים כאשר בעונה השניה, שתיפתח בעוד שבועיים, ישלה אופציה להחזירו. שופט בית המשפט המחוזי בת"א, איתמר פלפל, חייב את פ"ת בהוצאות המשפט בסך 10,000 ש"ח.

בהפועל פ"ת קיבלו באכזבה את תוצאות הבוררות. היו"ר גברי לוי הודיע שידרוש בחזרה את ההוצאות הכספיות של נסיעתו של קרגיל למחנה האימונים וכן את הכסף עבור הכרטיסים לנסיעתו לג'מייקה.

שלומי לויה

בראזילי מבורדו עשוי לבוא להפועל חיפה

בהפועל חיפה שוקלים להחליף את הבלם הקרואטי דמיר לאשק. הקרואטי שהוחתם לפני שלושה שבועות ואף יצא עם הקבוצה למחנה אימונים בגרמניה ובאנגליה מגלה חולשה רבה כמו במשחק אתמול נגד מכבי ת"א.

פציעתו של המגן השמאלי אחמד מוסא שיעדר שלושה חודשים הביאה את נשיא הפועל חיפה, רובי שפירא, לפנות אתמול אל יו"ר חברת הניהול של בורדו הצרפתית, מישל בן גיגי, שהגיע למשחק בבלומפילד יחד עם המאמן הלאומי שלמה שרף. בן גיגי הציע להפועל חיפה כדורגלן בראזילי מבורדו, אותו ראה המאמן גרנט לפני כחודש וחצי בפעולה אבל לא הצליח להחתימו. בן גיגי אישר אתמול את הידיעה והוסיף כי בתוך הימים הקרובים הוא יוכל להודיע אם העיסקה תצא לפועל.

גדי ברומר וזוהר לא נוסעים היום להונגריה בגלל פציעות

מאת אשר גולדברג

גדי ברומר ואיציק זוהר לא יוצאים היום עם נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל למשחק הידידות שיהיה ביום רביעי, נגד נבחרת הונגריה, בעיירה המרוחקת כ־100 ק"מ מבודפשט. ברומר וזוהר סובלים מפציעות. השניים נפצעו במשחקה של מכבי תל אביב, שהיה ביום רביעי בשוויץ, נגד גראסהופר בגביע אירופה לאלופות.

זוהר וגדי ברומר מצטרפים אל רונן הרזי והדר אבסלם שעדיין לא החלימו מפציעותיהם וגם הם לא ישתתפו במסע להונגריה. גם רוני רוזנטל לא יצא להונגריה.

16 השחקנים שהזמין שלמה שרף למסע להונגריה הם: בוני גינצבורג, רפי כהן, פליקס חלפון, משה גלאם, אלון הרזי, אמיר שלח, טל בנין, אלון חזן, רוני לוי, אייל ברקוביץ', חיים רביבו, ניר קליינר, אבי ניבני, אלי דריקס, עופר מזרחי, אבישי ז'אנו.

את החלוץ במכבי עירוני אשדוד, עמיר תורג'מן, שלא מתאמן עם הקבוצה לא הזמין שרף לסגל הנבחרת. שחקני הנבחרת יפגשו היום באיצטדיון רמת גן, בשעה 12.30, הם יקיימו אימון קל ובשעה 19.00 תמריא הנבחרת להונגריה.

היום אימון לאולימפית לפני יציאתה להונגריה

הנבחרת האולימפית יוצאת הערב להונגריה כדי לשחק נגד הנבחרת [illegible] משחק ידידות לקראת משחק [illegible] ב־6.9 נגד נבחרת סלובקיה. היום בצהריים יקיים המאמן [illegible] אימון אחרון [illegible] אם כולם כשירים אחרי משחקי הגביע.

[illegible]

שלומי לויה

- [illegible] 18 [illegible]
- [illegible]

אייאקס הביסה את לאציו 0–5

מאת [illegible]

[illegible] 0–5 [illegible] 0–4 [illegible] (20) [illegible] (30) [illegible] (43) [illegible] (45) [illegible]

- [illegible] 4–2 [illegible] 2–0 [illegible] 1–1 [illegible] 2–0 [illegible] 1–3 [illegible]

אליפות העולם ה־5 באתלטיקה

ללא תקדים: מדליית זהב לג'ונסון גם ב־200

השלים זכיה בתואר כפול בהישג השנה (19.79). האמריקאיות באטן (52.61) ובופורד (52.62 שנ') שיפרו את שיא העולם ב־400 מטר משוכות. תואר עולמי חמישי ברציפות לבובקה במוט – 5.92 מטר, וניצחון שלישי רצוף לקיפטאנוי ב־3,000 מטר מכשולים

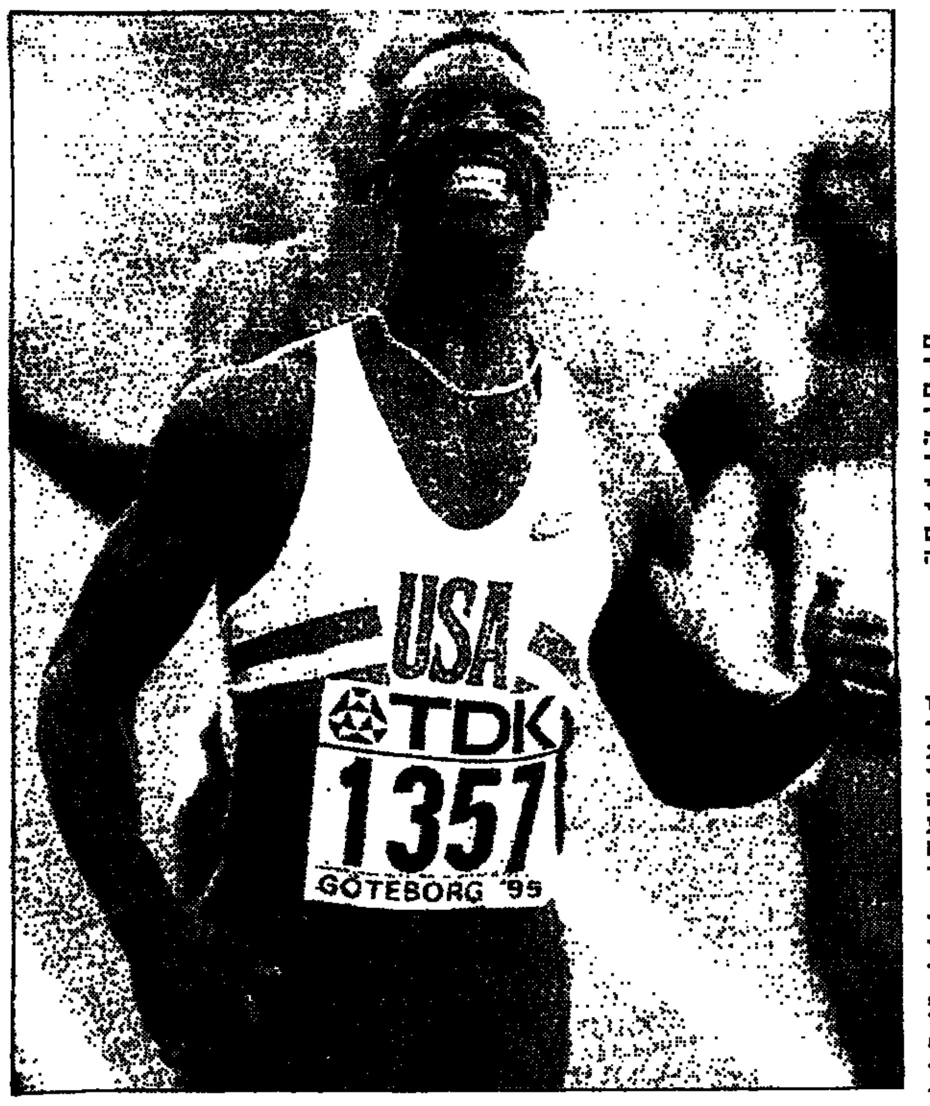

מייקל ג'ונסון על קו הסיום של ריצת ה־200. השלים הישג כפול חסר תקדים

תצלום: אי־פי

גטבורג (שירות "ספורט הארץ"). מייקל ג'ונסון השלים ביום שישי את המטרה שהציב לעצמו וזכה כדאבל הנדיר ב־200 ו־400 מטר. ג'ונסון היה לאתלט הראשון שזכה בשני המקצועות באליפות עולם או באולימפיאדה, אחרי שניצח בגמר ה־200 בצורה משכנעת ביותר כשהוא קבע את הישג השנה בעולם, 19.79 שניות, ומשווה את שיאו האישי. "אני קצת עייף אחרי שמונה מירוצים בשבעה ימים", אמר ג'ונסון, אחרי שקבע את ההישג החמישי בטיבו בכל הזמנים, "אבל אני מאושר, כי השגתי את מה שרציתי".

ג'ונסון אמר כי הוא מקווה לשבור את שיאי העולם בשני המקצועות עד תום העונה. זמנו ב־400 היה השני בטיבו בהיסטוריה והוא ניצח 46 פעמים רצופות במירוץ זה. ב־200 מטר הגיעה סדרת הנצחונות שלו ל־14.

במקום השני בגמר ה־200 הגיע אלוף העולם היוצא, פרנקי פרדריקס (20.12) מנמיביה, ושלישי סיים במפתיע האמריקאי ג'ף וויליאמס (20.18 שניות).

ב־400 מטר משוכות לנשים הציבה קים באטן מארה"ב שיא עולם מצויין, אחרי מאבק אדיר עם בת ארצה טוניה בופורד. באטן קבעה 52.61 שניות (שיפור של 13 מאיות לשיאה של הבריטית סאלי גאנל) והקדימה את בופורד במאית אחת בלבד (52.62) ממש על הקו. "אתמול חלמתי שאני שוברת את השיא", אמרה באטן. "זה העיר אותי באמצע הלילה, היום החלום התגשם". זה היה שיא עולמי ראשון לאמריקאיות מאז קבעה פלורנס גריפית־ג'וינר שיא ב־200 מטר בסיאול. גאנל אמרה בבי־בי־סי כי לא האמינה שישברו את השיא באליפות הזו. בופורד שזכתה בכסף שברה אף היא את השיא הישן, ושלישית הגיעה דיון המינגס מג'מייקה (53.48 שניות).

סרגיי בובקה זכה בפעם החמישית ברציפות בתואר העולמי בקפיצה במוט, בהישג של 5.92 מטר. הוא ניסה אחר כך שלוש פעמים לשבור את שיאו העולמי, כשהרף הועלה ל־6.15 מטר, אך נכשל. במקום השני זכה מקסים טראסוב מרוסיה, האלוף האולימפי, שעבר 5.86 מטר ושלישי הגיע הצרפתי ז'אן גאלפיון בתוצאה זהה. הדרום אפריקאי אוקר ברייטס, שעבר לא מכבר 6 מטר בספריירה, דורג רק רביעי.

מוזס קיפטאנוי מקניה זכה בזהב ב־3,000 מכשולים בפעם השלישית ברציפות, עם שיא משחקים חדש (8:04.16 דקות). גם במקום השני הגיע קנייתי, כריסטופר קוסקי (8:09.30), ובמקום השלישי זכה הסעודי סעד אל־אסמארי. קיפטאנוי אמר: "זה היה מירוץ קל בשבילי, יכולתי לשפר את השיא העולמי, אבל כשראיתי שכולם מפגרים אחרי החלטתי לשמור זאת ליום רביעי". ביום רביעי תיערך תחרות האתלטיקה המסורתית של ציריך.

פדרוסו ניצח בקפיצה לרוחק – פאואל שלישי

איוון פדרוסו מקובה, ששיאו העולמי עדיין לא אושר, זכה במדליית הזהב בקפיצה לרוחק בהישג של 8.70 מטר. ג'יימס בקפורד מג'מייקה עלה בקפיצתו האחרונה מהמקום הרביעי לשני, כשקבע 8.30 מטר, ודחק את אלוף העולם היוצא מייק פאואל מארה"ב למקום השלישי (8.29 מטר).

האמריקאי אלן ג'ונסון שיפר בצורה משמעותית את שיאו האישי וזכה בזהב ב־110 מטר משוכות, בזמן של 13.00 שניות, ההישג הטוב של השנה. הבריטי טוני ג'ארט זכה במדליית הכסף ב־13.04 שניות ואילו האלוף האולימפי ב־1984 ו־1988, רוג'ר קינגדום מארה"ב, זכה בארד (13.19 שניות).

בריצת המרתון ניצח הספרדי מרטין פיז בזמן של 2:11:41 שעות, לפני דיוניסיו סרון ממקסיקו שקבע 2:12:13 והברזילי לואיס דוס סנטוס (2:12.49 שעות).

ב־5,000 מטר לנשים זכתה האירית סוניה או'סאליבאן בשיא אליפות, 14:46.47 דקות. היא הקדימה את שיאנית העולם ומי שזכתה ב־10,000 מטר, פרננדה ריביירו מפורטוגל (14:48.54 דקות). שלישית הגיעה המרוקאית זורה קאוזי. זו פעם ראשונה שנערכת ריצה זו באליפות עולם.

לארס רידל הביא מדליית זהב ראשונה לגרמניה, למרות הכשלונות באליפות זו, כשניצח בזריקת הדיסקוס עם שיא אליפות – 68.76 מטר. לרידל זה נצחונו ה־17 ב־18 תחרויות השנה. ולאדימיר דוברושצ'יק מבלארוס זכה במדליית הכסף (65.98 מטר) ובן ארצו, ואסילי קאפטיוך, זכה בארד (65.88 מטר).

בין הנשים זכתה אלנה זברבה מבלארוס בזהב בדיסקוס בזריקה ל־68.64 מטר. בכסף זכתה אילקה וילודה מגרמניה (67.20 מטר) ובארד אולגה צ'רנאייבסקאיה מרוסיה (66.86).

נבחרת השליחים של ארה"ב, שזכתה בכל ארבע האליפויות הקודמות, הודחה בסיבוב הראשון אחרי שנפסלה בריצה ל־100X4 מטר. העברת המקל השניה בין ג'ון דראמונד לטוני מקל התבצעה מחוץ לתחום והאמריקאים, שהובילו בריצתם, נפסלו. דראמונד אמר: "רציתי מהר יותר משחשבתי. הבעיה היתה בתזמון. זו לא היתה אשמתו של טוני", אמר דראמונד. מקל ירד מהמסלול בוכה. שום נבחרת גברים אחרת, חוץ מארה"ב, לא זכתה בעבר בזהב באליפויות עולם. בחצי הגמר קבעה קנדה את ההישג הטוב ביותר, 38.16 שניות, והיעדרם של האמריקאים היא המועמדת לניצחון בגמר. בין הנשים קבעו הרצות מג'מייקה את ההישג הטוב ביותר (42.36 שניות). ב־400X4 עלו האמריקאים לגמר בהישג הטוב ביותר, 2:56.43 דקות, ואילו בין הנשים היו הרוסיות מהירות מכולן, 3:22.24 דקות.

בחצי הגמר ל־800 מטר לנשים נפסלה המועמדת הבולטת לניצחון, ומי שניצחה במקצה שלה, מריה מוטולה ממוזמביק, משום שחצתה את הקו. הערעור שהגישה נדחה והיא לא תרוץ היום בגמר. אנה קירוס מקובה, שנכוותה קשה בתאונה ושבה למסלול, אמרה אתמול כי היא מקווה לנצח ולעשות את "הקאם באק שכולם ייזכרו".

בחצי גמר ה־1,500 עלה בקלות לגמר המועמד לניצחון, שיאן ואלוף העולם מאלג'יריה נורדין מורסלי, אחרי ניצחון במקצה שלו ב־3:38.37 דקות. במוקדמות הקפיצה לגובה לנשים נפלה הפתעה כאשר הגרמניה הייקה הנקל, אלופת 1993, לא העפילה לגמר. במוקדמות הכידון קבע הצ'כי יאן ז'לזני שיא אליפות חדש (90.27 מטר) והוא המועמד לנצח היום בגמר.

ללואיס אין סיבה להשמיץ

מאת נסים קויתי / גטבורג

יום לאחר שקרל לואיס השמיץ את אליפות העולם בגטבורג, הוא קיבל תשובה מוחצת. יום שישי היה יום אתלטיקה מלהיב. סרגיי בובקה זכה בתואר החמישי שלו ברציפות (5.92 מטר, ושלושה נסיונות מכובדים לשיא עולם של 6.15) התרגש כמו ילד קטן. ראיתי את הבכורה שלו ב־1983 בהלסינקי, ואיש לא חשד אז שברשימת מנצחי המוט העתידית של אליפות העולם לא יופיע מאז שם אחר. הוא מסוגל לנצח באתונה בעוד שנתיים, ובשנה הבאה באטלנטה יהיה לו חשבון אישי עם הכישלון בברצלונה.

בזינוק מוצלח יותר ובקצת יותר מאמץ ב־50 המטרים הראשונים, היה מייקל ג'ונסון (17.79 שניות) מוחק אחת ולתמיד את השיא האגדי של פייטרו מנאה ב־200 מטר. מג'יק ג'ונסון החדש, עם תואר כפול נדיר ב־200 וב־400, ירוץ היום אחרון ברביעיית השליחים האמריקאית. בשטוטגרט הוא עבר את הקטע האחרון ב־42.94 שניות והעניק לאמריקנים שיא עולם. לואיס יכול לזלזל בו, אבל ג'ונסון בדרך לתהילת נצח משלו. לעומת זאת, המונופולין של ארצות הברית במיאוצים הקצרים ספג מכה נוספת בסיבוב הראשון של ה־100X4, כאשר העברת המקל בין ג'ו דראמונד לבין תאנדור מקל התפספסה. בעבר ראיתי דברים כאלה קורים לאמריקאים כל כך הרבה פעמים, שזה הופך להיות ממש פאתטי. גם צרפת בחוץ, משום שטראובל מעד ונפל בקשת בחצי הגמר.

ולסטוריה של יום שישי: סאלי גאנל ישבה בעמדת השידור של הבי־בי־סי. בגטבורג וראתה את שיא העולם שלה ב־400 משוכות (52.74) נמחק על ידי שתי אמריקאיות, שרצו דבוקות זו לזו כמו תאומות סיאמיות. רק מאית השנייה הפרידה בין קים באטן (52.61) לבין טוניה בופורד (52.62). השיא בא בהפתעה גמורה, כי בהיעדרן של גאנל וסנדרה פארמר־פאטריק (גם היא שברה את השיא בשטוטגרט), לא היתה התייחסות רצינית לגמר הזה ורק בדיעבד נוכחנו באיכותו הגבוהה. אבל שוב – השיא החדש איננו בהכרח המלה האחרונה: 51 שניות אינן גבוצות מהדור הבא, ואולי אף הנוכחי. גאנל ריאיינה אחר כך את באטן – בחורה אינטלגנטית להפליא, שאמרה: "סאלי היתה מאוד נחמדה, אבל בפנים בטח אכלה את הלב...".

מסורת הנצחונות הבלתי מתנתקת של קניה ב־3,000 מטר מכשולים ראויה להערצה. שיאן העולם מוזס קיפטאנוי (8:02.08 דקות) בחר להוביל כל הדרך, כדי להמנע מתקריות בלתי נעימות. הוא היה מודע לקצב של שיא עולם, אך "כיוון שכל האחרים פגרו כל כך מאחור, החלטתי לדחות את השיא לתחרות בציריך..." בגיל 23 הוא כיום הרץ מספר אחת של קניה, שבה בקושי מזהים אותו ברחוב. להזכירכם: הוא קבע השנה גם שיא עולם ב־5,000 מטר – 12:55.30 דקות. "אנשים אומרים שזה היה מקרי", הוא סיפר לי אתמול בצהריים בראיון קצר, ועל פניו שפוך חיוך מריר. בצעירותו השתוקק להיות כדורגלן מקצועי אך דודו המפורסם, ריצ'ארד צ'לימו, שידל אותו לנסות כוחו במסלול. הוא גר כיום בעיירה טדינגטון שמדרום ללונדון ומתאמן בפארק המלכותי של אחוזת האמפטון. ראיתי אותו שם פעמים אחדות, כי בתי גרה בשכנות. בחורף הוא נוסע להתאמן בקניה. יש לו הרבה אחים ואחיות, משלוש האמהות שנשא אביו, ואת כולם הוא מבסס עכשיו כלכלית. קיפטאנוי מתפלל שבציריך יהיה מזג אויר טוב ותהיה תוצאה סנסציונית: "הרבה זמן אני חולם לרדת מ־8 דקות, ועכשיו הגיע הזמן לממש את החלום", אמר לי.

מייקל ג'ונסון / תעודת זהות

- שם: מייקל ג'ונסון.
- גיל 27 (נולד ב־13.9.67 בדאלאס).
- גובה 1.85 מטר, משקל 78 ק"ג.
- מתגורר בוואקו, טקסס.
- בעל תואר בשיווק.
- הישגים. אולימפיאדה: מדליית זהב בשליחים 400X4. אליפויות עולם: פעמיים אלוף עולם ב־200 מטר (1991, 1995); פעמיים אלוף עולם ב־400 (1993, 1995); אלוף עולם בשליחים 400X4 (1993).
- שיאים אישיים: 19.79 שניות ב־200; 43.39 שניות ב־400. שותף לשיא העולמי ב־400X4 שקבעה נבחרת ארה"ב ב־1993 (2:54.29 דקות).

עוזי דן

טבלת המדליות

מדינה	זהב	כסף	ארד
ארה"ב	9	2	5
בלארוס	2	3	2
איטליה	2	2	1
פורטוגל	2	1	1
גרמניה	2	1	–
אוקראינה	2	–	–
רוסיה	1	3	7
ג'מייקה	1	2	2
בריטניה	1	2	–
קובה	1	2	–
קניה	1	1	2
קנדה	1	1	1
פינלנד	1	1	1
באהמה	1	1	–
אתיופיה	1	1	–
ספרד	1	1	–
צרפת	1	–	2
אירלנד	1	–	2
אלג'יריה	1	–	–
דנמרק	1	–	–
טאג'יקיסטן	1	–	–
סוריה	1	–	–
רומניה	–	2	–
סלובניה	–	1	1
מרוקו	–	1	1
בורונדי	–	1	–
ברמודה	–	1	–
סין	–	1	–
קזחסטן	–	1	–
זמביה	–	1	–
מכסיקו	–	1	–
הונגריה	–	–	2
פולין	–	–	2
טרינידד	–	–	1
נורווגיה	–	–	1
סעודיה	–	–	1
רפ' דומינ'	–	–	1
ברזיל	–	–	1

טורנס גילתה לעיתונאים בבכי: "הייתי בהלם אחרי הפסילה"

גטבורג (רויטר). האתלטית האמריקאית גוון טורנס פרצה בבכי ביום שישי, במסיבת עיתונאים בה סיפרה על ההחלטה לפסול אותה אחרי נצחונה ב־200 מטר. "התראיינתי לטלוויזיה ופתאום מישהו אמר שפסלו אותי. תחילה חייכתי, אבל כך ראיתי את לוח התוצאות ונתקפתי בהלם".

טורנס אמרה כי הדבר החשוב לה ביותר הוא, שלא יחשבו שניסתה לרמות, ואז פרצה בבכי.

מרלין אוטי מג'מייקה, שזכתה בזהב אחרי הפסילה, אמרה כי היא חושבת שהפסילה מוצדקת אבל אינה סבורה שטורנס ניסתה לרמות.

קראבץ הועלתה לדרגת סגן באוקראינה

קייב (רויטר). אינה קראבץ, שיאנית העולם ואלופת העולם הטריה בקפיצה משולשת, הועלתה לדרגת סגן במשמר הגבול האוקראיני. סוכנות הידיעות האוקראינית מסרה שהקידום היה הרבה לפני הזמן המקובל.

- אירינה פריבאלובה פרשה מנבחרת רוסיה במירוץ השליחות בגלל פציעה.

התפתחות השיא ב־400 משוכות נשים

תאריך	שם	זמן
13.7.74	קריסטינה קאספרצ'יק (פולין)	56.51 ש'
26.6.77	טטיאנה סטורוזבה (בריה"מ)	55.74 ש'
13.8.77	קארין רוסלי (מז. גרמניה)	55.63 ש'
18.8.78	קאספארצ'יק (פולין)	55.44 ש'
19.8.78	טטיאנה זלנטסובה (בריה"מ)	55.31 ש'
2.9.78	זלנטסובה (בריה"מ)	54.89 ש'
27.7.79	מרינה מאקייבה (בריה"מ)	54.78 ש'
18.5.80	רוסלי (מז. גרמניה)	54.28 ש'
11.6.83	אנה אמבראזיינה (בריה"מ)	54.02 ש'
22.6.84	מרגריטה פונומאריובה (בריה"מ)	53.58 ש'
22.9.85	סבינה בוש (מז. גרמניה)	53.55 ש'
30.8.86	מרינה סטפאנובה (בריה"מ)	53.32 ש'
17.9.86	סטפאנובה (בריה"מ)	52.94 ש'
19.8.93	סאלי גאנל (בריטניה)	52.74 ש'
11.8.95	קים באטן (ארה"ב)	52.61 ש'

אכזבות נוספות לישראלים בגטבורג

פינגרט במקום ה־31 בכידון; בימרו פרש ממירוץ המרתון

גטבורג (שירות "ספורט הארץ"). עוד שתי אכזבות ישראליות, האחרונות בגטבורג, היו בסוף השבוע באליפות העולם באתלטיקה.

הכידונאי אלכס פינגרט סיים שלושים במקום ה־31 מ־37 משתתפים, כשקבע 70.94 מטר בהטלה השלישית. בהטלות הקודמות קבע פינגרט רק 68.30 ו־66.46 מטר.

אסף בימרו לא סיים את ריצת המרתון, שנערכה אתמול, בגלל אפיסת כוחות. בימרו פרש בק"מ ה־35.

היום באליפות

- 16:15: קפיצה לגובה נשים, גמר
- 17:00: כידון גברים, גמר
- 17:05: 4X100 נשים, גמר
- 17:20: 1,500 גברים, גמר
- 17:35: 4X100 גברים, גמר
- 17:55: 800 נשים, גמר
- 18:15: 5,000 גברים, גמר
- 18:55: 4X400 נשים, גמר
- 19:30: 4X400 גברים, גמר

נפתחו משחקי גביע הטוטו

האלופה הביסה את גרנט

מכבי תל אביב – הפועל חיפה 1–4 (0–1)

מכבי ת"א הכינה קבלת פנים חמה למאמנה בארבע העונות האחרונות, אברהם גרנט, והבהירה כי בקבוצתו החדשה דרושה לו עוד עבודה רבה.

מאמן מכבי קשטן בנה העונה סגל שחקנים רחב. מהמשחק נעדרו דריקס, הלל, מזרחי, גדי ברומר וזוהר שנפצע אחרי 20 דקות ויצא. בלעדיהם יש את נחמן, פינק, תג'ג' ושאר הצעירים הכשרוניים.

דקה 43: שער מרהיב של עטר העלה את חיפה ליתרון אחרי שתי קורות של מליקה. דקה 65: מכבי השוותה אחרי שקלינגר הופל ברחבה בידי זוג ונמני כבש בבעיטת 11. ב־15 הדקות האחרונות הציגה מכבי הצגת תכלית. 76: אסולין עצר בידו כדור, הרחוק ונמני העלה את מכבי ל־1–2 בבעיטת 11 נוספת. 83: ייבגני קשנצב היתל בזוג וקבע 1–3. בדקה ה־87 קבע קשנצב את תוצאת המשחק.

שפט יוסף בנישתי 5,000 צופים, בבלומפילד.

שלומי לויה

צ'ה כיכב בניצחון הירושלמי

בית"ר ירושלים – בני יהודה 1–4 (1–0)

בית"ר ירושלים גילתה יכולת טובה שבועיים לפני פתיחת הליגה והביסה את בני יהודה 1–4. הבולט בירושלים היה כדורגלן הרכש ההונגרי, לאסלו צ'ה, שבישל שני שערים וכבש שער אחד.

בדקה ה־14 עלתה ירושלים ליתרון, כאשר אוחנה בנגיחה לאחר קרן של צ'ה קבע 1–0. הירושלמים היו עדיפים, למרות זאת הצליחה בני יהודה בהתקפה יחידה לקבוע 1–1 מרגלי סהר מזרחי, בדקה ה־72. דקה לאחר מכן כבש צ'ה שער יתרון לבית"ר. בדקה ה־84 קבע סער סעדו 1–3 בנגיחה לאחר הגבהה מצויינת של צ'ה וארבע דקות לסיום כבש שמואל לוי את השער הרביעי 1–4.

שפט יצחק בן יצחק, 1,000 צופים, באיצטדיון טדי במלחה.

דב בראל

רוח הלחימה לא עזרה ליפו

הפועל באר שבע – מכבי יפו 2–0 (1–0)

יפו התייצבה בהרכב מאולתר. לעומתה שיחקה באר שבע בהרכב מלא, להוציא את הזר ארמנד דייברלינק. באר שבע לא נזקקה למאמץ כדי לנצח. מלה טובה מגיעה לשחקני יפו שגילו רוח לחימה.

השער הראשון נכבש בדקה ה־14, כאשר ריף שלח כדור לרחבה ורמי אליהו בעט משטח פנימה. השער השני הובקע בדקה ה־69 כשהפעם מסר רמי אליהו לגוסייב שמ־20 מ' בעט משטח לרשת.

שפט יעקב ברזומי, 1500 צופים בבאר־שבע.

יגאל פלג

טיול קל למחזיקת הגביע

מכבי פתח תקוה – הפועל בית שאן 3–0 (2–0)

מחזיקת גביע הטוטו, מכבי פ"ת, יצאה לדרך בניצחון ביתי קל על הפועל בית שאן 3–0. פ"ת היתה טובה יותר. אייל בגלייבטר, גיא יצחק ונג'ואן גרייב הנהיגו את הקישור ולחצו את המגינים אל שערם. בפ"ת נבחן במחצית השניה לב מרוייב שלא הרשים. בבית שאן בלטו שלושת שחקני הרכש סיבור שלאלי, פקנדו קראקה והנלסון פארדה.

בדקה ה־12 קבע אייל בגלייבטר 0–1 בבעיטה לחיבורים. שלוש דקות להפסקה הוסיף גיא יצחק שער. בדקה ה־70 הכשיל ששוני ברחבה, גרייב בעט את כדור ה־11, אבל מאיר כהן הדף לקרן. את בעיטת הקרן ניצל קיסי כשנגח לרשת, 3–0. המשחק נערך בפ"ת.

אשר גולדברג

לגיא לוי צפויות בעיות

עירוני ראשל"צ – הפועל פ"ת 1–0 (0–0)

שבועיים לפני פתיחת הליגה יש למנהל המקצועי גיא לוי לא מעט בעיות. הקבוצה שלו, הפועל פ"ת, נראתה רע מאוד. שני הנבחנים, הבלם ההונגרי יוחף דוזה שהיה מסורבל והקשר הבלגי־צרפתי, דומיניק למואן, שלא הורגש, היו רחוקים מלהרשים והצי לא הצליחו לפתוח יותר משתי התקפות מסודרות.

ראשל"צ הרשימה. היא לחצה היטב, הציגה הגנה בטוחה, וכן זר נייד (קשלוק), וזר נבחן (הצ'סלאב מלניקוב) עם פוטנציאל לא רע.

השער היחיד נכבש בדקה ה־58. דורון חפר מצא את מאיר עוזן חופשי וזה בעט חזק ושטוח מ־18 מ' לפינת שערו של שי הם.

שפט שמואל שטייף, 500 צופים, בפ"ת.

רוני בראון

ברקוביץ' מסר וגם כבש

מכבי חיפה – מכבי הרצליה 1–5 (1–1)

שליטה מוחלטת של מכבי חיפה בעיקר במחצית השניה ומשחק צירופים מדוייק הביאו לה ניצחון גבוה על הרצליה. המנוע של הקבוצה המצטיין במגרש היה ברקוביץ' שחילק כדורים רבים לחבריו וכבש בעצמו (9) שער יפה מ־16 מטר. בדקה ה־35 כבש קהימי שער משווה לאחר שהשוער רפי כהן הכשיל את יניב כהן. לחיפה היתה תגובה מוחצת. שטרית כבש בדקה 55, כעבור דקתיים 1–2 מרגלי הרכש מאורוגואי ארינולפי בבעיטה מ־16 מטר, קצארוזב הוסיף שער (72) ובדקה ה־75 חתם רוני לוי 1–5.

שפט איתן טבריזי, 3,500 צופים, בקרית אליעזר.

מיכאל אמקין

סטולפר ניצח בדקת הסיום

הפועל כפ"ס – הפועל ת"א 2–3 (0–1)

מ־5,000 הצופים, שחזו במשחק המסקרן בין מכבי ת"א להפועל חיפה, נותרו לקראת תחילתו של המשחק השני בקושי 1,500 צופים, שגם הם לא רוו נחת מרמת המשחק. בת"א חסרו הקשרים אופיר, גבאי, מדר ושוורץ. גם בכפ"ס חסרו חמישה שחקנים, שלא עברו את בקרת התקציבים של יאיר רבינוביץ'.

ת"א הבקיעה ראשונה (10) מנגיחה של אביטן. במחצית השניה היתה כפ"ס טובה יותר. בדקה ה־52 השווה ניר ינאי בנגיחה. בדקה ה־68 נגח עידן שום לרשת. שש דקות לסיום השווה דבח, אך בדקה האחרונה כבש סטולפר את שער הניצחון.

שפט אריק חיימוביץ, איצטדיון בלומפילד.

אלי שוהידלר

הקהל נהנה משחקני הנוער

צפרירים חולון – בית"ר תל אביב 0–0

מאמני חולון ובית"ר ת"א מצאו פיתרון מקורי להפגת השעמום, כאשר שיתפו שחקני נוער ונתנו לאוהדים הזדמנות ליהנות מביצועי דור העתיד. וכך, למרות ה־0–0 יצאו 400 הצופים מרוצים.

בחולון הצטיין בעיקר השחקן בן ה־16 וחצי ממוצא אתיופי, דין קבדה, שנתן את הצבע למשחק קבוצתו וסיכן בבעיטותיו החזקות את שערו של שגיא שטראוס הבית"רי, שמילט אותה מהפסד.

שפט מאיר לוי, 400 צופים, בחולון.

מנחם כהן

ספורט

רק 1–1 לאלופה דורטמונד בבית נגד קייזרסלאוטרן

באיירן פיגרה בדקה ה־2 מול המבורג וניצחה 3–2

מינכן (שירות "ספורט הארץ"). באיירן מינכן פתחה את העונה הרשמית בבונדסליגה בניצחון 3–2 על המבורג. האורחים מהמבורג הדהימו 63 אלף צופים באיצטדיון האולימפי, כאשר עלו ליתרון כבר בדקה השנייה, אחרי שער של ספדול, אבל שחקן הרכש מברמן אנדריאס הרצוג השווה בדקה ה־30. אנדריאס הלמר העלה את באיירן ליתרון בדקה ה־50 ומתמס שול קבע 1–3 בדקה ה־69. פישר צימצם בדקה ה־75. "זה נראה טוב", אמר פרנץ בקנבאואר, נשיא המועדון, על משחק הפתיחה של באיירן.

האלופה בורוסיה דורטמונד סיימה רק ב־1–1 ביתי עם קייזרסלאוטרן. הייקו הרליך, הרכש ממנשנגלאדבך, כבש את השער לדורטמונד בדקה ה־72; מרטין ואגנר השווה שתי דקות לסיום. גם סגנית האלופה ורדר ברמן סיימה ב־1–1, נגד העולה החדשה פורטונה דיסלדורף, שעלתה ליתרון בדקה השנייה. ברנד הובש השווה בדקה ה־21.

יתר התוצאות: פ.צ. קלן – שאלקה 0–1; פרנקפורט – קארלסרואה 2–2; סט. פאולי – מינכן 1860 2–4; האנזה רוסטוק – לוורקוזן 1–2; שטוטגרט – אורדינגן 0–0. היום המשחק המרכזי של המחזור: מנשנגלאדבך – פרייבורג.

ישראל נכנעה 9–18 להולנד בכדורמים

נבחרת הנוער של ישראל בכדורמים נוצחה בידי הולנד 9–18 במשחקה האחרון בגמר אליפות אירופה לנוער באסלינגן, גרמניה. זה היה הפסדה השישי של הנבחרת שסיימה את האליפות ללא ניצחון. ישראל דורגה במקום ה־16 (אחרון).

מאיה שני אלופת ישראל בהתעמלות

המתעמלת מאיה שני, מהפועל תל אביב, הוכתרה זו השנה השנייה ברציפות, ובתואר שלישי בקאריירה שלה, כאלופת ישראל לנשים בהתעמלות. שני, בת 19, חניכתה של זהבה זיסמן, זכתה לצמיתות בגביע הנודד, הנושא את שמה של משפחת וישניה.

אלוף ישראל לבנים הוכתר יובל איילון, ממכבי תל אביב (פעם ראשונה שמתעמל ממכבי ת"א זוכה בתואר) כשצבר 53 נקודות. הוא היה ראשון גם בתחרות הבינלאומית עם היוונים.

מבקיע השער נגד בנפיקה נעצר בחשד פריצה ב־1992

ניו יורק (אי–פי). השער שהבקיע הלוץ נבחרת ארה"ב, רוי לאסיטר, שהיה אמור לשנות את הקריירה שלו, יחולל שינוי משמעותי גדול יותר מכפי שתאר לעצמו. הכדורגלן בן ה־26, שהבקיע את שער הניצחון של ארה"ב נגד בנפיקה ליסבון בטורניר פארמלאט, נעצר ביום רביעי כחשוד בפריצה שהיתה לפני שלוש שנים בראליי, צפון קרולינה.

מפקח דניס פוטיט ממשטרת ראליי מסר כי צוות החקירה חידש את פעילותו אחרי ששמע על השער שהבקיע לאסיטר. "שמענו שהוא שוב במדינה, והחוקרים נזכרו בפרשה". הכדורגלן נעצר ושוחרר בערבות.

המפקח ציין כי לאסיטר הואשם בפריצה ובהסגת גבול, עם שני חשודים נוספים ששמותיהם לא נמסרו לפירסום. המקרה אירע ב־1992, השנה בה סיים לאסיטר את לימודיו במכללת צפון קרוליינה סטייט. זמן קצר אחרי המקרה עזב לאסיטר את ארה"ב, ופתח בקריירה מקצועית בקוסטה ריקה, בה שהה עד לאחרונה.

סוכנו של הכדורגלן, דזמונד ארמסטרונג, המגן הבינלאומי לשעבר של ארה"ב, סרב להתייחס לפרשה. הוא הוסיף כי לאסיטר הסגיר את עצמו למשטרה, וכי הדיון בעניינו נקבע ל־30 באוגוסט. קצין המשטרה הצהיר, אגב, כי לאסיטר נעצר על ידי צוות שיטור שסייר בעיר.

ארמסטרונג ציין כי לאסיטר אמור לשחק עם נבחרת ארה"ב נגד שוודיה בנורשפינג ביום רביעי הבא. דובר התאחדות הכדורגל האמריקאית, טום לאנג', הגיב בעניין זה "אם הפרקליטות לא תאפשר לנו לצרפו לסגל לקראת המשחק, הוא לא יסע לשוודיה".

מילוטינוביץ' שוב מאמן מקסיקו

מקסיקו סיטי (רויטר). בורה מילוטינוביץ' מונה בפעם השנייה בקריירה שלו למאמן הנבחרת הלאומית של מקסיקו. מילוטינוביץ', שאימן את מקסיקו בטורניר גביע העולם ב־1986 והעלה אותה לרבע הגמר, מונה ביום שישי מחליפו של מיגל מחייה בארון שפוטר לפני כשבוע. מילוטינוביץ' פוטר מאימון נבחרת ארה"ב לפני כמה חודשים.

ברזיל ניצחה 1–0 את דרום קוריאה

סיאול (רויטר). אלופת העולם ברזיל ניצחה 1–0 את דרום קוריאה במשחק ידידות בסיאול. רונגה כבש את השער בדקה ה־35.

פיפ"א השעתה את סוכן השחקנים הנורווגי

ציריך (רויטר). פיפ"א השעתה את רשיונו של סוכן השחקנים הנורווגי רונה האגה, שהעביר למנהל המקצועי של ארסנל לשעבר ג'ורג' גרהאם סכומי כסף 'מתחת לשולחן' בתמורה להעברות שחקנים. משמעות ההחלטה היא שהאגה, אחד מסוכני השחקנים הידועים באירופה, לא יוכל להיות מעורב בשום העברה. פיפ"א הודיעה כי תוקף ההשעייה הוא מיידי, עד סוף יוני 1996.

היל יזנק מהעמדה הבכירה ושומאכר – מהשורה השנייה

היום בגראנד פרי ההונגרי (15.00)

מאת יעקב צלאל

דיימון היל ומיכאל שומאכר שמרו אתמול, במקצי הדירוג האחרונים לגראנד פרי ההונגרי שייערך היום (15.00, שידור ישיר יורוספורט), על "סידור העבודה" הקבוע ביניהם במירוצים האחרונים. היל, בוויליאמס־רנו, זכה בפול פוזישן רביעי ברציפות, ושומאכר צריך לראות בזה סימן טוב. בכל המירוצים בהם זינק היל מעמדת הזינוק הבכירה, ניצח שומאכר (למעט בגראנד פרי הבריטי, כשהיל התנגש בשומאכר ושניהם פרשו). אבל לשומאכר לא תספיק הסטטיסטיקה מאחר שלרוב היה מזנק לצד של היל מהשורה הראשונה, בעוד שהיום, דווקא במסלול שהעקיפה עליו כמעט בלתי אפשרית והמקום בשורה הראשונה חיוני ביותר, יזנק היל מהשורה השניה בלבד.

בכל מקצי הדירוג בשבועות האחרונים, גם אלה אתמול היו מרתקים ורק בסיומם הבטיח לעצמו היל את העמדה הבכירה אחרי שקבע זמן של 1:16.982 ד', המהיר ביותר משניה מזה של שומאכר בשנה שעברה – למרות שהמכוניות מצויידות השנה במנועים קטנים יותר ובכנפיים קטנות יותר. היל קבע את התוצאה הזו כ־8 דקות בסיום מקצה הדירוג, ובהקפה הבאה נכנס מהר מדי לתוך פניה ימניה חדה, שנה בבלימה ועף לחול, בדיוק כמו לפני שבועיים בגראנד פרי הגרמני.

אבל גם שומאכר לא חסך מהקהל הנאות מעין אלה. בהקפה המהירה האחרונה שלו, בניסיון נואש להשיג מקום זינוק בשורה הראשונה, לחץ מוקדם מדי וחזק מדי על דוושת הגז ביציאה מהפניה הראשונה וסיבסב את הבנטון בתוך ענן עשן לבן שעלה מהצמיגים.

סדר הזינוק: 1. היל 1.16.982 ד'; 2. קולהארד 0.384 שנ'; 3. שומאכר 0.576 שנ'; 4. ברגר 1.077 + שנ'; 5. האקינן 1.381 + שנ'; 6. אלזי 1.986 שנ'.

שלושת אנשי הפועל חיפה כפרו בהאשמות המיוחסות להם בבית משפט באנגליה

גרנט: מהפרשה נודפים ריחות לא טובים

מאמן הקבוצה שחזר אתמול בבוקר לישראל עם טל בנין וראובן עטר, אחרי ששוחררו כל אחד בערבות של 2,000 לי"ש, דבק בגירסתו לפיה אין בסיס עובדתי להעמדתם לדין. "כל הקבוצה התנהגה בצורה מכובדת", הוא אומר. ב־8 בספטמבר ייקבע תאריך למשפט שיימשך 4–5 ימים. יתכן שכמה משחקני הקבוצה יוזמנו להופיע כעדים. שני נוסעים בטיסה, שעדותם מופיעה בדו"ח החקירה, לא מצאו דופי בהתנהגות חברי הקבוצה. רובי שפירא טוען, כי הסיקור התקשורתי מנע אפשרות להסדר על עונש קל

מאת חנה הרי (לונדון) ושלומי לויה

אברהם גרנט, טל בנין וראובן עטר, העומדים לדין באנגליה בעקבות תלונות על התנהגותם במהלך טיסה מפרנקפורט ללונדון ביום חמישי שעבר, הופיעו ביום שישי בפני שופט שלום וכפרו בכל האשמות שהועלו נגדם.

הם שוחררו בערבות והורשו לחזור לישראל עד למשפטם, אשר לפי בקשת התובע ייקבע מועדו רק ב־8 בספטמבר. לפי כתב האישום ביום חמישי ה־3.8 הם "התנהגו או דיברו בצורה מאיימת, מעליבה או פוגעת", במהלך הטיסה, וכן בכך שלא צייתו להוראות הקברניט בעניין חגירת חגורות הבטיחות לפני הנחיתה. טל בנין מואשם רק בסעיף האישום הראשון. העונש המקסימלי, אם יורשע בסעיף האישום הראשון, הוא 400 לי"ש, ואילו העונש על הסעיף השני הוא קנס בסך 1,000 לי"ש.

גרנט, בנין ועטר הופיעו יחד בבית משפט השלום בעיירה ספרון–וולדן, שבאיזור נמל התעופה סטנסטד. הם יוצגו בידי פרקליטם הבריטי פיטר נייט, וה"בריסטר" (עו"ד המורשה להופעה בבתי משפט בבריטניה) מירנדה מור. אל השלושה נילוו יו"ר הקבוצה ובעליה, רובי שפירא, וכן עמיתו יולי שפירא, אשר הושבע כמתורגמן רשמי בהסכמת השלושה.

לאחר התייעצות קצרה בין הסנגורית מור, והתובע רונלד אות', ביקש צוות של שלושה שופטי שלום מהשלושה לעמוד, ובזה אחר זה הקראו להם כתבי האישום. הם טענו שבשלב ראשוני זה הם מבינים את משמעות האשמות המיוחסות להם, ומבלי להיעזר במתורגמן כפרו בכל האשמות המיוחסות להם.

המשמעות של כפירה באשמה היא לחייב את בית המשפט לקיים משפט מלא, אשר להערכת התובע יימשך בין ארבעה לחמישה ימים, מכיוון שיהיה צורך להזמין עדים מבין אנשי צוות הטיסה, מבין הנוסעים וכן מאנשי הקבוצה שישבו כולם באותו אזור במטוס. שמיעת העדויות תהיה איטית במיוחד, שכן מתורגמן יצטרך לחזור בעברית על כל מה שייאמר בעדויות, כדי לוודא שכל השלושה מבינים את הנאמר.

התובע הציע לשופטי השלום לאפשר לו לבדוק בחודש הקרוב מתי יוכל לזמן את כל העדים הדרושים לקיום המשפט, ונקבע כי ב־8.9 ייעשה ניסיון לקבוע תאריך לפתיחת המשפט. בתאריך זה שלושת הנאשמים לא יצטרכו להופיע שכן מדובר בדיון טכני בלבד.

התביעה וההגנה הסכימו ללא בעיה לשחרר את השלושה בערבות בסך 2,000 לי"ש לכל אחד, כדי לאפשר לשלושה לחזור לישראל עם הפרעה מינימלית, הסכימו השופטים להחזרת הדרכונים, והובהר להם שאם לא יופיעו למשפט בתאריך שייקבע, הם מסתכנים בקיום המשפט ובהרשעה שלא בנוכחותם. הבלש כריסטופר היפי, אשר טיפל בחקירת העניין מתחילתו, החזיר לשלושה את הדרכונים.

לאחר הדיון בבית המשפט חזר גרנט וטען, כי הקבוצה התנהגה למופת. הוא ציין שיש הבדל גדול בין "ההאשמות הבומבסטיות שהיו בתחילה לבין מה שהועלה בבית המשפט".

גרנט הוסיף, כי בתפקידו הוא טס בטיסות רבות בעולם, ובאותה טיסה הוא ישב יחד עם שני השחקנים המואשמים, ולדבריו "כל הקבוצה התנהגה בצורה מכובדת".

נשיא הקבוצה ובעליה, רובי שפירא, אמר לאחר הדיון, כי הוא מאמין שללא הסיקור התקשורתי הרחב אפשר היה לסיים את הפרשה הרבה יותר מהר. הוא הוסיף שהיתה אפשרות להגיע עם התביעה להסדר על עונש קל, אבל "אף אחד לא הסכים". לדבריו הוא מאמין לגירסת השלושה, ולכן יעזור להם "להוציא את הצדק לאור". "בגלל שאני מאמין שהם חפים מפשע אני איתם".

הפרשה פגעה במחנה האימונים באנגליה

שפירא סיפר, כי קיבל את העדויות שאספה המשטרה, והן כוללות עדויות של שני נוסעים. האחד מנהל בנק אשר אמר שלא חש בכל סיכון ולא היה עד להתנהגות לא הולמת או לדבר חריג אחר בטיסה. נוסעת אחרת אמרה שביקשה לעבור לשבת באזור אחר של המטוס, אך בעדותה היא אינה מאשימה את אנשי הקבוצה בהאשמות שמיוחסות להם.

אברהם גרנט, טל בנין וראובן עטר חזרו לארץ ב־5.30 לפנות בוקר השבת. בארץ אמר גרנט על הפרשה: "אין לי הרבה מה לומר מכיון שכל העניין נמצא בערכאות משפטיות. אני לא חושב שיש לי מה להסביר ולהתנצל על דבר שלא היה. הקבוצה שלי התנהגה כמו שצריך. אנחנו נילחם עד שהצדק יצא לאור. יש התקדמות בכיוון הרצוי לנו. תחילה טענו נגדנו כל מיני שטויות, כמו התפרעות במטוס, זריקת לחמניות ואי פינוי מגשים. אבל בכתב האישום מדובר אך ורק בעבירות בטיחות, ואני חושב שגם זה יירד מהפרק, ואז יבינו בדיוק מי האשם האמיתי בפרשה. טענו נגדנו כל מיני האשמות מגוחכות, האשימו שחקנים על כך שהיו להם אוזניות על האוזניים בזמן הטיסה. על פי עדויות הנוסעים היתה אווירה טובה מאוד במטוס. בסופו של דבר כולם יראו שצדקנו".

גרנט טען כל העת, כי הוא לא היה מעורב בפרשה, וכל חלקו התבטא בהגשת עזרה בתרגום לשחקנים, מכיון שהוא שולט מצויין בשפה האנגלית. גרנט: "לא נעצרתי, זאת האמת. באתי לתרגם. מהפרשה נודפים ריחות לא טובים".

לשאלה האם השפיעה הפרשה על מחנה האימונים של קבוצתו באנגליה ענה גרנט: "אין ספק שזה הפריע מבחינה מקצועית. האימונים לא התנהלו כמו שצריך עם מלוא הריכוז. היו אימונים מאולצים. כאשר עוצרים שלושה אנשים מהקבוצה, והשאר מחכים לראות מה יעלה בגורל העצורים, זה לא מוסיף".

המאמן גרנט תקף את יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל עד ריקם מילצ'ן ואת סגן שר החינוך והתרבות, ח"כ מיכה גולדמן, על כך שיצאו נגד הקבוצה ואנשיה באמצעי התקשורת בשעה שדינם עדיין לא נחרץ. "כל מי שיצא בראש חוצות, ודיבר בתחילה נגד התפרעויות של שחקני הפועל חיפה, שיקרא את כתב האישום. כמו שידעו לצאת נגדנו, אני מקווה שעכשיו ייצאו לטובתנו".

ראובן עטר הגיב בקצרה: "אני מסתכל על כל העניין כמו על בדיחה גרועה. אני שמח שהעניין נמצא בשלב שבו אנחנו רוצים. בסך הכל לא עשינו כלום. אני בטוח שהאמת שלנו תצא לאור".

טל בנין בצאתו מבית המשפט בספרון–וולדן. הוא מואשם בהתנהגות מאיימת, מעליבה או פוגעת. מאחוריו אברהם גרנט

תצלום אי־פי

בעיטה חופשית

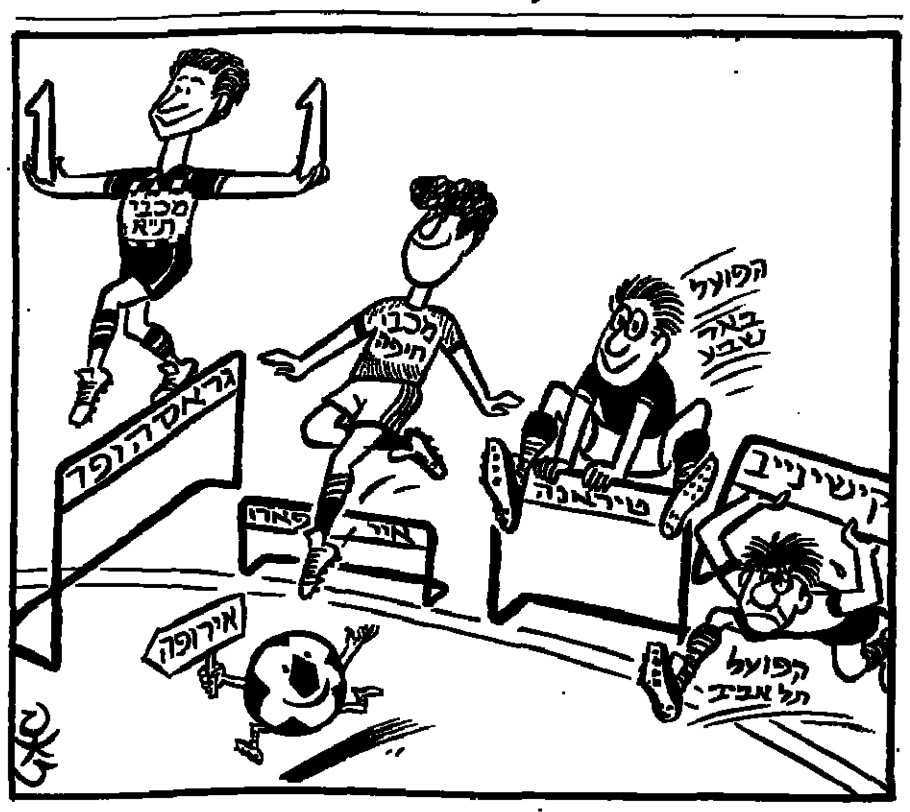

מועצת מגדל העמק תחליט הערב אם הפועל גבת תופיע למשחקי הלאומית

אם בית"ד מגדל העמק לא תשנה החלטתה לסגת מהאיחוד ישוחררו כל שחקני הפועל גבת ומאמניה ויהיו חופשיים לכל קבוצה

מאת אריה ליבנת

עתידה של קבוצת הפועל גבת בעונה הקרובה יודע הערב סופית, בתום כינוס מועצת מגדל העמק, שאמורה להחליט אם לסגת מהאיחוד, כפי שהודיעה באמצע השבוע שעבר. ראשי הפועל גבת החליטו בסוף השבוע, כי אם בית"ד מגדל העמק לא תשנה החלטתה לסגת מהאיחוד, הקבוצה לא תופיע למשחקי הליגה הלאומית, וכל שחקניה ומאמניה יהיו חופשיים לכל קבוצה.

בינתיים, למרות הבעיות, נמשכים האימונים בצורה סדירה, ואף תוכנן משחק אימון ליום שני בחוץ נגד מכבי כרמיאל.

גליל עליון סיכמה עם מרטין

הפועל גליל עליון סיכמה עם סוני מרטין (28, 2.03 מ'), ששיחק בשנתיים האחרונות באליפות ארגנטינה בפורטסיבו (ממוצע 23 נקודות, 11.5 ריבאונדים) ובעבר בליגה הראשונה בצרפת ובספרד. מרטין שמיועד להיות הזר השני לצידו של אנדרו קנדי, הגיע אתמול בארץ והספיק לערוך אימון חלקי.

● הפועל ירושלים סיימה שלשום בתיקו 78–78 את משחק הידידות עם אפס פילזן. עדי גורדון קלע 21 נקודות ודורון שפע 20. אתמול ניצחה ירושלים את אולקר איסטנבול 87–84. לירושלים: קולמן 22, שפע 18, פיני לוי 14, תומפסון 14.

● קית יוז (26, 2.00 מ') שחקן הליגה הצרפתית השנייה יגיע היום למבחנים במכבי רמת גן. ר"ג התעניינה את פאבל פילוטקו, שהועדף על פני גרג קודיר ליום.

● הפועל תל אביב תארח הערב (19.30) את הפועל אילת במשחק אימון.

נבחרת הנוער לא עלתה לדרג א'

טימישוארה, רומניה (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת הנוער של ישראל כשלה בנסיונה לעלות לטורניר גמר אליפות אירופה, בגלל הפרש של סל אחד. ישראל נוצחה שלשום 82–88 (41–44) על ידי רומניה בטורניר חצי הגמר שנערך כאן. גם אם תנצח היום את אוקראינה, לא תעלה בגלל יחס פנימי בבית עם רומניה ושוודיה. קלעו לישראל: גואטה 19, מוטינזון 14, ורפסון 12, שטיין 11, רדם 11.

אתמול הובסה ישראל 71–90 (42–51) בידי איטליה החזקה. לישראל: שטיין 16, רדם 12, מוטינזון 12.

רשות השידור תשלם עבור הכדורסל 400 אלף דולר

תוקף ההסכם לשנתיים וכולל גם היתר להמשך שידורי הליגה בגלי צה"ל

מאת רון קופמן

רשות השידור רכשה את זכויות השידור של משחקי הליגה הלאומית בכדורסל, כולל משחקי הגביע והנבחרת הלאומית ב־400 אלף דולר לשנתיים. בעונת 1995/96 תשלם הרשות כ־180 אלף דולר ובעונת 1996/97 תשלם כ־220 אלף דולר.

ההסכם יובא מחר לאישור נשיאות איגוד הכדורסל ויאושר בהמלצת היו"ר דן קסטן וסגנו שלום גרינברג, שניהלו את המו"מ, אחרי קבלת ההצעות מקול ישראל, מרדיו ללא הפסקה ומגלי צה"ל, שתמשיך בשידורי הכדורסל בתוקף ההסכם עם רשות השידור ואיגוד הכדורסל.

רדיו ללא הפסקה, שהגישה הצעה ראשונית בסך 50 אלף דולר, ועוד 80 אלף דולר בזמן פירסום, לא שיפרה את הצעתה, מכיוון שמנהליה החליטו להתרכז בשידורי הליגה הלאומית בכדורגל. מנהל התחנה, מיכאל קרפין, אמר אתמול בתגובה: "אנחנו שמחים בשמחתה של רשות השידור, ומאחלים לה הצלחה. אנחנו מקווים שבאותה מידה תכבד רשות השידור את הזכיה שלנו בזכויות השידור של הכדורגל".

הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו לא התבקשה, על ידי רדיו ללא הפסקה להתיר שידור ארצי

במכתב ששיגר ביום שלישי היועץ המשפטי של הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, עו"ד יובל קרניאל, אל ד"ר עמית שכטר, היועץ המשפטי של רשות השידור, נאמר שהרשות עדיין לא התבקשה, וממילא לא נתנה כל אישור לקיום שידור ארצי ברדיו האיזורי, או לשיתוף פעולה אחר בתחום הכדורגל.

ברשות השידור מתכוונים לבסס את התביעה נגד רדיו ללא הפסקה ונגד ההתאחדות לכדורגל, על העובדה שהליגה הלאומית מתפרסת בכל אזורי המדינה, ולתחנת רדיו איזורית אין היתר לשידור ארצי, לפי תקן המכרז של התחנות האיזוריות.

וראנקוביץ' חידש את חוזהו בפאנתינייקוס

אתונה (אי–פי). שחקן הציר הקרואטי, סטויאן וראנקוביץ', חידש את חוזהו בפאנתינייקוס אתונה לעונה נוספת – מסר דובר המועדון ביום שישי.

ההודעה לא כללה את הפרטים הכספיים בחוזה, אך נודע שוראנקוביץ' ישתכר 1.8 מיליון דולר לעונה. הקרואטי בן ה־31 (2.17 מ') משחק בפאנתינייקוס מ־1992. בשתי העונות האחרונות היה בין הגורמים לכך שדורגה שלישית באליפות אירופה לקבוצות, אחרי הפסדים לריבתה אולימפיאקוס בחצי גמר הפיינל–פור.

הסיבה העיקרית להישארותו בקבוצה היה לחץ על ראשי המועדון שהפעיל המאמן הסרבי בוזידאר מאליקוביץ', שרצה בו לשנתיים נוספות, אך הסתפק בשלב זה בעונה.

דני גוט: אנחנו לא מתרגשים מההפסדים

שחקנה של מכבי ראשל"צ, מודה שקבוצתו אינה בכושר משחק, אך סבור שלחמישה הפסדים במשחקי ההכנה אין שום השפעה על הצפוי בליגה. "גם לפני העונה שעברה לא ניצחנו בכל משחקי האימון, אבל בליגה מצאנו את כל הקבוצות לא מוכנות. זה עניין של גישה". בגיל 30 הוא עדיין חולם על הקהל במלחה, מהתקופה בה שיחק בהפועל ירושלים, אבל מאמין שאפשר לחנך גם את הקהל בראשון לציון. "כבר בשנה שעברה היתה התקדמות שהתבטאה בכך שהצופים לפחות מחאו כפיים"

גוט. כאשר אני לא טוב בהתקפה, אני מחפה על כך בהגנה

תצלום אריה שרי־פז

מאת אריה ליבנת

מכבי ראשון לציון לא הפגינה יציבות בעונה שעברה. היא פתחה בצורה מדהימה – 9 נצחונות רצופים, המשיכה עם 3 הפסדים רצופים, חזרה לנצח ב־4 משחקים ברציפות, שוב הפסידה ב־2 מ־6 משחקים, וסיימה את הליגה הסדירה עם 2 נצחונות שהיקנו לה רק את המקום החמישי. הקבוצה ניצחה בעוד 4 מ־5 משחקים בגמר־סל התחתון, שהיקנו לה בסופו של דבר את כרטיס ההשתתפות בגביע קוראץ'.

בעונה הקרובה השתנה חלק מהרכב של ראשל"צ לעומת אשתקד, אבל בינתיים נראה שלא צפוי שינוי חיובי כלשהו. חמישה משחקי אימון קיימה הקבוצה עד כה, ובכולם הפסידה. שלושה לשחקני מכללות, ושניים לקבוצות ישראליות: 89–103 בבית להפועל אילת: 83–91 למכבי ירושלים שהופיעה בהרכב חסר.

לפני חודש־חודשיים, כאשר קבוצות הליגה הלאומית בכדורסל היו על סף סיום בניית הסגל לעונה הקרובה, דיברו על מכבי ראשון לציון כמי שתדרגע שוב את הגמר־סל העליון. עכשיו, אחרי פחות מחודש של אימונים, מצרפים את הקבוצה לחבורת המועמדות לירידה, או למאבק העיקרי העונה על מקומות 5–12.

קשה להצביע באשם, או באשמים העיקריים, באי היציבות וגם באי ההצלחה של ראשל"צ, אבל קל יותר להצביע למי אין חלק בכך. בעונה שעברה שמר דני גוט, כמעט לכל אורך העונה (מהמחזור הראשון עד ה־22), על מאזן נקודות יציב. הממוצע שלו בסיום העונה היה 12.3 נקודות למשחק. המאזן הנמוך ביותר היה 9 נק' נגד הפועל אילת. הטוב ביותר 21 נק' נגד הפועל ת"א. במחזורים ה־23 עד ה־25 נדבק גוט במגמת הנסיגה בקבוצתו ל־5, 2 ו־3 נקודות, אבל חזר לעצמו ב־23 נקודות נגד גבעתיים במחזור האחרון.

דני גוט בן ה־30, יליד אורוגואי, משחק בליגה הלאומית שמונה שנים. הפריצה הגדולה שלו היתה בשנתיים בהפועל ירושלים, אז צורף גם לנבחרת הלאומית, ממנה פרש לאחר שהורד לו שבגלל מעמדו כמתאזרח לא יוכל לשחק.

בקיץ היתה לגוט, שחתום לעונה נוספת בראשל"צ, הזדמנות לחזור להפועל ירושלים. אבל הרעיון של ריידיד פרדמן ותמם מנבר להעביר את ברד ליף ממכבי ת"א למכבי ראשל"צ, ואת גוט להפועל ירושלים נדחה על הסף. גוט, שמודע לשמועות, אמר "אני חושב רק על מכבי ראשל"צ. בסוף השנה נראה מה הלאה. יש לי הרבה חברים בהפועל ירושלים, והיה לי מאוד טוב שם, אבל גם בראשל"צ טוב לי. יש מעט מאוד קבוצות בהן יש שקט כלכלי".

● אמרת בעבר שאתה זקוק לקהל שילהיב אותך. ירושלים היא לא המקום האידיאלי עבורך?

אין מקום טוב עבורי בירושלים מבחינת הקהל, ואני רוצה להדגיש שהתכוונתי מבחינת הקהל. לראשון לציון יש סוג של קהל שלא משתתף במשחק, וצריך לחנך אותם להיות יותר מעורבים. כבר בשנה שעברה היתה התקדמות. היא התבטאה בכך שהצופים לפחות מחאו כפיים.

● איך אתה מסביר את היציבות שלך על רקע חוסר היציבות של הקבוצה?

קשה להסביר זאת. אולי בגלל שאני מתכונן היטב לפני כל משחק, או בגלל שכאשר אני לא טוב בהתקפה, אני מחפה על כך בהגנה. אני חושב שצריך לקלוע כמות דומה בכל משחק, באשר לקלוע במשחק אחד 30 נקודות ובמשחק הבא רק 10 נקודות. יודעים למה לצפות ממני, וכך קל יותר להתכונן למשחק.

בשלוש השנים האחרונות, מאז עזב את הקבוצה מיקי ברקוביץ' ולפני כן חיים זלוטיקמן, סובלת ראשל"צ מהיעדר קליעה מחוץ לקשת. בעונה שעברה בעיה זו הורגשה פחות מהצפוי, בזכות יכולת טובה של ג'ראלד פאריס, אבל העונה נראה שהבעיה תחריף. מחליפו של פאריס, בראיין אוליבר, חלש בנתון זה, מוסי בן בסט לא נראה כמי שיתרום הרבה שלשות, וגם לא דני גוט, שנדבק בירושלים בסירוק השלשות, ובראשל"צ מעדיף לחדור לרחבת הסל. גוט מסביר: "מכבי ראשל"צ קבוצה שונה. בירושלים היו את עדי גורדון ופפי תורג'מן, רכזים שיודעים לחדור ולהוציא כדורים לשלשות. כאן אני משיג את רוב הנקודות בחדירות שלי. נכון שאין לנו קלעי טבעי, אבל גם בעונה שעברה אמרו שלא נקלע יותר מ־60 נקודות למשחק, והגענו ל־88".

● איך אתם מסתדרים עם אוליבר? מי שצפה במשחקי האימון רואה בו כסטיב ברים ממס' 2.

אני חושב את ההיפך מזה, שהוא מוסר יותר מדי.

● ובינתיים גם אין לכם רכז. גלעד שמותני לא מספק את הסחורה, וכבר מוצא את עצמו על הספסל יותר מהרכז השני זאב ציבטרו.

במשחק בירושלים באמת היינו מפוזרים לגמרי, אבל זה עניין של זמן עד ששמותני, שהוא הרכז הראשון, יסתגל לקבוצה החדשה עבורו. הוא לא מכיר אף אחד, ולא שיחק עם אף שחקן בקבוצה בעבר. היתה לו אשתקד עונה טובה, שבה הוכיח שהוא יכול להחזיק קבוצה. חוץ מזה יש לו כבר ניסיון רק בלאומית.

● ההפסדים במשחקי האימון גורמים לכם לחשוש מכישלון? הקבוצה מדורגת במעמדת לתחתית.

גם לפני העונה שעברה אמרו את זה. גם אז לא ניצחנו בכל משחקי האימון, אבל בליגה מצאנו את כל הקבוצות לא מוכנות. זה עניין של גישה. משחקי האימון הם חלק מתקופת ההכנה. התחלנו את האימונים שבועיים לפני כל הליגה, וכל הקבוצות מרגישות כרגע כמו שאנחנו הרגשנו לפני שבועיים – רעננים וצעירים יותר. אנחנו לא מתרגשים מההפסדים. אנחנו אמנם לא אוהבים להפסיד, ואני מודה שאנחנו לא נראים טוב, אבל זה בגלל שבתקופה האחרונה עבדנו בעיקר על כושר גופני ועל תרגילי כוח. פחות על הצד המקצועי. על הצד הזה נעבוד יותר בשבועיים הקרובים, ואני מאמין שגם ננצח במשחקי אימון. בכל מקרה המטרה שלנו היא להיות מוכנים בעוד שבועיים, ואני מאמין שתהיה לנו עונה טובה.

מתאבק איראני הפסיד במתכוון לטורקי כדי לא להתמודד עם הישראלי אייזנברג

המקרה היה באליפות העולם באטלנטה ודווח ברדיו האיראני

מאת אמי רוזנברג

המתאבק הישראלי רוסטיסלב אייזנברג, משקל 82 ק"ג, עלה לסיבוב השני ללא קרב, באליפות העולם בהיאבקות הנערכת באטלנטה. בסיבוב השני אמור היה להתמודד עם המנצח בקרב בין המתאבק האיראני אמיר רדא ואזרם לבין המתאבק הטורקי סאבאהדין אוזטורק. המתאבק האיראני, בעל מדלית הארד באולימפיאדת ברצלונה, הפסיד במתכוון למתאבק הטורקי, כדי להימנע ממיפגש בזירה עם המתאבק ישראלי.

ביום שישי נאמר ברדיו בטהראן: "כיוון שאיראן אינה מכירה במדינה בשם ישראל, עדיף שיפסיד בנקודות קלה, כדי שלא ייאלץ בשלב יותר מאוחר לעמוד על הזירה מול מתאבק ישראלי".

שדר הרדיו התייחס להפסדו של אמיר רדא ואזרם, ביום חמישי, למתאבק הטורקי סאבאהדין אוזטורק. ואזרם, הפסיד בנקודות לטורקי סאבאהדין אוזטורק, לאחר מאבק שארך דקה ו־30 שניות, נאמר בשידור שלא ציין את שם המתאבק הישראלי.

תוצאות המתאבקים הישראליים באליפות העולם:

רוסטיסלב אייזנברג, 82 ק"ג, חופשי בסיבוב הראשון, נכנע בשני לטורקי (שניצח את האיראני), בשלישי הפסיד ליווני 5–4: אלכס ברמן, במשקל 68 ק"ג, ניצח בראשון בנקודות מתאבק קירגיזי, בעל מדלית ארד באליפות העולם, בשני הפסיד למתאבק ארמני 10–0 ובשלישי הפסיד בטוש (נוקאאוט) לקנדי; סטניסלב חייסין, במשקל 62, יתמודד מול מתאבק שווייצרי בסיבוב הראשון.

באליפות העולם שנערכת באטלנטה, משתתפים 153 ספורטאים מ־62 מדינות.

השייטים בכר ושמש ינסו להשיג בקנדה את הכרטיס לאטלנטה

מאת אמי רוזנברג

שייטי ה־470 של ישראל שי בכר וארז שמש – שתפסו מקום 4 בקדם אולימפי בג'ורג'יה ומקום 17 באליפות אירופה ביוני – יתחילו היום באליפות העולם שתיפתח בקנדה את התחרות האחרונה שלהם על הקריטריון הישראלי להשתתפות באולימפיאדת אטלנטה. היעד שלהם: דירוג במקומות 1–8 בתחרות זו.

באליפות העולם משתתפים גם האחים רן ותיד שנסל ושדרוג במקום ה־13 בקדם אולימפי ובמקום ה־22 באליפות אירופה.

השייטות שני קדמי וענת פבריקנט, הבטיחו, למעשה, את הופעתן באטלנטה, ואליפות העולם מהווה עבורן תחרות לצבירת ניקוד גבוה. השייטים אלי צוקרמן וסער בר ישתתפו בתחרות. הם יוצאו על חשבונם.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

24 שעות
קבלת מודעות דחופות
דחוף
דיזנגוף 118 (מול כסית)
03-5246363
03-5239952
03-5440920 FAX
לבעלי כרטיסי אשראי ב־3 תשלומים
ירושלים 02-256335 | חיפה 04-676666 | תל-אביב 03-5601001

לחברתנו **שרה ברונשטיין**
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף נתניה

"משואה" יד לחברי תנועות נוער
ציוניות בשואה ובמרי
קיבוץ תל־יצחק
משתתפים באבלם הכבד של
נתנאל (סניו) אביונה וב"ב
על מותה של
אלה אביונה
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז באב תשנ"ה, 13.8.95, בשעה 17:00, בקיבוץ תל־יצחק

יקירתנו אם המשפחה
דבורה זיו־אב
נפטרה בעטרת שיבה
הלוויה בחלקת המשפחה, בבית העלמין במגדיאל, הוד השרון, מחר, יום שני י"ח באב תשנ"ה, 14.8.95 בשעה 17:00
אבלים:
בעלה יצחק
בנה אברהם
כלתה יהודית
נכדותיה טלי, דנה, עדי, דניאלה
אחותה ירנה ארשמיר
אחיה אפרים בן־ארצי
ומשפחות זיו־אב לדורותיהן ולענפיהן.

ראשי צה"ל

(סוף מעמוד 1א)

ריסה מחדש בתהליך המואץ יוזמנו עוברות בשטח שיגרמו לכך שישראל "תתקפל יותר ממה שהיתה מוכנה".

עוד אמר כי ההסכם עלול להביא את ישראל קרוב יותר לגבולות '67 מאשר לגבולות אחרים שהוצעו. הוא הזהיר מפני חזרה על שגיאות שנעשו לדעתו בהסכם אוסלו, וקרא לא למהר לחתום על הסכם טאבה, אלא לעיין בו מחדש.

שחל יצא בחריפות נגד ברק, וטען כי הוא מתייחס אל הפלשתינאים "כאל מטומטמים, שניתן לעבוד עליהם בעיניים". שחל אמר כי הסכם טאבה עולה בקנה אחד עם הסכם העקרונות, ומה שמציע ברק – מנוגד להסכם זה.

פרס אמר כי ההישג של הסכם טאבה נעוץ בכך שניתן יהיה להגיע לקביעת הגבולות בהסדר הקבע ללא לחץ בינלאומי. פרס אמר כי כדי שלא לפגוע בהסכם הקבע, נקבע בהסכם טאבה בלוד צה של ישראל כי ייקבע רק לוח זמנים לפריסה מחדש באזור C, אבל לא צוינה מפה ולא נקבעו עדיין האזורים אליהם יתפנה צה"ל באזור זה. פרס אמר כי בקביעת האזורים אליהם יתפנה צה"ל בהסדר הביניים יילקחו בחשבון גבולות הקבע שישראל תשאף אליהם, ולצורך כך תידרש ישראל להתחיל לדון בקרוב באופי הסדר הקבע ובקביעת הגבולות המועדפים עליה.

שר החקלאות, יעקב צור, יביע היום בישיבת הממשלה התנגדות לסיכום אליו הגיעו פרס וערפאת עם מזכיר המדינה האמריקאי על הקמת ועדה משולשת ישראלית-פלשתינית־אמריקאית לנושא המים. לדברי צור, להתנגדותו שותפים רוב הגורמים המקצועיים בישראל, שניהלו את המשא ומתן עם הפלשתינאים בנושא המים. השר צור אמר כי בהקמת הוועדה מעבירה ישראל למעשה את ההכרעה בנושא לאמריקאים, דבר שעלול להביא לכך שתופקע מידיה השליטה הבלעדית על מקורות המים בגדה.

שגריר ארה"ב בארץ, מארטין אינדיק, נפגש שלשום עם פרס ושמע מפיו דיווח על ההסכם שהושג. נמסר כי בימים הקרובים צפויה פגישה של אינדיק עם ראש הממשלה.

שר החוץ אמר לאחר חתימת ההסכם כי אלמלא ההסכמה שהושגה עם ערפאת עלול היה המשא ומתן להגיע אל קצו. הוא הדגיש עם זאת כי טרם הושגו הסכמות לגבי ענייני המים, מבנה המועצה הפלשתינית, מבנה הבחירות, הגישה השליטה על המקומות הקדושים, וההסדר בעיר חברון.

הסגר שהוטל על רצועת עזה הוארך אמש ב–24 שעות נוספות, ויימשך עד מחר בשעה 4:00 בבוקר. זוהי ההארכה השנייה של הסגר שהוטל ביום רביעי בערב.

עקיבא אלדר מוסר: הקונגרס האריך ביום שישי ב–45 יום את תוקף החוק המאפשר את הסיוע לפלשתינאים ואת הדיאלוג האמריקאי עם אש"ף. על אף שההחלטה התקבלה בלא התנגדות, צפוי שנאומיו של יאסר ערפאת יכבידו על העברת הצעת החוק של יו"ר ועדת החוץ של הסנאט, ג'סי הלמס, שתובא לדיון והצבעה עם שובו של הקונגרס מפגרת הקיץ.

שלשום במסיבת העיתונאים המשותפת עם ערפאת נשאל פרס לגבי הקלטת בה קרא ערפאת למלחמת ג'יהאד נגד ישראל. שר החוץ השיב כי "ערפאת נשא גם נאומים אחרים, בגנות הטרור ובזכות השלום, ואי אפשר להתעלם מכך שבכפר על הרשות הפלשתינית לחמת בטרור".

מסתנן

(סוף מעמוד 1א)

מחקירתו מתברר שהוא נמנה על רשת של מבריחי נשק למטרות מסחר. אקדח נמכר ביום בשטחים בכ–5,000 שקל, רובה קלצ'ניקוב בכ–8,000 עד 10,000 שקל וקארל גוסטב מחירו כ–4,000 שקל.

כאשר נתפס סיפר כי האדם שנמלט חזרה לירדן הוא אחיו, וכי השליך במנוסתו כמה אקדחים ועוד קארל גוסטב. בן אמר בחקירתו כי חשש שכוחות הביטחון יירו בו אם ימצאו אותו חמוש. כלי הנשק שהשליך תוך כדי מנוסה נמצאו מאוחר יותר. על אחד האקדחים נכתבה ברכה בחתימת סדאם חוסיין.

היום הלוויות הטייס והנווט שנהרגו בתאונת מטוס בנגב

סרן ירדן ויינטה

(עע). מסע הלוויה של סרן ירדן ויינטה, הנווט שנהרג בעת טיסת אימונים בנגב ייצא היום מבית המשפחה ברחוב שיבת ציון 15 בגבעת אולגה בשעה 14:30. הלוויה תתקיים בשעה 15:30 בחלקה הצבאית של בית העלמין בחדרה. הלווייתו של סרן רונן לב תתקיים ב–17:30 בחלקה הצבאית שבבית העלמין בחיפה.

בסוף השבוע שבו לארץ אחיותיו של ירדן ששהו בחו"ל. ירדן ויינטה סיים בהצטיינות את הפנימייה הצבאית בבית הספר הריאלי בחיפה. דודתו סיפרה בסוף השבוע כי נולד בכ"ט בנובמבר תשל"ג בעת שהתחוללה מלחמת יום כיפור.

נרצחה ערבייה ישראלית שהתגוררה בקלקיליה; קרוב משפחתה חשוד ברצח

מאת אורי ניר

קדריה נואל, ערבייה ישראלית בת 32, נרצחה בדקירות סכין אמש בביתה בעיר קלקיליה. נואל, לשעבר תושבת הכפר ברא שבמשולש, נישאה לג'מאל נואל לפני כמה שנים, ומאז התגוררה בעיר קלקיליה. על פי החשד, היא נדקרה למוות בסכין על ידי מרואן נואל בן 45, בן דודו של בעלה, סמוך לשעה 7 בערב. הרוצח נמלט מהמקום ושוטרי מרחב השומרון פתחו במרדף אחריו.

קרובי משפחתה ציינו, כי המניע לרצח הוא "שמירה על כבוד המשפחה". המשטרה הודיעה, כי היא חוקרת אפשרות זו. נואל פונתה לבית החולים בקלקיליה, שם הרופאים קבעו את מותה. גופתה הועברה למכון לרפואה משפטית באבו־כביר.

חייל נפצע קל מאבן בשכם

(עע). חייל צה"ל נפצע קל שלשום בבוקר מיידוי אבנים לעבר סיור של צה"ל בשכם. החייל פונה לבית חולים לקבלת טיפול רפואי. כוחות צה"ל פתחו בסריקות באזור.

4 פלשתינאים נעצרו אתמול בערב בג'נין, לאחר שנמצאו ברשותם אקדח ותחמושת. המעצר בוצע בסיור שגרתי של כוח מג"ב בג'נין.

נדון למוות לקח מנת יתר, הוחזר לחיים והוצא להורג

אוקלהומה סיטי (ע"ד). שלטונות הכלא באוקלהומה החזירו לחיים רוצח שנדון למוות, לאחר שלקח מנת יתר. שעות ספורות לאחר מכן הוציאו אותו השלטונות להורג.

רוברט ברצ'ין, בן 40, הוצא להורג בכלא הראשי של אוקלהומה, לאחר שהורשע ברצח אשה במהלך שוד ב–83'. ערעורו האחרון בפני בית המשפט העליון של ארה"ב נדחה ביום חמישי שעבר. שעות אחדות לפני ביצוע גזר הדין נמצא ברצ'ין חסר הכרה, כנראה ממנת יתר של סמים. הוא הוחש לבית חולים, הוחזר לחיים ונשלח חזרה לכלא לביצוע גזר הדין.

אביו של הרצל ראד מבקש שיאפשרו לו להיפגש עמו

(עע). אברהם ראד, אביו של הרצל ראד, המואשם בריגול לטובת איראן, פנה במוצ"ש בקריאה לשלטונות הביטחון שיאפשרו לו להיפגש עם בנו ולו לזמן קצר.

ראד אמר, כי על בני המשפחה נאסר להיות נוכחים באולם בית המשפט, ועד כה לא איפשרו להם לפגוש, ולו גם פעם אחת, את הבן. לדבריו, הפעמים היחידות שבהן ראו את הרצל היו כשזה הובא לבית המשפט והובל במסדרון בין המעלית לבין אולם המשפטים.

ראד הדגיש, כי הוא משוכנע שבנו לא ביצע פעולות ריגול כלשהן לטובת איראן, וכי הוא מאמין שבנו נתפס, נכלא בסוד ראו ועבר עינויים קשים. הוא הזכיר, כי על גופו של הבן ניכרו סימני חבלה קשים וסימני ניסיון התאבדות.

צרפת לא תבצע ניסויים גרעיניים לאחר הסדרה הנוכחית באי מורורואה

פאריס (ע"ד וע"צ). ממשלת צרפת הודיעה, ביום חמישי שעבר, כי היא מסכימה לא לבצע שום ניסויים גרעיניים לאחר שתשלים את שמונת הניסויים שבכוונתה לערוך השנה. הניסויים ייערכו באי מורורואה, שבדרום האוקיינוס השקט.

ההודעה נמסרה בז'נווה בפגישה של הוועדה לפירוק נשק – הגוף הממונה על תכנון האמנה הכוללת לאיסור שימוש בנשק גרעיני, האמורה להיחתם בסתיו 1996.

שגריר צרפת בוועדת האו"ם לפירוק הנשק, ז'ראר ארדה, אמר: "צרפת החליטה לאמץ את האמנה האוסרת לערוך ניסויים גרעיניים. היא תאסור לערוך ניסויים כאלה, או כל סוג אחר של פיצוץ גרעיני".

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בירך על התחייבותה של צרפת ואמר כי היא תקל על המאמצים להשיג אמנה כלל עולמית האוסרת עריכת ניסויים גרעיניים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 115/95 מוגש ע"י מיקה סאיס ברח' בישוב יקנעם עלית גוש 11486 חלקה 13 מגרש 7 מהות הקלה - קומה מעל המותר.
את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית רחוב כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ג'אק לארדה
יו"ר הוועדה

מרחב תכנון מקומי - שומרון
נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 149 לחוק תכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הוגשה בקשה ע"ש מסעוד פרידה על מגרש 428 לפי ש/22 בזכרון-יעקב שבאישורה יש משום הקלה לענין חזית בקו בנין צדדי: 3.68 מ' במקום 4.0 מ'.
התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לוועדה המקומית השומרון
(ת.ד. 58, זכרון יעקב 30950)
איתמר בר-עזר
יו"ר הוועדה המקומית השומרון

לרונית לב
ומשפחות לב ומור
אתכם באבלכם הכבד בנפול
רונן
חברות האחים הרשברג
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **מגי זולקוביץ**
איתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה הראשית
מח' מנהלה תכנון ותקצוב

אמנו וסבתי, האהובה והאצילית
שולמית בר־הלל
הלכה לעולמה
יושבים שבעה בביתה,
רחוב אברבנאל 30, ירושלים.
ההלויה התקיימה במוצאי־שבת.
מיה, מירה וגילי

אבלים יחד עם
משפחות זיו
על פטירתו של הגיס והדוד
יצחק זבילבסקי
היקר באדם
שושנה וגרשון טננבאום
יעל קראוס ומשפחתה
עמוס תלם ומשפחתו

בצער רב ויגון קודר
אנו מודיעים
על נפילתו בטרם עת
של יקירנו
סרן
רונן לב ז"ל
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון,
י"ז באב תשנ"ה, 13.8.95,
בשעה 17.30,
בבית העלמין הצבאי, חיפה.
המשפחה

לארתור פישמן
משתתפים בצערך על מות
אביך ז"ל
חבריך
בביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
ובפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת תל־אביב

שר החוץ
סגן שר החוץ
המנהל הכללי
הנהלת המשרד ועובדיו
משתתפים בצערו של
הרצל ענבר
על פטירת **אמו ז"ל**

לרונית, משפחת לב ומור
כשמשהו מאיתנו הולך מעמנו משהו מת בנו.
מתגעגעים אליך
רונן
אוהבים ואתכם תמיד
מיכל, אייל, ורד, קובי
סצ'י, שרון, ארי

ליוסי לב
משתתפים באבלך הכבד על מות
בנך
בנצי הראל, יעקב בהרב
וכל בית גילסר טכנולוגיות מיחשוב

לאילנה והילדים
אתכם באבלכם על מות
בצלאל פרידמן ז"ל
דיירי הבית
בורלא 26
ירושלים

לאסתר בלשה והמשפחה
השתתפותנו בצערכם במות אמכם
זינה ז"ל
בפעילותך הציבורית תמצאי נחומים

אורן חנה	פאר אסתר
בולדו בלה ופיניק	פינקלשטיין פני
ברקוביץ צ'סה ומיקס	צוקרמן שולה ושלמה
יגרמן פנינה וחנוך	קלאוס חזקה ומישה
כץ אדית ודב	רוזנהאופט גלילה וסקי
לבוב לולה ומולה	רוטפלד מירלה
עמית פרדקה וארתור	

במלאת שנה לפטירת יקירתנו
רנה לוונט – דוברובסקי ז"ל
נעלה לקברה ביום ראשון י"ז באב 13.08.95 בשעה 17:30
בבית העלמין הישן חוף הכרמל
שרה ודר' זכי לוונט
דניאל דוברובסקי
תומר
רפי ורוני לוונט
המשפחה

למיה וגילי בר־הלל
מבכים אתכן את מותה
של אמא וסבתא אהובה
שולמית בר־הלל

ג'נט אביעד ומנחם ברינקר	נורית ומנחם יערי
יהודית אברהמי ויעקב קריב	עדנה ואבישי מרגלית
חנה ושמעון אולמן	תמר ואולריך פלסנר
נטע בק־פורת ומיכאל ברונו	תמי ועדי צמח
מיכל וגרשון בן־שחר	אמירה ויהושע קולודני
רות גביזון	רותי ואיתן ששינסקי
שושנה וירמיהו יובל	אסיא וגדעון שורץ

חדשות חוץ

תצלום: איי־פי
שוטרים עוצרים את אחד המפגינים הקתולים שניסו למנוע מהפרוטסטנטים בלונדונדרי לציין את יום השנה ה־300 לפרוץ המלחמה

שליט טייוואן גינה התוכנית הסינית לבצע ניסויי טילים סמוך לחופי ארצו

טייפה, טייוואן (איי־פי). שליט טייוואן, ליאן צ'אן, גינה אתמול את תוכניותיה של סין לבצע ניסויים בטילים סמוך לחופי ארצו. "המעשים חסרי האחריות והפרובוקטיביים של סין מאיימים על הביטחון באזור", אמר.

"על העולם לראות בחומרה רבה את השינויים הדראסטיים האחרונים באזור האוקיינוס השקט והאסיאתי", אמר ליאן בפגישה עם גורמים רשמיים במשרד החוץ הטייוואני.

הוא לא נקב מפורשות בשמה של סין, אך אמר: "שרשרת התרגילים הצבאיים, יצוא הנשק ופיתוח הנשק הגרעיני, וביחוד מעשיה חסרי האחריות והמרתיעים בים הפתוח – צריכים לגרום לעולם להיוודע ולהקים מנגנון שיגן על השלום והביטחון באזור".

סין הודיעה ביום חמישי כי תשגר פגזי ארטילריה וטילים מונחים לים מזרח סין, צפונית לטייוואן, בין 15 ל־25 באוגוסט. בייג'ין ערכה ניסויים בירי של ששה טילי קרקע־קרקע סמוך לטייוואן לפני כשבועיים. ליאן טען כי המעשה עורר את זעמם של הטייוואנים, וכי צעד זה עשוי לפגוע ביחסי המדינות.

הוא הציע לחדש את הגישות הבלתי רשמיות, שהושעו על ידי סין בתגובה לביקורו של נשיא טייוואן, לי טנג־הוי, בארצות הברית. בייג'ין זעמה על הביקור, שהיה ביטוי וראתה בו צעד שמטרתו לבסס את ריבונותה של טייפה על טייוואן. סין רואה בטייוואן מחוז סיני עריק.

מאז ביקורו של נשיא טייוואן בארה"ב מתחה סין ביקורת על לי ועל מנהיגים טייוואנים אחרים כמעט באופן יום־יומי. אתמול האשים מאמר מערכת שפורסם ב"יומון העם" הסיני את טייוואן בהריגתם של שני דייגים סינים בחודשים האחרונים.

"מטרתו של לי טנג־הוי היא להרוג ברשעות את הדייגים הסינים, כדי ליצור עוינות בין התושבים החיים משני עברי המצרים", נכתב במאמר המערכת.

הביטוי הצבאי הסיני האחרון גרם לצניחה בשוק ניירות הערך של טייוואן שלשום, והמומחים סבורים כי מדובר בניסיון למנוע מטייוואן לחזק את מעמדה הבינלאומי.

שניים נפצעו קשה בפיצוץ בכור גרעיני בשווייץ

לייבשטאט, שווייץ (ע"ד). שני בני אדם נפצעו ביום ששי בפיצוץ שאירע בכור הגרעיני בלייבשטאט, הסמוכה לציריך. נורברט הב מאייר משירותי ההילוץ האזוריים של שווייץ אמר כי הפיצוץ לא אירע בחלק הרדיואקטיבי של הכור. מאייר מסר גם כי מצבם של שני הפצועים קשה, וכי הם סובלים בעיקר מכוויות.

דובר המשטרה, ארנאו קנטנאל, מסר כי הפיצוץ אירע כתוצאה מדליפת גז בחדר המכונות שבכור, בשעה שבמקום התבצעו עבודות שיפוץ. "הכור נסגר לשיפוצים מאז 4 באוגוסט. החלק הגרעיני שבכור לא נפגע", מסר קנטנאל. לדבריו, אין כל סכנה להיפגעות מקרינה בסביבה.

המורדים הטאמילים דחו הצעת שלום של ממשלת סרי לאנקה

קולומבו (איי־פי). המורדים הטאמילים בסרי לאנקה דחו הצעה של הממשלה, שנועדה להביא לסיום הלחימה במדינה.

בתגובתם הרשמית הראשונה לתוכנית השלום שהציגה הממשלה בשבוע שעבר הודיעו המורדים: "ההצעה היא תוכנית בגידה. היא תוביל למלחמה ארוכה".

את הדברים אמר דובר המורדים, אנטון באלאסינגהאם, במסיבת עיתונאים במעוז לוחמי הגרילה הטאמילים בעיירה ג'אפנה. הם שודרו בתחנת הרדיו של המורדים, "קול הנמרים".

נשיאת סרי לאנקה, צ'אנדריקה באנדאראנאייקה קומאראטונגה, הציעה להקים במדינה פדרציה רופפת של מחוזות, שתינתן להם אוטונומיה רחבה. קומאראטונגה עלתה לשלטון בשנה שעברה, לאחר שהבטיחה לסיים את המלחמה הנמשכת כבר 12 שנה.

המורדים מבקשים להקים מדינה למיעוט הטאמילי בצפון המדינה ובמזרחה, משום שהם טוענים כי הרוב הסינהלי מפלה אותם לרעה בכל הקשור למשרות ולחינוך.

בדברים ששודרו בתחנת הרדיו של המורדים, אמר באלאסינגהאם: "על הממשלה להבין את המצב החמור שהשתרר נוכח ההצעה. הממשלה צריכה לשאת באחריות לנסיבות החמורות שעשויות להיווצר". הוא סירב לפרט באילו נסיבות מדובר.

לוחמי הגרילה, "נמרי השחרור של טאמיל אילאם", טוענים כי הממשלה מנסה ליצור קרע בין הפלגים הטאמיליים. "העם הטאמילי תומך בנמרי השחרור", אמר באלאסינגהאם במסיבת העיתונאים.

הוא הוסיף כי הממשלה מציגה בפני העם הטאמילי מראית עין של חלוקה צודקת של הכוחות במדינה, אך היא "בעצם מנסה לרמות את המיעוט הטאמילי".

על פי הצעת הממשלה יוכלו שמונת האזורים בסרי לאנקה, ובהם האזור הטאמילי, לבחור את ממשלותיהם האזוריות, את בתי המשפט שלהם ואת המשטרה. לכל אזור תהיה גם סמכות לגייס הלוואות זרות וסיוע.

הצעה זו תועבר בקרוב לוועדה פרלמנטרית, העוסקת עתה על ניסוחה של חוקה חדשה. אחר כך יצביע הפרלמנט על ההצעה, ובסוף יתקיים משאל עם בנושא. הנשיאה קומאראטונגה סירבה לשאת ולתת עם לוחמי הגרילה הטאמילים על העסקה.

משטרת צפון אירלנד התנגשה עם מפגינים קתולים בבלפאסט

לונדונדרי, צפון אירלנד (רויטר). כמה בני אדם נפצעו וכמה נעצרו במאבק בין משטרת צפון אירלנד למפגינים קתולים, שביקשו למנוע מהפרוטסטנטים לציין את יום השנה ה־300 לפרוץ המלחמה בצפון אירלנד.

המשטרה מנעה מהקתולים לחסום כביש בבירה בלפאסט. באזור הקתולי הלאומני של העיר פרצו מהומות. הקתולים התחילו ליידות בקבוקים ופחיות לעבר המשטרה, שהגיבה בירי כדורי פלסטיק.

המאבק בין הקתולים לשוטרים נמשך כעשרים דקות. רק לאחר ששככה המהומה אישרה המשטרה לכ־30 פרוטסטנטים לצעוד בכביש אורמו. אחרי הצעדה נסעו הפרוטסטנטים באוטובוסים כדי להתאחד עם 20 אלף מאחיהם בעיר לונדונדרי.

20 אלף הפרוטסטנטים התעתדו לצעוד בהפגנות ללונדונדרי, הקתולית ברובה. תושבי העיר סגרו לפני 300 שנה את שעריה בפני המלך הקתולי ג'יימס השני.

הפרוטסטנטים, המהווים כ־60% מהאוכלוסייה במדינה, רואים במצעד ביטוי לזכותם ולרצונם להישאר בריטים. הקתולים טוענים כי מדובר בהתעוררות של השנאה על רקע דתי, שאינה עולה בקנה אחד עם הסכם הפסקת האש.

המשטרה סילקה בכוח כ־200 מפגינים קתולים מאזור החומות העתיקות של לונדונדרי. מפגינים שם ניסו למנוע מהפרוטסטנטים לצעוד בחלק הקתולי של העיר.

ההתנגשות בין המפגינים למשטרה היתה התפרצות האלימות הקשה ביותר בצפון אירלנד מאז שהמחתרת האירית (איי־אר־איי) הצהירה על הפסקת אש.

הפסקת האש, שהוכרזה לפני מעט פחות משנה, נועדה לאפשר לזרוע הפוליטית של איי־אר־איי, שין פיין, להתחיל לשאת ולתת עם בריטניה.

ההתנקשות בחייו של מלך ספרד תוכננה להיום

מדריד (רויטר). לפי מסמכים שהגיעו אתמול לידי בית משפט במדריד, שלושת חברי המחתרת הבאסקית שנעצרו ביום רביעי שעבר במאיורקה תיכננו להתנקש בחייו של מלך ספרד, חואן קרלוס, באמצעות רובה טלסקופי. על פי התכנון, ההתנקשות היתה אמורה להיות היום.

השופט, באלטאזאר גארסון, פסק כי השלושה יישארו במאסר. לדבריו, המחתרת הבאסקית, אט"ה, תיכננה להתנקש בחייהם של אחרים אם לא יצליח ניסיון ההתנקשות במלך.

בין האנשים שבחייהם תיכננה המחתרת להתנקש נמצאים יורש העצר, הנסיך פליפה, ומנהיג האופוזיציה חוסה מאריה אסנאר.

בידיהם של שלושת העצורים נמצאו מסמכים וציוד שהעידו על כוונותיהם להרוג את מלך ספרד. הם שכרו דירה לא הרחק מבירת האי, פאלמה, שממנה יכלו להשקיף על המעגן שבו עוגנת היאכטה המלכותית.

שלושת העצורים הם חואן חוסה רחו ויזאל, בנו, איניאקי, וחוסה גארסיה סירטנצ'ה. הם מואשמים בניסיון להתנקש בחייו של המלך, בחברות בארגון טרור, בהחזקת נשק וחומרי נפץ ובשימוש במסמכים מזויפים.

אשה ראשונה התקבלה כצוערת במכללה הצבאית האמריקאית סיטדל

צ'ארלסטון, צפון קרוליינה (רויטר). בית המשפט העליון של ארה"ב החליט אתמול כי שאנון פוקנר רשאית להתקבל כצוערת למכללה הצבאית סיטדל.

סיטדל, מכללה צבאית הממומנת על ידי המדינה, ניהלה מאבק עז בניסיון להגן על המסורת בת 152 השנים של המוסד, כבית ספר גבוה שבו לומדים גברים בלבד.

המכללה הפסידה במערכה כאשר שופט בית המשפט העליון, ויליאם רהנקוויסט, דחה את בקשתה למנוע מפוקנר להתקבל כצוערת.

מאוחר יותר אמר שופט בית המשפט העליון אנטונין סקאליה, כי גם הוא יסרב להיעתר לבקשת סיטדל ולא ימנע מפוקנר להתקבל למכללה.

"מעולם לא חשבתי שהיום הזה יגיע", אמרה פוקנר לעיתונאים. "אני כשירה להיות חלק מהצבא, ואני אהיה חלק ממנו". פוקנר בת ה־20 היא ילידת פאודרסוויל, צפון קרוליינה.

"נפעל על פי צו בית המשפט", אמר נשיא סיטדל, קלודיוס ווטס, בהודעה רשמית.

הפעילות המשפטית בנושא החלה במארס 93', כאשר פוקנר הגישה תביעה לאחר שנמצאה כשירה מבחינה אקדמית להתקבל למכללה, אך נדחתה בגלל מינה. היא טענה כי החוקה אוסרת אפליה על רקע מיני במכללות הנתמכות על ידי הממשל.

אתמול התייצבה פוקנר במכללת סיטדל, יחד עם צוערים אחרים, כדי לעבור הכנה לקראת הלימודים במוסד. בשנה האחרונה למדה כמה שיעורים בסיטדל, כאורחת. לאחר שאושר לה המעבר לצבא תוכל פוקנר ללון במקום מוגן בתוך בית הספר, לאכול בחדר האוכל וללבוש מדים. עם זאת, הצוערים עוברים אימונים קשים, תרגילי כושר גופני, ותרגילים צבאיים.

"אני בטוחה שאוכל לעמוד בכל הדרישות של המכללה. זהו אתגר שלקחתי על עצמי", אמרה פוקנר.

משפט סימפסון

הפתולוג ביידן: התביעה הציגה למושבעים דימוי מוטעה של הרצח

לוס אנג'לס (איי־פי). ד"ר מייקל ביידן, הפתולוג שהעיד מטעם ההגנה במשפטו של או־ג'יי סימפסון, טען כי התביעה הציגה בפני המושבעים דימוי חזותי בדטה במיוחד של מותה של ניקול בראון־סימפסון, וכי דימוי זה היה מוטעה במכוון.

שלשום הביע ביידן ביקורת על ה"דימוי החזותי" שהציגה התביעה. לפי גרסה זו, ראשה של בראון־סימפסון נהדף אחורה וגרונה שוסף כאשר שכבה על הארץ, מחוסרת הכרה.

"הדם שהתגלה על המדרגה אינו מתאים לדימוי הזה", אמר ביידן. "לדעתי, כאשר שוסף גרונה היא היתה זקופה יותר, ובהכרה".

בחקירה הנגדית דבק ביידן בדעותיו גם כאשר פרקליט התביעה, בראיין קלברג, טען כי מסקנותיו של ביידן, שלפיהן התבצע הרצח הכפול תוך מאבק עיקש, היו לא הגיוניות נוכח התרחיש שהציג חוקר מקרי המוות המחוזי של לוס אנג'לס.

קלברג הציג בפני ביידן את תצלומי החקירה שלאחר המוות.

ביידן צעד הלוך ושוב מול התצלומים, בחן את פצעי הדקירה, הסביר את התיאוריות שלו וכינה את אחת התיאוריות של התביעה "מגוחכת".

הוא התייחס לטענת חוקר מקרי המוות, שלפיה גולדמן לא נפצע בפרקי כף ידו כתוצאה ממאבק עם התוקף, אלא ספג את החבלות כאשר חבט בידו בעץ, בעת שנאבק.

ביידן טען כי החוקר הרפואי של לוס אנג'לס, הדוקטור אירווין גולדן, אכן עשה שגיאות בחקירות שלאחר המוות של בראון־סימפסון וגולדמן, "אך דבר זה אינו אומר שכל הממצאים שהגיע לו בבדיקותיו שגויים".

בקצרה

● ארגנטינה. הנאצי לשעבר אריך פריבקה, בן 83, אישר בראיונות שהתפרסמו ביום חמישי כי השתתף בטבח של 335 בני ערובה ברומא, ב־24 במארס 1944. "לפני ההוצאות להורג כינס אותנו קארל שי(ן) (האחראי לארגון מעשי הטבח בהתאם לפקודתו של קולונל הרברט קפלר) ואמר כי אם אחד מאתנו יסרב לבצע את הפקודות, הוא יוצא להורג בידיו", תירץ פריבקה את מעשיו. (ע"צ)

● סין. ארבעה בני אדם נהרגו בסופת טורנאדו בעיר הסינית שנגחאי. עדים לסופה מסרו כי היא לוותה ברעמים, בגשמים עזים ובברד וסחפה גגות של בתים. מקורות במרכז המטאורולוגי בשנגחאי מסרו כי שלושה פועלים וילד נמחצו למוות, לאחר שעגורן נעקר ממקומו מעוצמת הרוחות והתנפץ על גשר בבנייה. (ע"ד)

● קנדה. שלושה אנשים נהרגו ויותר משלושים נפצעו בהתנגשות בין שתי רכבות תחתית שאירעה ביום ששי בטורונטו. ההתנגשות היתה בשעות הערב. "כל מי שנלכד מתחת לשברי הקרונות ונשאר בחיים נלקח לבית חולים", אמר דובר המשטרה בטורונטו, מייק סייל. (ע"ד)

● דרום אפריקה. שבעה אזרחים סעודים, ובהם כמה מבני משפחת המלוכה, ושלושה דרום אפריקאים, נהרגו בתאונת דרכים שאירעה ביום חמישי. התיירים הסעודים נסעו בכביש המוביל מסוואזילנד לריצ'רדס־ביי. המיניבוס שבו נסעו התנגש ראשו, 200 ק"מ ממזרח לקייפטאון. שלושת הנוסעים הדרום אפריקאים שהיו חזיתית עם מכונית בצומת. שלושת הנוסעים הדרום אפריקאים שהיו במכונית נהרגו מיד. (ע"צ)

ממיר כהן (יעקבסון)

ספר לנו מי החברים שלך ונגיד לך איך אתה יכול לקבל מילון אוקספורד מהודר.

כל מנוי שיצטרף ל הארץ בהמלצתך יזכה אותך במילון אוקספורד חינם!

* מנוי אחד יזכה אותך במילון אוקספורד אנגלי/אנגלי עברי * שני מנויים יזכו אותך במילון מהודר אנגלי/עברי עברי/אנגלי * שלושה מנויים יזכו אותך במילון אוקספורד ובאטלס היסטורי לתולדות עם ישראל

כמי שכבר מנוי על "הארץ", אנחנו לא צריכים לספר לך איך זה להתחיל את היום עם העיתון הכי מעניין שיש. במקום זה אנחנו רוצים שתספר לנו על כמה חברים שלך, שלדעתך מגיע להם ליהנות מאותו תענוג בדיוק. אם נצליח לשכנע אותם להיות מנויים, אתה תזכה במילון אוקספורד מהודר במתנה! כל שעליך לעשות הוא למלא את הספח ולשלוח אותו אלינו להוצאת עיתון "הארץ", מחלקת מנויים והפצה, סניף דואר שכונת שפירא, תל־אביב 61350.

☐ אני ממליץ על האנשים הבאים:

שם מלא: ______ (שם) (שם משפחה) טלפון בבית: ______ טלפון בעבודה: ______

שם מלא: ______ (שם) (שם משפחה) טלפון בבית: ______ טלפון בעבודה: ______

שם מלא: ______ (שם) (שם משפחה) טלפון בבית: ______ טלפון בעבודה: ______

שם מלא: ______ (שם) (שם משפחה) טלפון בבית: ______ טלפון בעבודה: ______

☐ פרטי הממליץ:

שם מלא: ______ (שם) (שם משפחה) כתובת: ______ (רחוב) (מספר) (כניסה) (מספר דירה) ישוב: ______

טלפון בבית: ______ טלפון בעבודה: ______ מסי מנוי: ______

האם אתה מעוניין שנציין את שמך בפני המומלץ? כן ☐ לא ☐

* המלצה על אנשים שהיו מנויים בשנה האחרונה לא תיכלל במסגרת המבצע.

צלצל בין 08:00-20:00 או שלח לפקס:

03-5121333/344 03-6819296

הארץ

*תוקף המבצע עד 31.8.95, המתנות ישלחו לאחר תשלום ראשון על המנוי.

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

הקרואטים והמוסלמים תקפו את הסרבים בדרום־מזרח בוסניה ובמערבה

אלפי סרבים נמלטו מהעיירה טרבינייה לבאניה לוקה

באניה לוקה, בוסניה (איי־פי). הכוחות הקרואטיים והמוסלמיים פתחו אתמול בהתקפות חדשות בדרום־מזרח בוסניה ובמערבה. פקידי או"ם מסרו כי כמה אלפי סרבים כבר נמלטו מהעיירה הד־רומית טרבינייה, וגם הם יצטרפו לגל הפליטים הגדול ביותר מאז תחילת המלחמה ביוגוסלוויה לשעבר.

עם זאת, אתמול נוצר גם גל גדול של פליטים קרואטים. כדי לפנות מקום ליותר מ־100 אלף הפליטים הסרבים שנמלטו ממו־בלעת קראינה בקרואטיה, גורשו קרואטים מבתיהם בבוסניה ובס־רביה.

אתמול בבוקר פתחו הקרוא־טים במתקפה על העיירה טרבי־נייה שבשליטת הסרבים, הסמוכה לגבול בוסניה. הסרבים הבוסנים, הנמצאים בטווח הפגזה מהעיר, הפגיזו את שדה התעופה שלה.

נראה כי על פי הסכם שיתוף פעולה צבאי שחתמו עם הבוס־נים מנסים הקרואטים לחדור לתוך שטחים שבשליטת הסרבים־הבוסנים, כדי להסיר את האיום הסרבי מעל דוברובניק.

רדיו סרבינייה דיווח כי שלושה אזרחים נפצעו בהתקפה הקרואטית. גורמים רשמיים בבית החולים בעיר מסרו כי הם מטפלים בשלושה חיילים קרוא־טים פצועים.

דובר האו"ם בסרייבו, כריס ורנון, אמר כי כמה אלפי סרבים כבר הספיקו לעזוב את טרבי־נייה. כ־170 קילומטרים צפונית לשם התקיפו כוחות הממשלה המוסלמיים את הסרבים, סמוך לעיר הסרבית דוניי ואקוף.

ככל הנראה, מטרת המתקפה הזו היא העיירה יאיצה. אם יצ־ליחו המוסלמים לכבשה, יתקרב צבאם לבאניה לוקה, מעוז הסרבים־הבוסנים בצפון המדינה. "זה שבועיים שריכוז הכוחות והד תחמושת באזור הלך וגדל", אמר מייג'ור קרלוס אלונזו, דובר מטעם האו"ם.

האו"ם מסר כי קשה לאמוד את ההתקרשות בשתי המתקפות, משום שהגישה לאזור מוגבלת. עם זאת, אין ספק שצבאות קרואטיה ובוסניה מנסים להגביר את הלחץ על הסרבים־הבוסנים.

החיילים הקרואטים לכדו שתי ערי מפתח במערב בוסניה בחו־דש שעבר. אחר כך כבשו חלקים נרחבים של חבל קראינה בדרום קרואטיה, שנכבשו על ידי הסר־בים ב־91', לאחר שמרדו נגד ממשלת קרואטיה שהכריזה על עצמאותה.

המתקפה הקרואטית הפיחה בלבם של המתווכים הבינלאו־מיים תקווה חדשה לכך שיתאפ־שר לפתור את המשבר באזור בדרכי שלום. הן רוסיה והן ארה"ב הגבירו את הפעילות הדיפלומטית שלהן בשבוע האח־רון.

משרד ההגנה הגרמני מסר אתמול כי דיפלומטים אמריקאים פועלים לכינוס ועידת פסגה של הבלקאנים. בוועידה ישתתפו נשיאי סרביה, קרואטיה ובוסניה, ובן נציגים של המדינות שניסו לתווך בסכסוך: ארה"ב, רוסיה, בריטניה, צרפת וגרמניה.

כשנשאל בעניין הדיווחים שלפיהם מתעתדת ארה"ב להציע לחלק את בוסניה לאזורי השפ־עה סרביים וקרואטיים, אמר שר ההגנה של גרמניה, פולקר רוהה: "בוסניה תמשיך להיות מדינה עצמאית בגבולותיה הישנים. בה בעת, תוכל להיות קשורה בקשר של פדרציה לסרביה ולקרוא־טיה".

לדברי רוהה, הניצחונות הק־רואטיים האחרונים הובילו ליצי־בות צבאית, שעשויה לספק אווירה נאותה לקידום שיחות שלום.

המתקפה הקרואטית, שהחלה ב־4 באוגוסט, גרמה למנוסתם של רבבות כפריים סרבים. הם נמלטו לאזורים בבוסניה הנתו־נים לשליטת הסרבים, או לסר־ביה עצמה.

פקידי סיוע של האו"ם העריכו כי כ־80 אלף בני אדם כבר חצו את הגבול לתוך סרביה. כ־30 אלף נוספים נמלטו לבא־ניה לוקה, ואלפים רבים נוספים עדיין נמצאים בדרך.

הקרואטים הבוסנים המתגו־ררים בבאניה לוקה סופגים איו־מים ופגיעות מהרוב הסרבי, המנסה לגרום להם לעזוב את המקום.

קלינטון הטיל וטו על החלטת הקונגרס להסיר את אמברגו הנשק מבוסניה

מאת עקיבא אלדר
וסוכנויות הידיעות

ואשינגטון. נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, מימש בסוף השבוע את הבטחתו להטיל וטו על החלטת שני בתי הקונגרס להסיר את אמברגו הנשק המוטל על בוסניה. בחודש הבא, עם שובו של הקונגרס מפגרת הקיץ, צפוי מאמץ רפובליקאי לגייס פעם נוספת רוב של שני שלישים, לצורך הדיית הווטו הנשיאותי.

הבית הלבן עיכב את ההודעה על הטלת הווטו עד ליום צאתו של הקונגרס לפגרה. בתגובה הודיע מנהיג הרוב הרפוב־ליקאי בוב דול, יוזם הסרת האמברגו, כי לא יכנס את הסנאט למושב מיוחד באוגוסט. בחודש שעבר השיגה ההצעה להסיר את האמברגו רוב גדול משני שלישים של חברי שני בתי הקונג־רס.

בהודעת הווטו קובע הנשיא כי אספקת נשק למלחמת האז־רחים בבוסניה תפגע לכל רוח אפשרויות חדשות לשלום בבל־קאן. קלינטון מציין כי אין דרכים נטולות סיכון לסיום המשבר בבוסניה, אך הסרה חד צדדית של האמברגו תשיג תוצאה הפוכה מזו שמבקשים יוזמי ההצעה.

מוסקווה. בצעד שנועד "למנוע את רצח העם הסרבי", הוד־ליט אתמול הבית התחתון של הפרלמנט הרוסי, הדומא, להס־יר את הסנקציות הכלכליות המוטלות על סרביה ולהטילן על קרואטיה.

הדומא גם אישר הצהרה שבה טען כי המערב מוזהה עם הקרואטים במלחמתם מול הסרבים. צעדים אלה של הדומא ננקטו ערב הפגישה בין שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב לבין אנתוני לייק, יועץ הביטחון הלאומי של הנשיא קלינטון.

פליט סרבי שנמלט עם בנו ממובלעת קראינה שבקרואטיה לבאניה לוקה בבוסניה תצלום: איי־פי

מוראיאמה: במכתב למייג'ור הובעה חרטה, לא התנצלות

טוקיו (איי־פי). ראש ממשלת יפאן, טומיאיצ'י מוראיאמה, הכ־חיש אתמול את הטענות כאילו במכתב ששלח לאחרונה לראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, הביע התנצלות על יחסה של יפאן לשבויים הבריטים במלחמת העולם השנייה.

"זה לא היה מכתב התנצלות", אמר מוראיאמה לעיתונאים יפא־נים שליוו אותו בביקורו לנאסו, אתר נופש צפונית לטוקיו.

מוראיאמה הודה כי במכתב הביע חרטה על האופן שבו התייחסה יפאן לשבויי המלחמה הבריטים ולשבויי בעלות הברית שהוחזקו על ידה במלחמת העו־לם השנייה.

מקור בכיר במשרד החוץ הי־פאני אמר לכתב איי־פי כי מו־ראיאמה חזר במכתבו על מה שאמר למייג'ור ראש ממשלת יפאן לשעבר, מוריהירו הוסו־קאווה, בשנת 93'.

המקור אמר כי הוסוקאווה ומוראיאמה הביעו "חרטה עמוקה והתנצלות" על יחסה של יפאן לשבויים, ועל מעשים אחרים שביצעה במלחמה.

דוברו של מייג'ור חשף ביום שישי את תוכנו של המכתב וטען כי מוראיאמה התנצל.

ותיקי מלחמת העולם השנייה בבריטניה קראו אתמול ליפאן להתנצל בפומבי על הזוועות שחוללה במלחמה. הם גם התחייבו להמשיך במאבקם לקבלת פיצויים מיפאן.

יומן

יפאן מתנצלת

בשבוע שבו ציינו את סבלו של העם היפאני, בתאריכי היובל להטלת פצצות האטום על הירושימה ונגסאקי, ציפו רבים כי יפאן תשלים את שנודע ממנה כלפי אידספור קרבנות מעשי הכיבוש והזוועה שביצע צבאה במלחמת העולם השנייה. מדי שנה, משום מה, תופסות הירושימה ונגסאקי מקום בולט יותר ויותר, וקשה להימלט מן הרושם שהדבר בא על חשבון אזכור הרצח – לא של מאות אלפים כמו בפצצות האטומיות, אלא של מיליונים רבים – שיפאן עצמה אחראית לו.

ראש הממשלה, טומיאיצ'י מוראיאמה, נוקט מאז עלייתו לשל־טון ביפאן גישה חדשה ומנסה לתקן מה שכל קודמיו טייחו והסתירו. אתמול הפנה מוראיאמה התנצלות כלפי בריטניה על היחס הנורא לשבויים הבריטים בתקופת המלחמה. במחנות היפא־ניים החזקו כ־50 אלף מהם: כ־12 אלף מתו מרעב וממחלות, והשאר עברו ייסורי תופת. אולם ההתנצלות, שטיבה אינו ברור, אינה מספקת. השבויים לשעבר דורשים פיצויים כספיים, חשיפת חומר ארכיוני והעמדה לדין של האחראים למעשי הזוועה.

בניגוד מוחלט לגרמניה, אשר הכירה באחריותה לפשעי הנא־צים – ובעקבות זאת יזמה תוכניות לימוד והנצחה והסכימה לשלם פיצויים לקרבנות – התחמקה יפאן מכל התמודדות עם פשעי משטרה המיליטריסטי מתחילת המאה ועד 1945. מעשי הטבח ההמוניים, השעבוד של עמים שלמים, הניסויים הביולוגיים בבני אדם והאחריות הישירה למסע כיבושים ענק שלווה בגילויי אכזריות נוראיים כלפי מאות מיליונים – כל אלה היו עד לאחרונה בבחינת "חור שחור" בהיסטוריה היפאנית. בתי הספר לא עסקו בכך, וחוקרים באקדמיה ידעו היטב שחיטוט יתר עלול לגרום להפסקת התמיכה התקציבית שהם מקבלים. בהשוואה לחומר הרב על הנאצים, מעט מאוד ידוע על הזוועות שביצע הצבא הקיסרי.

התביעות המופנות כיום נגד יפאן – בעיקר מצד נשים קוריא־ניות ששימשו שפחות מין של הצבא – הן אחת זעיר מכלל פשעי המלחמה המיוחסים ליפאנים, אולם גם הן נתקלות בסחבת. דומה כי מוראיאמה הבין שההתמודדות עם פשעי העבר אינה רק מילוי חור בהיסטוריה, אלא צעד מפתח לדמוקרטיזציה של המערכת הפוליטית־הכלכלית ולשינוי במעמדה הבינלאומי של יפאן. משום כך ההתנצלויות למיניהן חייבות להיות מלוות, קודם כל, בחריש עמוק ביפאן עצמה.

ניצן הורוביץ

מים שקטים חודרים עמוק

בשקט... בשקט... בלי הרבה רעש,
רכשה לעצמה נען את התואר "משקה העולם".
לא רק בארץ, אלא בעולם כולו.
כמו בחקלאות גם בגינות נוי אין לנען מתחרים.
לנען מיגוון ממטירים, טפטפות, מתזים
וממטירי גיחה (פופ–אפ) לכל גינה:
לדשאים, לערוגות פרחים, לצמחייה טרופית,
לגדרות חיות, לבוסתני פרי, לעצים
ואפילו לעציצים ולאדניות.
לכל צורך–תמצא במוצרי נען פתרון מתקדם יותר,
יעיל יותר, חסכוני יותר וחכם יותר.
אתה לא צריך יותר מזה, כי אין יותר מזה.
להשיג בכל החנויות המובחרות לצרכי
חקלאות, גננות ועשה זאת בעצמך.

מזג האוויר

שני	שלישי	רביעי
שמשי	שמשי	מעונן חלקית

הביל

היום יוסיף להיות חם ויבש בהרים, הביל במישור החוף. לא צפוי שינוי ניכר במזג האוויר. הים יהיה נוח עד גלי; גובה הגלים מ־40 עד 80 ס"מ; טמפרטורת המים: 29 מעלות. תנשב רוח צפון־מערבית עד מערבית במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, תנאי ראייה – לא טובים.

תיאור המפה הסינופטית: רכס מעל רוב שטחה של אירופה גורם שם למזג אוויר יציב ולהתחממות. שקע רדוד במרכז הים התיכון גורם למזג אוויר מעונן חלקית, עם אפשרות לגשם קל. אפיק עונתי רדוד במזרח הים התיכון, גורם למזג אוויר חם והביל באזורנו.

מחר – ללא שינוי ניכר. בימים שלישי ורביעי צפויה ירידה הדרגתית ומתונה בטמפרטורות, והקלה בעומס החום.

תחזית להיום

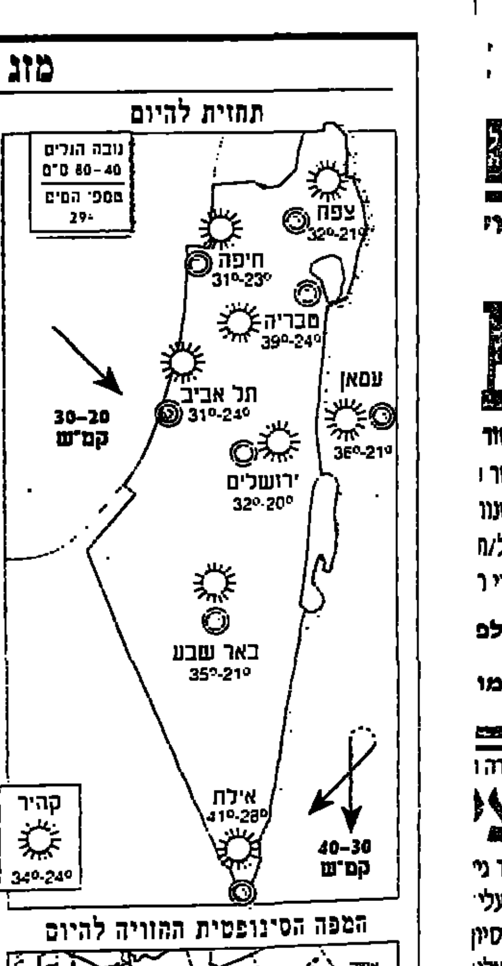

עומס החום

תחזית להיום	בוקר 7–12	צהריים 12–16	ערב 16–20	לילה 20–7
אזור הגליל	קל	בינוני	קל	—
אזור הכנרת	בינוני	כבד	כבד־בינוני	—
אזור חיפה	בינוני	בינוני־כבד	בינוני	קל
אזור תל אביב	בינוני	בינוני־כבד	בינוני	קל
אזור ירושלים	קל	בינוני	בינוני־קל	—
צפון הנגב (ב"ש)	בינוני	כבד	כבד־בינוני	—
אזור אילת	בינוני	כבד	כבד־בינוני	קל

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
אוסלו	11	25	מעונן חלקית
איסטנבול	19	29	בהיר
אמסטרדם	16	28	בהיר
אתונה	24	32	בהיר
בודפשט	14	28	בהיר
בומביי	20	29	בהיר
בוקרשט	14	27	בהיר
בייג'ינג *	22	30	גשם קל
בנגקוק *	24	34	גשם קל
בריסל	18	27	מעונן חלקית
ברלין	16	30	בהיר
הלסינקי	15	24	מעונן חלקית
וינה	12	27	בהיר
[illegible]	23	29	מעונן חלקית
[illegible]	10	26	מעונן חלקית
[illegible]	14	25	מעונן חלקית
[illegible]	25	32	גשם
[illegible]	20	30	גשם
יוהנסבורג *	5	18	בהיר
לונדון	16	25	מעונן חלקית
לוס אנג'לס	17	24	בהיר
ליסבון	20	30	בהיר
מדריד	18	34	בהיר
מוסקווה	7	18	מעונן חלקית
מיאמי	26	33	גשם לפרקים
ניו דלהי	26	34	גשם לפרקים
ניו יורק	24	32	בהיר
פאריס	19	28	מעונן חלקית
פראג	14	29	בהיר
פרנקפורט	15	30	בהיר
ציריך	16	25	מעונן חלקית
קופנהאגן	15	22	מעונן חלקית
רומא	22	27	מעונן חלקית
ריו דה ז'נרו *	20	30	מעונן חלקית

* טמפרטורות אתמול

המפה הסינופטית החזויה להיום

מפלס הכנרת

זיהום האוויר

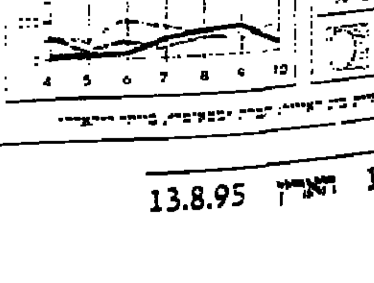

הארץ
כלכלה
יום ראשון 13.8.95 העורך נחמיה שטרסלר

מבוק

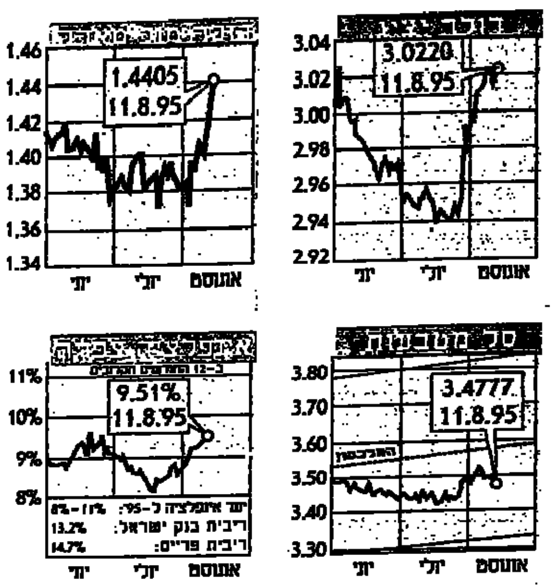

וקס מתנגד להצעת בזק להוזיל השיחות לחו"ל ולייקר דמי שימוש (עמוד ג3)

• • •

ישראל לנציגי אנרון: המסוף לפריקת הגז הטבעי מקטאר יוקם בים התיכון (עמוד ג3)

• • •

התחזקות נוספת לדולר בסחר תמורת 1.44 מארק (עמוד ג7)

• • •

שערוריית שוחד חדשה מכה ביוקרתן של חברות הבנייה הגרמניות (עמוד ג8)

• • •

וסטינגהאוס בוחנת להיעזר בהרקורט לרכישת סי-בי-אס (עמוד ג8)

נדל"ן

גזית גלוב – פרויקטים בהיקף של 55 מיליון דולר (עמוד ג9)

• • •

עוזקני והצבאי יבנו 470 אלף מ"ר לתעשייה קלה ולמסחר בקרית גת (עמוד ג9)

• • •

גבים תוסיף 100 יח"ד בקרית מוצקין לפי "תקנות שבס" להגדלת הצפיפות (עמוד ג9)

• • •

הרשות לפיתוח ירושלים מקדמת פרויקטים ב-2 מיליארד דולר (עמוד ג11)

• • •

ועד הבית לא הסכים למכור דירה לכוכב הטלוויזיה מייק ואלאס (נדל"ן בניו-יורק, עמוד ג11)

• • •

ג'ק קובה וג'ורג' שטיינברג בנו קניון אופנה ב-10 מיליון דולר (עמוד ג11)

• • •

מורחי ובניו מכרה 29 דירות בראשל"צ ב-6.6 מיליון דולר (עמוד ג11)

• • •

מקבלים מידע למפעל ובונים קניון (עמוד ג12)

• • •

תוכנית ל-240 אלף מ"ר להייטק ובתי אבות ברכסים (עמוד ג12)

ועדת השרים תדון היום ברמת הוצאות הביטחון ב-96'

מאת גדי מלץ

הממשלה תקיים היום דיון מיוחד על תקציב הביטחון במסגרת הדיונים על סדרי העדיפות בתקציב 96'. הדיון יתקיים בפורום של ועדת שרים לענייני ביטחון.

ראש הממשלה יצחק רבין ביקש לקיים דיון מיוחד על תקציב הביטחון כדי לשתף את כל השרים בהחלטה לגבי רמת ההוצאות הביטחוניות בשנה הבאה. בשנים הקודמות היה מקובל שראש הממשלה ושר האוצר קבעו את גודל תקציב הביטחון בדיונים, בלי לשתף את יתר השרים. בדיון היום לא צפוי שיתקבלו החלטות.

רבין רמז בשבוע שעבר כי יתמוך בקיצוץ תקציב הביטחון, כדי לשכנע את השרים האחרים להסכים לקיצוצים בתקציביהם. הממשלה אישרה לפני שבועיים קיצוץ של 2.15 מיליארד שקל מבסיס תקציב 96'.

עמדת האוצר היא שכל המשרדים, כולל משרד הביטחון, צריכים להשתתף בקיצוץ, אם כי לא בהכרח באופן שווה.

בדיון היום יציגו ראשי מערכת הביטחון את צורכי הביטחון ב-96' ואת דרישתם לתוספת תקציב של כ-500 מיליון שקל – לא כולל תוספת מיוחדת לצורך מימון הפריסה מחדש בשטחים. ראשי האוצר יציגו את דרישתם לבצע קיצוץ בסכום כמעט דומה בתקציב הביטחון.

לגבי ההוצאות הכרוכות בפריסה מחדש, כבר הגיעו ראשי האוצר ומערכת הביטחון לסיכום על עלות התוכנית – 850 מ' ש' – אך לא על דרכי מימונה.

צבי זרחיה מוסיף: ח"כ אריאל ויינשטיין (ליכוד) פנה אל ראש הממשלה יצחק רבין בתפקידו כשר הביטחון ודרש ממנו לחזור בו מתוכניתו להקפיא את העלאת השכר של המשרתים בצה"ל.

פערים גדולים בין הצעות האוצר ומשרד החקלאות לגבי המכס על יבוא חקלאי

מאת עמרם כהן וגדי מלץ

הפער בין הצעות משרד החקלאות לבין הצעות האוצר בנוגע לשיעור המכסים שיוטלו על היבוא החקלאי לפי הסכמי גאט"ט – מגיע למאות אחוזים.

בפגישה שהתקיימה בסוף השבוע בין מנכ"ל משרד החקלאות, יונן בשיא, לבין ראשי האוצר לא הושגה הסכמה והפערים נותרו בעינם. ראשי שני המשרדים ייפגשו השבוע להמשך הדיונים.

החל ב-1 בספטמבר יצטרכו כל חברי ארגון גאט"ט, לרבות ישראל, לבטל את המגבלות המינהליות על תוצרת חקלאית טרייה ולהמירן במכסים. במשרד האוצר דורשים לקבוע לוח זמנים להורדת המכסים, במטרה להגביר את התחרות עם תוצרת הארץ ולהביא על ידי כך להורדת מחירים. זאת, בהתאם לעקרונות שנקבעו בתוכנית המשימה של ספטמבר 91'.

בפגישה הציגו ראשי האוצר את העקרונות הבאים לקביעת שיעורי המכסים: הבסיס לקביעת המכסים יהיה עלויות הייצור של החקלאי הישראלי בכל מוצר ומוצר; המכסים ייקבעו עד סכום מינימום ומקסימום בכל מוצר לפחות בתקופת ההפעלה הראשונה; יישום הסכם גאט"ט לא יביא להעלאה בשיעורי המכסים הנוטלים כיום ויהיה כפוף להחלטות ממשלה קיימות; שיעורי המכס בתקופת התחולה יפחתו בהדרגה במשך כמה שנים – עד שיגיעו לשיעורי יעד שייקבעו מראש; שיעורי המכס יביאו בחשבון את העונתיות בעלויות הייצור.

להלן רשימת מכסים על מוצרים מייצגים שהציעו שני המשרדים, המבטאת את הפער הגדול ביניהם:

בקר חי: משרד החקלאות – 50%, משרד האוצר – 12%; עוף חי: חקלאות – 39%, אוצר – 0%; בשר בקר מצונן: חקלאות – 120% (מעל 37 אלף טונות – 210%), אוצר – 5.5%; בשר בקר קפוא: חקלאות – 120% (מעל 37 אלף טונות 150%), אוצר – 0%; עגבניות: חקלאות – 330%, אוצר – 70%.

הצעת האוצר גם קובעת כי בתוך 7 שנים יורדו כל המכסים לרמה של 12%. משרד החקלאות מתנגד בכל תוקף גם להצעה זו.

לאחר הפגישה מסר שר החקלאות, יעקב צור, כי הצעות האוצר יביאו לפתיחה מגזמת של השוק החקלאי בישראל ליבוא מתחרה תוך הגנות נמוכות מאוד, שלא ימנעו את הרס החקלאות המקומית. "לא יעלה על הדעת", אמר צור, "כי החקלאים הישראלים שנאלצו להסכים לכניסת תוצרת חקלאית מהאוטונומיה ומירדן בשל הסכמי השלום, יסכימו לשאת בנטל של יבוא חקלאי במכסים אפסיים, ממדינות בהן החקלאות נתמכת בשיעורים גבוהים".

בעקבות המחלוקות בין משרדי האוצר והחקלאות עשויה ישראל לבקש דחייה של חודשים ביישום הסכמי גאט"ט.

"לוס אנג'לס טיימס": מייקרוסופט במו"מ לרכישת מניות בתשלובת טרנר

(ע"ת). תשלובת מייקרוסופט מנהלת דיונים עם חברת התקשורת טרנר על רכישת 1–2 מיליארד דולר ממניות טרנר – כך מסר בשבת ה"לוס אנג'לס טיימס". העיתון, שציטט פקידים בכירים המשתתפים בשיחות, אמר כי ההשקעה תעניק לטרנר את העוצמה הדרושה לו כדי להדיע על ניסיון השתלטות על סי.בי.אס.

זה זמן רב מעוניין טרנר להשתלט על רשת שידור, אך עד עתה הדבר לא הסתייע בידו. מומחים בתעשיית התקשורת מעריכים כי טרנר יוכל להגיש הצעה לרכישת סי.בי.אס. אם יהיה לו המימון הדרוש, ואם יזכה באישור בעלי המניות.

אי אפשר היה להשיג תגובה מפקידים בכירים ב"טרנר" ובמייקרוסופט.

מייקרוסופט, הנמצאת בתהליך להקמת שירות מידע, מעוניינת, על פי השמועה, בשם המותג של סי.אנ.אנ. ובארכיון הווידאו של טרנר. אם יושג הסכם ישודרו הסרטים ברשת מייקרוסופט, ויגדילו את ערך שירות ה"און ליין" ברשת.

השיחות עם מייקרוסופט נערכות בעת שטרנר מנהל מו"מ עם ענק התקשורת טיים-וורנר ועם ענק הכבלים טלקומיוניקיישן אינק על רכישת 18% מהמניות של טיים-וורנר בטרנר. טרנר היה רוצה לרכוש שוב מניות בטיים-וורנר.

בפגישת בעלי המניות בשבוע שעבר, אמר יו"ר מועצת המנהלים של טלקומיוניקיישן, ג'ון מאלון, כי החברה "תעשה כל דבר אפשרי", כדי לעזור לטרנר להשיג רשת שידור.

שני: האיגודים המקצועיים יפעלו מת"א חרף מעבר ההסתדרות לי-ם

מאת חיים ביאור

האיגודים המקצועיים ימשיכו לפעול בתל-אביב, למרות מעבר ההסתדרות לירושלים – כך סוכם בהתייעצות שקיימו בסוף השבוע שעבר עשרות מזכירים של האיגודים.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שלמה שני, שהוא גם מזכיר הסתדרות המהנדסים והטכנאים, אמר כי לנוכח מעבר ההסתדרות לירושלים, הצפוי להיעשות בדצמבר 95', ישוכנו גם מטות האיגודים במשרדי ההסתדרות שם, מאחר שמטות אלה חייבים להיות סמוכים להנהגת ההסתדרות. ואולם הפעילות השוטפת שלהם תיעשה גם בעתיד מתל-אביב.

פגישת פיוס

הסתדרות המהנדסים חזרה בה מאיומה לפרוש מההסתדרות הכללית, בעקבות "פגישת פיוס" בין מזכיר הסתדרות זו, יצחק רז, ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ח"כ עמיר פרץ.

לפני כמה חודשים הודיע רז לממונה על השכר והסכמי העבודה באוצר, יוסי קוצ'יק, שהסתדרות המהנדסים החליטה לגבות עבור עצמה את דמי הטיפול הארגוני מהמהנדסים. בעקבות הפגישה עם פרץ, הוחלט כי הגבייה מהמהנדסים תעבור ישירות להסתדרות הכללית.

הופסק המו"מ עם עובדי המחקר ברפא"ל לאחר שחידשו העיצומים

מאת גדי מלץ ושרון שחר

משרד האוצר החליט שלשום על הפסקת המו"מ עם עובדי המחקר ברפא"ל, לאחר הודעת ועד העובדים על חידוש העיצומים.

האוצר והנהלת רפא"ל הודיעו לוועד כי הודעתם על חידוש העיצומים גובלת בביזיון בית הדין, וכי ברצון הממשלה לפנות לביה"ד לעבודה בבקשה לחדש את הליך הפיטורים.

בשבוע שעבר הורה ביה"ד לעבודה לצדדים לחדש את המו"מ ביניהם, וכי על כל הסקטורים לחזור לעבודה תקינה, תוך הקפאת הליך הפיטורים.

ממשרד האוצר נמסר: "נראה כי הודעת ועד העובדים – במשך המו"מ – על עיצומים מעידה כי אין בכוונתם לסייע לפתרון משבר רפא"ל".

לדברי נחום בלסמן, יו"ר ועד המחקר, החלטת ביה"ד התקבלה בעקבות פניית ההסתדרות, ואולם ההחלטה אינה חלה עליהם. לדבריו, "ההסתדרות לא קיבלה ייפוי כוח להכללת עובדי המחקר ברפא"ל בתביעה. לפיכך, השופט לא יכול להורות לנו לחזור לעבודה בשעה שלא יוצגנו בדיון".

מהנהלת רפאל נמסר כי החלטת ביה"ש חלה על כל הסקטורים ברשות וכי הגוף היציג שעימו היא עובדת הוא ההסתדרות.

יומן

שגב יחלוף, היו"ר יישאר

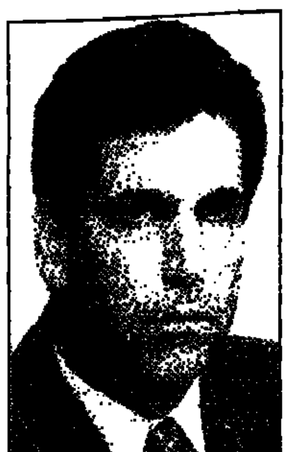
שגב. יש לו מועמד?

שר האנרגיה, גונן שגב, הודיע כי לא יסכים לחידוש כהונתו של יו"ר דירקטוריון חברת החשמל, עדי אמוראי, שתסתיים באוקטובר. לא ברור מה פגם מצא גונן באמוראי, ועוד פחות ברור מי המועמד המסתורי שביקרו חפץ שר האנרגיה הנוכחי חפץ ולמה. או אם בכלל יש לו מועמד.

אבל החשבונות של שגב לא חשובים, חשובה התוצאה: יו"ר שאין לגביו שום טענה מקצועית של ממש, עומד לעוף רק מפני שכך החליט במה שנראה כשרירות-לב שר, שהתמנה למשרד האנרגיה בנסיבות שאפשר להגדירן כמפוקפקות, ושיקול דעתו הציבורי והמקצועי עדיין צריך לעמוד במבחן.

אמוראי נטש את הפוליטיקה לטובת הניהול המקצועי, ועקב הניסיון והידע שצבר נחשב בצדק לאחד המנהלים הטובים במשק. אחרי כהונה מוצלחת למדי, ובהחלט לא ממושכת מדי, הוא מכיר את חברת החשמל היכרות יסודית. הכנסת מנהל חדש – בהנחה שיהיה איש חוץ – כרוכה בתקופת לימוד ארוכה, וגם אז אין ביטחון שיצליח להשתלט על החומר ועל החברה המורכבת.

במקרה של חברת החשמל הבעייתיות של הושבת יו"ר חדש במקום היו"ר המנוסה כפולה ומכופלת, כי גם המנכ"ל, רפי פלד – חסר כל ניסיון בתחום הניהול של מפעלים עסקיים – והצנחתו ועד עכשיו לא ברור באופן חד-משמעי אם הבחירה היתה מוצלחת. להרכיב יו"ר חדש על מנכ"ל טירון – זו הזמנה לבעיות.

עד שייפתרו הבעיות, שגב כבר לא יהיה שר האנרגיה (גם שחל, פטרונו של המנכ"ל, לא הספיק לחמם זמן רב את כורסת שר האנרגיה אחרי שכפה את המינוי הרצוי לו).

פרשה זו מעוררת שאלה עקרונית: למה בכלל להפקיד את מינוי חברי הדירקטוריון נציגי המדינה בחברה ממשלתית בידי שרים? גם הפוליטיקאי ההגון ביותר, השוקל באמת ובתמים רק שיקולים מקצועיים (ואין הרבה כאלה), ייחשד בכוונה לקבל תמורה בעד מתן משרה קוסמת לאחד ממקורביו, הגלויים או הסמויים. מדוע לא להפקיד את מינוי הדירקטורים בחברות ממשלתיות בידי ועדה ציבורית מקצועית, שלפי הרכבה תהיה מעבר לכל חשד של פנייה? אחרי הכל, בעל המניות הסופי של החברה הממשלתית הוא הציבור, לא המיניסטר, וועדה ציבורית מקצועית תייצג את הציבור לעניין זה טוב יותר מאשר שני פוליטיקאים שחשבונותיהם עימם.

אברהם טל

מכרז אשראי מהפכני בשיטת:

בוא לקבל את האשראי בשקלים שאתה רוצה, בריבית שאתה רוצה ובסוג ההצמדה שאתה רוצה.

לבחירתך מסלולי ההצמדה הבאים: פריים, מדד, דולר, מרק גרמני, ין יפני.

המכרז הוא על התוספת מעל ריבית המינימום

המכרז ייערך בשיטה הבאה:

אתה נוקב בסכום הרצוי לך, במסלול ההצמדה ובשיעור הריבית המוצע על ידך. לאחר קביעת שיעור הריבית הקובע במכרז, הצעות הכוללות שיעור ריבית גבוה יותר יקבלו את מלוא הצעתם בריבית המוצעת על-ידם. במקרים בהם ההצעות כוללות שיעור ריבית זהה לשיעור הריבית הקובע במכרז יזכה הלקוח בחלק היחסי שיקבע.

המכרז ייערך ב- 16.8.95

סכום המכרז	50,000,000 ש"ח
ריבית מינימלית להצעה לפי מסלולי הצמדה	מדד: מדד+ 5% פריים: פריים+ 0.5% מט"ח על בסיס הליבור: דולר: ליבור + 0.5% מרק גרמני: ליבור + 0.5% ין יפני: ליבור + 0.5%
ניתן להציע ריבית בדרגים של	0.1% לשנה
סכום מינימלי להצעה	50,000 ש"ח
סכום מקסימלי ללקוח	1,000,000 ש"ח
ניתן להציע סכומים בדרגים של	10,000 ש"ח
הקצאה מינימלית	25,000 ש"ח
תקופת האשראי	6-12 חודשים כפוף להחלטת הלקוח ומראש על מועדו

החזר הקרן והריבית- בתשלומים חודשיים. דמי טיפול בסך 100 ש"ח ישולמו ע"י המציעים. האשראי יינתן כנגד בטחונות מתאימים. הצעות ניתן להגיש עד יום ד' 16.8.95 בשעה 12:00. המכרז יערך בפיקוח רואה חשבון. הבנק אינו מתחייב לקבל הצעה כלשהי. פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

לאומי רוצה אותך יותר מכל בנק אחר בנק לאומי

צווארון לבן / צבי הראל

אחריות אישית של מנהל חברה

בית המשפט המחוזי בנצרת חייב מנהל ובעל שליטה בחברה לשאת אישית במלוא חובותיה, בקובעו כי מסר צ'קים מתוך ידיעה שהחברה אינה יכולה לפרוע אותם

באוקטובר 93' פורקה חברת ס. עויסאת – חברה למסחר כללי בע"מ. הפירוק נעשה לבקשת חברת סלדור מוליכים וכבלים בגלל חוב של 600 אלף ש'. במאי 94' פנה מפרק החברה, עו"ד לארי גרלדשטיין, לבית המשפט המחוזי בנצרת וביקש שזה יקבע את אחריותם האישית של שני בעלי המניות בחברה ומנהליה: סמיר עויסאת ואביו תאופיק עויסאת.

לטענת המפרק, נוהלו עסקי החברה בתרמית, ולכן מתגבשת עילה להטיל על אחריות אישית של מנהליה – על פי סעיף 373 לפקודת החברות. באחרונה קיבל שופט בית המשפט המחוזי בנצרת גדעון גינת את תביעתו של המפרק ככל שהיא נוגעת לסמיר עויסאת, שהיה המנהל הפעיל של החברה והחזיק ברוב מניותיה.

פסק דינו של השופט גינת מצטרף לפסקי דין השופטים נוספים בהם נקבע, כי בנסיבות של ניהול חברה בדרכי תרמית קיימת הצדקה להתעלם מאישיותה המשפטית הנפרדת ("הרמת מסך ההתאגדות") וחיוב המנהל לשאת אישית בחובותיה.

פרקליטם של שני מנהלי החברה, עו"ד מרדכי עטוש, לא חלק על החוב אבל טען, כי לא היה במעשיהם משום תרמית. הוא הדגיש בטיעוניו, כי החברה היא אישיות משפטית נפרדת ואין הם צריכים לחוב בחובותיה.

בפתח פסק הדין מצטט השופט את הפרק בפקודת החברות הנוגע לניהול עסקים בתרמית: "התברר במהלך פירוקה של חברה שהעסק שלה התנהל תוך כוונה לרמות את נושיה, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הכונס הרשמי או המפרק או כל נושה אחר, להצהיר שכל דירקטור שלה, שהיה ביודעין שותף בניהול העסק, יישא באחריות אישית ללא הגבלה לחובותיה של החברה, כולם או מקצתם".

השופט גינת מציין, כי מסך ההתאגדות של החברה עלול לשמש גם מקום מסתור לפעילות פסולה חזיבית, לעקיפת הדין, להונאת נושים ולהקצאה מעוותת של מקורות. השופט מצטט פסיקה ענפה מארצות הברית ואנגליה, הקובעת כי אם לא תוטל אחריות אישית, ואם לא יהיה זיהוי ולו גם חלקי בין חובות מי שיצר את התרמית לבין חובות החברה, "מסך ההתאגדות לא רק שלא יהיה מכשיר עסקי צודק, אלא יהווה כלי לעיוות צדק".

אחרי הפרק המשפטי העקרוני

השופט מציין, כי ההתקשרות בין הצדדים נמשכה יותר מארבעה חודשים, ואף אם לא היתה כוונת מרמה בראשית ההתקשרות, הרי שכוונה כזו התגבשה במשך אותם ארבעה חודשים. וזאת, גם אם מנהל החברה הניח כי יוכל למכור את הכבלים שקנה מסלדור בשטחים במחירי רווח, בפועל מכר המנהל את הכבלים במחירי הפסד. השופט מציין כי בנסיבות אלה היה על המנהל להודיע לחברת סלדור שהוא אינו יכול לכסות את התחייבויותיו כלפיה.

השופט: אם לא יהיה שום זיהוי בין חובות האחראי לתרמית לחובות החברה, "מסך ההתאגדות לא רק שלא יהיה מכשיר עסקי צודק, אלא יהווה כלי לעיוות הצדק"

עובר השופט לדון בעובדות התרמית בפרשה זו. השופט קבע כי מהעובדה שמנהל החברה ובעל השליטה העיקרי בה, סמיר תאופיק, העביר לחברת סלדור צ'קים דחויים (תמורת סחורה), תוך שהוא יודע שאין בידי החברה נכסים המספיקים כדי לכסותם – אפשר ללמוד על כוונת המרמה שלו. השופט כתב, כי מי שמוסר צ'ק מעביר מסר חד משמעי: משהגיע מועד הפירעון יוכל המחזיק בו בצ'ק לפרוע אותו.

ועוד כתב השופט, כי כשהמנהל ראה שהוא מוכר את הסחורה במחירי הפסד וכי מועד פירעון התשלום הראשון לסלדור הולך ומתקרב, "יש בכך עצימת עיניים אל מול התוצאה המתבקשת. אין בכך נטילת סיכון מסחרי גרידא, כי אם עצימת עיניים מכוונת בפני האסון הכלכלי העתיד להתרחש. יש כאן הטלת סיכון על סלדור, אשר לא היתה יכולה הצריכה לחוותו. הסטייה מנהלי המסחר הסבירים יש בה כדי להביא להטעייתה של סלדור. יש כאן מצג שווא שהוצג בפני סלדור; יש כאן משום תרמית".

סמיר עויסאת טען כי באותה תקופה היו לו רווחים בסכום כולל של 667 אלף ש', ולכן לא ניסה לרמות את החברה הנושה כשנתן לה צ'קים תמורת סחורה שקיבל. על גרסה זו כתב השופט, "אם היו לו רווחים, מדוע לא שילם ולו גם אגורה אחת לסלדור?"

ועוד כתב השופט: "די בעובדה שהמשיב 1 (סמיר) בחר שלא לחשוף מה עלה בגורלם של הכספים שהרוויח כדי להצביע על כוונת המרמה מצדו. ראוי לציין, שבמהלך הרגיל של עסקי חברה שאינה מנוהלת למטרות תרמית, היה המשיב 1 מפקיד את הכספים שהרוויח בחשבון הבנק של החברה. לו היה עושה כן, במועד פירעונו של הצ'ק הראשון שנתן לסלדור היה כיסוי לצ'ק שנתן. העובדה שלא כך הם פני הדברים מצביעה בבירור על ניהול מתוך כוונת מרמה של עסקי החברה".

השופט גינת פטר את האב מלשאת בחובות החברה באופן אישי, בקובעו כי פקודת החברות עושה הבחנה בין דירקטור פעיל ומי שאינו כזה – וזהו המקרה בפרשה זו בנוגע לאב.

בפסק דינו מותח השופט ביקורת גם על התנהגות החברה הנושה, סלדור. השופט מציין, כי לא מובן כיצד היא נתנה אשראי בסך 600 אלף ש' מבלי לבדוק את היסודות הכלכליים של החברה רוכשת הסחורה.

במובן מסוים, כתב השופט, ניתן לומר שסלדור הביאה על עצמה את ההתדיינות המשפטית בפרשה זו – אך אין בכך לפטור מאחריות את המנהל בפועל של החברה בפירוק, סמיר עויסאת.

סמיר עויסאת חויב לשלם את מלוא החוב לסלדור – 600 אלף ש', וכן הוצאות משפט בסך 10,000 ש' לטובת מפרק החברה.

مكنز من الأصل

هكذا من الأصل

טמפו – הפסדים ממשקאות קלים

למרות המאמצים שהשקיעה טמפו בהחדרת מותגי פפסי, ייתכן שבעתיד תשקול למכור את הזיכיון שרכשה. כדאיות רכישת הזיכיון היא שתכריע את התפתחותה של טמפו – חברה המספקת כ-90% מצריכת הבירה בישראל

טמפו־בירה הוקמה בשנת 1966 על ידי משה בורנשטיין. ב-'81 שינתה החברה את שמה לטמפו תעשיות בירה בע"מ והפכה לחברה ציבורית. החברה נשלטת בידי שלוש משפחות: בר רינה, בתו של משה בורנשטיין ואשתו של יו"ר החברה – זיק בר (25.7%); פרדהודצר בלהה, בתו של בורנשטיין ואשתו של משה פרדהודצר יו"ר החברה לשעבר (23.7%); ואלמנתו לאה בורנשטיין ושני ילדיהם – אמיר ותגית (25.2%).

רוב מניות החברה נמצאות בבעלות משפחתיות, ובעבר נתגלעו חילוקי דעות בין בעלי המניות ואף נשקל לצרף לחברה משקיע אסטרטגי. קופות הגמל וקרנות הנאמנות של בנק לאומי מחזיקות בכ-8.4% ממניות החברה. הונה העצמי של טמפו, נכון ל-31 במארס 95', הוא כ-187 מיליון שקל ומניותיה נסחרות ברשימת המשתנים על פי שווי שוק של כ-225 מיליון שקל, נכון ליולי 95'.

החברה ביצעה מיזוג עם טמפו תעשיות פלסטיק, שנכנס לתוקף ב-1 בינואר 93'. הנכסים וההתחייבויות של טמפו פלסטיק נרשמו בספרי החברה על פי שוויים המאזני בהתאם לשיטת "As poliing", ביום ביצוע המיזוג.

החברה מייצרת, מייבאת ומשווקת משקאות קלים ובירה, וכן פקקים ומכונות העשויים מ-P.E.T. החברה מייצרת, משווקת ומייצאת בירה לבנה – מכבי, גולדסטאר ונשר; בירה שחורה – מאלט; משקאות קלים ממותגי טמפו – סודה ומי טוניק; משקאות קלים ממותגי חברת פפסיקו־פפסי קולה, סבן־אפ ומירינדה. בנוסף, החברה משווקת ומפיצה בירה מתוצרת היינקן, מיץ טבעי מתוצרת פרי העמק ומים מינרלים "נביעות" מתוצרת חברת טבע הגליל.

החברה מספקת כ-90% מצריכת הבירה בישראל, הן מייצור מקומי והן מיבוא ושיווק של בירה מתוצרת היינקן. מאחר שהממונה על ההגבלים העסקיים הכריז על החברה כמונופול בשוק הבירה, מחירי הבירה נמצאים בפיקוח, וכדי לשנות את מחירים על החברה לקבל היתר ממשרד התמ"ס.

לעומת זאת פלח השוק של טמפו בתחום המשקאות הקלים מגיע רק ל-20% בלבד. ב-'92 חתמה החברה על הסכם עם פפסיקו המעניק לה זיכיון לייצור ושיווק של מוצרי פפסי בארץ. תמורת הזיכיון התחייבה החברה להשקיע כ-5.5 מיליון דולר בשיווק הפצה ופרסום בשנים 95'-99', וכן למכור כמות מינימלית של מוצרי פפסי.

כמו כן, בסוף 94' חתמה החברה על הסכם עם היינקן לייצור שיווק והפצה של בירה "אמסטל" בישראל. החברה התחייבה להשקיע בקידום מכירות כ-5 מיליון דולר בשלוש השנים הקרובות.

החברה מעסיקה כ-1,000–1,200 עובדים (בהתאם לעונתיות השנתית) במפעליה בבני ברק, חולון וירוחם.

לטמפו יש כ-14 אלף לקוחות שהיקף הקניות של הגדול מביניהם אינו עולה על 4% מסך מכירות החברה. לעומת אי תלותה בלקוח גדול, מצד הספקים קיימת תלות מסויימת בחברות מקומיות לייצור אריזות למשקאות – זכוכית פניציה ופחיות קניאל.

ענף המשקאות הקלים

בישראל פועלים שלושה יצרני משקאות גדולים: החברה המרכזית לייצור משקאות קלים – קוקה קולה, טמפו ויפאורה תבורי. במקביל פועלים בענף עוד שבעה יצרנים קטנים, בעיקר לשיווק מקומי. ענף המשקאות הקלים המאופיין בקשיי כניסה שבאים לידי ביטוי בהיקף נרחב של השקעות בתחומי הייצור, השיווק, ההפצה והפרסום.

תוצאות פעילות

הכנסות החברה ממכירות הסתכמו ברבעון הראשון ב-95' בכ-82 מיליון שקל לעומת כ-76 מיליון שקל בתקופה המקבילה ב-94' – גידול של כ-8%. במקביל נרשם גידול ברווח הגולמי מ-27.9 מיליון שקל ל-22.3 מיליון ברבעון הראשון ב-95' – גידול של כ-22%. שיעור הרווח הגולמי גדל מ-30.2% ברבעון הראשון ב-94' ל-34.1% ברבעון המדווח.

השיפור ברווח הגולמי נובע בעיקר מהירידה בעלות השקלית של חומרי הגלם, עקב הקיפאון בשער החליפין, וכן משינוי תנאי הסחר עם לקוחות החברה ושינוי בהרכב המוצרים שנמכרו.

החברה רשמה הפסד תפעולי של כ-3 מיליון שקל ברבעון הראשון ב-95' לעומת כ-9.6 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-94'. הקיטון בהפסד חל כתוצאה מגידול של כ-5 מיליון שקל ברווח הגולמי ובצמצום של כמיליון שקל בהוצאות המכירה.

החברה נהנית מהטבות מס על פי חוק עידוד השקעות הון, עקב מיזוגה עם חברת טמפו פלסטיק והפיכתה למפעל מאושר. ב-94' עמד שיעור המס האפקטיבי של החברה על 50% וברבעון הראשון ב-95' קיבלה החזרי מס בסך 800 אלף שקל. לחברה יש חבות של כ-5 מיליון שקל למע"מ כתוצאה ממתן שירותי פרסום לחברה זרה, שבגינה הגישה החברה ערעור לבית המשפט. הפרשה בגין חבות זו לא נרשמה בספרי החברה.

טמפו הפסידה 2.8 מיליון שקל ברבעון הראשון ב-95', זאת לעומת הפסד של 6.3 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-94', ורווח של 10.6 מיליון שקל ב-94'. החברה טענה כי ההפסד נבע, בין היתר, מהעובדה שהדו"ח לרבעון הראשון מתייחס לעונת החורף, תקופה שבה המכירות נמוכות יחסית וכך גם התוצאות העסקיות.

החברה הכריזה על חלוקת דיווידנד במזומן בשיעור של 20% על הון המניות הנפרע שלה, המהווים כ-3.2 מיליון שקל. החלוקה בוצעה ב-17 במאי 95'.

לחברה הפרש מקורי בסך כ-48 מיליון שקל (במחירי דצמבר 94') כתוצאה מרכישת המניות החברה שמוזגה. ההפרש הופחת בתחילה על בסיס 10 שנים: אחר כך על בסיס 15 שנים נוספות: מינואר 94' החברה מפחיתה את ההפרש המקורי על בסיס 20 שנות הפחתה.

מצב כספי

המנוף הפיננסי של החברה קטן ביחס לרבעון הראשון ב-94' אך נשאר ברמה של כ-40% בדומה לסוף 94'. החברה פועלת עם מבנה הון יציב – והיחס בין ההון העצמי לסך המאזן – כ-58%.

סך הנכסים וההתחייבויות החברה הסתכמו בכ-325 מיליון שקל לעומת 318 מיליון שקל בדצמבר 94'. בסעיפים לקוחות, חייבים ויתרות חובה חל גידול של כ-17%, מכ-68.7 מיליון שקל בדצמבר 94' לכ-80.1 מיליון במארס 95'.

תזרים המזומנים מפעילות שוטפת ברבעון הראשון ב-95' הסתכם בכ-8.9 מיליון שקל לעומת תזרים שלילי של כ-116 מיליון בתקופה המקבילה ב-94'. תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות השקעה ברבעון זה הסתכמו בכ-12.7 מיליון שקל הנובעים מהשקעה ברכוש קבוע בסך של כ-7.8 מיליון שקל, ומימוש של השקעות נזילות בסך כ-4.9 מיליון שקל. החברה פרעה התחייבויות בסך של כ-3 מיליון שקל, כך שעודפי המזומנים שלה ברבעון הראשון הסתכמו בכ-2.8 מיליון שקל.

הנכסים השוטפים בניכוי ההתחייבויות השוטפות של החברה בסוף הרבעון הראשון ב-95' הסתכמו בכ-42.4 מיליון שקל לעומת כ-39.6 מיליון ברבעון המקביל ב-94'. מכאן נגזר יחס שוטף שנשאר ברמה קבועה של כ-1.5, ומצביע על יציבות פיננסית.

על פי הדוחות הכספיים ל-94' החברה חשופה לשינויים בשער החליפין של השקל מול הדולר ושל השקל מול המארק, שכן מאזניה מצביעים על עודף התחייבויות הצמודות למט"ח בסך כ-30 מיליון שקל במחירי דצמבר 94'.

מבט לעתיד

נגד החברה בעלי השליטה ומנהליה עומדות כמה תביעות משפטיות: שתי תביעות של בעלי מניות מקרב הציבור, שהגיש במקביל בקשה להכיר בתביעתם "תובענה ייצוגית" על פי הוראות חוק ניירות ערך. אחת התביעות בסך כ-18 מיליון שקל, היא בגין אי גילוי נאות לגבי פעולות שנעשו בתקופה שקדמה להוצאת התשקיף במאי 91'. התביעה השנייה בסך כ-27 מיליון שקל, היא בגין אי קיום התחייבות החברה למזג את טמפו פלסטיק.

נגד החברה יש גם תביעות פיצויים של כמה מפיצים ועובדים בגין הפסקת התקשרות, וכן תביעה נגד בעלי השליטה ומנהלי החברה בגין פעולות בלתי חוקיות במניות החברה. בהקשר זה ראוי לציין, כי משה בורנשטיין, התחייב לשפות את החברה בגין כל תביעה. ההתחייבות עומדת לעד כנו בהתאם לצוואה.

כחלק מהתחרות בשוק הבירה חנכה טמפו ביוני 95' קו ייצור חדש של בירה אמסטל במפעלה בנתניה, שבהקמתו השקיעו כ-12 מיליון שקל. טמפו מתכוונים ש"אמסטל" תשיג פלח של כ-6% משוק הבירה שמחזורו השנתי נאמד בכ-150 מיליון דולר. במקביל מחדירה טמפו מוצר חדש מתוצרת פפסי – "פפסי מקס" שהוא קולה ללא סוכר וללא טעם לוואי.

נראה כי החברה אינה קופאת על שמריה, ובניהולו של רן בירנד היא צפויה להמשיך ולהוביל בשוק המשקאות הקלים ובשוק הבירה. השאלה שתכריע את התפתחותה בעתיד היא גודל הזיכיון של פפסי, שטרם הוכח כבדאי. חרף המאמצים שהושקעו בהחדרת מותגי פפסי, ייתכן שהחברה תשקול למכרו.

הכותב הוא ... ובעל תואר שני במינהל עסקים

תמצית דו"ח רווח והפסד באלפי ש"ח ויחסים פיננסיים עיקריים
מותאמים לשקל של מארס 1995

	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס 1995	1994	שנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 1994
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)
הכנסות	81,887	75,683	392,657
עלות המכר	53,988	52,860	239,838
הוצאות מכירה	23,810	24,920	101,307
הוצאות הנהלה וכלליות	7,114	7,601	28,747
הכנסות אחרות	126	566	583
הוצאות מימון נטו	680	377	2,317
רווח לפני מס	(3,579)	(9,509)	21,032
מיסים	(779)	(3,174)	10,518
רווח נקי	(2,778)	(6,315)	10,593
רווח נקי למניה	–0.17	–0.39	0.66
יחס שוטף	1.49	1.41	1.59
הון עצמי לסך מאזן (%)	57.5	50.9	59.6
רווח גולמי (%)	34.1	30.2	38.9
רווח תפעולי (%)	–3.7	–12.8	5.8

אושרה העברת יתרת תקציב ההשקעות בחקלאות ל-95'

מאת עמירם כהן

הממונה על התקציבים באוצר, רן קרול, אישר העברה מיידית של 50 מיליון שקל, יתרת תקציב 95' למענקים בחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות.

במשרד החקלאות כבר אושרו פרויקטים במלוא התקציב ל-95' – בסך כ-160 מיליון שקל.

הסכמת קרול להעברת יתרת התקציב לעידוד השקעות הון בבת אחת – תאפשר למשרד החקלאות לבצע את מלוא התחייבויותיו לחקלאים ל-95'.

בתמורה להעברה המיידית ויתר שר החקלאות, יעקב צור, על דרישתו לקבל מפרעה של 30 מיליון שקל לעידוד השקעות הון בחקלאות מתקציב 96'.

מט"י: ב-96' ייבנו בגליל 250 צימרים ב-6.5 מיליון דולר

מאת רונית מורגנשטרן

בשנה הקרובה מתוכננים להיבנות כ-250 חדרי אירוח (צימרים) בצפון הארץ – כך עולה מנתונים של המרכז לטיפוח יזמות (מט"י) בצפון הארץ.

המדובר בהשקעה בסך כ-6.5 מיליון דולר, על פי עלות ממוצעת של כ-25 אלף דולר לצימר. התכנון להקמת הצימרים מקיף את רוב אזור הגליל והוא כולל בנייה חדשה, הרחבת מבנים קיימים וחלוקתם, הוספת קומות וחדשות.

היזמים באים מכמה צורות התיישבות כמו מושבים, מצפים, קיבוצים וכפרים, ביניהם כפרים ערביים כמו חורפיש, ירכא ועוד.

לראשונה מתוכננת בניית צימרים גם בערים כמו טבריה, קרית־שמונה וצפת.

5 מ' ד' יושקעו בהקמת מפעל לציוד קצה בנשר

מאת גד פרץ

יחזקאל גינו, בעלי מפעל אלקטרו מתכת במפרץ חיפה, יקים מפעל חדש באזור התעשייה תל חנן בנשר. המפעל מיועד לייצור ציוד קצה לטלפונים, מודמים, וייצור תאי מיתוג למתח גבוה, כולל מערכות הגנה, שיועבר מהמפעל בחיפה.

במפעל החדש יועסקו 70–80 עובדים והוא יוקם בהשקעה של כ-5 מ' ד' (כולל עלות הבנייה).

המפעל יופעל על פי הסכם ידע עם חברה מאיטליה ותהליך ההרכבה והייצור ייעשה בארץ. פעילות המפעל מיועדת בעיקר לשוק המקומי.

"בני משה קרסו" וחברת מאיר ייבאו משאיות של ניסן

מאת יעקב צלאל

חברת בני משה קרסו, יבואנית מכוניות רנו וניסן, וחברת מאיר, יבואנית מכוניות וולבו והונדה ומשאיות וולבו, יתחילו בחודש הבא לייבא לישראל משאיות קלות מתוצרת ניסן, במשקל 4.5–10 טונות.

חברת מאיר היא יבואנית המשאיות הגדולה בישראל, אך אין לה משאיות לפלח השוק הנדון; קרסו לא עסקה עד כה כלל ביבוא משאיות.

לרשות חברת מאיר מערך שיווק ותשתית שישרת גם את משאיות ניסן. צוותים טכניים מטעמה כבר עברו השתלמות באירופה. מנהל השיווק של בני משה קרסו, בני עופרי, אמר שלהערכתו בשנה הראשונה תמכור השותפות החדשה 200–300 משאיות. נראה כי לכל אחת משתי החברות יהיו 50% בנתח שיווקם לצורך יבוא המשאיות.

להערכת דני אבידר מחברת מאיר, שוק המשאיות במשקל 4.5–10 טונות עומד על כ-2,000 בשנה, וצפוי בו גידול של כ-5% בשנה בשנים הקרובות.

רווח של 2 מ' ש' להום סנטר במחצית ה-1 של 95'

מאת זוהר בלומנקרנץ

רשת הום סנטר סיימה את המחצית הראשונה ב-95' ברווח של 2 מיליון שקל, לעומת רווח של 136 אלף שקל במחצית הראשונה ב-94' – גידול של פי 14.7 ברווחים.

הכנסות הרשת הסתכמו ב-77.6 מיליון שקל, לעומת 50.6 מיליון שקל בחציון הראשון ב-94'. בכל 94' הסתכם הרווח ב-1.9 מיליון שקל.

הרשת מתפעלת כיום 5 סניפים: ראשון לציון, רמת גן, מפרץ חיפה, באר שבע ואשדוד.

מנכ"ל הום סנטר, אהרון מידן ציין כי בחציון הראשון השכילה החברה לא להגדיל את הוצאות הרשת אלא רק את מכירותיה.

ישראל לנציגי אנרון: המסוף לפריקת הגז הטבעי מקטאר יוקם בים התיכון

מאת עמירם כהן

בדיונים שהתקיימו בין נציגי משרד האנרגיה לנציגי חברת הנפט האמריקאית אנרון, המבקרים עתה בארץ, הבהירו נציגי ישראל כי המסוף לפריקת הגז הטבעי מקטאר שאנרון מתכוונת לייבא לישראל, יוקם באחד מנמלי הים התיכון של ישראל. לאנרון זכויות היצוא של הגז הטבעי משדות הגז הימיים הגדולים בקטאר, שהם מהגדולים בעולם.

נציגי משרד האנרגיה הבהירו לאמריקאים שממשלת ישראל רואה ביבוא גז טבעי נוזלי במיכליות וסת ביטחון לאספקת הגז הטבעי ממצרים באמצעות צנרת. לפיכך, טוענת ישראל, מסוף הפריקה צריך להיבנות באחד מנמלי הים התיכון שלא ניתן לחסום אליהם את הגישה, כפי שניתן לעשות לנמל אילת.

עוד נודע כי נציגי ישראל ביקשו מנציגי אנרון להציע מודל משפטי־ביטוחי לחוזה אספקה, שיבטיח כי אם יתעוררו בעיות בהבאת הגז הטבעי מקטאר, תדאג החברה לספק אותו מכל מקום אחר בעולם.

נציגי אנרון הבהירו לישראל כי ממשלת קטאר תומכת בפרויקט וכי נפתרו כל הבעיות המשפטיות בין חברת אנרון לחברת מוביל, שלה זכויות הפקה בשדה הימי בקטאר, ואין כל מניעה להתקדמות במו"מ.

כן הבהירו נציגי אנרון כי ביטול הפרויקט ליבוא גז טבעי מהודו לא יפגע בתוכנית החברה לייבא גז טבעי לישראל, וכי אין כל קשר בין שני הפרויקטים.

נודע שבדיונים לא דובר על כמויות ומחירים, אך מקורות במשרד האנרגיה הבהירו כי המחיר עשוי להיות יקר בכ-30% ממחיר הגז הטבעי בצנרת.

נציגי אנרון נפגשו גם עם ראשי חב' חשמל, תשתיות נפט, משאב וגופים נוספים במשק המעוניינים בהשקעות בגז הטבעי.

אנשים ועסקים

מולכו. מידע שיווקי

שניזיק. מנהל שירותי אשראי

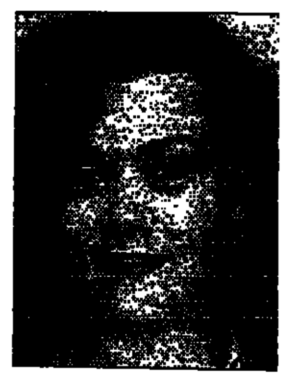
דורנאי. סמנכ"ל נור

עיטור על מפעל חיים

ראש הממשלה, יצחק רבין ושר החוץ, שמעון פרס, יקבלו היום בבנייני האומה בירושלים את עיטור הנרייאטה סאלד. המדובר בעיטור הגבוה ביותר שמעניק ארגון הדסה העולמי לאישים שונים על פועלם או על מפעל חייהם למען העם היהודי ומדינת ישראל.

רבין ופרס יקבלו את העיטור על תרומתם לתהליך השלום באזור. העיטור המוענק משנת 49' ניתן, בין השאר, לאלינור רוזוולט; דוד בן גוריון; גולדה מאיר; זלמן שזר, וכן לטדי קולק; אידה נודל; יצחק נבון ואלי ויזל.

זוהר בלומנקרנץ

גידול של 26% ביבוא מארה"ב במחצית

גידול של 26% נרשם ביבוא מארה"ב לישראל במחצית הראשונה ב-95', לעומת התקופה המקבילה ב-94', והוא הסתכם בכ-5 מיליארד דולר.

מנכ"לית לשכת מסחר ותעשייה ישראל־אמריקה, נינה ארמוני, אמרה בסוף השבוע, כי "מאות חברות אמריקאיות פונות מדי חודש בבקשה לאתר נציגים ושותפים אסטרטגיים". לדבריה, יישומו המלא של הסכם הסחר עם ארה"ב תרם לעלייה של כ-56% ביבוא מוצרי חשמל מארה"ב, ולעלייה של כ-11% ביצוא לארה"ב, בעיקר במוצרי טקסטיל, מכונות, ומכשירים מכניים.

זוהר בלומנקרנץ

שת"פ בין תעשיינים מישראל וצ'ילה

ראשי התאחדות התעשיינים של ישראל וצ'ילה חתמו על הסכם לשיתוף פעולה. ההסכם נחתם ביום שישי בשבוע שעבר, בעת ביקור שקיימה משלחת של תעשיינים בראשות שר התמ"ס, מיכה חריש בדרום אמריקה. ההסכם נחתם במעמד 150 תעשיינים מצ'ילה, שהשתתפו בסמינר שנערך בחסות חריש והן פרופר, על קידום שיתוף הפעולה בין המדינות. היצוא של ישראל לצ'ילה הסתכם ב-94' ב-71 מיליון דולר לעומת יבוא ב-6 מיליון דולר.

גד פרץ

מינויים

- מיקי בריקאי, מונה למנכ"ל חברת ברקום, יזום וניהול פרוייקטים, שיווק, תכנון וייעוץ בתחומי תקשורת ומיחשוב.
- מירי מולכו, מונתה למנהלת המחלקה לסקרי שוק ולמידע שיווקי בחברת BDI ביזנס דאטה ישראל.
- שלמה שניזיק, מונה למנהל חטיבת שירותי אשראי בדן אנד ברדסטריט, ישראל.
- גד סעדיה, מונה לאחראי תמיכה לשיווק ומכירות מחשבי קומפאק בתים מחשבים.
- אהרן משה ציקורי, מונה למנכ"ל מלון פלמירה אילת, העומד להיפתח בקרוב.
- פפי דורנאי, מונתה לסמנכ"ל נור פרסום ותצוגה.
- מוני ירון, מונה למנהל פרוגוי בפיס־קולג' – המכללה ללימודי המחשב, ברמת גן.
- אילן רותם, מונה למנהל מטע מידע ושיווק בהום סנטר.

וקס מתנגד להצעת בזק להוזיל השיחות לחו"ל ולייקר דמי שימוש

מאת אבי בליזובסקי

מנכ"ל משרד התקשורת, שלמה וקס, מתנגד להצעת בזק לפיה דמי השימוש החודשיים יעלו בתמורה להוזלת מחיר השיחות הבינלאומיות.

מנכ"ל בזק, יצחק קאול, הציע ביום חמישי בפגישתו עם שרת התקשורת, שולמית אלוני, להפחית את תעריפי השיחות לארה"ב ב-10%, את שאר השיחות הבינלאומיות ב-7% וכן להפחית את תעריפי השיחות בארץ בתמורה להעלאת דמי השימוש החודשיים.

לדברי וקס, הוא אינו מתנגד להוזלת תעריפי השיחות הבינלאומיות, למרות המכרז המתקרב, אך אינו מסכים להעלאת דמי השימוש הקבועים או תעריפי שיחות בארץ.

וקס ציין כי הוא מקבל השינויים במבנה התעריפים בתוך הארץ כולל הוזלת תעריף ג' (למתקשרים מת"א לחיפה) וייקור תעריף ב' (ת"א־הרצליה). לדבריו, בזק קיבלה את הצעת משרד התקשורת לאחד את התעריפים בכל אזור חיוג.

וקס אמר, שסל השירותים של בזק בשיחות פנים יתייקר בממוצע ב-2.5%, כפי שתוכנן. כמו כן הוא אישר לבזק לבטל בהדרגה את התעריף המוזל של דמי השימוש למרכזות אנלוגיות, מכיוון שהמדובר במרכזות בררות.

בפגישה שהתקיימה בין קאול לאלוני בזק דרשה שוב אישור לשירות הסנטריקס, הדמיית מרכזייה פרטית בתוך מרכזת בזק, אך היא נדחתה, "מחשש לפגיעה בענף המרכזיות הפרטיות".

בנוסף, בזק מבקשת פיצוי על אגרות התדרים שהיא נדרשת לשלם – 40 מיליון שקל ב-95' – תוך ייקור התעריפים במעט 1%, נוסף על ההעלאה הצפויה.

בזק מבקשת להפחית את תעריף השיחות הבינלאומיות באמצעות כרטיס הבזקכרט.

ככל הנראה, משרד התקשורת יאפשר לבזק לבטל תוספת של 40% על מחיר השיחה, אך לא את העמלה בסך 5 שקלים הנגבית מכל משתמש בכרטיס בשיחה מחו"ל לישראל.

פז תערער על פסיקת ביהמ"ש המתירה למפעיל תחנה לרכוש דלק מחברה אחרת

מאת עמירם כהן

חברת פז הודיעה אתמול שבכוונתה להגיש ערעור על פסיקת בית המשפט המחוזי בירושלים שדחה את בקשת החברה לאסור על מפעיל תחנת תדלוק פז בירושלים לרכוש דלק מחברה אחרת.

תביעת פז הוגשה עקב מחלוקת שפרצה בינה לבין המפעיל, דוד עמוס, על גובה העמלה המגיעה לו בשל תדלוק רכב צבאי בתחנה. לטענת פז, סוכם עם ועד בעלי תחנות הדלק של החברה, שבחלק מההכנסות הקשורות בתדלוק רכב צבאי תשתתף החברה עם המפעילים.

לפי פז, סירב עמוס להשתתף בהסדר, שסוכם איתו מראש, לטענתה, וכתגובה היא הודיעה למפעיל כי תבקש מצה"ל לא לשלוח רכביו לתדלוק בתחנה.

לטענת פז, עמוס הפר בתגובה את את חוזה לאספקת דלק שחתם עם החברה.

שד רוזה
שירותי המפעיל לשרותך (1962 בע"מ)
בכל הקשור ברישום החברות
רשום חברות חדשות רשומים במחשב הרשם * מידע מחשב
מרכז כלל חדר 703 מתחת למשרדי רשם החברות ירושלים
טל 02-240989
פקס 02-250202

אוריין
מרכז הדרכה ממוחשב בע"מ
מרכז ההדרכה הגדול בישראל לגרפיקה ממוחשבת ומולטימדיה

קורסים בגרפיקה ממוחשבת, עיבוד תמונה ומולטימדיה, ברמה הגבוהה ביותר בישראל!
בחר/י את המסלול המתאים לך:
- מסלולי גרפיקה ממוחשבת למתחילים
  - יום א' 20.8.95 – קורס ערב בימים א' ד'
  - יום א' 3.9.95 – קורס בוקר בימים א' ד'
  - יום ב' 2.10.95 – קורס בוקר בימים ב' ה'
- השתלמות פריהנד 5 למשתמשי פריהנד
  - יום ג' 15.8.95 – קורס בוקר בימי ג'
  - יום ג' 22.8.95 – קורס ערב בימי ג'
- קורס עיבוד תמונה בפוטושופ 3
  - יום ד' 30.8.95 – קורס ערב בימי ד'
  - יום ג' 5.9.95 – קורס בוקר בימי ג'
- הוצל"א ממוחשבת והבאה לדפוס למתקדמים
  - יום ג' 12.9.95 – קורס ערב בימי ג'
- קורס מנהלי רשתות מקינטוש (System Manager)
  - יום ג' 12.9.95 – קורס ערב בימי ג'
- קורס אנימציה ומולטימדיה – דיירקטור 4
  - יום ו' 25.8.95 – קורס בוקר בימי ו'
- מסלול מולטימדיה אינטנסיבי למתחילים
  - יום א' 29.10.95 – קורס בוקר בימים א' ד'.
  - יום ב' 30.10.95 – קורס אחה"צ בימים ב' ה'

מסלול בלעדי לאוריין, בהיקף של 160 שעות לימוד, בהנחיית טובי המורים, המשלב לימודי גרפיקה, עיבוד תמונה, פרזנטציה, אנימציה, מורפינג, עריכת סאונד, עריכת ווידאו ממוחשבת, ובימוי מולטימדיה.
קורס באוריין - מסלול המראה שלך להצלחה!
03-6134626
בית "דימול", ז'בוטינסקי 1 רמת־גן (ליד בורסת היהלומים)

אוטוסטרדת המידע

איך לשייט באוקיינוס המידע ולא לטבוע...
הקורסים הטובים בארץ, בהנחיית פרופ' עמנואל גרינגרד
קורסים מקצועיים שיעשו סדר בשפע המושגים והמידע
ויקנו לך כלים ממשיים ביישום יעיל ואיכותי של האינטרנט.
התקשר/י לקבלת עלון מידע ומועדי פתיחה קרובים
אוריין
מרכז הדרכה ממוחשב בע"מ
בית "דימול", ז'בוטינסקי 1 רמת־גן (ליד בורסת היהלומים)
03-6134626

עסקים
הזדמנויות וסיכונים
השתלמות בת 3 מפגשים, בימי ג', החל מ-5.9.95, בת"א
בין בנושאים
- הסביבה והתרבות העסקית
- הקמת חברה שיתופית
- סיכונים בסחר עם סין
- הונג-קונג כצינור שיווק לסין

המרצים בהשתלמות (לפי סדר א"ב)
פרופ' זוהר בן אשר, מנכ"ל חב' ABC-יועצי עסקים לאסיה
מר שלמה חתבי, משנה לנשיא לפיתוח עסקי, אלביט
גב' בתיה סוקסלי, חב' סאי
מר עמוס יזן, מנכ"ל Comodon Far East
פרופ' רפי ישראלי, האוניברסיטה העברית
עו"ד מרדכי מינצר
מר גיל עופר
מר דורון קלאוזנר, מנכ"ל החב' לביטוח סיכוני סחר חוץ
מר דני קסריבס, משרד התעשייה והמסחר, לשעבר הנספח המסחרי בסין
המרכז הישראלי לניהול
פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

אל תסתכלו על הצבע

לעתים קרובות הלחם ה"שחור" אינו אלא לחם לבן שהוסיפו לו חומרי צבע. מתברר שעל פי החוק, אין מדובר בהונאה. התקן מתיר תוספות אלה ואינו מחייב את סימון המרכיבים על הלחם, אלא אם כן הוא פרוס

מאת אלעזרה שפי

אחד הקוראים התלונן על כי הלחם שנמכר כלחם שחור אינו אלא לחם לבן שהוסיפו לו חומרי צבע, וכיוון שכך – מדובר בהונאה. אולם מבירורים שעשינו עולה, כי מבחינת החוק, אי אפשר להגדיר את המעשה הזה כהונאה.

לדברי אינג' רעיה ביארסקי, מהנדסת מזון בכירה בשירות המזון הארצי של משרד הבריאות, אין הגדרה בתקן ללחם שחור; התקן עוסק רק בלחם לבן ובלחם מקמח מלא.

לדברי ד"ר נעמי טרוסטלר מהמכון לביוכימיה, מדעי המזון והתזונה בפקולטה לחקלאות ברחובות, נראה שלחם שחור הוא כינוי עממי שהשתרש בעת שהיו בארץ שני סוגי לחם בלבד – לחם לבן ולחם אחיד, שכונה גם לחם שחור. הקמח שממנו נאפה בעבר הלחם האחיד הכיל את החלקים השונים של הגרעין שהעניקו לו צבע כהה. היום מורכב הלחם האחיד מקמח לבן, שנוספה לו מולסה, שהיא תוצר לוואי של סוכר. הסיבים המוכרים כבריאותיים כבר אינם מצויים בו.

בעבר נחשב הלחם הלבן ללחם הטוב יותר והיקר יותר. גם בספרות מופיע הלחם הלבן כמעדן שעולה על שולחנם של עשירים, ואילו הלחם השחור, הכפרי והגס, נחשב למאכל של עניים. היום, משהתברר כי התזונה בעולם המערבי המודרני אינה מיטיבה עמנו וכי סיבים תזונתיים נחוצים למערכת העיכול, עלתה שוב קרנו של הלחם המכונה שחור, שזכה גם לכינויים לחם חי, לחם כפרי, לחם בריאות, ועוד כינויים שניחוח בריאות וטבע עולה מהם.

ד"ר טרוסטלר מסבירה כי סוג הקמח תלוי במידת הטחינה של גרעין החיטה. ככל שטוחנים יותר, כך מתקבל קמח כהה יותר, וגם הסיבים הבריאותיים נכנסים לקמח. באשר לתוספות, היא אומרת, יש מרכיבים שונים שפעם חשבו שהם מקדמי בריאות ומקצתם הם בגדר גימיקים בלבד.

בתקן ללחם (ת"י 1241) יש שני סעיפים (103 ו־104) שמחלקים את הלחם ואת החומרים שממנו הוא עשוי לשתי הגדרות – מצא ותוספת. ב"מצא" מתכוון התקן לקמח לבן, קמח כהה, קמח מלא, מי שתייה, שמרים ושאר. ב"תוספת" הכוונה למלח, סוכרים, תוספות כימיות, גבסי חיטה, גרעיני שיפון קצוצים ועוד כיוצא באלה, עשרות אחרות של תוספות.

על פי הגדרות התקן, לחם לבן הוא לחם מקמח לבן; לחם מקמח מלא הוא לחם שתכולת הקמח המלא שבו צריכה להיות לפחות 50% ממשקל המתוקן של המוצר, כלומר ממשקל הלחם מיד לאחר האפייה. בהתאם לתקן, אפשר להוסיף ללחם תוספת כגון מולסה וציקוריה המעניקות ללחם גוון כהה.

התקן אינו מחייב לארוז את הלחם, או לסמן את מרכיביו, להוציא לחם פרוס מכל המינים. החובה היחידה היא לציין את שם היצרן בהטבעה, בצריבה או בתווית קטנה. עיון בכתוב על עטיפות סוגי הלחם השונים – כלומר על אותם כיכרות לחם כשהם ארוזים – מבהיר שלא כל לחם כהה עשוי מקמח מלא, וכי העובדה שצבעו של הלחם כהה אינה בהכרח עדיפה לכך שמה שאנו אוכלים מתוך ביטחון שהוא מועיל לבריאותנו – זו אכן פעולתו. מתברר שהיצרנים עושים שימוש רב בציקוריה ובמולסה, כפי שמתיר התקן.

לצרכן לא נותר אלא לבדוק מה הוא קונה, ומאחר שכאמור אין חובת סימון, הרבה מביצועי הבחירה ללחם נובעים מהאמון שרוחש הצרכן ליצרן זה או אחר.

באזורים כפריים באירופה, אומרת ד"ר טרוסטלר, אפשר למצוא לחם הקרוי על שם הכפר שבו הוא נאפה ולכל לחם כזה טעם ייחודי. את תהליכי הטחינה והאפייה של לחם כזה, לעומת לחם הנאפה בשיטה תעשייתית, אפשר להשוות להבדל שבין תפירה עילית לקונפקציה.

לדבריה, כשטוחנים את החיטה באבני ריחיים ואופים לחם ביד, כמו בכפרים באירופה, ואולי בירושלים העתיקה, קשה לקבל מוצר אחיד ונוצרים טעמים שונים בכל פעם. מאפייה תעשייתית אינה יכולה להרשות זאת לעצמה. עליה להבטיח שליטה במוצר, ובעיקר – אחידות.

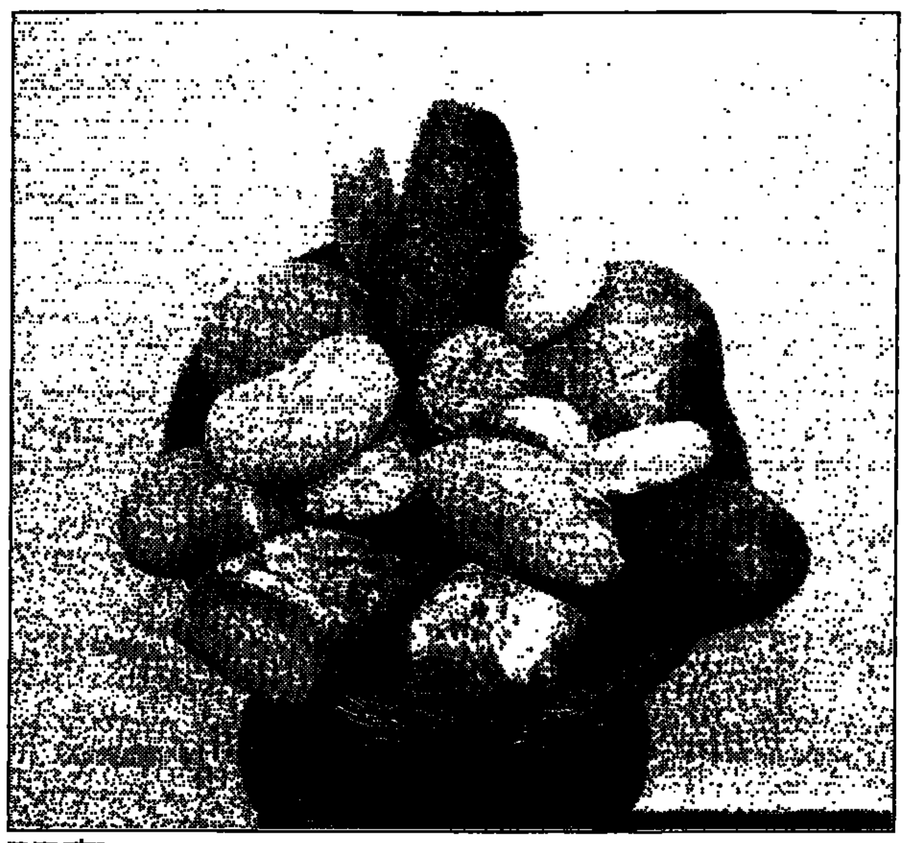
תצלום: עדי קרן

באזורים מבוססים מגיעה מכירת הלחם המיוחד ל־80%

גם בארץ יש מאפיות שקנו להן מוניטין, כמו למשל מאפיית תושייה, שאמנם אינה טוחנת קמח באבני ריחיים, אך מכינה את הלחם באופן ידני. תושייה מתמחה באפיית סוגי לחם שונים ואינה משתמשת בחומרים משמרים או בחומרים הצובעים את הלחם. הנכנס לחנות של תושייה כבר יודע לבקש לחם "50 אחוז" או "70 אחוז" (הכוונה לאחוז הקמח המלא בלחם) ויודע כי הוא מקבל מה שהוא מבקש. על הלחם אין סימון, אך הקהל הרב הצובא על חנויות אלה, שאינן זולות כלל ועיקר, מעיד על כך שתוכו של הלחם כברו.

הנה דוגמאות אחדות למחירי לחם מתוצרת תושייה: לחם קל שמשקלו 480 גרם עולה 4.5 שקלים. לחם תמניות במשקל 750 גרם – 8.70 שקלים, לחם טורקי (לבן) במשקל 450 גרם – 2.90 שקלים, לחם 70 אחוז במשקל 1 ק"ג – 6.80 שקלים, לחם פרוס במשקל 750 גרם – 5.20 שקלים.

בחיפוש על מדפי המרכול מצאנו, בין השאר, לחם הנושא את הכינוי המבטיח "כפרינקה דגנית", מתוצרת מאפיית דגניה. בין מרכיביו: קמח לבן, מים, שמרים, מלח, שומן צמחי, שרידים (חיטה להוצה המעניקה ללחם מרקם של לחם כפרי), קרמל וגלוטן. לא כל צרכן הוא תזונאי, אך הצרכנים ייטיבו לעשות אם יקראו בתשומת לב את רשימת המרכיבים. הדבר חשוב במיוחד לסובלים מבעיות בריאות – למשל, סוכרת. לחם מקבל את צבעו מקרמל מכיל סוכר וחשוב לשים לב לכך.

מצאנו סוגי לחם שעשויים קמח לבן שהוסיפו לו סיבי שיבולת שועל וסובין חיטה. כלומר, קודם הפרידו בין הגרעין לעטיפתו וטחנו קמח לבן ואחר כך לקחו את הסיבים הנמצאים בעטיפת הגרעין והוסיפו ללחם. על פניו התוצאה זהה ללחם העשוי מלכתחילה כלחם מקמח מלא, אך יש תזונאים החושבים כי עדיף שלא להפריד מלכתחילה את מרכיבי הגרעין.

סוג נוסף הוא הלחם הקל. הוא מכונה כך כיוון שכל פרוסה שלו מכילה 40 קלוריות לכל היותר. מרכיבי הלחם הקל דומים למרכיבים של הלחם הרגיל, אך יש בו סיבים רבים ומים רבים והוא יותר אוורירי.

נתוני מכירת הלחם ברשתות השונות מעידים כי הלחם הוא מוצר הנמכר במיליונים ומגיע לכל בית בישראל ועל כן יש לייחס חשיבות רבה למרכיביו. ברשת שופרסל, לדוגמה, יש יותר מ־200 סוגי לחם. ב־'94 מכרה הרשת יותר מ־20 מיליון יחידות מסוגי לחם שונים – ו־56%, כלומר 11,200,000 יחידות מתוכם, היו לחם בפיקוח, כלומר, הלחם האחיד, החלה הרגילה והלחמנייה הרגילה. משקל החלה הרגילה 500 גרם, הלחם האחיד 750 גרם והלחמנייה – 75 גרם.

לחם קל של מאפיית ברמן נמכר ב־400 אלף כיכרות, חלה קלה ופרוסה של חדש נמכרה גם היא ב־400 אלף כיכרות. לחם פומפרניקל של שלום נמכר ב־300 אלף כיכרות. בשופרסל יש גם לחם מתוצרת עצמית, הנאפה בסניפים, כמו בגטים, ג'בטה, פומפרניקל, לחם קימל, לחם שומשום ועוד.

כדוגמאות למחירים של סוגי לחם שונים ברשת שופרסל אפשר לציין את הלחם האחיד – 750 גרם, שמחירו 1.90 שקל; הלחם הלבן, באותו המשקל – 1.85 שקל; חלה רגילה במשקל 500 גרם עולה 1.90 שקל; לחם כתבנית במשקל 500 גרם – 1.95 שקל; לחם חי במשקל 500 גרם – 2.50 שקלים; לחם קל במשקל 500 גרם מתוצרת אנג'ל – 5.30 שקלים, פומפרניקל במשקל 500 גרם – 3.60 שקלים.

ברשת הקראופ 60% מכלל הלחם הנמכר הם לחם מיוחד ו־40% – לחם רגיל (שנמצא בפיקוח). באזורים מבוססים, כמו בצפון תל אביב ורמת השרון, מגיעה מכירת הלחם המיוחד ל־80%, בעוד שבאזורים פחות מבוססים מכירת הלחם הרגיל היא 60%. בשנים האחרונות עובר הצרכן בהתמדה מלחם רגיל למיוחד, אומר יורם זד, ראש אגף סחר ושיווק של רשת קראופ הריבוע הכחול. לפני כשלוש שנים תפס הלחם המיוחד רק כ־35% מהשוק.

צרכנות

עורכת לאה פורת

קנו בחו"ל

חור בכיס / אברהם טל

הקורא א"פ מבקש לשתף את הקוראים בשני מקרים שהוא מבדיר "חליבת הצרכן". במקרה הראשון מדובר במולטי־ויטמין "פורמולה VM-75" אשר לטענת היצרן האמריקאי, סולגר, הוא התכשיר הנמכר ביותר בארצות הברית. א"פ רכש לא כבר באחד מבתי הטבע צנצנת המכילה 60 טבליות של התכשיר ושילם 79.90 שקל. ימים אחדים אחרי כן הביאו לו ידידים מארה"ב צנצנת המכילה 360 טבליות של התכשיר, שעלתה 70 דולר, כלומר כ־210 שקל. חשבון פשוט מראה שהצרכן הישראלי שלא נוסע לחו"ל ואין לו ידידים המביאים לו "פורמולה VM-75" מחו"ל משלם יותר מפי שניים.

המקרה השני הוא בכיוון הקולינרי. בת זוגו של א"פ רכשה לא כבר חוברות של הירחון Bon Appetit בחנות של רשת סטימצקי. המחיר על החוברת של הרשת: 22.90 שקל. בחוברות היה שובר לרכישת מנוי על הפרסום: לשנה אחת – 30 דולר, לשנתיים – 54 דולר. חישוב מראה כי הצרכן הישראלי הרוכש ירחון אצל סטימצקי משלם פי שלושה עד קרוב לפי שלושה וחצי מאשר חברו שחתם על הירחון במקור.

בשני המקרים לא הייתי צריך לעמול על בירור העניינים, כי עורכת המדור הזה עשתה זאת זה לא כבר – אמנם לא ביחס לאותם מוצרים בדיוק, אך ביחס למוצרים דומים בתחום. המקרה הראשון פורסם במדור זה ("הארץ", 11.6), ואחזור עליו כי חשיבות העניין עקרונית. אז היה מדובר לא בויטמין "פורמולה VM-75" אלא ב"צנטרום", שנרכש ברשת סופר־פארם. אחד הקוראים קנה אריזה של 100 טבליות, כ־80 שקל, כלומר 80 אגורות לטבליה. באחותה ביקר בארה"ב, ושם שילם בעד 130 טבליות 8.65 דולרים, שהיו כ־26 שקל בעת הקנייה, כלומר 20 אגורות לטבליה – רבע מהמחיר בארץ.

המקרה השני – לאה פורת בדקה תלונה בעניין מחיר כתב־עת אחר ברשת סטימצקי ושידרה את הממצאים בתוכנית "שעה קלה על כלכלה" בגלי צה"ל. במקרה זה היה מדובר בירחון Popular Science המצויין שחותם על כתב־העת לתקופה של שנה נדרש לשלם 172 שקל. כאשר הגיעה אליו החוברת הראשונה מצא – כבר לא תופתעו – טופס המנה להצטרף כמנוי לירחון במחיר 13.94 דולר; גם אם מוסיפים דמי משלוח (שמונה דולרים), המחיר הוא (לפי השער בעת האירוע) כ־66 שקל – מתקרב לשליש המחיר בסטימצקי.

דוברת הרשת טענה כי המחיר שהוצע למנויים נמוך מהמחיר שהרשת עצמה משלמת, ולא ברור לה איך דבר זה אפשרי. זה אפשרי, למשל, אם הרשת לא התאמצה במיוחד להשיג הנחה מהספק. עוד טענה, שהחישוב לחותם הישראלי לא מביא בחשבון הוצאות בנק והמרות כמו העדר כתובת לבירור במקרה של תקלה. מסתבר שאפילו בהתחשב בתעריפי העמלות המקסימליים של הבנקים עדיין כדאי יותר, באופן מובהק, לשלם דמי מנוי בהמחאה במטבע חוץ ולחתום על המנוי במקור. אשר לתקלות – יש פקס בישראל, שאפשר לשלוח למערכת בחו"ל בתעריף לילי מוזל. המסקנה המתבקשת מובנת מאליה: חתמו במקור ואל תקנו בארץ.

מיותר לבקש את תגובת משווקי תכשירים כמו ויטמינים, תמרוקים ומוצרי טואלט לפערים המסביים – עד פי ארבעה – בין המחירים הנהוגים בחנויותיהם לבין המחירים הנהוגים בחו"ל, כי התשובות ידועות ושחוקות לעייפה: הוצאות ההובלה הכבדות, הוצאות הביטוח העצומות, נטל המסים הממשלתיים המעיקים, עומס המסים העירוניים החונקים, מחירי החשמל, המים והגז המופקעים, שכר העובדים המופרז – אבל כמובן לא רווחי היבואנים, הסיטונאים והקמעונאים, שהם צנועים, סבירים ובקושי מאפשרים לבנות וילה לבת המתחתנת ולקנות בימחון לבן המסיים צבא.

לדעתי, מקור הפקעות המחירים בסוגי מוצרים רבים הוא בכך שיבואנים מקבלים מיצרנים ומספקים בחו"ל זכות בלעדית לשווק את מוצריהם בארץ, וכך נוצרת רשת של מונופולים, השולטים כל אחד בתחום מותג או מותגים שיש להם ביקוש ואינם מיוצרים בארץ (או מיוצרים בידי בעל זכות הבלעדיות). כדי לתקן את המצב האבסורדי דרושה התערבות הממשלה, בחוק שיגביל את זכות הבלעדיות ביבוא, ולחלופין – הטלת פיקוח הדוק על מחירי יבואנים בלעדיים. עד שיתוקן המצב, אין מנוס מהמסקנה שמוצרים כאלה צריך לקנות רק בחו"ל. אני מודע לחוסר הצדק שבדבר – דווקא אלה שאינם נוסעים מפעם לפעם לחו"ל נאלצים לשלם את המחירים המופקעים – אך אין זו סיבה להיות פראיירים של עסקים שהתמחו בחליבת צרכנים.

סוחרים בשמותינו ובכתובותינו

העניין התעורר ביחס לאיל"ן – איגוד ישראלי לילדים נפגעים, אבל אני מניח שהוא חל גם על ארגונים מתרימים אחרים: אחרים מקבלים יותר מפנייה אחת מאותו מוסד – לפעמים שלוש ואף יותר. בירור באיל"ן העלה, שאחת הסיבות לכך היא שימוש בכמה קובצי מחשב, חופפים חלקית, שגם אם אוחדו, לא בוערו מתוכם הכפילויות.

העניין הבא לידיעת מדור זה בעיקר כדוגמה להוצאות מיותרות במוסדות המתרימים את הציבור, שגם מרגיזות את התורמים. אלא שיש לעניין היבט אחר: חוקיות הרשומות שבהן משתמשים. ידוע שקבצים אחרים נגנבו בנסיבות שונות – כמובן לא בידי הארגונים מהסוג הנדון כאן (מלכ"רים), אלא בידי גורמים מסחריים; וקבצים אחרים נמכרו ונמכרים בידי גורמים מסחריים שאוגרים שמות וכתובות של לקוחות לצורכיהם. כל העניין מפוקפק ביותר, לא מוסדר ולא מפוקח די הצורך, והדברים ידועים וידועים.

איל"ן טוענת כי היא זקוקה לקבצים כאלה לצורך דיוור ישיר, וכי הוכח שדיוור ישיר הוא יעיל ביותר. האמנם? תגובתי האישית על דבר דואר שברור על פניו כי נשלח בדיוור ישיר היא לפח, בלי לקרוא. נוסף לזה, עם התגברות התופעה המעצבנת, הגיע הזמן למצוא ביטוי עברי הולם ל־Junk Mail

חגיגת מחירים

תגובות

בתגובה על "פערים מדהימים" מאת לאה פורת ("הארץ", צרכנות, 11.6)

זה כמה שנים קיימת הבנה שבשתיקה בין רשתות השיווק (שופרסל, קראופ הריבוע הכחול ומרבית המינימרקטים במרכז העיר) על כך שאין תחרות במוצרי המזון (שלא בפיקוח). אמנם מדי פעם מכריזה רשת זו או אחרת על מבצע, אבל זה נועד לתמימים. כל רשת בודקת בחנויות של הרשת האחרת, וכשהיא מגלה שמחיר של מוצר כלשהו עלה, מיד היא מעלה את מחיר המוצר גם אצלה.

ראו המינימרקטים כי טוב והצטרפו לחגיגה. כפי שכתוב בכתבה, אין ספק שגם היבואנים, הסיטונאים, וכל ה"שרשרת", נהנים ממצב של חוסר תחרות. ממילא הפער בינם לבין מסגרות אחרות הוא תמיד לרעת הלקוחות ברשתות.

אתן רק דוגמה אחת: מחירי הפסטה המיובאת (מאיטליה) והפסטה המקומית. מבדיקה אישית שלי, וכפי שגם התפרסם במוסף "הארץ", מחירה של פסטה פרדיצ'י הוא כ־1.80 שקלים באיטליה – וכאן 5.40 שקלים. גם אם נביא בחשבון שההגנה על תוצרת הארץ מייקרת את המוצר ב־100%, מדוע צריכה פסטה של אסם, פרד מנטי ספגטי, לעלות 4.90 שקלים לפני העלאת המחירים האחרונה?

דוגמה זו ואחרות הן תוצאות כלכלת השוק, שלפיה השמים הם הגבול. הדרך היחידה להילחם בתופעה היא לפרסם רשימה של חנויות המוכרות מוצרים זהים במחירים נמוכים בהרבה, לעתים עד 35%. ויש כאלה גם במרכז תל אביב.

אסא פז
תל אביב

נאלצים להגיע לסניף הדואר

בתגובה על "טיול להואר" מאת אלעזרה שפי ("הארץ", צרכנות, 18.6)

במשך השנים נכתב הרבה בעיתונות הישראלית על עניין צרורות הדואר.

רבים מרגו השקיעו בתיבות גדולות, בתקווה שלא יימסר להם הטופס המודיע שהמעטפה גדולה מדי ויש לסור לקחתה מהסניף.

אבל הדברים לא השתפרו. גם כאשר נשלחו אנשי רשות הדואר למדינות אחרות כדי להשתלם בחו"ל ושם ראו, למשל, שהדוורים מצוידים בעגלה או בקטנוע, הם המשיכו לשלוח פתקי צרורות לכל מי שנשבעו לקסמי השיווק של כתבי עת.

עם זאת, מתברר שיש יישובים שבהם ההליכה לדואר נכפית בצורה יותר יעילה על הציבור: המנוענים־בעל־כורחם מקבלים בתיבת החלוקה הודעה שהגיע אליהם מכתב רשום. תיבות הדואר נמצאות במבנה ייעודי, ולא סמוך לבתיהם של התושבים. וכך קורה שגם מי שמתקשים בתנועה וכמעט שאינם עוזבים את בתיהם נאלצים להגיע לסניף הדואר, ולקבל שם קצבות וצווי מילואים, ועוד שלל מעטפות דקות שנשלחו ברשומות.

ארגוני הצרכנים היו צריכים אולי לעורר פעם את הבעיה הזאת, שיש בה עוול כפול: השולחים מטרטרים את המקבלים ומשלמים בעבור שירות שהוא צולע מעיקרו. השולח משלם בעבור מכתב שיימסר באיחור של יממה לפחות. רשות הדואר צריכה לגבות תעריף נמוך יותר למכתבים המתקבלים בתיבות הדואר, כי השירות מקוצץ מלכתחילה.

עדה הרצברג
מבשרת ציון

אלביט לא הוכיחה רגישות

בתגובה על "הלכה הטלוויזיה והרשה" מאת הילה קובו ("הארץ", צרכנות, 30.7)

מידת הרגישות שבה חברה מטפלת בתלונות הציבור היא מדד עיקרי לחשיבות שהיא מייחסת לשביעות רצונם של לקוחותיה.

תגובתה של חברת אלביט על תלונותיהם של שלושה מלקוחותיה, שהביעו את תסכולם מהמכשיר הפגום שרכשו אצלה, מצביעה על העדר אותה רגישות, ברשת. תוכן התלונות מלמד כי היה על מגישיהן לעבור תלאות מלוות בעוגמת נפש כדי שאותה טלוויזיה פגומה שרכשו במיטב כספם תוחלף, או שכספם יוחזר להם.

אילו השכילה חברת אלביט לנהוג בפועל כפי שהבינה באיחור שהיה עליה לפעול, בוודאי לא היו אותם אירועים מתפתחים ומגיעים לידיעת הציבור. אך משנהגה כך, הוסיפה החברה חטא על פשע, כשהציגה את עצמה כמי שיודעת כיצד יש לנהוג – אך אינה מייחסת לכך חשיבות ראויה. תשובותיו ה"רציות" של מנכ"ל החברה, שניתנו בין השאר בתגובה לשאלותיה של כותבת הכתבה, לא היו במקומן.

כלקוח הייתי שמח ללמוד כי אין צורך לפרסם תלונה בעיתון כדי שזו תזכה לתשומת לב והפקת לקחים, כהבטחת מנכ"ל החברה.

גרעון טלמור
גבעתיים

דרושים מכלים לאיסוף סוללות

בתגובה על "אמריקה" ("הארץ", צרכנות, 23.7)

הפרויקט הראשון בתחום איכות הסביבה שלמענו יש להקדיש את ההכנסות ממכירת שקיות מנייר ממוחזר הוא התקנת מכלים לאיסוף סוללות משומשות בסניפי רשת הקראופ.

אך רשת זו, המגלה כביכול רגישות רבה לאיכות הסביבה, הסתפקה בהתקנה קצרת מועד של מכלים כאלה במסגרת שנת איכות הסביבה, ואף שברשת נמכרות סוללות למיניהן, אין למצוא בה מכלים. כך, לפחות, בהיפר קראופ נס ציונה. פניותי בנושא נתקלו בחוסר עניין.

נראה איפוא שהכתובה על אודות הניסיון להנהיג שימוש בשקיות נייר תורמת בדיעבד רק לפרסום הגימיק השיווקי הנוכחי של הרשת. לצערי, לא רק מלאכתם של צדיקים נעשית בידי אחרים.

רפנה בריינס
נס ציונה

מדוע לא מגיע ביטוח סיעודי לחברים ותיקים?

דין פרוטה / לאה פורת

אריה דניאלי מחדרה נאלצה לפני קרוב לשנתיים לאשפז את אמה, מול פינובסקי, בפנסיון סיעודי. האם, כמו דניאלי עצמה, חברה בקופת חולים מכבי. על פי הכללים שנהגו אז בקופה, היתה האם זכאית להשתתפות הקופה בדמי הסיעוד בסכום של 30 שקלים ליום (לעומת 160 שקלים ליום שהמשפחה משלמת).

דניאל קיבלה את הגזירה, עד שגילתה כעבור שנה בקירוב כי קופת חולים מכבי פותחת (לקראת הנהגת ביטוח בריאות ממלכתי) תוכנית של ביטוח סיעודי חינם לחבריה. לבקשתה נשלח אליה חוזר עם פרטי הביטוח.

התוכנית נשמעה מבטיחה מאוד – שיפוי של 40% מההוצאות הממשיות לאשפוז הסיעודי עד לתקרה של 3,000 שקלים למשך חמש שנים, ואם למאושפז יש גם ביטוח במכבי מגן, יגיע השיפוי לכדי 80% מההוצאות הממשיות – עד לתקרה של 6,000 שקלים לחודש.

בפרק הזכאות נכתב שככלל, יהיה זכאי לביטוח כל חבר בקרן מכבי (כל חברי קופת חולים מכבי הם גם חברים בקרן מכבי מעת הרשמתם לקופה), לרבות בן זוג או בת זוג של חבר/ה, שאינם עובדים כשכירים או כעצמאים, שהם חברי מכבי, ולילדיהם טרם מלאו 18 שנה.

דניאלי המשיכה לקרוא ואז התברר לה כי אמה, שמאחוריה 50 שנות חברות במכבי, לא תוכל ליהנות מתוכנית הביטוח. וכך נאמר שם – הביטוח לא יכלול: מי שהיה כבר נזקק סיעוד ב־1.7.94, תינוק שטרם מלאו לו 12 חודשים, עולה חדש שטרם מלאו שישה חודשים למועד עלייתו ארצה לישראל, ותושב חוזר שטרם מלאו שישה חודשים ממועד שובו לישראל.

הסעיף הראשון הוא שעורר את כעסה של דניאלי. אמה נזקקה לאשפוז סיעודי מאוקטובר '93. כיצד ייתכן שמה שהקופה מוכנה להעניק לחברים חדשים – היא אינה מוכנה לתת לחברים ותיקים ונאמנים? שאלה את עצמה. היא העלתה על הכתב את כל מה שעם לבה ושלחה את המכתב למנהל השיווק של קופת חולים מכבי, אסף בקר.

להלן חלקים ממכתבה:

"...לא ייאמן מה שאתם מוכנים לעשות כדי למשוך חברים חדשים בעודכם מתעמרים בוותיקים... אמי חברה במכבי כחמישים שנה ומשלמת דמי חבר ללא כל הנחות, כולל התקופה הנוכחית, כאשר היא נמצאת מאז אוקטובר 1993 בפנסיון סיעודי. היא לא תזכה להטבה שאתם מתהדרים בה, ואילו חברים חדשים שזה עתה יצטרפו יהיו זכאים להטבה שהכסף בעבורה הצטבר אצלכם מאנשים כמו אמי... יש כאן ניסיון ערמומי מי שלכם לפתות ציבור צעיר שישלם שנים רבות, אבל כאשר מגיעים לגיל שבו נזקקים לממש זכאות – אתם יוצרים קריטריונים כאלה שהקבוצה שאכן תממש זאת תהיה מינימלית..."

אסף בקר השיב לה במהירות, במכתב קצר וענייני, ובו ציין שאין אפליה בין צעירים לבין ותיקים, ולבד שמתקיימת בהם תקופת האכשרה. הוא לא הזכיר כי ותיקים אשר היו כבר נזקקי סיעוד ב־1.7.94 אינם זכאים למה שמכונה על ידם "ביטוח סיעודי חינם".

אחר כך החלה התכתבות של דניאלי גם עם מנכ"ל קופת חולים מכבי, רפי רוטר. היא כתבה לו שני מכתבים והוא זיכה אותה בשתי תשובות ארוכות, מפורטות ומנומסות מאוד, שבהן ניסה להסביר לה את עקרונות הביטוח בכלל ועקרונות הביטוח הסיעודי של מכבי בפרט, וכן את הבעיות התקציביות של קופת החולים עם הנהגת ביטוח בריאות ממלכתי.

רוטר כתב כי בכל תוכנית ביטוחית, גם תוכנית הביטוח הסיעודי של מכבי אינה מופעלת רטרואקטיווית, אלא מתייחסת לאירועים עתידיים. בין שאר התקנות נקבע שתחולת הביטוח תחל ב־1.7.94, ומי שבתאריך זה כבר נמצא במסטוס של נזקק סיעוד לא ייכלל בביטוח. עוד כתב, כי עיקרון זה אינו מיוחד להם, אלא הוא עקרון יסוד בכל פוליסת ביטוח מצויה, ובכלל זה פוליסות לביטוח לאותה מטרה בקופות חולים אחרות.

רוטר התייחס גם לטענתה של אריה דניאלי במכתבה אליה, שעל פיה כספי מבוטחים ותיקים כמו אמה מנוצלים לצורכיהם של חברים חדשים. על כך השיב בשאלה: האם לא יותר נכון לומר כי עלות ביטוחם של מבוטחים קשישים, הצורכים על פי כל אמת מידה סטטיסטית שירותי רפואה פי ארבעה ממבוטחים צעירים ממומנת מתשלומיהם של מבוטחים צעירים המשלמים תקופות ארוכות בלי שיזדקקו לשירות כלשהו?

לאחר שני מכתביו של רפי רוטר עשתה דניאלי ניסיון נוסף ופנתה לוועדת הערעורים בבקשה לאפשר לאמה להיכלל בתוכנית הביטוח הסיעודי, אך גם הוועדה דחתה טענותיה והודיעה לה כי לא תוכל לשנות את המצב.

אריה דניאל ואמה מול פינובסקי, המאושפזת בפנסיון סיעודי, עודה בעיה שאי אפשר להתעלם ממנה. מאז נכנס חוק ביטוח בריאות ממלכתי לתוקף, ועוד קודם לכן, הבהירו הקופות לחבריהן היטב, כי בהתחשב בתקציבים שיקבלו מעתה, הן לא יוכלו לספק לחברים אפילו את סל הבריאות שסיפקו עד להחלת החוק. מסיבה זו התחילו להציע ביטוחים משלימים שונים.

ההבדל העקרוני בין ביטוחים אלה לבין ביטוח הנעשה בחברת ביטוח פרטית הוא, שרק חברי הקופה יכולים לבטח את עצמם בביטוח משלים, אשר מטבע הדברים אמור להינתן בתנאים טובים מהרגיל. עצם החברות בקופה קובעת את גובה התקציב שמקבלת הקופה מהביטוח הלאומי – שכן התקציב נקבע על פי מספר החברים.

המשמעות היא, שהחברות בקופה ותשלום דמי הבריאות מקנים לחבר לא רק זכאות לקבל שירותים על פי סל הבריאות של אותה קופה, אלא גם את הזכות לבטח את עצמו בתוכניות הביטוח המשלים שלה. מכאן המסקנה, שלא נכון ולא צודק להפלות בין חברים כאלה לבין חברים אחרים.

במקרה של משפחת דניאלי, האפליה ברורה. מן הראוי שעניין זה יידון בכל הפורומים הראויים, כדי שחברי קופת החולים לא יקופחו ולא יופלו לרעה.

לאן נעלמה תעודת האחריות?

תלונה

ש"ג משכונת מעוז אביב בתל אביב ביקרה לפני שנה בחנות למוצרי חשמל אלי"ם בסניף כיכר המדינה בתל אביב, כדי לקנות מכשיר וידיאו מתוצרת פיליפס. מאחר שהדגם המבוקש לא היה במלאי, הובטח לה כי יובא לביתה למחרת. המכשיר אמנם הובא לביתה ועד אז היתה מרוצה מהשירות. היא מסרה למוביל צ'ק שבו רשמה את מחירו של המכשיר. המוביל אמר שאין לו אפשרות לתת לה קבלה, אבל זו – בצירוף תעודת אחריות – תישלח למוצרת על ידי החנות.

משעבר שבוע והקבלה ותעודת האחריות לא הגיעו, התחילה ש"ג בסדרה של פניות טלפוניות לחנות. שם אמנם אישרו שהצ'ק שלה הגיע, אבל על אף הבטחות חוזרות שהקבלה תישלח – היא לא הגיעה אליה.

בנוגע לתעודת האחריות, נאמר לה שעליה לשלוח לסניף פיליפס בחיפה את הגלויה שהיתה מצורפת למכשיר, וכעבור חודשיים עד שלושה תקבל אותה. הדברים האלה הפתיעו את ש"ג. מה תעשה אם בינתיים תהיה תקלה במכשיר? בכל זאת המתינה חמישה חודשים תמימים – אך תעודת האחריות לא הגיעה.

ב־21 בנובמבר '94 שלחה מכתב למנהל סניף אלי"ם בכיכר המדינה בתל אביב, אך לא קיבלה תשובה. בינואר השנה פנתה אלינו וגם אנו פנינו למנהל אלי"ם, אך לא נענינו. ב־7 במארס שלחנו לו תזכורת, והוא שב לא ענה. תזכורת שנייה נשלחה ב־16 באפריל: הוא לא השיב, וגם תעודת האחריות לא הגיעה למתלוננת.

כך עברה השנה הראשונה לאחר הקנייה, שבעבורה חייב הספק לתת אחריות, ללא תעודת אחריות. באותה שנה היו ללקוחה כמה תקלות, אך בעיקר התקשתה להפעיל את הווידיאו כי ההוראות במדריך שקיבלה לא היו ברורות לה. ביודעה שאין לה תעודת אחריות נמנעה מלהזמין טכנאי, כי חששה שההזמנה תעלה לה כסף.

אך בכך לא תם הסיפור. לדברי המתלוננת, עכשיו – בתום השנה הראשונה שבה היתה אמורה לקבל אחריות ללא תשלום – פנתה אליה החברה והציעה לה לבטח את המכשיר בשנה השנייה – תמורת תשלום. היא סירבה.

התנהגותם של מנהל החנות ושל חברת פיליפס נראית לנו תמוהה. מלבד הזלזול בלקוח היא גם מהווה, לכאורה, עבירה על החוק. לדברי עוזריה שרגאי, עד לאחרונה הממונה על הגנת הצרכן במשרד המסחר והתעשייה, אם העובדות שתיארה המתלוננת נכונות, הספק עבר לכאורה על כמה חוקים: חוק פיקוח על מצרכים ושירותים – צו שירותי החזקה למקלטי טלוויזיה (הכולל גם מכשירי הקלטה וידיאו), המחייב בעל עסק למסור ללקוח תעודת אחריות בעת מסירת המוצר או מאוחר יותר, אם קיבל היתר לכך ממנהל סחר פנים במשרד התמ"ס, אבל לא יאוחר מ־21 יום ממסירת המכשיר.

במקרה זה יש לכאורה גם עבירה על חוק מע"מ, המחייב עוסק למסור ללקוח קבלה או חשבונית; וייתכן שהעוסק גם עבר לכאורה על חוק הגנת צרכן (הטעיה וניצול מצוקה), שלפיו על העוסק לספק הסבר לצרכן כיצד להפעיל את המכשיר.

אפשר לוותר על מדבקת הפרסומת

מאת צבי הראל

לפני כשנה ורבע נכנסתי למפעל של חברת "בר לוי" בהרצליה כדי להתקין מזגן במכוניתי – סובארו ג'סטי, שנת ייצור 1987, מנוע בנפח של 1,000 סמ"ק. פניתי לחברת בר לוי בעקבות המלצתו של בעל עסק למזגנים, שהיה בעבר מנהל העבודה בבר לוי.

אחרי הוצאת המכונית מהמפעל היו תקלות במזגן, עד שהושבת כליל. פעמיים נוספות, ימים אחדים אחרי התקנת המזגן, באתי למפעל החברה והתקלות תוקנו.

ביום ראשון לפני שבוע באתי פעם נוספת למפעל החברה בהרצליה: טרונייתי הפעם היתה כי המזגן מרעיש יתר על המידה. המזגן שלי היה נהוג במכונית ג'סטי אחרת, משנת ייצור 1991 שבה רעש המזגן היה סביר באוזני.

במפעל החברה פגשתי באברהם, כנראה אחד מבעלי החברה. בתשובה לשאלתי על ההבדל ברעש בין שתי המכוניות, השיב כי הסיבה לכך היא שמכוניתי היא מדגם ישן יותר. לדבריו, המנועים בדגמים החדשים של מכוניות הג'סטי חזק ומתאים יותר להרכבת מזגן. הוא הרגיש את ניסיונו הרב, וקיבלתי את דבריו ללא עוררין.

בינתיים הכנסתי את מכוניתי לצורך טיפול במזגן. שילמתי בעבור מילוי גז 95 שקלים ובעבור חצי שעת עבודה (ביתנים) 39.5 שקלים. בסך הכל שילמתי בעבור הטיפול 157 שקלים (כולל מע"מ).

בחדר הקבלה של המפעל המתינו עמי כמה לקוחות נוספים. שלושה מהם התלוננו כי במזגנים החדשים שהותקנו במכוניותיהם במפעל החברה התעוררו בעיות. לפן התחלה. דבריהם הזכירו לי את הצרות במזגן שלי כאשר התקנתי אותו בראשונה לפני שנה ורבע.

חדור רוח צרכנות אמרתי לעצמי כי מן הראוי שאשוחח שוב עם בעל המפעל. גם הלקוחות האחרים הסכימו לדבר אתו. אברהם, מסיבה לא ידועה, סירב לשוחח אתי במשרדו ובלית ברירה נאלצתי לנהל אתו שיחה במפעל, כשהוא ממהר ממכונית למכונית.

שאלתי אותו כיצד הוא מסביר שארבעה לקוחות מזדמנים מעלים טענות דומות על המזגן החדש שהורכב במפעלו. המפעל, השיב לי, מרכיב בכל יום שישים מזגנים. הוא מייצא בהיקף של מיליון וחצי דולר בשנה, והחברה פועלת כבר משנת '73. אלמלא היינו חברה טובה – המשיך להעיף שבחים על המפעל – היינו נעלמים.

תראה, המשכתי, אני מדבר אתך על ארבעה לקוחות לא מרוצים שמלינים רשמים בבוקר אחד בלבד. במקום תשובה בחר אברהם לספר משל על ממציא נורת החשמל, תומס אדיסון. כששאלו את אדיסון לפשר הבעיות הרבות שהתעוררו תוך כדי פיתוח המצאתו, אמר כי כל בעיה היא תחנה בדרך לשלמות ההמצאה. אתה ואתה – מצביע אברהם לעברי ולעבר לקוח נוסף – אתם סלכם תחנות.

אברהם עבר ממכונית למכונית, ואני אמרתי לעצמי כי אין טעם להמשיך לרוץ בעקבותיו. לו רצה לשמוע אותי, היה מקבל אותי בנימוס במשרדו, עם הלקוחות האחרים. הספקתי רק להגיד לו כי בפעם הבאה לא אתקין אצלו מזגן. תוך כדי נסיעתי הביתה גיבשתי החלטה צרכנית נוספת: להוריד מהשמשה האחורית של המכונית את מדבקת הפרסומת של בר לוי.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

באיזו רמת שערים יחזור הציבור לשוק? המחלקה האנליסטית של בנק לאומי מנסה לענות על שאלה זו, לאור הקושי לעמוד על כיוון השפעתם של הגורמים המניעים את השוק בעתיד. תוך שימוש במודל נשיונל קונסלטנטס, בל"ל מגיע למסקנה כי כיום נסחרות 87 מתוך 100 החברות ששווי השוק שלהן מעל 500 מיליון דולר מתחת לשווין הכלכלי, לעומת 61 בלבד באפריל '94.

התשובה להערכת בל"ל היא: "השוק דורש פרמיה נוספת מעבר לשעורי היוון של NC, הנובעת מהעובדה שהציבור נכווה קשה משוק המניות בשנת '94. אי לכך, תוספת הפסיכולוגיה מרכיב נכבד בשיקולי השקעה של הציבור ובעיתוי כניסתו חזרה לשוק. כמו כן, עלייה בשיעורי הריבית פתחה בפני המשקיעים אפיקי השקעות אלטרנטיביים, שמניבים תשואות יפות בפחות סיכון, על אף מחיר אובדן התשואה".

בנוסף, מסבירים בבנק לאומי, "הסחירות הנמוכה (למרות התאוששות השבוע) מעלה את הסיכון, היות שבמניות קטנים עשויה כל פקודה של כמה אלפי שקלים בלבד להשפיע על המחיר. כל הגורמים הללו גרמו, כנראה, בעקבותיהם הקטנה של שווי החברות כפי שהוא נתפס בידי הציבור".

"סלקטיביות במסחר". מחלקת ני"ע של בנק הפועלים מציינת כי המניות המרכזות את רוב מחזורי המסחר הן המניות המזוהות עם פעילותם של המשקיעים הזרים, המרוכזות בעיקר במעו"ף ובמשתנים. לעומתן, המניות בעלות הסחירות הנמוכה יחסית במשתנים ומניות הכר"מ, זוכות להתעניינות מצומצמת ולפעילות דלילה יותר. מגמה בולטת היתה הסלקטיביות במסחר, שאופיינה בעליות במניותיהן של חברות שפירסמו דו"חות טובים. מניתוח שעשתה המחלקה ב-30 דו"חות של חברות ברשימה הראשית עולה, כי בכ-55% מהן חל שיפור ברווח הנקי המתואם (הרווח הנקי בניכוי אלמנטים חד-פעמיים), ובכ-35% מהן הרעה.

בראה, נאמר בסקירה, כי "השוק עדיין נרתע, משום מה מהמחסום הפסיכולוגי של 200 הנקודות, ובמשך השבוע הדבר בא לידי ביטוי בצורה ברורה. בכל פעם שהמדדים התקרבו לרמה זו, חלה מיד נסיגה. נראה כי הן הפעילים המקומיים והן הזרים, עדיין ממתינים להתפתחויות בתחומי המקרו והמיקרו, כלומר לדו"חות הכספיים לרבעון השני".

לוח מועדים

13.8.9[5] נביגטור אג"ח להמרה 1 – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
רשף אג"ח להמרה א – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
אטשר אג"ח להמרה א – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
דנבאר אג"ח להמרה א – אקס ריבית ופדיון חלקי, תשלום 31.8.95
14.8.95 אג"ש – אקס דיבידנד 21.42%, תשלום 28.8.95
15.8.95 מור תעשיות פלסטיק – הנפקה ראשונה לציבור של מניות במכרז על המחיר
– מספר ני"ע להנפקה 501742
תעל – אקס הטבה 9,900%, הקצאה 17.8.95
בנק כללי – אקס דיבידנד 180%, תשלום 29.8.95
16.8.95 צינטסל – אקס דיבידנד 30%, תשלום 30.8.95
יום מסחר אחרון באופציות – הד ארצי 1, סלומון אחד 1, מרתון 1, יחפו 1, אלבן 1, פלסטו סק 1. יום מימוש אחרון 20.8.95
טבע – אקס דיבידנד 200%, תשלום 30.8.95
17.8.95 עליה – אקס דיבידנד 6% תשלום 31.8.95
מלומד אופ' 1 – יום מסחר אחרון. מימוש 21.8.95
איסוגג אג"ח להמרה ב – יום אחרון להודעה על פדיון לפני המרה כפויה
18.8.95 סילוס אג"ח להמרה 1 – יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי ב-10.9.95
רנקור אג"ח להמרה 1 – יום המרה אחרון לפני פדיון חלקי ב-10.9.95

הציבור – זה שחוזר, זה שנעדר וזה שידע השנה לבחור את המניות

השבוע בבורסה

גיא רולניק

1. מתי יחזור הציבור. "בלי הציבור – השוק לא יפרוץ את מגרד ה-200", הסבירו מנהלים בשוק ההון באחד מעיתוני סוף השבוע. "בלי גיוסים בקרנות הנאמנות – השוק ימשיך לדשדש", שמענו מהסוחרים בשוק המניות בשבועות האחרונים.

אין חדש. כל אימת שמדדי המשתנים והמעו"ף נכנסים לתקופה של סטגנציה, אנחנו נדונים לשמוע את כל הסיסמאות של ברוקרים ומנהלי תיקים המקטנים על העדרו של מי שקרוי "הציבור" באולמות המסחר.

העדרות "הציבור הרחב" משוק המניות היא אכן עובדה שאין להכחיש לה. מחזור יומי של 100 או 115 מיליון שקל הוא תולדה של ספסוף פדיונות אימי מקרנות הנאמנות, שיתוק הפעילות של קופות הגמל וחברות הכספים מנהלי התיקים. אצל כל השוקנים הללו הציבור, בסופו של דבר, הוא שקובע את הפעילות.

אבל, למעשה, העיסוק בשאלה "מתי יחזור הציבור לשוק המניות" אינו צריך לעניין במיוחד את "הציבור". מי שמתעניין בשאלה הזאת הם כל המתפרנסים מתיווך וניהול כספי הציבור. הם לא רוצים בורסה עולה; הם רוצים בעיקר מחזורים גדולים, זרימת כספים לתיקי ההשקעות וקרנות נאמנות וכמובן – הנפקות חדשות. במקרה או שלא במקרה, כל התופעות הללו מתרחשות כאשר הבורסה עולה לאורך זמן – אבל בעלייה עצמה אין הם רואים את הברכה.

עם פרסום הדו"חות הכספיים לרבעון השני של השנה מתברר לנו, לעתים קרובות, כי המניות של החברות שהציגו דו"חות משופרים הספיקו לעלות ב-3 או 4 חודשים האחרונים בכ-50% עד 100% – הדוגמאות לא חסרות.

"המומחים" (אותם ברוקרים שמתפרנסים מעמלות, מחזורים, הנפקות וזרימת כספים ולא מעליות) מסבירים לנו, שזה חסר משמעות כי איש לא קנה את המניות הללו במחירי השפל, מאחר שהמחזורים בשוק המניות באותה תקופה היו נמוכים מאוד.

יש בזה אמת. אבל בסופו של דבר, מה שקובע את תשואות תיקי ההשקעות של ה"ציבור" הן העליות ולא המחזורים – וגם לא העמלות של הבנקים והברוקרים. זאת ועוד: המשקיע היחיד, הפועל בהיקפים של מאות אלפי ואפילו מיליוני שקלים, יכול היה לרכוש גם בתקופה של מחזורים נמוכים מניות בהיקף גדול יחסית – ולהרוויח.

תשאירו, אפוא, ל"מומחים" את העיסוק בשאלות מתי יחזור הציבור לשוק המניות. בחצי השנה האחרונה ראינו כיצד אפשר להרוויח יפה בחלקים מסוימים של שוק המניות דווקא בתקופה שבה נפדים מיליארדים מקרנות הנאמנות ומקופות הגמל.

2. מחירה של ההעדרות. המפולת בשוק המניות בשנת '94 לימדה חלק ניכר מ"הציבור" את הבעייתיות הרבה של הקביעה כי "בטווח הארוך – המניות מכות את שאר האפיקים". כי מה קובע את אורכו של אותו טווח ארוך? האם תכה את אפיקי החיסכון מעוטי הסיכון בתוך 3 שנים, או רק בתוך 7 שנים יבוא עיתוי הכניסה לשוק המניות?

כך למשל, בגל הגיאות האחרון בשוק המניות, בשנים '89–'93, נכנסו סכומי הכספים הגדולים ביותר למניות דרך קרנות נאמנות במחצית השנייה של '93 – כשהשוק היה קרוב לשיאו. לדידו של כל הציבור הזה, יחלפו כנראה עוד כמה שנים טובות עד אשר המניות או הקרנות שהוא קנה "יכו את שאר האפיקים" – כלומר, יניבו לו תשואה גבוהה יותר מהתשואה החלופית שהיה מקבל אילו קנה בנובמבר '93 תוכנית חיסכון צמודה למדד ולא קרן נאמנות פסגות, מבט לשלום, להק שגשוג, או כל גימיק אחר ששיווקו אז הבנקים.

המתמטיקה האכזרית של השווקים היא, שמאות אחוזי עלייה נשרפים בבוא המפולת על ידי כמה עשרות אחוזי ירידה. את הלקח הזה כבר למדו המשקיעים בשנה שעברה.

הלקח שני נלמד בחודשים האחרונים: כדי להכות עם שוק המניות את שאר אפיקי ההשקעה לאורך זמן חייבים להיצמד אליו כל הזמן. מי שמנסה לחזות את המגמות הבסיסיות של השוק בטווח הקצר בדרך כלל נכשל. מחקרים שנעשו בארה"ב לאורך שנים גילו, שדי אם המשקיע "ייעדר" משוק המניות למשך 10 שנים, לתקופה של כמה חודשים – אבל החודשים ה"קריטיים" – שהתשואה השנתית הממוצעת שלו תקטן למחצית.

במלים אחרות – כשם שהמפולת היא בדרך כלל מהירה, כך גם העלייה של שוק המניות מתרחשת לעתים קרובות בפרק זמן קצר. המשקיע שנוטש את השוק לכמה חודשים עשוי לגלות כי דווקא ההעדרות הקצרה הזאת עלתה לו בכל עודף התשואה שהיה אמור שוק המניות להניב לו במשך כמה שנים.

שלושת החודשים האחרונים הדגימו זאת היטב: משקיעים שדבקו לאורך תקופה ארוכה במניות של חברות שהציגו תוצאות סבירות, אך נטשו אותן בסוף '94 או תחילת '95 – גילו, למגינת לבם, שבתוך פרק זמן של כמה חודשים הניבו אותן מניות תשואות שבמצב נורמלי צריכות ל"פרנס" אותם לאורך 5 או 6 שנים.

3. '95 – זקני הבורסה לא זוכרים. בשבוע האחרון גבר ביטחונם של חלק מהפרשנים בשוק המניות, והם שב החלו להתוות לשוק המניות "יעדים" – עד סוף השנה מדד 220, 230 או 240.

נאמנים להרגלנו, לא נצטרף לנביאי המדדים. מה שאפשר לנבא, כמעט להתחייב עליו בשלב זה, הוא שבסוף '95 תהיה לנו טבלת תשואות מאוד משונה לשוק המניות.

שוחחנו השבוע עם כמה מ"זקני הבורסה". מכיוון ששוק מניות של ממש יש לנו בישראל לא יותר מ-10 או 20 שנה – לא קשה לאתר זקנים כאלה, חלקם רק בני 40. שאלנו אותם אם הם זוכרים שנה שבה השונות בין ביצועי המניות היתה כה גדולה.

התשובה היא שלילית. כבר היו לא מעט מפולות בבורסה – קטנות וגדולות, מהירות ואיטיות. אבל שנה שבה עשרות מניות כבדות עלו ב-10% עד 20%, ומנגד עשרות לא פחות כבדות וחשובות ירדו בשיעורים כאלה – לא היתה.

לאחר 5 שנים שבהן המלה "סלקטיווי" היתה בריחה, סיסמה תפלה או קוד שאתו היה אפשר לנגח את הפרשנים החוזרים והורים – הגענו לרגע שבו האסכולה של ה"סלקטיוויות" יכולה להשתבח בהישגיה.

לטובת כל חסידי הסלקטיוויות נקווה, שהם גם ידעו ברוב סלקטיוויותם לבחור בתחילת השנה את תיק המניות של אסם (31%+), אלקטרה צריכה (57%+), טבע (66%+), כלל אלקטרוניקה (42%+), בזק (53%+), מבטח שמיר (36%+) והריבוע כחול (57%+), שהניב תשואה ממוצעת של 48% ולא את תיק המניות של דיסקונט השקעות (12%-), יואל (18%-), כי"ל (17%-), כלל סחר (22%-), מאיר עזרא (42%-), עלית (18%-) ופולגת (38%-) שהסב הפסד ממוצע של 24%.

המשתנים מקרינים בריאות

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

נזילות בשפע, אינפלציה מבוקרת, דו"חות רבעוניים מניחים את הדעת, משקיעים זרים שאינם מרפים, פדיונות מתמעטים בקופות גמל ובקרנות נאמנות, מחזורים גואים (שהעפילו בשבוע שעבר ליותר ממאה מיליון שקלים ליממת-מסחר), תיצרי-פריחה של "פרייארים" הקופצים על העגלה ברגע האחרון – אלה אחדים מן הגורמים הבסיסיים העומדים מאחורי החוסן שמפגינה הבורסה בתל אביב בעת האחרונה.

מאחר שניתוחים טכניים אמורים לשקף את המתרחש בשווקים, אך טבעי שהתמונה הטכנית שהם משרטטים בעת זו דומה למדי: המשתנים (ול-30 יממות-מסחר), המעו"ף ומדדי התצוגה קצרי המועד למיניהם שוכנים כולם בפסגות רמות (חלקן אף מצריך תיקון קל בכיוון מטה, כדי לאפשר את התחדשות העלייה), ורצועתו העליונה של בולינגר נפרצה על-ידי השערים: אות המבשר תדיר את התעצמותה של המגמה השלטת.

השאלה המנסרת בפי כל היא: לאיזו רמה עשויה הבורסה להעפיל בטרם יגיע תורו של התיקון (הבלתי נמנע) למגמת העלייה, המגוננת את צעדיה מאז תחילת מארס?

בתרשים העמודות היומי המאלף, שהמציא לנו באדיבותו ידידנו מאיר פחימא, מאותתת פריצתו של קו הצוואר בתבנית הגולגלת הכתפיים ההפוכה על יעד-ביניים בסביבות 204 נקודות. יעד זה עשוי להתארך, לפי אחת הספירות האפשריות של גלי-אליוט, לרמת 215 נקודות. משוכת ההתנגדות הצ'ארטיסטית ארוכת הטווח שוכנת לאורך קו המגמה א'-ב', בעוד מחסום התמיכה הצ'ארטיסטי ארוך הטווח שוכן לאורך קו המגמה ג'-ד'. מנהרת המסחר הצרה, שמכתרים שני קווי-מגמה אלה, עשויה לתחום את תנודות השערים בעתיד הקרוב.

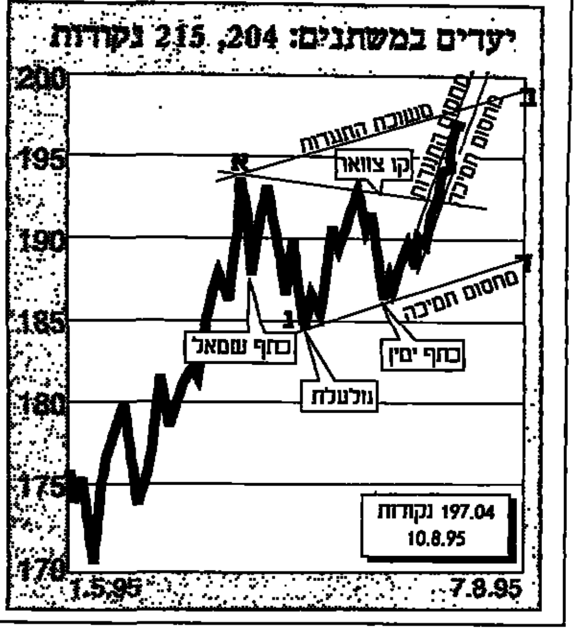

10 המניות הטובות והגרועות בשבוע שעבר

המניות הטובות	העלייה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. אוליצקי	+25	1. ליזרים	−16
2. פולק	+22	2. דנבאר	−15
3. קרליין	+21	3. אבג'ק	−14
4. בני כהן	+21	4. נביגטור	−13
5. קמפיוליים	+21	5. דנאל גרופ	−12
6. יובל	+21	6. פרידאינב	−12
7. אברות	+20	7. נפטא	−12
8. סומגאור	+19	8. אליסק	−11
9. רבד	+18	9. אורשה	−11
10. קלדור	+18	10. בביגטור	−11

מקור: בנק הפועלים

האם מותר לחברה בת לממש אופציות של החברה האם?

אם ללמוד לפי מה שקורה בשטח – כנראה שהתשובה חיובית. הראיה, בחצי השנה האחרונה רכשו שורה ארוכה של חברות בנות של חברות בורסאיות את האופציות של אמהותיהן והמירו אותן למניות.

הרציונל לפעולה זאת ברור: מאחר שהמניה נפלה ואין כדאיות לציבור המשקיעים במימוש האופציות – מממשת אותן החברה הבת. כך היא פותחת לעצמה אפיק לגיוס הון בעתיד – באמצעות מכירה של המניות (שנבעו ממימוש האופציות) בחזרה לציבור במחיר השוק.

אך בעוד שהרציונל ברור, מתברר שהחוקיות של הצעד הזה כלל אינה ברורה. עורכי דין יועצים משפטיים של חברות בורסאיות שבדקו את הנושא, חלוקים בדעותיהם לגבי חוקיות פעולה זאת. יש להניח כי כל החברות שהחליטו לנקוט בצעד כזה קיבלו חוות דעת משפטית הקובעת שהן רשאיות לעשות זאת – אך לא ברור מה תהיה עמדת בית המשפט אם הוא יידרש לסוגיה זאת.

כמעט בכל המקרים בהם החברה הבת ממששת אופציות של החברה האם היא עושה זאת תוך שימוש באמצעים כספיים שהועברו לה לצורך העניין מהחברה האם, בין אם באמצעות הלוואה או בהשקעה בהון מניות. רק לעתים רחוקות אנחנו נתקלים במצב בו לחברה הבת היו האמצעים הכספיים הנדרשים למימוש האופציות עוד מקודם לכן.

מכאן, שניתן לראות זאת על פי פרשנות משפטית אחת, כ"סיוע של החברה ברכישת מניותיה" – מה שכידוע נאסר על ידי סעיף 139 לפקודת החברות.

זו הבעיה המשפטית הבסיסית שמעוררת פעולה זאת – אבל ישנן כנראה סוגיות נוספות, כמו למשל, ניגוד העניינים בין בעל השליטה לבין החברה.

כאשר בעל שליטה בחברה בורסאית מקבל החלטה שהחברה הבת של החברה תרכוש אופציות ותממש אותן הוא מכניס עצמו למעשה של ניגוד עניינים תמידי בינו לבין החברה. שכן, מעתה והלאה בכל רגע שהוא אישית ירצה למכור מניות בשוק יכולה לעלות השאלה: מדוע הוא קודם ולא החברה הבת המחזיקה במניות? שהרי ברור שאם הוא מוכר קודם עשויה להיות לכך השפעה שלילית על המחיר של המניה בשוק – ומכאן על המחיר שהחברה הבת תוכל לקבל כשהיא תרצה למכור את המניות.

ויש גם סוגיה כלכלית שרבים לא נתנו עליה את הדעת. תיאורטית, אין לפעולה של המרת אופציות על ידי חברה בת כל משמעות כלכלית או חשבונאית: תחילה החברה האם משקיעה כסף בחברה הבת, אחר הבת משקיעה אותו בחזרה בחברה האם. אין לכך שום אפקט תזרימי וגם לא אפקט על ההון העצמי של הקבוצה.

וכמו במרבית הסוגיות הכלכליות – ההבדל בין התיאוריה לבין המעשה מתחיל תמיד בעניין המיסוי – ובמקרה דנן במס הבולים. כידוע כל גיוס הון, הן בדרך של מניות והן בדרך של מימוש אופציות, חייב בתשלום מס בולים של 1% על תמורת ההנפקה. כלומר, חברה בת שממששת מניות של החברה האם בהיקף של 20 מיליון שקל תשלם מס בולים של 200 אלף שקל. כסף קטן אולי, אבל גם שיקול.

קיצורו של דבר – היחסים בין בנות לאמהות יכולים להיות מאוד מסובכים בהרבה אספקטים משפטיים, כלכליים ובורסאיים: חזית נוספת לניגודי עניינים בין הציבור לבין בעלי ההון-רות, לאחר החזיתות הישנות והמוכרות של שכר המנהלים ועסקות בעלי העניין. הרחבה בעניין זה במאמר של עמיקם לביא מנהל קרנות הנאמנות של דקלה, בעמוד הבא.

ניו־יורק / 12.8.1995

שם המניה	מחיר מניה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה	נמוך	% שינוי שנתי 95	הון עצמי (במליוני דולרים)	רווח שנתי (במליוני דולרים)	מכירות (במליוני דולרים)	שווי שוק (במליוני דולרים)	מכפיל רווח
מדד ישראליות	154.04	−0.3	---	---	155.98	153.66	---	---	160.42	108.68	34	---	---	---	---	---
סאיטקס	19⅞	0.6	19¾	20	20	19⅝	294,200	5,847,225	24¼	15½	21	749.0	64.0	704.0	847.5	13
מכון	40 11/16	−0.5	40⅝	40¼	41¼	40⅝	418,300	17,019,581	43⅝	21¾	68	342.0	57.4	588.0	2182.1	38
אי.סי.איי.	15⅝	−2.3	15⅝	15⅞	16¼	15⅝	319,400	4,990,625	17⅝	11¼	15	322.0	77.0	385.0	1170.2	15
אריונמיקס	1 11/16	8.0	1 9/16	1 11/16	1 11/16	1 9/16	2,400	4,050	2 1/16	15/16	23	11.3	−6.5	7.3	10.1	---
אריוטופס	9	0	8⅝	9	9	8⅝	5,100	45,900	9¼	5⅞	29	16.0	1.7	9.8	36.0	21
אורבוטק	11¾	−2.1	11¾	12	12⅜	11¾	57,500	675,625	13¾	8	45	51.0	9.2	118.0	141.5	15
אי.אי.אס	3 5/16	1.9	3⅛	3 5/16	3⅜	3⅛	58,500	193,781	4¼	1⅞	33	68.0	−9.2	91.8	46.1	---
אי.אס.ג'י.	3 3/16	−1.9	3 3/16	3 7/16	3 7/16	3	11,100	35,381	4⅝	1	68	6.3	−3.3	15.0	14.4	---
אלביט	22⅝	2.8	22⅝	22⅝	22⅝	21⅞	72,300	1,635,788	24¾	16¼	8	325.0	38.8	709.0	407.0	10
אלדין	19¾	0	18⅞	19½	19⅝	18⅞	31,300	602,525	26	6¾	120	11.1	2.4	7.4	82.6	34
אלסינט	3⅝	−3.6	3⅝	3½	3½	3¼	62,700	211,612	3½	1¾	78	175.0	10.1	234.0	268.0	27
אלרון	10¼	0	10¼	10⅜	10⅜	10	2,800	28,700	10¾	8	13	188.0	7.6	459.0	178.2	23
אלקטריק פיול	9¾	−1.3	9¾	10	10	9¾	1,800	17,550	13⅞	4¼	56	23.5	−0.6	4.2	83.3	---
אם. סיסטמס	4⅜	−5.4	4⅜	4⅞	4⅞	4⅜	3,000	13,125	7	3⅛	6	9.0	−3.1	4.8	23.5	---
אראל	3	−11.1	3	3⅜	3⅜	3	24,100	72,300	4¾	2⅜	−25	10.0	1.1	4.1	11.8	11
ארית	15/16	−3.2	15/16	31/32	15/16	15/16	31,000	29,062	1 39/64	⅝	−38	10.0	−3.7	26.7	5.8	---
אשר רובוטק	25/32	0	11/16	25/32	---	---	---	---	1	⅜	56	10.5	−0.7	8.8	7.8	---
בי.וי.אר	4⅞	−7.1	4⅞	5¼	4⅞	4⅞	100	487	6	3⅜	−3	13.7	−1.1	17.6	28.4	---
ביוטכנולוגיה	3 1/16	−12.5	3 1/16	3⅛	3½	3	448,200	1,372,613	4¼	2	42	19.0	−7.4	17.4	115.5	---
גילת	26	−1.4	25¾	26	26⅞	25¾	33,800	878,800	28¼	12	117	36.6	6.1	27.0	217.1	36
די.אס.אס.אי.	11⅜	2.3	11	11⅜	11¼	11	107,900	1,227,363	13½	4¾	139	46.5	9.8	80.0	79.9	8
הכשרת ישוב	9⅞	0	9⅛	9⅞	---	---	---	---	12	7¼	−9	124.0	3.8	156.0	91.9	24
הלת'קייר	1⅝	−13.3	1⅝	1 13/16	1⅞	1⅝	29,400	47,775	2 5/16	1 5/16	7	16.0	−0.2	7.2	18.2	---
מימד רביעי	7⅛	−1.7	7⅛	7½	7½	7⅛	35,800	255,075	7⅝	3⅛	72	40.0	−6.6	24.7	78.2	---
מאואר	31⅞	−1.9	31¾	32½	32¾	31¾	113,200	3,608,250	35½	10¼	190	62.0	7.7	58.0	318.8	41
מ.ר.ג'י.	1⅛	0	1	1¼	---	---	---	---	2⅛	11/16	13	5.6	−0.2	2.5	3.4	---
מקנומטיקס	10¼	−1.2	10¼	11	11	10¼	16,300	167,075	12	3⅝	100	33.7	3.0	25.4	80.6	---
מלנוף	1½	−14.3	1¼	1½	1½	1¼	3,000	4,500	3⅛	1⅛	−43	7.0	−4.9	2.4	4.8	---
מלדמה	8⅞	4.4	8½	8⅞	8⅞	8½	6,400	56,800	9½	4⅛	87	50.2	0.6	28.2	92.1	154
ישפס	9/32	0	¼	9/32	---	---	---	---	½	7/32	−44	10.0	2.0	1.0	5.2	3
נרסל	12½	3.1	12⅜	12½	12½	12⅜	10,300	128,750	12½	7	69	17.8	2.5	75.0	---	---
ג'י-נס	25	0	24⅞	25⅛	25⅛	24⅞	49,100	1,227,500	25¾	15⅞	6	78.0	5.6	70.0	267.0	48
לייזר	9	0	8⅞	9	9	8 15/16	10,700	96,300	9¾	4 15/16	57	10.0	4.0	38.0	51.9	13
לנאופטיקס	12¾	4.1	12¼	12¾	12⅞	12¼	7,400	94,350	15¼	6	57	35.0	3.0	20.5	76.2	25
מג'יק	11	0	10⅞	11⅜	---	---	---	---	11½	3⅜	87	15.0	−1.5	21.0	42.7	---
מגל	3⅞	6.9	3 11/16	3⅞	3⅞	3 11/16	6,600	25,575	5	2¾	29	14.4	1.7	16.8	19.3	11
מדיטאל	1 5/16	5.0	1 5/16	1½	1 5/16	1¼	6,000	7,875	1⅞	5/16	−30	4.2	−2.6	0.4	11.2	---
נייר חדרה	59¾	1.1	59⅝	60½	59¾	59¾	200	11,950	59¾	41½	27	145.0	10.6	252.0	227.0	21
נקסוס	4⅜	0	4⅜	4½	4⅜	4⅜	1,900	8,312	5	2 15/16	−8	1.8	−6.5	1.6	21.8	−3
סילוקום	2¾	0	2½	3	---	---	---	---	4¾	2	−33	6.0	0.5	3.0	8.0	16
עומש"פ	2⅞	4.5	2 11/16	2⅞	3	2⅝	37,300	107,237	3⅜	1½	35	9.7	−0.5	27.6	19.7	---
עידן	11/32	0	5/16	11/32	---	---	---	---	9/16	¼	---	13.2	−3.0	14.5	10.2	---
עץ לבוד	8¼	0	8⅛	8⅜	8¼	8¼	2,800	23,100	8⅞	5⅜	32	25.0	2.8	97.0	24.7	9
ראדא	4¾	−1.3	4 11/16	4⅞	4⅞	4⅝	82,700	392,825	5½	3	27	13.0	0.1	34.0	27.9	279
קומס	1½	1.0	1⅜	1½	1½	1¼	7,800	11,700	3⅝	1	−45	4.7	0.6	4.3	8.1	13
ת.א.פ.	4⅛	1.5	4	4⅝	4⅛	4⅛	700	2,887	4¾	3¼	22	51.0	2.0	172.0	108.0	54
תאת	3¼	−6.9	3⅜	3⅝	3⅝	3⅜	6,700	22,612	4⅝	1 11/16	32	11.0	---	16.5	30.0	---
תדז	7⅝	1.7	7½	7⅞	7¾	7½	9,900	75,487	8½	6½	3	21.8	3.4	42.1	72.5	21
תדיראן	20⅛	1.9	20⅛	20¼	20¼	19¾	12,600	253,575	24	15	−4	222.0	36.0	813.0	394.7	11
אופאל	19½	−4.9	19½	20¼	21½	19½	124,200	2,421,900	25¼	14	39	34.0	4.7	27.6	167.7	36
אי.ג'י.איי	33	−0.4	33	33½	33¾	33	75,000	2,475,000	39¼	13	154	---	6.1	47.5	181.5	30
אספל	6⅞	3.8	6¾	6⅞	6⅞	6¾	6,200	42,625	7 3/16	5½	3	172.0	14.4	81.8	163.2	11
אינדיגו	38	−6.8	36¾	38	42	36¾	694,800	26,402,400	64¾	15¾	128	50.0	−21.0	81.0	1905.7	---
אפי	58¾	−1.3	58¾	59½	59⅞	58¾	106,800	6,274,500	65½	24	114	113.0	21.0	130.0	706.2	34
ויאוטק	8¾	1.4	8⅝	8¾	8⅞	8½	301,800	2,640,750	9⅞	6¾	1	80.0	−37.0	64.0	443.0	---
די.אס.פי.	23¼	−1.1	23¼	24¼	24¼	23¼	3,700	86,025	27	10	132	25.5	2.7	17.8	185.3	---
די.אס.פי.גרופ	23¾	2.1	23¾	24	24¼	23¾	140,600	3,339,250	26	13¾	22	---	16.4	61.6	218.5	13
נס סנ'	17¾	−3.4	17½	17¾	18½	17½	327,300	5,809,575	22	13	−12	102.0	19.4	76.7	702.9	36
מרקור	23¾	0	23¾	24	24	23¾	96,200	2,284,750	26½	11¾	73	40.0	5.0	26.8	303.5	61
ספיאנס	2¾	5.6	---	---	2⅝	2¼	10,900	25,887	2¾	1⅛	−83	40.0	5.0	26.8	30.4	6
פארמוס	1 23/32	−12.7	1 23/32	1 13/16	1 31/32	1 23/32	170,800	293,562	2⅞	½	91	2.7	−12.5	0.1	24.9	−2
פי.איי.סי.	24¾	0.5	24½	24⅞	24¾	24¾	1,100	27,225	28¼	20¼	−13	353.0	33.4	31.8	464.3	14
קומברס	17⅝	−1.4	17⅝	17½	18¼	17⅞	144,500	2,510,688	19⅞	11	46	103.0	12.0	99.0	345.8	29
קרן ישראל	11¾	−2.1	11⅝	12	11⅞	11¾	7,900	92,825	12⅞	9	16	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. [illegible]

אינדיגו איבדה שליש ממחירה מאז פרסום ההודעה

וול סטריט

צבי רבין

מספר הדו"חות המאכזבים שמפרסמות חברות הישראליות ברבעון זה גדל והולך. לאחר ההודעה של אינדיגו, שגרדה את המניה מ-58 דולר ל-38 דולר (ירידה של 35%), בא תור חברת [illegible] שדו"חותיה המאכזבים: גם היא ירדה ב-14%.

טבע נרגעה מעט ממסע העליות הרצוף לאחר פרסום הדו"חות, וסגרה בסוף השבוע בירידה קלה. בסאיטקס – כמו בטבע – הדו"חות לא היו אירוע. על כך מעיד מחיר המניה, שלא השתנה. סיבה אפשרית לכך היא הרוח האופטימית שנשבה בשיחות הוועידה שקיימו מנהלי החברה לאחר הפרסום.

המסר העיקרי היה – שמלבד ארצות הברית, התוליה החולשה בחברה, דבר שניכר גם בדו"חותיה – נהנתה החברה מרבעון חזק עם ביקוש מוגבר לכל מוצריה. נשיא סאיטקס, אריה רוזנפלד, טען שהחברה מטפלת בבעיות השיווקיות שלה בארה"ב ושהיא תציג שיפור הדרגתי בביצועיה בתחום קדם הדפוס בארה"ב. השוק האירופי, שהנחית על החברה את המכה הראשונה לפני כשנתיים, ממשיך לצמוח בשיעורים נאים והחברה נהנית מגידול של 42%. חלק ניכר מהגידול נובע מהתחזקות המטבעות האירופיים מול הדולר. ברבעון השני יש לחברה צבר הזמנות שהוא הגבוה ביותר בשלוש ארבע השנים האחרונות. לעומת זאת, בארה"ב עומד הצבר על 10 מיליון דולר בלבד. גיורא ביתן, סמנכ"ל לנשיא סאיטקס, הסביר שבניכוי הסעיפים החד-פעמיים, הרווח הגולמי של החברה היה 50.6% מהמכירות. הוא מקווה לשיפור ברבעונים הקרובים.

בתחום הדפוס הדיגיטלי צמחה החברה בשיעור של 25% בשנה, וקצב המכירות שלה היום הוא יותר מ-100 מיליון דולר בשנה. אבל החברה עדיין סובלת מקשיים [illegible]. בעתיד הקרוב היא תתחיל למכור את מערכת הדפוס הדיגיטלית בצבע. רוזנפלד מעריך, שהחברה תמכור ב-'96 מאות יחידות של [illegible], מכונת הדפוס הדיגיטלי שפיתחה [illegible]

קס. מחירה של כל מכונה הוא כ-200 אלף דולר, והפוטנציאל הגידול במכירות הוא עשרות מיליוני דולרים.

סאיטקס מציינת כי נהנתה מגידול רב בתחום הכנסות משירותים, שבו היא כוללת גם את מכירות המוצרים המתכלים כמו דיו ונייר, שגדלו ב-45%, וצריכות להסתכם השנה ב-35 מיליון דולר.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
אינדיגו	↓	38.0	−6.8%	26.4
טבע	↓	40.7	−0.5%	17.0
אי.סי.איי	↓	15.6	−2.3%	5.0
אלביט	↑	22.6	2.8%	1.6
ביוטכנולוגיה	↓	3.1	−12.5%	1.1
מדד דאו ג'ונס	↓	4618.3	−0.5%	
מדד נאסד"ק	↑	1004.1	0.3%	

אחת הירידות הבולטות בסוף השבוע היתה של חברת ביוטכנולוגיה. ב-25 במאי השנה הצליחה החברה לקבל אישור של מינהל המזון והתרופות האמריקאי לשיווק הורמון הגדילה בארה"ב. אישור זה בא לאחר שנים שבהן השקיעה החברה מאמצים להיות חלוצה בתחום, ולאחר שינויי הנהלה של מינהל המזון והתרופות האמריקאי – דבר שגרר עיכוב של עוד כמה חודשים. אולם הבעיה הכי גדולה של ביוטכנולוגיה היתה ג'ננטק, שניסתה בכל הדרך לחסום את כניסת ביוטכנולוגיה לשוק האמריקאי, והגישה נגד החברה תביעה על הפרת פטנטים. ביוטכנולוגיה ניצחה במשפט אבל ג'ננטק לא ויתרה, ובסוף השבוע התברר כי השיגה צו בית משפט שמונע מביוטכנולוגיה למכור את הורמון הגדילה בארצות הברית.

הורמון הגדילה הוא חומר שעוזר להתפתחות ילדים. גודל השוק של הורמון זה בארצות הברית מוערך היום ב-300–400 מיליון דולר. פועלות בו רק ג'ננטק ואיליי לילי.

אגב, ג'ננטק הוציאה צו דומה לפני כחודש נגד נובו נורדיסק – חברה דנית שפיתחה גם היא מוצר דומה.

בתגובה להודעה של ביוטכנולוגיה, ירדה המניה ב-12.5%, לקרבת 3 דולר. נראה כי המשקיעים במניה יצטרכו להמתין שוב בסבלנות, עד שיתברר אם החברה תוכל לנצל את פוטנציאל השוק בארצות הברית.

ג'נסן מאיירס ממליצה על פארמוס

חברה ישראלית נוספת הפועלת בתחום הביוטכנולוגיה היא פארמוס, שבהבדל מביוטכנולוגיה, נהנית בתקופה האחרונה מפעילות ערה במניה, וגם זכתה להמלצה חמה בסוף השבוע. חברת ג'נסן מיירס האמריקאית המליצה על קניית מניות פארמוס. בג'נסן מיירס סבורים, כי קנייה כזאת מומלצת רק למשקיעים ספקולטיביים. להערכתם, החברה תגיע לרווחיות רק בשנת '98, ותרוויח אז 2.9 מיליון דולר – 10 סנט המניה, וההכנסות החברה יהיו כ-23 מיליון דולר. אבל עד שהחברה תגיע לרווח זה היא צפויה להפסיד כ-10 מיליון דולר השנה, 2.4 מיליון דולר ב-'96 ו-3.6 מיליון דולר ב-'97.

מניות פארמוס סבלו השנה מירידה חדה, בגלל נפילת בעל המניה הגדול בחברה, דיוויד בלך. זה נאלץ למכור את מניותיו בירידות חדות ופארמוס נפלה בספטמבר '94 מ-6 דולר לדולר. אך השחיקה נבעה גם מקשיי מימון. פארמוס גם נכשלה ב-'94 בהנפקה שנייה לציבור, אבל בחודשיים האחרונים הצליחה לגייס כסף להמשך פעילותה. היום מתמקדת החברה בשיתוף פעולה עם חברות תרופות גדולות לצורך שיווק וקבלת סיוע במימון פעילות המו"פ של החברה.

בשנת '99, מעריכים בג'נסן, תיהנה פארמוס מצמיחה חדה בפעילותה, והכנסותיה צפויות לגדול ל-46 מיליון דולר. החברה תרוויח 12.5 מיליון דולר.

בג'נסן משייכים את פארמוס לסקטור חברות הביוטכנולוגיה, ומזכירים שהיא הגישה לאישור מינהל המזון והתרופות האמריקאי תרופה לדלקות עיניים – הלוטמקס. בנוסף, היא מפתחת עוד כמה תרופות.

מאז הקמתה גייסה פארמוס בהנפקות פרטיות והנפקות לציבור 48.4 מיליון דולר, ו-1.8 מיליון דולר מריבית על מזומנים שהיו ברשותה. להערכת אנליסטים, יש היום לפארמוס די כסף למימון פעילותה עד סוף הרבעון הראשון של '96, בתנאי שהסכם שיתוף הפעולה עם חברות התרופות ייצא לפועל.

רוב גיוס ההון הממשלתי ייעשה מעתה במכשירים לא צמודים

מתחילת השנה גייס האוצר 1.9 מיליארד שקל באג"ח לא צמודות מסוג גילון, מתוך סך גיוס של 4.6 מיליארד שקל באג"ח סחירות. במחצית השנייה ייטה היחס משמעותית לטובת השחר והגילון

מחיר הכסף

יורם גביזון

מגמת החזרה לאיגרות החוב צמודות המדד, שהסתמנה בשבועות האחרונים, התעצמה השבוע. המשקיעים, שהיפנו עורף לאפיק הצמוד במחצית הראשונה של 95' בגלל הריבית השקלית הגבוהה וההאטה בקצב האינפלציה, חוזרים בהדרגה למקלט הצמוד. הביטוי לשינוי הטעמים ניכר בתשואות מדדי אג"ח הצמודות והאפיקים השקליים.

מדד האג"ח צמוד המדד עלה השבוע ב-0.86% נוספים, בעוד שהמק"מים עלו ב-0.12% והגילונים נסחרו כמעט ללא שינוי. בלטו במיוחד איגרות החוב ל-7–10 שנים, שעלו ב- 1.2%

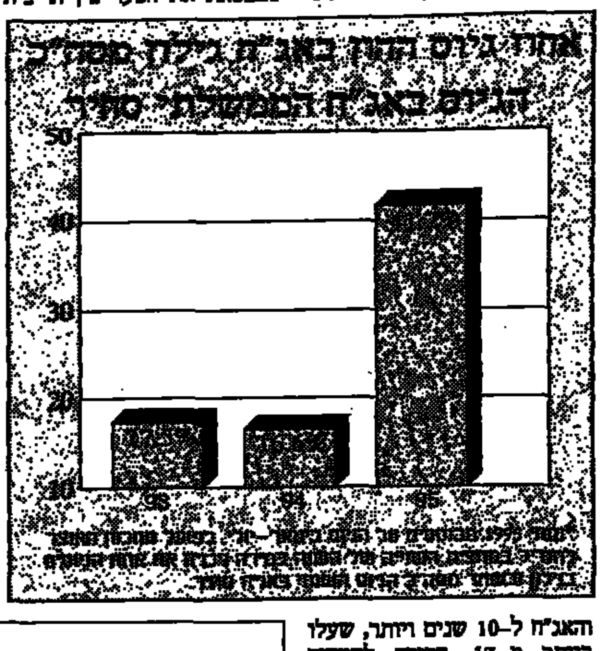

האג"ח ל-10 שנים ויותר, שעלו ביותר מ-1%. הסיבה לצמצום פערי התשואה בין שני האפיקים נעוצה בעיקר בתחום הציפיות האינפלציוניות.

השבוע עשוי אמנם להתפרסם מדד נמוך נוסף – מדד יולי יהיה, לפי ההערכות הבנקים הגדולים, 0.3% עד 0.5% – אבל עיני הפעילים בשוק נשואות קדימה, ומה שהן רואות באופק הוא עלייה בקצב האינפלציה ביחס למחצית הראשונה של 95'. בין השחקנים בשוק שוררת תמימות דעים, שמכאן ועד סוף 95' יהיו המדדים בין 0.8% ל-1.2%. אחד הגורמים העיקריים להאצה יהיה פיחות בשער השקל לעומת הדולר, האצה שתמשוך את מדד מחיר הדיור מעלה.

אדם רייטר, מנתח בכיר בשוק האג"ח, אומר שבטווח של שנה קדימה לא תהיה רווחה כלפי מטה של האינפלציה. הוא מסופק ביחס ליכולת הממשלה לשמור על מסגרת תקציבית נוקשה בשנת בחירות.

ביחס לריבית, נראה שהסיכויים לירידה משמעותית קלושים, בגלל הגידול בכמות הכסף, העלייה בציפיות האינפלציוניות והעלייה ביבוא מוצרי צריכה ביולי. בנק ישראל הצהיר על מחויבותו לריבית ריאלית גבוהה ולאינפלציה חד ספרתית, אך נראה שהעלאה נוספת בריבית אינה מתיישבת עם ניסיונות הבנק המרכזי למנוע תיסוף השקל באמצעות רכישת מט"ח גדולה.

בנוסף לאפשרות של ירידה בריבית הריאלית לטווח הקצר, בגלל יציבות בריבית השקלית ועלייה בקצב האינפלציה, מעיב על האפיק השקלי גורם אחר. בשבועות האחרונים עושה בנק ישראל מאמץ לספוג את עודפי הנזילות הנובעים מהמרות גדולות של מט"ח, על ידי הנפקה מוגברת של המק"מים וסגירה הדרגתית של החלון המוניטרי. לראשונה בחמש שנים לא התקיים המכרז המוניטרי היומי לבנקים. חידוש אחר שהנהיג השבוע הבנק המרכזי היה מכרז הסוף, שבאמצעותו ספג הבנק 755 מיליון שקל. בנק ישראל מכר לבנקים דולרים תמורת שקלים לארבעה שבועות. השקלים יוחזרו לבנקים בתום התקופה, בריבית המכרז 7.9%, שמבטאת את הפער בין הריבית השקלית לריבית הדולרית בחו"ל. הגברת קצב ההנפקות של המק"מים תגרום לעלייה בתשואות הגילונים ותייקר את מחיר הגיוס לאוצר באפיק זה.

כל הסימנים מורים, שהממשלה תממש השנה את הגירעון בספר התקציב, וכבר עתה ברור, שהכנסות ההפרטה יהיו קטנות ב-2 מיליארד שקל לפחות מהמתוכנן. מכאן, שהגיוס הממשלתי נטו יהיה גדול ממחזור הקרן, בתוספת 2.7 מיליארד שקל, כמתוכנן. הלקוח הטבעי להיצע של אג"ח בשוק הראשוני הן קופות הגמל. אבל באלה נמשכה הצבירה השלילית גם ביולי, אף כי בקצב מואט.

כל עוד אין שיפור מהותי בביקוש הבסיסי לאג"ח צמוד מדד מצד קופות הגמל, עלולה האצה בגיוסים להעיב את מצבו של האפיק הצמוד. אך הציר המרכזי של תוכנית הגיוסים הוא דווקא האפיק השקלי הלא צמוד.

האוצר דבק במטרתו – לרדת מההצמדה – וזה בא לידי ביטוי בעלייה ההדרגתית במשקל הגילון בכלל הגיוסים באיגרות חוב סחירות. מאז הונפק לראשונה ביוני 92', גדל משקלו של הגילון ל-41.7%, בינואר-יולי 95'. המוטיווציה להעמיק את הגיוס באפיק השקלי גדלה לנוכח העלות הגבוהה של הגיוסים באיגרות החוב הצמודות. השבוע נסגרה הנפקת הגליל בתשואה ברוטו של 4.65%, השגיא ב-4.5%, והכפיר ב-5.32%.

אם ייכנס השבוע לרשומות התיקון לתקנות המיסוי של הגילון, ינפיק האוצר את הסדרה החדשה של הגילון, שהריבית עליה תמוסה. ב-23 בחודש תצטרף השחר לארסנל הלא צמוד של האוצר. בשלב ראשון מתכוון האוצר להנפיק סדרה של 50 מיליון שקל; לאחר הנפקת הניסיון הוא יעשה שימוש מאסיבי בגילון ובשחר. אם עד כה היה הגיוס בגילון 40% מהיקפי הגיוס של אג"ח סחירות, במחצית השנייה של 95' עשויה להתהפך הפרופורציה והגילונים והשחר יהיו רובו המכריע של הגיוס.

לדברי נידית אתר-דורון, הראית על גיוס ההון באוצר, יגויסו השבוע 100 מיליון שקל בשגיא, 100 מיליון שקל בגליל, 50 מיליון שקל בכפיר, 70 מיליון שקל בגלבוע ו-170 מיליון שקל בגילון. בסך הכל יגויסו בשבוע הבא 490 מיליון שקל, לעומת 456 מיליון שקל בשבוע שעבר. כלל הגיוסים באג"ח סחירות באוגוסט יסתכם ב-2.3-2 מיליארד שקל. בספטמבר מחכה לאוצר פדיון ענק של 4 מיליארד ש': 3 מיליארד מתוכנית חיסכון ומיליארד נוסף ברוטו מפדיון אג"ח מיועדות.

הבנקים המסחריים נערכים למיחזור ומציעים תוכניות חיסכון צמודות מדד לשנתיים-שלוש, בתשואות של 4.3%-4.2%, שכמותן לא היו במקומותינו כבר יותר מחמש שנים. כמה בנקים אף מציעים תוכנית חיסכון לעשר שנים, עם תחנת יציאה לאחר 3 שנים, ב-4.75% ריבית. הצלחת הבנקים למחזר את כספי תוכניות החיסכון תשפיע לטובה על האג"ח הצמודות לטווח הקצר.

בנק הפועלים אומר, בסקירה השבועית שלו, שברמת התשואה הקיימת, יש עדיפות להשקעה באג"ח הבינוניות ובכפירים. הסדרות הארוכות של הכפירים נסחרות ב-3.5% מתחת לשחר. לגבי האפיק השקלי, יש עדיפות למשקיעי הנטו לאג"ח הלא צמודות, אבל בהתחשב בתחזית האינפלציה בעוד שנה, האג"ח השקליות הלא צמודות מגלמות למשקיעי הברוטו תשואה ריאלית זהה לזו שבאג"ח הצמודות.

בבנק לאומי מצביעים על החשש לעליית תשואות נוספת בטווח הבינוני-קצר באג"ח הצמודות, בגלל הגידול בהיקפי הגיוס הממשלתי. ביחס לאפיק השקלי אומרים בל"ל כי בהנחה של אינפלציה 9% ב-12 החודשים הבאים, המק"מים מניבים תשואה ריאלית של 3%-4%. אבל בכלל הסכנה להתגברות לחצים אינפלציוניים והסיכוי לעליית ריבית בעוד יותר מחצי שנה, מוטב לקנות מק"מ לטווח של חצי שנה, לקבע ריבית לתקופה זו ואחר כך להחליפם במק"מים.

ריבית בנק ישראל	
ריבית בנק ישראל	13.20%
מכרז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע), נומינלי	13.48%
ריבית דביטורית	
ריבית פריים, נומינלי	14.70%
אשראי לציבור (משוקלל), אפקטיבי	19.00%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	21.30%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	18.10%
אשראי און־קול, נומינלי	13.60%
אשראי און־קול, אפקטיבי	14.70%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף שקל	8.80%
פח"ק ליום – חצי מליון שקל	10.25%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף שקל	10.90%
מק"מ לחודשיים	13.82%
מק"מ לשנה	13.87%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	2.60%
אג"ח צמוד מדד ל-5 שנים (נטו)	2.81%
אג"ח צמוד מדד ל-10 שנים (נטו)	2.77%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל-3 חודשים	5.891%
שטרלינג – ליבור – ל-3 חודשים	6.865%
מארק – ליבור – ל-3 חודשים	4.458%

יחסי חברות בנות ואמהות מול האינטגריטי של בעלי שליטה

הצעת חוק החברות החדש ממליצה לאפשר לחברה לרכוש את מניותיה. ניתן להבין המלצות אלו ואף להחמיא למנסחיהן במישור התיאורטי הטהור. אלא שתנאי הרכישה מהווים פתרון כשבעלי השליטה מגלים "אינטגריטי" כלפי יתר בעלי המניות – ובפועל אנחנו רחוקים מאוד ממצב זה

מאת עמיקם לביא

אולם הישיבות בבניין המפואר של חברת פויכטנגר תעשיות היה מלא. פויכטנגר היא אחת החברות הוותיקות והרווחיות ומניותיה כלולות בתיקי רוב מנהלי קרנות הנאמנות והמשקיעים הגדולים.

הנושא באסיפת בעלי המניות בחברה היה הנפקת חברה בת והקצאת מניות בה לבעלי השליטה בפויכטנגר במחיר אטרקטיבי לפני ההנפקה.

כרגיל במקרים כאלה, התעוררה מחלוקת, ובראש המתנגדים להנפקה ולהקצאה עמדו נציגי חברת אלקו, שהפכה לבעל מניות מוביל בפויכטנגר באמצעות רכישות בבורסה.

במהלך ההצבעה נשאלו בעלי השליטה על ידי אחד המשתתפים המוסדיים אם חברה בת הרשומה בדו"חות הכספיים כבעלת מניות (לא החברה הבת המיועדת להנפקה) מיוצגת בהצבעה ומניותיה משתתפות בהצבעה. בתגובתם הודו בעלי השליטה כי אכן זהו המצב וכי דירקטוריון החברה הבת החליט על צורת ההצבעה. מובן שדירקטוריון זה מורכב מעובדי החברה האם הנתונים למרות בעלי השליטה.

המשתתפים המוסדיים הביעו כמובן תרעומת על כך שמניות בבעלות חברה בת (והיינו, השייכות לכל בעלי המניות בחברה האם) משתתפות בהצבעה לטובת קבוצה אחת של בעלי מניות בחברה האם כנגד קבוצה אחרת.

המשתתפים שמו לב כי נציגי אלקו, שהיו פעילים מאוד באסיפה, הודיעו פרופיל כשהועלתה שאלת הצבעת החברה הבת. אולי אין קשר בין הדברים, אבל גם חלק ממניות אלקו מוחזק בידי חברה בת ואולי גם שם יתעורר פעם הצורך לנצל את כוח ההצבעה. למעשה, במספר רב של חברות בורסאיות מוחזקות מניות החברה בידי חברה בת ואפשר לשער כי היו מקרים נוספים של שימוש בזכויות ההצבעה שלהן לטובת האינטרסים של בעלי השליטה בחברה האם.

אין הכוונה לדון כאן בפויכטנגר ואלקו, חברות שכל תיק השקעות יכול היה להתברך בהן, ומה גם שההנפקה שעמדה לדיון בוטלה בשל התנגדות הבורסה. השאלה היא אם ניתן להשתמש בכוח ההצבעה שבידי החברה הבת, ואם בכלל יכולה חברה בת לרכוש ולהחזיק במניותיה של חברה האם.

כידוע פקודת החברות אוסרת על חברה לממן רכישת מניותיה שלה, כשהפרשנות המשפטית היא שאסור בכלל לחברה לרכוש את מניותיה, מחשש שבכך נפגעות זכויות נושי החברה. מובן שמבחינה הכלכלית המעשית אין הבדל בין חברה הרוכשת את מניותיה במישרין או באמצעות חברה בת. קיימות כנראה חוות דעת משפטיות המתייחסות לשאלה והוכן ודאי קובעות שניתן חוקית לרכוש באמצעות חברות בנות. מובן שרוב חוות הדעת הוכנו בידי חברות שהיה להן אינטרס בתוצאה זו וביקשו לה הכשר משפטי. לפיכך, רבים בטוחים שאין כל בעיה משפטית בעניין.

יש לזכור כי הבנקים שוויסתו את מניותיהם נמנעו מלהשתמש לצורך זה בחברות בנות ופיתחו מנגנונים מסובכים אחרים שתוארו בהרחבה בדו"ח ועדת בייסקי. החוק כיום אינו שונה בהקשר זה מהחוק שהיה קיים בתקופת הוויסות, שגם הוא צוין בתשקיפי הבנקים.

מכל מקום, בחוק אין כל איסור או מגבלה ספציפיים על שימוש בכוח ההצבעה שבידי החברה הבת, ואם אמנם מותרת אחזקת מניות בידי החברה הבת, אין מניעה ומגבלה חוקית לגבי השימוש בכוח ההצבעה של מניות אלו. הסיבה השכיחה שמביאים להצדקת האיסור על החברה לרכוש את מניותיה הוא הצורך להגן על הנושים במקרה שהחברה נכנסת לקשיים. סיבה זו קיימת גם אם הרכישה מבוצעת בידי החברה הבת.

המצב החוקי הנוכחי פחות מעניין. לאחרונה פורסמה הצעת ועדה בראשות השופט העליון ברק לניסוח חוק החברות החדש, הנוקטת גישה חדשה ביחס לאפשרות שחברה תוכל לרכוש את מניותיה.

הצעת חוק החברות מאפשרת לחברה לרכוש את מניותיה שלה אם מתקיימים 3 "תנאי רכישה":

● 1. אין ברכישה כדי לגרום לכך ששווי נכסיה השוטפים של החברה יפחת משווי התחייבויותיה השוטפות.

● 2. אין חשש סביר שהרכישה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בהתחייבויותיה בהגיע מועד פירעונן.

● 3. הסכום שיושקע ברכישה אינו עולה על הרווח המתואם המצטבר של החברה בשנתיים האחרונות.

מניה שנרכשה בידי החברה שהנפיקה אותה הופכת למניה "רדומה", והיינו מאבדת את זכות ההצבעה והזכות לקבלת דיווידנד. לחברה הזכות למכור את המניה ואז היא מתעוררת מתרדמתה ומחזירה לעצמה את זכויותיה המלאות.

הצעת החוק מאפשרת במפורש לחברה בת לרכוש את מניות החברה האם כפוף לכך שבאותו זמן מתקיימים בחברה האם "תנאי הרכישה" שתוארו לעיל. מניות שנרכשו בידי החברה הבת אינן מאבדות את זכותן להצביע ולקבל דיווידנד.

ניתן להבין המלצות אלו ואף להחמיא למנסחיהן במישור התיאורטי הטהור. תנאי הרכישה מהווים פתרון הגיוני במצב שבו מגלים בעלי השליטה מה שנקרא בפי יו"ר ניירות ערך "אינטגריטי" כלפי יתר בעלי המניות, מצב שאליו יש לשאוף לדעת מינסקין – אך אנו רחוקים מאוד ממנו.

בפועל המצב השכיח הוא שבעלי שליטה בחברות מנצלים כל הזדמנות וכל פרצה בחוק כדי להעביר לכיסם את משאבי החברה מבלי לשתף את ציבור המשקיעים. כל מי שמייצג משקיעים מוסדיים נוכח כמעט בכל אסיפה. אין ספק שהדירקטורים המוצעים מרחיבים במידה רבה את אפשרויותיהם וכוחם של בעלי השליטה על חשבון יתר בעלי המניות.

ברור שהרדמת זכות הצבעה אינה נייטרלית מבחינת השלכותיה על מאזן הכוחות בין בעלי המניות. אם החזקה של 50% מהמניות מבטיחה שליטה בחברה, יוכל בעל השליטה לגרום לכך שהחברה תרכוש ותרדים 20% מהמניות ואז די לו בהחזקה של 40% כדי להבטיח שליטה.

מובן גם שבעל השליטה יוכל לגרום לכך שלפני אסיפה בה נדרש כוח הצבעה תמכור החברה את המניות הרדומות לאדם או לגוף שיצביע איתו, ולאחר ההצבעה יחזרו המניות לחברה. אך לפי הצעת החוק אין כל סיבה שהרכישה תיעשה באמצעות החברה עצמה כשניתן לבצעה באמצעות חברה בת: אז זכויות ההצבעה נשמרות כך שלאחר רכישה של 20% באמצעות חברה בת די לבעל השליטה להחזיק ב-30% מהמניות כדי להבטיח שליטה.

האחריות להתקיימותם של "תנאי הרכישה" מוטלת על הדירקטורים, אבל כיצד ניתן לבדוק אם קיים חשש סביר שהרכישה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בהתחייבויותיה בעוד 5 או 10 שנים? לגבי התנאי הראשון ששווי הנכסים לאחר הרכישה יעלה על שווי ההתחייבויות יש להעיר, כי בנתונים מאזניים אפשר לשחק.

התלות הבעייה לבדוק את התקיימות תנאי הרכישה בחברה האם גם על חברה בת הרוכשת מניות בחברה האם מניחה, בלי בסיס, שלחברה הבת יש מידע מספיק על ספרי האם.

בדברי ההסבר להצעת החוק מוקדש מקום נרחב לתיאורית ה"אורגנים" המפעילים את החברה וההיררכיה ביניהם. ואולם תיאוריה זו משתבשת לחלוטין כשחברה בת (שהדירקטורים בה הם לרוב עובדי החברה האם) עשויה להכריע מכוח החזקותיה במניות החברה האם במינוים ופיטוריהם של דירקטורים בחברה האם.

דברי ההסבר אינם נותנים כל סיבה לצורך בשינוי המאפשר לחברה לרכוש את מניותיה ולהכשר לרכישת מניות חברה אם בידי חברה בת. לפיכך, ובשל ניצול השליטה שתואר לעיל, רצוי שהמלצות הוועדה בעניין זה לא תתקבלנה.

גם עד להשלמת החקיקה החדשה בדיני החברות חשוב למצוא דרכים כדי לוודא שכוח ההצבעה בחברה הבת לא ינוצל באסיפות החברה האם.

הכותב הוא מנהל קרנות רקלה של הבנק הבינלאומי

שבעת מנגנוני הביטחון לעסקת תמר־גזית

קופת הגמל תמר רכשה מגזית ליסינג איגרות חוב ב-20.2 מיליון שקל. איגרות החוב גובו בתיק הלוואות של 28 מיליון שקל ובששה רכיבים נוספים שיבטיחו אותן

עלייה של יותר מ-1% באג"ח הארוכות היא תופעה חריגה בשוק האג"ח ב-95'. מכיוון שהגורמים הדומיננטים בטווח זה הם קופות הגמל, חיפשו הפעילים בשוק את טביעת אצבעותיהן של הקופות בעלייה. פעילות של קופות, שניתן להתחקות אחריה בוודאות, היתה השבוע דווקא במקטע הלא סחיר.

ביום חמישי שעבר דיווח בנק ארגים על מכירת תיק הלוואות תמורת 27.3 מיליון שקל, לגמול ולקופות גמל אחרות. עסקה זו נעשתה שבוע לאחר שקפ"ג תמר רכשה מגזית איגרות חוב, שהכיסוי שלהן בתיקי ליסינג. הייחוד של העסקה הוא מנגנוני הביטחון שתמר יצרה לאיגרות החוב.

רו"ח חיים בן דוד, שפעל מטעם הקופה, בדק את תיק ההלוואות והמליץ להקטין אותו לפי הפרמטרים המקובלים, כמו יכולת ההחזר של הלווה והיסטוריית ההחזרים של ההלוואה. זרמי המזומנים הנובעים מהחזרי ההלוואות ייקלטו בחברת ביניים שתוקם לצורך זה. חברת הביניים היא הבעלים של ההלוואות, ואין קשר בינה לגזית. האחריות לה תופקד בידי נאמן מטעם קופת הגמל.

איגרות החוב שרכשה קופת הגמל תמר, ב-20.2 מיליון שקל, נושאות ריבית של 5.4% ומגובות בתיק ליסינג הכולל 700 הלוואות לרכב, בשווי 28 מיליון שקל. תוחלת החיים הממוצעת של התיק היא שנתיים. ההלוואה האחרונה תסתיים בעוד חמש שנים.

איגרות חוב שהנפיקה גזית לתמר נחלקות לשתי סדרות. סדרה א' היא ראשונית בקבלת התשלומים, והנאמן שלה מקבל את זרמי המזומנים הכוללים 100% מההחזר החודשי של הקרן והריבית. סדרה ב' של איגרות החוב מקבלת את יתרת התשלומים החודשיים בגין הלוואות הרכב, וסך התזרים החודשי שתקבל חברת הביניים יהיה גבוה ב-25% לפחות מהתזרים הנדרש כדי לעמוד בהחזרי הקרן והריבית לאג"ח. בנוסף, כל כלי הרכב שנרכשו על ידי לקוחותיה של גזית שועבדו לחברת הביניים.

מה שמבטיח עוד את כספי הקופה היא העובדה שתמר היא המוטב של פוליסות הביטוח שהוצאו לכלי הרכב, שנרכשו במסגרת עסקות הליסינג של גזית. כך, למשל, אם כלי הרכב שנרכש בליסינג מגזית יהיה מעורב בתאונה ויוגדר "טוטל לוס", כספי הביטוח יועברו לחברת הביניים.

נדבך ביטחון אחר שיצרה תמר הוא קבלת ערבות מגזית, שבמקרה שתשלומי ההלוואות לא יגיעו להיקפים הנדרשים על פי תנאי איגרות החוב שהנפיקה לתמר, תקבל חברת הביניים את הסכומים החסרים מקופת גזית.

שורה זו של מנגנונים מאפשרת לקופת הגמל של תמר להתייחס לאיגרות החוב שהנפיקה לה גזית כאל אג"ח בעלות דירוג AA, שמשלמות ריבית גבוהה ב-0.5% מהריבית על איגרות החוב הממשלתיות לפרק זמן זהה.

עסקה זו מגוונת את תיק ההשקעות של תמר, מאפשרת לה לקבוע תשואה גבוהה יחסית ולקצר במידה מסוימת את תיק הנכסים של תמר, שבאורח מסורתי נוטה לכיוון הקצה הארוך של הקשת. מבחינת גזית, העסקה עם תמר משחררת מקורות ומותירה בידה מרווח של כ-1%-1.25% – הפער בין הריבית שתשלם לתמר לריבית השנתית הממוצעת על הלווים בתיק.

רשות הדואר מזמינה אותך ליום עיון על שיטת השיווק של העתיד:

שיווק 1:1

Don Peppers

דון פפרס, מחבר רב המכר הנבחר "שיווק 1:1", הספר שמגדיר מחדש את מטרות השיווק והקשר עם הלקוח: משיווק המוני – לשיווק ללקוח הבודד! דון פפרס מגיע לישראל ב-5/9/95

לקהל המנהלים הישראלי זוהי הזדמנות חד-פעמית לפגוש את "אייאקוקה של השיווק" - דון פפרס, שספרו "שיווק 1:1" הוכרז כ"ספר השנה" ואפילו "ספר העשור" ע"י מנהלים ומומחי שיווק מובילים בארץ ובארה"ב. ביום העיון ישתתפו גם מנהלים בכירים מהארץ, שיעסקו בהיבטים השונים של המעבר לשיווק ישיר ובטיפוח הלקוח הקבוע.

יום העיון יערך במרכז הקונגרסים, דן פנורמה, ת"א ביום ג' 5.9.95 בשעות 9:00-16:00

בתכנית:

■ דון פפרס, מנכ"ל ומייסד MARKETING 1:1 ארה"ב: שיווק 1:1 הלכה למעשה; בעיות והזדמנויות בישראל ובעולם; דוגמאות מהעולם ומבט לעתיד

■ שי צור, סמנכ"ל לשיווק, רשות הדואר: עקרונות וכללים של השיווק הישיר

■ גיל פרץ, מנכ"ל משותף, המרכז הישראלי לשיווק ישיר: כיצד לפתח ולטפח יחסים עם הלקוח!

■ רון לנדברג, מנהל אגף ושתית ושיווק, מוטורולה תקשורת ישראל: כללי "עשה" ו"אל תעשה" בהחדרת מוצר בשיווק ישיר

שיווק ישיר בישראל - ניתוח הצלחות וכשלונות. פאנל מומחים בהשתתפות:

■ אבי ארזי, סמנכ"ל לשיווק UMI

■ בצלאל ליבנה, סמנכ"ל שיווק כ.א.ל ויזה

■ יהושע בקולה, מנהל יבם ישיר/יבם ישראל

דמי השתתפות: 495 ש"ח כולל מע"מ (כולל ארוחת צהריים)

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לשיווק ישיר, טל' 03-5794422

אל תחמיצו! מספר המקומות מוגבל

רשות הדואר – דוארים קדימה

תדיראן כבר לא צריכה אפולוגטיקה

משה הרדביץ, מנכ"ל תדיראן מוצרי צריכה, כבר לא נזקק הפעם לאפולוגטיקה. לאחר הפסד תפעולי של 3 מ' ש' ברבעון הראשון של 95', עברה תדיראן צריכה לרווח תפעולי של 10.4 מ' שקל ברבעון השני של 95'. ההסבר לתוצאות הטובות ברבעון הזה, כמו לתוצאות המאכזבות ברבעון הקודם, הוא מקרר האפולו. תדיראן צריכה השקיעה כ-6 מ' ש' בהוצאות הפרסום ברבעון הראשון, בניסיון להחדירו לשוק. ההוצאה הגדולה מחקה את הרווח הגולמי ברבעון הראשון, אבל השתלמה ברבעון השני. לדברי הרדביץ, במחצית הראשונה של 95' מכרה החברה יותר מקררים מב-94' כולה.

ענף אחר שפרח ברבעון השני הוא המזגנים. תדיראן צריכה, כמו גם אלקטרה צריכה, שטרם פרסמה מאזניה, נהנית מביקושים גדולים למזגנים בארץ ובחו"ל.

היצוא של תדיראן צריכה (85% ממנו מזגנים) קפץ ל-14 מ' ד' ברבעון השני, לעומת 7 מ' ד' ברבעון המקביל ב-94', ו-7 מ' ד' בראשון של 95'. תדיראן מייצאת בעיקר לספרד, טורקיה, יוון, איטליה וצרפת.

תדיראן צריכה הצליחה להעלות את מחיר המזגנים בשוק המקומי. פתיחת השוק ליבוא מיפאן (סניו) עלולה להקשות בעתיד את התחרות בשוק זה. למרות הגידול הרב במכירות המקררים והמזגנים בשוק המקומי, חלה ברבעון השני עלייה מתונה בלבד במכירות לשוק זה (כ-3%) ביחס למקביל ב-94'. המכירות עמדו על 102 מ' ש'. קצב צמיחה מתון זה נובע מהולשה ביבוא ובפעילות הקמעונאית של תדיראן צריכה. שחיקת הדולר ופתיחת השוק המקומי למקורות יבוא זולים כמו סין, והורדת המכסים על יבוא מארה"ב ואירופה שחקה את מחירי המכירה של מוצרי החשמל.

התוצאה של גידול במכירות המזגנים והמקררים, מול ירידה בפעילות המסחרית, היא עליית חלקו של הסקטור התעשייתי ל-76% ממחזורה של תדיראן צריכה, במחצית הראשונה של 95'. לדברי הרדביץ, כל הרווח הגולמי של החברה בתקופה זו נבע מהפעילות התעשייתית. כך שהרווח הגולמי בתחום התעשייתי הגיע במחצית הראשונה של 95' לכ-24%. הרווח הגולמי השפע, לדבריו, מהתייקרות חומרי הגלם, המהווים כ-50% ממחיר המוצר.

הסעיף שבו ניכר השיפור הבולט במאזנה של תדיראן צריכה ברבעון השני הוא הרווח התפעולי, שהגיע ל-7.1% מהמחזור, למרות שהפעילות המסחרית הניבה הפסדים תפעוליים. אחת הסיבות לשיפור היא הקטנה של תקציבי פרסום ברבעון השני. לדברי הרדביץ, זה נבע מביקוש רב למקררים, מעבר ליכולת הייצור.

עוש"פ – מנוף ודקלוג הפסידו 900 אלף ד' ברבעון

כמעט חצי שנה נסחרת מניית עוש"פ בדיסקאונט גבוה ביחס לאחזקה הסחירה שלה – 51% ממניות סקנומטיקס. דיסקאונט זה גדל במיוחד בשבועות האחרונים בשל זינוק במחיר סקנומטיקס, שעלתה השנה ב-30%. לשווי שוק של מ' ד'. כלומר, שווי המניות שעוש"פ מחזיקה בהן כפול ויותר משווי השוק שלה. אחד ההסברים לפער היה התוצאות הכספיות של החברה, ששנים רבות לא נשאה בשורה למשקיעים. ברבעון הראשון של 95' נראה היה שהיא עומדת בפני שינוי מגמה. אבל עם פרסום הדו"חות לרבעון השני, ביום חמישי שעבר, נראה כי השינוי עוד לא כאן.

הדו"חות גם היום הסבר חלקי לדיסקאונט האחזקות האחרות של עוש"פ. ברבעון הזה היא הגדילה את המכירות ב-3.6 מ' ד' בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, בזכות סכנומטיקס, שהיה לה רבעון טוב, עם גידול ברווח ובמכירות. גם חברת מנוף תרמה לגידול הזה, אבל הסיפור בדו"ח סייד למנוף ודקלוג, שתי החברות שרכשה עוש"פ בשנים האחרונות, הממשיכות להפסיד (855 אלף ד' ברבעון השני), הן שגרמו לה להציג הפסדים. הפסדים אלה, מסבירים בחברה, הם תוצאה של המשך התרחבות החברות ומאמצי החדירה לשווקים חדשים, במיוחד בארה"ב. בחברה מאמינים בשתי החברות וטוענים שתוצאותיהן ישתפרו במחצית השנה הבאה. ואם בתחום הרווחים עוש"פ עדיין חלשה, הרי בתחום גיוסי ההון היא מצליחה. עוש"פ סיימה בשבוע שעבר הנפקת זכויות שהרימה לקופתה 5 מ' ד'.

עוש"פ (באלפי דולרים)

הרבעון השני	'95	'95
הכנסות	9,914	6,435
רווח גולמי	7,684	4,870
הוצאות מו"פ	1,867	956
הוצאות מכירה	4,137	2,573
רווח תפעולי	678	438
הוצאות מימון	99	93
הפסדים מכאוח'	355	285
הפסדים מכח	501	236
רווח נקי	(277)	966
מחצית ראשונה	**'95**	**'94**
הכנסות	18,074	12,233
רווח גולמי	9,378	13,701
הוצאות מו"פ	3,528	2,021
הוצאות מכירה	7,705	4,906
רווח תפעולי	744	(3,192)
הפסדים מכאוח'	601	295
הפסדים מכח	803	(1,502)
רווח נקי	(684)	(935)
רווח למניה ($)	(0.1)	(0.14)
מחיר מניה ($)	2.7	
הון עצמי	10.9	
שווי שוק	20.0	

ג'יאוטק – הפסד של 12.4 מיליון דולר ברבעון

הרבעון השני של 95' הוא כנראה האחרון לפני שג'יאוטק תתחיל לרשום הכנסות ממכירת המערכת שהיא מפתחת בשנתיים האחרונות – תקשורת סלולרית. בינתיים, עיקר ההכנסות בתחום שבו פועלת החברה – תקשורת SMR – מגיע מהחברה הבת באנגליה, נשיונל בנר הריי.

ההכנסות מתחום התקשורת גדלו ב-1.3 מ' ד' והסתכמו ב-7.9 מ' ד'. גידול זה הושג באמצעות עלייה במספר המנויים של החברה באנגליה: מ-43.8 אלף במחצית הראשונה של 94' ל-52.4 אלף במחצית 95'. נשיר בל תרמה לג'יאוטק הכנסות בסך 6.1 מ' ד' ברבעון הזה, לעומת 4.7 מ' ד' ברבעון המקביל, הכנסות של 11.9 מ' ד' במחצית השנה.

כמו בעבר, החברה ממשיכה להפסיד. ברבעון השני של 95' הסתכם ההפסד ב-12.4 מ' ד', לעומת 9.1 מ' ד' ברבעון המקביל. במחצית הראשונה של השנה הפסידה החברה 25 מ' ד'. ההפסדים נבעו מפיתוח ופריסת המערכת באזורים שבהם תפעל.

ג'יאוטק (במיליוני דולרים)

הרבעון השני	'95	'94
הכנסות	20.3	16.1
רווח גולמי	9.3	5.6
הוצאות מו"פ	6.0	4.7
הוצאות מכירה	5.4	4.8
הוצאות הנהלה	4.9	6.7
רווח תפעולי	(11.8)	(9.0)
רווח נקי	(12.3)	(9.1)
מחצית ראשונה	**'95**	**'94**
הכנסות	39.5	31.7
רווח גולמי	17.5	10.0
הוצאות מו"פ	14.6	9.5
הוצאות מכירה	8.8	10.3
הוצאות הנהלה	12.2	8.4
רווח תפעולי	(25.1)	(16.1)
רווח נקי	(26.1)	(16.3)
רווח למניה ($)	(0.54)	(0.35)
מחיר מניה ($)	8.6	
הון עצמי	81.8	
שווי שוק	447.8	

ת. מד תעשיות בע"מ

החלטה על חלוקת דיווידנד במזומן

ניתנת בזאת הודעה כי מועצת המנהלים של החברה החליטה ביום 11/08/95 להכריז על חלוקת דיווידנד ביניים ראשון במזומן בגין שנת 1995 בשיעור של 15.9% מהערך הנקוב הנפרע של מניות החברה.

הדיווידנד יחולק לבעלי המניות בחברה על־פי שיעור החזקתם היחסי בהסתמך על הערך הנקוב של מניותיהם.

מהדיווידנד דלעיל ינוכה מס הכנסה במקור בשיעור של 25% על־פי הדין.

התאריך הקובע בפנקס לגבי הזכות של בעלי המניות לקבלת הדיווידנד הוא 16 באוגוסט 1995 יום "האקס" הוא 17 באוגוסט 1995 ויום התשלום יחול ל־31 באוגוסט 1995.

בפקודת ההנהלה

מזכיר החברה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה מקומית לתכנון ולבנייה ת"א יפו בקשה להיתר בנייה של מבנה מגורים ברחוב [illegible] מס' 8 גוש 6624 חלקה 224 תיק בנין 0865-005 בקשה מס' 95-1224

הכוללת את ההקלות הבאות:

הבלטת מרפסות לחזית בשעור של 2.0 מ' מעבר לקו בנין המותר 0.0 מ' הגבהת מעקה הגג. בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להיפגע מאישור הבקשה, יכול לעיין בבקשה הנמצאת במחלקת רישוי בנייה [illegible] בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין

יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבנייה תל-אביב יפו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שווקים / יואב קידר

הדולר ב–1.44 מארק, 94 ין

ירידות בדאו ג'ונס ועליות בנאסד"ק. היחלשות בשוק האג"ח בוול סטריט

מטבעות

הדולר ממשיך לספק את הסחורה. לפחות מבחינתנו. זו הפעם השנייה שסקירת השווקים היומית שלנו השבוע נפתחת לה עם שוקי המטבע בעולם – ולא בכדי. השנה הזאת תיזכר כנראה כשנת "ברנרת הדולר בעולם".

שינוי הסנטימנט האחרון סביב הדולר משך אותו בסוף השבוע לרמות הגבוהות מזה חמישה חודשים מול הין היפאני והגבוהות מזה כחודשיים מול המארק.

הדולר, שפתח את ההתחזקות שלו עוד ביום חמישי בלילה בניו יורק הזה את יום המסחר האחרון לשבוע ברמה של 1.43 מארקים ו–93.5 ין במזרח – עלייה של כ–1% משערי הסגירה הקודמים.

עם פתיחת המסחר בניו יורק התקדם המטבע האמריקאי לרמות של 1.44 מארק ו–94 ין כשהוא סוגר את השבוע בעלייה של כ–3% מול שני המטבעות האלה.

מאז הגיע הדולר לשערי השפל ההיסטוריים שלו מול המארק והין הצליח המטבע להפגין התאוששות נאה של 17.3% מול הין ו–6.6% מול המארק, כשהסיבוב האחרון שלו מונע מציפיות להפחתת ריביות בגרמניה והזרימה של כספים יפאניים אל הדולר בעקבות ההקלות של הממשלה היפאנית כלפי השקעות בחו"ל.

לכל אלה אפשר כנראה להוסיף סיבות משניות כמו הערכות כי הפדרל ריזרב אינו מתכוון להפחית את הריבית בארה"ב, ושמועות תזזיות על הימורים של ג'ורג' סורוס על הדולר בסוף השבוע. את השמועות האלה, דרך אגב, צריך כמובן לקחת עם גרגר מלח. אם הדולר היה יורד, אזי יש להניח כי השמועה ברחוב היתה ש"אשף הפיננסים מאס במטבע האמריקאי".

את שינוי האווירה הכללי סביב הדולר אפשר היה לזהות בסוף השבוע דרך ציטוטי סוחרי מטבע ברשתות הפיננסיות.

חלקם העיזו לנקוב ביעד שלא פחות מ–100 ין לדולר ו–1.5 מארק לדולר בחודשים הקרובים – היעד שרק לפני חודשיים היה מעלה בדל חיוך רחב אצל רבים מאיתנו.

אחרים הזכירו את ההתערבויות המאסיביות של הבנק היפאני והפדרל ריזרב לטובת הדולר בחודש האחרון כגורם משפיע. ביום רביעי האחרון הודיע הבונדסבנק הגרמני על הפחתה סמלית של ריבית הרכישה החוזרת ל–14 יום לרמה של 4.45% מ–4.5% – וסיפק בכך ציפיות גוברות להפחתה של ריבית הדיסקאונט והעדפת הדולר על פני השקעה במארקים.

"השאלה היא לא האם יפחית הבנק הגרמני את הריבית, אלא מתי", אמר ג'ים רפאל מנאט וסט בניו ג'רסי. גורם נוסף שצויין הן מכירות של מארקים תמורת לירות ופזטות באירופה כדי לזכות בשיעורי ריבית העדיפים באיטליה ובספרד. במהלך המעבר הזה נאלצים המשקיעים לרכוש דולרים ומוסיפים אולי שמן למדורה. במסגרת המסחר הצולב באירופה המשיך המארק להיחלש מול המטבעות השכנים בעוד הדולר מתחזק מולם. הדולר נסחר תמורת 4.95 פרנקים צרפתיים לעומת 4.899 פרנקים ביום חמישי; 1.1958 פרנקים שוויצריים מול 1.1771 פרנקים; ו–1,600 לירטות מול 1,583 לירטות יום קודם לכן. הליש"ט נחלשה ל–1.571 דולר לעומת 1.591 דולר.

וול סטריט

את סוף השבוע סגרה וול סטריט ביום מסחר שלישי ברציפות של ירידות בדאו ג'ונס, במסגרת מה שנראה כהתעייפות כללית.

הסיבה הרשמית לירידה של 25.3 נקודות או 0.55% ביום ששי היתה "אינפלציה שהכלכלה אינה צומחת מספיק כדי לשמור על רמת הרווחיות של החברות".

נתונים ברמות מדד מחירים צפוי ליולי יחד עם מכירות קמעוניות שלא הציגו הפתעה מרעישה הביאו כנראה למסקנה הנ"ל.

מדד המחירים לצרכן עלה ביולי בשיעור צפוי של 0.2% מול עלייה של 0.1% ביוני. מרכיב הליבה של המדד בניכוי תנודות במחירי מזון ואנרגיה עלה אף הוא ב–0.2%, בדומה לרמתו ביוני.

במהלך יולי נרשמה בארה"ב הירידה החדה מזה ארבע שנים במחירי הדלק, של 0.8%.

המכירות הקמעוניות ליולי, שפורסמו אף הן בסוף השבוע, הצביעו על היחלשות של 0.1% על רקע ירידה של 1.7% במכירות כלי רכב בארה"ב. בניכוי מרכיב הרכב עלו המכירות ב–0.4% מול עלייה של 0.8% ביוני. ביוני עלו מכירות הרכב בארה"ב ב–1.5%.

שוק איגרות החוב בארה"ב הגיב לנתונים בהיחלשות במחירים. הסדרות הארוכות בחרו להעלות את התשואה בהן ל–6.97% בסיומו של היום לאחר ששהו ברמת ה–7% במהלך המסחר. ביום חמישי נסגרה בהן התשואה על 6.95%. התגובה באג"ח נבעה כנראה מהעייפות הכללית הזרימת 42.5 מיליארד דולר לשוק השבוע, בעקבות הנפקת הענק של ממשלת ארה"ב.

רמת 7% בתשואה על הארוכות נחשבת כיום כמבשרת רעות בוול סטריט, היא מסומנת אצל רבים מהמשקיעים והאנליסטים כנקודת ציון בכל הנוגע לחלופה אסטרטגית להשקעה במניות והיחון המזומנים של החברות.

בלטו בירידות במסגרת הדאו פיליפ מוריס (2%), דיסני ואינטרנשיונל פייפר. בין העולות הבולטות היתה סירס (+3%) לאחר הודעה על דיווידנד. היחלשות היתה גם במניות תרופות על רקע חששות כי הדולר המתחזק יפגע בהכנסות מחוץ לארה"ב. בסיכום שבועי איבד הדאו 66 נקודות.

בנאסד"ק היתה התמונה ביום ששי הפוכה דווקא, עם התחזקות של 0.35% על רקע עליות במניות טכנולוגיה. אינטל ומיקרוסופט עלו ב–2.5% בממוצע ומחקו בכך את הירידות של יום חמישי. העליות במניות הטכנולוגיה השבוע באו על רקע עלייה חזקה מהצפוי בהזמנות למוליכים ביולי, שהגיעה לרמת שיא. ההזמנות החדשות הסתכמו ב–122 על כל 100 הזמנות שנשלחו בחודש שעבר.

אירופה

בשוקי המניות באירופה היתה ביום ששי מגמה מעורבת. בלונדון ירד מדד פיננשל טיימס ב–7 נק' על רקע דו"חות חלשים מהצפוי וירידה בסאות'רן אלקטריק על רקע ידיעות כי היא מעוניינת בסאות'ווסטרן אלקטריק. השבוע ימשיכו להתפרסם בלונדון דו"חות של החברות המובילות.

בפרנקפורט סגר מדד הדקס בירידה של 4 נקודות. במסחר האלקטרוני איבד המדד 4 נקודות נוספות. ירדו בד"כ מניות בנקים בעוד שביטוחיות נרשמו עליות.

מזרח רחוק

בטוקיו עלה מדד ניקיי ב–0.38% ל–16,792 נקודות. את המגמה החיובית הובילו מניות פלדה וכימיקלים.

בהונג קונג לעומת זאת המשיך השוק להידרדר – הפעם ב–1.48% לרמה הנמוכה מזה כשלושה חודשים (9,006 נק'). במהלך המסחר ירד ההאנג סנג ב–2% כשהגורם המניע הוא חשש מירידה ברווחי החברות. ללחץ נוספה הודעה של סין על המשך שיגורי טילים ליד החוף הטאיוואני – מה שקיזז 5% מערך המניות בטייפה.

שערי הסגירה בשווקים

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבדלות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.119925	4.44
פרנק בלגי	20.5525	4.12
מארק גרמני	1	3.86
לירה אירית	2.315	3.81
פרנק צרפתי	3.4395	3.66
כתר דני	3.8735	2.57
אסקודו פורטוגלי	103.71	2.06
פזטה ספרדית	85.29	1.14

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קנייה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.4405	1.4395	1.4349
פרנק שווייצרי	1.1963	1.1953	1.1868
ליש"ט*	1.5715	1.5705	1.5676
ין	93.92	93.88	93.89
דולר קנדי	1.3602	1.3597	1.3623
פרנק צרפתי	4.955	4.9525	4.9552
אקו*	1.3015	1.3005	1.3010
ד' אוסטרלי*	0.7425	0.742	0.7392
ד' סינגפור	1.3988	1.3983	1.3906
לירטה	1603	1601	1602.18

*[illegible]

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	5.891%	5.891%	5.938%
שטרלינג	6.844%	6.938%	7.135%
ין	0.875%	0.813%	0.875%
פר"ש	2.875%	2.917%	3.063%
מארק	4.458%	4.458%	4.500%
אקו	5.875%	5.898%	5.961%
פר"צ	6.039%	5.938%	5.938%
גילדן	4.120%	4.150%	4.310%
ד' קנדי	6.500%	6.680%	6.930%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.75%

יורודולר – פרנקפורט

תקופות	דולר	מארק
3 חודשים	5.930%	4.500%
6 חודשים	5.930%	4.500%
1 שנה	5.930%	4.560%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.58%
שנה	5.78%
10 שנים	6.61%
30 שנה	6.98%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-31.12.94
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	4618.3	-25.36	-0.55%	4659.51	4584.85	20.44%
	S&P 500	555.11	-2.34	-0.42%	558.5	553.04	20.87%
טוקיו	ניקיי 225	16792.34	63.37	0.38%	16855.91	16700.59	-14.86%
הונג קונג	האנג סנג	9006.93	-135.62	-1.48%	9113.22	8952.6	9.96%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2077.8	-21.57	-1.03%	2106.69	2077.8	-7.22%
לונדון	FTSE 100	3467.5	-7.2	-0.21%	3478.8	3467.5	13.11%
פרנקפורט	דקס	2232.89	14.17	0.64%	2235.73	2223.86	3.46%
פאריס	CAC 40	1946.21	-3.01	-0.15%	1957.33	1942.66	3.46%
מילנו	MIBTEL	10539	-3	-0.03%	10579	10515	3.41%
ציריך	SMI	2820.1	17.5	0.62%	2822.4	2802.5	7.28%
אמסטרדם	EOE	459	0.3	0.07%	461.08	457.31	10.74%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב אוקטובר (דולר לאונקייה)	384.8	-0.7
כסף אוקטובר (סנט לאונקייה)	521	-6
פלטינה אוקטובר (דולר לאונקייה)		0

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	384
כסף (דולר לאונקייה)	5.27
פלטינה (דולר לאונקייה)	418.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	149

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ספטמבר	102.15	1.65
נחושת אוקטובר	74.7	1.63
קפה ספטמבר	146.95	-0.85
קקאו ספט' (דולר לטונה)	1287	-5
סוכר אוקטובר	11.14	0.1

דגנים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ספט' (סנט לבושל)	589.5	-5.25
חיטה ספט' (סנט לבושל)	439	9.25
תירס ספט' (סנט לבושל)	278.75	1.5
בקר חי אוק' (סנט לליברה)	64.225	0.5

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	3013
בדיל ספוט (דולר לטונה)	7000
עופרת ספוט (דולר לטונה)	621
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1011.5
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1892.5
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8883

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.25
ברנט יולי	16.25
דובאי ספוט	15.75
מואץ ספוט	14.35
מקסם קידר ספוט	17.87
נפט לחימום ספוט	47.1

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)

איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להרודה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	191
נפטא פר"ב	152

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ספט' (דולר לטונה)	2778	-6
קקאו ספט' (ליש"ט לטונה)	902	8
גומי ספט' (דולר לקילו)	128	0

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב-%
233.48	0.52	0.22%

מי יכול להרים לאוויר 126 טון?
כל אחד משני מטוסי ג'מבו 747 החדשים של אל על מטענים!

שערי מטבע חוץ / 11.8.95

המטבע	בנקנים לאומי קנייה	בנקנים לאומי מכירה	בנקנים הפועלים קנייה	בנקנים הפועלים מכירה	בנקנים דיסקונט קנייה	בנקנים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קנייה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קנייה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קנייה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.09	2.95	3.09	2.95	3.09	2.9968	3.0459	2.9914	3.0398	2.9929	3.0418	3.0220	0.23%	1.10%	0.13%	-2.66%
1 מארק גרמני	2.06	2.17	2.07	2.17	2.08	2.18	2.0969	2.1308	2.0963	2.1302	2.0936	2.1277	2.1141	-1.27%	-2.45%	8.47%	5.44%
1 לירה שטרלינג	4.67	4.90	4.69	4.92	4.68	4.90	4.7532	4.8299	4.7534	4.8302	4.7477	4.8251	4.7932	-0.58%	0.04%	1.68%	-1.16%
1 פרנק צרפתי	0.59	0.63	0.59	0.63	0.59	0.63	0.6090	0.6189	0.6069	0.6168	0.6079	0.6179	0.6141	-0.87%	-2.06%	8.83%	5.79%
100 ין יפני	3.14	3.30	3.14	3.29	3.15	3.30	3.2016	3.2533	3.1891	3.2487	3.1987	3.2510	3.2312	-1.16%	-5.06%	6.76%	3.78%
1 גילדן הולנדי	1.83	1.93	1.84	1.93	1.84	1.93	1.8717	1.9019	1.8702	1.9009	1.8694	1.8999	1.8879	-1.20%	-2.38%	8.48%	5.45%
1 פרנק שווייצרי	2.48	2.61	2.49	2.61	2.51	2.63	2.5268	2.5676	2.5234	2.5642	2.5225	2.5638	2.5491	-1.48%	-2.34%	10.77%	7.68%
1 כתר שוודי	0.41	0.44	0.42	0.44	0.41	0.44	0.4203	0.4271	0.4219	0.4288	0.4197	0.4270	0.4235	-0.07%	-0.26%	4.70%	1.78%
1 כתר נורבגי	0.46	0.50	0.47	0.49	0.47	0.50	0.4774	0.4851	0.4764	0.4842	0.4800	0.4879	0.4815	-1.01%	-1.43%	7.89%	4.88%
1 כתר דני	0.53	0.56	0.53	0.56	0.53	0.56	0.5411	0.5499	0.5400	0.5488	0.5407	0.5496	0.5459	-1.12%	-1.99%	9.95%	6.88%
1 מארק פיני	0.69	0.73	0.70	0.73	0.69	0.73	0.7085	0.7200	0.7085	0.7200	0.7070	0.7194	0.7143	-0.61%	0.06%	12.03%	8.90%
1 דולר קנדי	2.16	2.28	2.16	2.27	2.17	2.27	2.2061	2.2417	2.1999	2.2354	2.2033	2.2393	2.2246	0.27%	1.96%	3.49%	0.61%
1 דולר אוסטרלי	2.19	2.30	2.15	2.31	2.17	2.30	2.2295	2.2655	2.2254	2.2614	2.2272	2.2636	2.2482	0.55%	1.75%	-4.05%	-6.72%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.84	0.66	0.85	0.70	0.83	0.8257	0.8391	0.8239	0.8372	0.8252	0.8391	0.8327	-0.38%	0.85%	-2.22%	-4.95%
10 פרנק בלגי	1.00	1.06	0.99	1.06	1.00	1.05	1.0199	1.0364	1.0176	1.0341	1.0180	1.0347	1.0284	-1.21%	-2.44%	8.46%	5.43%
10 שילינג אוסטרי	2.93	3.08	2.93	3.07	2.96	3.10	2.9813	3.0276	2.9745	3.0225	2.9775	3.0262	3.0067	-1.26%	-2.42%	8.52%	5.49%
1000 לירטה איטל'	1.85	1.95	1.85	1.97	1.87	1.96	1.8848	1.9153	1.8862	1.9167	1.8841	1.9151	1.8997	-0.38%	0.74%	2.27%	-0.58%
100 פזטה ספרדית	2.41	2.54	2.44	2.60	2.44	2.56	2.4393	2.4790	2.4630	2.5039	2.4582	2.4984	2.4807	-1.13%	-1.37%	8.35%	5.33%
(ECU) 1	---	---	---	---	---	---	3.9185	3.9818	3.9125	3.9756	3.9129	3.9769	3.9520	-0.94%	-1.81%	6.74%	3.76%
1 דינר ירדני	4.15	4.44	4.16	4.44	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3517	0.23%	0.06%	2.63%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0183	0.00%	-0.54%	0.00%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.93	0.85	0.91	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9519	0.23%	2.73%	0.13%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.4484	3.5041	3.4433	3.4990	3.4459	3.5019	3.4777	-0.35%	-0.46%	3.34%	0.45%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 11.8.95

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6305	1.4294	0.9353	1.1855	4.9210	1.6007	1.5908	2.9385
1 לירה שטרלינג	1.5861	---	2.2673	1.4834	1.8803	7.8052	2.5389	2.5231	4.6608
1 מארק גרמני	0.6996	0.4411	---	0.6543	0.8294	3.4426	1.1198	1.1129	2.0557
100 ין יפני	1.0692	0.6741	1.5284	---	1.2676	5.2617	1.7115	1.7009	3.1420
1 פרנק שווייצרי	0.8435	0.5318	1.2058	0.7889	---	4.1510	1.3502	1.3418	2.4787
1 פרנק צרפתי	0.2032	0.1281	0.2905	0.1901	0.2409	---	0.3253	0.3233	0.5971
1 גילדן הולנדי	0.6247	0.3939	0.8930	0.5843	0.7406	3.0743	---	0.9938	1.8358
1000 לירטה איטל'	0.6286	0.3963	0.8986	0.5879	0.7452	3.0935	1.0063	---	1.8472
10 פרנק בלגי	0.3403	0.2146	0.4864	0.3183	0.4034	1.6746	0.5447	0.5413	---

לאל על מטענים
יש תשובה לכל בקשה
צלצל 03-6917211
השמים פתוחים
ELAL אל על
CARGO מטענים

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי רמת גן

הודעה בדבר הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל-אביב החליטה על הכנת שנוי תכנית מתאר מקומית מספר רג/1/1087 המהווה שינוי לתכניות הבאות: שינוי לתכנית רג' 820 ותכנית מתאר רג/340 על כל תיקוניה. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: רמת גן רח' אהרונסון. גוש 6144 חלקות 631, השינויים המוצעים: א. הגדרת שטחי שירות בתב"ע רג/820 הכוללים ממ"ד ואחסנה בגודל של 13 מ"ר ליחידת דיור. ב. הקטנת קו בנין אחורי בקטע מסוים מ-5 מ' ל-3.5 מ' כמסומן בתשריט. ג. קביעת קו בנין צדדי בקטע מסוים - 1 מ' כמסומן בתשריט.

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל-אביב

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן הקלה על חלקה מס' 23 בגוש 10038 ברחוב הברוש [?].
מהות: הקלה לתוספת של עד 1 מ' מהוראות הקו"ב של המגרש בבניינים 1 ו-2 והמפורטות לפחות 2.50 מטרים מעל מפלס הכניסה.
כל מי שיש לו התנגדות לתוספת האמורה הנ"ל בבקשה זו, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: [?]
בקשה: 950063

נתנאל להב
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "ראש-העין"

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "ראש-העין", בקשה למתן שימוש חורג לסטורים לגן ילדים בגוש 5494 מגרש 308, רח' כלנית 11, גבעת טל, ראש העין - מותר להקים בית מגורים.
בקשת בעלי החלקה להתיר להם שימוש חורג לגן-ילדים. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יכול להגיש התנגדות לועדה המקומית תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

יגאל יוסף
יו"ר הועדה המקומית ראש-העין

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי לוד

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר לד/463/",
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
לד/1000
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: לוד
רח': החשמונאים
גוש 3963 חלקות 54, 56,
גוש 3963 ח"ח 5, 6, 7, 82,
עיקרי הוראות התכנית:
יעוד מגרש למוסד מיוחד דיור מוגן לקשישים 4.7 דונם והרחבת דרך רח' החשמונאים 2.3 דונם.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4267 תשנ"ה עמוד 996 בתאריך 15/12/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית המרכז וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה לוד וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר אהרון לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס-ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס-ציונה. בקשה להקלה לסגירת מרפסות.
גוש: 3846 חלקה: 128 כתובת: רח' בוקסר 6 נס-ציונה.
החלקה נמצאת באזור מגורים א' 2 בו ניתן לבנות בהתאם לתכנית המתאר נס/1/1 30% מרפסות משטח הבניה בקומה.
בעלי הדירה [?] מבקשים להתיר סגירת מרפסות בהתאם לאמור בבקשה. לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהוא לבקשה הנ"ל, יוכל להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה, רח' הבנים 11, בתוך מועד של 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בענין.

יוסי שבו
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נ"צ

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מורדות הכרמל

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית ובדבר ביטול הודעה
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר מכ/במ/382/".
טירת הכרמל, המורדות המזרחיים
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
מכ/181, מכ/201, מכ/במ/331
מכ/298, מכ/159
מכ/ג/1060/123
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: טירת כרמל
המורדות המזרחיים של טירת הכרמל (מתחת לשכונת "הוד הכרמל").
גוש 10674 חלקות 2, 121, 141,
גוש 10674 ח"ח 52, 53, 122, 142,
גוש 10686 חלקות 3, 5-10, 13, 26-28, 30-37, 39,
גוש 10686 חלקות 47,
גוש 10687 ח"ח 75, 76,
גוש 10726 ח"ח 53, 76, 107, 128,
גוש 12294 ח"ח 1,
עיקרי הוראות התכנית:
יצירת דרכים, שבילים להולכי רגל, חניות וכניסה לחניות. נצול שטח המיועד לספורט בכפוף הועדה למגורים ב'. חלוקה לאזורי מגורים א, ב, ג' ב' מיוחד.
קביעת רצועות ירק המפרידות בין אזור המגורים לבין אזור התעשיה הסמוך ודרך מס' 8.
יעוד שטחים למוסדות ציבור, לשטחים ציבוריים פתוחים לשטחים פרטיים פתוחים ולמסחר קביעת הוראות בניה והוראות עיצוב ארכיטקטוני.
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פירסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, מחוז חיפה רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04-618222.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ההודעה בדבר הפקדת התכנית האמורה, שפורסמה בעתונות ביום 09/08/95 ובילקוט הפרסומים 4312 תשנ"ה, עמ' 3677 - בטלה בזאת.

ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז חיפה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי קריות

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ק/348/ א'", שיקום מבנים בקרית שמריהו - תיקון מס' 1
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ק/348 - שיקום מבנים בקרית שמריהו.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: קרית ביאליק
שכונת קרית שמריהו.
גוש 11529 חלקות 81,
גוש 11550 חלקות 94, 96,
עיקרי הוראות התכנית:
- שינוי זכויות הבניה תוספת הבינוי בחלקות הכלולות בתכנית זו לעומת המאושר בתכנית ק/348.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4267 תשנ"ה עמוד 997 בתאריך 15/12/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית חיפה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (3) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 ובהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז צפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים מופקדת תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/בת/245/".
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: יקנעם עלית.
גוש 11098 חלקות 21-24, 30-38, 45-50, 53, 79, 80,
גוש 11098 חלקות 82,
גוש 11494 חלקות 1,
עיקרי הוראות התכנית:
להנהגת את הבניה והשימוש בקרקע בשטח מתחם סולתם המיועד לתעשיה לפי תכנית מתאר ג/287
כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך שלושים ימים מיום פירסומה של הודעה זו בעתונות, למשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז צפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06-508508.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מסוי דגיר [?]
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה.
למתן הקלה בקו בנין בבנין הקיים: תוספת מגורים ובנית מדרגות חיצוניות עליה לקומה א' מעל קומת קרקע קיימת בקו בנין 2.70 מ' במקום 3.00 מ' המותרים. של החלקה: 19 בגוש 18150 רחוב עקיבא 9 עיר נהריה את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעירית נהריה. לכל מי שיש לו התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

דוד קדוש
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

חוק התכנון והבניה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה "לודים" רח' טשרניחובסקי ת.ד. 89 רמלה

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 4418 מגרש 285 בישוב סתריה ע"י ויינשטין אריה
מהות הבקשה: ליתן אישור הקלה בבנית מרתף בנוסף ל-2 הקומות המותרות.
כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית "לודים" בבנין כתובת המודעה.
את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

בכבוד רב
ע. לחלו [?]
יו"ר הועדה המקומית "לודים"

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי צפת

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר ג/8511".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ג/102
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: צפת
גוש 13696 חלקות 354,
עיקרי הוראות התכנית:
קביעת אחוזים לשימושים השונים בגבול התכנית. הסדרת מגרשים וגבולותיהם למבנים המתוכננים.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4274 תשנ"ה עמוד 1186 בתאריך 12/01/95.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה צפת וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מסוי דגיר [?]
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב-יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן שמוש חורג של די גרין, ורדי דוהר, דבקש מזר, ברחוב גורדון [?] מס' 53 פינת ריינס מס' 23 גוש 6215 חלקה 50 תיק בנין 0099-052 בקשה מס' 95-1218
המהות את הקלות הבאות:
שימוש של מחסן ליעוד של משרדים (משרד למקצוע חופשי - עו"ד) לתקופה של 6 שנים.
כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם אשר עלול להיפגע מאשור הבקשה, יכול לעיין בבקשה הנמצאת במח' בקרה ותיעוד שד' בן גוריון 68 בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (08:00-11:00). במידה שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה תשמש להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין את כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל דן דרין
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל-אביב יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה עירית באר-שבע

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ובניה באר-שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה בתכנית מפורסמת.
מהות הבקשה הקלה במספר הקומות והקלה במספר יחידות הדיור מגרשים 1224, 1235 מהמותרים לפי התכנית הנ"ל
בגוש 38063 כתובת: נחמן אביגד כ' [?]
המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפות אליה ללא תשלום, במשרד הועדה, המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

י. רגר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר-שבע וראש העיריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה.
למתן הקלה בקו בנין
ההיתר: בנית תוספת מגורים בקו בנין 2.70 מ' במקום 3.00 מ' המותרים.
של החלקה: 63 בגוש 10150 רחוב רמב"ם עיר נהריה את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעירית נהריה.
לכל מי שיש לו התנגדות יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

זקי סבג
ראש העיריה
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו

מודעה לפי סעיף 149 - חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
1964 - 6176/216
נמסרת בזה הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו".
המבקשים: משפחת פרל
המקום: רמת - אפעל רחוב מתולה [?] 9
גוש: 6176 חלקה 216
מהות הבקשה: בנית תוספת לבית מגורים קיים תוך כדי הקלה של עד 6% מעל המותר בקומת הקרקע.
כל הרואה את עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שכתובתם: רחוב סוקולוב 13 קרית אונו.

נחמיה שקד - יו"ר
ועדת המשנה לתכנון ולבניה אונו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י א. א. חי חברה לבניה והשקעות בע"מ למתן הקלה בגוש 11016 חלקה 80 ברחוב העשרים פינת ירושלים קרית אתא.
תיק בנ' 3276
מהות ההקלה: תוספת ל-9 יח"ד
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הבקשה על הבניה, בימים שני ורביעי בשעה 16:00 עד 18:00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצירוף תצהיר [?], תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית אתא.

דוד ראום [?]
יו"ר הועדה המקומית

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי ערד

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שינוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 24/במ/5/6".
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
24/במ/5
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב ערד
במגרשים: 1-56, 58-64, 88-115, 117-141, 143-154, 156-180, 223-277, 407, 424-433, 435-438, 440-446, 488-490, 927.
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי קווי בנין ובהוראות ומגבלות בניה באזור מגורים א'.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 28/05/95 ובילקוט הפרסומים מספר 4307 תשנ"ה עמוד 3419 בתאריך 01/06/95.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ערד וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דנים [?]
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

בעולם

מעט ביטוח, הרבה מניות

נורמנדי אמריקה, חברה חדשה תחת ניהולו של מנהל כספים בן 30, מציעה למעשה למשקיעים בה הכפלת כספם מדי שלוש שנים

New York Times

אתם רוצים להכפיל את כספכם אחת לשלוש שנים? הרשות האמריקאית לניירות ערך אינה מרשה לחברות למכור מניות על סמך הבטחה כזאת. אבל זהו כוח המשיכה הבלתי מוצהר של הנפקת מניות מוצעת של נורמנדי אמריקה, חברה חדשה בראשותו של מנהל כספים בן 30, בעל רקורד מרהיב במשך 10 שנים.

נורמנדי אמריקה היא אחת משתי חברות חדשות – השנייה היא ריסק קפיטל רה – המתכוננות להנפיק מניות והן בעלות תוכנית עסקית דומה. שתי החברות נמצאות בעסקי הביטוח, אבל אינן מסתירות את האסטרטגיה שלהן – מעט עסקי ביטוח והרבה השקעות במניות של חברות אחרות. נורמנדי אמריקה מציגה את עצמה כבר חברת מניות יוצאת מן הכלל, ואילו ריסק קפיטל מתכוונת להתרכז בהשקעות בעסקי הביטוח.

שתי החברות מתכוונות להגדיל את פעילות הביטוח שלהן לפוליסות ביטוח משנה שיימכרו לחברות ביטוח, שם משולמות בדרך כלל תביעות שנים אחרי שהפרמיות נגבו. מרווח הזמן מאפשר לחברות להתרכז במניות הפכפכות אך בעלות ביצועים גבוהים במקום באג"ח שם התשואות נמוכות יותר אך יציבות יותר.

הדגם לאסטרטגיה זו הוא וורן באפט, היו"ר של ברקשייר האתאווי, שבין החברות הבנות שלה כלולה גם ניישנל אינדמניטי, חברת ביטוח בעלת תיק השקעות במניות גדול בצורה בלתי רגילה. וכמו ברקשייר האתאווי יהיה מרכון של שתי החברות בבורסה.

בשביל שתי החברות הרשומות מהוות תקנות הביטוח של המדינה את כוח המשיכה, משום שהן מאפשרות קרנות מיוחדות וחשבונות אחרים שאחזקותיהם במניות אינן גלויות – סודיות שאינה זמינה במרבית המדינות האחרות, ופרט שעוזר לבאפט משך זמן רב לתמרן בלי לחשוף קלפיו למשקיעים הרוצים לחקות את פעולות הסחר שלו.

בנורמנדי אמריקה, המקווה למכור מניות בשווי 263 מיליון דולר, הכוכב הוא כריסטופר בגראסאריאן, מנהל השקעות מסנטה ברברה, קליפורניה. מאז היותו בן 19 הוא מנהל מיליוני דולרים של משפחתו, ומאז '89 הוא היו"ר של קיסטון הולדינגס, חברת ניהול כספים פרטית.

כמו באפט יכול גם בגראסאריאן להצביע על רקורד השקעות מצוין. ב־'94 היתה התשואה הכוללת על השקעותיו של בגראסאריאן 24.7%, בהשוואה ל־1.3% למדד 500 המניות של סטנדרד אנד פורס, ואילו ב־10 השנים האחרונות הגיעה התשואה הכוללת שלו לממוצע שנתי של 29.1%, בהשוואה ל־14.1% בסטנדרד אנד פורס. השקעה הצומחת בשיעור ממוצע של 24% בשנה מכפילה עצמה בתוך 3 שנים.

אבל בשביל משקיעים שלא הוזמנו לפגישות פנים אל פנים, מציע התשקיף רק הדרכה כללית לגבי נוהגי ההשקעה של בגראסאריאן והפילוסופיה שלו.

ב־10 השנים האחרונות הוא נהג, לפי התשקיף, לקנות מניות של "מספר קטן של חברות", מרביתן במגזרי הפיננסים, אמצעי התקשורת ומוצרי צריכה שאינם בני קיימא, עם שווי שוק ממוצע של יותר מ־7 מיליארד דולר.

התשקיף מציין גם ש"חברות אחרות היוו גורם לחלק משמעותי מן הרווחים", ושהמניות בעלות הביצועים הטובים ביותר הוחזקו בדרך כלל יותר מ־5 שנים.

באופן כללי יותר נאמר בתשקיף שבגראסאריאן ימשיך להשקיע בחברות ציבוריות גדולות בעלות רקורד טוב של עלייה ברווחים, חוב נמוך וניהול טוב.

שתי החברות נמצאות בעסקי ביטוח אך אינן מסתירות את האסטרטגיה שלהן – מעט עסקי ביטוח והרבה השקעות במניות של חברות אחרות

לרוע מזלם של משקיעים פוטנציאליים, אין במסמך פרטים על הצלחתו של בגראסאריאן, אפילו לאחר שסלומון ברדרס, המנפיקה את החברה, הוסיפה באחרונה מידע נוסף לתשקיף של נורמנדי אמריקה לבקשת הרשות לני"ע. שלא כמו קרן נאמנות, החייבת לפי החוק לגלות אחזקותיה, נורמנדי אמריקה לא מדווחת על החברות שמניותיהן הגיעו לביצועים כה טובים בשביל בגראסאריאן.

אבל כחלק מן ה"רוד שואו", שבו מתארים את החברה בפני משקיעים פוטנציאליים וברוקרים העשויים למכור את המניות למשקיעים, אמר בגראסאריאן שרבות מההשקעות היו במקרה זה לא לו של באפט, לדברי שני אנשים שהיו נוכחים בהצגת המניות. במקרה אחד הרחיק בגראסאריאן לכת וזיהה את קוקה קולה ווולס פארגו כחברות שאת מניותיהן קנה. באפט הוא המשקיע הגדול ביותר בשתי חברות אלה.

בתשקיף האחרון ביותר גילו סוחרים בניירות ערך את הביצועים השנתיים לחמש השנים האחרונות, שנתנו למשקיעים מושג כלשהו לגבי טווח התוצאות של בגראסאריאן, לא רק הממוצע השנתי של 23.7% לתקופה זו. לפני התשואה של 24.7% ב־'94 הוא הרוויח 29.1% ב־'93, ב־'92 הרוויח 23.7%, ב־'91 הרוויח 38.8% ו־4.8% ב־'90. כל שנה היתה טובה בהרבה מן התוצאות של מדד סטנדרד אנד פורס.

"יש לו רקורד השקעות ראוי לקנאה, אבל למרות זאת הייתי רוצה לראות קצת יותר פלפל", אומר רון תריין, אנליסט ביטוח בחברת קרנות נאמנות מבולטימור.

תוספת אחת לתשקיף היתה אזהרה, שבגראסאריאן הצליח עד עכשיו בתקופה שבה עלו בדרך כלל מחירי המניות. אבל התשקיף מוסיף שבגראסאריאן בטוח שיוכל להצליח גם בירידה ארוכת טווח. בעוד התשקיף אינו מתאר איך אישר הרקורד של בגראסאריאן, אומר מנהל באחת מחברות החתמים המנהלות את ההנפקה, שדלויט אנד טוש, חברת רואי החשבון, עברה על רקורד הסחר של בגראסאריאן ואישרה את התוצאות המתוארות בתשקיף.

בגראסאריאן בטוח מספיק עד שהסכים ששכרו ישולם במניות של נורמנדי אמריקה – שיקבל אחרי 10 שנים רק אם השווי הנקי של החברה יצמח בלפחות 15%. בעסקי ביטוח המשנה של נורמנדי אמריקה יטפלו מנהלים אחרים, בעלי ניסיון בתחום זה.

בגראסאריאן סירב לדבר על הרקע שלו או על נורמנדי אמריקה. אבל מכרים תיארו אותו כתחרותי ביותר בעסקים, אינו נוהג להפגין את עושרו, ונוהג במכונית סטיישן מיושנת. בגראסאריאן, בוגר ייל, נשוי לוויקטוריה בריגס, סגנית היו"ר של נורמנדי אמריקה.

בריסק קפיטל רה, שגם היא מציעה באמצע ה"רוד שואו" שלה, הדגש הוא על השקעה במניות של חברות ביטוח העושות גם שימוש בריסק קפיטל כמבטחת משנה.

החברה – האחרונה בסדרה של חברות ביטוח משנה חדשות שהוקמו בשנים האחרונות בידי מנהלים של חברות מארש אנד מקלנאן – לא תשקיע בכל חברת ביטוח שתעשה איתה עסקים, ועשויה לקנות מניות של חברות שאינן חברות ביטוח. אבל היא צופה שהשקעה בלקוחות ביטוח המשנה שלה תעזור לקדם את עסקי ביטוח המשנה, ולהפך.

למרות שלאף מבטח משנה אחר אין ההתמקדות של ריסק רה, משקיעות לעתים קרובות חברות אחרות במניות של לקוחותיהן.

תריין אומר, שמנהלי ריסק רה "בעלי מוניטין ללא דופי, אבל אני נזהר מן המינוף הכפול של הסיכון". למשל, הוא אומר, טעות בהסכם של ביטוח משנה עלולה לגרום להפסד גדול בריסק רה, ובה בעת להוריד את שווי השקעתה במניות. פקידים של ריסק רה, שיש להם ניסיון רב כמבטחי משנה, אומרים שיוכלו להימנע מסוג זה של סיכון כפול באמצעות אנליזה נבונה של לקוחותיהם.

התקוות מתייבשות באויל סיטי

New York Times

יציאתה של קוויקר סטייט מן העיר היא גלולה מרה בשבילה

תחילתה של תעשיית הנפט בארצות הברית היתה בחלקה הצפון־מערבי של מדינת פנסילווניה, עם קידוח באר הנפט המסחרית הראשונה בעולם ב־1859. חברת קוויקר סטייט החלה לפעול באויל סיטי שבאזור זה ב־31', והחלה לקדם את התכונות המיוחדות של נפט פנסילווניה.

כאשר ענף הנפט עבר לדרום־מערב ארצות הברית נשארה קוויקר סטייט במקומה. וכאשר חברות גדולות אחרות – פנזויל, ג'ונס אנד לאפלין סטיל, ויראס סטיל וג'יטיראי – התחילו לעזוב את אויל סיטי, התנחמו אנשי העיר למראה מרכזה של קוויקר סטייט – בניין בטון ופלדה בן חמש קומות שהתנשא מעל לחנויות המקיפות אותו.

קוויקר סטייט, הם אמרו לעצמם, היא בסיס כלכלי נייח שבסופו של דבר יעזור להם לעבור בשלום את הזמנים הקשים.

הם טעו. קוויקר סטייט עוזבת את המקום שראתה בו את ביתה במשך יותר מ־60 שנה, ועוברת לאירווינג, טקסס, ליד דאלאס.

בדיוק כפי שאקרון באוהיו הסמוכה איבדה את יצרניות הצמיגים ויאנגסטאון שוב אינה ביתה של חברת פלדה גדולה כלשהי, אויל סיטי, בעלת אוכלוסייה של 12,000 נפש, מאבדת את האחרונה מחברות הנפט שהתמקמו באזור הזה. בשביל קוויקר סטייט המעבר הוא האחרון בסדרה של שינויים שביצע היו"ר הרברט באום, מנהל של קמבל סופ לשעבר, שנשכר לפני שנתיים לעורר את החברה מתרדמתה.

השינויים תחת ניהולו של באום, האדם הראשון מבחוץ העומד בראש קוויקר סטייט, שיפרו את הרווחיות. אבל השפעתם על אויל סיטי היא סיפור אחר. כמו הרבה עיירות קטנות באמריקה היא ראתה עצמה כשם נרדף לחברה הגדולה ששלטה בחייה הכלכליים, ועכשיו היא חשה את עצמה נבגדת, נשדדת הן מעברה המפואר והן מכל תקווה לעתיד. כמעט מחצית מ־300 העובדים במרכזה של החברה באויל סיטי יאבדו את משרותיהם ויתאמצו למצוא תעסוקה בשכר הרבה יותר נמוך. השאר יעברו למקום זר במרחק של יותר מ־1,600 מייל מביתם.

ג'ודי שוואב, פקידת קבלה בחברה, לא התבקשה לעבור לדאלאס, ובגיל 52 יש לה רק תקווה קלושה למצוא משרה בעיר שתשתווה לשכרה הנוכחי.

"לאנשים היה אמון בחברה, שהיא תישאר ותדאג להם", היא אומרת. "היא לקחה מהם את התקווה שהחברה שהתחילה כאן תישאר כאן".

גם לרבים מ־158 העובדים שקיבלו הצעות לעבור לדאלאס יש דאגות לעתידם. בוב אולן, מנהל הרכישות של קוויקר סטייט במשך 17 שנה, בילה לא מזמן סוף שבוע עם אשתו ועוד 20 זוגות בפרבר של דאלאס, בחיפוש אחר בתים שהם הרבה יותר יקרים ובסגנון חיים מהיר הרבה יותר מאשר בבית.

ההסתמכות על שתי טיסות ביום משדה התעופה המקומי החלה להרגיז מנהלים ואנשי המכירות

משמעות המעבר לטקסס תהיה השארתם של הוריו ושניים מילדיו – אחד שיש לו משרה והשני המסיים את בית הספר. המשמעות תהיה גם מכירת ביתו בשטח של 6 דונמים באזור שבו משפחתו ומשפחתה של אשתו חיו מאז תחילת המאה.

אבל לדברי אולן אין לו ברירה. בגילו יהיה לו מזל למצוא בעירו משרה בשליש משכרו הנוכחי. "יהיה עליי לעבוד בכל מקרה", הוא אומר בצער.

נפילתה הכלכלית של אויל סיטי היתה מהירה יחסית. קונרד קרנר, סגן היו"ר ומנהל הכספים של קוויקר סטייט, אומר שהעיר היתה מטרופולין משגשג של 20,000 בני אדם כאשר הוא הצטרף לחברה בראשית שנות ה־60.

הרחוב הראשי של אויל סיטי, שהוזל בשנות ה־60 של המאה הקודמת כים של בוץ נפט וכמה בתי מלון רעועים, הפך להיות רחוב מלא במבניות ובו בנייני משרדים מודרניים, בנקים, חנויות ומסעדות.

חשוב עוד יותר, נראה היה שמחויבותה של קוויקר סטייט להמשיך בצמיחה בעיר הבית שלה אינה פוחתת.

ב־1977 גזר המנכ"ל באותו הזמן, קוונטין תר, את הסרט וחנך בניין חדש של מרכז החברה בעלות של 5 מיליון דולר. הוא אמר כי החברה גאה להיות חלק מן "הרנסנס המתמשך של אויל סיטי". הוא ומנהלים אחרים ישבו בוועדות מקומיות והיוו כוח חשוב בגיוס כספים בשביל בית חולים ולארגוני צדקה.

אבל קוויקר סטייט ואויל סיטי לא יכלו להימלט מן הכוחות הגדולים יותר שפגעו בענף בשנות ה־80: צלילה חדה במחירי הנפט, קיצוצים בתפוקה ופריצות דרך בטכנולוגיה של זיקוק נפט ששחקו את יתרונות האיכות של נפט גולמי מסוג פנסילווניה.

קוויקר סטייט השיבה מלחמה באמצעות שיווק שמן מנועים טוב יותר, אבל היא המשיכה לגבות פרמיה על מוצר שמכירתו היתה כרוכה בהפסדים אצל קמעונאים רבים. אסטרטגיה זו גרמה לירידה בחלק שוק השמנים שלה מ־20% בשנות ה־80 לכ־13% ב־1993.

קוויקר סטייט ניסתה גם לגוון את עיסוקיה ורכשה קבוצת ביטוח וחברת פחם, אבל צעדים אלה רק הקטינו עוד יותר את הרווח שלה.

כדי לשנות את מצבה משכה החברה ביוני '93 את באום מקמבל סופ. באום, המפורסם בידע השיווק שלו, פעל במהירות, הוא החליף את מרבית ההנהלה הבכירה באנשים מבחוץ, מכר עסקים שאינם בסיסיים והעביר את התמקדות החברה מזיקוק לשיווק.

הוא גם הכפיל את עסקי הסיכה שלה באמצעות רכישת ספשיאלטי אויל קמפניס משריברפורט, לואיזיאנה וסליק 50, חברה מיוסטון המייצרת חומרים לטיפול במנועי מכוניות. ב־'94, שנתו

אי אפשר היה להימלט מצלילה חדה במחירי הנפט, קיצוצים בתפוקה ושחיקת יתרון איכות הנפט הגולמי

המלאה הראשונה בתפקיד, עלה הרווח של החברה ב־37% ל־19 מיליון דולר, על עלייה של 12% בהכנסות ל־852 מיליון דולר. ובאמצע יולי דיווחה החברה כי הרווח שלה לרבעון השני מפעולות מתמשכות הוכפל פי 3 ויותר לעומת התקופה המקבילה בשנה הקודמת, ל־4.96 מיליון דולר, לעומת 1.5 מיליון דולר. אבל השיפור ברווח נמחק ויותר בשל הפרשה בסך 9.5 מיליון דולר על הארגון המעבר לטקסס.

החברה מדורגת במקום ה־945 ברשימת 1,000 החברות האמריקאיות הגדולות ביותר של כתב העת "פורצ'ן".

בשנתיים האחרונות, כאשר התמקדותה של קוויקר סטייט עברה לדרום־מערב, התחילה אויל סיטי להיראות מרוחקת יותר ויותר. התסכול של הסתמכות על שתי טיסות ביום משדה התעופה המקומי אל טיסות המשך מפיטסבורג החל להרגיז מנהלים ואנשי המכירות. רבים בחרו לנהוג במקום זאת במשך שעתיים בכביש מתפתל.

החברה התקשתה גם לשכנע אנליסטים מוול סטריט, מנהלים חדשים פוטנציאליים ואפילו ספקים לנסוע למקום שבו יש מלון הולידיי אין אחד ומסעדות מעטות. למרות זאת אמר באום, שבא מניו ג'רזי וקנה בית גדול בעיר ונעשה פעיל בקהילה, כי הוא חש את עצמו קרוע בשל העזיבה.

"הלוואי והייתי יכול לקחת את הבניין הזה ואת כל האנשים ולהעביר אותם לדאלאס", אמר באום בראיון במשרדו.

קוויקר סטייט תרמה 250,000 דולר למאמץ למצוא חברה שתתפוס את מקומה באויל סיטי. סינדי לישווילר, מנהלת חברת הפיתוח של אויל סיטי, אומרת שקיוותה למצוא מוסד פיננסי, כמו חברה של כרטיסי אשראי, שתקים מרכז לחיובים או לעיבוד חשבונות. היא ציינה את כוח העבודה המיומן הרב של העיר ואת יוקר המחיה הנמוך. "אינך צריך לשלם 14 דולר לרגל רבועה בשביל משרד ו־400 דולר לחודש בשביל מקום חניה", היא אומרת.

אבל החברות שאיתן שוחחה אינן משלמות בדרך כלל יותר משכר המינימום, 4.25 דולרים לשעה, והמעט שאינן מציעות הטבות נוספות. בשביל ריימונד לארסן, אב לשתי בנות שהרוויח 20,000 דולר לשנה ונהנה מהטבות נרחבות בעבודתו כאיש תחזוקה של בניין החברה, הסיכויים של קיצוץ בשכר מפחידים.

ההצעה הטובה ביותר שקיבל עד עכשיו היא 6 דולרים לשעה, רמה שהוא חושב שהיא נמוכה מדי למישהו המיומן בנגרות ובשרברבות. "אני הרוס", הוא אומר. "מה אני יכול לעשות?"

בתוככי גאות האג"ח הגדולה

FORTUNE

כלכלה נחלשת נתנה תנופה עצומה לאג"ח. אבל מנגנוני שוק מוזרים העלו את המחירים לגובה גדול יותר, ייתכן שגבוה מדי לתקופה זו

זה יירשם ללא כל ספק כאחד מגלי הגאות הגדולים ביותר והמכאיבים ביותר בהיסטוריה של שוק האג"ח האמריקאי. בחלק גדול של '95 היו האג"ח בעלייה. ואז הגיע מאי, שבו התשואות על אג"ח ממשלתיות ארוכות נפלו מ־7.55% ל־6.67%, והעלו את התשואה החודשית ל־9%, טוב יותר מכפי שאפשר היה להשיג באג"ח במשך השנים. גם התשואות על אג"ח פדרליות ל־10 ול־5 שנים נפלו חדות. בסך הכל העלתה הגאות של מאי את שווי השוק של האג"ח הממשלתיות ב־55 מיליארד דולר.

גאות אג"ח מסוג זה היא כמו גשם בליל קיץ חם. לאחדים מביא הגשם תחושת הקלה מרגיעה, ואילו אחרים רואים כיצד המדשאות שזרעו זה עתה נשטפות. כך היה גם כאן: הצלחות לאחדים ואכזבות לאחרים, בעיקר המוכרים והמשקיעים שהימרו נגד ירידה בתשואות על האג"ח.

חברות להשקעה, קרנות גידור, חברות ביטוח, קרנות פנסיה – כל אלה לא צפו את הגאות, לא רק במאי אלא בשמונת החודשים הקודמים, כאשר שיעורי האג"ח ירדו באטיות. בתחילת '95 חשבו המקצוענים שהתשואות יעלו, היו להם סיבות טובות לביטחון – האינפלציה של סחורות התפתחה, ירידת הדולר איימה לעורר אינפלציה של יבוא והצמיחה הכלכלית היתה חזקה. אבל אז הגיע הבלתי צפוי: אחרי שהגיעו בנובמבר לשיא ירדו שיעורי האג"ח כמעט ברבע האחוז בינואר, ועוד שליש האחוז בשלושת החודשים הבאים.

כמו טייס התלוי במכ"ם תלויים סוחרי האג"ח בכלכלנים. אבל כאן שלחו אותם האותות שקיבלו לכיוון מטעה. בדצמבר היה הקונצנזוס, ששיעורי הריבית לטווח ארוך יעלו מעט בינוני. אפילו באביב אמרו רק כלכלנים מעטים שהתשואה על אג"ח ל־30 שנה מסוגלת לרדת מתחת ל־7% – ואפילו הם לא צפו שזה יקרה לפני '96. במקום זאת, ב־12 במאי, חצו התשואות בנפילה את מחסום ה־7% בדרכן לשפל של 6.5%.

מדוע הם טעו כל כך? רבים מן הכלכלנים לא העריכו מספיק את המהירות שבה הידוק האשראי בידי הפד ב־'94 ישפיע על השווקים לבתים, למכוניות ולמוצרים יקרים אחרים. מרבית הכלכלנים עשו השלכות גדולות מדי מן הצמיחה השנייה החזקה של 1994.

מה שדרדר את השוק נגד הדעה הרווחת לא היה רק האטה פתאומית בכלכלה אלא מגוון של גורמים שונים. למשל הדולר. אנליסטים ידעו שלחולשת הדולר יהיו השפעות על המשק, אבל מרביתם חשבו שהתוצאות יהיו רעות לאג"ח, משום שדולר זול יותר מאיים להגדיל את האינפלציה. אבל מה שהפתיע היה כיצד הפכה חולשת הדולר לדחיפה קצרת טווח לאג"ח.

וול סטריט הושפעה. מרבית המשקיעים המוסדיים וכן קרנות גידור וספקולנטים אחרים נשארו משוכנעים שמחירי האג"ח עברו את שיאם ושיעורי הריבית יעלו. אחרים מכרו את האג"ח שלהם תמורת מזומנים ואילו אחרים לקחו עמדות שורט ולקחו הימורים ממונפים שתשואות האג"ח יעלו ומחיריהן ירדו.

באמצע אפריל פורסמו נתונים שהראו שהייצור התעשייתי ובניית בתים ירדו, ואת לכך שהמשק מאבד ממהירותו. אחר הגיעה המכה הגדולה – דו"ח בראשית מאי שמספר המשרות בארה"ב ירד.

הדובים הפכו כהרף עין לפרים. מנהלי אג"ח, שחששו מפני לקוחות – וכוסים – שיצעקו המס אם תיקים יישארו הרחק מדי מאחורי ממוצעי השוק, התחילו לקנות ערימות של אג"ח ל־30 שנה. הסיבה: באג"ח הארוכות ביותר יעלו מחיריהן גבוה יותר כתגובה לירידה בשיעורי הריבית, ובכך יציעו הדרך לשיפור הביצועים.

לחץ זה של הקונים גרם לתשואות על האג"ח לרדת מ־7% ועורר גל שני בלתי צפוי של קונים. אלה הגיעו משוק המשכנתאות. מנהלים של תיקי ניירות ערך מגובי משכנתאות חששו שהירידה בשיעורי הריבית תגרום לבעלי בתים לפרוע את המשכנתאות שלהם בשיעורים החדשים, הנמוכים יותר. וכך שווי ניירות הערך המבוססים על המשכנתאות הישנות יקוצץ פתאום. ככל שמשכנתאות אלו ישולמו מהר יותר, כך תהיה קצרה יותר "תקופת" ניירות הערך המבוססים עליהן, ואלה יהיו רגישים פחות לשינויים בשיעורי הריבית. כדי לשמור על ביצועיהם היה על מנהלי התיקים להאריך את "התקופה" באמצעות קניית אג"ח ממשלתיות, בדרך כלל ל־5 או 10 שנים.

מאגר זה של קונים לבדו השליך ביקושים נוספים בסך כ־50 עד 80 מיליארד דולר לתוך שוק האג"ח הממשלתיות, שווה ערך להנפקה שנתית ואף יותר של אג"ח ממשלתיות ל־10 שנים. ביקוש נוסף הגיע מצדם של מחזיקים באג"ח של חברות, שחששו ששיעורי הריבית יירדו עד שהאג"ח שלהם ייפרעו מוקדם, ומצדם של מחזיקים באג"ח מוניציפליות שחששו שרפורמה במסים תבטל את היתרון של פטור ממס של האג"ח המוניציפליות.

אבל שיאו של השוק מתקרב. באחרונה היו מכירות מאסיביות של אג"ח מצד גורמים שונים, כולל חברות גדולות. הגורם שנותר כדי להעלות את מחירי האג"ח הוא רכישות של זרים.

אם לא יהיו בעתיד הפתעות טכניות, יהיה שוב על האג"ח להשלים עם הנתונים הכלכליים. זו עלולה להיות התאמה כואבת. עם כל הקניות הטכניות הללו עד היום, תשואות האג"ח נמוכות עכשיו מכפי שהכלכלנים חושבים שהן צריכות להיות. אמנם, מתחילים לחוש בהאטה ויש דיבורים רבים בדבר קיצוץ בגירעון הפדרלי. למרות זאת אומרים סוחרים רבים שהתשואות על האג"ח נמוכות כל כך עכשיו שהן מכילות ציפיות למיתון. זה אינו מה שצופים מרבית הכלכלנים. הם חוזים התאוששות מהירה אחרי האטה קצרה, ורבים צופים לחץ כלפי מעלה על שיעורי הריבית. אנשים אלה טעו בעבר, אבל אין זה אומר שלא יצדקו לגבי העתיד.

מעתה ועד לאמ"ו

כדי להקל על המעבר לאיחוד המוניטארי האירופי (אמ"ו) הסכימו ממשלות המדינות החברות באיחוד האירופי על "אמות מידה להתקרבות". האם יש בהן היגיון?

רשמית יודעות ממשלות אירופה שהאיחוד המוניטארי יתרחש. רשמית הן גם יודעות איך זה יתבצע. כל שנותר, ככל הנראה, הוא להתכונן לבואו – איך להמיר מחירים, חשבונות בנק, כספומטים. איך צריכים להיראות השטרות והמטבעות, וכן הלאה.

אבל אם נאמין למשאלי דעת הקהל האחרונים, מספר גדל והולך של אזרחי אירופה מטיל ספק בכך שהאיחוד המוניטארי האירופי הוא רעיון טוב. בין הכלכלנים, אפילו אלה האוהדים את מטרותיו של אמ"ו, יש ספקות בדבר האסטרטגיה הנוכחית להשגת המטרה. חוסר נכונותם לדון בנושא מובן, אבל גם מזיק. יהיה צורך בתמיכה המונית באמ"ו אם רוצים שהוא יפעל. ומרבית הכלכלנים מסכימים שהתוכניות למעבר לאמ"ו – שבהן תלויה הצלחתו של כל העניין – זקוקות לבדיקה מחדש.

התוכנית של אמנת מאסטריכט למעבר זה כוללת "אמות מידה להתקרבות". כדי להצטרף לאיחוד המוניטארי האירופי חייבת כל מדינה לעמוד בתנאים הבאים:

- שיעור האינפלציה אינו יכול לעלות יותר מ־1.5% על הממוצע של שלושת שיעורי האינפלציה הנמוכים ביותר באירופה.
- אסור ששיעורי הריבית לטווח ארוך יעלו ביותר מ־2% על הממוצע של שלושת שיעורי הריבית הנמוכים ביותר באירופה.
- שערי החליפין צריכים להשאר בתחום הרצועה הצרה של מנגנון שערי החליפין של האיחוד האירופי במשך שנתיים, ללא התאמות.
- הגירעון בתקציב הממשלתי חייב להיות לא יותר מאשר 3% מן התמ"ג.
- החוב הציבורי המצטבר אינו יכול לעבור על 60% מן התמ"ג.

עד עתה היה זה כלל הגירעון בתקציב שמשך אליו את הביקורת החזקה ביותר. שערי חליפין קבועים מצמצמים את יכולתן של הממשלות לפעול כנגד האטות כלכליות. זה עושה את הגמישות במדיניות הפיסקלית רצויה עוד יותר. אין ספק שזה כולל את החירות, מדי פעם בפעם, ליצור גירעון של יותר מ־3% מן התמ"ג.

כלכלנים מטילים ספק גם בכלל האינפלציה. בשביל מרבית המדינות צריכה העלות של השגת שיעור אינפלציה נמוך להיות נמוכה יותר בתוך האיחוד המוניטארי מאשר מחוצה לו. הסיבה היא שממשלות של מדינות בעלות אינפלציה גבוהה חסרות אמינות במדיניות המוניטארית שלהן. זה מעלה את שיעור הריבית הריאלי הדרוש כדי להשיג קיצוץ נתון באינפלציה – שמגביר מעלה את האבטלה. באמצעות ההצטרפות לאמ"ו רוכשות מדינות כאלו את האמינות של הבנק המרכזי האירופי החדש. בהנחה שתפקידו של הבנק נקבע בצורה טובה, משמעות הדבר תהיה שיעלה פחות להשיג אינפלציה נמוכה.

הכוונה של אמ"ו להעניק את היתרונות הללו מרכזית לטיעונים בזכות ההתקדמות לעברו. לפיכך מוזר מאוד ששיעורי אינפלציה נמוכים נקבעו כתנאי להצטרפות. זה כאילו מועדון הדיאטה אומר לחברים פוטנציאלים לרזות לפני שיוכלו להצטרף.

בוועידה שהתקיימה באחרונה באוניברסיטת קיל הטיל פאול דה גראווה, פרופסור באוניברסיטה של לובן, כמה ספקות באמת מידה אחרת של מאסטריכט: כלל החוב. במבט ראשון נראה תנאי זה הגיוני למדי. למדינה בעלת חוב ציבורי גדול יש סיבה טובה להיות מעוניינת בהתקפים פתאומיים של אינפלציה: הם מצמצמים את המעמסה הריאלית של חובותיה. קרוב לוודאי שמדינה כזאת תהיה חברה בעלת התנהגות טובה באמ"ו אם יוסר הפיתוי לעשות זאת עוד לפני הצטרפותה.

אבל דה גראווה מציין שצמצום רמת החוב יהיה קל יותר בתוך האיחוד המוניטארי מאשר מחוצה לו. הסיבה הראשונה היא המשכו של הטיעון בעניין האינפלציה. מדינה כמו איטליה, שבה יש הן שיעור אינפלציה גבוה והן חוב גדול, חייבת לפי אמות המידה להעלות את הריבית כדי לצמצם את האינפלציה. העלאה זו מגדילה גם את מעמסת החובות. ברגע שתיכנס לאמ"ו תהיה לאיטליה אינפלציה נמוכה יותר ללא הצורך לשלם את קנס האמינות על שיעורי ריבית ריאליים.

אמ"ו יעזור גם בדרך אחרת. איטליה כבר משלמת פרמיה על שיעורי הריבית שלה, המשקפת את הסיכון שהמטבע שלה עלול להיות מפוחת לעומת המארק. מאחר שלממשלת איטליה יש חובות במארקים, אפשר למדוד את הפרמיה הזאת. הפער בין מה שהיא משלמת על אג"ח ל־10 שנים נקובות בלירטות לבין מה שהיא משלמת על אג"ח נקובות במארקים לאותה התקופה הוא 1.25%. בבוא האמ"ו ייעלם הפער הזה. מאחר שחובה של איטליה הוא 125% מהתמ"ג, זה יוסיף לה 1.5% ממנו מדי שנה.

עכשיו נראה את המקרה של בלגיה. הוא שונה: יש לה הרי חובות אבל אינפלציה נמוכה (נמוכה אפילו מזו של גרמניה). אבל גם היא משלמת פרמיית פיחות על שיעורי הריבית שלה. ההבדל בין אג"ח ל־10 שנים בפרנקים בלגיים לבין אותן אג"ח נקובות במארקים יהיה כחצי אחוז. במונחים ריאליים (מאחר שהאינפלציה בבלגיה נמוכה מזו שבגרמניה) זה הפך להיות 1.50%. בשל שיעור חוב של 136% מן התמ"ג יוסיף אמ"ו לבלגיה ריבית על חובה בשיעור של 2% לשנה.

דה גראווה מגיע למסקנה שאמות המידה של מאסטריכט עשויות לשמש רק לחיזוק החלוקה הקיימת באירופה. התעקשות על כללים אלה תקשה עוד יותר על המדינות הנזקקות לצמצם את החוב ו/או האינפלציה שלהן. מצד שני, הוא מודה, כלל החוב (שלא כמו כלל האינפלציה) הוא בעל ביסוס כלכלי בריא. האם אפשר לפתור את הבעיה? האם קיימת דרך לאפשר כניסה של יותר מדינות לאמ"ו ולהקל עליהן לפתור את קשייהן הכלכליים, בלי להעניק למערכת נטייה לאינפלציה?

לדברי דה גראווה התשובה חיובית. הפתרון הוא להחדיר את משוכות ההתקרבות, ובה בעת לחזק את המחויבות של הבנק המרכזי האירופי לאינפלציה נמוכה.

אולי זה נאיבי מבחינה פוליטית, אבל מבחינה כלכלית זה הגיוני. ממשלות אירופה צריכות לשים לב לדבריהם של דה גראווה ושל אחרים העובדים על התנאים הכלכליים של האיחוד המוניטארי. אחרת הן יגלו בדרך הקשה שהעניין אינו סגור.

© The Economist

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 13 באוגוסט עד 17 באוגוסט

(1) המוצר המוצע		מספר הסדרה	מועדים: יום המיכרז	מועדים: יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	פדיון/מימוש/פרעון: התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית: מיועדית	תשואה/ריבית: מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)		1135	15.8.95	16.8.95	15.11.95	91 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 50	✻	20%
		0226	15.8.95	16.8.95	14.2.96	182 ימים	125		20%
		0756	15.8.95	16.8.95	31.7.96	350 ימים	125		20%
מילווה קצר מועד למטרה עתידית	מכירה (2) מיכרז על תשואה	0616	15.8.95	6.12.95	5.6.96	182 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 20	✻	20%
		1216	15.8.95	6.12.95	4.12.96	364 ימים	20		20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ		(4) 0756	16.8.95	✻	31.7.96	349 ימים	מיליוני ש"ח 20	✻	20%
מכירת אג"ח לבנק ישראל		(6) ——	——	——	✻	✻	——	✻	✻
אופציות לרכישת דולרים (5)	3 חודשים	508331 508332	15.8.95	יום המכרז	14.11.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✻	✻
		508351 508352	17.8.95	יום המכרז	14.11.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✻	✻
	6 חודשים	508330	15.8.95	יום המכרז	13.2.96	6 חודשים	5000 יחידות	✻	✻

(1) במיכרז מחיר, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית בחישוב לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי של הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורסמות להלן והמפורסמות לפני המכרז בעתונות ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הם: למק"מ 0756 – שגיא: 4123–4130, 4233–4234, גליל: 3864–3867, 3761–3762, 3764–3767, 3755–3758, גבע: 4609–4612,
(5) פרמיה המיועדית ושער המימוש יפורסמו בבוקר יום המכרז בדפדפות המקצועיות של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.
(6) פירוט הסדרות יפורסם בבוקר יום המכרז ובדפדפות של "שב"א" ושל "קו מנחה" יום לפני המכרז

הערות:
(*) פרטים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח חוזר בנק ישראל הוא הקובע.

חיפוש נעדרים
03-613 27 33
מוקד - 24 שעות

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

עבר שבוע / רפי פרסיץ

הבקר געה, הדולר גאה

מאז ומתמיד היתה שחיטתן של פרות קדושות מרשם בדוק להכנתן של אומצות עסיסיות. בשבוע שעבר מלאו בתי מטבחיה, אטליזיה ומסעדותיה של שיקאגו אומצות בקר ושניצלים לעייפה

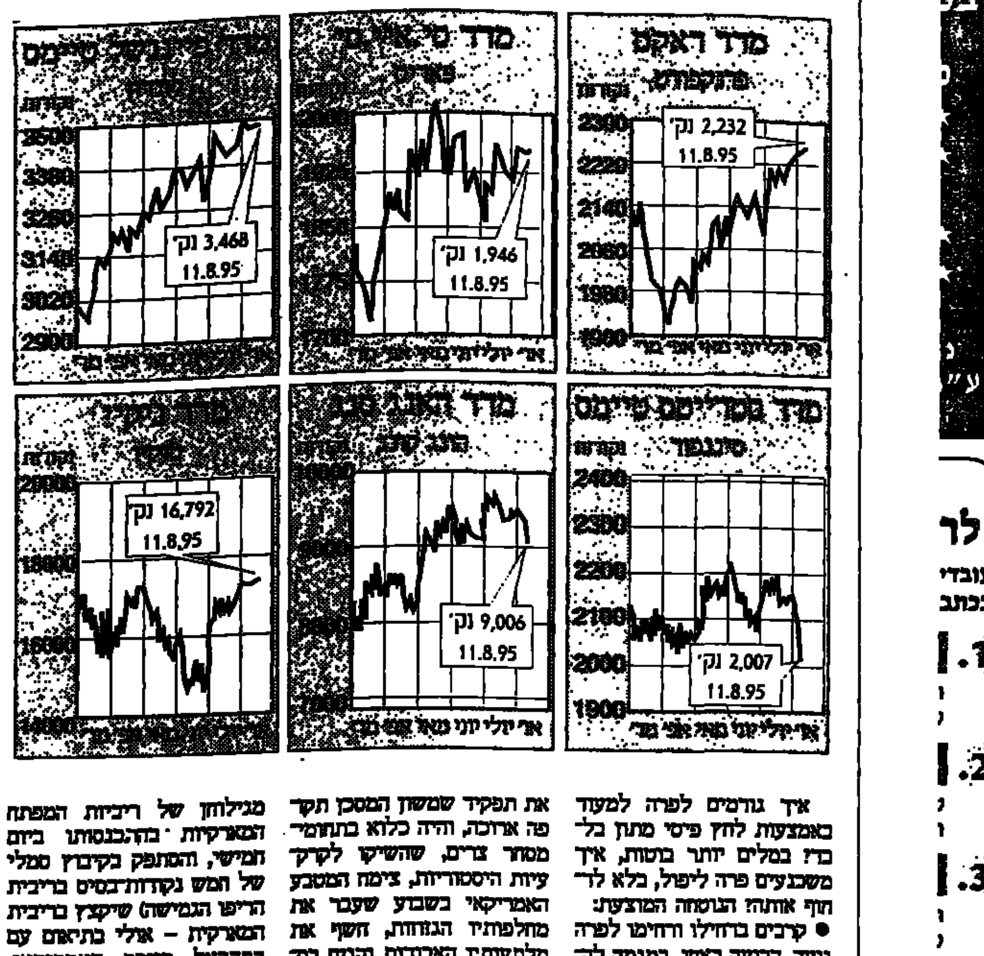

איך גורמים לפרה למעוד באמצעות לחץ פיסי מתון בלבד? במלים יותר בוטות, איך משכנעים פרה ליפול, בלא לדחוף אותה? הנוסחה המוצעת:

● קרבים בזהירות ודוחפים לפרה גועה, הרועה באפו. במגמה להתנבב עליה, מלעיטים אותה במשקה ובמספוא הערבים לחיכה, ומלטפים/מגרדים את כתפיה הרחבות בקלשון או במברשת עבת־זיפים.

● בהגיע (הטענה בדיקה) שלא תבעט בנו, נישען על הפרה בזהירות ונשדל אותה (בתנועות איטיות ומבוקרות) שתתיר לנו להתחכך בגופה הוסון.

● אם תיעתר היא (הניסיון מורה שפרות מרבות להתחכך בבדרות), כעבור זמן ייהפכו היוצרות: במקום שנישען אנו על הפרה ונתחכך בה, אם אם תסיס הפרה את משקל גופה לעברנו, ותתחכך בנו להנאתה.

● זה רגע האמת, שכן אם נצליח להזיזה מעמד במצב קריטי זה 12 שניות תמימות (משימה לא קלה), כל שנותר לנו הוא לסגת בזהירות – ואז חוקה על הפרה שתיפול פרקדן על צדה.

בין קמות בין נופלות, היו גרלם ושעריהם של ראשי־בקר שיחות היום בשיקאגו בשבוע שעבר. גרמו לכך מגדלי־בקר ממלוחים שנמנעו, ערב פקיעת חוזה־אוגוסט, ב־24 בחודש, מלחסל את עמדות המכר שתכנו בעבר באמצעות רכישת חוזי־בייר מקבילים. הדרך השכיחה לחיסול התחייבויות עתידיות. בהתאם לזכות המוקנית להם (המנוצלת לעתים רחוקות), העדיפו מגדלי הבקר, הפעם, לספק למסלקת הבקר פרות חיות ודוסות בגודל מכבי. נפתו של חוזה־בקר מן המניין 40 אלף ליברות, או כ־18 אלף ק"ג.

כך או כך, נסוג שער של חוזה הבקר למסירה באוגוסט, בחישוב שבועי, מ־64.75 ל־62.90 סנט לליברה.

הדולר שובר מחסומים

סוכב נידח אחר שהבדיק כמסאור בשבוע שחלף היה הדולר האמריקאי. אחרי שנידון לשחק את תפקיד שמשון המסכן תקפה ארוכה, והיה כלוא בתחומי־מסחר צרים, שהשיקו לקיקעית היסטוריות, צימח המטבע האמריקאי בשבוע שעבר את מחלפותיו הגזוזות, השיב את מלתעותיו האבודות והגיח בסערה בכיוון מעלה, כשהוא מבתק בעוזו את משוכות ההתנגדות שחסמו את דרכו ברמת 1.4050 מארק ו־91.40 ין.

בשוק המסחר בניו יורק ביום שישי בערב, רשם הדולר עליות שבועיות מרשימות מול רוב המטבעות המובילים וננעל ב־1.4390 מארק (+3% בחישוב שבועי) 1.1950 פרנק שוויצי (+2.7%) 93.90 ין (+3.6%) ו־1.5720 מול הלישי"ט (+2.1%).

מדוע התרחשה התפנית בשבוע שחלף ולא (נאמר) לפני שבוע או בעוד חודש? על תמיהת־עיתוי סתומה זו לא ניתן להשיב אלא ב"עקלקלות אורחות השווקים". שכן כפי שנבצר היה להסביר, במונחים כלכליים צרופים (כשוויון כוח הקנייה הבין־מטבעי), את פשר רפיונו של הדולר בעבר, נבצר לתרץ באורח משכנע את התאוששותו הפתאומית עכשיו.

לעניות דעתי, נעוצה התזוית השוקית שאחזה בדולר בתחושה הזולית עמומה, שאולי הפריזו השווקים, כדרכם מאז ומעולם, במינון הזכות שהנחיתו על הדולר: ושחוקה על כל דבר – בין רע, בין טוב – שיגיע לקצו.

חמישה תירוצים

מהותית, דומה שהתפנית האלימה בקצרו של הדולר היא בבואה של ההערכות והשיקולים הבאים:

● שכמקה של ארה"ב משייט על מסלול־צמיחה מתון, שיהיה צוחה מסכמנים אינפלציוניים. הנתונים החודשיים שראו אור בארה"ב בשבוע שעבר – ירידה ב־0.1% במכירות הקמעוניות, עלייה ב־0.2% במדד המחירים לצרכן, הדשדוש (0%) במדד המחירים הסיטונאיים (ליצרן) – מאוששים הנחה זו.

● שבמוקדם או במאוחר, חוקה על הבונדסבנק הגרמני (שנרתע מגילוחן של ריביות המפתח המארקיות בהתכנסותו ביום חמישי, הסתפק בקיצוץ סמלי של חמש נקודות־בסיס בריבית הריפו הגמישה) שיקצץ בריבית המארקית – אולי בתיאום עם הפדראל ריזרב האמריקאי, שמועצת נגידיו אמורה להתכנס בעוד כשבועיים.

● שתתמיד השחיקה בעודף במאזן התשלומים היפאני, הן בתנועות־סחר הן בתנועות־הון.

● שלא ירחק היום שחבילת האמצעים שאימץ הממסד היפאני, במגמה לדרבן צריכה והשקעות במשק, ולעודד השקעות/הלוואות של ישויות יפאניות מחוץ לגבולותיה של יפאן, תניב תוצאות חיוביות.

אמת, ההיענות המאופקת של גורמים יפאניים לשלוש הנפקות־ענק אג"חיות (ל־3, ל־10 ול־30 שנה) שהשיק האוצר האמריקאי בשבוע שעבר, מורה שיחלפו חודשים ארוכים עד שיתבטאו אמצעים אלה כשסה באורח מוחשי.

● שבסוגיות המיתון השורה ביפאן, אין רשויותיה צריכות לחשוש מהצפת משקה בטריליוני היינים (תולדת מעורבותה הגוברת ברכישת סכומי־עתק דולריים), שמורים הבנק המרכזי ביפאן (שלוחו האמריקאי) לצרך תמיכה בשער הדולר.

משוט בשווקים

שערי הנעילה בשוקי המניות, הריביות, המתכות והסחורות מובאים בהרחבה בעמוד 6ג. בקרב התנודות השבועיות שבלטו בשבוע שעבר, נציין:

● את הירידות השבועיות בשיעור של 3.8% במדד האנג־סנג בהונג קונג ושל 1.4% במדד דאו־ג'ונס בניו יורק.

● את נסיקתו של הניקל, ששערו האמיר לפסגה של יותר מ־7,000 דולר לטונה.

● את העליות בשער הסוכר (אוקטובר) מ־10.69 ל־11.13 סנט לליברה: ובשערי הקפה, מ־2,730 ל־2,778 דולר לטונה (רובוסטה, ספטמבר), ומ־1.4445 ל־1.4720 דולר לליברה (עראביקה, ספטמבר).

משרד האוצר היפאני קורא לששה בנקים לוותר על ההלוואות לקוסמו

באביב יובא לאישור חוק שיאפשר הקמת מערכת ביטוח הפקדות נוספת

טוקיו (בי־ג'י). משרד האוצר היפאני קורא לששה בנקים נושים של קוסמו, לוותר על ההלוואות שנתנו לבנק החיסכון האשראי, מסר גורם בכיר במשרד.

ששת הבנקים הם הנושים העיקריים של קוסמו, בשל החלק הגדול שהם מחזיקים בקבוצת הפרמאצבטיקה SS, של קוסמו.

הבנקים הם בנק סאנווה, בנק סאקורה, בנק פוג'י, בנק טוקאי, בנק צ'יבה, ובנק טויו שסך כל ההלוואות שנתנו לקוסמו עומד על כ־85 מיליארד ין, אמר נציג האוצר.

לדבריו, משרד האוצר מבקש גם מ־18 נושים אחרים לוותר על 60% מההלוואות שנתנו לקוסמו.

4.4% ממניותיה של חברת SS מוחזקות בידי סאנווה, 4.2% בידי סאקורה, 3.9% בידי פוג'י וטוקאי, 3% בידי צ'יבה, ו־2.3% בידי טויו. משרד האוצר רואה ב־SS "חברת מפתח של קבוצת קוסמו", אמר המקור. קוסמו הוא בעל המניות הגדול בחברה זו, למרות שמדובר ב־9.1% ממנה.

בד בבד, יגיש משרד האוצר היפאני באביב הבא הצעת חוק, לייסד מערכת ביטוח הפקדות בנקאיות נוספת, כדי לתמוך במערכת הקיימת, שאינה מספיקה לכסות את כל ההפקדות.

על פי הצעת החוק, במסגרת המערכת החדשה יוקמו בנקים למטרות מיוחדות, כדי להשתלט על עסקיהם של בנקים שעסקיהם כשלו.

יצרניות המכוניות בארה"ב דורשות מהממשל לפעול לפתיחת השוק הקוריאני

וושינגטון (בלומברג). לאחר שהשיגה מיפאן הסכמה לפתוח את שוק הרכב היפאני בפניה, מפנה תעשיית המכוניות האמריקאית את תשומת הלב לעבר מגבלות הסחר עם קוריאה. יצרניות המכוניות האמריקאיות מצביעות על נתח היבוא בשוק כלי רכב בקוריאה, העומד על 0.2% בלבד, ועל מגוון הגבלות רשמיות ובלתי רשמיות, כעל ראיות לכך שדרום קוריאה סגורה בפני יצרני מכוניות זרים.

התאחדות יצרני המכוניות האמריקאית, המייצגת את החברות קרייזלר, פורד וג'נרל מוטורס, ביקשה מממשל קלינטון לשקול ליישם את חוק הסחר, המכונה "סופר 301", נגד דרום קוריאה. הממשל יחליט עד 30 בספטמבר האם יש ליישם את החוק על דרום קוריאה, או על כל מדינה אחרת. חוק המסחר קורא למשא ומתן על מערכות של הגבלות סחר, ומתיר הגבלת נגד אם השיחות אינן פוריות.

תלונתה של ההתאחדות הגיעה לאחר ההסכמה שהושגה בין ארה"ב ליפאן ב־28 ביוני, להעלות את המכירות של מכוניות חלקי חילוף זרים ביפאן. הסכם זה הושג לאחר שנתיים של משא ומתן, ולאחר שארה"ב איימה להטיל סנקציות על יפאן.

למרות שלא סביר שסוגיית כלי הרכב בין ארה"ב לקוריאה תהפוך לעימות דומה לסכסוך היפאני־אמריקאי, עתיד הממשל להגביר את הלחץ הציבורי על סיאול בקרוב.

תחזית ההכנסות של הבנקים השוויצריים קוצצה בעקבות התוצאות של יו־בי־אס

להערכת אנליסטים יעלו רווחי הבנקים בשיעורים של 2%–8% בלבד

ציריך (בלומברג). הירידה המפתיעה ברווחי המחצית הראשונה של ה־Union Bank of Switzerland הסבה את תשומת לבם של משקיעים ואנליסטים למצבה המנומנם של כלכלת שוויץ, ואילצה אותם לצמצם את ציפיותיהם לגבי הכנסותיהם של הבנקים השוויצריים.

אנליסטים בנקאיים, שרובם צפו עלייה ברווחי יו־בי־אס, צמצמו את תחזיותיהם החצי שנתיות לגבי סוויס בנק, שידווח על תוצאותיו ביום רביעי השבוע, ולגבי CS Holdings, שידווח על התוצאות למחצית הראשונה ב־21 באוגוסט.

ירידה של 5%

כמו כן, צמצמו האנליסטים את תחזיותיהם השנתיות לגבי שלושת הבנקים הגדולים הללו.

מאז 3 באוגוסט, אז דיווח יו־בי־אס על תוצאותיו, ירדו רווחי בנקים שוויצריים הרשומים בדו"ח התפקוד השוויצי, בכ־5%. כפי שהיה עם יו־בי־אס, צופים אנליסטים שגם סוויס בנק ו־CS Holdings יראו שרווחי המסחר במחצית הראשונה עלו, בעת שההכנסות מעמלות – ירדו.

אנליסטים סבורים כי ההכנסות מהריבית, לעומת זאת, ספגו הפסדים גדולים מהמצופה, בגלל מספר הלוואות קטן מהרגיל. מאז פרסום תוצאותיה של יו־בי־אס, הפכו אנליסטים רבים שמרניים מאוד בהערכותיהם. הם כבר אינם צופים שסוויס בנק, יציג עלייה של 42% ברווחי הנסו, כפי שחזו בעבר. ההערכה כיום היא ששיעור העלייה יהיה בין 2% ל־8% בלבד.

אייר קנדה הפסידה ברבעון השני כ־17 מיליון דולר; תפטר 900 עובדים

מונטריאול (בלומברג). חברת התעופה אייר קנדה דיווחה על הפסדים ברבעון השני של השנה, והודיעה כי בכוונתה לקצץ 900 משרות, כדי לצמצם עלויות. עוד הודיעה החברה כי תעשה מאמץ מיוחד להגדיל את הכנסותיה מגישה רחבה יותר לנתיבים בתוך ארצות הברית.

חברת התעופה הגדולה ביותר בקנדה, שהגדילה את הוצאותיה כדי להתחיל את הטיסות בנתיבים ארה"ב־קנדה, מסרה כי ההפסד ברבעון השני עומד על 23 מיליון דולר קנדי (16.9 מיליון דולר ארה"ב), או 16 סנט קנדי למניה, לעומת רווח של 27 מיליון דולר קנדי אחרי מס, בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות עלו ב־13% ל־1.09 מיליארד, לעומת 996 מיליון דולר קנדי ברבעון השני של '94.

אייר קנדה "מתעתדת להמשיך בהתרחבות, כדי לנצל את האפשרויות הטמונות בצמיחה", אמר ז'אק קוואופיאן, אנליסט בחברה במונטריאול.

הקיצוץ המתוכנן במשרות, שיפגע בעיקר בעובדים עונתיים, יצמצם את כמות העובדים בחברה ל־18,800 לעומת 19,700, עד מארס '96, ובכך תחסוך החברה לפחות 150 מיליון דולר קנדי עד סוף שנת '96. חברת התעופה ממונטריאול מסרה כי תפסיק לשכור עובדים נוספים. עוד נמסר, כי תמכור מספר מטוסים בעלי קיבולת גדולה, ביניהם את מטוסיה מדגם B־747־200.

שערוריית שוחד חדשה מכה ביוקרתן של חברות הבנייה הגרמניות

מינכן (בלומברג). במסגרת שערוריית השחיתות האחרונה שנחשפה ופגעה בחברות הקבלנות הגרמניות, מסרה משטרת מינכן שלשום, כי הוצאו צווי מעצר לחמישה עובדים בכירים בחברה הייליס ורנר, בחשד לקבלת שוחד, הונאה וזיופים.

עיתוני גרמניה דיווחו כי המשטרה חושדת שהייליס היתה חלק מקרטל, שהשתמש בשוחד ובתיאום מחירים כדי להבטיח שתקבל חוזי בנייה ציבוריים באזור מינכן, שעשויים היו לעלות לעיר מיליוני מארקים. על פי החשד, בין חברי הקרטל שהוקם על פי האשמות בתחילת '95, כוללים את חברות הבינוי דיקרהוף וידמן, ולסר, סטראבאג, פליפ הולצמן, ויס פרייטאג, ריפל והארמר. על פי החשד, כולל הקרטל חברות נוספות, אך שמן טרם פורסם.

דיווחי הפרשות בעיתונים מסרו כי ארבעה עובדי חברת הייליס ורנר עוכבו לחקירה, לאחר שנערך חיפוש בבתיהם ובמשרדיהם, ביום חמישי שעבר. עובד חמישי טרם נתפס.

העיתון "פרנקפורטר אלגמיינה" דיווח כי הייליס דחתה את הטענות שהיתה חלק מהקרטל, והוסיפה כי רק אחד מהחשודים הוא עובד נוכחי בחברה. כל האחרים, מסרה הייליס, הם עובדים לשעבר, הנמצאים בפנסיה.

החקירה הנוכחית הגיעה לאחר פרסום שערוריית השחיתות ביצרנית המכוניות אופל. בפרשה זו חשודים 64 מעובדיה הבכירים של אופל בקבלת שוחד ומתנות.

שמה של חברת הבנייה דיקרהוף וידמן הועלה גם בהקשר לשערורייה באופל, אך היא דחתה כל קשר לפרשה.

עם זאת, אישרה חברת הבניין הוכטיף, כי השעתה שני עובדים, החשודים במעורבות בפרשיית השחיתות באופל, וכי היא משתפת פעולה עם משרד התובע הכללי.

מכירות רנו עלו בחצי הראשון של '95 ב־7% ל־19.6 מיליארד דולר

פאריס (בלומברג). חברת רנו, יצרנית המשאיות הגדולה בצרפת, הודיעה כי מכירותיה עלו במחצית הראשונה של השנה ב־7.1% ל־96.2 מיליארד פרנק (19.6 מיליארד דולר) לעומת 89.8 מיליארד פרנק בתקופה המקבילה ב־'94.

המכירות ברבעון השני עלו ב־2% ל־48.19 מיליארד פרנק צרפתי לאחר שברבעון הראשון נרשמה עלייה של 13% במכירות.

לדברי החברה, הקצב המואץ בעלייה במכירות של הרבעון הראשון נבע מפעולות הממשלה הצרפתית לעידוד מכירת מכוניות, אשר לדברי החברה החלו כבר ב־'94, אך באו לידי ביטוי מלא רק בראשית '95.

לדברי אנליסטים, סיום פעולות הממשלה לעידוד תעשיית המכוניות הצרפתית יביא לכך שהיקפי המכירות ברבעונים הבאים יהיה נמוך לעומת התוצאות ברבעונים הראשונים של השנה.

פז'ו פסימית

מוקדם יותר בשבוע שעבר דיווחה יצרנית המכוניות השנייה בגודלה בצרפת, פז'ו־סיטרואן, על עלייה של 3.1% במכירות ל־86.43 מיליארד פרנק, אך הוסיפה כי האווירה בשוק המכוניות הצרפתי חלשה ביותר.

פז'ו סיטרואן צופה ירידה במכירות ברבעונים האחרונים של '95.

וסטינגהאוס בוחנת להיעזר בהרקורט לרכישת סי־בי־אס

ניו יורק (בלומברג). חברת וסטינגהאוס בוחנת אפשרות של שיתוף פעולה עם חברת הרקורט ג'נרל, ברכישת רשת הטלוויזיה סי־בי־אס ב־5.4 מיליארד דולר, דיווח העיתון "ניו יורק טיימס" בגיליון סוף השבוע שלו.

מתחרה חדש

לדברי העיתון, השיחות בין הצדדים לא הניבו דבר, אך הן מעידות על כך שווסטינגהאוס בוחנת אפשרות של צירוף שותף בבעלות על רשת הטלוויזיה.

אדם המקורב לעסקה הנרקמת בין וסטינגהאוס לבין סי־בי־אס, אמר לטיימס כי סונר ברודקסטינג עובדת עם מייקל מילקן, שבעבר עסק באג"ח זבל, כדי להגיע למצב שבו תוכל להציע הצעת רכישה מתחרה לזו שהגישה וסטינגהאוס.

וסטינגהאוס כבר הודיעה כי תהיה מוכנה למכור חלק מתחנות השידור שיירכשו כדי לעמוד בדרישת החוק הפדרלי העוסק בבעלות על אמצעי התקשורת.

תדיראן תעשיות מוצרי צריכה חשמליים בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת הודעה לבעלי המניות של תדיראן תעשיות מוצרי צריכה חשמליים בע"מ כי ביום שני, 4 ספטמבר 1995 בשעה 09:00, תתכנס במשרדה הרשום של החברה, רח' הברזל 1 רמת החייל, תל־אביב, אסיפה כללית שלא מן המנין.

על סדר היום קבלת החלטה מיוחדת לשינוי שם החברה ל: **תדיראן מוצרי צריכה בע"מ**

ובאנגלית: TADIRAN APPLIANCES LTD.

בהעדר מנין חוקי תדחה האסיפה מאליה בשבוע אחד לאותה השעה ולאותו מקום.

בכבוד רב
עמליה לב, עו"ד
מזכיר החברה

י. מושקוביץ חברה לבנין בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין ביום 22.8.95

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות בחברה תתכנס ביום שלישי, 22 באוגוסט 1995, בשעה 09:00 במשרדי החברה, ברח' התעשיה 47, נשר.

על סדר היום

צירוף משרד ש. זיו ושות' רואי חשבון כרואי חשבון משותפים בחברה ביחד עם מנחם אונגר ושות' רואי חשבון.

חבר המעונין למנות שלוח להצבעה חייב להפקיד במשרד החברה את יפוי הכח הממנה את השלוח להצבעה 48 שעות לפחות לפני מועד כינוס האסיפה.

הזמנה להציע הצעות לרכישת דירות

1. מוזמנות בזה הצעות לרכישת הדירות המפורטות כדלהלן:
   - **א. כפר סאג'ור** – דירה בת 3 חדרים קומה ב' גוש 19183 חלקה 34.
   - **ב. בתרשיחא** – דירה בת 4 חדרים במגרש 43.
   - **ג. בכפר אעבלין** – בנין בן 3 קומות בשלבי בניה מתקדמים ובו 2 דירות ר4 חנויות, בגוש 12207 חלקה 64.
   - **ד. בעוספיה** – דירה בת 4 חדרים הנמצאת בגוש 17132 חלקה 13.
2. כל הדירות פנויות ולתאום ביקור יש להתקשר אל גב' תמי ספירו במשרד הח"מ טל: 04-679111 בשעות 8:30-10:00 בימים א'-ה'.
3. הדירות תימכרנה במצבן הפיזי והמשפטי הנוכחי והאחריות לבדיקתן מוטלת על המציעים בלבד.
4. ניתן להגיש הצעה לרכישת כל הדירות יחד או כל אחת או כמה בנפרד.
5. מס רכישה וכל חוב ותשלום המוטל על הדירה החל מיום 2.7.95 וכן שכ"ט עו"ד בגין ביצוע העברת הזכויות בכל דירה בשיעור של 2% + מע"מ מסחיר המכירה (למעט מס שבח מקרקעין באם יחול) יחול על הקונה וישולם על ידו.
6. את ההצעות בצירוף שיק בנקאי בסכום 10% מגובה כל הצעה, יש להגיש למשרד הח"מ עד ליום 1.9.95 שעה 12:00.
7. השיק הבנקאי יחולט ע"י הח"מ במידה והזוכה לא ישלם את תמורת המכר עפ"י הצעתו.
8. על המציעים לפרט בהצעתם בנוסף לסכום הרכישה גם את מועדי התשלום.
9. הח"מ יהא רשאי לערוך מו"מ ו/או התמחרות עם המציעים ואין הח"מ חייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
10. המכר כפוף לאישור ראש ההוצל"פ בחיפה.

יוסף ברינט, עו"ד
כונס נכסים למכירת הדירות
רח' אבן סינא 16 חיפה 33111
טלפון: 04-679111

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי תל אביב-יפו

הודעה בדבר הכנת שני תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז תל אביב החליטה על הכנת שני תכנית מתאר מקומית מספר תא/2225/א'

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
שינוי מס' 1 לשנת 1981 של תכנית מתאר מס' 2226

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: תל אביב-יפו
במזרח: רח' נחלת יצחק.
במערב: רח' הפך היים.
בדרום: רח' תנובת הארץ.
גוש 7083 חלקות 146, 404-408.
גוש 7093 חלקה 145, 197.
גוש 7084 חלקות 10, 106.

השינויים המוצעים:
1. לאפשר פתוח שכונת מגורים המשולבת בשימושים עסקים ולאיים ושטח ציבורי פתוח להקמת מרכז מסחרי שכונתי והסבת תעשיית מתוכננת לתעשייה נקיה כל זאת ע"י
א. שינוי יעוד מאזור מעורב למסחר, משרדים ותעשיה קלה ומשטח ציבורי פתוח מגע, לייעודי קרקע חדשים:
אזור מגורים מיוחד, ושטח ציבורי פתוח.
ב. שינוי יעוד מאזור תעשיה לאזור תעשיה נקיה ומלאכה.
ג. קביעת הוראות בניה ותכליות.
ד. קביעת הוראות להכנת תכנית עיצוב ארכיטקטוני.
ה. קביעת הוראות לאחוד וחלוקה מחדש בהסכמה.
ו. בהתאם לאמור לעיל לשנות בתחום התחולה של תכנית זו את הוראות תכנית מתאר 2226, כמפורט בסעיף 18 להלן.

שמואל לסקר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל אביב

הארץ
04-623166/7
03-5121333/44
02-254245/8

המרכז הישראלי לניהול | משרד ראש הממשלה המרכז הלאומי לאיכות ולמצויינות | חזון 2000 | התאחדות התעשיינים בישראל

מכון אברהם י. גולדרט

סמינר למקבלי החלטות בארגונים

קביעת הכוון של החברה

האסטרטגיה והטקטיקה

כולל ניתוח ספציפי לבעיות הארגוניות של המשתתפים

מנחה: דר' אלי גולדרט, המשמש יועץ ומנחה לחברות כמו: Phillips, HP, British Airways, AT&T, General Motors.

ימים ד'-ה', 13–14 בספטמבר 1995, מלון הילטון, תל-אביב

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

הדר חברה לבטוח בע"מ

הזמנה לאסיפה כללית שנתית רגילה של בעלי המניות של החברה

ניתנת בזה הודעה שהאסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתקיים ביום שני ה־28 באוגוסט 1995 בשעה 18:00 במשרדי הפניקס הישראלי חברה לבטוח בע"מ ברחוב לבנטין 30 תל־אביב.

על סדר היום:

א. עיון ודיון בדו"חות הכספיים המבוקרים של החברה והמאוחדים לשנת 1994 לרבות דו"ח הדירקטוריון ותסקיר רואה החשבון.
ב. בחירת דירקטורים שאינם מקרב הציבור.
ג. אשור גמולם של הדירקטורים לשנת 1995 לרבות של הדירקטורים מקרב הציבור.
ד. אשור שכרו של מנכ"ל החברה שהינו חבר הדירקטוריון.
ה. החלפת רואי החשבון של החברה ומינוי רואי חשבון לשנת 1995 וקביעת שכרם.
ו. אשור דיבידנד הביניים בשיעור 15% מהון המניות הנומינלי הנפרע ששולם ע"ח הרווחים שנצברו עד 31.12.1994, כדיבידנד סופי בגין אותם רווחים.
ז. שונות.

ניתן לעיין במשרדי החברה בנוסח המלא של הצעות ההחלטה המובאות לאישור באסיפה.

כל בעל מניה רשאי למנות בא כח שיופיע לאסיפה ויצביע בשמו ובלבד שכתב יפוי הכח יופקד במשרדי החברה ברחוב בן־יהודה 1-3 תל־אביב לפחות 48 שעות לפני המועד שנקבע לקיום האסיפה או האסיפה הנדחית, לפי הענין.

אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא ימצא מנין חוקי, תידחה האסיפה בשבוע אחד לאותו יום ולאותה שעה ואותו מקום, ואם לאחר חצי שעה לא ימצא מנין חוקי יהוו שני חברים הנוכחים בעצמם או באמצעות באי כח, מנין חוקי.

בפקודת הדירקטוריון
יעקב טישנקל
סמנכ"ל כספים ומזכיר החברה

נדל"ן

גזית ושחם – פרויקטים בהיקף 55 מיליון ד'

החברה, העוסקת ביזמות ובביצוע פרויקטים בתחומי נדל"ן מגוונים, מצפה לרווחים של כ–11 מיליון דולר. המנכ"ל יאיר דייקסל: "איננו נרתעים גם ממכרז על בניית ארובה לחברת החשמל"

מאת רונית מורגנשטרן

חברת גזית ושחם נמצאת בימים אלו במו"מ על עסקת קומבינציה עם בעלים פרטיים של קרקע חקלאית שהופשרה לבנייה בפתח תקוה. מדובר על עסקה לבניית 500–300 יחידות דיור בהיקף מכירות של 100–60 מיליון דולר, תלוי במספר היחידות שיאושרו על ידי הרשויות.

החברה, העוסקת הן ביזמות והן בביצוע פרויקטים מגוונים של נדל"ן (מגורים, תעשייה, משרדים, מסחר ובתי מלון), מעורבת כיום בפרויקטים בהיקף של כ–55 מיליון דולר, מהם היא מצפה לרווחים של כ–20% – 11 מיליון דולר. לדברי מנכ"ל החברה, יאיר דייקסל, החברה ניגשת למכרזים לעבודות מסוגים מגוונים: "איננו נרתעים גם ממכרז על בניית ארובה לחברת החשמל".

גזית ושחם הוקמה ב–1957 על ידי הקבלן אריה דייקסל תחת השם גזית רחובות. לאחר שנתיים הוסב שמה לגזית ושחם. דייקסל פעל בעיקר באזור רחובות, הן כיזם והן כקבלן מבצע, בעיקר בתחום המגורים. לפני 7 שנים החל לנהל את החברה בנו, יאיר דייקסל, המשמש כיום כמנכ"ל החברה.

בשנים האחרונות שינתה החברה את מדיניותה, ובנוסף לייזום בבנייה למגורים פנתה גם לייזום בנייה בתחום התעשייה והמסחר. בתחילה היא בנתה מרכזים מסחריים בשכונות המגורים שלה, ואולם כיום היא מעורבת גם בייזום בתחום המשרדים והתעשייה. כך, למשל, היא נמצאת במו"מ לבניית בניין משרדים בשטח של כ–10 אלפים מ"ר ברמת־גן.

באזור התעשייה הצפוני של אשדוד בונה החברה מבנה תעשייה בשטח 16 אלף מ"ר על קרקע של 9.5 דונם, אותה רכשה מהמינהל לפני 8 חודשים ב–138 אלף דולר לדונם. בבנייה יושקעו כ–6.5 מיליון דולר – מדובר בבנייה מתועשת. החברה מתכוונת למכור שטחים במחירים שבין 900 ל–1,400 דולר למ"ר, ולהשכיר שטחים במחירים של 12–5 דולר למ"ר (המחירים משתנים על פי המיקום).

בשכונת נוף רחובות, ברחוב העיר, בונה החברה 150 יחידות דיור, מתוכן 25 קוטג'ים. הקוטג'ים הם בשטח 160 מ"ר בשני מפלסים על קרקע (פרטית) בשטח 350 מ"ר. עד כה נמכרו 20 קוטג'ים במחיר ממוצע של כ–300 אלף דולר לקוטג'. היקף ההשקעה של החברה בבניית הקוטג'ים נאמד בכ–3 מיליון דולר.

בנוסף בונה החברה בשכונה כ–120 יח"ד בבניינים מדורגים בני 4 ו–6 קומות, בהשקעה של כ–12 מיליון דולר (לא כולל קרקע). היקף המכירות הצפוי הוא כ–20 מיליון דולר. הפיתוח של השכונה נעשה במשותף עם חברת שיכון עובדים, שבונה במקום עוד כ–300 יחידות דיור.

ברובע ה' באשדוד בונה החברה פרויקט של שני מגדלי מגורים ("תאומי הפארק") בני 14 קומות ובהם 110 יחידות דיור בנות 4–3 חדרים. גזית ושחם רכשה את הקרקע לפרויקט (30 דונם, ולאחר הפקעה – 23 דונם) ב–1991 מידי התשתית לוי צ'לבי ב–4.7 מיליון דולר.

בבניית הפרויקט משקיעה החברה עד כ–6 מיליון דולר, והיקף המכירות צפוי להגיע לכ–12 מיליון דולר. לדברי יאיר דייקסל, נמכרו בפרויקט כל הדירות בנות 3 חדרים, במחיר ממוצע של 126 אלף דולר. דירות 4 חדרים נמכרות ב–135 אלף דולר, ופנטהאוזים בני 6 חדרים בשטח 160 מ"ר נמכרים ב–200 אלף דולר. 70% אחוז מהדירות בבניין הראשון כבר נמכרו וכן 40% מהיחידות בבניין השני, הנמצא בשלב הפרות בלבד.

החברה בונה בימים אלה את שלב ב' של פרויקט מגדלי הפארק ברובע ה' באשדוד הכולל 7 בניינים מדורגים, שבכל אחד מהם 8 דירות בלבד. דירה בקומת קרקע, 125 מ"ר ו–200 מ"ר גינה, נמכרת ב–183 אלף דולר; דירת גג בקומה רביעית נמכרת ב–193 אלף דולר. בסך הכל יהיו בשכונה כ–400 יחידות דיור.

מרכז מסחרי באשדוד

חברת גזית ושחם בנתה גם מרכז מסחרי ורפואי ברובע ה' באשדוד. במרכז, הנקרא "סנטר פארק", 1,500 מ"ר חנויות וכ–800 מ"ר המיועדים למרכז רופאים (מדיקל סנטר). כל הקליניקות במרכז הרופאים נמכרו לפי 2,000 דולר למ"ר – מכירות בהיקף 1.6 מיליון דולר בסך הכל.

בקומת המסחר נמכרו או הושכרו כ–70% מהשטחים. המחירים למכירה בחנות חיצונית הם כ–5,000 דולר למ"ר ולחנות פנימית 4,000 דולר למ"ר. מחירי השכירה נעים בין 30–25 דולר למ"ר לחנות פנימית, ו–35 דולר למ"ר בחנות חיצונית. בין היתר רכשה במרכז המסחרי סוכנות יונדאי 100 מ"ר ב–500 אלף דולר.

גזית ושחם מנהלת ומתחזקת בעצמה את המרכז לפי 4 דולר למ"ר דמי ניהול שמשלמים הדיירים במרכז.

במסגרת עבודותיה הקבלניות סיימה חברת גזית ושחם את בניית בית הספר למשפטים של המכללה למינהל במערב ראשון לציון. מדובר במבנה מורכב מבחינה תכנונית (תוכנן בידי האדריכלים אמנון ויעקב רכטר) בשטח של כ–6,500 מ"ר. היקף העבודה הגיע לכ–3 מיליון דולר. בצמוד למבנה בונה החברה את בית הספר לעסקים של המכללה למינהל תמורת כ–4 מיליון דולר. המבנה תוכנן בידי האדריכלים גרשון וברק צפור.

החברה בונה גם בניין משרדים עבור חברת טלדר בלוד. המבנה הוא בן 5 קומות בשטח של כ–7,000 מ"ר. היקף העבודה הוא כ–5 מיליון דולר.

"סנטר פארק" באשדוד. מחירי החנויות נעים בין 4,000 ל–5,000 דולר למ"ר

בשכונות נוף רחובות בונה החברה 150 יחידות דיור, מתוכן 25 קוטג'ים. ההשקעה בפרויקט היא כ–15 מ' ד'. היקף המכירות הצפוי – 20 מ' ד'

ירידה של 30.8% בהתחלת בניית דירות בבנייה הציבורית ביוני '95

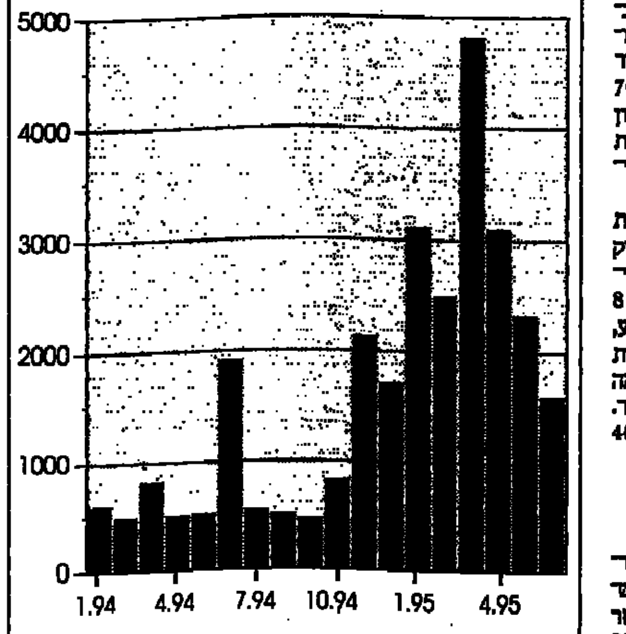

ביוני '95 נרשמו 1,593 התחלות בניית דירות בבנייה ציבורית, לעומת 2,303 התחלות במאי – ירידה של 30.8%. הנתון שנרשם ביוני הוא הנמוך ביותר בבנייה הציבורית מאז נובמבר '94.

ברבעון השני של השנה נרשמו סך הכל 6,979 התחלות בנייה ציבוריות לעומת 10,379 ברבעון הקודם – ירידה של 32.8%. במחצית הראשונה של '95 נרשמו 17,358 התחלות בנייה, לעומת 4,818 במחצית '94 – עלייה של 260%

תבור־גלבוע וכפיר מכרו 57 יח"ד בראשל"צ ב–11.8 מ' ד'

מודל הפרויקט, הכולל 5 מגדלים. מחיר 4.5 חדרים – מ–208 אלף ד'

חברות הבנייה תבור־גלבוע וכפיר, שבבעלות משפחת בובליל, מכרו עד כה בפרויקט "מגדלי הברון" שהן בונות בחולות ד' בראשון לציון, 57 דירות תמורת 11.8 מיליון דולר. 45 מהדירות שנמכרו הן בנות 4.5 חדרים והשאר דירות 3 חדרים. הפרויקט נבנה על מתחם בן 20 דונם והוא כולל כ–240 דירות ב–5 בניינים בני 13 קומות כל אחד. היקף המכירות – 50 מיליון דולר. את הפרויקט תיכנן האדריכל יהודה פייגן.

מחיר דירת 3 חדרים בשטח 110–103 מ"ר ברוטו, בין 164 ל–169 אלף דולר; דירת 4.5 חדרים, 138–131 מ"ר – 228–208 אלף דולר; פנטהאוז 172 מ"ר – בין 281 ל–286 אלף דולר.

את הפרויקט משווק בלעדית משרד התיווך המגה.

זיו מאור

גב"ים תוסיף 100 יח"ד בקרית מוצקין לפי "תקנות שבס" להגדלת הצפיפות

חברת גב"ים תגדיל את פרויקט המגורים שהיא בונה בקרית מוצקין, "נוה־גנים", ב–100 יחידות דיור, בנצלה את תקנת שבס. התקנות מאפשרות הגדלת מספר יחידות הדיור על ידי הגדלת הצפיפות מבלי להגדיל את אחוזי הבנייה, כך שלא נדרשים אישורים חדשים.

עם תוספת זו, ועוד תוספת של 24 יחידות דיור שאושרה באחרונה, יגיע מספר הדירות בשכונת נוה גנים ל–994. הפרויקט כלל בתחילה 800 יחידות דיור ב–28 סוגי דירות, בבניינים בני 4 עד 9 קומות. שטח הפרויקט 225 דונם, מהם 60 דונם שטחים ירוקים ובהם שמורת אקליפטוסים.

מחברת גב"ים נמסר, כי 2 הפנטהאוזים בבניין חדש בשכונה שהחל בבנייתו נמכרו בשבוע שבו הוצאו למכירה. כל פנטהאוז נמכר בכ–333 אלף דולר. שטח הפנטהאוזים 305 מ"ר ברוטו. בסך הכל נמכרו ביולי 17 דירות בסכום כולל של כ–3.3 מיליון דולר. ממוצע המכירות בשכונה עומד על כ–16 דירות בחודש. עד כה נמכרו כ–390 דירות.

חברת גב"ים השקיעה יותר מ–20 מיליון שקל בתשתית ובפיתוח הסביבתי. בין היתר, היא שכרה את משרד אדריכלי הנוף מילוויבלום לתכנון הפיתוח הסביבתי של השכונה.

רונית מורגנשטרן

מליבו תשווק בחו"ל את 12 הקוטג'ים שנותרו לה במודיעין

מאת רונית מורגנשטרן

חברת הבנייה מליבו תצא בסוף החודש במבצע פרסום בעיתונות היהודית בעולם כדי לשווק את 12 הקוטג'ים שנותרו בפרויקט "פסגות מודיעין", שהיא בונה בעיר מודיעין.

בכוונת החברה להסב לפרויקט את תשומת לבם של תושבי חוץ האמורים להגיע לישראל בתקופת החגים.

החברה הקימה בימים אלה קוטג' לדוגמה באתר, בהשקעה של 40 אלף דולר.

מנהל השיווק של מליבו, הדר קפלן, ציין, כי מתוך 85 קוטג'ים שהחברה מכרה בפרויקט, נרכשו 47 קוטג'ים על ידי תושבי רעות, היישוב הסמוך למודיעין.

מליבו בונה במודיעין 97 קוטג'ים במחירים הנעים בין 260 ל–300 אלף דולר לקוטג'. הפרויקט, הכולל 391 יח"ד, נבנה בצפון מזרח העיר ומשתרע על 90 דונם, מתוכם 60 דונם שטח בנוי. החברה משקיעה בהקמת הפרויקט כ–96 מיליון דולר.

עורקבי וצובארי יבנו 470 אלף מ"ר לתעשייה קלה ולמסחר בקרית גת

מאת זיו מאור

חברת שלתם נדל"ן, בבעלות עזרא עורקבי, וחברת ע. צובארי בניין, בבעלות עוזי צובארי, יחלו בקרוב בבניית מתחם תעשייה גדול בקרית גת, בהיקף של כ–470 אלף מ"ר, מתוכם 333 אלף מ"ר לתעשייה. עלות הפרויקט תהיה יותר מ–400 מיליון דולר. עבודות העפר במקום כבר החלו.

התוכנית אושרה לאחרונה בוועדה המחוזית של מחוז הדרום. שטח המתחם הוא 240 דונם נטו. אחוזי הבנייה המותרים בו הם 195%, בבניינים בני 3 קומות. את הקרקע רכשו השותפים לפני כשנתיים מבעלי מפעל סרגת: עורקבי מעריך כיום את שוויה בכ–30 מיליון דולר.

לדברי עורקבי, הוא נהנה מהעובדה שבעלי סרגת, אזרחי מקסיקו שרכשו את הקרקע בשנות ה–60, דרשו וקיבלו בעלות מלאה על הקרקע, לא באמצעות חכירה מהמינהל. בנוסף הם דרשו אחוזי בנייה של 70% לקרקע ולא 35% כמקובל אז, וגם זה אושר להם ונרשם בתב"ע.

עורקבי וצובארי חילקו את המתחם ל–37 מגרשים, ביצעו למגרשים פרצלציה, והביאו לאישור את התוכנית בוועדה המחוזית. בנוסף, אושר להם להקצות 70 דונם למסחר, כלומר כ–136 אלף מ"ר. הפרויקט מיועד לתעשייה קלה והיי־טק, ולדברי עורקבי הוא נמצא במגעים עם מפעל היי־טק גדול המעסיק כ–800 עובדים. את הפרויקט תיכנן האדריכל אלי שפיר.

לדברי עורקבי, 40% מהשטח מיועדים להשכרה והשאר למכירה. השותפים יעדיפו למכור את המגרשים המתוכננים, לאחר פיתוח, לחברות שיבנו את המבנים בעצמם. דמי השכירות בפרויקט ינועו סביב 5 דולר למ"ר.

קרית גת אושרה לפני כמה שבועות כאזור פיתוח א', מה שמעניק ליזמים ולמפעלים המאושרים בה עדיפות. כדי לקבל מענק, על עורקבי להשכיר 51% מהשטח למפעלים מאושרים, ולדבריו, יש לו רשימת פונים גדולה.

בתוך המתחם יוקם פארק גדול, ובסמוך לו עוברת מסילת רכבת ואמור לעבור כביש חוצה ישראל.

שני השותפים עומדים להתחיל בקרוב בבניית 1,000 מ"ר למסחר, היי־טק ומשרדים באזור התעשייה בחולון, ליד סניף סופר שוק גרינברג. הפרויקט כולו מיועד להשכרה.

מ.מ.הנדסה רכשה 3 מגרשים בקריות ב–1.11 מיליון דולר

מאת זיו מאור

חברת מ.מ. הנדסה, חברה מקרית מוצקין בשליטת מרק סגופ, רכשה מבעלים פרטיים – ב–3 עסקות נפרדות – מגרשים לבניית 18 יחידות דיור בקרית מוצקין ובקרית חיים, תמורת 1.11 מיליון דולר. על המגרשים ניתן לבנות באחוזי בנייה גבוהים יחסית.

ברחוב ברק בקרית מוצקין רכשה החברה מגרש בשטח של 700 מ"ר תמורת 350 אלף דולר. על המגרש ניתן לבנות בהיקף של 800 מ"ר, ומ.מ.הנדסה מתכוונת לבנות 4 יחידות – 3 קוטג'ים טוריים ומעליהם פנטהאוז. שטח כל יחידה יהיה כ–200 מ"ר ומחירה כ–310 אלף דולר.

בקרית חיים רכשה החברה שני מגרשים בשטח של 680 מ"ר כל אחד. עבור כל מגרש שילמה החברה 380 אלף דולר ועל כל אחד מהם היא מתכוונת לבנות בניין בן 7 יחידות דיור.

בכל מבנה יהיו דירות בנות 4 חדרים ומרפסת, מיני קוטג', פנטהאוז וקוטג' חזיתי בודד. מחיר דירת 4 חדרים יהיה כ–180 אלף דולר; מחיר קוטג' יהיה כ–260 אלף דולר. את הפרויקט תשווק בלעדית סלע שיווק דירות, שטיפלה גם בעסקות רכישת המגרשים.

תשלובת אלוני מבצעת השנה פרויקטים ב–6 מיליון שקל

מנהלת מו"מ על עבודות ב–2 מ' ש' נוספים

מאת רונית מורגנשטרן

תשלובת אלוני קיבלה בשנה החולפת פרויקטים לחיפוי מבנים בהיקף כולל של כ–6 מיליון שקל. החיפוי בוצע בשיטה "יבשה", על ידי הדבקת לוחות גרניט שיובאו ממצרים.

אלוני מסיימת בימים אלה ביצוע פרויקט של חיפוי גרניט בבניין חדש של בנק לאומי ברחוב ליליינבלום בתל אביב. היקף העסקה – כ–3.6 מיליון שקל.

בנוסף ביצעה תשלובת אלוני עבודות חיפוי גרניט לבניין משרדים של בצלאל מזרחי ברחוב ישראל בק בתל אביב. היקף עסקה זו הגיע ל–1.2 מיליון שקל.

1.2 מיליון ד' מרוגובין

פרויקט נוסף הנמצא בשלבי ביצוע הוא חיפוי עבור חברת רוגובין בבית רדיאנוב שבאזור התעשייה בהרצליה פיתוח. היקף העסקה – 1.2 מיליון שקל.

תשלובת אלוני נמצאת עתה במשא ומתן לחיפוי בניינים נוספים בהיקף כולל של 2 מיליון שקל.

חיוני לקבלן ולבונה בית!

כמו חברות הבנייה המובילות, שים בבית החדש **"פקסגול"** – מערכת צנרת אמינה למים חמים וקרים **ושכח מבעיות האינסטלציה!**

צלצל 06-757450 וקבל יעוץ טכני, פרוספקט מקצועי ורשימת מפיצים!

בלי פיצוצים, בלי חלודה, בלי לשבור קרמיקה, קירות ורצפות.

מערכת "פקסגול" מבטיחה לך איכות חיים זורמת ושקט נפשי!

פקסגול

קיבוץ שער הגולן טל: 06-757432, פקס' 06-757451

גישת הפרסום האקטיבי לענף הנדל"ן

10 כללי זהב

1 יוצאים לשטח ולומדים את המוצר
2 מעריכים נכונה את כוחות השוק ולא מנסים לשנותם
3 פוגשים את המתכנן
4 נוקבים בבעיה בהזדמנות השיווקית הבולטת
5 מחפשים בכל מחיר את היתרון היחסי
6 חושבים תחילה על נקודת ועזרי המכירה
7 מקצים את ציוד הפרסום בעוצמה ובחוכמה
8 מקבלים היזון חוזר מהשטח כל הזמן
9 מביאים בחשבון גם את תדמית החברה
10 מצליחים ...ולא נחים על זרי הדפנה

יזם, קבלן-התקשר אלינו ונשמח להוכיח לך איך פרסום אקטיבי לענף הבניה המבוצע כהלכה ישיג את מטרותיך.

אורן הישגים בע"מ
פרסומאים ויועצים לשיווק
המסגר 5 תל-אביב. טל. 03-382289. פקס. 03-5370885

פרוייקטים שכבר זכו להישגים:
"הגנים התלויים", קרית בן גוריון, חולון, (סאראב). "נווה גנים", רמת גן, (קבוצת צפורן) "שער העיר", הרצליה, "גני דינגוף", רחובות, "גבעת לדינסוף", ראשון לציון (דינסוף חברה לסחר), "פעמוני אביב", ת"א (אילן -נת מהנדסים), "נאות ישראל", אשדוד (אחים ישראל), "גלי תכלת", "רמות גלים", "צמרת הפארק", "רמות העיר", אשדוד. "נאות גנים", אשקלון. "רמות העיר", מודיעין (סולומון), "פנינת רעננה" (סטרוד). פסגת בן גוריון, חולון (פז–רוסמן).

רשף נכסים

המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ

להשכרה באיזור בת"א

בנין משרדים עצמאי
900 מ"ר, כניסה מיידית
מחיר אטרקטיבי!!!

להשכרה באזור גבעת שמואל

500 מ"ר, בבנין משרדים מפואר
כניסה מיידית, חניה בשפע

טל.03-575-44-77 (20 קווים)

ישראלים מעדיפים אמריקאיות

ידיעות אחרונות 6.8.95

שברולט קוואליר '95 83,990 ש"ח
שברולט קוואליר '96 88,200 ש"ח

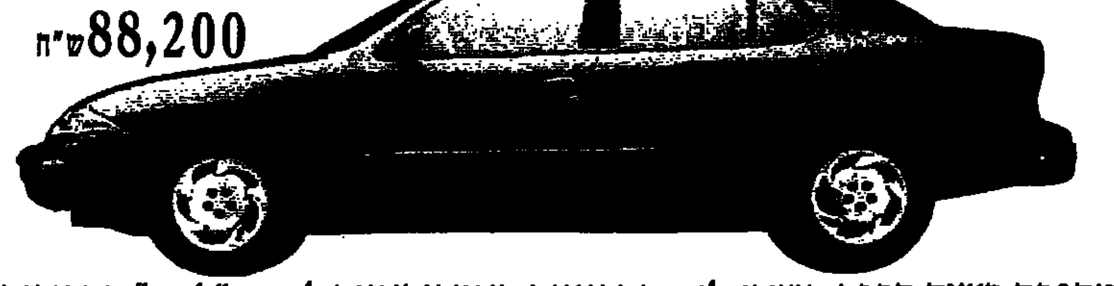

מהפכה בשוק הרכב הישראלי – המכוניות האמריקאיות לראש "ליגת" המכירות.

ידיעות אחרונות 4.8.95

עובדה!

היום יותר מתמיד כדאי לך להכנס ל-MOTORS V.I.P. וי.אי.פי מוטורס בהרצליה פיתוח ולרכוש את אחת המכוניות האמריקאיות, מתוך 169 דגמי GM בארץ. (מבחר גדול מהדגמים באולם התצוגה)

G.M.C ג'ימי
דגם SL 132,900 ש"ח
דגם SLT המפואר 156,555 ש"ח

אספקה מיידית!!! שרות עד בית הלקוח ומולקה מוריד אין לשירותך תן משמעות קח חדש!

פונטיאק גרנד פרי 124,000 ש"ח

שברולט לומינה 4 דלתות ושברולט מונטה קרלו הספורטיבית 2 דלתות החל ב- 134,900 ש"ח

אופל אסטרה

דגם	נפח	תוספות	מחיר
אופל אסטרה	[illegible]	[illegible]	62,855 ש"ח
אופל אסטרה	[illegible]	[illegible]	69,555 ש"ח
אופל אסטרה	[illegible]	[illegible]	77,555 ש"ח
אופל קורסה Swing	[illegible]	[illegible]	59,555 ש"ח
אופל קורסה	[illegible]	[illegible]	64,555 ש"ח
אופל אסטרה	[illegible]	[illegible]	74,900 ש"ח

פתוח א'-ה' רצוף 8:00-20:00
יום ו' 8.00-14.00

SAAB CADILLAC OPEL BUICK PONTIAC GMC ISUZU CHEVROLET

הקו הישיר 177-022-1555

רח' משכית 22 א.ת. הרצליה פיתוח טל. 09-564556
א'-ה' 8.00-20.00 רצוף, ו' 8.00-14.00

UMI Israel

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תערוכות כנסים-ירידים

עתון אינפורמטיבי לתערוכות וירידים

העורכים: יצחק שלו ועפרה קדרון
ת.ד.32154 ת"א

התאוששות כלכלית לענפי ה-HARDWARE
רשמים מהתערוכה הבינלאומית בקלן

תערוכת HARDWARE בקלן - הארוע החשוב בעולם לענף. עסקים טובים למציגים הישראלים, גידול בולט במספר המבקרים, 86,000 מ-106 מדינות. אישור להתאוששות כלכלית.

מאת: אשר אמדי *

תערוכת INTERNATIONAL HARDWARE FAIR - DIY-TEC שהתקיימה לאחרונה במרכז הירידים של קלן, הירקה במספר מציגיה ובמספר מבקריה את הסימנים הכלכליים החיוביים מתחילת השנה בשלושת מרכזיה העיקריים:

העיסקאות הבינלאומיות עלו על ציפיות המשתתפים, במיוחד אלה של היצרנים הגרמנים. שער DM החזק והדולר החלש השפיעו על הענף. בנוסף לביקוש מוגבר מכל אירופה, בלטו במספרם המבקרים ממזרח אירופה ומן המזרח הרחוק.

WORLD TOOLS CENTER

בתחום זה בלטו המוצרים החדשים, שבמבקרים אחדים היוו מעל לשני-שלישים מן המוצגים. ענף הציוד ומכונות היצור ביסס עצמו כמספק קו ייצור המותאים לענפים שונים. בתחום זה בלטו ביקושים מוגברים. המוצרים החדשים שענף הכלים הציג בלטו בהדגשת את נוחיות השימוש, בטיחות ובריאות המשתמש. אספקטים של איכות הסביבה והגנה על הבריאות ממשיכים לשחק תפקיד חשוב: במקרים רבים מתחשבים בדרישות מיחזור כבר בשלב תכנון כלי העבודה, על ידי סימון חלקי הפלסטיק, הפחתה במספר החומרים בהם משתמשים, והימנעות מן השימוש בחומרים מורכבים.

LOCKS + FITTINGS SYSTEMS SECURITY

עבור ענף מערכות הבטיחות, המנעולים והאביזרים, שימשה התערוכה כמרכז חשוב ביותר למפגשים ואיסוף מידע. המבקרים מתחום המסחר במערכות בטיחות התעניינו בעיקר בפיתוחים האחרונים בענף המכני-אלקטרוני של מערכות הבטיחות. במוצרים החדשים, המגמה היא לעבור ממנעול המשרת דלת אחת למנעולים שינעלו בין שלם. המוצרים החדשים כוללים תחום רחב של טכנולוגיה: החל במרכיבים מיכניים ואלקטרוניים דרך טכנולוגית המידע והתקשורת, מן המפתח הקונבנציונלי דרך ה-CARD CHIP ועד לאיסוף מידע ובקרה באמצעות מחשב.

אשר אמדי

DIY'TEC

בתחום זה הרצע למבקר מגוון מייצג של קו המוצרים בנושא DIY. המבקרים הגיעו בעיקר מאירופה, אך גם ממזרח אירופה, צפון ודרום אמריקה ואוסטרליה. המבקרים מן המזרח הרחוק תפסו תפקיד פחות חשוב מאשר בתחום הכלים ואביזרי הבטיחות. המבקרים כללו בעיקר מנהלי חנויות ומנהלי מחלקות DIY, וגם את הקניינים הראשיים של רשתות החנויות. הגורם הראשון בחשיבותו במכירת המוצרים נותר ההתאמה לסביבה. אך נוחיות השימוש ממשיכה להיות הבחנה נדרשת ביותר.

מציגים ישראלים

בביתן הישראלי בתערוכת הכלים בקלן אשר אורגן על ידי מכון היצוא הישראלי, השתתפו החברות הבאות:

גמל שריד, קפרו, ניר לט, אורניט, נגה הנדסה, מכשירי מדידה בינלאומיים, פמה, פס-גון, שטראוס W.P.W. יש לציין שחברות רבות אחרות לקחו חלק בתערוכה באופן עצמאי כמו:

רב-בריח, כתר פלסטיק, ידידי מנעולים ואחרים. במסגרת התערוכה אותרו סוכנים ומפיצים חדשים וכן נסגרו עיסקאות לא מבוטלות. יש לציין במיוחד את ההסכם לשיתוף פעולה אסטרטגי אשר נחתם בין חברת גמל שריד לבין חברת סודימק. ההסכם נחתם עם חברה צ'יליאנית שהינה הגדולה בתחום האספקה הטכנית ועשה בה ידיך ומחזור מכירותיה הוא $400 מליון. ערך ההסכם שנחתם הינו מעל מליון דולר בשנה. תערוכת HARDWARE הקרובה תתקיים בין ה - 3-6 במרץ 1996 במרכז הירידים של קלן, גרמניה.

* מנהל מחלקת מתכת ומכונות במכון היצוא הישראלי

בקרים מתוכנתים מישראל בתערוכת מיכשור ובקרה בדיסלדורף

מיכשור, בקרה, מדידה ואוטומציה לכל ענפי התעשיה מוצגים במרוכז בתערוכה החשובה בעולם בנושאים אלו INTERKAMA '95 בדיסלדורף.

שש חברות מישראל משתתפות אף הן בתערוכה. ביניהן חב' תמ"ת מקרית-ביאליק אשר תחשוף תוכנה המשמשת ככלי עבודה ותיעוד בתעשיה התהליכית. תוכנה זו מצויה בשימוש בכל הפרוייקטים של חב' "של" העולמית וכן בבתי הזיקוק וחברת החשמל בישראל.

חב' יוניטרוניקס מהבודדות בעולם המייצרת בקרים מתוכנתים הכוללים פנל הפעלה אינטגרלי תציג בתערוכה את הסידרה הקומפקטית "מיניקון". לאחרונה הוקמה בגרמניה חברת בת בשותפות אסטרטגית עם משקיע מקומי.

מנהלי תערוכת INTERKAMA '95, יקיימו בתל-אביב פרזנטציה לקראת התערוכה. זו תתקיים במלון שרתון ב-20 בספטמבר.

תערוכת "אינטרקמה" תתקיים במרכז הירידים בדיסלדורף בין התאריכים 30 באוקטובר עד 4 בנובמבר 1995.

SYSTEMS עולה כתה

יריד בינלאומי למחשוב יתקיים במינכן בין התאריכים 20-16 באוקטובר 1995.

כ-1,800 חברות מתחומי התוכנה, מולטימדיה, טלקומוניקציה וציוד למחשבים יציגו את מוצריהם בתערוכה זו שהינה אחת מהחשובות בעולם בתחום המחשוב.

צפויים כ-160,000 מבקרים מקצועיים מ-65 ארצות, במיוחד מארצות מזרח אירופה (בעיקר צ'כיה, סלובקיה, הונגריה וסלובניה).

סיסטמס עולה כיתה - מהשנה תהיה "סיסטמס" תערוכה שנתית וזה עקב ההתעניינות הרבה הן מצד המציגים והן מצד המבקרים.

מוצרים חדשים פרי פיתוח ישראלי בתערוכת REHA

מוצרים חדשים פרי פיתוח ישראלי יוצגו לראשונה בתערוכה הבינלאומית המובילה בעולם לשיקום נכים ומוגבלים REHA '95, כך נמסר מחברת איטקס, נציגת ירידי דיסלדורף בישראל.

הליכון מדרגות, שיהווה אטרקציה בתערוכה, פותח בחברת סיעודון, אשר נוסדה על ידי קבוצת מדענים, במטרה לפתח וליצר פתרונות טכניים מתוחכמים לבעיותיהם של מוגבלים פיזית.

מוצרים אחרים, כמו כסאות פלסטיים לרחצה, מזרנים וכריות נגד פצעי לחץ ומוצרים חדשים בתחום הדיאגנוסטיקה יוצגו בתערוכה על ידי חברת קוסמוטריד.

תערוכת REHA בדיסלדורף תיפתח בין ה- 25-28 באוקטובר.

בתערוכה, המהווה מפגש מקצועי לעשרות אלפי מבקרים, יוצג מיכשור לעזרה לנכים בהחזקת הבית, ציוד רפואי, מיכשור אורתופדי, אביזרי עזר להליכה ולתנועה, כסאות גלגלים, רכב לנכים וכו'.

היקף פעילות מרכז הסחר ברוטרדם ב-'94 - 250 מליון דולר

היקף הפעילות של חברות ישראליות במרכז הסחר ברוטרדם בשנת 94 הסתכם ביותר מ-250 מליון דולר לעומת 50 מליון דולר ב-93, כך עולה מנתונים שנמסרו על ידי מרכז הסחר הישראלי ברוטרדם. 75 חברות ישראליות בתחומי האלקטרוניקה, פלסטיקה, מתכת, תוכנה, מזון, הלבשה וקוסמטיקה פועלות כיום דרך המרכז ונהנות משירותיו המקצועיים. מרכז הסחר הישראלי ברוטרדם הוקם ביוזמת ממשלת הולנד, משרד התעשיה והמסחר ומכון היצוא הישראלי. המרכז נמצא בבעלות יזמים פרטיים: ממ"ן, אהרון לבני ושל אמיר. צפוי כי המרכז ברוטרדם יגדיל בשנת 95 את פעילותו הכספית ב-60% ויחדור לשווקים חדשים כגון שוויץ, אוסטריה, אנגליה וכיו"ב.

שמים פתוחים בסין

מדיניות התעופה האזרחית בסין פתחה שוק אדיר לספקים מכל העולם. בסין כמו בסין, המספרים מדהימים:

בשנת 1992 דרך 98 שדות התעופה המקומיים, עברו 28.7 מליון נוסעים והמטוסים נשאו 5.3 מליארד טון של ציוד וסחורות.

למרות הגידול המדהים בהיקפים, נושא התעופה האזרחית עדין לא מפותח דיו וסובל מציוד מיושן וכוח אדם לא מקצועי. רשות שדות התעופה הסינית מתכננת במהלך 95 לבצע השקעות ב-202 שדות תעופה מרכזיים במטרה לשפר את אפשרויות התעבורה. המדובר בציוד בקרה, שינוע, תקשורת, רדאר וכד'.

השקעות ברכישת מטוסים (נוספים על ה-800 שהסינים רכשו במערב) אינן קשורות לתכנית רשות שדות התעופה. על רקע זה, יש לשקול ולהעריך את התערוכה הבינלאומית AVIATION EXPO שתתקיים בבייג'ין בין התאריכים 10-14 באוקטובר 1995. מארגני התערוכה הם כל הגופים הקשורים לתעופה בסין.

כרטיס הטיסה שלך
לתערוכות וירידים ברחבי העולם
EL AL אל על

שיפור נוסף לחברי מועדון הנוסע המתמיד של אל על

חברת אל על חתמה הסכם עם חברת "פעלים אמריקן אקספרס" המנפיקה כרטיסי האשראי "אמריקן אקספרס" בארץ. עפ"י ההסכם נוסעים מתמידים המחזיקים כרטיסי "אמריקן אקספרס", יצברו נקודות על קניותיהם בכרטיס האשראי במסגרת תכנית REWARDS MEMBERSHIP, יוכלו להמיר נקודות אלו בנקודות זכות לטיסות חינם באל על או להמירם בנקודות לשדרוג למחלקת עסקים או למחלקה ראשונה ולהטבות נוספות לפי כללי תכנית הנוסע המתמיד. הסדר זה יאפשר לנוסעים מתמידים המחזיקים כרטיסי אשראי של "אמריקן אקספרס" לקצר את משך הזמן עד למימוש ההטבות במסגרת המועדון. תשלום עבור כרטיס טיסה לחו"ל באמצעות כרטיס "אמריקן אקספרס" יקנה למשתמש צבירה כפולה בזכות טיסתו, הן בתכנית ההטבות של "אמריקן אקספרס" והן בתכנית הנוסע המתמיד של אל על.

ג'ינס ישראלי ב - INTERJEANS, קלן

חברת ששון ג'ינס היא הנציגה הישראלית של תעשיית בגדי הג'ינס בתערוכה הבינלאומית לבגדי גברים וג'ינס, HMW/INTERJEANS שהתקיימה בין ה-4 ל-6 באוגוסט 95 בקלן, גרמניה. בתערוכה השתתפו 2,000 חברות מ-45 מדינות ברחבי העולם. למעלה מ-52,000 קניינים ואנשי מקצוע ביקרו בה. בתמונה: מבט על תצוגת האופנה בתערוכה.

תערוכות לתעשיית העץ יפן-ת"א

אחת לשנתיים מתקיימת בעיר נגויה (NAGOYA) ביפן התערוכה הבינלאומית לתעשיית העץ. בתערוכה האחרונה השתתפו 269 מציגים מ-16 מדינות וביקרו בה 27,786 אנשי מקצוע. התערוכה הקרובה תיפתח ב-6 באוקטובר ותימשך עד ל-10 בחודש. התערוכה מאורגנת ע"י איגוד יצרני המכונות לעיבוד עץ ביפן.

תל אביב מארחת את התערוכה הבינלאומית לתעשיית העץ - טימבר - אחת לשנתיים (שנה זוגית) למרות ההבדלים בין יפן וישראל, מספר המשתתפים ומספר המבקרים דומה. יתר על כן בתל אביב מופיעות יותר חברות זרות מאשר ביפן.

לאחרונה הועברה פניה מתל אביב ליפן לצורך שיתוף פעולה בין שתי התערוכות.

זכרונות מן האימפריה הבריטית

נעים להיזכר. זהו כנראה המוטו העומד מאחורי התערוכה שתתקיים בדרום אנגליה בחודש ספטמבר הקרוב (3-8). רק ציטוט שם התערוכה באנגלית יכול להסביר את הכוונות: ROYAL NAVY AND BRITISH ARMY EQUIPMENT EXHIBITION לדברי המארגנים צפוי כי ישתתפו בארוע כ-25,000 איש מ-62 מדינות! 150 מציגים יחשפו בתערוכה ציוד ימי ויבשתי. כחלק ממנה, יתקיימו הדגמות, שיוטים וכדו'.

מקבץ תערוכות מן העולם

INCHASYOVELIRMASH 95 תערוכת תכשיטים במוסקבה

אנשי שווק יתמהו כיצד אפשר לשווק בעולם תערוכה בינלאומית לתכשיטים במוסקבה עם השם "שובר השיניים" שבכותרת. לאנשי אקספוסנטר מארגני התערוכה הפתרונים.

תערוכה זו, שתתקיים במרכז אקספוסנטר במוסקבה בין התאריכים 24-28 באוקטובר 1995 היא ה-7 בסדרה ולדעת מארגניה היא מצליחה למשוך אנשי עסקים ותכשיטנים מכל העולם בזכות "איכותו הגבוהה של חומר הגלם המצוי ברוסיה". ואכן עיון ברשימת המציגים מראה כי הם באים מכל העולם - שוויץ, איטליה, גרמניה, ארה"ב, בלגיה. המציגים הזרים מציעים לתעשיית התכשיטים המקומית מיכון ואמצעי ייצור.

איכות הסביבה וטיפול במים בסינגפור

מרכז הסחר העולמי בסינגפור יארח בין התאריכים 12-15 בספטמבר 1995 שתי תערוכות בינלאומיות, האחת לטכנולוגיה של איכות הסביבה והשניה לטיפול במים. התערוכות מיועדות בעיקרן לאזור דרום מזרח אסיה והן מלוות בסמינרים וסימפוזיונים מקצועיים בנושאים: זיהום אויר מהקרקע, איכות הסביבה בתעשיית הרכב, טיפול באשפה, הפרטה בסילוק אשפה.

קמעונאות מזון בהונג קונג

המכון לשווק מזון האמריקני (FMI) יוצא אל מחוץ לגבולות ארה"ב ומארגן לראשונה תערוכה בינלאומית לציוד, טכנולוגיה והדרכה בנושא שווק קמעונאי של מזון.

הארוע שיתקיים במרכז התערוכות החדש של הונג קונג בחודש אוקטובר הקרוב (18-20) מיועד לכל מדינות אסיה בספיפק ומתוקד לסופרמרקטים, היפרמרקטים, חנויות רווחה, קיוסקים ומלונות.

ביחד עם התערוכה יערכו סמינרים מקצועיים בהשתתפות אנשי מקצוע מארה"ב ומהאזור. התערוכה האמריקנית של אותו מכון מתקיימת מדי שנה בחודש מאי בשיקגו.

קרואטיה - זגרב תערוכות דוחות מלחמות

כמאמר השיר, "דברים שרואים מכאן לא רואים משם". מכאן נדמה שיוגוסלביה (לשעבר) בוערת וכולם עסוקים במלחמות, אך לא כך הדבר. בקרואטיה החזקה והיציבה מבין מדינות יוגוסלביה לשעבר, העניינים כרגיל כאשר מדובר בכלכלה ותערוכות.

במערכת נתקבלה לאחרונה הזמנה לתערוכת הסתיו הבינלאומית בזגרב שתתקיים בין התאריכים 11-17 בספטמבר 1995. זו אחת התערוכות הוותיקות באירופה ומתקיימת ברציפות מאז שנת 1909.

2,500 חברות מ-50 מדינות משתתפות בתערוכה ומבקרים בה כ-250,000 איש. זו גם אחת מן התערוכות, המתקיימת במתכונת שזה מכבר חלפה באירופה. זהו שילוב של ציוד ומכונות לייצור עם מוצרי צריכה לבית. היא משלבת בתוכה גם שתי תערוכות ייחודיות בנושא אמנות וטקסטיל.

בכל שנה, התערוכה מארחת מדינה התושפת את מוצריה בפני השוק המקומי והשנה המדינה המתארחת היא..... סלובניה השכנה, כאילו לומר, "הכל בסדר למרות שמרחוק הדברים נראים שרים".

נוסע לתערוכה בחו"ל?
יש לנו מקום לינה בשבילך.
יורוטל - הזמנת חדרים לתערוכות בחו"ל
טל. 03-5226555 פקס. 03-5226307

"תערוכות בונבון" מלחמת הממתקים באירופה

בהפרש של חודש ימים, מתקיימות באירופה 2 תערוכות לממתקים ודברי מאפה, האחת בקלן ISM בתאריכים 28 בינואר - 1 בפברואר 1996 והשניה בפריז INTERSUC בין התאריכים 24-28 בפברואר 1996.

הראשונה מתקיימת כל שנה, השניה, אחת לשנתיים. ב-ISM משתתפים מדי שנה כ-1,000 מציגים - מהם כ-750 מציגים זרים. היא משתרעת על שטח של כ-45,000 מ"ר נטו ומבקרים בה כ-28,000 מהם 96% קניינים ואנשי מקצוע.

ב-INTERSUC משתתפים 250 מציגים מ-15 מדינות. היא משתרעת על שטח של 16,000 מ"ר ומבקרים בה כ-20,000 אנשי מקצוע וקניינים.

הנתונים מדברים בעד עצמם וההשוואה בין קלן ופריז קלה כמו גם המסקנות לגבי השתתפות בתערוכה.

יחד עם זאת, כל אחת משווקת עצמה כאילו היא מרכז השוק האירופי של ממתקים. הגרמנים מדגישים את הגודל (בשטח, מציגים, מבקרים) והצרפתים את הוותק ("התערוכה הוותיקה באירופה") ואת השוק. הגרמנים מספקים נתוני פילוח שנעשו ע"י גוף מחקרי בלתי תלוי. הצרפתים מוסרים נתונים מבלי לציין ע"י מי סופקו והם כרוכים בחוברת מכירה יפה ומעוצבת להפליא.

אך השאלה המרכזית היא "את מי אנחנו באים להרשים?" הרי בסה"כ גם המציגים וגם המבקרים יודעים, טוב מכל אחד אחר, היכן מצוי הביזנס. מהמספרים הדומים של המבקרים (לפחות המקומיים) ניתן להסיק שהקניינים ואנשי המקצוע מבקרים בשתי התערוכות, אז למה אם כן כל המלחמות? יתפרס לו כל אחד את "נישתו" ושלום על ישראל.

Messe Düsseldorf
Step
into
No.
Internation
Shoe F
Düsseld
15-18 S
95

תערוכת הנעליים ה
בדיסלדורף הינה חלון הראווה
של תעשיית הנעליים.
1,500 מ-50 מדינות
בתערוכה
(במרץ ובספטמבר)
יצרנים מאיטליה, ספרד
ארה"ב, ישראל ועוד.
GDS - אירוע חובה לכל העוסקים
ההנעלה. יצרנים, יבואנים, בעלי חנויות
נעליים ואנשי עסקים מישראל היוצאים
לתערוכה יכולים להנות משרות מועדון
העסקים של היריד. הכניסה לתערוכה
הינה לאנשי מקצוע בלבד.
ניתן לקבל פרטים ולרכוש כרטיסי
כניסה בחברת איטקס, נציגת ירידי
דיסלדורף בישראל.
הדרך לתערוכת GDS בדיסלדורף
מתחילה ב- איטקס, ישראל.
GDS
itex איטקס שרותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
היצירה 18 רמת-גן ת.ד. 32154 תל-אביב 61321
טל: 03-5754520 (24 שעות) פקס: 03-5754525
של המפרסם

שיחה
נהדיר את הדפוס הדיגיטלי למזה"ת
כל החידושים, כל הטכנולוגיות
כל השיטות לדפוס, הכנה
לדפוס, גרפיקה, כריכה
ונייר בהשתתפות מיטב
היצרנים מישראל ומכל העולם.
הכל בישפרינט 96'-
התערוכה הבינלאומית ה-5
למקצועות הדפוס
IS Print 96
ישפרינט - 96'
התערוכה הבינלאומית ה- V
לדפוס, הכנה לדפוס,
גרפיקה, כריכה ונייר,
גני התערוכה תל-אביב
25-28.3.1996
ההרשמה: IEI - תערוכות בינלאומיות ישראל בע"מ
ת"ד 32164 תל אביב 61321 טל. 03-5754520 פקס. 03-5754545

Anuga Co gn Wo od Market.
30. 9. - 5. 10. 1995
תערוכת אנוגה שינתה פניה. חלו שינויים בענפי התצוגה. לעדכון הכרחי נא להתקשר אל נציגי התערוכה בישראל!!!
There is only one place on earth
where you'll find the answers to all your questions affecting your business in the world of food.
anuga
חברת איטקס, נציגת יריד קלן בישראל ערוכה לספק לכם מידע, כרטיסי כניסה מוזלים, קטלוג התערוכה וחומר תיירותי. ניתן להזמין בטלפון ולחייב כרטיס אשראי.
itex איטקס שרותי תערוכות ומידע (1991) בע"מ
היצירה 18 רמת-גן ת.ד. 32154 תל-אביב 61321
טל: 03-5754520 (24 שעות) פקס: 03-5754525
KölnMesse
של המפרסם

נדל"ן

ניו יורק

חיים הנדוורקר

ועד הבית לא הסכים למכור דירה לכוכב הטלוויזיה מייק ואלאס

מייק ואלאס, השדר הראשי של תוכנית התחקירים הפופולרית "60 דקות", למד על בשרו כמה קשה לרכוש דירת קואופ. בדירות קואופ (קואופרטיב) בעל הדירה מחזיק במניות בבניין ואת בניגוד לדירת קונדומיניום הנמצאת בבעלות ישירה ומלאה של הרוכש. בעת מכירת דירה בבניין קואופ, צריכה מועצת המנהלים של הבית (ועד הבית) לאשר את הרוכש, והיא רשאית לדחות מועמד לרכישת דירה מכל סיבה שהיא (פרט, כמובן, לסיבה גזענית), בלי לנמק את החלטתה.

ואלאס בחר דירה באה בשדירות פארק מספר 770, במחיר של 3.3 מיליון דולר, במקום דירתו שבשדירת מדיסון היוקרתית, משום שביקש לעצמו קצת יותר שטח. בדירה החדשה 4 חדרים, ספרייה, חדר אוכל גדול ושני חדרים למשרתים.

בשל המוניטין והפרסום של ואלאס, היה צפוי לכאורה כי מועמדותו תתקבל במהירות. ובכל זאת, ועד הקואופ בשדירות פארק החליט לדחות את המועמדות – אף בלי שביקש לפגוש את ואלאס ואת רעייתו – זכות השמורה למועמדים בדרך כלל. הסיבה היא כנראה שהוועד חשב כי האיש הפרופיל הציבורי הגבוה של ואלאס עלול להוות מטרד לדיירים. בעלי הדירה שוואלאס ביקש לקנות כועסים – כי לא פשוט למצוא רוכש לדירה בסכום כזה – אבל אין להם מה לעשות.

מקרים כמו זה של ואלאס יוצרים כדור שלג: דייר ששכניו דחו קונה לדירתו לאחר שהמשא־ומתן כבר הושלם, עלול לרצות להתנקם בשכניו ולהקשות עליהם כשיבקשו למכור את דירתם. התוצאה היא שדירות הקואופ הן הרבה פחות נזילות, ולכן ערכן בשוק נמוך יותר בדרך כלל מדירות קונדומיניום.

2.5 מ' ד' לפנטהאוז בבית אירופה

בניין אירופה, שעמד שומם יותר מ–10 שנים, שופץ באופן יסודי והפך לבית דירות יוקרה המוצעות עתה למכירה. הבניין נמצא בחלק המערבי של מנהטן, ליד סנטראל פארק, ברחוב 66 מספר 22.

שטח הדירות הגדולות בבניין בן 21 הקומות הוא כ–200 מ"ר, יש בהן 4 חדרים, 3 חדרי שירותים, חדר אוכל גדול ושתי מרפסות קטנות – והן נמכרות במחיר התחלתי של 815 אלף דולר. דמי האחזקה החודשיים הם 1,300 דולר. בבניין יש גם פנטהאוז דופלקס המוצע למכירה ב–2.5 מיליון דולר; דמי האחזקה החודשיים בו – 2,400 דולר. הדירות הקטנות יותר עדיין אינן מוצעות למכירה.

הבניין נבנה ב–1981 על ידי הרבינו הגרמן, שתיכנן להקים במקום דירות טיים־שרינג. ואולם עקב התסבוכת פיננסית נתקעה הבנייה ב–84', לאחר שהושלמו 80% מהבנייה. הבנקים שהשתלטו על הבניין מכרו אותו ב–92' לסטירלינג אקוויטיס, חברה בת של חברה איטלקית. סטירלינג החלה לבנות את הבניין מחדש ב–93' ועתה היא מוציאה את הדירות לשוק.

עסקות אחרונות

- מנהטן, באטרי פארק, פנטהאוז, 3 חדרים, 2 חדרי שירותים, שטח של 100 מ"ר, בבניין קונדומיניום הקיים זה 8 שנים, קונסיירז', מרפסת מראה של נהר ההדסון, דמי אחזקה חודשיים של 1350 דולר. הבעלים ביקשו 350 אלף דולר. כעבור 3 שבועות נמכרה הדירה ב–325 אלף דולר.
- קווינס, ניו גארדנס, בית המיועד לשתי משפחות. שלושה חדרים בכל דירה, 1.5 חדרי שירותים וחדר אוכל, חניה לשתי מכוניות. הבעלים ביקשו 290 אלף דולר. לאחר 18 שבועות נמכרה ב–255 אלף דולר.
- קווינס, ג'קסון הייטס, 4 חדרים, 2.5 חדרי שירותים, מטבח גדול, מרתף, חניה למכונית אחת. הבעלים ביקשו 190 אלף דולר. כעבור 3 שבועות נמכר הבית ב–175 אלף דולר.

הרשות לפיתוח ירושלים מקדמת פרויקטים ב–2 מיליארד דולר

הרשות, גוף ממשלתי־עירוני, מתכננים ל–10 השנים הקרובות תוכניות בהיקפים עצומים. חלקים גדולים בעיר ישתנו לחלוטין

מאת זיו מאור

במפגש שנערך בשבוע שעבר בירושלים, במטרה לשכנע יזמים לבוא להשקיע בירושלים, נאמר כי הרשות לפיתוח ירושלים מטפלת בפרויקטים בעיר בהיקף של שני מיליארד דולר.

ראש הרשות, מאיר ניצן, מבקש להיות זהיר יותר: "אנחנו עובדים בתיאום מלא עם מינהל מקרקעי ישראל וגם עם התמ"ס – בתכנון אזורי תעשייה. ערך הפרויקטים מגיע למאות מיליוני דולרים. ערך הפרויקטים לאחר השבחה, בטווח של 10 שנים מהיום, עשוי להגיע לסכום של כ–2 מיליארד".

הרשות לפיתוח ירושלים היא גוף ממשלתי עירוני. בניגוד לחברות כלכליות לפיתוח בערים אחרות, היא עוסקת בעיקר בתכנון ובייזום ולא בעבודות פיתוח. לדברי ניצן, על פי החוק עוסקת הרשות בפיתוח אורבני ובפיתוח הכלכלי של העיר, כולל אזורי תעשייה, בתיאום עם מהנדס העיר.

החברה מעורבת גם בפיתוח המלונאות בעיר. משרד התיירות משקיע כ–20 מיליון דולר עם העירייה, מתוך כוונה לבנות בעיר 10 אלפים חדרי מלון. הרשות מתכננת 6,000 חדרים מתוכם, בין היתר 1,200 בכניסה לעיר, 700 באזור תחנת הרכבת, ועוד כ–3 בתי מלון במגרש הרוסים.

ניצן מקפיד להדגיש את עזרת המינהל לרשות ואת הדחיפה שהוא נותן לפיתוח העיר. חלק לא קטן מהסיוע יש לזקוף לעובדה שקודמו של ניצן בתפקיד, עוזי וכסלר, משמש כיום כמנהל המי־נהל.

אין כנראה עוד עיר בארץ עם תוכניות בהיקף גדול כמו בירושלים. המתחם הגדול ביותר, בו מטפלת הרשות, הוא אזור הכניסה לעיר וקריית הממשלה הצמודה לו. בסך הכל מדובר בהיקפי בנייה של כ–500 אלף מ"ר. פרויקט הכניסה לעיר, 238 אלף מ"ר למלונאות, מסחר, היכל ספורט וחניונים, יוגש בחודש הבא לוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה.

המתחם הגדול ביותר שבו מטפלת הרשות הוא אזור הכניסה לעיר וקריית הממשלה הצמודה לו. מדובר בהיקף בנייה כולל של כ–500 אלף מ"ר

פרויקט גבעת הלאום הסמוך מתוכנן בין הכניסה לעיר לבין בניין הכנסת. עם השלמת הבנייה, עד שנת 2005 לפי התוכנית, יעברו לאזור כל משרדי הממשלה, למעט משרד הביטחון שיישאר בת"א, משרד החקלאות שיתמקם בבית דגן ומשרדי השיכון והמשטרה שיישארו במזרח העיר.

בצמוד לשטח תוכנית קריית הלאום, נמצא מתחם משרד החוץ וכיכר הלאום, שישתרעו על 110 דונם, בין בית המשפט העליון לבין רחוב יפו. במתחם זה ייבנו כ–130 אלף מ"ר, לא כולל חנייה, שישמשו למסחר, מלונאות, משרדים ומגורים בסטנדרט גבוה. הכיכר הלאומית תיבנה במפגש שדרות האומה וכביש המע"ר המתוכנן, ותהווה את הכניסה לעיר לבאים מכביש 4 החדש. עם מעבר משרד החוץ למשכנו החדש, יתפנה המתחם הגדול המשמש את המשרד כיום, סמוך לגן סאקר.

פרויקט גדול נוסף מתוכנן במתחם הרכבת, בין דרך חברון לדרך בית לחם. לפי התוכנית, תהפך תחנת הרכבת בעיר לתת קרקעית, הבניין הישן יישמר ובמתחם ייבנו 1,250 דירות, 700 חדרי מלון, 36 אלף מ"ר מסחר ו–8,000 מ"ר משרדים.

הרשות מפתחת את רחוב יפו, שלדברי ראש העירייה, אהוד אולמרט, ישנה את פניו עד סוף המאה. ליד מלון הילטון הנבנה בו יוקם מרכז מסחרי, חלק מהרחוב יהפוך למדרחוב ושני בתים ישנים וארוכים בבעלות הארמנים, הממוקמים מול מתחם העירייה, ישופצו, ואת בנוסף למבנים חדשים למשרדים ומסחר.

תוכנית קיבוץ רמת רחל כוללת 1,300 יח"ד שייבנו בעיקר על מטעי התפוחים של הקיבוץ. התוכנית נמצאת כיום לקראת הפקדה בוועדה המחוזית. ועדה מיוחדת של משרד הפנים קבעה כי המתחם יסופח לירושלים.

תוכנית שכבר פורסמה להפקדה לשמיעת התנגדויות היא תוכנית לבניית 2,000 יח"ד ברמת בית הכרם. את התוכנית, הכוללת מגדלי מגורים ומבני ציבור, יזמו המינהל והרשות.

הרשות עוסקת עוד בתוכנית הר חומה – תוכנית לבניית כ–5,000 יח"ד בקרבת קיבוץ רמת רחל, המעוררת ביקורת רבה בשל ההפקעות של האדמות הפרטיות שהיא מחייבת. תוכנית זו הופקדה לאחרונה וצפויות לה התנגדויות רבות.

משרד התיירות משקיע כ–20 מיליון דולר עם העירייה, מתוך כוונה לבנות 10 אלפים חדרי מלון בעיר. הרשות מתכננת 6,000 חדרים מתוכם

האדריכל זאב שיינברג מתכנן עבור סר אריסון את מתחם בית ספר כי"ח, במרכז העיר, לאורך רחוב אגריפס. מדובר בפרויקט של כ–40 אלף מ"ר למשרד, מסחר ומלונאות, בעלות של כ–45 מיליון דולר.

בנוסף ישנן עוד כמה תוכניות בעיר בהיקפים של מאות אלפי מ"ר, כמו מתחם מגרש הרוסים, מגרש 50, ותוכנית למלונאות ממזרח לדרך חברון שתיכנן האדריכל דוד קסוטו, המשמש כיום כמתכנן המחוז.

עם התמ"ס והמינהל יש כוונה לבנות כ–1,000 דונם לתעשייה עתירת ידע וטכנולוגיה. ניצן אומר שעל פי המפתח של עובד היי־טק לכל 20 מ"ר בנוי, יועסקו בשטחים אלה 8,000 עובדים.

הרשות עוסקת בימים אלה בפיתוח 7 אזורי תעשייה: עטרות ועטרות ב' – 80 דונם שכבר הוקצו למפעלים; פסגת זאב; הר חוצבים ב' – 100 דונם; גבעת שאול ג' – 35 דונם; מבשרת ציון – פוטנציאל של כ–550 דונם; מרכז לתעשיות עתירות ידע בגבעת רם, ליד האוניברסיטה, בצמוד לכביש 4 – 40 דונם; הר חוצבים ד' – 50 דונם, הנמצאים כעת בוועדה המחוזית בשלב בירור ההתנגדויות לאחר ההפקדה.

בגט"י – גן טכנולוגי הממוקם בצמוד לאיצטדיון טדי במלחה, בשותפות של הרשות (26%) וחברת ישרס (74%), ייבנו 80 אלף מ"ר. עד כה הסתיימה בניית בניין של 10 אלפים מ"ר. בניין נוסף בשטח 6,000 מ"ר נמצא בשלבי גמר סופיים, ובנייתו של מפעל נוסף, בשטח 5,000 מ"ר, תסתיים בפברואר '96. התוכנית לבניית הבניינים הנוספים עברה את אישור הול"ל.

משרדים, תעשייה ומסחר

רונית מורגנשטרן

צביקה הדר וט.ד.י. הפקות שכרו 250 מ"ר בת"א לפי 13 ד' למ"ר

הבדרן צביקה הדר וחברת ט.ד.י. הפקות שכרו 250 מ"ר בבניין משרדים ברחוב סלומון 7, סמוך לצומת דרך פתח תקוה–הרכבת בתל אביב.

הבניין הוא בבעלות איש העסקים וצלם האוויר נעם קלודני. בשיפוץ הבניין הישן, שבו 4 קומות, השקעו כ–450 אלף שקל. השטח שבקומה הרביעית בבניין הושכר להדר וט.ד.י. על ידי חברת ל.ה.ב, ששכרה אותו ישירות מקלודני. דמי השכירות שישלמו הדר וט.ד.י. הפקות – 13 דולר למ"ר.

בבניין נמצאים כיום גם משרדי חברת פרוסקרס, בבעלות יוני סער, המוסר לבטיחות וגהות. 500 מ"ר בקומה ראשונה בבניין מוצעים להשכרה.

עץ הזית השכירה 270 מ"ר בקריית אריה ב–7 ד' למ"ר

חברת עץ הזית השכירה 270 מ"ר בקומת הקרקע באזור התעשייה קריית אריה בפתח תקוה. השוכרת, חברת כל מיכון, תשלם 7 דולר למ"ר לחודש בחוזה לשנתיים. החוזה הוא לטווח קצר יחסית משום שעץ הזית מתכננת למכור בעתיד את כל המתחם שבבעלותה.

העסקה בוצעה באמצעות מחלקת התעשייה של רשף נכסים.

סופר־פארם שכרה 450 מ"ר בקריית שמונה לפי 4% מהמחזור

רשת סופר־פארם שכרה 450 מ"ר בקניון צומת גיבור בקריית שמונה, לצורך פתיחת סניף חדש. השטח נשכר מהיזם בני נחמיה מחברת בקדן, וסופר־פארם תשלם דמי שכירות לפי 4% מהמחזור.

בהקמת הסניף בקריית שמונה השקיעה רשת סופר־פארם כ–200 אלף דולר.

תיעוש – 283 מ"ר בקריית מטלון לפי 10 ד' למ"ר

חברת תיעוש לתחזוקה שוטפת של בתי חולים ומוסדות סיעודיים שכרה ממשקיע פרטי 283 מ"ר ברחוב הבישומן 6 באזור התעשייה קריית מטלון בפתח תקוה. השטח ישמש את החברה למשרדים ומחסנים.

החברה תשלם 10 דולר למ"ר לחודש, צמוד למדד. החוזה נחתם לשלוש שנים עם אופציה להארכה.

העסקה בוצעה באמצעות מחלקת התעשייה של רשף נכסים.

150 מ"ר בגן העיר ב–70 ד' למ"ר

האחים ינטוף, בני משפחת תכשיטנים מירושלים, שכרו חנות בשטח של 150 מ"ר בגן העיר בתל אביב. האחים ינטוף יפתחו במקום חנות תכשיטים ושעוני יוקרה. זו תהיה החנות השנייה ברשת חנויות ג'ייבי תכשיטים שבבעלות האחים ינטוף. הסניף הראשון של הרשת פועל בירושלים.

החנות בגן העיר נשכרה מאיש העסקים הרצל שקלים לפי 70 דולר למ"ר לחודש לחמש שנים, עם אופציה להארכה לחמש שנים נוספות.

ג'ק קובה וג'ורג' שטיינברג בנו קניון אופנה ב–10 מ' ד'

הקניון בחולון כולל 70 חנויות להשכרה

ג'ק קובה, יבואן הלבשה ותחתונה, הקים יחד עם ג'ורג' שטיינברג, יבואן גרביים מהגדולים בארץ, קניון למוצרי טקסטיל ואביזרי אופנה בחולון. הקניון, שנפתח בימים אלה תחת השם "טקסטיל סנטר", נמצא בכניסה לאזור התעשייה של חולון על הכביש לירושלים. בבנייתו השקיעו היזמים כ–10 מיליון דולר.

המבנה משתרע על שטח של 10 אלפים מ"ר, הבנויים בשלושה מפלסים, על מגרש בן 6 דונם. הוא כולל 70 חנויות, ששטחן הכולל (שטח מסחרי) כ–8,500 מ"ר. כל החנויות מיועדות להשכרה.

היזמים העבירו לקומפלקס הנ"ל את פעילותם: מתוך השטח לקח ג'ק קובה כ–2,000 מ"ר ושטיינברג 1,000 מ"ר. במקום תפעל חברת ניהול שתעניק שירותי אחזקה ושירותים נוספים, לרבות ארגון תצוגות ומופעים (במקום יש אולם תצוגה בשטח 400 מ"ר), שירותי משרד, הובלות, שליחויות ועוד.

רונית מורגנשטרן

מזרחי ובניו מכרה 29 דירות בראשל"צ ב–6.6 מיליון דולר

מחיר דירת 4 חדרים בפרויקט "אלוני הפארק" – מ–200 אלף דולר

מאת רונית מורגנשטרן

חברת הבנייה הפרטית מזרחי ובניו מכרה 29 דירות בפרויקט "אלוני הפארק", שהיא בונה במערב ראשון לציון. הדירות שנמכרו מהוות כ–40% מהפרויקט כולו. הן נמכרו תמורת 6.6 מיליון דולר בסך הכל.

היקף המכירות של הפרויקט כולו, הכולל שלושה בניינים בני 24 דירות כל אחד, ובסך הכל 72 יחידות, הוא כ–17 מיליון דולר. הפרויקט נבנה בשיתוף עם היזם ש.לשמן.

פרויקט "אלוני הפארק" נבנה באזור חולות ד' שבמערב ראשון לציון – רובע "נווה אשלים". חזית הפרויקט משקיפה אל פארק הנמצא במרכז הרובע.

בפרויקט נבנות דירות בנות 3, 4 ו–5 חדרים, מיני־פנטהאוזים והדופלקסים בני 5.5 חדרים עם מרפסות.

מחירי הדירות הם 160–170 אלף דולר ל–3 חדרים; 200–210 אלף דולר לדירת 4 חדרים; 228–238 אלף דולר לדירת 5 חדרים; מחיר דופלקס 5.5 חדרים פלוס מרפסת שמש – 320 אלף דולר; מחיר מיני־פנטהאוז 4 חד' – 250 אלף דולר.

בכוונת חברת הבנייה לבנות בריכת שחייה צמודה לפרויקט, אך הדבר טעון את אישור עיריית ראשון לציון.

נאות שקד מכרה ביריד דירות בחדרה 7 יח"ד בהיקף 750 אלף דולר

מאת זיו מאור

חברת נאות שקד מכרה 7 דירות בפרויקט שהיא בונה בחדרה, בהיקף של כ–750 אלף דולר. הדירות נמכרו ביריד דירות שנערך בעיר.

3 חדרים – 101 אלף ד'

בפרויקט, הממוקם בפרדס בין חדרה לשכונת בית אליעזר, ייבנו כ–250 יח"ד, בבניינים של 8 קומות. עד כה נמכרו כ–80 יח"ד בכ–8.5 מיליון דולר.

בניית הפרויקט החלה לפני כשבועיים והאכלוס יתחיל תוך שנה וחצי. דירות 3 חדרים בפרויקט, 83 מ"ר, נמכרות תמורת כ–101 אלף דולר. מחיר דירת 4 חדרים, 110 מ"ר, הוא כ–125 אלף דולר. את הפרויקט משווקת חברת קנטקט נדל"ן.

קנטקט משווקת פרויקט נוסף שבונה חברת א.ר.א בשכונת בית אליעזר. הפרויקט כולל 194 יח"ד בשני שלבים, בהיקף מכירות של כ–25 מיליון דולר.

בשלב א' מוכרת א.ר.א 110 קוטג'ים. מחיר קוטג' בן 3 חדרים, עם מעטפת המאפשרת הרחבה מאוחר יותר, הוא 140 אלף דולר. מחיר קוטג' בן 6 חדרים הוא 160 אלף דולר. הקוטג'ים נבנים על מגרש בשטח של 220–350 מ"ר.

בשלב ב' ייבנו בפרויקט 84 דירות 3 ו–4 חדרים. מחיר דירת 3 חדרים, בשטח של 83 מ"ר, הוא החל מ–89 אלף דולר. מחיר דירת 4 חדרים, 93 מ"ר, מתחיל ב–112 אלף דולר.

בדיקר גת מכרה בשבועיים 20 דירות במודיעין ב–2.7 מיליון ד'

חברת הבנייה בדיקר גת מכרה בתוך שבועיים 20 דירות בנות 3 חדרים בפרויקט "לב העיר", שהיא בונה בעיר מודיעין, בהיקף מכירות של כ–2.7 מיליון דולר.

בפרויקט נמכרו שני סוגי דירות 3 חדרים: דירות בשטח 91 מ"ר ומרפסת בשטח 17.5 מ"ר, נמכרו בכ–130 אלף דולר. דירות גן בשטח 104 מ"ר, מרפסת של 13 מ"ר וגינה בשטח 60 מ"ר, נמכרו בכ–142 אלף דולר.

סמנכ"ל השיווק של בדיקר גת, עודד מרום, מסר כי עקב הביקוש המוגבר לדירות 3 חדרים מצד זוגות צעירים החליטה החברה להוסיף עוד דירות בגודל זה בבניינים בני 4 קומות. בנוסף נמכרו בפרויקט גם 58 דירות 3.5 חדרים, 4 ו–5 חדרים במחירים שבין 152 אלף דולר ל–230 אלף דולר. בסך הכל נמכרו 78 יח"ד מתוך 110 יח"ד של השלב הראשון בפרויקט, שיכלול עם סיומו 542 דירות – באתר הבנייה הגדול ביותר במודיעין.

רונית מורגנשטרן

השירות- מרכיב מוביל בתחרות!

ערב עיון - יום ג', 5.9.95, בתל-אביב

הערכות אסטרטגית, עסקית ושיווקית

משתתפים (לפי סדר הא-ב):
דר' חזי אופיר, ביה"ס למינהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים
מר אברהם אשרי, מנכ"ל בנק דיסקונט
מר אביהו בן-נון, נשיא UMI
מר יגאל בר-יוסף, מנכ"ל דיגיטל
מר יעקב גלברד, מנכ"ל קו-אופ, יו"ר איגוד המפרסמים
מר איתן לוי, סמנכ"ל לשיווק, בזק
מר רן לוין, מנכ"ל רשות הדואר
מר אמנון מדר, מנכ"ל רשת מלונות מוריה
מר רפי פלד, מנכ"ל חברת החשמל
מר שלמה רוסמן, סמנכ"ל בכיר, הבנק הבינלאומי הראשון
מר גבי רוסר, מנכ"ל קסטרו

המרכז הישראלי לניהול | משמ המועדון הישראלי לשיווק מתקדם | הפורום הבכיר לניהול שירות לקוחות | מרכז בריאן דיווידסון האוניברסיטה העברית בירושלים

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104

המרכז הישראלי לניהול
בית-הספר למנהלים

מינהל עסקים

מחזור מ"ב
לימודי תעודה - 440 שעות במשך 8 חודשים, אחת לשבוע בימי ד'.
תאריך פתיחה: יום ד', 1.11.95.
הקורס מיועד ל – מנהלים בעלי נסיון בדרגי ניהול תיכוניים ומעלה, המעוניינים לרכוש ידע יישומי וטכניקות ניהול חדשניות.
נושאי הלימוד – הקורס מתחלק ל-5 חטיבות לימוד: ■ לימודי רקע ■ חשבונאות וכספים ■ לימודי ניהול ■ מיומנויות ניהול ■ לימודים אינטגרטיביים.

לכבוד: בית-הספר למנהלים
מלון רמת אביב דרך נמיר 151 ת"א, טל. 03-6995134, פקס. 03-6995207
שם פרטי ומשפחה..........
ארגון.......... כתובת הארגון..........
תפקיד.......... טלפון ישיר..........
כתובת למשלוח המידע..........
לקבלת תשקיף מפורט מלא את הספח ושלח אלינו

מילגת לימודים ע"ש שלמה פורמן ז"ל

חדש במסעדת קסבה
רח' ירמיהו 32 תל אביב, 6042617, 03-6049101
CASBA צרפתית קלאסית

להשכרה
באזור התעשייה החדש ראש-העין
500-2000 מ"ר
בבניין עצמאי חדש ומפואר, לתעשיית היי-טק ומשרדים
לפרטים נא לפנות לרמי או ליואב
טלפון: 03-5714011 פקס: 03-5713930

להשכרה בנין עצמאי באיילון
1,000 מ"ר + חניה + גימור מלא 1/96
$15 למ"ר
מחולקת משרדים
להשכרה במרכז
3,000 מ"ר
ק"ק + חצר גדולה חלוקה
יובל
טל' 03-5371450

לפרסום במדור הנדל"ן
משה מעין
מחלקת מודעות - הארץ
טל' 03-5121116/8
פקס 03-5121170

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

תוכנית ל־240 אלף מ"ר להיי־טק ובתי אבות ברכסים

המתחם, בשטח 292 דונם, נמצא בבעלות פרטית

מאת זיו מאור

תוכנית הכוללת 240 אלף מ"ר שטחים עיקריים להיי־טק, מסחר ובתי אבות, ביישוב רכ־סים, אושרה לאחרונה בוועדה המקומית של מועצת זבולון, הכוללת כמה יישובים מדרום לחיפה. התוכנית תוגש בקרוב לוועדה המחוזית לקראת הפקדה.

הקרקע היא בבעלות פרטית, בעיקר של משפחת עיני ושל משפחת עמר. במתחם, ששטחו 292 דונם, ישנם עוד כמה בע־לים: מדובר באחד מאזורי הת־עשייה הגדולים בארץ הנמצאים בבעלות פרטית.

המתחם נמצא כ־20 קילומט־רים מדרום למת"מ – אזור הת־עשייה החדש שנבנה בכניסה הדרומית לחיפה.

בנוסף לשטחים העיקריים כו־ללת התוכנית חניונים שייבנו בצד המבנים. המתחם נמצא בס־מוך לתוואי כביש 6 העתידי ול־צד כביש 762.

רוב השטחים בתוכנית מיוע־דים לתעשיית היי־טק; מתוכננים שני בתי אבות, שיכללו כ־1,000 חדרים. ב"נבם פרך" פר־רסס כי במרכז התוכנית ייבנה מרכז מסחרי עגול מוקף רחובות, שלאורכם ייבנו מבני התעשייה.

אדריכל התוכנית הוא ניר מאיר מתל אביב. התוכנית הו־גשה באמצעות הול"ל – הוועדה לזירוז הליכי הבנייה. המתחם כולו ייבנה על טראסות, על צלע הר, כאשר גגות המבנים יהיו משופעים.

מקבלים סיוע למפעל ובונים קניון

התמ"ס בודק חריגות של יזמים – בין השאר חברת מריו לזניק – שקיבלו מענקים לבניית מפעלים מאושרים אך בנו מבנים לשימושים אחרים

מאת זיו מאור

במשרד התעשייה והמסחר פו־עלת בימים אלה ועדה, בראשות היועץ המשפטי של המשרד, הבו־דקת חריגות של יזמים מתנאים שלפיהם קיבלו ממרכז ההשקעות מענקי בנייה באזורי פיתוח. ההח־לטה שתתקבל תהיה משמעותית מאוד לאותם יזמים הבונים בסיוע מרכז ההשקעות, שכן ביטול חוזים יעלה לכמה מהם מיליוני שקלים.

על פי התנאים של מרכז ההש־קעות, קיבלו יזמים מענק של 38% מעלות הבנייה ובתמורה התחייבו להשכיר או למכור 51% מהשטחים בפרויקט למפעלים מאושרים. בשלב מאוחר יותר שונו התקנות וגם 49% הנותרים אמורים להיות מוקצים לתעשייה, אם כי אין חו־בה להשכירם למפעלים מאושרים. בנוסף לכך מתחייב היזם לסיים את העבודה תוך פרק זמן מסוים – וגם בעניין נרשמו כמה חריגות.

בעקבות בדיקות שנערכו בש־טח, חושדים במשרד המסחר והת־עשייה שכמה יזמים חרגו מהת־נאים, ולמרות קבלת המענקים – לא השכירו 51% מהשטחים למפ־עלים מאושרים.

המקרה הבולט הוא זה של חב־רת מריו לזניק מבני תעשייה, הבונה פרויקט גדול באזור הת־עשייה שבכניסה המזרחית לעיר מעלות (באמצעות החברה הבת מורי). משרד התמ"ס בודק חשד כי 10 אלפים מ"ר – מתוך 13 אלף המ"ר לתעשייה שהחברה קיבלה מענק לבנייתם – מיועדים לקניון.

מנכ"ל מריו לזניק מבני תעשייה, שלמה טל, אמר כי בתמ"ס טועים, מכיוון ששטח המ־בנה הוא 7,000 מ"ר בלבד ולא 10,000 מ"ר.

בנוגע לטענה כי בכל מקרה מדובר על חריגה, כיוון שהשטח בפרויקט המיועד לתעשייה קטן מ־51%, כמתחייב מהחוק לעידוד השקעות הון – אומר טל: "נכון שהבניין נראה יפה ובנוי כמרכז מסחרי, אבל אנו מתכוונים לאכ־לס חלקים ממנו במפעלים מאוש־רים". בינתיים נחתמה כבר עסקה אחת לשכירת שטח בקניון: עם רשת קראוס, על כ־1,500 מ"ר.

הפרויקט של לזניק במעלות כולל 4 מבני תעשייה בשטח של 5,000 מ"ר, ומבנה מרכזי בן 3 קומות – הקניון. טל מודה כי הב־ניין היה מיועד לשמש כמרכז מס־חרי, אבל לדבריו, "הדברים יכולים עדיין להשתנות".

כיום הבנייה בפרויקט נעצרה כמעט לחלוטין. טל: "הפסקנו את הבנייה בין היתר בגלל משרד הת־עשייה. החלטנו שאם ישנו את תנאי החוזה או יפסקו אחרת לרע־תנו, אין טעם שנשקיע בינתיים בפרויקט. סיבה נוספת לעצירת הבנייה היא קצב השיווק". גם עבו־דות הפיתוח באתר הופסקו בתחי־לת השנה.

טל אינו חושב שמדובר בדבר חמור: "גם בעבר היו חריגות של קבלנים בפרויקטים ביישובים בקו עימות, שכן קבלנים לא יבואו לב־נות במקומות כאלה ללא תמריץ. בעבר, כמו במקרה שלנו, ניתן היה לבנות על 49% הנותרים גם דב־רים אחרים, בקניינים".

טל טוען גם כי החוק הקובע כי יש להשכיר שטחים רק למפעלים מאושרים אינו טוב: "אנחנו משכי־רים שטחים במבני התעשייה רק למפעלים מאושרים, למרות שזה לא תמיד הדבר הטוב ביותר ליישוב. יש מפעלים אחרים היכו־לים להביא תועלת רבה יותר ליישוב".

עוד טענה המועלית נגד לזניק היא שאת הקרקע לפרויקט רכשה החברה ללא מכרז, אך מכיוון שרוב השטח מיועד לקניון, היא אינה זכאית להקלה זו. טל: "עבור הקרקע, שרכשנו כבר לפני כמה שנים, שילמנו כסף, אף שלא היינו צריכים. קבלנים אחרים קיבלו קרקע חינם. אני החלטתי לשלם כדי למנוע פתחון פה".

עם העיכובים בבנייה ובפיתוח נחשף לזניק גם לתביעות מצד שוכרים בפרויקט. בשבוע שעבר הוגשה לבית משפט השלום בנה־ריה תביעה על ידי חברת טכנו דיזור, חברה לדיור אלקטרוני, בניהולו של אשר אוחיון. בתביעה טען אוחיון כי מריו לזניק לא עמד בתנאי חוזה השכירות שנחתם בין הצדדים. לטענתו, טכנו דיזור קיב־לה לרשותה ב־1 בינואר '95 מב־נה לתעשייה – אחד מארבעת המבנים שסביב הקניון במעלות, בשטח של 850 מ"ר – ללא חיבור למים, חשמל וטלפון.

לאחר 3 חודשים פינה אוחיון את המבנה ועבר למבנה אחר השייך למריו לזניק, שאותו שכר אחיו. אוחיון תובע כ־350 אלף שקל על עלויות המעבר ונזקים שנגרמו לו בגלל אי כשירותו של המבנה. טל טוען כי אוחיון הוא זה שחייב לחברה כספים, על שימוש בשני המבנים.

מנכ"ל מריו לזניק: אנו שילמנו עבור הקרקע, אף שלא היינו צריכים. אחרים קיבלו קרקע חינם

בתמורה למענק של 38% התחייבו היזמים להשכיר או למכור 51% מהשטח למפעלים מאושרים

2,440 בקשות להיתרי בניית דירות במאי '95

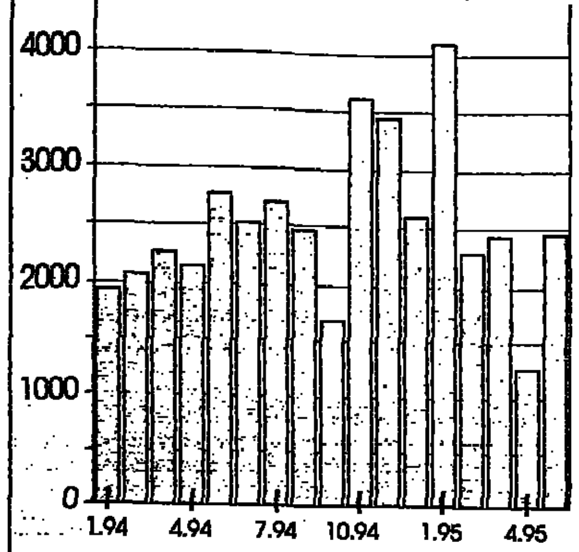

במאי '95 הוגשו 2,440 בקשות להיתרי בניית דירות, לעו־מת 1,260 בקשות באפריל – עלייה של 93.7%. את העלייה יש ליחס לעובדה שמספר הבקשות באפריל היה נמוך במיו־חד; מספר הבקשות במארס, 2,430, זהה כמעט למאי. ב־5 החודשים הראשונים של השנה נרשמו 12,510 בקשות להיתרי בניית דירות, ממוצע שנתי של 30,024, לעומת 30,160 ב־'94 – ירידה לא משמעותית של פחות מ־0.5%. הנתונים לקוחים מ־24 הערים הגדולות.

חברת אפריקה ישראל להשקעות בנתה בכביש עוקף יהוד מרכז מסחרי בשם "סביונים", הצמוד לפרויקט המגורים של החברה, בהשקעה של כ־25 מיליון דולר. לדברי דני צ'סניק, סמנכ"ל נכסים מניבים באפריקה ישראל, מדובר במרכז בשטח כולל של 21 אלף מ"ר, בהם 6,000 מ"ר בשתי הקומות התחתונות המיועדות לשטחים מסחריים ו־4,000 מ"ר בשתי קומות של משרדים.
בנוסף נבנה חניון תת־קרקעי ל־250 כלי־רכב וחניון עילי צמוד עם 450 מקומות חנייה. את הבנייה ביצעה החברה הבת דניה־סיבוס.
במרכז, שייפתח בתחילת בספטמבר, הושכרו שטחים לחברות הבאות: סופרסל־היפרכל שכרה 1,800 מ"ר בקומת הקרקע לפי 14 דולר למ"ר או 2.95% מהמחזור – הגבוה מביניהם; תיאטראות ישראל שכרה בקומה ב' כ־700 מ"ר ל־4 בתי־קולנוע עם כ־600 מקומות ישיבה לפי אחוזים מהמחזור; כלל־פארם שכרה בקומה ב' 400 מ"ר לפי 16–18 דולר למ"ר או 4.75%–5% – הגבוה ביניהם; בשטח המסעדות שכרו רשתות מזון מהיר כמו בורגר קינג, דומינו'ס פיצה, האגן דאז, , היבאצ'י ומסעדה מזרחית בין 30 ל־70 מ"ר לפי 30 דולר למ"ר או 5%–6% מהמחזור. (רונית מורגנשטרן)

סוכנות יונדאי רכשה 100 מ"ר בסנטר פארק באשדוד בחצי מ' ד'

מאת רונית מורגנשטרן

סוכנות חברת יונדאי, יצרנית המכוניות הדרום קוריאנית, רכשה 100 מ"ר בקומת הקרקע של המרכז המסחרי *סנטר פארק*, שבנתה חברת גזית ושחם באש־דוד, ב־5,000 דולר למ"ר. לפני כשנתיים נמכרו בפרויקט זה שטחים ב־3,000 דולר למ"ר.

המרכז מסחרי בפרויקט כולל 1,500 מ"ר שטחי מסחר ו־800 מ"ר מרכז רופאים (מדיקל סנ־טר). במרכז הרופאים נמכרו כל השטחים לפי 2,000 דולר למ"ר.

בקומה השנייה שכרה חברת אולטרה־ליים לשיווק מוצרי חש־מל 300 מ"ר ב־27 דולר למ"ר בחוזה צמוד מדד ל־9 שנים. מאפיית אנג'ל שכרה 50 מ"ר בחזית בקומת קרקע לפי 30 דו־לר למ"ר.

כל השוכרים משלמים 4 דולר למ"ר דמי ניהול ואחזקה. את המרכז מתחזקת היזמית, חברת גזית ושחם.

שלושה מפעלים ייבנו בפארק התעשייה קיסריה ב־3 מ' ד'

מאת רונית מורגנשטרן

שלושה מפעלים חדשים ייבנו בפארק התעשייה קיסריה על שטח של כ־8 דונם, בהשקעה כוללת של כ־3 מיליון דולר.

חברת קלאסידלת רכשה בפא־רק כ־4 דונם ב־500 אלף דולר, שעליהם תקים מפעל לייצור ארונות קיר בהשקעה כוללת של כ־1 מיליון דולר.

חברת בני דרור נכסים רכשה 3 דונם ב־375 אלף דולר לדונם, והיא תקים עליהם מבנה תעשייה בשטח של 2,300 מ"ר בהשקעה כוללת של כ־1.4 מי־ליון דולר. בני דרור נכסים מת־כוונת להשכיר את המבנה.

דונם ב־125 אלף ד'

חברת "התבנית", העוסקת בייצור תבניות אלומיניום, תע־תיק את פעילותה מנתניה לפא־רק התעשייה קיסריה. לצורך כך היא רכשה מגרש בן 1 דונם ב־125 אלף דולר. על מגרש זה היא תקים מבנה בשטח 750 מ"ר בהשקעה של כ־600 אלף דולר.

מנהלת פארק התעשייה נמ־סר, כי שלושת המפעלים נמ־צאים בשלבים מתקדמים של תכנון אדריכלי לצורך הגשת התוכניות לאישור הוועדה האד־ריכלית של החברה לפיתוח קיס־ריה.

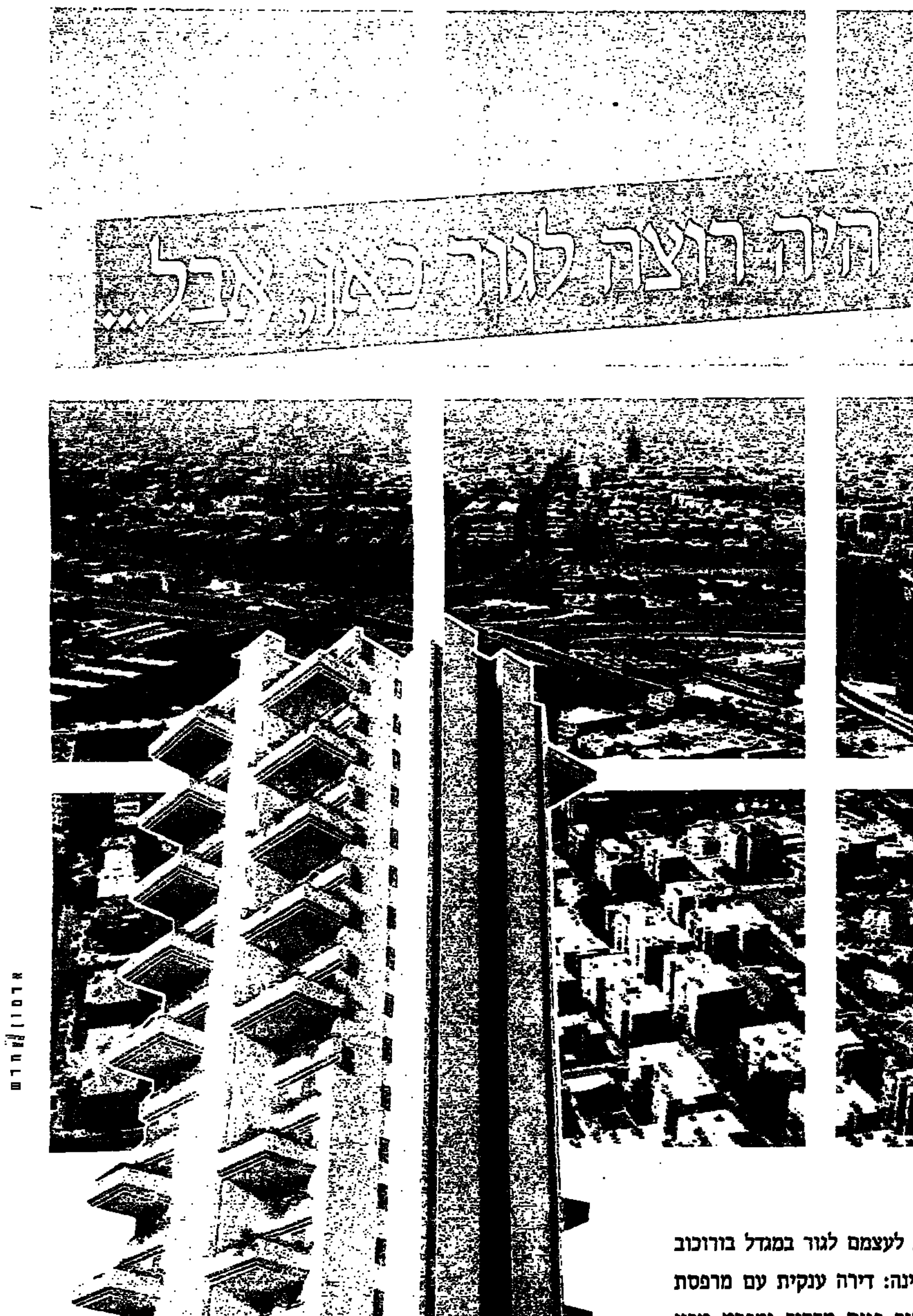

מעט מאוד אנשים יכולים להרשות לעצמם לגור במגדל בורוכוב וליהנות מאיכות חיים מיוחדת במינה: דירה ענקית עם מרפסת גדולה המשקיפה לנוף מהמם, עיצוב פנים מרהיב ומפרט טכני עשיר ויוקרתי במיוחד – וכל זאת במקום הטוב ביותר בגבעתיים ובמרחק של 3 דקות בלבד מככר המדינה. נותרו:

2 דירות דופלקס (258 מ"ר).

3 דירות טריפלקס (320 מ"ר + 70 מ"ר מרפסת).

כמו כן נותרו דירות נוספות:

חדרים	קומה	גודל	מחיר
4	א'	128 מ"ר	$321,731 965,000 ₪
4	א'	128 מ"ר	$321,731 965,000 ₪
4	ב'	143 מ"ר	$343,327 1,030,000 ₪

המחירים כוללים מע"מ וצמודים למדד הידוע.

מגדל בורוכוב
הצמרת של גני בורוכוב, גבעתיים

לתאום פגישה נא לפנות לאורית באתר טל. 03-5753502.
משרד ראשי טל. 03-6952166.

משולם לוינשטין
הנדסה וקבלנות בע"מ
MESHULAM LEVINSTEIN
CONTRACTING & ENGINEERING LTD.

ארדון | מחרם

נכסי רזים בע"מ
רפי ברורמן
למכירה
בבית מסוף א.ת. ראשל"צ
200–4000 מ"ר. מחיר $1200 למ"ר
בנין מפואר
דרוש סוכן בעל ניסיון בתיווך
תנאים טובים למתאים
טל: 9617511, 03-5601194 מלך

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. בצהלה - קוטג' דו משפחתי 6 חד', 170 מ"ר בנוי, 500 מ"ר מגרש ברחוב פנטסטי !!
2. בנווה אביבים בלעדי - דירת 5 חד' מרווחת ומקסימה ! ברחוב מצוין !
3. בשיכון דן היוקרתי - מגרש יפייפיה לבניית 3 יחידות.
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106
FIABCI
סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. ברמת השרון
. ברחוב מבוקש דירת 3 חד' מסודרת וחמודה.
2. ברמת השרון המזרחית
בית מרווח 6 חד', 500 מ"ר קרקע + פוטנציאל !!
3. בהרצליה - נווה עמל
מגרש 500 מ"ר במיקום מעולה + בית 70 מ"ר.
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

הארץ
יום ראשון י"ז באב תשנ"ה
13 באוגוסט 1995
מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה המנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות ירושלים: רחוב הסתדרות 2, טל' 6–254245–02, ת"ד 273 י־ם 91002; פקס' 02–254249 חיפה: רחוב נורדאו 28, טל' 7–623166–04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04–678715 שירות תלונה למנויים 03–5121333, 03–5121344 מודעות לוח הדרושים 03–6382020
המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990
HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

תחנה בדרך להסכם

מסמך ההסכמה שחתמו שמעון פרס ויאסר ערפאת בטאבה אינו "הסכם הביניים" כפי ששני הצדדים חייבים לחתום על פי הסכם אוסלו, אבל הוא עשוי לשמש תחנה חשובה בדרך אליו. הממשלה חייבת לפרסם אותו במלואו ולא להמתין עד שסיעות האופוזיציה בכנסת ידרשו זאת ממנה בישיבת הפגרה ביום שלישי.

המגעים עם נציגי הפלשתינאים התנהלו בשבוע שעבר בשני אפיקים מקבילים: שתי המשלחות נפגשו באילת, ובאותה שעה נפתח אפיק שני בדרג מיניסטריאלי: פרס וערפאת דנו בטאבה באותם עניינים. אפשר היה להבין זאת במבט ראשון כביטוי לאי־אמון במשלחות: בעוד שהמומחים עלולים להסתבך בוויכוח אידיסופי על פרטים טכניים, המנהיגים המדיניים עשויים להצליח להתיר פקעות ולהשיג תוצאות.

אם זו היתה הנחת היסוד בירושלים ובעזה, היא הוצדקה במידה חלקית בלבד. אמנם ספק אם שתי המשלחות היו מגיעות לחתימה על מסמך הסכמה אלמלא שר החוץ – על דעתו של ראש הממשלה, כפי שמותר לשער – היה מחליט להיכנס בעצמו למו"מ עם ערפאת, וזה נענה ליוזמתו. אבל גם שני המנהיגים גילו כי אין די ברצון פוליטי נחוש לפתור בעיות כה מסובכות כמו שיתוף פעולה בתחומים של אספקת מים וחשמל. ובנוגע לעניינים שעלה בידם לגבש הבנה עליהם, הם נזקקו לראשי המשלחות רחוקא כדי שאלה יתרגמו הבנות, שהגיעו אליהן המנהיגים בעל פה, לשפת הסכם שיהיה מנוסח דיו.

ההסכמה מספקת ככל הנראה את הצרכים הביטחוניים של ישראל. צה"ל ימשיך לשאת באחריות הביטחונית העליונה גם בשטחי הכפרים הערביים, בעוד שסמכויות המשטרה הפלשתינית "הכחולה" יוגבלו לאלו של משטרה אזרחית רגילה; צה"ל ישלוט גם בשטחים שבין ההתנחלויות ויהיה חופשי להציב כוחותיו היכן שיראה זאת לנחוץ.

עם זאת, התברר כי ענייני המים והפיתוח הכלכלי בתחום האוטונומיה מורכבים מכדי שאפשר להסדירם בכוחות שני הצדדים המזרח־תיכוניים בלבד. מזכיר המדינה של ארה"ב נענה לפניות המשותפות של פרס וערפאת, ותוקם איפוא ועדה משולשת כדי לטפל בהם. תהיה זאת הפעם הראשונה שארה"ב תשתתף ביישומו של הסכם אוסלו, שלא היה לה חלק בעיצובו.

גם מעבר לכך נותרו עניינים שמסמך ההסכמה לא הספיק לכסות. שתי המשלחות אמורות לכן לחדש את דיוניהן על הסדר שיאפשר לערביי חברון להשתתף בבחירות למועצת הממשל העצמי בלי שצה"ל יתחייב להתפנות כליל משטח העיר, אלא יוסיף לשמור על המתנחלים. על שחרור אסירים תחליט הממשלה לבדה, אבל הטיוטה לחוק הבחירות עדיין ממתינה לליטושה ויתכן כי פרס וערפאת ייפגשו שוב. שני הצדדים מעוניינים לסלול את הדרך לקיום הבחירות למועצה; סוף השנה החולפת מצטייר בשני הצדדים כיעד לאירוע שקיומו דרוש לערפאת כדי לזכות סוף סוף בלגיטימציה דמוקרטית.

גם אם הסכם הביניים ייחתם לפני ראש השנה, הוא ישאיר כנראה עניינים, כגון אספקת המים, למו"מ מתמשך. קל מאוד להתור לקראת "הפרדה" בדרך של צמצום היחוד עבודה לפלשתינאים בתוך ישראל, קשה הרבה יותר לעצב ממשל עצמי פלשתיני הראוי לשמו, ועם זאת לשמור על אינטרסים חיוניים של ישראל. אין זה מן הנמנע איפוא כי גם הסכם הביניים לא יסמן את סוף המו"מ, אבל אין להסתתר בלעדיו, ומסמך ההסכמה שהממשלה אמורה לאשרו בישיבתה היום יקל את ההתקדמות לקראתו.

כשישובו הלוינגרים

גרעין נוקשה של מתנחלים עשוי להחליט להישאר בשטחים תחת שלטון פלשתיני

מאת דן מרגלית

בהנהגת גוש אמונים – כמו בשירי הפלמ"ח – "דור הולך, דור אחר מעְלַש בא", אבל גם "עוד ישובו אדים חורה". במלאות 20 שנים לאכלוס הדרמטי של סבסטיה כינס עורך "נקודה", ישראל הראל, את ותיקיה לדיון במה שאירע, ובמשתמע גם במה שעתיד לקרות.

חלק מהם עדיין פעילים בהנהגת המתנחלים כמייצגי המיעוט, או כקיצונים. אך פעילים הבולט, ששינה את פני הפריסה היהודית בשטחים – משה לוינגר – הצטנע כמה שנים בלב חברון.

לוינגר מייצג את כל הפנים של ההתנחלות. מצד אחד הוא קלסתרה האלים והמתלהם, מצד אחר הוא שוקק שתמט המחשב את מה לכיו בדייקנות ושואל מה בקצה הדרך.

קרית ארבע – שהיא פריצת הדרך הגדולה של ההתנחלות – קמה מפני שלוינגר השכיל לרתום את יגאל אלון "ללכת בשיטות אריק שרון כדי להערים על הממשלה שלי", כלשונו של חנן פורת ב"נקודה".

היהודים לא פונו מלב חברון, בניגוד לדעתו של שר הביטחון, עזר ויצמן, מפני שלוינגר, במנהיגות קשוחה ושקולה, כפה על חבריו להזיל ללחוץ על ממשלת הליכוד לרדן באכלוסה של עיר האבות. ברגע המתאים השלים להם דוד לוי את העבודה.

לוינגר הנחיל לממשלות העבודה והליכוד את תבוסותיהן הגדולות. אם אין עדיין הסכם על אוסלו ב', הסיבה היא היישוב היהודי בחברון.

עמידתו מן הצד עתה מבטאת השקפה, שאסור היה למתנחלים לוותר על תמיכת חלקים במפלגת העבודה; שהליכוד בעייתי כמעט כמו העבודה; שלא התקיים דיון על שורשי ההשקפה האמונית והתפיסה המדינית מאז פינוי ימית; ושאנשי המעשה כמו אורי אליצור מהמפד"ל שאלו כל יום "מה עושים מחר" וזה טוב, אבל לא די.

אילו הצליחו להחדיר לכפר סבא את התחושה שביטחונה יתערער ממסירת קלקיליה לאש"ף, לא היו נזקקים לפעילות מסוכנת בצמתים ולפשיטה מתסכלת על גבעות קירחות בידיעה מראש שיאלצו לפנותן. לפי לוינגר "נשארנו בביתה נמוכה המעמידה את חשיבותה של ארץ ישראל במדרגה נמוכה לעומת בעיית השלום והבעיה הדמוגרפית".

בנתונים אלה תעבור התמודדות המתנחלים עם המציאות החדשה הנרקמת בחזיתם שלב קשה: הנהגתם תתפלג בין העדפת האלימות עד כדי שפיכות דמים לבין שימוש באמצעים נוקשים פחות כחסימת צמתים.

אך לאחר מכן, לכשייחתם הסכם אוסלו ב', תגיע שעתם של הלוינגרים, שהממשלה רואה כבר רק את צדם הקיצוני, אבל שוגה בהתעלמה מפיכחונם הריאליסטי.

מרחיקי הראות ביניהם יודעים שיש עוד אופציה, שבינתיים אסורה באומר ביניהם: גרעין נוקשה של כרבע מהמתנחלים ייענה להזמנה מהסוג שהשמיע בשבוע שעבר נאסר יוסף ויחליט להישאר.

זה לב המסר: הם התקיימו תחת שלטון בריטי, ואולי אפשר שיעשו כן (עד שירצה השם אחרת) גם תחת ממשל פלשתיני, וזה לא כל כך נורא מפני שהפעם – בניגוד לעבר – יש להם עורף ביטחוני מובהק כמדינת ישראל. כאשר ייאלצו לקבל את ההכרעה הקשה הזאת יוצצו הלוינגרים, שרק הם יכולים, בנחישות ועם הרבה כריזמה, להוביל מהלך כזה, אם ירצו.

גאולה כהן טענה אחרי פינוי ימית כי לדתיים קל יותר להשלים עם ההתקפלות. מפני שאחרי התבוסה הם אומרים לעצמם שזהו רצון השם וממשיכים הלאה בתהליך הגאולה.

איני משוכנע שזו תהיה התוצאה, אבל יש לה סיכוי. הוא יגדל ככל שהברירה המציאותית תהיה בהירה, וככל שיורחז שמעון פרס לסיים את המו"מ עם יאסר ערפאת ברוח ההתקרבות המהותית שעשה בהצלחה בשבוע שעבר.

הכנה נפשית לכך כבר צצה מהשטח. רון נחמן הזמין סטודנטים מביר זית לביקור באריאל ויש ויכוחים רבים על הדברות בין מתנחלים לבין פלשתינאים. פרס איתן בדיעתו שההתנחלות תישאר במקומה לנצח, תחת שלטון הפלשתינאים. ייתכן שעם תוצאה היסטורית כזאת – שביהודה ושומרון יישאר מפעל התיישבות מכוון אך ממשי – יוכלו להשלים עד בוא המשיח גם מאכלסיו.

עזתי שמח הוא עזתי טוב

מאת גדעון לוי

מגרש החנייה שלפני מחסום ארז התמלא בשבת שעברה במכוניות ישראליות פרטיות. מתברר שכמה עשרות ישראלים נסעו באותו יום לביקורים בעזה. ניצני נורמליות נובטים ברצועה. התנועה ברחובות מתנהלת טוב יותר מאי פעם, לאחר שאימת הקנסות נפלה על נהגי העיר. נהג המונית שלי מספר על קנסות בסך אלפי שקלים. מה קורה אם לא משלמים? הולכים לכלא.

גם הרוכלים פוחדים, והשוק הישן נראה מסודר מאי פעם. במקום שבו היה מחנה המעצר אנצאר 2 בונים עכשיו שוק חדש ומקורה. רחובות עזה מלאים בברזות, אבל במקום כתובות הקיר האדומות והשחורות של נצי הפתח ופנותרי החזית, מתנוססות מעל לרחובות הראשיים מודעות בד צבעוניות שמבשרות על בואו של תיאטרון פלשתיני גולה, על הקרקס הרוסי שכבר עזב ועל הולדת בתו של ערפאת.

מסעדת מיראז' שעל שפת הים מלאה בשעת צהריים בגברים עדינים הדורים, ליד שולחן אחד יושבים גם כמה אנשי עסקים אירופים שהגיעו לעיר. בעיניהם של כמה עשרות בתי דירות רב־קומות הדלכות ונשלמות, וגם בתי מידות פרטיים לא מעטים נבנים או משופצים, בעיקר בחלקים האמידים של העיר. הפוּד 404 המוישנת שוב אינה מכונית הדגל ואת מקומה תופסים דגמים אירופיים ויפאניים חדשים יותר. ולקט, צריך להודות, גנובים, אבל לכולם לוחיות רישוי פלשתיניות מסודרות. עגלות החמורים פטורות סוף סוף ממספרי הרישוי הגרוטסקיים שהישראלים הנהיגו כאן.

אנשי הביטחון הרבים מספור מסבירים פנים לישראלים. לפעמים קשה להבין איך הצעירים הללו, שקצתם ישבו במשך שנים רבות בבתי הכלא הישראליים, מאירים פניהם לישראלים, עכשיו כשהם אדוני חבל הארץ הזה, במקום לנסות להתנקם בהם.

בבית קפה אחד מספר לי איש ביטחון על מלחמתו בחמאס: הוא אומר שעצר במו ידיו 80 מחברי הארגון ודאג לגילוח זקניהם. הוא טוען שהוא ואנשיו מכים בהם עד דם בנעליהם על פניהם עד שאלו מאדימות האנוך כך מגלחים את זקניהם. "עם החמאס צריך לנהוג כמו בקפיץ: אם אתה דורך עליהם – טוב; ואם אתה מרפה את אחיזתך – הם קופצים לך לפרצוף", מסכם השב"כניק המקומי את תורתו. במשך שנים הוא היה פועל בניין בישראל. עכשיו הוא מאבטח עם קלצ'ניקוב צמוד.

מכר אחר, ממחנה פליטים גדול, אומר שכמעט כל לילה הוא שומע את אנשי הביטחון שבאים לבצע מעצרים במחנה. מקורות ביטחוניים ישראליים מאשרים את הידיעה הזה: בישראל מרבים באחרונה להתפעל מנחישות המאבק של הרשות הפלשתינית, על ורודתיה, בארגוני הסירוב האיסלאמיים. הם מספרים על נחקרים שתלויים במשך יומיים בידיהם, "שלב הריכוך" בגרסתו הפלשתינית, ועל איש חמאס אחד שגילחו לו רק חצי זקן ושיחררו אותו כך לביתו כדי להחריף את השפלתו.

על פי אותם מקורות ישראליים, ערפאת הבין שהצלחתו תלויה בנחישות מלחמתו בארגוני הסירוב, ומצב רוחו השתפר לאין ערוך מאז החריף את מלחמתו בהם. הוא מתחיל להרגיש שהכוח בידיו בעזה. לא כל ההתפתחויות הללו חיוביות – שיטות החקירה שנהגות עכשיו בעזה נגד אנשי החמאס ראויות לגינוי חריף – אבל המגמה הכוללת היא חיובית ועולה לאין שיעור על המצופה.

צריך לזכור מה היו התחזיות של רוב הישראלים על עזה של אחרי הפינוי: הן נחלקו אז בין תחזית למרחץ דמים לבין רעב, ובין קטיושות על אשקלון למלחמת הכל בכל. שום דבר מתחזיות האימים הללו לא התגשם. המצב הכלכלי קשה, למרות סימני השיפור שניכרים בכמה מגזרים, והרשות הפלשתינית עדיין לא ביססה לחלוטין את שלטונה. אבל מעמדו של ערפאת בעזה אינו מעורער יותר ממעמדו של שותפו לתהליך, יצחק רבין, בישראל. וזה וגם זה נלחמים על דעת הקהל שלהם, ושלטונם מובטח לפי שעה.

אין בעזה גילויי אלימות רבים יותר מבעבר, אנרכיה וקטיושות וודאי שאינן. איש גם עוד לא מת בה ברעב. שירותי הבריאות פוסעים את צעדיהם העצמאיים הראשונים, על האדמה הערוכה שהותירה ישראל בתחום זה מאחוריה, ובבית החולים לילדים "נאצר" מצביעים בגאווה על ציוד חדש שקיבלו מממשלת יפאן. חיי הלילה סואנים והומים, עזה מרצצת בתאווה את הלילות החופשים שלה, אחרי כל שנות העוצר.

כל אלו הן חדשות טובות, לא רק לאלה מהעזתים שחייהם עדיין קשים מאוד, אלו גם חדשות טובות למי שעתיד התהליך המדיני יקר ללבו בישראל. עזתים שמחים הם עזתים טובים לישראל. אסור לטעות: לא מעט מתושבי עזה מתגעגעים עדיין לימי הכיבוש הישראלי. רבים מהם מעדיפים את הימים הגלילות שעשו במסבאות המסעדות הישראליות, על הפיגורים, וגם בביקורי תודרי השירותים שלנו. השכר בישראל היה גבוה בהרבה משכרו של שוטר פלשתינאי גאה. גם הסגר המתנע שהוטל בסוף השבוע מזכיר מה שעוד עלול לקרות.

אבל אחרי כמה ביקורים רצופים בעזה אי אפשר להימנע מהרושם ששמשהו חדש עומד שם באוויר. בין כל דברי הביקורת המושמעים על הסכמי אוסלו ועל רב חתימת אוסלו ב', כדאי לזכור זאת: הניסיון הראשון של פינוי ישראלי מהשטחים עלה, לפי שעה, יפה.

העבר איננו עוד שותף

עשרים שנה אחרי המלחמה ההיא מתייקת ארצות הברית את וייטנאם בספר הזיכרונות, ועכשיו יהיו סוף סוף גם מרוויחים. לקח אפשרי גם לישראל

מאת צבי בראל

סקס קטן סיים בשבת שעברה מלחמה גדולה: וורן כריסטופר חנך את שגרירות ארה"ב בהאנוי. המלחמה הממשית הסתיימה אמנם ב־1975, כאשר הליקופטרים שלפו אמריקאים מבוהלים מן השגרירות בסייגון, אבל אז הגיע תורו של המיתוס ונולד דור וייטנאם שהמשיך את המלחמה על אדמת ארה"ב: הויכוחים הפיתנאיים קובצו לספרים, חוברו תסריטים, סרטות סלוהידה של גבורה וסרטים של חיסוט עצמי. תורות האנדרטה לזכר הנופלים זכתה את ארה"ב בגלעד מרשים בפשטותו, שנהפך לאתר עלייה לרגל למשפחות שכולות שבאו להניח זר או ללכף את שמו של יקירם החרוט בשיש השחור, אבל גם מוקד משיכה לתיירים ולילדי בית ספר.

אלא שגם מיתוס זקוק כנראה לאלטר אגו שלו כדי להתקיים. הנה עכשיו קיבלו גם כל האמריקאים, חוץ מוותיקי וייטנאם, תעודת הכשר לרמוס את המלחמה. שר ההגנה האמריקאי של מלחמת וייטנאם הודיע להם בספרו "בראייה לאחור", כי היתה טעות והיו גם בלופים. עכשיו אפילו הנשיא קלינטון יכול להיתלות בספר הזה כדי להסביר את התמיכתו משירות במלחמה. מורדי האוניברסיטאות של שנות השישים יצאו השנה זכאים.

עשרים שנה אחרי המלחמה ההיא, מתייקת ארצות הברית את וייטנאם בספר הזיכרונות. שר חוץ אמריקאי מבקר לראשונה בהאנוי, ואנשי עסקים כבר מניחים מכונות פקס ומחשבים ניידים ומזמינים פקידות וייטנאמיות לעבוד בשבילם. בשנה שעברה תפסה ארה"ב רק את המקום השישי מכלל המדינות שהשקיעו בוייטנאם. עכשיו מוכרחים לגשר על הפער, להשיג את יפאן וטייוואן והונג קונג. אי אפשר שגם במלחמה הדרשה על וייטנאם תובס אמריקה.

לכל מדינה יש כנראה תקופה נקובה שאחריה אין החיים מוכנים למשכן את עתידם לעבר. וטוב שכך. ישראל וגרמניה נזקקו למדית הזמן שנדרש לארה"ב ולוייטנאם כדי לחדש יחסים ולפתוח את ברז העסקים. צ'כוסלובקיה לא נטפה בספרי ההיסטוריה כל אימת שהגיע משקיע גרמני, ובהונגריה השקיעה גרמניה יותר מכל מדינה אחרת. כל אלה לא השכיחו את הזיכרון ולא מחקו את המורא, להיפך, הם הציבו דגל מאיים: עיתונאים השתמשו במלה שואה כדי לתאר את רצח העם ברואנדה, סומליה כונתה וייטנאם של האמריקאים, וליוגוסלביה אין נכנסים מאותה סיבה.

מלחמת וייטנאם עשתה יותר מזה. היא הניחה לכל מדינה ללקט ממנה את הלקח המתאים לה, שהרי אין מנהיג החושש ממשהו יותר מאשר להקלע למצבו של ג'ונסון או ניקסון: לשלוח חיילים לשדה הקרב ולהתעמת עם אזרחיו כקטפוסים; והרי כל מדינה יכולה לשרטט מתולדותיה מערכה שתדמה לוייטנאם. אפילו ישראל הצליחה לשבור את מיתוס המלחמות הצודקות היהודיות, זה קרה פעם אחת ליד ביירות ופעם שנייה בסמטאות עזה. בהבדל אחד: עדיין לא יצא לאור ספרו של מקנמארה ישראלי. אולי זה עוד יבוא, אחרי הכל ישראל היא מדינה צעירה לעומת ארצות הברית והאתוס שלה אינו עמיד עדיין בפני מלחמות בלתי צודקות או מוטעות.

מכאן נובע גם הקושי העצום שלנו לעשות שלום עם מי שמוגדר כאויב האמיתי: הפלשתינאים. נדמה כאילו המשא ומתן אתם הוא המשכה של המלחמה. ישראל, יותר משהיא רוצה להשלים, היא רוצה לנצח בתהליך השלום. טאבה, קהיר, זכרון יעקב, מחסום ארז, הם שדות קרב. נוסחתו של קלאוזביץ התהפכה על ראשה והדיפלומטיה כאן היא המשכה של המלחמה באמצעים אחרים.

נכון, אי אפשר להשוות את הסיכון הפיסי הנשקף לאזרחי מדינת ישראל לסיכון האידיאי שהטילה וייטנאם על ארה"ב. שום אזרח אמריקאי לא היה נהרג אלמלא לחמה ארה"ב בוייטנאם. אבל הנוסחה הזאת קלה מדי. ארצות הברית לא היתה יכולה להסביר לעולם את עוצמתה ואת נחישותה ללא השתתפה במלחמות, וללא עוצמתה הצבאית היה קשה גם לישראל לנהל את מלחמותיה, תהיה אשר תהא הגדרתן.

עכשיו באה אמריקה ומלמדת שיעור חדש: מותר וצריך לזכור את העבר אבל אין שום הכרח להפוך אותו לשותף. קופסאות הענק שקיבל ליזו כריסטופר משר החוץ הוייטנאמי, ובהן אפרם של כמה חיילים אמריקאים, ועריכת המסמכים שבהם מדווח על גורלם של מאות אחרים, אינם סוגרים את החשבון בין המדינות. ליד מצבת השיש השחורה ימשיכו לשים זרים ולהדליק נרות, אבל עכשיו יהיו סוף סוף גם מרוויחים. ומן הנתח הזה של מלחמת וייטנאם יכולה גם ישראל לקחת.

הקיטש והכיפה הסרוגה

מאת אמנון דנקנר

מה שקוראים המאבק על ארץ ישראל אינו רק מאבק בין תפישות פוליטיות, ביטחוניות או אידיאולוגיות אלא גם מאבק בין תרבויות, מבצבצת בו, למרבה המבוכה, תכונה תרבותית מרכזית אצל הציבור הדתי הלאומי, המלחלת אותו ברחוב סמיך ודוחה – תכונת הקיטש. זו דוגמה טובה, איך הקיטש כסגנון חיים, כתפישה אסתטית וכטעם ביתי הדברי, גבר שך הלאה לביטויים של אידיאולוגיה, פוליטיקה ודרכי מאבק.

בהרבה דברים השיגה היהדות הדתית הלאומית את פעמי ידידה התרבותית – היהדות החילונית הליברלית. אבל בדבר עיקרי אחד היא נשארה מאחור, והוא עניין התפישות והטעמים האסתטיים. בתיהם – בלי הבדל כמעט של רמת השכלה ומעמד כלכלי – נראים כבתי ההורים והסבים שלנו: גדושים באותו סוג של קיטש זעיר־בורגני שבו גדלנו וכו באסנו. בגדי החג שלהם הם קיטש נוצץ ופתטי. ראו את האנשים היוצאים מבתי הכנסת בערים אחרי תפילת השבת ובעיקר את הנשים בשמלותיהן ובכובעיהן. הקשיבו לדרשות ולנאומים של רבניהם ומנהיגי הציבור האחרים שלהם שנוטפים דבש קיטשי וארס קיטשי. קראו את מאמריהם בעיתונות הכללית, שאחרי שגומרים אותם חשים צורך לנגב את האצבעות ממשהו דביק.

אין הדברים נכתבים כאן לצורך קנטור או התגנחות. אני חושש שאני פטור מלהכריז פעם נוספת כמה אני מחשיב את התרבות היהודית ואת המשא ומתן שלנו, החילוניים, עם הציבור שמחזיק בה. אבל יש כאן הכוונה שחשוב לא להתעלם ממנה.

ההיתקעות התרבותית הזאת מביאה עמה פרודקסים משעשעים. הנה, לכאורה, דווקא יהדות אמיתית היתה צריכה לבוז על האמנות המודרנית כמוצאת שלל רב, או לפחות על החלק המרכזי בה שמאס בפיגורטיביזם באותו להט כמעט שמאסה בו היהדות של לא תעשה לך פסל ומסכה. מה יאה יותר לקשט בית יהודי מאשר ציור מופשט? והנה דווקא אצל הציבור הדתי הלאומי תמצא על הכתלים את התמונות הפיגורטיביות הגרגוניות, הקיטשיות והזעירבורגניות ביותר. משמע, לא ציורים דתיים מכתיבים את הטעם אלא גישה שעדיין מתייחסת בחשד אינטסטינקטיבי כלפי המודרני, כשהוא עצמו כבר התיישן.

הדיר אינו הולך אצל הערוב להיכם ולכן לא פלא שהדמות הספרותית הנערצת ביותר על בני הכיפות הסרוגות אינה ש"י עגנון או חיים באר חלילה, שהם עצם מעצמיהם, אלא דווקא אפרים קישון, אותו הומוריסט מוכשר שכתב גם כמה מקטעי הקיטש הלאומי הדוחים ביותר. קישון גם הקדיש חלק ניכר מכתיבתו ומהגותו, אם אפשר לקרוא לזה כך, להתקפות פראיות ונמוכות על האמנות המודרנית, והנה כאן נפגשים ציבור הקיטש ונביא הקיטש. אלא שכמובן מתעלמים מכך שקישון כתב גם כמה מהדברים האנטי־דתיים החריפים ביותר ושהזיווג הזה, מבחינת הציבור הדתי הלאומי, הוא חילול השם גדול. הנה שוב הקיטש הוא המכתיב ולא התפישה הדתית. מצא דביק את הדביקים ואמרו לדבק טוב.

כשחבר כנסת דתי לאומי זועק בעניין קבר רחל כי "הולכים לוותר על הקבר של האמא שלנו", זה קיטש בולט ומזעזע ומביך. כשהציבור הדתי הלאומי עושה על הגבעות איזה מיצג אור־קולי המאיים בקץ ובחורבן כמין הצגת כיתה גימל של רמזים האלים, זה מגוחך ומביך יותר מאשר מאיים ומדאיג. הדיבורים המתוקים מדי שלהם על אחדות העם וקדושת הארץ הם המשך אסתטי לוויטרינות בסלון העמוסות פסלוני פורצלן מתוקים של רועים ורועות אדומי לחיים. הצלצול החלול והרקשה של דברי המריבה שלהם הוא המשך לסגינת בתי הכנסת שלהם הנעה בין כיעור סתמי ומוזלזל לבין קיטש עלוב.

חלק גדול מלהט האיבה, מתחושת ההתנשאות והמרגשת היירתוריות שהם מבטאים מקורו בתחושת האירנחות התרבותית שלהם כלפי היהדות החילונית הליברלית, שאליה יש להם תחושות של משיכה ודחייה סותרות ומעמבות שעיקרן רגש נחיתות תרבותי.

רחוקים ומנוכרים מן הזרם התרבותי הדומיננטי ומקנאים בו הם נמלטים לתחושת עליונות מזויפת ומכריזים על עצמם כיהודים האמיתיים לעומת החילוניות הריקה כביכול, מתבצרים בישיבות ובאוניברסיטה שלהם, בר אילן, שממנה מגרשים מורים המסרבים לחבוש כיפה וששמה יצא בעיקר כבית יוצר למסיפים לאומניים מהסוג הזמצמצתי ביותר.

הם קיוו כי כשיראו כדמות הצבר המיתולוגי, שחולצתו משתרבבת מחוץ למכנסיו והוא מצויד בכלודית ובנשק, ייעשו מקובלים ואהובים, והנה נכזבה תוחלתם, כי אין להם קיום ממשי בזרם התרבותי העיקרי ובעילית התרבותית. מה שאנחנו רואים היום במעשיהם הוא הקיטש הטובע את עלבונו, אבל זה מסוג העלבונות שאין להם תקנה.

של מי המקומיים האלה

מאת נדב שרגאי

ה"מקומיים" שאליהם התייחסנו עד כה היה בדרך כלל ערבים. בשבע השנים האחרונות הם יצאו יחד עם נשיהם וילדיהם אל מול חיילי צה"ל והתושבים היהודים ביש"ע וחוללו את האינתיפאדה הפלשתינית. התואר "מקומיים" השתרש בתקופת שנות בכרוניקה השוטפת של העיתונות היומית, ונלקח כפי הנראה ממכשירי הקשר הצה"ליים והמשטרתיים.

השבועות האחרונים הציגו לפנינו "מקומיים" יהודים. הם אוהבים את הארץ הזאת לא כסיסמה. מנשקים את רגבי אדמתה, בדיוק כמו הפלחים הפלשתינאים, ומגלים עתה "צמוד" משלהם עליה. הם מזילים דמעות כשמנתקים אותם מגבעות, כשמנפצים להם חלום, וילדיהם עומדים מאחורי אבנים ומבעירים צמיגים כדי למנוע מחיילי צה"ל לפנות אותם מן הגבעות.

התחושה הקיבוצית שלהם כרגע היא כשל דגים באקווריום, שמישהו מוציא ממנו אט אט ובשיטתיות את המים. אחרים מאנשי מרצ קראו לזה פעם ייבוש. העובדות הן שאסור להם להוסיף בתים חדשים, או להביא קרוואנים, ושההישגים של הפלשתינאים במו"מ, כפי שהם מתורגמים כבר עתה בשטח וכפי שיתורגמו בעתיד, נוטעים בהם חשש עמוק אך מבוסס למדי שהממשלה במקרה הרע לא באמת מתכוונת להשאיר אותם בשטח במסגרת הסדר הקבע, ובמקרה הטוב מתכוונת להמאיס עליהם את החיים במקום עד שיעזבו מרצונם.

פעולותיהם האחרונות של המקומיים היהודים נובעות במידה רבה מייאוש ולא רק מכאב. רובם אינם עושים דה־לגיטימציה לדמוקרטיה, כפי שהאשים אותם בשבוע שעבר שמעון פרס. היפך הוא הנכון. הם מצהירים, כי אם ייווכחו לאחר בחירות, או משאל עם, שרוב יהודי הארץ מגבים את הממשלה הזאת בפעולותיה, ישלימו עם כך. מי שעושה להם דה־לגיטימציה שיטתית הוא ראש הממשלה, יצחק רבין, שהתמחה בהשתלחויות פוגעות בציבור הזה.

מנקודת מבטם, מי שעשה צחוק מהדמוקרטיה הם שמעון פרס ויצחק רבין, שהלכו לבחירות עם ארבעה לאווים: לא למדינה פלשתינית, לא למו"מ עם אש"ף, לא לקווי '67 ולא לירידה מהגולן, חיכרזום כנראה נמחק, לפחות בנקודות אלה.

●

יש בעייתיות ביחסו של הימין להרכב הכנסת הערבים. עקרונית – השמאל צודק. אין פסול מוסרי בהישענות על קולות ערבים בכנסת. הפסול הוא בהישענות על קולות שזיקתם לאש"ף ולפלשתינאים ביש"ע גוברת לעתים על הזיקה למדינת ישראל ולמוסדותיה. רק"ח היתה במשך שנים מרכז מחנת מיאוס בגלל זיקה דומה לקומוניזם ולבריה"מ. הרוב של ממשלת רבין מאוס מוסרית מסיבה נוספת: הוא מסתייע בשני עריקי יעוד, אלכס גולדפרב וגונן שגב, שנבחרו לכנסת על בסיס מצע שונה לגמרי בעניין ארץ ישראל מזה שהם מסייעים לממש כיום.

למרות הרוב המעוות הזה, הממשלה עדיין נאלצת להיאבק בשיניים כדי לשרוד בהצבעות הגורליות בכנסת – חוק הגולן והסכמי אוסלו. רבין מנפנף בשמו של מנחם בגין כבתעודת הכשר לתפנית של 180 מעלות שביצעה מפלגת העבודה ביחס להבטחותיה לבוחר, אבל הוא שוכח לציין שבגין היה רוב של 90 ח"כים לתפנית שלו. במלחמת לבנון מנפנף רבין כדי להוכיח שגם הימין נקט פעולה גורלית, בלי הסכמה לאומית רחבה, ואינו קולט עד כמה טיעונו מגוחך.

מלחמת לבנון תיזכר כמלחמה שנויה במחלוקת, כיוון שאחדים משלביה נעשו שלא בהסכמה רחבה, ללא התחשבות בתחושות וברגשות של רבים בציבור, בדיוק כמו שתהליך אוסלו הנוכחי נעשה, בניגוד לרצון חצי מהעם, ותוך כדי התעלמות מנורות אדומות המעוררות סימני שאלה כבדים סביב כוונותיו האמיתיות של הצד הפלשתיני.

המחאה כבר אינה סקטוריאלית. לא רק מתנחלים. לא רק דתיים־לאומיים. את הכביש ברחובות חסם גם הפרופ' אלישע הס, איש "השדרה הכפולה", תנועה רעיונית שתובביותיה המדיניות קרובות לאלה של הדרך השלישית, יחד עם עמיתים ממכון ויצמן. בגבעת הדגן באפרת נראה גם הרב שלמה ריסקין, הסמן השמאלי של יש"ע, הוסיף הגדול של החיים בצוותא עם שכניו הכפריים. הזעם שלהם, כמו של "המקומיים" על הגבעות, נבע מהתחושה הגדולה של ממשלת רבין את הציבור ומסירובה העקשני ללכת ולשאול את פיו.

עד כדי כך גדולה האטימות של השלטון, שאפילו המלצתו של חוקר מלומד ורב מוניטין בתחום הימין כמו הפרופ' אהוד שפרינצק (שאינו מזוהה עם חוגי המתנחלים), לשאול את פי העם כדי למנוע קרע נוראי, נדחתה בזלזול. רבין מעדיף כרגע שלום עם אויבים על שלום עם אחים.

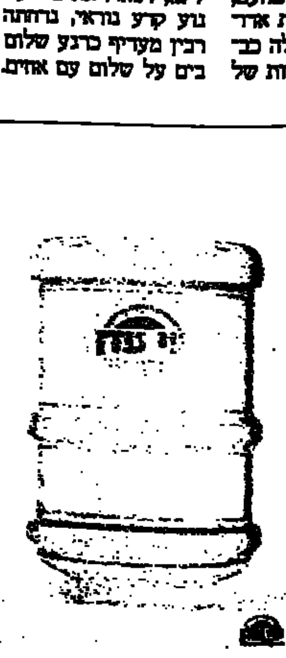

השמפניה של הטבע
מהיום אצלך בבית ובמשרד...
זה הזמן להזמין את אחד מהדגמים של "מי עדן בר" ולהנות ממעיין פרטי של מים מינרליים טבעיים. איזון מושלם של מינרלים - זאת הנוסחה שהופכת את "מי עדן" למים המינרליים האיכותיים והבריאים ביותר, המתאימים לתינוקות ומומלצים להכנת תחליפי חלב אם.
"מי עדן", המאושרים ע"י משרד הבריאות לשימוש בכל גיל, זכו גם באישור של אוניברסיטת "לואי פסטר" בצרפת. "מי עדן בר", במגוון דגמים לבית ולמשרד, מאפשר לך להנות מאספקה שוטפת וחסכונית של "מי עדן". לבריאות...
להזמנות חייג 03-6458888
בין השעות 08:00-24:00
מי עדן
מים מינרליים טבעיים

هكذا من الأصل

בימה

לייעד את הצ'ק

הסיוע הכלכלי השנתי האמריקאי לישראלים ולפלשתינאים היה יכול לממן יוזמות מבטיחות

מאת ג'רום סיגל

למרות עשרות מיליארדי הדולרים שהוציאה ארצות הברית ב-20 השנים האחרונות בשם השלום במזרח התיכון, תרם הסיוע הכלכלי האמריקאי במקרה הטוב תרומה שולית בהבאת הסכסוך הישראלי-הפלשתיני לסיומו. ארצות הברית מספקת כעת לישראל ולפלשתינאים סיוע כלכלי שנתי בסך 1.275 מיליארד דולר, סכום אדיר לאוכלוסייה של 7 מיליוני איש. אם יכול הכסף לתרום לשלום, הוא היה צריך לטבוע כאן את חותמו. אך רובו של הכסף – 1.2 מיליארד הדולרים המיועדים לישראל – לא הותנה בתוכנית כלשהי.

הסיוע הכלכלי האמריקאי היה יכול לממן שורה של יוזמות מבטיחות:

● מתן תמריצים כספיים למתנחלים בגדה המערבית ובעזה כדי לעודד אותם להתיישב מחדש בתוך ישראל.
● בדק בית כללי במערכת החינוך הן בישראל והן בגדה ובעזה כדי לחנך דור חדש של עושי שלום.
● תוכניות תשתית מקיפות בעזה ובגדה שיספקו תעסוקה.
● סלילת מסילת ברזל בין עזה לגדה שתקל את בידודה של עזה.
● מאמצים מכריעים בשימור מים ובשינוי המגמה החקלאית בישראל, שיצמצמו במרוצת הזמן את הביקוש הישראלי למים.
● שירות לאומי פלשתיני שיתעל את מרצם של פלשתינאים צעירים לשירות למען החברה שלהם.
● אוניברסיטה בניהול ישראלי ופלשתיני.
● סיוע כלכלי בקיזוז אובדן ההכנסה הנובע מסגירתה של ישראל לפני פועלים פלשתינאים.

מעט מאוד נעשה בכיוון זה. לממשל האמריקאי אין סמכות חוקית להעניק לישראל פחות מהצ'ק השנתי הסטנדרטי, או לדרוש כי בכספים ייעשה שימוש לתכלית זו או אחרת. אבל הכסף שאינו מיועד לתוכניות ספציפיות מועיל מעט מאוד אפילו לישראל. בניגוד לדעת כמה משכבותיה, לא הסיוע האמריקאי מנשים את הכלכלה הישראלית. לישראל יש כיום תמ"ג בסך של כ-14,000 דולר לגולגולת וכלכלתה צומחת בכ-5 מיליארדי דולר בשנה. תשלום 1.2 מיליארד דולרים לאוצר הישראלי משיג שני דברים. הוא מספק לישראל את הכספים לפירעון ריבית וקרן של מלוות מארצות הברית (מלוות שניתנו לפני שהתוכנית הומרה בתוכנית מענקים); הוא מאפשר לממשלה להטיל פחות מסים או להוציא יותר הוצאות. מ-75 מיליון הדולרים שאנו מספקים לפלשתינאים, חלק גדול העובר מתוכניות השקעה לטווח ארוך למימון הוצאות התפעול השוטפות של הרשות הפלשתינית.

הקונגרס חייב לשקול חלוקה מחדש של יותר מ-1.275 מיליארד הדולרים. מה שדרוש לפירעון חובות ישנים לממשל האמריקאי חייב להיות מנותב מחדש לאוצר האמריקאי (סכום של כ-800 מיליון דולר מדי שנה), ואת השאר, יותר מ-400 מיליון דולר, יש להפקיד בקרן למען שלום ישראלי-פלשתיני. לאחר שהחובות הישראליים הישנים ייפרעו, יגדל מרכיב זה. מחלקת המדינה צריכה לקבל את הסמכות להקציב את הכספים להצעות מתחרות לקידום השלום.

אין לישראל אינטרס לאומי חשוב יותר מקידום השלום והביטחון. אבל כיום ישראל נתונה לאילוצים המונעים פעולה מלאה למען מימוש אינטרס השלום.

בתגובה על התקפות טרור הטילה ישראל הגבלות חמורות על גישת הפלשתינאים בעזה למקומות עבודה בישראל. אם ישראל רוצה בהפרדה מלאה, היא יכולה להפנות משאבים ניכרים להקמת מקומות עבודה בתוך עזה. אבל במישור הפוליטי לא יעלה בידה לצעוד כזה על הדעת. חברה שראתה את אורחיה נקרעים לגזרים בפיצוץ לא תוכל לעשות זאת. אולם זה בדיוק מה שצריכה ארצות הברית לעשות בכספי אמריקאי.

כיוון שלממשל האמריקאי אין בעצם השפעה על השימוש הנעשה בכספי הסיוע לישראל, ומשום שהסיוע לפלשתינאים מקרטע ממשבר למשבר – הסיוע האמריקאי תורם רק תרומה שולית ומוסמסת לעשיית השלום. כדי לשנות מצב זה, על המנהיגים הפוליטיים בקונגרס להתייצב ולומר: "זהו כספה של אמריקה ואנחנו רוצים שישמש למטרה זו וזו".

הכותב הוא חוקר במרכז ללימודים בינלאומיים וביטחוניים באוניברסיטת מרילנד ויו"ר שדולת השלום היהודית

דואג לעורך־דין, דואג לשולחנות

כשנה לאחר המהפך בהסתדרות מתברר שעמיר פרץ הוא האחראי למהפך הגדול בדימויה של ההסתדרות בקרב חבריה. כיצד הפך מגדל הוורדים למנהיג פועלים פופולרי כל כך

מאת עמידה שגב

כשחיים רמון ועמיר פרץ פרשו ממפלגת העבודה כדי להביא למהפך בהסתדרות, היתה סברה רווחת שרמון יסחוף את הקולות, יוכיח שהוא יכול, ישמש מזכ"ל לכל היותר שנה, ואז יחזור למקומו הטבעי בממשלה ויעביר את הנהגת ההסתדרות לעמיר פרץ. המסר הגלוי – גם של העבודה וגם של הליכוד – היה: ראו הזהרתם, אתם מצביעים לרמון, אבל את מי תקבלו? את פרץ.

היום, כשנה לאחר המהפך, הולך ומתברר שהאחראי בשטח למהפך הגדול בדימוי שיש להסתדרות בקרב חבריה, מי שהחזיר את האמון בהסתדרות כגוף שבראש ובראשונה מטפל ברווחת העובדים, הוא דווקא עמיר פרץ. מעמדו כמנהיג פועלים כריזמטי וסוחף הולך ומתבסס: הפופולריות שלו, והאהדה שרוחשים לו פועלים וראשי ועדי עובדים, דומות לאלה שזכה להן לפני שנים רבות מזכ"ל ההסתדרות המיתולוגי יצחק בן אהרן.

"עמיר פרץ, מנהיג אמיתי"; "הוא מבין, לא מתנשא"; "במשך 18 שנה אני פועל, פעם ראשונה שיש יחס כזה"; "הולך עד הסוף" – אלה רק חלק מן הדברים שאומרים כמה מראשי ועדי העובדים על יו"ר האגף לאיגוד מקצועי. "במאבק שלנו", אומר יו"ר ועד עובדי תדיראן, מוטי גל, "הופיע פרץ ביום השני לשביתה, ואחרי שהשתכנע שהדרישות שלנו צודקות, קודם כל התחייב לשלם לנו דמי שביתה. הוא גם הכריז שאם מכתבי הפיטורים לא יבוטלו, הוא ישבית את כל מפעלי תדיראן, ואחר כך גם את כור". לדברי ריקי בכר, יו"ר ועד עובדי בנק דיסקונט, "אכפת לפרץ מהעובדים. הוא נותן לך את כל המחלקה המשפטית שלו, דמי שביתה, הכל לשירותך".

"בשביתה שלנו", אומר אבי הרוש מוועד עובדי מסמור, "קיבלנו ממנו הכל ומיד. עורכי הדין הכי טובים, תמיכה כספית, קרן שביתה שהוא הקים, ציוד, גנרטור, שולחנות, כיסאות ואוכל לאוהל המחאה שהקמנו בצומת עד הלום". מוטי מסלם, יו"ר ועד עובדי עוף הנגב, לא היה חבר ההסתדרות במשך שנים. לדבריו, "יצחק לנדסמן, מנכ"ל תנובה, שקנתה את עוף הנגב, הציע לאחד מראשי ההסתדרות שיחזו הצדה בעניין של ההסכמים הקיבוציים, יסכימו שיעבדו אתנו לחוזים אישיים, ובתמורה הבטיח להם את דמי הארגון. עמיר פרץ – אני לא יודע אם זה היה בתגובה לכך או לא – הוציא את עובדי תנובה לשביתת הזדהות אתנו".

"עברנו שביתה קשה מאוד", אומר יו"ר הוועד ב"רותם דשנים". "פרץ הורה למועצות הפועלים של דימונה וערד להכריז על סכסוך עבודה. הוא נתן לנו מיליון ושמונה מאות אלף שקל לתשלום דמי שביתה. מתי היה דבר כזה בעבר?"

עמיר פרץ, בן 43, יליד מרוקו, תושב שדרות, אב לארבע בנות ובעל השכלה תיכונית. הוא שירת בצבא כקצין חימוש של חטיבת הצנחנים, ונפצע קשה בפעולת חילוץ כושלת של נגמ"שים לאחר מלחמת יום כיפור. במשך שנתיים שכב בבית חולים ועוד שנתיים ישב בכיסא גלגלים. הוא סירב להצעת מחלקת השיקום של משרד הביטחון לקבל תחנת דלק ("אני לא אהיה בעל בית") או משק בימית ("אני לא שותל אף שתיל מעבר לקו הירוק"), קנה משק חקלאי בניר עקיבא והפך לאחד הוורדים המצליחים בארץ.

בסוף '81 פנתה אליו חבורת צעירים משדרות ושיכנעה אותו להצטרף למהפיכה נגד שלטון הליכוד והמפד"ל בעיירה. חברת רסקו, שהמרכז שלה היה בשדרות, נסגרה אז, ונעשה ניסיון להתעלם מזכויות הפיצויים של העובדים. פרץ ואנשיו, במאבק קשה ומתוקשר, אילצו את ההנהלה לשעבד את רכוש החברה – מגרשים, בתים, ועוד – לטובת הפיצויים לעובדים.

"ניהלתי או עשרות מאבקי עובדים", הוא אומר. "התחברתי עם עובדים, ישנתי אתם לילות; הייתי איש הציבור היחיד שעובדי אליאנס, למשל, הסכימו להכניס פנימה בהתבצרות האלימה שלהם. העניין של להתייצב במאבקי עובדים, זה דבר שטבוע בי, אולי בגלל ששני הורי היו פועלים".

לפני שש שנים רצה להתמודד נגד ישראל קיסר. שמעון פרס, יצחק רבין ומיכה חריש שיכנעו אותו לסגת.

"קניתי את הבלוף הזה שיהיו שינויים, שקיסר מגן העובדים והחלשים, שמלחמת בחירות נגד עוף מרוט כמו קיסר תעביר את ההסתדרות לידי הליכוד וכולם יגידו, עמיר פרץ אשם. זה היה גדול עלי. אני צריך אות קין כזה על מצחי? באתי לקיסר ואמרתי לו, אתה קיסרנו, אתה מלכנו. הוא שאל אותי מה אני רוצה בתמורה ואמרתי, רק שנצנח ותן לי את המשימה הכי קשה. צנחו עלי במסדרונות, אני יודע. אבל 18 מועצות פועלים שעמדו ליפול לידי הליכוד נשארו שלנו".

מצטיירת דמות של קדוש.

"לא. באמת האמנתי בכל. אחר כך כשאתה מתעורר ומגלה את האמת, זה לא מרנין. אחרי הבחירות התברר לי שסומנתי כמי שהעז להודיע שהוא מתמודד".

אם תתמודד בבחירות הבאות לראשות ההסתדרות, לפי מה שאומרים עליך ראשי ועדי העובדים, תנצח גם את רמון.

"אין שום שאלה של התמודדות בינינו. מבחינתי, שחיים רמון יישאר פה גם עשר שנים. הוא מספק מטרייה פוליטית חשובה לעובדים, ובלעדיה אין ערך למה שאני עושה".

אתה באמת מרגיש שהעובדים הם שלך?

"הם לא שלי, אני שלהם. כשלעובד נעשה עוול, ואתה רואה את הכוחות שמפגינים מול העובדים, זה דבר שפשוט יכול להוציא אותי מעורי. אני אוהב את העובדים. מרגש אותי המגע אתם, העזרה, הניצחונות שלהם, זה נותן לי כוחות, תחושה של יכולת להתמודד עם הכל. אני מתרגש בכל פעם שפיני גרוב קם באסיפות ובכנסים ואומר 'אם היה לנו עמיר פרץ אז, אתא היום היתה קיימת'. אני לא יודע אם זה נכון, אבל זה מרגש. אבל מעבר לכל זה, אני גם מאמין שדרך הפעולה שלנו היא הדרך היחידה להבריא את החברה הישראלית וליצור יציבות במשק. כל תפיסת העולם שלי בנויה מהמחשבה שהגרעין המרכזי של החברה הישראלית הוא העובד. הדרך היחידה להתחיל להסיט את תשומת הלב למה שמתרחש באמת בחברה הישראלית היא באמצעות השלום".

הסוציאליסט האחרון?

"למה אחרון? אני חושב שיש הרבה אנשים שחושבים כמוני".

למה אתה בא לכל המפעלים האלה בעצמך? הם לא מצפים לזה בכלל, ואתה מסתכן בכך שאם יהיה כישלון הוא ייזקף לך.

"כשבאנו להסתדרות מצאנו תהום פעורה בין העובדים בשטח לבין המנגנון שהיה אמור לשרת אותם. אני אמנם פועל בנוכחות שטח מוגזמת לפי כל קנה מידה. זה לא מתפקידי לרדת עד לרמת העובד היחיד, אבל כדי לחדש את האמון, אין דרך אחרת. האמון בי באמת מוחלט. כל מה שאני מצליח להשיג בשביל העובדים, מקובל עליהם לחלוטין, לדבריהם. זה ראה וקדש. מה שאני מנסה לעשות זה שילוב בין היכולת שלי לתקשר עם העובדים לקיום החלק השני של התפקיד שלי, האחריות כלפי המשק הישראלי. הכלכלה הישראלית היא עלה נידף ברוח. אפשר למוטט אותה בקלות בהחלטה לא אחראית, להבעיר את המשק ולצאת יותר פופולרי בקרב העובדים.

"לדוגמה, הבנייה. לפני כשנה הקפיץ מרכיב הבנייה בכל חודש את המדד, ושינה את כל תכנון האינפלציה של ממשלת ישראל. בארץ מלאי המלט מספיק בקושי לשלושה-ארבעה ימים, ובנשר, שמספקת כמעט כמות המלט לבנייה בארץ, פרצה שביתה פראית לפני שנה. ביום הראשון העובדים אמרו, אנחנו יוצאים מהשביתה רק אם עמיר פרץ מתחייב שהוא בא אישית. לא הכרתי אותם לפני כן. באתי למפעל, ישבתי אתם, התחייבתי לדברים, וההנהלה התחייבה. הסכסוך נגמר. יכולתי להגיע אחרי חמישה ימים, בינתיים מלאי המלט בישראל היה נגמר, היו מנסים לייבא מלט דרך הנמלים והייתי עושה שריד האוסר לפרוק מלט בנמלים כדי לא לשבור את המונופול, ולאות סולידריות עם עובדי נשר. כל המשק היה בוער, כולם היו מתחננים: היו כתבות, מאמרי מערכת, ואז הייתי בא והייתי גיבור.

"היתה שביתה בטחנות הקמח ואף אחד אפילו לא ידע. הייתי יכול לחכות קצת, אחרי שלושה ימים היה נגמר מלאי הקמח, כולם היו מתחילים לאכול עוגות, והיתה יכולה להיות סערה גדולה ואני שוב הייתי הגיבור שמציל את כולם. אבל לי יש אחריות – למדינה. למשק. אפילו חיים רמון אמר לי, 'מה אתה עושה? כל שביתה, אתה גומר אחרי 12 או 14 שעות, ואפילו לא יודעים שהיתה'.

"אם כל הפעילות תהיה רק למטרה של פופוליזם, מעמד ציבורי, אני חושב ששום מעסיק לא ירצה להיות הפרטנר שלך. כי מעסיק, גם אם אתה מכופף אותו ומאלץ אותו לשפר את תנאי העובדים, אם הוא יודע שיש לו הסכם שנותן לו תשתית לייצר אז הוא מוכן להסתבך. אבל אם תעמיד מולו הסתדרות חסרת אחריות, שרק מעוניינת בקרבות תקשורתיים בלי האחריות, זה לא יילך".

"עמיר פרץ", אומר אפרים ריינר, "קנה את לבי. את הלהט האמיתי ראיתי מההתחלה, מאז רץ בפריימריס נגד הברפלד וראיתי את כושר הניתוח העמוק שלו. ראיתי שהאיש מחפש מסר אידיאולוגי. האליטה האשכנזית התייחסה אליו כאל מנהיג אתני מהשטח לכל היותר, ולי התגלה אדם עם מטען הרבה יותר רחב.

"כמו שפיני גרוב התגלה כמנהיג פועלים באתא, כך עמיר פרץ התגלה במיטבו בסכסוך במספנות ישראל, שהוא דוגמה קלאסית לניצול כוח של עובדים למהלך כלכלי נכון. הממשלה החליטה לסגור, ועדת הכספים החליטה לסגור, הממשלה שבה והחליטה שהיא סוגרת ומפרקת, ושוב החליטה למכור. העובדים התנגדו והממשלה נאלצה לבטל את המכירה, וועדת הכספים החליטה לבצע את הפירוק, תוך כדי הפגנות אלימות של העובדים. מצב ללא מוצא. ואז נכנס האיש משדרות לעניין ובתוך שבוע הביא את העובדים לתביעות ריאליות, העלה מחדש את תיאבון הרוכשים לקנות והראה לפקידי האוצר שלסגור יעלה יותר מלמכור. למדינת ישראל יש מספנות. ולעובדים יש מקום עבודה".

האם היו לך גם כישלונות?

"אני לא יכול לזהות ממש כישלון, אבל בתקופה האחרונה היה לנו הסכם פחות מוצלח ממה שהיינו רוצים באל על. היתה טעות בקונספציה. השגנו לעובדים תוספת של 50 אחוזים בפנסיה, כי חשבנו שזה הדבר החשוב ביותר. מתברר שהם העדיפו להביא יותר הביתה היום. לא זיהינו את המצוקה האמיתית, ולחצנו בנקודה לא נכונה. עכשיו אנחנו דורשים לתקן את זה ולמדנו לקח חשוב. צריך לאתר קודם כל את נקודת המצוקה האמיתית".

יצחק בן אהרן, אגב, סירב להביע את דעתו, לא על השינוי בהסתדרות בכלל ולא על עמיר פרץ בפרט.

תצלום: שדי שד

פרץ בפריימריס להסתדרות בעבודה, 94'. "אפילו רמון אמר לי, 'מה אתה עושה? כל שביתה אתה גומר אחרי 14–12 שעות, ואפילו לא יודעים שהיתה'"

הנח"ל החדש

היום דרוש נח"ל שיכשיר את הנוער ליזמות מודרנית

מאת צבי כסה

גורלו של הנח"ל היה צריך לעלות לדיון מזמן. כשההתיישבות היתה הייעוד העליון של הציונות הנח"ל היה הכלי להגשמתה. אבל ההתיישבות כייעוד – זמנה חלף לפני ימי דור. הניסיון של גוש אמונים לקיים את האתוס של ההתיישבות מימי היישוב אין לו ולא כלום עם הצרכים האמיתיים של המדינה.

יש בארץ יותר מדי יישובים, והראיה היא מצבם. השיקולים להתפרסות האוכלוסייה הם אורבניים, אקולוגיים וחברתיים, ולא אידיאולוגיים. שלא כמו בשנות ה-50, היום אף אחד לא יכול לקחת מאתנו אף לא מטר רבוע אחד. לפיכך, הנח"ל איבד את הצידוק לקיומו והדילמה היא אם לפרק אותו, או לקיים מסגרת נוער שמכוונת לייעוד העליון של ימינו ולהסב את הנח"ל להגשמתו.

ומהו היום הייעוד העליון של ישראל? להצליח לעמוד בחזית מהפכת המידע המודרנית, יחד עם ענקים כמו ארה"ב, יפאן ומדינות אירופה – אף שמדובר במדינה המונה מעט יותר מחמישה מיליוני אזרחים. מהפיכת המידע מתחוללת עם המעבר מכלכלה לאומית לכלכלה גלובלית, ובכלכלה גלובלית אי אפשר להגן על המשק הלאומי – משום שהשוק העולמי הוא הזירה.

שם המשחק הוא תחרותיות, והיזמות היא התנאי לקיום כושר התחרות. היזמות תלויה ברמת ההון האנושי והחברתי, ולכן התחרות באולימפיאדה הכלכלית היא על רמת ההון האנושי – בהשכלה, בפתיחות, במערכות מידע ובידע. אם לא נעמוד בתחרות הזאת, לא יהיו לנו המשאבים ליצירת שיווי המשקל האסטרטגי ולהגשמת המטרות החברתיות שלנו. והרי זו מטרת הפעילות הכלכלית כולה. הכשרת צעירים למכלול המשימות האלה – יזמות, שליטה במידע, מחקר ופיתוח, ידע שפות, שיווק וניהול – היא היום הייעוד העליון.

כשהיה צורך להקים מדינה, כל מי שהלך להתיישבות היה מלח הארץ. אבל כאשר צריך לקיים מדינה – כל עובד המכשיר עצמו לטכנולוגיה חדשה, כל מהנדס חדשן וכל מנהל מייעל שקול כנגד המתנחלים כולם. יש להבטיח שישראל תעמוד בחזית המהפיכה המודרנית, ותעשה זאת בסולידריות חברתית.

הצעתי היא להקים מסגרת נח"ל שבה יחנכו את בני הנוער ויכשירו אותם להיות היזמים של מערכות הטכנולוגיה, השירותים, השיווק והניהול במאה ה-21. גרעיני נח"ל יזמי יפעלו ברוח לישיבות ההסדר. כפי שאלה מכשירות נוער לצבא ולתורה, יכשירו אלה נוער לצבא וליזמות מודרנית. את גרעיני הנח"ל החדש יוכלו לארגן התנועה הקיבוצית ותנועות הנוער, תאגידים עסקיים, שיכינו לעצמם עתודות יזמים, או חבורות בני הנוער עצמם.

ראשי התיבות של הנח"ל הם נוער חלוצי לוחם. הנח"ל החדש יוכל להיות מסגרת חברתית יהודית, שבה יתחנך הדור הצעיר בזמן השירות הצבאי לחולל את המהפיכה המודרנית בסולידריות חברתית. זו החלוציות הדרושה היום.

הכותב הוא יועץ למערכות ניהול

76 שנות הארץ / 13 באוגוסט

1919. היהודים בצבא ליטא. בתחילה מצער היה מספר היהודים המתגייסים לצבא הליטאי החדש. אבל כשנתברר בעת הגיוס כי הצבא הליטאי מתבסס על יסוד מוצק, התחילו גם הליטאים וגם היהודים להתגייס לצבא במספר גדול. בביה"ס לאופיצירים לומדים ליטאים ויהודים, ובגיוס האחרון של המשכילים עלה מספר היהודים לכדי מחצית כל הלוקחים.

1953. נתקבל חוק חינוך ממלכתי. ב-39 קולות של הקואליציה נגד 16 קולות של האופוזיציה קיבלה הכנסת, בתום הקריאה השנייה והשלישית, את חוק חינוך ממלכתי. החוק מבטל את זיקת הזרמים ומנהיג חינוך ממלכתי שהוא אחיד לגבי מסגרתו המנהלית והארגונית, אך מגוון לפי תוכנו הפדגוגי, תוך מתן גושפנקא יהודית לחינוך ממלכתי דתי.

1966. "יהודי בריה"מ שרויים בבדידות איומה". (מאת אלי אייל, שליח "הארץ" בארה"ב) הרב האמריקאי ג'והג' ליברמן מסר אתמול במסיבת עיתונאים על רשמי משלחת הרבנים הרפורמיים שחזרה מסיור בברית המועצות. לדבריו, יהודי בריה"מ חשים בבדידות איומה, בניתוק מהעם היהודי, והם חוששים כי הם נשכחו על ידי יתר חלקי העם. הוא הדגיש שקיימת אנטישמיות ואפליה נגד יהודים.

כל הקטעים נלקחו מגיליונות "הארץ" באותו התאריך ונכתבו בכתיב הנהוג בעת הפרסום

מכתב מניגריה

איש עסקים ישראלי קיבל מכתב המודפס על נייר רשמי של חברת הנפט הלאומית של ניגריה, שמציע למקבלו לסייע בהלבנת כספי שוחד. איגוד לשכות המסחר בישראל מסתפק בהפצת אזהרות לחבריו; המכתבים האלה, אומרים שם, באים בגלים בכל כמה חודשים

מאת עמוס הראל

שגרירות ניגריה בישראל מזהירה השבוע את אנשי העסקים ואת החברות בישראל מפני גל חדש של "מכתבים ניגריים" שנחת בשבועות האחרונים בארץ. זה קורה פעם או פעמיים בשנה: אנשי עסקים ישראלים מקבלים בדואר הצעה עסקית מפתה מניגריה. המכתבים, חתומים בידי פקידים בכירים בממשל הניגרי, מעלים הצעה שהם מגדירים "נטולת סיכונים" ו"בטוחה ב-100%": החברה הישראלית מתבקשת לשמש מתווכת בעסקה להעברת מטבע זר, בצורה בלתי חוקית, מניגריה לבנקים בחו"ל. התמורה: מיליוני דולרים, ולפעמים עשרות מיליונים.

אלא שמאחורי ההצעה עומדים נוכלים שמנסים להונות את החברות הישראליות. שולחי המכתבים מנסים כנראה להשיג ייפויי כוח וניירות רשמיים של החברות הישראליות, כדי להשתמש בהם אחר כך למעשי תרמית בניגריה ובמדינות אחרות. המכתבים הופצו בעבר גם במדינות מערב אירופה. מכתבים דומים נשלחו לחברות ישראליות ב-91', ב-92' ובסוף '94.

לדברי הקונסול של ניגריה בתל אביב, מ"ס אוניאנוה, השגרירות הניגרית בארץ מודעת לבעיה, והיא שיגרה אזהרות לאיגוד לשכות המסחר הישראלי ולאנשי עסקים שלא ליפול בפח שטומנים הנוכלים. לדברי הקונסול, "חוק נגד מעשי הונאה נכנס עכשיו לתוקף בניגריה. רוב הפושעים שעמדו מאחורי מעשי ההונאה כבר נעצרו והם יישפטו ויישלחו למאסר". אוניאנוה אף הציג בפנינו את המכתב שנשלח לאיגוד. במכתב ממליצה השגרירות ליצור קשרים עסקיים עם ניגריה רק דרך משרדיה בתל אביב, שיקשרו את אנשי העסקים מישראל עם חברות מהימנות בניגריה.

המכתב, הכולל פירוט של טכניקות ההונאה, מסתיים באזהרה הבאה: "ממשלת הרפובליקה הפדרלית של ניגריה רואה במעשים אלה הונאה פושעת ומייעצת לאנשי עסקים ישראלים להתעלם לחלוטין מהמכתבים האלה. אנשים שמתפתים לקחת את המכתבים ברצינות, מתוך תאוות בצע או ממניעים אחרים, עושים זאת על אחריותם בלבד". אלא שהחוקים החדשים בניגריה אינם מרתיעים כנראה את רשת הנוכלים. בשיחת טלפון שקיימנו שלשום עם אדם החתום על אחד המכתבים, פרש האיש בשמחה את פרטי התוכנית, שאמורה לעזור לשני הצדדים להתעשר במהירות.

איש עסקים ישראלי, שעבד בעבר בניגריה כשליח של חברה ישראלית גדולה, קיבל בשבוע שעבר מכתב כזה. המכתב מודפס על נייר מכתבים רשמי של חברת הנפט הלאומית של ניגריה, שמקום מושבה בעיר לאגוס. האיש אומר שהוא מזהה את הלוגו של החברה מימי שהותו במדינה. על המכתב חתום ד"ר ג'ונסון בולאג'י, המציג את עצמו כבכיר בחברה הניגרית. בולאג'י מציע למקבל המכתב לסייע בעסקה להלבנת כספי שוחד, שיקבלו בכירים בממשל הניגרי מחברה יפאנית. מכתב שקיבל אשתקד מנכ"ל של בנק גדול בארץ מתייחס גם הוא לחברת הנפט, אולם חתום עליו אדם אחר והוא אינו מודפס על נייר מכתבים רשמי של החברה.

בולאג'י טוען שהוא ועמיתיו חברים בוועדת מכרזים שמונתה בידי השלטון הצבאי בניגריה לצורך אישור חוזים מטעם חברת הנפט הלאומית הניגרית (NNPC). "ב-10 בפברואר 1995", כותב בולאג'י, "העניקה הוועדה חוזה בסך 600 מיליון דולר לקונסורציום של אב לומוס, J.G.C. מיפאן... לצורך תחזוקה, הנדסה ובנייה בניגריה.

"אולם, עמיתי ואני החלטנו לנפח את היקף החוזה לסכום של 665 מיליון דולר, מתוך כוונה לחלק את שאר ה-65 מיליון דולר בינינו לבין עצמנו. הממשל הפדרלי של ניגריה אישר מאז את הסכום של 665 מיליון דולר כסכום החוזה". לדבריו, הוא ועמיתיו מתכוונים להעביר 32 מיליון דולר מכספי המכרז לחו"ל, "לכל חשבון בטוח ומהימן, כדי לחלק את הסכום בינינו".

ומה מחכה לשותף-לעתיד מישראל? "עמיתי ואני החלטנו שהחברה שלך יכולה לפעול כמוטב, שאליו יועבר סכום של 32 מיליון דולר. אתה או החברה שלך תוכלו לקבל 30% מהסכום שיועבר, בזמן ש-60% מהסכום יהיו בשבילנו ו-10% הנותרים ישמשו להוצאות נדרשות". על פי ההצעה, הכסף יועבר לחשבון של החברה הישראלית, והפקידים הניגרים יוכלו לטעון שהוא ניתן לחברה תמורת שירות כלשהו. החברה הישראלית תספק לניגרים קבלה שמעידה כביכול על מתן השירות, ושני הצדדים יתחלקו בכסף. עסקה לא חוקית, כמובן, אבל רווח גדול בצורה תמורת מאמץ קטן יחסית.

בולאג'י ממשיך ומתאר עסקה קודמת שנעשתה כביכול עם אחד פטריס מילר, "נשיא חברת קריין אינטרנשיונל" מניו יורק, שלפני שנתיים רימה אותו ואת שותפיו במסגרת הסכם דומה, והצליח להרוויח מזה בסביבות 27.5 מיליון דולר. "הפעם אנו זקוקים לאדם מהימן ואמין יותר ולחשבון של חברה מכובדת כדי להעביר את הכסף", הוא כותב. "ולכן פניתי אליך.

"לידיעתך, האנשים המעורבים בעסקה זו הם פקידים בכירים ורבי השפעה במוסדות הממשלה, והם אינם מעוניינים בשום סוג של חשיפה. הם מעוניינים לשמור על חשאיות מלאה".

המכתב מסתיים בהבטחה: "אתה יכול להיות משוכנע שהעסקה הזאת בטוחה ב-100% ונטולת סיכונים. אין שום סיכון לשני הצדדים. אדוני, אם הצעה זו מספקת אותך, צור אתנו קשר מיד ושלח לנו את כל המסמכים הדרושים כדי לקיים את העברת הכסף בהקדם האפשרי".

איש העסקים הישראלי אומר כי עסקות רבות בניגריה נעשות בשיטות דומות, והתופעה של תשלום שוחד לפקידי ממשל כחלק מחוזים עם חברות זרות בהחלט נפוצה. גם השיטה של ניפוח מחיר המכרז מוכרת לו היטב. מדוע בכל זאת לא נפל בפח? ראשית, הוא אומר, כבר שמע על המכתבים הניגריים במהדורות הקודמות שלהם לפני שנים אחדות. שנית, הפנייה אל חברה שהפקידים לא מכירים אינה טיפוסית. "לו אני הייתי פקיד ניגרי שמבקש לגרוף רווחים, הייתי פונה לספק שאתו אני עובד כבר שנים ומבקש חשבוניות מזויפות, ולא מחפש שותפים לא־מוכרים מעבר לים", הוא אומר.

בשיחת טלפון למספר שהופיע במכתב, אמר איש שהציג את עצמו כד"ר בולאג'י כי הניגרים מצפים מהחברה הישראלית למתן אישור לרשום בעיר הניגרית אבוג'ה חברה בע"מ, שתהיה חברה-בת של החברה הישראלית. רשם החברות הניגרי, אמר, ירשום את החברה, והניגרים יספקו לרשם גם שמות של דירקטורים־כביכול.

בולאג'י אמר כי אחרי שיאשר משרד האוצר הניגרי את העסקה הגדולה עם החברה היפאנית, יעביר הבנק המרכזי 32 מיליון דולר, ואלה יועברו בכלל לחשבון שייפתח לחברה במדינה כמו שווייץ. "משם", אמר, "נמשיך כאמור במכתב". מאוחר יותר שלח בולאג'י פקס לישראל, ובו הרשאה לחברה הישראלית לרשום חברה-בת בניגריה. הוא אמר כי תהליך הרישום ייקח שבועיים. 10% מהסכום שהוזכר במכתב ישמשו לרישום, וחברת הנפט הניגרית תישא בהוצאות המיסוי עד '97.

בולאג'י חזר והדגיש כמה פעמים בשיחות הטלפון את הצורך לשמור על "חשאיות מרבית". הוא אמר: "אם זה יתגלה, כולנו נלך לכלא. אנחנו בעלי משפחות. מישכנתי את הבית שלי בשביל העסקה הזאת. אנחנו מבינים זה את זה, נכון?" הוא כלל לא ביקש פרטים מזהים מהמטלפן, שהסתפק בציון העובדה כי הוא ישראלי המשיב למכתב שנשלח אליו. האיש דיבר אנגלית רהוטה, ואצל שומעיו התעורר הרושם כאילו אין זו הפעם הראשונה שהוא מעורב בעסקה בלתי חוקית מסוג זה.

רוני רייבר, המטפלת בקשרים עסקיים עם מדינות אפריקה מטעם איגוד לשכות המסחר, אומרת שהתופעה מוכרת לה היטב. "אחת לכמה חודשים המחלקה המשפטית שלנו מוציאה אזהרה לחברים לא להתייחס למכתבים האלה. המכתבים באים בגלים, כל כמה חודשים, ועכשיו יש כנראה שטף חדש".

לדבריה, איגוד לשכות המסחר כבר אינו מטפל בעניין ומסתפק בהפצת אזהרות לחבריו. "זו תופעה מוכרת בכל העולם. ראיתי לא מזמן מכתב אזהרה שהופץ בין חברות במדינה מערב-אירופית בעניין. שולחי המכתבים מניגריה אינם מבקשים בדרך כלל כסף, אלא ניירות רשמיים של החברה, ייפויי כוח וחתימה של מנהל החברה. זה מאפשר להם אחר כך לפעול בניגריה ולהשתמש בשם החברה לביצוע מעשי הונאה בתוך ניגריה".

אפשרות אחרת היא שהמכתב נועד להיות פתח לסחיטת כספים בעתיד מחברות ישראליות. טכניקה ידועה במקרה כזה היא להודיע טלפונית לשותף הזר כי יש צורך בכמה אלפי דולרים לשם הוצאות טכניות, לקבל את הכסף ואחר כך לנתק מגע ולהיעלם.

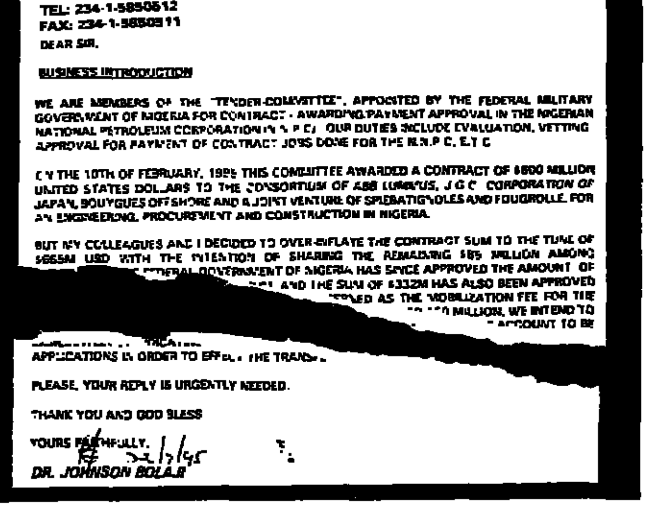

NIGERIAN NATIONAL PETROLEUM CORPORATION
FALOMO OFFICE COMPLEX, IKOYI, LAGOS

FROM THE DESK OF DR. JOHNSON BOLAJI — TO: THE PRESIDENT/CEO
TEL: 234-1-5850512
FAX: 234-1-5850511

DEAR SIR,

BUSINESS INTRODUCTION

WE ARE MEMBERS OF THE "TENDER-COMMITTEE", APPOINTED BY THE FEDERAL MILITARY GOVERNMENT OF NIGERIA FOR CONTRACT - AWARDING/PAYMENT APPROVAL IN THE NIGERIAN NATIONAL PETROLEUM CORPORATION (N.N.P.C.). OUR DUTIES INCLUDE EVALUATION, VETTING APPROVAL FOR PAYMENT OF CONTRACT JOBS DONE FOR THE N.N.P.C. E.T.C

ON THE 10TH OF FEBRUARY, 1995 THIS COMMITTEE AWARDED A CONTRACT OF $600 MILLION UNITED STATES DOLLARS TO THE CONSORTIUM OF ABB LUMMUS, J.G.C. CORPORATION OF JAPAN, BOUYGUES OFFSHORE AND A JOINT VENTURE OF SPIEBATIGNOLES AND FOUGEROLLE FOR AN ENGINEERING, PROCUREMENT AND CONSTRUCTION IN NIGERIA.

BUT MY COLLEAGUES AND I DECIDED TO OVER-INFLATE THE CONTRACT SUM TO THE TUNE OF $665M USD WITH THE INTENTION OF SHARING THE REMAINING $65 MILLION AMONG [illegible] FEDERAL GOVERNMENT OF NIGERIA HAS SINCE APPROVED THE AMOUNT OF [illegible] AND THE SUM OF $332M HAS ALSO BEEN APPROVED [illegible] AS THE MOBILIZATION FEE FOR THE [illegible] MILLION, WE INTEND TO [illegible] ACCOUNT TO BE [illegible]

APPLICATIONS IN ORDER TO EFFECT THE TRANS[illegible]

PLEASE, YOUR REPLY IS URGENTLY NEEDED.

THANK YOU AND GOD BLESS

YOURS FAITHFULLY,
DR. JOHNSON BOLAJI

המכתב. הפנייה אל חברה שהפקידים לא מכירים אינה טיפוסית

בוקר טוב, צפון וייטנאם

מלחמת וייטנאם היתה מסתיימת אחרת אילו נענה ג'ונסון לבקשת הגנרל וסטמורלנד לחסום את נתיב הו־צ'י־מין, אומר הקולונל בוי טין, שקיבל את כניעת הדרום ב־'75

מאת סטיוון יאנג

וול סטריט ג'ורנל

בוי טין, קולונל לשעבר בצבא צפון וייטנאם, ששירת במטכ"ל של צבא ארצו, הוא האיש שקיבל את כניעתה ללא תנאי של דרום וייטנאם ב־30 באפריל 1975. לאחר מכן התמנה לעורך "יומן העם", העיתון הרשמי של וייטנאם. כיום הוא חי בפאריס, שאליה היגר לאחר שהתאכזב מהמשטר בארצו. את השאלות בראיון שלהלן הציג לו סטיוון יאנג, פרקליט ממינסוטה ופעיל זכויות אדם.

איך חשבה האנוי להביס את האמריקאים?

"באמצעות מלחמה ממושכת שהיתה שוברת את רצונם לעזור לדרום וייטנאם. הו־צ'י־מין אמר: 'אנחנו לא זקוקים לניצחונות צבאיים. אנחנו רק צריכים להכות אותם עד שיוותרו ויעזבו'".

האם התנועה האמריקאית נגד מלחמת וייטנאם היתה חשובה לניצחון האנוי?

"היא היתה חיונית לאסטרטגיה שלנו. המנהיגות שלנו נהגה להאזין מדי יום ביומו, בתשע בבוקר, לחדשות העולם ברדיו, ועקבה אחר צמיחת התנועה נגד מלחמת וייטנאם. ביקורים בהאנוי של אנשים כג'יין פונדה והתובע הכללי לשעבר, רמזי קלארק, נסכו בנו ביטחון שנוכל להחזיק מעמד, חרף התבוסות בשדה הקרב. חשנו התעלות כאשר פונדה, לבושה בשמלה וייטנאמית אדומה, אמרה במסיבת עיתונאים כי היא מתביישת במעשיה של ארה"ב במלחמה וכי היא תיאבק לצדנו".

האם הפוליטביורו הקדיש תשומת לב לביקורים אלה?

"תשומת לב רבה".

מדוע?

"האנשים האלה ייצגו את מצפונה של אמריקה. המצפון היה חלק מיכולתה לנהל מלחמה, ואנחנו רתמנו אותו לעניינו".

איך יכלו האמריקאים לנצח במלחמה?

"על ידי ניתוק דרך הו־צ'י־מין בתוך לאוס. לו היה הנשיא ליונדון ג'ונסון נענה לבקשותיו של הגנרל ויליאם וסטמורלנד (מפקד כוחות ארה"ב בווייטנאם) להיכנס ללאוס ולחסום את נתיב הו־צ'י־מין, האנוי לא היתה מסוגלת לנצח במלחמה. גם אימון הגנרלים של דרום וייטנאם היה כושל. עם זאת, הקצינים הזוטרים היו בעלי כישורים ואמיצים".

האם ציפתה האנוי שחזית השחרור הלאומית (הווייטקונג) תנצח בדרום?

"לא. הגנרל (וו נגויאן) גיאפ (מפקד צבא צפון וייטנאם) האמין שלוחמת הגרילה היתה חשובה, אך לא מספיקה לשם ניצחון. הוא סבר שדרושות חטיבות צבא סדיר מצוידות בארטילריה ובשריון. הסינים חשבו כי לוחמת גרילה מספיקה, אבל לנו היתה גישה שונה. הסינים לא ששו לעזור לנו, וסיוע סובייטי הוא שאיפשר את הלחימה. לה דואן (מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הווייטנאמית) אמר פעם למאו טסה טונג: 'אם תעזור לנו, ננצח. אם לא תעזור, עדיין ננצח, אבל נצטרך להקריב 1–2 מיליון חיילים נוספים לשם כך'".

האם חזית השחרור הלאומית היתה גוף פוליטי עצמאי של דרום וייטנאם?

"לא. היא הוקמה על ידי המפלגה הקומוניסטית שלנו כדי להוציא לפועל החלטה של קונגרס המפלגה השלישי מספטמבר 1960. תמיד אמרנו שיש רק מפלגה אחת, רק צבא אחד במלחמה לשחרור הדרום".

תצלום: אי־פי

ג'יין פונדה בהאנוי, בעיצומה של המלחמה. מצפונה של אמריקה נרתם למטרה

במה היתה חשיבותה של דרך הו־צ'י־מין?

"זו היתה הדרך היחידה להבאת כוח צבאי בהיקף כזה שישפיע על הלחימה בדרום. בניית הדרך הזאת ותחזוקתה היו מאמץ אדיר, שהשתתפו בו עשרות אלפי חיילים, נהגים, צוותי תיקונים, תחנות רפואיות, יחידות קשר".

מה בנוגע להפצצות האמריקאיות על דרך הו־צ'י־מין?

"הן לא היו יעילות ביותר. לפעמים יכלו פגיעות מדויקות של מפציצי בי־52 להסב נזק ממשי. אבל הזרמנו כמות כה גדולה של אנשים ונשק, שהם תמיד הגיעו לסופה, בהיקף מספיק".

מה היתה השפעת ההפצצות האמריקאיות על צפון וייטנאם?

"לו היו ההפצצות מרוכזות בתקופת זמן אחת, הן היו פוגעות במאמצינו. אבל ההפצצות התפרסו בשלבים־שלבים בתקופת ג'ונסון ולכן לא הדאיגו אותנו. היה לנו זמן רב להכין נתיבים ומתקנים חלופיים".

מה היתה מטרתה של מתקפת טט ב־1968?

"להקל את הלחץ שהפעיל עלינו וסטמורלנד בסוף '66 וב־'67 ולערער את הנחישות האמריקאית בשנת בחירות".

האם האסטרטגיה והטקטיקה של וסטמורלנד הדאיגו אתכם?

"המפקד הבכיר שלנו בדרום, הגנרל נגויאן צ'י טאן, ידע שעיקר כוחותיו נהדפים לגבולות דרום וייטנאם. הוא גם חשש שווסטמורלנד עלול לקבל אישור להיכנס ללאוס ולנתק את נתיב הו־צ'י־מין. בינואר '67, לאחר שיחות עם לה דואן, הציג טאן את מתקפת טט. הוא הוזמן להאנוי לשיחות נוספות וטס בדרכון מזויף מקמבודיה להונג קונג, ומשם להאנוי. ביולי המנהיגות קיבלה את תוכניתו.

"אז דחה ג'ונסון את בקשתו של וסטמורלנד להצבת 200 אלף חיילים נוספים, והבנו שזהו גבול מחויבותה הצבאית של אמריקה. וייטנאם לא היתה חשובה דיה כדי שארה"ב תכריז על גיוס המילואים. אנחנו אילצנו את האמריקאים למתוח את כוחותיהם עד לנקודת שבירה; כך, מול כל תסכול נוסף, האמריקאים יכלו רק לעזוב.

"מתקפת טט תוכננה להשפיע על דעת הקהל האמריקאית. המטרה היתה לתקוף חלקים בדרום וייטנאם שלא היו מוגנים היטב: ערים בעת פגרה הפסקת אש. לפני המתקפה תיכננו למשוך יחידות אמריקאיות להתקרב לגבולות, הרחק מהערים. על ידי תקיפת כל הערים החשובות בדרום וייטנאם היינו יכולים לפרוס את כוחותינו, להרחיב את הפריסה ולנטרל את כוח האש האמריקאי".

מה היו התוצאות?

"האבידות שלנו היו מהממות, והן באו בהפתעה גמורה. כוחותינו בדרום כמעט שנמחו בלחימה של '68. נדרש לנו זמן, עד '71, כדי לבסס מחדש את נוכחותנו. לולא התחילה נסיגת הכוחות האמריקאיים בתקופת ניקסון, ב־1969, הם היו יכולים להסב לנו אבידות ונזקים כבדים ביותר".

מה בנוגע לניקסון?

"כאשר ניקסון התפטר בגלל ווטרגייט ידענו שננצח. פאם ואן דונג (ראש ממשלת צפון וייטנאם) אמר על ג'רלד פורד, הנשיא החדש, כי 'הוא הנשיא החלש ביותר בהיסטוריה של ארה"ב'. בדקנו את נחישותו של פורד כאשר תקפנו את פאוק לונג בינואר '75. כאשר פורד השאיר את מפציצי הבי־52 באסמים שלהם החליטה המנהיגות שלנו על מתקפה גדולה על דרום וייטנאם".

ומה עוד?

"היה לנו הרושם ששיקולים וגורמים פוליטיים כבלו את ידיהם של מפקדים אמריקאים. הגנרלים שלכם לא יכלו להציב כוח צבאי מרבי להשגת התוצאה המרבית".

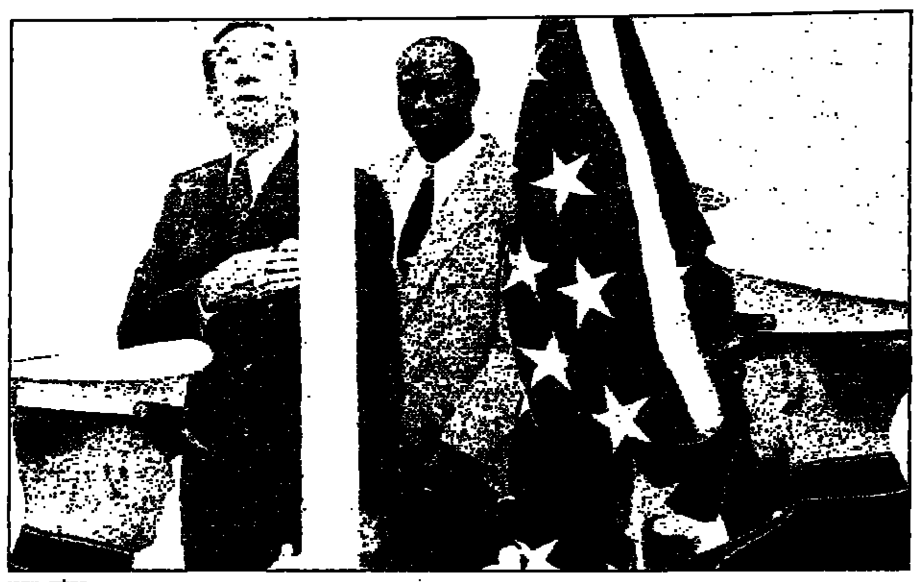

תצלום: אי־פי

כריסטופר (משמאל) מצדיע בטקס הנפת שגרירות ארה"ב בהאנוי. הנרמול רק מתחיל

הכומתות הלבנות חוזרות?

מאת טים לארימר

ניו יורק טיימס

קאם ראן, וייטנאם

על הדרך המהירה בעיבורי מפרץ קאם ראן עדיין משתרכים משאיות וג'יפים ישנים, משנות השישים, שעל צידיהם משורבטות אותיות לבנות – "צבא ארצות הברית". אלא שהיום יושבים מאחורי ההגה יומאים וייטנאמים, לא חיילים אמריקאים. חידוש היחסים הדיפלומטיים בין וייטנאם לארצות הברית מעלה מחדש רעיון, שרבים סבורים כי הוא מופרך: שובם של חיילים אמריקאים לווייטנאם.

"הוצאנו כסף רב על בניית הבסיס הצבאי בקאם ראן", אמר ויליאם קלרק, יועץ במכון ליחסים בינלאומיים ולימודים אסטרטגיים בוואשינגטון, שהיה עוזר שר החוץ בממשל בוש. "יהיה נחמד אם נוכל להשתמש בו שוב". אבל הוא הוסיף: "אנחנו מתחילים רק כעת לנרמל את היחסים בינינו. הבה ניהפך לנורמליים לפני שנעשה משהו אחר".

ואכן, עשרים שנה נדרשו לאמריקה לכונן יחסים עם וייטנאם. וכמה זמן יידרש עד לשיגור אוניית מלחמה אמריקאית לשם? "לווייטנאמים זאת נראית אפשרות הגיונית, כל עוד יהיה מדובר בתופעה מצומצמת ומוגבלת", אמר קרלייל טאייר, מומחה לצבא וייטנאם, העומד בראש המחלקה לפוליטיקה באקדמיה של כוחות הצבא באוסטרליה.

בינתיים שני הצדדים זהירים בניסוחיהם. כשנשאל שר החוץ הווייטנאמי, נגויאן מאן קאם, על מפרץ קאם ראן אמר: "השאלה לא עלתה, ולכן אין לי תשובה עליה". בוואשינגטון אמר פקיד צבאי בכיר כי אמנם כמה פקידי צי הירהרו בקול רם בגישה מחודשת למפרץ, אך לא התקיימו שום דיונים עם הווייטנאמים על הנמל ולא נשקלים דיונים כאלה.

אפשרות אחת היא, שהצי האמריקאי בדרום מזרח אסיה ישתמש במפרץ כנמל חנייה. אוניות מצי צרפת, הודו ואינדונזיה ביקרו בווייטנאם בשנים האחרונות וחנו בהייפונג ובהו־צ'י־מין סיטי. ואילו לארצות הברית יש הסכמי גישה לנמלי המדינות החברות האחרות באסיא"ן (התאחדות מדינות דרום מזרח אסיה), שווייטנאם הצטרפה אליה באחרונה.

וייטנאם מצדה עשויה לקדם בברכה את שובם של כוחות אמריקאיים, לנוכח דאגותיה מהתמרונים הצבאיים של סין, יריבתה המסורתית בצפון.

בקאם ראן התושבים נשמעים נלהבים מן האפשרות שחיילים אמריקאים ישובו לאזור, הנמצא כ־320 ק"מ מצפון־מזרח להו־צ'י־מין סיטי. הם מתגעגעים לשגשוג הכלכלי שידעו בתקופת המלחמה. ב־1965 החלו האמריקאים לבנות בסיס אספקה חשוב במפרץ קאם ראן. הם בנו כ־120 ק"מ של כבישים, מסלולי המראה, מחסנים ומזח שהובא מארצות הברית. אמנם אנשים רבים כאן איבדו קרובים במלחמת וייטנאם, והצבא הווייטנאמי תקף את הבסיס ב־1969, אבל רוב התושבים לא נפגעו במישרין. לעומת זאת נהנתה קאם ראן מהרווחים והתגמולים הכרוכים בהימצאות בסיס ענקי, עם מאות חיילים, בחצרה האחורית.

"יהיה טוב אם האמריקאים יחזרו. כשהם היו כאן כולנו התעשרנו", אמר בו, פועל בן 50 שנשא חול לבן בסירה קטנה שהאמריקאים נתנו לו במתנה. הוא עבד בבסיס האמריקאי בזמן המלחמה, ובדומה לאחרים ביקש לא לפרסם את שמו המלא. "אחרי שהאמריקאים עזבו, החיים נעשו קשים בהרבה", אמר.

אלה שהצבא האמריקאי היה מקור מחייתם נאלצו למצוא דרכים אחרות לפרנסתם. הנסיגה האמריקאית שמה קץ לעסקים המשגשגים של קאם ראן. כיום נשענת הכלכלה המקומית על מטעי קוקוס ומנגו, חוות סרטנים ודיג. אמנם הצי הווייטנאמי מחזיק את הבסיס, אך הוא אינו מקור לרווחים כלכליים. "וייטנאמים רבים עדיין מתפרנסים מדברים שהאמריקאים השאירו מאחור", אמר קאן, מכונאי בן 40. "אנחנו חופרים בחול ומוצאים חפצים אמריקאיים ישנים". למשל, כנף חלודה של משאית, שהוא מתכוון למכור כגרוטאה. "רוב הרהיטים של האנשים כאן הם חפצים שהאמריקאים השאירו".

לאחר עזיבת האמריקאים החלו השנים הרזות של קאם ראן. ברית המועצות שיגרה את הצי שלה לבסיס, והווייטנאמים היו מאוכזבים. "האמריקאים נתנו לנו מקומות עבודה. הרוסים לא נתנו דבר. ארצם היתה ענייה כמו שלנו", אומר המכונאי דוק.

טכנולוגיות חדשניות
פיתוח מקורי של קליל

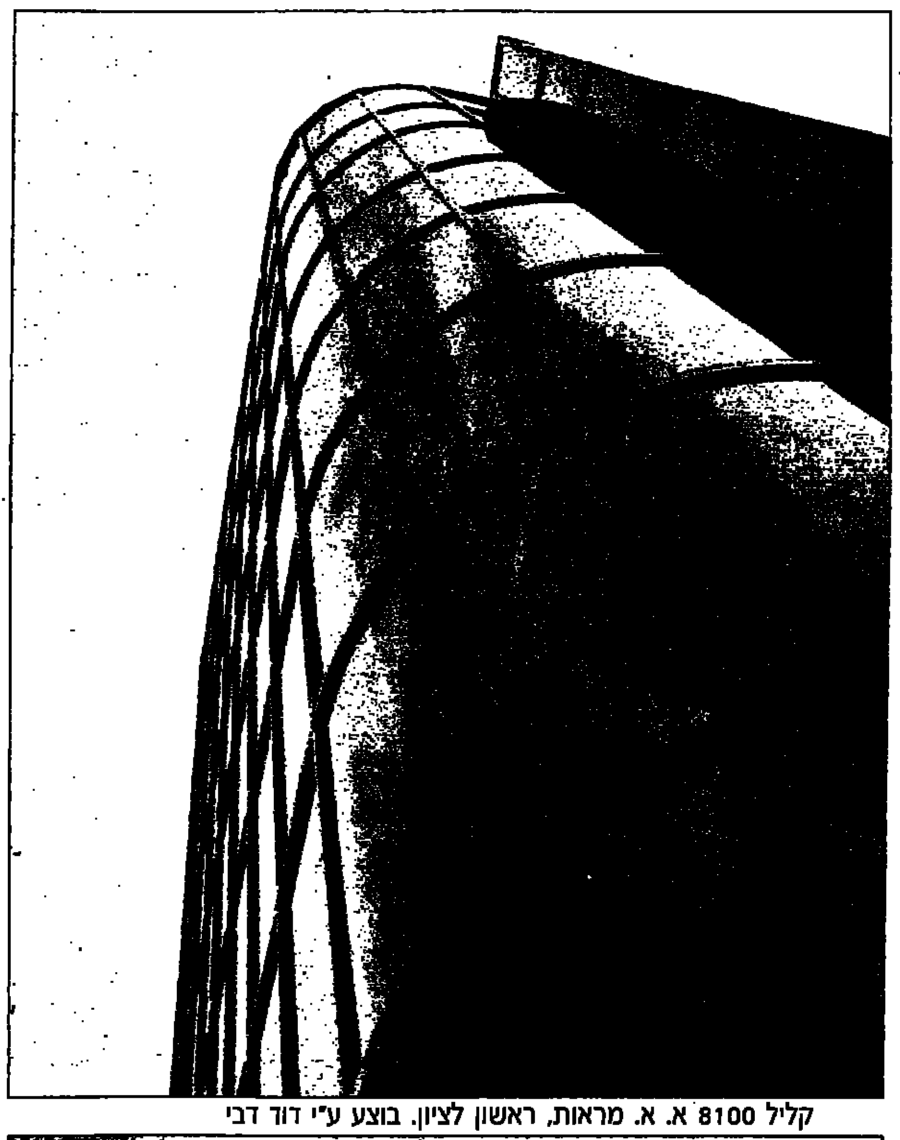

קליל 8100 א. א. מראות, ראשון לציון. בוצע ע"י דוד דבי

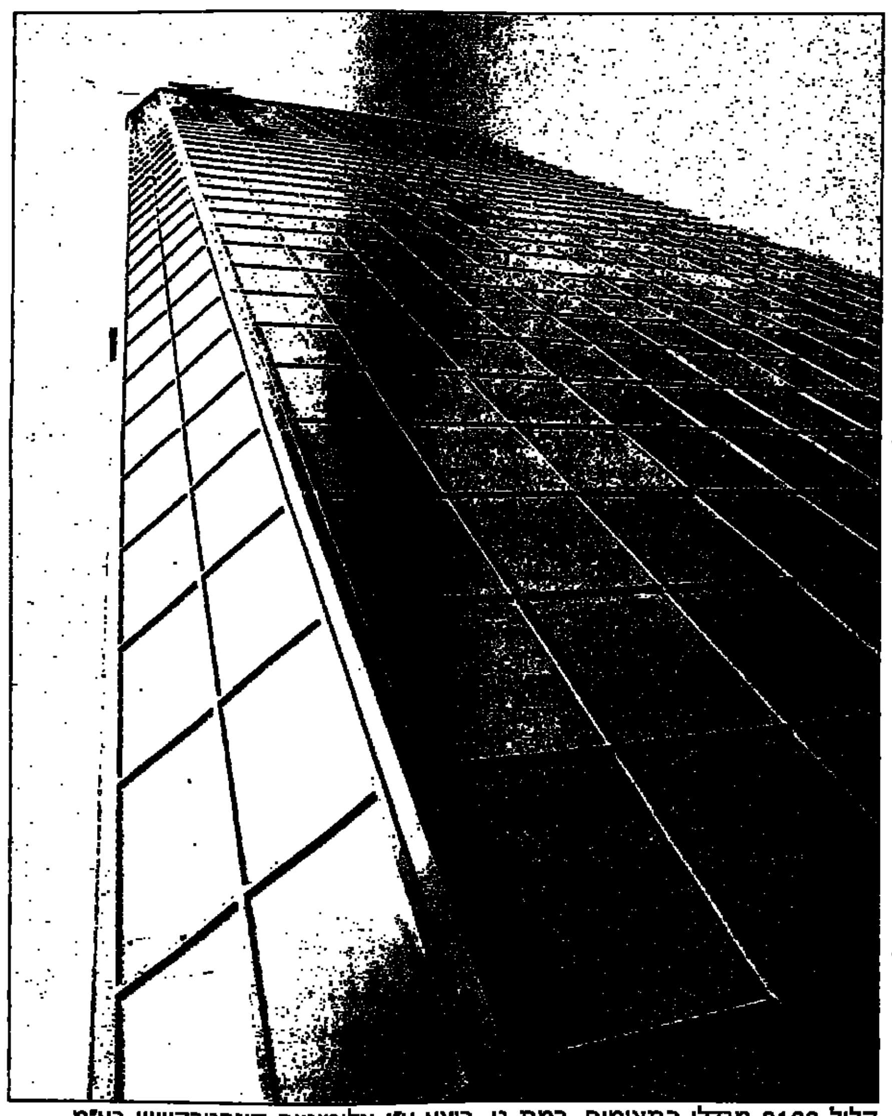

קליל 8100 מגדלי התאומים, רמת גן. בוצע ע"י אלומיניום קונסטרקשיין בע"מ

קליל 8100 יד לבנים, מגדל העמק. בוצע ע"י אבו נסרה עדנאן

קליל 8100 מבני תעשיה, יוקנעם. בוצע ע"י קליל מוצרים

קליל 8100 הדור השני של קירות מסך, מצטיין בטכנולוגיה חדשנית - הרכבה פשוטה ומהירה, ללא צורך באביזרי חיבור. הקיר נבנה מהר יותר, חזק יותר, עם פחות עובדים.

קליל 8200 שייך לטכנולוגיות structural glazing ובנוי מזיגוג מודבק על גבי מסגרות אלומיניום נסתרות. מתאים לזיגוג רגיל ובידודי.

קליל 8200 משלב עמודים, קורות, אביזרים ומבלטים מסדרת **קליל 8100**, ובכך חוסך מלאי, מקטין עלויות ומייעל את תהליכי הייצור וההקמה.

קליל פרופילי אלומיניום

קליל תעשיות בע"מ ■ ת.ד. 210, קרית מוצקין 26114 ■ טל: 753044, 757914, 04-789110-2 ■ פקס: 04-757799

ספריות אינטרסיסטם

מגוון רחב של מידות
סטנדרטיות או לפי מידות בהתאמה אישית.

חוזק ועמידות
הספריות מחוזקות בפרופילי אלומיניום, בשיטה בלעדית של INTERSYSTEM ולכן עומדות בפני עומס רב של ספרים.

זכוכית להגנת הספרים
הספריות כוללות דלתות זכוכית להגנה מרבית בפני אבק

חדש!! לחדרי עבודה
שולחנות כתיבה תואמים.

קטלוג חינם לכל דורש

למי שמכבד ספרים...

אינטרסיסטם בן יהודה 97 ת"א ☎ 03-5249327

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

משפטים / צבי הראל

התרופה נותרה מחוץ לסל

בית הדין לעבודה קבע כי חוק הבריאות אינו מקנה זכות מוחלטת לכל טיפול רפואי ודחה את בקשתה של חולה בטרשת נפוצה לממן לה תרופה יקרה

באחרונה הידרדר מצבה של י"ה, בת 52, נשואה ואם לשני ילדים, החולה בטרשת נפוצה. הרופא המטפל בה סבר כי התרופה "ביטאסרון" תקטין את מספר התקפים שמהם היא סובלת ותשפר את איכות חייה.

החולה, באמצעות פרקליטה עו"ד אלי פישר, ביקשה שקופת חולים לאומית (שבה היא מבוטחת) והמדינה יספקו ויממנו את התרופה המבוקשת, העשויה להציל את חייה, מאחר שזו יקרה מאוד ואין ביכולתה לעמוד בהוצאות מימונה.

עו"ד פישר פנה תחילה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, לאחר שזמן קצר קודם לכן נחל הצלחה משפטית במקרה של חולה אחרת (א"א), מבוטחת של קופת החולים הכללית. באותו מקרה נעתר השופט אורי גורן לבקשת החולה (א"א), אך קבע כי החלטתו לא תוכל לשמש תקדים בכל מקרה אחר. בדיון התברר כי העלות החודשית של נטילת התרופה על ידי חולה אחד היא כ-8,000 שקלים וקופת החולים הכללית טענה כי לא תוכל לשאת בהוצאות כה גבוהות לכלל חוליה.

בעקבות פנייתו השנייה של עו"ד פישר לבית המשפט המחוזי בתל אביב (בעניין י"ה) טענו פרקליטי קופת חולים לאומית, עורכי הדין מיכי מזור ופז מזור, כי בית המשפט המוסמך לדון בבקשה זו על פי חוק ביטוח בריאות הוא בית הדין לעבודה. השופט המחוזי ד"ר גבריאל קלינג החליט אכן להעביר את התביעה לבית הדין האזורי לעבודה, והתביעה התבררה לפני השופטת עדנה גבריאלי.

ביום שלישי שעבר דחתה השופטת גבריאלי את בקשתה של החולה. בפסק דינה נימוקיה כתבה כי החולה הטילה על בית הדין לעבודה משימה כבדה, כאשר באים לשקול את מאזן הנוחות בין הזכות להענקת חיים ובריאות לבין שיקולים כספיים, "הכף נוטה לכיוון הענקת חיים ובריאות", כתבה השופטת. ואולם, הוסיפה, בית הדין אינו יכול להיעתר לבקשה בגלל דרישות החוק.

היא ציינה כי התרופה ביטאסרון אינה רשומה בארץ לפי התקנות – היא לא עברה את הנוהל של אישורים רפואיים ומעבדתיים שבהם מחויבת כל תרופה חדשה – ומשום כך אינה יכולה להיכלל בסל התרופות בהתאם לחוק ביטוח בריאות.

עו"ד פישר טען, בין השאר, כי מכוח חוק בריאות חייבת קופת חולים לאומית לספק ולממן את התרופה, משום שבמשך שנים שילמה החולה תשלום מיוחד לביטוח משלים, שחל גם על תרופות נדירות. השופטת קבעה כי חוק הבריאות אינו מקנה זכות מוחלטת לכל טיפול רפואי, ובפרט לתרופה שלא נרשמה בארץ.

השופטת קיבלה את טענת פרקליטי הקופה כי אספקת התרופה ומימונה ייצרו אפליה בין המבקשת לבין חולים אחרים, שיבקשו לממן להם תרופות שלא אושרו על ידי משרד הבריאות. "למרבה הצער אין ביכולתנו לסייע למבקשת... בנסיבות הקיימות אין בית הדין יכול לעזור לה במסגרת חוק ביטוח בריאות, החוק שבד' אמותיו הוגשה הבקשה שלפנינו", כתבה.

השופטת קבעה שחוק ביטוח בריאות אינו נוגד את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וציטטה את דבריו של השופט פרופ' אהרן ברק בספרו "פרשנות במשפט", שלפיהם יש להיזהר מהענקת זכויות אדם גורפות. "כבוד האדם איננו פרוגרמה סוציאלית. כבוד האדם אינו מדינת הרווחה של המאה ה-20", כתב ברק.

התחנה הבאה של י"ה, ושל חולים נוספים, תהיה שכנועו של משרד הבריאות להכיר בתרופה ולרשום אותה על פי התקנות. בנסיבות מקרה מצער זה היה זה טבעי שבית הדין לא חייב את החולה בהוצאות משפט.

אנשים / שמעון סאמט

חלוץ הפיסול

עד שהלך בעקבות נטייתו לאמנות עבד צבי אלדובי בחקלאות ובבניין

צבי אלדובי בסדנה. ספריית קטלוגים עשירה

בעודו צעיר לימים היה צבי אלדובי עד לרצח אביו, שניסה להציל נערה יהודייה מידיו של קוזאק שחטף אותה. אסונו האישי חיזק את שאיפתו של אלדובי, בן לבית ציוני עם צביון מסורתי, לעלות לארץ־ישראל במסגרת חלוצית.

אלדובי הגשים שאיפה זו בשנת 1924, בהיותו בן 20. תחילה נרתם לעבודה בבניין ובחקלאות, אך בהמשך העדיף ללכת בעקבות נטיית לבו ועסק בפיסול.

אלדובי הבין שכדי להתמודד עם קשיי הקיום, שגברו עוד יותר משעה שנשא אשה והקים משפחה, עליו לשלב את "החשוב, הרצוי, המבוקש והאפשרי". הוא עסק בהוראת אמנות ברמה אקדמית, ובצדה המשיך לשקוד על שיפור יכולתו כפסל. בפגישתנו, שבה נכחה גם רעייתו, אמר אלדובי כי היום הוא מברך על החלטתו לשלב בין ההוראה לבין העיסוק באמנות.

בני הזוג אלדובי התגוררו במשך עשרות שנים בתל אביב, ועתה הם חיים בירושלים עם בנם. את דירתם הישנה בתל אביב הפכו למקום שבו נשמרים נכסיהם.

העיר תל אביב העניקה לצבי אלדובי שני אותות כבוד על פועלו. האחד, על שמו של ראש העירייה הראשון, מאיר דיזנגוף, הוענק לו לפני שנים. את השני קיבל בשנת 1991, שבה גם נבחר ליקיר תל אביב על מכלול יצירתו. אלדובי היה בין האמנים שמסרו דגמים של יצירותיהם לתחרות על הקמת אנדרטה בכיכר מלכי ישראל בתל אביב – אך הוא לא זכה באותה תחרות.

ברבות מיצירותיו באים לידי ביטוי אירועים מההיסטוריה היהודית, ובעיקר אימי השואה, מאבקו של העם היהודי לעצמאות והישגיה של מדינת ישראל. אחת מיצירותיו הוצבה ב"יד ושם". זכור גם פסל שיצר, המוקדש לזכר ילדי עליית הנוער שנספו בדרכם מתניכים לארץ־ישראל.

יצירותיו של אלדובי, מראשוני כפר האמנים עין הוד, הוצגו במוזיאונים ובתערוכות בארץ ומחוץ לה. רבות מהן זכו בפרסים ובאותות הוקרה. חלק גדול מיצירותיו נכללו בקטלוגים ובפרסומים צבעוניים, השמורים בספרייה העשירה בבית משפחת אלדובי בתל אביב.

בספרייה שמורות גם רשימות ביקורת רבות על עבודתו של אלדובי, שבהן מודגשת לעתים הנימה היהודית והישראלית שביצירותיו. אחת מהן, שהותירה רושם עז, היתה "שומר מה מליל". היצירה מבוססת על רעיון סימבולי לפי פסוק מספר ישעיהו, פרק כ"א ("שומר מה מלילה – שומר מה מליל").

ביחס ליצירה זו כתב באמצע שנות השישים מבקר אמנות הפיסול ראובן ברמץ: "שלמותה, עוצמתה ומקוריותה מקנות לאלדובי מקום בין יצירות המופת המעטות של הפיסול הישראלי".

בשנים שבהן עלה אלדובי לארץ־ישראל היה מספר הציירים שפעלו בה קטן, ומספר הפסלים היה מצומצם עוד יותר. בניגוד למצב היום, לא היו האמנים מאוגדים בארגון בעל מעמד והשפעה כמו אגודת הציירים והפסלים. יושבת ראש האגודה, הציירת רחל שביט, הביעה הערכה לצבי אלדובי

דון קישוט, אחד מפסליו של אלדובי

לא רק כפסל, אלא גם כמי שתרם לשילוב אמנות הפיסול עם אמנות הציור תחת קורת גג ארגוני משותף.

אלדובי מציין בסיפוק רב את העדרה שמבוגרים ובני נוער רבים מוצאים עניין וחפץ באמנות הפיסול ומאמין שנטייה זו תלך ותגבר. הגידול וההתרחבות של מספר המוזיאונים והתערוכות, וכן ריבוי ביטאונים המקדישים מקום נרחב לאמנויות, מעידים לדבריו כי ישראל התברכה בקניין יקר מפז: פריחת האמנות.

מבחן דרכים / יעקב צלאל

לאוהדים בעלי משפחה בינונית

למרות מגבלותיה, לאלפא 145 ביצועים מהנים. יד ימין חזקה ודייקנית תעזור

אלפא רומיאו 145. תא הנוסעים גדול ומרווח, אך תא המטען קטן

מזמן לא נתקלתי במכונית משעשעת וחביבה כמו אלפא 145 – מכונית קלילה, שבוניה התייחסו בכבוד הראוי לסמל שהיא נושאת על חרטומה ועל אחוריה ולכל מה שהוא מייצג לאורך הדורות.

אלפא 145 היא מכונית עם רוח ספורטיבית ורעשנית, האוחזת בכביש באופן סביר ומאפשרת לנהג ליהנות מביצועיה. מכונית שבמנועה החוטים גלויים בחלקם, ויש בה חלקים שחיבורם למקומם מתרופף במהרה. מכונית שלהחלפת ההילוכים בה דרושים כוח ודייקנות ביד ימין, ולחיצה עזה ומושלמת על דוושת המצמד. בקצרה – מכונית לאלפיסטים בעלי משפחה.

ה-145 יצאה לאוויר העולם ב-1994, כדי לייצג את אלפא רומיאו במגזר התחרותי ביותר בשוק האירופי (אך לא האיטלקי) – המגזר הקומפקטי. אלפא רומיאו בחרה לבנות את ה-145 על רצפה שפותחה בפרויקט הטיפו 2 והרכיבה בה שלושה מנועי בוקסר בנפח של 1.3 ל' (90 כ"ס), 1.6 ל' (103 כ"ס) ו-1.7 ל' (129 כ"ס). לישראל מיובאת ה-145 בשתי הגרסאות האחרונות בלבד, ולמבחן הפעם הועמדה גרסת ה-1.6 ל', הזולה יותר, שמחירה כ-70,000 שקלים.

עיצובה של ה-145 מושך את העין במבט ראשון, אבל במבט מדוקדק יותר מתברר שהוא נאמן לקווי העיצוב של מכוניות שנות ה-90 השמנמנות. עיצובם של חלקו הקדמי של מכסה המנוע ושל החלק האחורי של המכונית אבנגרדי, אבל השפעתו על המראה הכולל שולית.

הפנסים האחוריים מעוצבים בפס אחד, ולא בגוש – עיצוב יפה ואלגנטי יותר משיטת האשכולות המקובלת במכוניות רבות.

ה-145 עטופה בפגושים גדולים בצבע הגוף מלפנים ומאחור. החלונות המודבקים לגוף המכונית וממוסגרים בפסים שחורים נועדו לשפר את מקדם הגרר, ורק הידיות הגדולות, הבולטות לצדדים, שלכל אחת צללית של ארניה, חורגות מהשורה.

בסיס הגלגלים ארוך למדי, 2.54 מ', ובסידור הפנימי של המכונית הושם דגש על חלל תא נוסעים גדול ומרווח לעומת תא מטען קטן יחסית, הניתן להגדלה על ידי קיפול המושבים האחוריים. מושבים אלה נוחים לישיבה, ומרווחי הראש והרגליים נרחים מאוד. אך הורגש חסרונן של משענות ראש, פריט בטיחותי חשוב, במושבים האחוריים.

המושבים הקדמיים הם ספורטיביים למחצה ואחיזתם בגוף הנהג עונה על הדרישות. הם עשויים מחומר סינטטי גס במקצת ושומרים על איזון בין רכות ונוחות צרפתיות לקשיחות גרמנית. מיקום המושב ביחס להגה ולדוושות אינו אופטימלי בעוד הידיים פרושות לכל אורכן, כדי לאחוז בהגה, בפוזה שאינה נוחה ואינה יעילה, הרגליים מקופלות בזוויות המתאימות.

לוח המחוונים נוח וקריא, אבל כל הקונסולה הקדמית עשויה באופן מיושן. היא אינה עשויה מיחידה אחת אלא בנויה מיחידות המשולבות במבנה מרכזי, ולכן עולות ממנה חריקות המתרגזות בנסיעה על כביש משובש.

מנוע ה-1.6 ל' שבו צוידה מכונית המבחן הוא מנוע בוקסר ותיק עם שני שסתומים לצילינדר, שפעם נפחו היה 1.7 ל' ומהנדסי אלפא הקטינו אותו ל-1,596 סמ"ק. הוא מפיק 103 כ"ס ב-6,000 סל"ד ומומנט של 13.7 קג"מ ב-4,500 סל"ד. מכאן שטווח הפעולה היעיל שלו הוא בין 4,000 ל-6,000 סל"ד – טווח פעולה גבוה מאוד. המנוע מבוקר על ידי מחשב מוטרוניק MP 3.1 של בוש.

המנוע (מנוע אורכי, הנעה קדמית) מודיע על קיומו כבר בסיבובי סרק כשהוא משדר ויברציות חזקות לגוף הנהג, ונראה שהתושבות שלו אינן מבודדות אותו היטב ממרכב המכונית. הוא רועש בסל"ד גבוה, וכאן גם תחום הפעולה היעיל ביותר שלו.

השימוש בתחום זה נדרש גם בשל היחס בהינע הסופי (4.11) וגם בשל הפערים בין ההילוך השני לשלישי ובין השלישי לרביעי. בהילוך החמישי כמעט שאין כל יכולת להאיץ, ולכן כדאי לשלב אותו כשהמנוע מגיע ל-6,000 סל"ד בהילוך רביעי ולמהירות של 140 קמ"ש.

על פי הספר, מהירותה הסופית של ה-145 היא 185 קמ"ש, מהירות שכדי להגיע אליה נדרשות סבלנות רבה וייתכן שאף שיפוע קל. אני לא עברתי את ה-175 קמ"ש. התאוצה מ-0 ל-100 קמ"ש מרשימה על פי הספר – 11 שניות – אך פחות מכך בפועל, 12.3 שניות. תאוצות הביניים טובות יותר. כדי להאיץ מ-50 קמ"ש ל-80 יש להורדת להילוך שני, וה-145 תעשה זאת ב-4.3 שניות. התאוצה מ-80 קמ"ש ל-120 נמשכת 9.6 שניות.

המרכב של ה-145 יוצר מכונית מאוזנת, וצמיגי הפירלי P4000 185/60 HR14 מחליקים על הכביש באופן מבוקר. המתלה האחורי נוטה לקפץ ומשדר לנוסעים מכות קטנות, ובפנייה מהירה זנב המכונית נוטה להחליק החוצה. אבל לחיצה על דוושת הגז מעבירה את המכונית לתת־היגוי צפוי. הבלמים – דיסקים מלפנים ותופים מאחור – חדים, אך לא יתר על המידה, ובולמים באופן מצוין. העברת הילוכים בתיבת ההילוכים אינה נוחה ויש לדייק בשילוב ההילוך.

אפשר לסיים את המבחן בהנחה שה-145 תתחרה בשוק עם מכוניות משפחתיות או ספורטיביות – וזו הנחה לא מדויקת. ה-145 מכוונת לקהל הרוחש אהדה בסיסית לאלפא, לאפיוניה המוחצנים והנחבאים מתחת לפח ולאלה הבאים לביטוי על הכביש.

השוק שלה יישאר מוגבל, וגם באלפא רומיאו לא טוענים שזו מכונית משפחתית. זו מכונית לבילוי בנהיגה מהנה, שאפשר להכניס לתוכה, בנוחות, את המשפחה – אם היא לא גדולה.

אלפא רומיאו 145 והמתחרות

אלפא 145 – מחיר: 73,100 שקל (כולל צבע מטאלי); נפח מנוע: 1,596 סמ"ק; תצורת מנוע: בוקסר; הספק: 103 כ"ס ב-6,000 סל"ד; מהירות מרבית: 185 קמ"ש; תאוצה: 0–100 קמ"ש – 11.0 שנ'.

פיאט טיפו – מחיר: 60,000 שקל; נפח מנוע: 1,581 סמ"ק; תצורת מנוע: 4 צילינדרים בשורה; הספק: 76 כ"ס ב-6,000 סל"ד; מהירות מרבית: 170 קמ"ש; תאוצה: 0–100 קמ"ש – 12.4 שנ'.

הונדה סיוויק האצ'בק 1.6 – מחיר: 103,000 שקל (עם גג שמש); נפח מנוע: 1,590 סמ"ק; תצורת מנוע: 4 צילינדרים בשורה; הספק: 125 כ"ס ב-6,500 סל"ד; מהירות מרבית: 197 קמ"ש; תאוצה: 0–100 קמ"ש – 8.7 שנ'.

מיצובישי קולט – מחיר: 73,000 שקל; נפח מנוע: 1,597 סמ"ק; תצורת מנוע: 4 צילינדרים בשורה; הספק: 113 כ"ס ב-6,000 סל"ד; מהירות מרבית: 190 קמ"ש; תאוצה: 0–100 קמ"ש – 9.8 שנ'.

הערה: כל המכוניות הן מדגמי 95' (מכוניות טיפו מדגמי 95' אזלו ולא הוחלט עדיין אם ייובאו בשנת הדגם 96'), כולן ידניות ולכולן, למעט הטיפו, אבזור חשמלי מלא. לקולט, לסיוויק ולטיפו אין אבזור בטיחותי. ל-145 יש רק כרית אוויר אחת.

המכוניות המוצגות כאן אינן מתחרות באותו פלח שוק, אבל ה-145 נמצאת, חלקית, בכל אחד מהפלחים שהן מייצגות. ההונדה סיוויק היא השרירנית והיקרה ביותר מבין המכוניות שלעיל, והעדרו של אבזור בטיחותי בה הוא מעשה בלתי אחראי. הקולט משדרת תדמית ספורטיבית, כעוד הטיפו היא משפחתית בדמה ובנפשה. ה-145 היא השילוב הטוב ביותר של כל המכוניות האלה: יש לה כרית אוויר לנהג, מחירה אינו בשמים ובנוסף לזה היא נושאת את סמלה של אלפא רומיאו מלפנים ומאחור.

עיתונות

בין עיתונות להורות

מועצת עיתונות חזקה היא גוף הכרחי, כי עיתון הוא גילומו של חופש ביטוי חשוב במיוחד ומסוכן במיוחד – חופש העיתונות

מאת יצחק יערי

תגובה על "בין עיתונות לרפואת שיניים" מאת חנוך מרמרי ("הארץ", 4.8)

"מועצת עיתונות שמשתדלת מאוד למלא את שליחותה ולהיות אוזן קשבת לתלונות הציבור ויד פעלתנית לשמש כמורת הלכה לעיתונות הרחבה". כך מתאר עורך "הארץ" את מועצת העיתונות הישראלית. האם באמת ובתמים התכוון מרמרי לאותו עלה תאנה נבבל, גוף פתוח חסר שיניים, המהווה "לכל היותר" – כפי שאמר פעם העיתונאי נחום ברנע – "תיבת תלונות שהוסבה לבתי המשפט כמה משפטי דיבה בשנה"? מועצת העיתונות הישראלית היא הדוגמה הריאלית לכך שאין רגליים לרעיון הפיקוח העצמי.

מועצת עיתונות חזקה היא גוף הכרחי, כי עיתון הוא גילומו של חופש ביטוי חשוב במיוחד ומסוכן במיוחד – חופש העיתונות. חשוב במיוחד, כי העיתון הוא המכשיר שבאמצעותו מתממשת זכות הציבור לדעת. מסוכן במיוחד, כיוון שעל עיתונאי, בהגדרה, יש לחץ להביא סיפור מעניין, סנסציוני, ראוי לפרסום (News).

חופש העיתונות מסוכן מסיבה נוספת, שאותה היטיב לנסח חיים כהן כשהיה היועץ המשפטי לממשלה: "בשעה שלאזרח פה אחד לדבר ויד אחת לכתוב (וסתם אזרח כבד פה וכבד לשון הוא), הרי העיתונות אלף פיות לה ורבבות ידיים, ולשונה מכסה את עין הארץ, ואין דומה זכות בלתי מוגבלת זו, חופש הדיבור והכתיבה, בידי יחיד אין אונים, לאותה הזכות כשהיא בידי קהל רב ועצום שמקצועו בכך".

מתבקש איפוא קיומו של גוף חזק ורציני, אשר מחד גיסא יגן על חופש העיתונות ומאידך גיסא ימנע הפצתם של ביטויים פסולים. שקר ודיבה הם ביטויים כאלה, וכך גם צילום מבוים (שמתיימר לשקף מציאות), חדירה חסרת כל הצדק לפרטיות או פרסום שמות ותצלומי קטינים שנפלו קורבן להתעללות מינית. מניעתם רצויה, ולא זו בלבד שאין היא סותרת את חופש הביטוי, אלא שהיא אחד מגילומיו. העיתונאים נטלו להם את תפקיד נציגיה של זכות הציבור לדעת, שהיא זכות חשובה מאין כמוה. משעשו זאת הם חייבים לקבל על עצמם גם לייצג את זכות הציבור שלא לדעת.

מרמרי שולח אותנו – החרדים גם לזכות הציבור שלא לדעת – אל רשימה ארוכה ומרשימה של חוקים האמורים להפיס את דעתנו. לשיטתו, די בחוקים אלה כדי להגן על זכות זו. לא זה המקום לנתח את השימוש שנעשה בחוקים אלה נגד עיתונות פסולה. דיה השורה התחתונה: השימוש שנעשה בחוק כדי למנוע פרסום מזיק בעיתונות הוא אפסי. אין בו כדי להרתיע עיתונאי מבעוד מועד מפני פרסום שקרי או מתועב אחר, ואין בו כדי להושיט סעד ראוי למי שנפגע מפרסום כזה.

חיים כהן ציין זאת באותו מאמר. אף שהדברים נכתבו לפני 40 שנה, הם תקפים גם היום: "אף אם יש בידיך ראיות ברורות ובדוקות להוכחת אשמתו של המוציא דיבה רעה, דרכך בבית המשפט תהיה דרך ייסורים שאין הדעת סובלתם. עד שאתה חושש מפני ממצאיו ומסקנותיו של השופט, שאי אתה יודע טיבם וכיוונם כל עוד לא יצא פסק הדין מתחת ידיו, תחושש מפני ימיו ושבועותיו וחודשיו של המשפט עצמו: מפני חדירות אין־סוף, הפעם חוזרת לגיטימיות לחלוטין, על אותה הדיבה שבגללה הלכת לדין, מובלטת ומוגדלת ומודגשת, לבושה בשינויי נוסחאות וחילופי גרסאות".

ומעבר לכך, ועוד קודם למכשלה הפרקטית שהציג כהן: האם באמת חושב עורך "הארץ" שבית המשפט הוא המקום המתאים להתמודד עם פרסום אסור? למה השאלה אם פרסום מכתבי אהבה בעיתון הוא חוקי או לא רלוונטית בכלל? נניח שהפרסום חוקי. האם המסקנה המתבקשת מכך היא שמן הראוי לפרסם את המכתבים?

ואכן, במקרים רבים השאלה אם פרסום מסוים הוא פרסום שחברה מתוקנת רוצה בו אם לאו אינה קשורה כלל לתחום המשפט, אלא לתחום האתיקה. העובדה שפרסום מסוים הוא "רק" לא אתי ופסול מבחינה מוסרית, אך כשר מכל היבט חוקי, לא הופכת את הפרסום הזה לראוי יותר מאשר פרסום שבמקרה נפל לד' אמותיו של חוק זה או אחר.

לפעמים ההיפך הוא הנכון: פרסום ביקורת עניינית על פסק דין מופרך, אשר תלוי ועומד בגינו ערעור, הוא בלתי חוקי בהיותו עבירה על חוק הסוב־יודיצה. הלוואי שאפשר היה להחליף את כל הפרסומים הבזויים הנפוצים בעיתונים בפרסומי סוב־יודיצה שכאלה, אשר תועלתם רבה ופגיעתם אפסית. דומני כי אפילו מי שיטען שאתיקה ומשפט הם היינו הך יסכים שבית משפט שלום טרוד, שעיקר עיסוקו בהערכת נזקים, במעצרי נאשמים וכיוצא באלה, אינו המוסד הראוי להורות הלכה למקצוע העיתונות.

חופש העיתונות הוא נושא חשוב מספיק כדי שיגן עליו גוף מיוחד ומקצועי. גוף כזה יהיה קודש הקודשים של העיתונות הישראלית. הוא יוקם מכוח חוק. הוא יהיה עצמאי ומנותק ממשרד ממשלתי: יהיה בו רוב מכריע לנציגי העיתונות – המו"לים והעיתונאים – ויהיו בו גם נבחרי ציבור: הוא ידון, ביוזמתו ועקב פניות ציבור, בנושאים הנוגעים בנפשה של העיתונות – ובכלל זה באתיקה מקצועית: לא תהיה לו כל סמכות להעניק רישיונות לעיתונאים וכל מי שחפץ בכך – ממש כמו היום – יוכל להיות עיתונאי. לעומת זאת, תהיה לו בהחלט סמכות להגביל את רישיונו של עיתונאי ואף לשלול אותו.

הסמכות האחרונה תוגבל לכתבי חדשות. מיהו כתב חדשות? מי שכתב ידיעה המתיימרת להציג עובדות, להבדיל מדעות. אכן, כפי שכותב מרמרי, אי אפשר להבדיל בין כתב חדשות לכותב כתבות או מאמרים. אך אפשר גם אפשר להבדיל בין כתבת חדשות לבין מאמר פובליציסטי או אחר, ומרגע שפירסם אדם כתבת חדשות, הוא הכניס את עצמו לקטיגוריה של כתב חדשות. בכובעו ככתב חדשות יחולו עליו הכללים שתקבע מועצת העיתונות הסטטוטורית, וחריגה מהם תסכן את חירות כתיבת העובדות שלו: יתרשל פעם – יוזהר. יתרשל פעמיים – יוזהר שנית. יתרשל עשרים פעם או ישקר במזיד – תישלל זכותו לכתוב בעתיד כתבת חדשות.

העיתונות, בעיני עורך אחד העיתונים החשובים בישראל, "אינה מקצוע, כי אם עיסוק, ובמקרים מסוימים – שליחות ואף דרך חיים". גם ההוראה בבית ספר יסודי היא עיסוק, ובמקרים מסוימים היא שליחות ואף דרך חיים. זה לא הופך אותה ללא־מקצוע.

כתבי חדשות הם אנשי מקצוע. הם לא תמיד רוצים להתבטא, אבל הם חייבים לעשות זאת כדי להתפרנס. יש להם דד־ליין קשה. אם לא יואילו להשתמש ב"חירות הביטוי" שלהם במשך חודשיים, ימצאו עצמם לאחר כבוד בלשכת התעסוקה. לא יועילו להם, ובצדק, טענות בדבר פגיעה בזכויות היסוד שלהם. העיסוק המקצועי שלהם טעון הכשרה מקצועית ייחודית. הם צריכים ללמוד כיצד להשיג ידיעות וכיצד לאמת אותן, מהו מקור מידע וכיצד מגינים עליו, תגובתו של מי צריך לבקש ואת מי צריך לצלם. באותה מידה הם צריכים ללמוד כיצד לא להשיג ידיעות, כיצד לא לאמת אותן ואת מי אסור לצלם.

ההסדר המוצע מזכיר משהו את ההסדר הקיים לגבי הזכות להיות הורה. אין היום רישיון להורות ואף שאפשר למצוא לא מעט הצדקות לרישיון כזה. ככלות הכל, האם גידולו של ילד דורש מיומנות פחותה או אחריות מועטה יותר מאשר, למשל, פתיחת בית עסק? הסיבה לכך היא שהחירות להורות נתפסת כבסיסית מכדי שתוגבל מראש. עם זאת, בחוק נמצאים הכלים לשלול מאדם את הזכות להיות הורה – על ידי הוצאת ילדו מחזקתו כאשר נמצאו נסיבות קיצוניות שהביאו למסקנה כי מוטב להגביל את זכותו לגדל את ילדו לטובת אינטרס חשוב יותר: טובת הילד.

מרמרי מתייחס לדוגמה הבריטית. בבריטניה, לדבריו, הוקם גוף וולונטרי לטיפול בתלונות "והוא אוכף את פרסום פסיקותיו מתוקף רצונם הטוב של העיתונים". התיאור הזה בהחלט לא מדויק. נציבות התלונות הבריטית נכפתה על עיתונאי בריטניה הדי בגיגית על ידי המלצות ועדת מלכותית שהוקמה בעקבות חדירת צלם וכתב של ה"סנדיי ספורט" לתוך בית חולים שבו שכב, בהכרה מעורפלת, שחקן שהתאושש מניתוח מוח קשה. השניים צילמו ו"ראיינו" אותו. כמו קודמתה – מועצת העיתונות הבריטית – גם נציבות התלונות בבריטניה נכשלה וקצה קרוב מתמיד.

לסיום מבהיל אותנו מרמרי בתסריט הבא: "מי שירצה להסדיר את מקצוע העיתונאי יצטרך קודם להגדיר מהו עיתון, ומי רשאי להוציא עיתון. כל הגדרה של פרסום עיתונאי תגרום לכך שהזכות לפרסם ברבים עלון או ביטאון או מקומון או מגזין מקצועי תצטרך לעמוד בקריטריונים מצמצמים במבחן של גיל, של השכלה, של יושר, אולי של איתנות כלכלית, של רקע צבאי ואפילו של בריאות גופנית או נפשית".

ראשית, זה לא נכון. ההסדר המוצע למעלה אינו טעון כל צורך להגדיר מהו עיתון ומי רשאי להוציא עיתון. שנית, ההגדרות והקריטריונים שמרמרי כל כך מפחד מהם כבר קיימים בחוק. לפי פקודת העיתונות "עיתון" הוא "כל דבר דפוס המכיל חדשות, ידיעות, סיפורי מאורעות או כל הערות, ציונים או ביאורים בקשר עם אותם חדשות, ידיעות או סיפור מאורעות, או עם כל עניין אחר בעל חשיבות ציבורית, הנדפס בכל לשון והיוצא לאור בישראל למכירה או להפצת חינם, לעתים קבועות או בלתי קבועות, אך אין הוא כולל כל דבר דפוס היוצא לאור על ידי ממשלת ישראל או למענה". אפשר איפוא להירגע: 63 שנים יש בספר החוקים שלנו הגדרה כזו, ואנחנו אפילו לא הרגשנו.

הכותב הוא עורך דין

הבימה – התיאטרון הלאומי
משחקם של שני אדונים: א' 13.8, ב' 14.8, ג' 15.8, ד' 16.8, ה' 17.8 ב-20:30; מוצ"ש 19.8 ב-21:00
12 המושבעים: ב' 21.8, ג' 22.8, ד' 23.8, ה' 24.8 ב-22:00
03-6296071

הקאמרי של תל-אביב
בוטיקה – הנזכן הצגות אחרונות 8-17.8 ערב ערב ב-20:30
03-5233335

תיאטרון באר שבע
אשת האופה – התרבות ב"ש
מכירת המנויים לעונת ההצגות 95-96 נמשכת
שעות פתיחת הקופה: א'-ו' 10.00-12.00
07-238278

תיאטרון השד
03-5182812

לפרסום במדור
מודעות משפטיות ומכרזים
אנא התקשרו 03-5121112/3/4

גלריה

התעמלות בוקר

1. מה היא רופילמה נומריקה גלילי?
2. מה היא נרידה לספסית?

(התשובות בעמ' 6ב)

גם הדרמה איננה, לא רק המלחמה. אילן אייש חזן ואווה חורי ב"ב־72 לא היתה מלחמה"

אז מה אם לא היתה מלחמה?

"ב־72' לא היתה מלחמה". תסריט ובימוי: דוד קריינר; צילום: דרור מורה; מוסיקה: מיכה שטרית; שחקנים: אדם אבולפיה, שמואל אידלמן, אווה חורי

קולנוע

אורי קליין

סרטו העלילתי הארוך הראשון של דוד קריינר נראה כמו טיוטה של סרט: אוסף של חומרים שלא עוברו לכלל תסריט ולא עוצבו לסרט בעל נפח ומשמעות. זה מתחיל עם השנה שנבחרה לשמש רקע לאירועי הסרט. למה 1972? סביר להניח שבבחירה הזאת יש יותר מרמיזה אוטוביוגרפית. כפי ששמו הרפה של הסרט אומר לנו, ב־72' אמנם לא היתה מלחמה, אבל שנה לאחר מכן – היתה.

72' היתה השנה שסיימה את התקופה שהחלה עם מלחמת ששת הימים ונגמרה, עם מלחמת יום הכיפורים. האם הסרט מתכוון לתאר את מה שאירע לבורגנות הישראלית באותן שנים, רגע לפני שהחברה הישראלית עומדת להשתנות פעם נוספת, ובאופן דרסטי? האם הוא מנסה לומר משהו על מקומם של הפרט והדרמה האישית שלו במציאות שבה רק לעתים רחוקות היה להם מקום, ושנה לאחר מכן נדחקו שוב לשוליים? האם הוא רוצה לאתר את האלימות, התוקפנות והניכור שמאפיינים את החברה הישראלית בתוך התא המשפחתי הישראלי – רגע לפני שהגבולות בין שני אלה יטושטשו שוב? קשה לדעת.

הסרט אינו עושה דבר עם הרקע ההיסטורי שלו, לא מבחינה דרמטית ולא מבחינה צורנית, והעלילה שלו יכלה להתרחש ב־83' או ב־94'. קריינר אינו מנסה לשחזר את הרגע ההוא או ליצור תחושה של היזכרות בימים רחוקים ואחרים של התבגרות. זה קורה ב־72' כי זה קורה ב־72', ותחושת הסתמיות הזאת מאפיינת גם את שאר מרכיבי הסרט.

"ב־72' לא היתה מלחמה" הוא עוד אחד מאותם סרטים ראשונים שמתארים את מצוקותיו של ילד בצרות. במאים־מתחילים רבים נמשכים לנושא הזה, בעיקר מאז "400 המלקות" של פרנסואה טריפו (שהשפעתו ניכרת גם בסרט הזה), וגם אם המשיכה הזאת מובנת, קשה לחדש בתחום הזה. מרבית הסרטים שעוסקים בו הם די דומים: "פרש" של בועז יכין, שהוקרן בפסטיבל הסרטים האחרון של ירושלים, היה אחד המקרים הבודדים שהצליחו בכל זאת לשנות.

יוני בן ה־14 (אדם אבולפיה) הוא מין אנטואן דואנל (בדמותו של טריפו במכלול סרטיו האוטוביוגרפיים) נוסח רמת השרון או סביון או כל שכונה ישראלית בורגנית אמידה אחרת (צריך פעם לדבר על ריבוי הווילות מרובות הקומות, המפלסים והגנים בקולנוע הישראלי; קל לצלם באתר שכזה, ויש במחוזותינו כמה וילות שכאלה, אבל הריבוי שלהן על בד הקולנוע המקומי מסגיר משהו על החלום הבורגני כפי שהוא משתקף בקולנוע הישראלי).

יוני במצוקה: הוא מגורש מבית ספרו בלי סיכוי להתקבל לבית ספר תיכון טוב. אביו השתלטן (שמואל אידלמן) רודה בו ובשאר בני משפחתו, ואמו (אווה חורי) אינה מסוגלת להתמודד עם רודנותו של האב. יש לו עוד שני אחים צעירים ממנו, אבל הם נכנסים ויוצאים מהסרט באופן שרירותי לחלוטין (נראה שהשחקנים הצעירים שגילמו את דמותם היו פנויים לעתים רחוקות בלבד, וצילמו אותם כשזה התאפשר).

הוריו אנשים משונים, בעיקר האם. האבא הוא מין בוק ישראלי, חתום־מבט, מרים קול בקלות, ובקלות רבה עוד יותר שולח יד להחטיף סטירה או מכה על העורף. האם היא ממוצא אמריקאי, ואולי זאת הסיבה שהיא נראית תלושה, ילדותית – ואפילו קצת אווילית. אולי זו אינה אשמתה, וגם לא של המבטא האמריקאי שלה, שמשווה לכל משפט שהיא אומרת, גם התקיף ביותר, צביון מעט מנומנם וקומי שלא במתכוון. אולי זה בגלל הסרט, שהמבנה הדרמטי שלו הוא כה קטוע, והעריכה התסריטאית שלו כה לקויה, שאין לאמא, או לשאר דמויות הסרט, שום הזדמנות ליצור רצף אנושי קוהרנטי ואמין.

כל השימוש שהסרט עושה בסטריאוטיפים אינו מעודן במיוחד: יש עוזרת בית מזרחית חמה ואמהית, יש ערבי שכונתי, שאצלו מוצא יוני מפלט אבהי מצרותיו, ויש גם המורה הפרטית, תלמידת תיכון סקסית, שמחייבת את סצינת ההצצה דרך החלון הבלתי נמנעת של הקולנוע הישראלי, שעה שהיא מתעלסת עם חברה. היחיד שמציל מעט את הסרט הזה הוא אבולפיה, המגלם את יוני. יש בדמותו הפיסית, המאופקת ותמוהת־ההסבר משהו אמיתי ואותנטי.

ויש גם מוסיקה, הרבה, כולל פזמונים בנאליים בעלי צליל עכשווי לחלוטין. יוני מנגן בלהקת רוק, והיה רוצה להיות כוכב רוק, אבל גם זה נותר כעוד נושא שמגיח אל תוך הסרט ונעלם ממנו ללא שום סדר או היגיון אפשריים. נדמה שהמטרה העיקרית של ההיבט הזה של הסרט היא שאפשר יהיה לכלול בו שיר בשם "אבא תרנגול" שכתב אביב גפן, שגם לו אין שום קשר לזמן שבו מתרחש הסרט, אבל הוא מאפשר להבליט את שמו של גפן במודעות הפרסומת של הסרט באותיות גדולות יותר מאשר אלה של שאר היוצרים או השחקנים.

ועוד נקודה כאובה, פרסומת סמויה. אני יודע שהיא מחויבת המציאות, ואם היקר שבסרטי הקולנוע האמריקאיים עושה בה שימוש על אחת כמה וכמה היא הכרחית במציאות הכלכלית הקולנועית המקומית, אבל יש גבול, והגסות שבה זה נעשה כאן היא כבר מעבר לו. רפליקות שלמות קוטעות את אחת הסצינות המרכזיות בסרט, שמתרחשת סביב שולחן הסדר, כדי לדון בשבחיו של יין מקומי מתוצרת מוגדרת, והמצלמה מתעכבת ללא בושה על מספר רב של מותגים מוכרים נוספים – מקפה ועד למוצרי קוסמטיקה ומזון קפוא. מה סמוי בפרסומת הזאת? קשה להבין איך היד של הצלם (דרור מורה) או של העורכת (טובה אשר) לא רעדה.

כל זה בעיקר אינו מסייע לסרט, שנדמה כי הוא חסר את השלב הסופי שמבדיל בין כוונה לביצוע; אותו שלב שבו המחשבה מתעצבת ליצירה, החומרים השונים משתלבים ליצירת משמעות דרמטית ורגשית, והחובבנות הופכת למקצוענות. בהעדר השלב הזה אנו יושבים מול המסך נבוכים. ב־72' אולי לא היתה מלחמה, אבל גם הסרט שביקש להציג לנו דרמה שהתרחשה באותה השנה – איננו.

ג'רי גארסייה, 1942 – 1995

מאת ג'ון פארלס

ניו יורק טיימס

ג'רי גארסייה, שקולו הנעים, ונגינת הגיטרה שלו גילמו את העצבות הפסיכדלית של להקת "הגרייטפול דד" במשך שלושים שנה, מת ביום רביעי בשנתו במרכז גמילה לסמים Serenity Knolls, בקליפורניה. הוא היה בן 53 במותו. דובר הלהקה, דניס מקנאלי, אמר שסיבת המוות היתה התקף לב.

ג'רום ג'ון גארסייה נולד ב־1 באוגוסט 1942. אביו היה מוסיקאי מקצועי והוא עצמו למד לנגן בפסנתר בילדותו, אבל הפסיק לנגן בו בגלל תאונה, שבה נקטעה אחת מאצבעותיו. כשהיה בן 15 שמע את צ'אק ברי, והחליט ללמוד לנגן בגיטרה חשמלית. כך החל בעצם את הקריירה המוסיקלית שלו.

"הגרייטפול דד", שהוקמה ב־1965, הפכה לאחד המוסדות האהובים ביותר ברוק. המוסיקה שלה היתה שילוב של בלוגראס, בלוז, קאנטרי, ריתם אנד בלוז, פולק ורוק, הכל מעוטר באלתורים. הלהקה מעולם לא ניגנה את שיר באותו אופן שבו כבר ניגנו אותו. היא עשתה לה מוניטין בקונצרטים ארוכים, ספונטניים, ללא רשימת שירים ובנגינת כל דבר – החל משירים מקוריים דרך שירי רוק ישנים ועד ניסויים משוגעים עם הפידבק. המוסיקה יכלה לנוע בכל כיוון, בחיפוש אחר מה שכונה על ידי הלהקה ומעריציה "מרכיב האקס".

אוהדי הלהקה צפו בכמה שיותר הופעות, ולפעמים עקבו אחרי הלהקה בסיור שלה ברחבי ארצות הברית. בשנות השמונים ובתחילת שנות התשעים הופיעה הלהקה באיצטדיונים שלא היה בהם ולו כיסא ריק אחד; היו הופעות שכל הכרטיסים להן נמכרו מראש, לפני שפירסמו את דבר קיומן: על קיומן נודע לקהל רק מהודעות לעיתונות שמסרה הלהקה.

בניגוד ללהקות רוק רבות, "הגרייטפול דד" התרכזו בהופעות יותר מאשר בהקלטות. הם עודדו את המעריצים להקליט את ההופעות ובשוק נפוצים "בוטלגים" רבים של "הגרייטפול דד", שחבריה לא חששו כי הקלטות פיראטיות כאלה ימנעו ממעריציהם לקנות את האלבומים הרשמיים שהוציאו.

גארסייה היה לב לבה של "הגרייטפול דד". קולו המוכן תמיד היה כן באופן מפתיע; צליל הגיטרה שלו היה דמוי־פעמונים, את נגינתו השלווה איפיינו סלסולים וסלידים. הוא כתב כמחצית מהחומר של הלהקה. הוא עבד בעיקר עם התמלילן רוברט האנטר, וחלק מהשירים הכי טובים שלו, כמו "Touch of Grey", "Ripple", "Uncle John's Band" ו"China Cat Sunflower", נשמעו טבעיים כמו שירי עם. פניו המזוקנים והמחייכים הפכו לסמל אוטופיה של שנות השישים.

גארסייה סבל מבעיות בריאות בעשר השנים האחרונות. בשנות השישים היה ידוע כ"קפטן טריפס", בשל השימוש התדיר שלו באל־אס־די. מאז נאבק בהתמכרותו להרואין. הוא אושפז ב־1986 במצב של תרדמת דיאבטית, וב־1992 בוטל סיור הופעות של הלהקה כשגארסייה נפל למשכב בשל תשישות. בשנים האחרונות הוא ניסה להפסיק לעשן ולאבד ממשקלו.

כשפשטו הידיעות על מותו, התייפחו מעריציו ברחובות סן פרנסיסקו והאינטרנט הוצף בהספדים. באחרונה לא היה ברור מה יהיה עתידה של "הגרייטפול דד", אך לחבריה היו תוכניות להקליט אלבום עם שירים חדשים.

"הגרייטפול דד", וגארסייה כנציגם המובהק, סימלו את השרידות האידיאלים של שנות השישים. בתוך תעשיית המוסיקה גילמה הלהקה יושר בעידן מזויף; מעבר לתעשייה, היא סימלה רוח של התרוממות נפש משותפת, עם מוסיקה שאומרת שהכל יכול לקרות, שליכודה ציבור גדול של מעריצים.

למכון הישראלי לקולנוע יש מנהל: אלן יעקובוביץ

אלן יעקובוביץ, בעבר מנהל תוכניות התרבות של המכון הצרפתי, התמנה בסוף השבוע למנהלו החדש של המכון הישראלי לקולנוע. יעקובוביץ, בן 41, יליד צרפת, הוא בוגר החוגים לקולנוע ולמדע המדינה באוניברסיטת תל אביב. הוא נבחר מבין 11 מועמדים שהתמודדו על התפקיד. חברי ועדת החיפוש היו היו"ר החדש של הנהלת המכון, ד"ר אברהם מיזן, היו"ר היוצא אשר לוי, רותי פרס, שמואל חזון ודן פיינרו.

בכך מסתיימת תקופה של יותר משנה (מאז התפטרות המנהל הקודם יוסי אורן), שבה תיפקד המכון בלי מנהל. במשך תקופה זו ספג המכון ביקורת קשה ממינהל התרבות שקרא לאנשיו שלא לבחור הנהלה חדשה ומנהל אלא לחכות לדו"ח מקיף שיגדיר מחדש את תפקידו ויעדיו של המכון. הדו"ח, שהיה אמור לצאת בתחילת יולי, מצוי עדיין בשלבי הכנה.

יעקובוביץ ייכנס לתפקיד ב־1 בספטמבר והוא גם תאריך היעד שבו יגיש תוכנית עבודה מפורטת שתגדיר את יעדי המכון ותחומי פעולתו. לדבריו, יושם דגש על תוכניות מציאותית ולא תיאורטית שתתבצע בטווח הקרוב. בשלב זה, הוא אומר, תחומי הפעולה העיקריים של המכון יהיו תוכניות חינוך, פיתוח קשרי חוץ עם מוסדות דומים ועם יוצרים מחו"ל, שיתארחו בישראל ויקיימו דיאלוג קולנועי מקומי, וכן הרחבת פעילות המכון בתחום המולטימדיה.

רוני פרצ'ק

השרה אלוני מציעה להקים צוות בין־משרדי למופעי חוץ המוניים

שרת התקשורת, המדע והאמנויות, שולמית אלוני, הגישה אתמול לממשלה הצעה להקים צוות בין־משרדי שימליץ על הסדר מקיף בכל הנוגע למופעי חוץ רבי משתתפים. הצוות יכלול נציגים ממשרדי המשטרה, הפנים, הבריאות והאמנויות, ויהיה עליו להתייחס לעיגון החובה למנות קצין ביטחון לכל מופע. כן יהיה עליו לבחון את האפשרות לחייב מפיקים וחברות הפקה להוציא רישיון מיוחד.

מלגה על שם עדנה פלידל. עם העלתה המחודשת של ההצגה "קידוש" מאת שמואל הספרי ובבימויו, בבית לסין, החליט התיאטרון לתרום 8,000 שקל להענקת מלגה על שם עדנה פלידל, ששיחקה ב"קידוש" בגרסתה הראשונה יותר מ־450 פעמים. המלגה תוענק לתלמידה מצטיינת בבית צבי למשך ארבע שנים.

תיאטרון קריאה. בצוותא 2 מועלה בחודשים האחרונים תיאטרון קריאה, שבו מביאים מחזאים מחזות פרי עבודתם שעדיין לא הוצגו, בהשתתפות קהל. שחקנים קוראים את הקטעים בשילוב קטעים מוסיקליים. בסוף כל קריאה מתקיים דיון משותף לשחקנים, למחזאי ולקהל. על הצד המקצועי אחראי הבמאי דוד שריר, השותף גם בהכנת המחזה עם השחקנים. עקב הצלחתה יימשך הפרויקט, ובמסגרתו מחזאים מוזמנים להעביר מחזות שכתבו למנהלי הפרויקט.

במאי "תשעה חודשים" יביים את "כוכב הקופים". קריס קולומבוס, שנישא על כנפי ההצלחה של "תשעה חודשים" עם יו גראנט, עומד לביים את הגרסה החדשה ל"כוכב הקופים", בכיכובו של ארנולד שוורצנגר.

"סעיף 4/58", קו־פרודוקציה ישראל־אסטוניה, ישודר באסטוניה

בימים אלה חזר ארצה מאסטוניה צוות הסרט התיעודי "סעיף 4/58", קו־פרודוקציה ראשונה של ישראל ואסטוניה, בבימויו של פיני שץ ובהפקתו. הסרט מתחקה אחר חייו ומותו של פנחס כץ, ראש התנועה הציונית הרוויזיוניסטית באסטוניה של שנות השלושים וידידו של זאב ז'בוטינסקי.

כץ הוצא להורג בתקופת סטאלין, ועם הכרזת העצמאות של אסטוניה ב־91' טוהר שמו. הפקת הסרט התאפשרה בעקבות פתיחת ארכיוני הק.ג.ב לקהל. הסרט מתאר את מסעה של בתו של כץ מישראל דרך אסטוניה אל מחנה קירוב שלרגלי הרי אורל, שם הוצא להורג ואליו הוגלתה משפחתו. הסרט מיועד לשידור בטלוויזיה האסטונית בשנה הבאה.

רוני פרצ'ק

הצעת היום / נירה רוסו

הקאמבק של המאליבי

אנחנו מבשלים ואוכלים בבית מאליבי כבר המון זמן זמן, מאז שלמדתי להכין אותו מסבתו של בעלי. המעדן הטורקי הזה מכיל חלב, קורנפלור וקמח אורז. הוא מתקבל לבן־צחור וקר, ובמסעדות מוסיפים לו סירופ אדום רותח, וגם מבשלים אותו במים, מטעמי כשרות. במסעדות יוקרה כמו "כפות תמרים" מגישים אותו כמעדן. אנחנו נבשל אותו בחלב, ונוסיף רק מי ורדים, ונאבק באבקת סוכר, בדיוק כמו בטורקיה.

המצרכים:

- 7 כוסות חלב
- ¼ כוס סוכר
- ½ כוס + 2 כפות קורנפלור
- ¼ כוס + 2 כפות קמח אורז
- 1 כוס מים קרים

לעיטור:

- 8–6 כפות אבקת סוכר
- ¼ כוס מי ורדים

הכנה:

1. מערבבים חלב עם סוכר בסיר רחב וכבד, ומביאים לרתיחה.
2. מערבבים קמח אורז, קורנפלור ומים, ומוסיפים בהדרגה לחלב הרותח תוך כדי בחישה.
3. מבשלים על להבה קטנה במשך 30 דקות. בוחשים לעתים תכופות, עד שמתעבה.
4. מוצקים לתוך תבנית מרובעת או עגולה, כך שהתערובת תהיה בגובה של כ־2 ס"מ.
5. מצננים 6 שעות לפחות. בוזקים אבקת סוכר, ועליה זולפים את מי הורדים. מגישים קר.

מחר יוחלט מי ינהל את האופרה

המועמדים העיקריים הם חנה מוניץ וגדעון פז

מאת ציפי שוחט

באופרה מתקשים למנות מנהל ותהליך הבחירה ממשיך להסתבך. בשבוע שעבר התכנסה הנהלת האופרה לישיבה מיוחדת לבחינת המועמדים הסופיים. לאחר דיונים ארוכים החליטו תשעה מתוך עשרה חברי ההנהלה לבחור בחנה מוניץ. המתנגד היחיד היה מרדכי וירשובסקי.

ההחלטה על מינוי המנהל אמורה לקבל את אישורם של ראש העיר, רוני מילוא, ושרת האמנויות, שולמית אלוני. ממקור בעירייה נמסר כי מילוא הציע את גדעון פז לניהול האופרה ואת מוניץ כסגניתו. ההצעה אף הובאה לפני מוניץ בפגישה בין השניים בסוף השבוע, אבל היא טרם השיבה. מוניץ סירבה להגיב על ההצעה. הנהלת האופרה תתכנס שוב מחר, כדי לקבוע מי ינהל את האופרה.

המאבק אינו רק בין שני המועמדים, אלא, ובעיקר, בין שני מחנות שנוצרו: מוניץ עובדת באופרה מיום הקמתה בתפקידים שונים. מתפקידה כסמנכ"ל האופרה התפטרה ביוני השנה – ההתפטרות תיכנס לתוקף בסוף ספטמבר. ואילו פז ניהל עד לפני זמן מה את התזמורת הסימפונית ירושלים, ניהל את פסטיבל ישראל, עמד בראש "קרן תרבות אמריקה ישראל" בארצות הברית ובישראל, וכן היה נציג משרד האוצר בארצות הברית.

מועמד אחר לניהול האופרה, המקובל על מילוא הוא המנצח הישראלי דניאל אורן. אבל מנכ"ל האופרה שהתפטר, אורי עופר, התנגד בתוקף למינויו של אורן ואף היה אחראי למהלכים שונים שחסמו אותו (כמו פרסום מבשר בגנותו של אורן). מוניץ היא ממשיכת דרכו של עופר. ההערכה היא שמינויה ימנע, זמנית לפחות, את הבאתו של אורן לאופרה.

התהליך של בחירת מנהל האופרה היה מסורבל ותמוה מיסודו ומלווה במניפולציות ובהודעות סותרות. ועדת החיפוש מונתה לפני יותר מחצי שנה. בד בבד, נפגשו ראש העיר וזלמן שובל עם דניאל אורן באיטליה כדי לשכנעו לקבל את התפקיד. פרטי הסיכום עם אורן אינם ידועים, אבל הסתמנה מגמה חיובית שלפיה יבוא אורן לנהל את האופרה. אחר כך התכנסה ההנהלה כדי לדון בעניין ולמרבה הפלא החליטה להאריך את כהונתו של עופר בשנה. עופר הסכים ואחר כך חזר בו מהסכמתו, כי ראש העיר הביע מורת רוח מההחלטה ש"מונעת את הבאתו של אורן לנהל את האופרה ומתעלמת מעמדת מועצת העיר".

בינתיים עבר זמן יקר ומשבצת הניהול נותרה ריקה. ההתכנסות בשבוע שעבר היתה אמורה להביא להכרעה. שרת האמנויות שולמית אלוני, שאמורה לאשר את מינוי המנהל, אמרה בסוף השבוע שהיא אינה מתערבת, אבל עם זאת תבקש "הנמקה לשיפוט".

מחר, עם התכנסות ההנהלה, ייעדר בכל הנראה יו"ר ההנהלה, זלמן שובל, בשל נסיעתו לחו"ל. בינתיים מסתמנים שלושה תסריטים אפשריים:

● חנה מוניץ תקבל את הצעתו של ראש העיר לשמש משנה למנכ"ל. החלטה כזאת יכולה לפתור כרגע את המשבר אך היא ודאי תציב בעיות בעתיד. ההערכה היא שמוניץ לא תיענה להצעה זו.

● ההנהלה תציע את גדעון פז כמנהל האופרה – אבל אז ודאי יהיו מתנגדים בין חברי ההנהלה בנימוק שיש כאן הכתבה פוליטית של ראש העיר. וייתכן שבמקרה כזה יתפטרו חלק מחברי ההנהלה, ואולי אף כולה.

● ההנהלה תבחר שוב במוניץ בניגוד לדעתו של ראש העיר.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

עיצוב / אריה ברקוביץ

עבודה קבוצתית

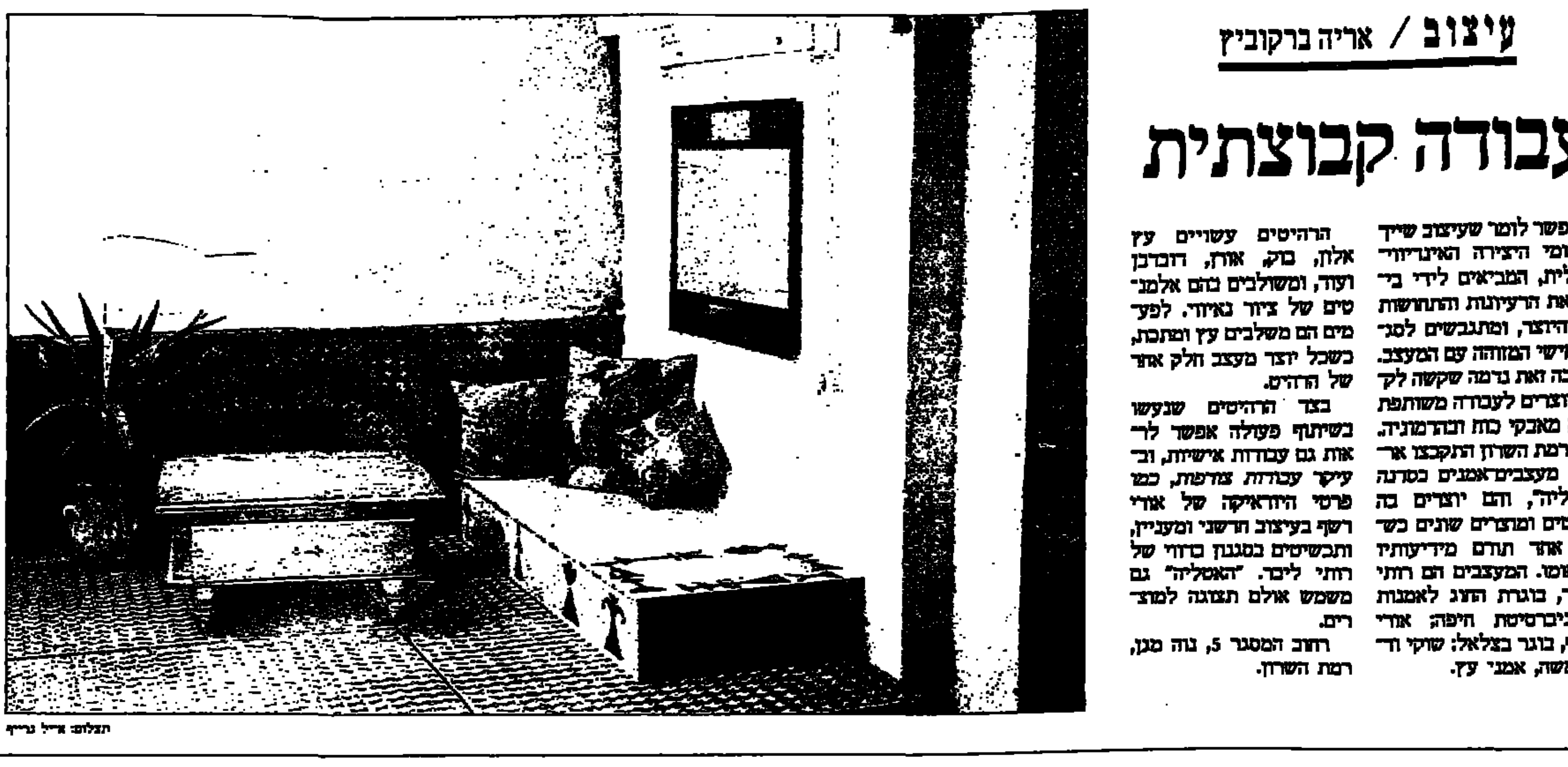

תצלום: אייל נרייך

אפשר לומר שעיצוב שייך לתחומי היצירה האינדיווידואלית, המביאים לידי ביטוי את הרעיונות והתחושות של היוצר, ומתגבשים לסגנון אישי המזוהה עם המעצב. מסיבה זאת נדמה שקשה לקבץ יוצרים לעבודה משותפת ללא מאבקי כוח ובהרמוניה.

ברמת השרון התקבצו ארבעה מעצבים־אמנים בסדנה "אטליה", והם יוצרים בה רהיטים ומוצרים שונים כשכל אחד תורם מידיעותיו בתחומו. המעצבים הם רותי ליבר, בוגרת החוג לאמנות באוניברסיטת חיפה; אורי רשף, בוגר בצלאל; שוקי ודני משה, אמני עץ.

הרהיטים עשויים עץ אלון, בוק, אורן, דובדבן ועוד, ומשולבים בהם אלמנטים של ציור באיור. לפעמים הם משלבים עץ ומתכת, כשכל יוצר מעצב חלק אחר של הרהיט.

בצד הרהיטים שנעשו בשיתוף פעולה אפשר לראות גם עבודות אישיות, ובעיקר עבודות צורפות, כמו פרטי היודאיקה של אורי רשף בעיצוב חדשני ומעניין, ותכשיטים במגוון בדוי של רותי ליבר. "האטליה" גם משמש אולם תצוגה למוצרים.

רחוב המסגר 5, נוה מגן, רמת השרון.

זה נחמד שיש לקולונלית מי שיכתוב אליה

"מתוך שאהבתי" – ירדנה ארזי. גיטרות: רוני פיטרסון; בס: מיכה מיכאלי; קלידים ואקורדיאון: עדי רנרט; סמנתר: אלונה טוראל; אבוב: חיים יובל; צ'לו: מיכה הרץ; חליל צד, קלרינט, עיבודים והפקה מוסיקלית: ירוסלב יעקובוביץ. הד ארצי

עברי

גידי אביבי

מה קורה לזמרת של אמצע הדרך כאשר חוקי התנועה משתנים והיא מוצאת את עצמה מעט מאחור, מעט בשוליים? מה קורה לזמרת של להיטים כאשר אין לה להיט גדול להמריא אתו? מה קורה לירדנה ארזי בקיץ של 95', כאשר הסיבוב הרגיל באתרים הצפויים והצפויים פחות של יחסי הציבור – מ"בשידור חי עם דן שילון" ועד "קיץ על החוף" עם עודד מנשה – מתקשה להשיג לה תהודה ציבורית ניכרת לעין, אינו מפגיש אותה עם רחש חוק של ציפייה?

"חדש באוויר" או "הוא אהב נשים רבות", שני השירים הבולטים מתוך תקליטה החדש של ארזי, מושמעים מדי פעם ברדיו, אבל אין להם, כך לפחות נדמה, נוכחות של להיט גדול, של שיר ששום כוח בעולם לא ימנע משודר רדיו לנגן אותו שוב בפעם המיליון. אין בארץ שוק תקליטונים, אבל לפסיכולוגיה של להיט, לתחושה הפרטית והציבורית שמישהו קלע לטעמם של רבים, יש משקל גדול במוסיקה הפופולרית שלנו.

"מתוך שאהבתי" רחוק מלהיות תקליטה הגרוע ביותר של ארזי – הוא מציג אסופה סבירה של שירים סינתטיים, עשויים היטב – אבל הוא משדר תחושה גדולה של חוסר מיקוד, של אנמיות. ההצלחה של ארזי, ואולי גם הפראטיקה של הקריירה שלה, היתה מושתתת תמיד על נוכחות של להיט, על כתם סומק גדול במרכזו לחי שמכוסה מייקאפ; בלי להיט, "מתוך שאהבתי" נותר בהיר יותר מחוורון.

כדרכה בשנות התשעים, מנסה ארזי לעקוב בזהירות אחרי המתכון הנוכחי של ההצלחה: ערבבו מעט נערות עם קומץ של שובבות, בזק קורט של חשיפה עצמית על מצע של אירוניה, וזכרו להגיש לשולחן חם (אך לא חם מדי). קשה לומר ש"מתוך שאהבתי" אינו תקליט אישי: הוא כולל שני שירי זיכרון לבני משפחה שארזי אהבה ("שלושה דורות" ו"כמו מים שקטים"), הוא כולל דואט סימפטי עם שולה חן ("חברות הכי טובות"), הוא אפילו כולל סיכום תמציתי של מכתבי הערצה שארזי מקבלת מכפריים במצרים ("רציתי להודות לך על עינייך ויופייך", שרה ארזי לעצמה). זה נחמד שיש לקולונלית מי שיכתוב אליה, במיוחד כשנדמה שארזי מצליחה לא לעשות עניין גדול מהשירות הבולאי. בסופו של דבר, זה אינו תקליט ששטוף באהבה עצמית: "מה שאני לעצמי אולי אמצא בתוכי", היא שרה בבלדה שחותמת את התקליט; אין סיבה לחשוד בכנות הכוונות של ארזי.

אין גם סיבה שלא לגלות בהתכתבויות העצמיות שגודשות את התקליט תסמונת של משבר. חוץ מסקירת הדואר ממצרים, יש כאן ביטויים נוספים לבחינה של מצב הדברים. "חדש באוויר", שפותח את התקליט, הוא ספק שיר על השלום – לא ברור אם מדובר בירדן או בהסכמי אוסלו – ספק שיר על התקליט עצמו (אהוד מנור מוכיח בו פעם נוספת שלא חסרות מלים במילונו: הוא מצליח לחרוז אוויר עם מהיר, זהיר, סביר, מחיר, שביר, מסביר, העיר, לשיר, בהיר וקיר). ויש גם "איך העגילים" – דף המלים מציג אותו לצד תצלום של ארזי שעושה פרצוף קומי – שעוסק בביקורת הביקורת ("ואיך שלא יהיה, אין לכם עניין בסיפור/רק באיפור", כתב לה אבא של אביב, יהונתן גפן).

"מתוך שאהבתי" הוא התקליט השני בשנות התשעים שבו מנסה ארזי לעשות קאמבק, וקשה שלא להבחין באותות המצוקה היצירתית שהוא משדר. מבחינה מוסיקלית ומבחינה מילולית, התקליט הזה פתוח לכל הכיוונים: הקאמבק אינו עניין פשוט. ועם זאת, למרות חולשותיו הברורות, זה תקליט שמעורר אהדה, אפילו תקווה לעתיד. ייתכן שארזי לא תחזור להיות כוכבת פופ גדולה כפי שהיתה בעבר, אך בכל מקרה נדמה שהיא אומרת לנו שזה לא נורא: היתה לה קריירה יפה בתפקיד ונוס הפלסטית; עכשיו, נדמה שגם היא כבר רוצה להוציא תקליטים טובים.

עודפים

גאפ מקומי

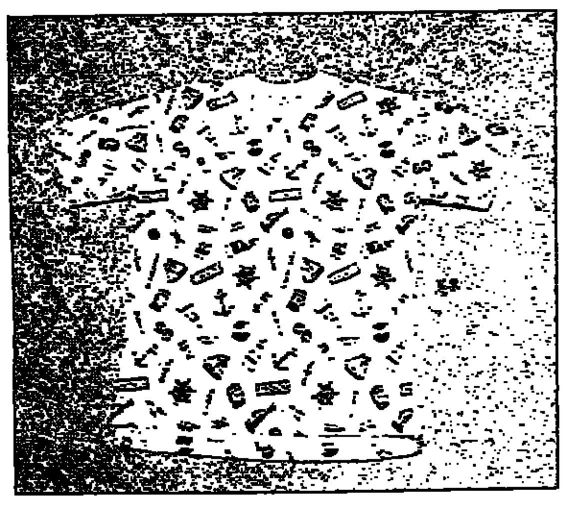

את החולצה המפוספסת שבתמונה מוכרים הקיץ בסניפי גאפ בארצות הברית ב־42 דולר. את המותג האופנתי (100% כותנה) מייצרת בארץ חברת ציון טקסטיל, ובחנויות המפעל שלה אפשר להשיג את החולצה הזאת כעודפי יצוא, עם התווית המקורית, ב־32 שקל בלבד. בחנויות יש גם מלאי מוגבל של חולצות דומות מסוג ב', הנמכרות במחירים יותר נמוכים. כתובות: הדולפין 5, רמת גן; הריקמה 9, שכונת רוממה בירושלים; אזור התעשייה החדש בעפולה; ורחוב טרומפלדור 10 ברמת השרון.

יעל אפרתי

למרוח בבוקר

מה המחיר הקלורי של מה שמורחים בבוקר על פרוסת הלחם או הטוסט.

הממרח (כף אחת)	קלוריות
חמאה או מרגרינה	100
ריבה	50
גבינה 5 אחוז	15
גבינה חצי אחוז	10
דבש	65
טוטי פרוטי (ממרח פירות ללא סוכר)	40
נקניק סלמי (פרוסה – 30 גרם)	30
שוקולד למריחה	80
חומוס	37

שירות "הארץ"

תשובות
1. מדוזה ממין חוטית נודדת, שמציפה עכשיו את חופי ישראל. ה"גליל" הוא על שמה של ד"ר בלה גליל מהמכון לחקר ימים ואגמים, הראשונה שתיארה את המדוזה באופן מדעי.
2. תהליך נדידת בעלי חיים מים סוף לים התיכון. נקרא על שם פרדיננד לספס, בונה תעלת סואץ. הרופילמה נומדיקה גליל הגיעה אלינו בנדידה לספסית.

האופרה הממלכתית של ברלין

בניצוחו של דניאל בארנבוים

פידליו

אופרה מאת בטהובן

בחסות ראש העיר ירושלים
וראש העיר ברלין

הפצה ראשית: לקבוצות מאורגנות, "בימות", רח' שמאי 8 ירושלים טל' 02-240896
כרטיסים להשיג:
■ "בימות" טל' 02-250905 ■ "קלעים" טל' 02-256869 ■ "קסטל" טל' 03-5467085
■ "הדרן" טל' 03-5279449 ■ "לאן" טל' 03-5247373 ■ "השרון" טל' 03-5400551
■ "ביקורת" טל' 03-9301195 ■ "מופעים" טל' 09-915566 ■ "גרבר" טל' 04-384777

ירושלים

3000 اورشليم القدس JERUSALEM

באים מאהבה · ירושלים 3000

גלריה

החפץ הבלונדיני או החפץ המוזהב?

האשה במודעות הפרסומת של טויוטה קורולה "עשתה את זה", ו"בגדול". איך אנחנו יודעים? כי השכנות מדברות עליה והבעל שלה אומר שהיא יודעת מה היא רוצה. אבל בעצם שום דבר לא השתנה

מאת אבירמה גולן

במודעות הפרסומת שלהם לדגם החדש של '96 החליטו היצרנים של טויוטה קורולה לפנות דווקא לנשים. למה? אולי על סמך ההנחה השיווקית הרווחת, שלפיה הבעל הוא המתעניין, המחפש, ואילו הנשים – יצורים תמרנים ומפונקים – "לוחצות", ומשפיעות לבסוף על בחירת המכונית.

לפי ההנחה הזאת, לנשים, העסוקות רוב הזמן בפטפוט על כוס קפה ובקניית שמלות ותכשיטים, חשוב המראה החיצוני של המכונית. לבחורה צעירה יקנה האבא מכונית אדומה שובבה; לאשה בת ארבעים (אגב, זאת התקרה, אחרי גיל ארבעים אנחנו לא קיימות יותר מבחינת הפרסומאים, אלא אם מדובר בקשישה מתוקה שממליצה על בית גיל הזהב) יקנה הבעל האוהב משהו כסוף, או מוזהב, כמו הטויוטה שבתמונה.

המודעה מתייחסת אל המראה החיצוני בעזרת דמות בדויה של אשה. ומי היא האשה הבדויה של טויוטה? לא, חלילה, מישהי שבעלה קונה לה מכונית עטופה בסרט. האשה של טויוטה היא סמל ההצלחה.

איך אנחנו יודעים? כי השכנות מדברות עליה בלי הפסקה, בעבודה אומרים עליה שהיא עשתה את זה, ובגדול. אמא שלה אומרת "תמיד היא היתה ילדה מיוחדת", הילדים שלה אומרים "אמא שלי אומרת...", הבעל שלה אומר שהיא יודעת מה היא רוצה והיא משיגה את זה. תמיד. וכמובן – "המכונית שלה אומרת עליה הכל: טויוטה קורולה. מושלמת".

מה שעוד אומר עליה הכל היא התמונה, בשחור־לבן, המשמשת רקע לכל האמירות המופלאות האלה. הגברת המוצלחת של טויוטה נראית בדיוק כמו הנשים המסורות בפרסומות לאבקת כביסה. נשים נהדרות, נקיות תמיד, מטופחות תמיד, בלונדיניות, מאופרות בקפידה מאופקת, שיניהן לבנות כמעט כמו התחתונים של הבעל וחולצות הטי של הילדים שהן מכבסות בעצמן.

על אצבעה של גברת טויוטה בולטת טבעת זהב עבה. נישואים, כמובן, כי אין אשה מושלמת בלי נישואים. בידה השנייה היא מחבקת ילד, לא גדול מדי ולא קטן מדי. כלומר, הגברת שלנו לא מתעסקת כבר בקקי ובחיתולים, אבל אין לה עדיין ילד פרוע בגיל ההתבגרות. הילד שלה נמצא בדיוק בגיל המקסים המתוק (שמונה?) שבו אמא יכולה להראות לבנה הקטן את האוטו החדש שעומד במוסך החדש שליד הקוטג' הנאה והגינה.

לי חסר בתמונה הכלב, רצוי מגזע גולדן רטריבר, המופיע לאחרונה בכל הפרסומות לדירות המושלמות. אבל גם בלעדיו התמונה ברורה: מדובר בדוגמה אידיאלית. הליידי המושלמת. זאת שנראית נפלא ומצליחה כל כך. במה? מה זה חשוב. יש לה בעל וילדים וכסף, ואל תבלבלו אותנו עם עובדות.

לא במקרה הטקסט של המודעה לא מוסר, אפילו ברמז, מה, לעזאזל, עושה הגברת הנהדרת הזאת בחייה המקצועיים, ומדגיש שהיא "עשתה את זה" ו"בגדול", כמו באמריקה. והעיקר, וזה באמת הדבר הכי חשוב בדימוי ההצלחה הישראלי, השכנות מדברות עליה בלי הפסקה. כי היא אולי הולכת לעבודה לעשות את זה שם בגדול, אבל לשכנות, כידוע, אין מה לעשות, אז הן מדברות. כי הן נשים. רק היא תמיד היתה ילדה מיוחדת. ואגב, הגברת עצמה אילמת, כנראה, והאשה הבלונדינית ריק. לא ברור מה היא חושבת או מה היא אומרת, רק מה שהשכנות והילדים ואמא שלה אומרים. והבעל, כמובן.

הערפול הוא לא מקרי, כשם שלא מקרית הבחירה בתמונה של מדונה עם ילד. אין לה מיניות, ואין עליה טיפת זיעה. להישגים הגדולים היא הגיעה כי היא מיוחדת ומקסימה, ולא בציפורניים ובעבודה קשה, ותוך תשלום מחיר כבד של ייסורי מצפון והתלבטות בין נורמות חברתיות המגנות אותה על השאפתנות שלה לבין המחויבות לבית ולילדים וריצה טרופה אל המעון ובחזרה.

מה שהיא רוצה היא משיגה (עקשנות ילדותית היא תכונה נשית אופיינית בפרסומות ובטלוויזיה), ולכן היא השיגה גם את המכונית המוזהבת שבתמונה. ולה, ילדה תמרנית ומפונקת שכמותה, מגיע הכל. כי "תמיד היתה ילדה מיוחדת".

אבל המפרסם לא טיפש. הוא יודע היטב שהוא לא פונה לפלח שכמעט לא קיים בחברה הישראלית, זה של הנשים שיכולות לקנות לעצמן טויוטה קורולה חדשה. המנהלות הבכירות במגזר הציבורי ממילא לא רוכשות לעצמן מכונית. במגזר הפרטי – כמה יש כאלה? כדאי לטרוח בשבילן ולפרסם כזאת מודעה גדולה? המודעה של טויוטה לא פונה אליהן. היא פונה אל הנשים שרוצות להיראות ככה, בלונדיניות, נקיות ומצליחות, ויותר מזה – אל הבעלים שרוצים שהשכנות ידברו על הנשים שלהן ועל חשבון הבנק שלהן.

נסו לקרוא שוב את הטקסט: השכנות אומרות עליה, וכו'. על מי מדובר כאן? על האשה או על המכונית? על החפץ הבלונדיני או על החפץ המוזהב? כמו במקרה של "הילדה הרעה מבית טוב", שלא ברור אם היא ישבן חשוף או מכונית נוצצת, אין צורך במאמץ גדול כדי להבחין שהאשה הבדויה של טויוטה היא פשוט גרסה מתוחכמת של החתיכה הבלונדינית, הרוכבת על מכסה המנוע. אלא שהדוגמנית אידיאלה שהשכנות מדברות עליה פונה לגברים שיכולים לקנות מכונית ב־80 אלף שקל ויותר, ולאלה לא מתאימה הפרוזה החשופה. הם רוצים להתקשט באשה מבושמת, לבושה היטב, שגם אם היא מצליחה (ולא חשוב במה), היא תמיד אשה מושלמת. כמו המכונית שהם רוצים לקנות. שום דבר לא השתנה.

היה בעיתון

עלילות קורטני לאב בלולה פלוזה. "אנטרטיינמנט ויקלי" פורש את רשימת החטאים של קורטני לאב, סולנית להקת "הול", במופעים של פסטיבל הרוק הנודד "לולה פלוזה". זה התחיל בתגרה, שלאב יזמה, עם קתלין האנה, סולנית "ביקיני קיל" ואורחתם של אנשי "סוניק יות", במופע הפתיחה ב־4 ביולי בוואשינגטון. באותו יום כתב תרסטון מור מ"סוניק יות", חבר של השתיים, בעיתון הלולה פלוזה באנדליין, ותיאר את לאב כ"מחפשת מכות" והוסיף שהוא נגעל מהתגרה. לאב החזירה לו 2,000 מלה שכללו התקפות משולחות רסן כלפי אשה אחת, האנה מן הסתם, שלדבריה היתה "הנערה שבאימבוטיני" של קורט קוביין, בעלה המנוח של לאב. יום אחר כך היא קראה למעריצי "סייפרס היל" "נקבות מסוממות". סולן "מייטי מייטי בוסטונס", דיקי בארט, היה באמצע ראיון טלפוני ב־14 ביולי, כשלאב לקחה לו את השפופרת כדי לספר למראיין, בין השאר, איך כבר "הוטיפה" לארבעה אנשים מאז שהיתה לכוכבת. "כל מי שאני מוטיפה לו נהיה מפורסם", אמרה.

התקפת הפולשים מהחלל. "אנטרטיינמנט ויקלי" שוב מצביע על מגמה בקולנוע האמריקאי: להיט הקיץ המפתיע "Species" (על מפלצת שמאיימת על לוס אנג'לס בדמות אשה, מין שילוב של "הנוסע השמיני" ו"ספלאש") הוא רק חלוץ בגל של חיזרים רצחניים המאיימים להשתלט על בתי הקולנוע. כזה מירוץ של פולשים מהחלל לא זכור מאז שנות החמישים. פוקס המאה העשרים השקיעו 60 מיליון דולר ב"Independence Day", עם ספינות השמדה ערים ברוחב 20 קילומטר ויצורים שמזכירים ארבה. "באופן בסיסי זה סרט־מכות בסגנון ג'ון וויין", אומר הכותב־המפיק דין דוולין ("סטארגייט"), "אבל ברוח סרטי האסונות של שנות השבעים". הצילומים החלו החודש, כשאיפה לצאת בארבעה ביולי '96, בהתאם לכותרת.

טים ברטון מבסס את סאגת הפלישה עתירת התקציב שלו, "מאדים תוקף" על סדרת קלפים באותו שם, שיצאה במקור ב־62' ושוחזרה ב־94'. עדיין עובדים על עלילת הסרט שיעלה 60–70 מיליון דולר, בין השאר כי התגלה דמיון רב מדי ל"יום העצמאות". בעיקרון, הסרט יכלול חייזרים משעשעים שמחריבים את לאס וגאס, ואשינגטון ושאר אתרים חשובים. ברטון מקווה לצוות לסרטו את יו גראנט כמרצח ואת הדרן ביטי כנשיא. "Starship Troopers" הוא עיבוד לרומן של רוברט היינליין, שטריסטאר משקיעים בו 80 מיליון דולר, על קבוצה מובחרת שמדלגת בין הכוכבים כדי להילחם בעכבישי ענק. יביים פול ורהובן, והעבודה תתחיל בראשית '96.

עם קצת פחות תקציב באים "Shockwave" עם צ'רלי שין כאסטרונום; "דיאראיי" עם פ' מורי אברהם ויצור חללי שקם מתוך חומר גנטי בן מאות; "גברים בשחור" של ברי זונפלד, קומדיה עם טומי לי ג'ונס כמין מכסחי־שדים בגרסה חדשה; ו"מאיזה כוכב אתה?" שבו גארי שנדלינג יגלם חייזר שמנסה למצוא זיווג על כדור הארץ.

רק הפקה אחת כוללת חייזרים דורשי־טוב בנוסח ספילברג: "קונטקט", המבוסס על רומן של קרל סגאן, ובו האנושות מקבלת הוראות איך ליצור קשר עם גזע מתקדם בחלל. הבמאי יהיה ג'ורג' מילר ("מקס הזועם", "השמן של לורנצו"). "זה מאוד לא במסורת סרטי ההרס־הבאים־לחסל־אותנו", אומרת המפיקה לינדה אובסט. "למה לקדם את סוף האלף בבעתה ובסטיות, במקום למצוא דרך לצאת ממעגל האימה?"

לכבוד ירושלים

יין

דניאל רוגוב

לפני שנתיים, כשיקבי סגל הוציאו קברנה סוביניון 1989 בסדרת "היין של סגל", החליט היינן רוני פוגלמן לשמור בצד כמה חביות יין במחשבה שיישון נוסף יתרום להן. היין, שכבר יושן בכלי אלון גדולים במשך שנה, הועבר לחביות נבחרות, אחרות מהן של 225 ליטר ואחרות של 600 ליטר, ויושן עוד 14 חודשים. עכשיו, לכבוד חגיגות ה־3,000 לירושלים שיחוגו בקרוב, יוצא היין מ־1989 בסדרת "הרצל" של היקב.

ליין בוקה של דומדמניות שחורות טריות בלוויית גוון נעים של תיל מהאלון. זהו יין סאני במקצת ומאוזן היטב, עם טעמי שזיפים ודובדבנים המשתהים בנעימות בפה. אפשר להתווכח אם להגדירו כיין בעל גוף מלא או בינוני, אבל בכל הגדרה זהו יין מוצק, רענן וחלק במרקמו. קל ליהנות ממנו ואפשר לשתות אותו עכשיו או להחזיק בו עוד כמה שנים.

כמעט 70% מתוך 3,000 הבקבוקים הממוספרים מיועדים למכירה בשוויץ, ולכן האספקה בארץ מוגבלת. אפשר יהיה להשיג את היין רק בחנויות הפטורות ממס בנמל התעופה בן גוריון, ובגלל הקשר המיוחד לירושלים, גם בכמה חנויות ירושלמיות. בהתחשב בגילו של היין, בנדירותו ובאיכותו, המחיר המומלץ של היקב, 90 שקל, סביר.

יקב הבוטיק הקטן ביותר

אלי בן זקן אינגו מתיימר להיות יינן מקצועי. הוא אוטודידקט שרכש את רוב הידע שלו על עשיית יין מספרים ומחברים, והיקב שלו הוא בלי ספק "יקב בוטיק" הקטן ביותר בארץ. היקב הקטנטן מצוי ברמת רזיאל, ועכשיו החליט בן זקן להוציא את היין שלו לשוק בפעם הראשונה. מה שמבדיל בין בן זקן לבין אנשים המכינים יין בחצר־ביתם הוא שלמרות העובדה שהיין שהוא מיצר רק בכמות זעירה (700 בקבוקים), הרי שמבחינת האיכות יין זה והיינות הצעירים יותר מתוצרתו של בן זקן, שטרם יצאו לשוק, ראויים לציון.

יין 1992 שיצא עכשיו למכירה הוא תערובת של 75% ענבי קברנה סוביניון ו־25% מרלו. את רוב היינות המיוצרים בארץ מתערובת כזאת אפשר להשוות ליינות בורדו או קליפורניה. בקברנה סוביניון של בן זקן אפשר אמנם למצוא רמזים לאזור סנט אמיליון שבבורדו, אך למעשה ניחן היין שלו באישיות קלה יותר, איטלקית במובהק. למעשה, הוא איטלקי עד כל כך עד שאי אפשר להאשים כלל את מי שיטעה ויחשוב אותו ליין סן ג'ובזה או סיניאבלה.

פירוש הדבר שאף שגוף היין קל במידה ניכרת מכפי שמצפים מבורדו, מפצה על כך רמה נאה של מורכבות, והטאנין המתוסף מאזן יפה את הפרי ואת העוצמה הפריכה. ליין ניחוח עשבי מושך, הרבה טעמים של פירות יער, שזיפים ודובדבנים, וגוון קל של תבלינים, וזהו יין בשל ומרשים ובה בעת גם מעוגל הרמוני. היין מוכן לשתייה עכשיו ומבטיח להתיישן יפה לפחות עוד חמש־שש שנים.

יינות 1993 ו־1994 של בן זקן, שניהם על בסיס תערובת של קברנה ומרלו, עודם מתיישנים בחביות. כמו יין 1992, גם הם הושארו במגע עם הזגים 19 ימים ועברו התססה מאלולקטית. יין 1993, שיניב כ־1,400 בקבוקים, מבטיח להיות מעוגל תמיד. כבר עכשיו אפשר להבחין בטעמים טובים של דומדמנית שחורה, דובדבנים שחורים ואלון.

נראה שליין יש איזון טוב, ולאחר הבקבוק אמורה להיות לו יכולת יישון טובה. היין מבציר 1994, שממנו יהיו כאלפיים בקבוקים, עלול להרגיש כמה מהבעיות שליוו את הבציר בשנה שעברה. זה לא יפריע לו להיות יין נעים לשתייה, אך ייתכן שיהיה צורך לשתות מיין 1994 בעודו צעיר. אם יש לי הסתייגות כלשהי מיינות אלה הרי היא מהשם, Grand vin Castel, שנראה קצת יומרני ליקב שרק מוציא את יינו הראשון.

האספקה של יין 1992 מוגבלת, ולכן אפשר להשיג אותו רק ישירות מבן זקן (להתקשר לטלפון 02-342249), או בחנות "אבי בן" בירושלים. בקנייה ישירה עולה היין כ־50 שקל, מחיר הנראה לי סביר. אבי בן מוכר את היין תמורת 90 שקל, וזה נראה לי מחיר מופרז.

רדיו

קול המוסיקה

06.05 שגרית מוסיקלית
09.05 קונצרט בוקר. טלמן, מוצרט, מנגיני, מנדלסון, אלבניז מבזאר
11.57 בימת שיר. סולל
12.00 קלאסיקל. מוסיקה מתוך סרטים. ניימן, מוריקונה, פרייסנר, ארטמייב, וויליאמס: פנטסיה על נושאים מתוך הסרטים "פיאנו", "השנים המוזרות של חייזר", "פיקניק", "אקפורוס", "מסביב לעולם ב־80 יום", "לילה", "מקום בקיץ", "קלימנג'רו" ו"בבהדרי היום"
13.00 שעה עם הפסנתרנית אלן מרקם. תוכנית לזכרה. שוברט: סונטה בסי־במול מזור, ר. 568. סאטי: "הרגזות" ("Vexations") לפסנתר סולו
14.06 הדרן. צלילים וקולות בעקבות הזמן. "אספניה" – אסמבל ארתוסה מבצע שבלייה: "אספניה" – רפסודיה. גרנדוס: מחול ספרדי מס' 5 במי־מינור, "אנדלוסה". מושקובסקי: חמישה מחולות ספרדיים. דביסי: "איבריה", מתוך "אימאז'ים לתז."
15.00 קונצרט. המפרדינק: הפתיחה ל"הנזל וגרטל". גלוק: טריו־סונטה מס' 4 ל־2 כינורות ולקונטו. מנדלסון: ואריאציות לצלו ולפסנתר על נושא מתוך "יהודה המכבי". מנדלסון: "שירים בלא מלים". שומאן: קטעים ל־4 קרנות ולתז. אופ. 96
16.00 מוסיקה ליום ראשון. פלסטרינה: מיסה "ספאפ מרצלי". היידן: "סטאבאת מאטר" (1767)
18.00 הקליפורניים חרשים. גלן גולד מנגן בטהובן: קונצ'רטו מס' 5 במי־במול מזור, אופ. 73, "הקיסר". ר. שטראוס: בורלסקה ברה־מינור לפסנתר ולתז. סיבליוס: סימפוניה מס' 2 ברה־מזור, אופ. 43
20.05 מגלמי הקונצרטים שלנו. תג. סימפ. חיפה/ סטנלי ספרבר. סולנים: שירלי הכט – סופרן/ מירה זכאי – אלט, בנג'מין לקסון – בריטון. הטק. הפיל. ת"א/ מק. הקיבוץ הארצי, מק. בתית/ מק. חן השומרון הוקלט מ־18.7.95. באך: קנטטה מס' 187 "הכל מצפים לך". פאול בן־חיים: "בין הניסים". וויליאם וולטון: "משתה בלשאצר"
הקאמרטה הישראלית ירושלים/ אבנר בירון. סולנים: שרון רוסטוף ושירלי הכט – סופרן. דונה אליעבם פרידל – מצו־סופרן, ג'יימס אקסלי – טנור/ בטהולד שודרין – בס, מקהלת סולוגני, בהדרכת מורטן שולדט־ינסן (הקלטה מ־17.2.95). הנדל: קונצ'רטו גרוסו בסול־מזור, אופ. 3 מס' 3. הנדל: ריקסיט דומינוס. באך: קנטטה מס' 147, "לב ופה ומעשה וחיים"
22.57 בימת שיר. רמי ריצ'ר
23.00 צלילים לסיום של יום. לסו אי נרוסה: פסקליה ו"חופה" (מתוך). האן פרנסס דה אייזינג: ויאנסיקו: "עברה שנה מאז שהתחוללה המהומה". ר. סקילטי: סונטות לצ'מבלו, ק. 1, 9, 14, 27. היידן: רביעיית מיתרים בסי־במול מזור, אופ. 1/1. פורה: "אותו הזמן", אופ. 1/65, "סאבטום ארגו", אופ. 2/65, "אוה מריה", אופ. 2/67. בריגה: ארג'ו למיתרים, אופ.

11/ הגבנים הקאמ. הסמינרים

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 פותחים באלף. מגזין בוקר עם רם תרמור
12.05 עיתונות בבוקר
13.05 פרקי תנות
14.05 יותר פיף
15.05 תופס אלף אלף
16.05 אמנות באלף
17.05 חזנה. בני הגדל
18.00 חדשות התוכניות באנגלית ובצרפתית
19.05 יומן מורשת. בעזם עיוד
20.00 עוד סיפור אחד ודי
20.15 הכל מורשת. בעזם עיוד
21.05 בתוררותא. יהדות
22.05 עיתונות בבוקר (ש.ח)
23.05 פנים אל פנים (ש.ח)

רשת ב'

06.05 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. וליה יאיר
10.05 הכל דיבורים
12.05 בוגרי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חדש
16.05 בכף קל + מוסיקה
17.05 יומנת + ערבוני תנועה
18.05 היום הזה
19.05 רדיו 100. מייק הולד
20.00 מבט לחדשות
20.30 שירים עבריים
22.05 בל היום + מוסיקה
24.15 מבער לשיפל
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

07.05 אקטן ג'
08.05 אבק כוכבים
10.05 משמר הזמרים
11.05 נתיבי רוכינזון
12.05 אהבה. גיל קטמר

13.05 לוהט. שוש עטרי
14.05 בשם היום. שלום אסיאג
15.00 הלה רדיו. דידי הרדי
17.05 חמש פעמים ביום
18.05 קטשוף
19.05 מקום צגרת
22.05 שיר לאוזני
23.05 משה פרוע
24.05 אלטרנטיבה בגימל

גלי צה"ל

05.02 צלילי בוקר
06.00 פקודים עין
07.00 בוקר טוב ישראל
08.05 מה בוער. רזי ברקאי
10.05 נכון לעכשיו
13.00 בצהרי היום
13.15 מוסל בכפק. של ברמן
15.05 יש עם מי לדבר
16.05 ארבע אחה"צ. שירים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 האזנת סתר
19.05 שעה קלה על כלכלה
19.30 אוניברסיטה משודרת. התיאטרון היווני. התלבושות והבמה. מרצה: פרופ' דבורה גילולה
20.00 חדשות עדין 2
20.30 שידורי המהפכה
22.05 ויסמנים. מוסיקה
23.05 – 24 היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משחזרות
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 מרינה ברוך
09.05 אוטוסטרדה
11.05 מיזוג אוויר. אבי שטאי
12.05 עברי על הכביש
13.05 משה לדרך. אהלי יגיב
14.05 נוהגת בארפוק
15.05 יזאב קטנר
16.05 חכם בכביש. רון לוינטל
18.05 גלגלאה. לאה עוז
20.05 מתנות להטורה
22.05 לילה טוב. לילך ברבע

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – האמרה קיץ. 18.00. מסור קמן. 20.00, 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
גת – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
דיזנגוף 1 – בופור. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00. דיזנגוף 2 – עין הדוממים תמות. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.45, 22.00. דיזנגוף 3 – אבודייר. 11.00, 13.00, 17.15. שמש בתרבות. 19.15. סטארגייטס. 15.00, 22.00
הוד 1 – פומפר בוי. 20.00, 22.00. באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 16.00. הוד 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. הונגרופה. 22.00. הוד 3 – קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. מריסם באגם. 22.00. הוד 4 – מבולבל בשורה תמימה. 20.00, 22.00. באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 16.00
הקולנוע – אמת המתוקה, בבת היקרה. 19.45, 21.45
חן 1 – השותפה. 19.30, 21.50. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 2 – מת לחיות 3. 14.30, 17.00, 19.25, 21.55. מאמר רייניכרס. 11.00. חן 3 – בזמן שישנת. 19.30, 21.50. השותפה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 4 – מוקדונטבס. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 5 – ספורית הלה. 19.05, 21.55. מוקדונטבס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 6 – גרבנות סוררים. 19.30, 21.55. על כל המבחנים. 13.00, 15.00, 17.00
מילדת 1 – ב־72 לא היתה מלחמה. 17.00, 19.30, 22.00. מילדת 2 – גרבנות ביראווינג. 17.00, 19.30, 22.00. מילדת 3 – לא פראייר של אף אחד. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – מירוצו של המלך בזרנ'. 11.15, 13.10, 15.10, 17.15, 19.45, 22.00. לב 2 – חברים לרצח. 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00. לב 3 – ליאון. 16.25, 18.25, 22.10. סיפורי היים. 19.45. ויתגנשטיין, הפרש. 14.35. אינדיאני בעיר. 11.00, 12.45. לב 4 – תמונות של תקווה. 14.00, 16.50, 19.30, 22.00. סיפורי היים. 11.30
מוזיאון – הרגבנים. 17.00, 20.00, 22.00
סינמטק – אובבל, שתיקה, גבר, אשה. 17.00, 19.30, 22.00
פאר 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.15. פאר 2 – התנעתה של מירויאל. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. פאר 3 – קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. פאר 4 – דיספאסונה. 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. פאר 5 – קונגו. 18.00, 20.00, 22.00. סופר כלב. 11.00, 13.30, 16.00
צפון – רצח מדרכה ראשונה. 19.30, 21.50. אל הנעורי הקסום. 17.00
רב־אור 1 – תשכחו את פאריס. 21.55. אור זהר. 14.30, 17.00, 19.30. רב־אור 2 – תשכחו את פאריס. 14.30, 17.00, 19.30, 21.50. רב־אור 3 – שטייים בתליהם. 14.30, 17.00, 19.30, 21.55. רב־אור 4 – גברת מאדיקר התנועה הנוצרית. 14.30, 17.00, 19.30, 21.55. רב־אור 5 – לב אמיץ. 15.00, 18.15, 21.30
שחף 1 – התנעתה של מירויאל. 17.00, 19.30, 22.00. שחף 2 – מאדאוינד. 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1 – באטמן לנצח. 17.30, 20.00, 22.15. תל־אביב 2 – בוקר של תהילה. 17.30, 20.00, 22.15. תל־אביב 3 – קונגו. 17.30, 19.45, 22.15

ירושלים

ג'יל 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.20, 15.35, 17.50, 20.00, 22.15. ג'יל 2 – באטמן לנצח. 11.00, 13.20, 15.35, 17.50, 20.00, 22.15. ג'יל 3 – קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. חברים לרצח. 22.00. ג'יל 4 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. התנעתה של מירויאל. 22.00. ג'יל 5 – פומפר בוי. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ג'יל 6 – עין הדוממים תמות. 17.30, 19.45, 22.00. סופר כלב. 11.00, 13.30, 15.30. ג'יל 7 – קונגו. 11.00, 13.30, 15.30, 17.30, 19.45, 22.00. ג'יל 8 – מירוצו של המלך בזרנ'. אבודייר. 11.00, 13.30, 15.50, 17.30, 19.50, 22.00
חן 1 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. מלאכים בחשטה. 11.00, 13.00, 15.00. חן 2 – השותפה. 15.00, 17.00, 19.30, 21.50. חן 3 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 4 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 5 – גבנות מאדקר התנועה הנוצרית. 19.25, 21.55. השותפה. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 6 – ספורית הלה. 21.50. מאמר רייניכרס. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. חן 7 – בזמן שישנת. 17.00, 19.30, 21.50
יחאמרון ים – אובבל, שתיקה, גבר, אשה. 19.00, 21.30. בופור. 19.00, 21.30

חיפה

אורלי – אובבל, שתיקה, גבר, אשה. 19.00, 21.30
סינמה קפה מוריה – מירוצו של המלך בזרנ'. 19.30, 21.30
סינמה קפה עמי – תמונות של תקווה. 19.00, 21.15
סינמטק – [illegible]. 19.00, 21.30
עצמון 1 – באטמן לנצח. 16.30, 19.00, 21.20. עצמון 2 – קונגו. 16.30, 19.00, 21.20. עצמון 3 – פריסילה מלכת המדבר. 16.30, 19.00, 21.20. עצמון 4 – חברים לרצח. 16.30, 19.00, 21.20. עצמון 5 – התנעתה של מירויאל. 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1 – בופור. 19.00, 21.30. באטמן לנצח. 11.00, 13.00. אבודייר. 16.30
פנורמה 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.00, 16.30, 19.00. רצח מדרכה ראשונה. 21.30
פנורמה 3 – קספר. 11.00, 16.30, 19.00. אבודייר. 13.00. עין הדוממים תמות. 21.30
רב אור 1 – תשכחו את פאריס. 19.00, 21.20. מוקדונטבס. 11.00, 12.55, 17.00. רב אור 2 – מת לחיות 3. 19.00, 21.30. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 12.55, 17.00. רב אור 3 – בזמן שישנת. 21.25. מוקדונטבס. 19.15. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב נת 1 – השותפה. 11.00, 17.00, 19.00, 21.20. רב נת 2 – לב אמיץ. 17.30, 21.00. מאמר רייניכרס. 11.00
רב מור 1 – לב אמיץ. 17.30, 21.00. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 12.55, 15.00. רב מור 2 – תשכחו את פאריס. 19.00, 21.20. ספר הג'ונגל. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. רב מור 3 – בזמן שישנת. 19.00, 21.20. רב מור 4 – מת לחיות 3. 19.00, 21.30. מוקדונטבס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00. רב מור 5 – השותפה. 11.00, 15.00, 17.00, 19.10, 21.30. רב מור 6 – מוקדונטבס. 19.00, 21.20. רב מור 7 – ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 17.00. ספר הג'ונגל הירש. 19.00. 11.00

אור־יהודה

ג'יל 1 – מת לחיות 3. 19.30, 22.00. קספר. 11.00, 13.30, 17.00. ג'יל 2 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00. ג'יל 3 – בזמן שישנת. 20.00, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00. ג'יל 4 – קונגו. 20.00, 22.00. פומפר בוי. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00

אשקלון

חן 1 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 17.00. חן 2 – בזמן שישנת. 21.50. מאמר רייניכרס. 11.00. מוקדונטבס. 17.00, 19.30. חן 3 – השותפה. 11.00, 17.00, 19.30, 21.50. חן 4 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 17.00. חן 5 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. מוקדונטבס. 11.00

באר־שבע

ג'יל 1 – באטמן לנצח. 11.00, 14.00, 17.00, 20.30. ג'יל 2 – פומפר בוי. 20.00, 22.00. קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00. ג'יל 3 – באטמן לנצח. 12.30, 15.30, 19.00, 22.00. ג'יל 4 – קונגו. 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00
רב נגב 1 – השותפה. 19.30, 21.50. מוקדונטבס. 11.00, 12.55, 17.00. רב נגב 2 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. השותפה. 11.00, 12.55, 17.00. רב נגב 3 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 12.55, 17.00. רב נגב 4 – לב אמיץ. 21.30. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 12.55, 17.00, 19.30

בת־ים

חן 1 – בזמן שישנת. 21.50. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 13.00, 17.00, 19.30. חן 2 – השותפה. 19.30, 21.50. מוקדונטבס. 11.00, 12.55, 17.00. חן 3 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. השותפה. 11.00, 13.00, 17.00. חן 4 – באטמן לנצח. 11.00, 13.15, 17.00, 19.25, 21.55. חן 5 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.00. חן 6 – קונגו. 19.30, 21.50. ספר הג'ונגל. 11.00, 12.55, 17.00. חן 7 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. קספר. 11.00, 15.00, 17.00

הרצליה

אודיטוריום דניאל – מירוצו של המלך בזרנ'. 19.30, 21.45
סמאר 1 – השותפה. 20.20, 24.20. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 18.30. קספר. 16.30
סמאר 2 – באטמן לנצח. 16.15. תשכחו את פאריס. 20.10, 22.15. מוקדונטבס. 11.00, 18.30
סמאר 3 – באטמן לנצח. 11.00, 17.45, 20.00, 22.15. מוקדונטבס. 16.15

חולון

ג'ל 1 – תשכחו את פאריס. 20.00, 22.00. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. ג'ל 2 – מירוצו של המלך בזרנ'. 20.00, 22.00. קספר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. ג'ל 3 – בזמן שישנת. 22.00. מוקדונטבס. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. ג'ל 4 – קונגו. 20.00, 22.00. ספר הג'ונגל הירש. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. ג'ל 5 – אבודייר. 11.30, 13.30, 16.00, 18.00. רצח מדרכה ראשונה. 20.00, 22.00

כפר־סבא

ג'יל 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15. ג'יל 2 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15. ג'יל 3 – מירוצו של המלך בזרנ'. 22.15. מוקדונטבס. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. ג'יל 4 – תשכחו את פאריס. 20.00, 22.15. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00. ג'יל 5 – התנעתה של מירויאל. 22.15. פומפר בוי. 18.00, 20.00. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 13.30, 16.00. ג'יל 6 – מת לחיות 3. 19.30, 22.15. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 15.30, 17.30. ג'יל 7 – קונגו. 20.00, 22.15. קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00

לוד

סמאר 1 – בזמן שישנת. 19.30, 22.00. מאמר רייניכרס. 11.00, 17.00. סמאר 2 – מת לחיות 3. 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 17.00, 19.30. סמאר 3 – קספר. 11.00, 17.00, 19.30. קונגו. 22.00

נס־ציונה

ג'יל 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.20, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15. ג'יל 2 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. התנעתה של מירויאל. 22.00. ג'יל 3 – פומפר בוי. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ג'יל 4 – קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. קונגו. 22.00

נתניה

ג'יל 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.15. ג'יל 2 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 17.00, 19.45, 22.15. ג'יל 3 – פומפר בוי. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00. ג'יל 4 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00. התנעתה של מירויאל. 22.00. ג'יל 5 – קונגו. 22.00. קספר. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00

עכו

סמאר 1 – באטמן לנצח. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. סמאר 2 – תמונות של תקווה. 22.00. קונגו. 11.30, 17.00, 19.30. סמאר 3 – מת לחיות 3. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00

פתח־תקוה

היכל 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00. היכל 2 – השותפה. 20.00, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00. היכל 3 – מוקדונטבס. 11.00, 13.30, 16.00, 18.00. תשכחו את פאריס. 20.00, 22.00
רם 1 – מת לחיות 3. 17.00, 19.30, 22.00. רם 2 – קספר. 17.00, 19.30. קונגו. 22.00. רם 3 – פומפר בוי. 17.00, 22.00. מוקדונטבס. 19.00

קריות

קריון 1 – קספר. 11.00, 16.45, 19.00. קריון 2 – פומפר בוי. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30. קריון 3 – קונגו. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30. קריון 4 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 16.45, 19.00. התנעתה של מירויאל. 21.30. קריון 5 – סטארגייטס. 11.00, 16.45, 21.30. קריון 6 – עין הדוממים תמות. 11.00, 16.45. רצח מדרכה ראשונה. 21.30. קריון 7 – מירוצו של המלך בזרנ'. 19.00, 21.30. אבודייר. 11.00, 16.45. קריון 8 – סופר כלב. 11.00, 16.45. חברים לרצח. 19.00, 21.30. קריון 9 – באטמן לנצח. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30

ראשון־לציון

הזהב 1 – פומפר בוי. 20.00, 22.00. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.20, 16.00, 18.00. הזהב 2 – באטמן לנצח. 11.00, 12.20, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15. הזהב 3 – לשחרר את ווילי 2. 11.00, 12.20, 15.30, 17.45, 20.00, 22.15
חן 1 – השותפה. 19.30, 21.50. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 13.00, 17.00. חן 2 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 13.00, 17.00. חן 3 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. השותפה. 16.00. מוקדונטבס. 11.00, 13.00. חן 4 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. השותפה. 11.00, 13.00. מוקדונטבס. 17.00
סמאר 1 – לב אמיץ. 19.00, 22.15. 11.30, 17.00. סמאר 2 – התנעתה של מירויאל. 19.30, 22.00. מאמר רייניכרס. 11.30, 17.00. סמאר 3 – מת לחיות 3. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00. סמאר 4 – השותפה. 11.30, 17.00, 19.30, 22.00

רחובות

חן 1 – השותפה. 11.05, 17.20, 19.45. מת לחיות 3. 19.30, 22.00. חן 2 – התנעתה של מירויאל. 11.10, 17.15, 19.45, 21.50. חן 3 – ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.15, 17.30. מוקדונטבס. 11.30, 17.30. חן 4 – תשכחו את פאריס. 19.45, 22.00

רמת־השרון

כוכב – תמונות של תקווה. 19.10, 21.40. מאמר רייניכרס. 11.00, 17.00

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – באטמן לנצח. 11.00, 13.15, 17.00, 19.25, 21.55. אואזיס 2 – לב אמיץ. 18.00, 21.30. קספר. 11.00. אואזיס 3 – השותפה. 11.00, 13.15, 17.00, 19.30, 21.50
רבגן 1 – תשכחו את פאריס. 19.30, 21.50. מוקדונטבס. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00. רבגן 2 – בזמן שישנת. 21.50. ספר הג'ונגל הירש. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30. רבגן 3 – מוקדונטבס. 19.30, 21.50. לשחרר את ווילי 2. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00. רבגן 4 – מת לחיות 3. 19.25, 21.55. ריצ'ארד ושד הפפרים האבודים. 11.00, 12.55, 15.00, 17.00

מסעדת רמי מציעה לך
גם 2 תפריטים עיסקיים מלהיבים
וגם שרות VALET PARKING מפנק

אדרת פירסום

תפריט עיסקי - 54 ש"ח
סלט ירוק
או
מאפה תרד וגבינת עיזים
•
רביולי במילוי גבינת עיזים ותרד
או
פוסילי חצילים ברוטב עגבניות
או
פנה ברוטב ארבע גבינות
•
מבחר מנות אחרונות

תפריט עיסקי - 65 ש"ח
שני אנטיפסטי
או
אומלט חצילים עם סלט ארוגולה ברוטב זיתים
•
פילה בלווית חסה מאודה בטימין
או
סינטה בקר ברוטב כבד אווז
או
חזה עוף בלווית סלט ירוק ותפוחי אדמה
או
דג חרב מוגש עם פלפל אדום ברוטב פיסטוק
או
אדמונית אפויה על מצע תפוחי אדמה וכרישה
או
פורל מטוגן בציפוי
•
מבחר מנות אחרונות

זכרונות אהבה מונציה
רמי REMI
רח' הירקון 87 תל אביב טלפון להזמנות: 03-5278444
ארוחות עיסקיות בין השעות 12:30-15:30
ויותר לא צריך לחפש, לא מקום לצהריים ולא מקום חנייה

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

ראשי ערים על הכוונת

ראשי הערים והמועצות המקומיות צעדו בסתוות למלכודת הסינית שטמן להם, בלי כוונה, מרכז השלטון המקומי. בעידן של ציד מכשפות נגד השלטון המקומי היה צריך לחזות מראש, שנסיעה לסין בעת הזאת תחזור כבומרנג אל הנוסעים ותפגע באינטרסים של הכלל.

בשנות כהונתי לא הצטרפתי אף פעם למסעות שאירגן מרכז השלטון המקומי. למעט שני ביקורי גומלין לערים תאומות, גם לא נסעתי אף פעם על חשבון עיריית באר שבע. לכן יכול אני לומר באר בייקטיוויות, כי ההסתערות האחרונה על ראשי הרשויות היא חלק ממסע מאורגן נגד השלטון המקומי.

בחשבון אחרון, אשם בכך נוהל הפריימריס בבחירות. על פי כל הסקרים, גדולים סיכוייו של ראש עיר שנבחר אישית להיבחר לכנסת בהשוואה לרוב המועמדים האחרים. אין פלא איפוא, שהמוק האוסר על ראשי ערים לכהן כחברי כנסת אושר במהירות, ואין פלא שרק מיעוט קטן מקרב חברי הכנסת מגן על ראשי הרשויות מפני ההסתערות המתמשכת של פקידי האוצר והפנים.

כבר חמש שנים אני מתריע נגד העול שבהטלת משימות לאומיות על ראשי הרשויות, בלי תקצוב מתאים. הבדירה העצובה שעמדה לפני רוב ראשי הרשויות המקומיות בשנים האחרונות היתה אי ביצוע השליחות הלאומית – כלומר, הפקרת הנזקקים והעולים – או ביצוע המשימה תוך כדי חריגה מהתקציב.

בבאר שבע אנחנו מתמודדים בהצלחה עם 10,000 מקרי סעד, עם כ-40,000 עולים, עם בעיות לא פשוטות של טיפול בוקנים ובנרקומנים ועם אלפי ילדים שנוספו למערכת החינוך. זה עלה כסף, יותר ממה שהביורוקרטיה בירושלים היתה מוכנה להקצות. סביר להניח שכך המצב בערים וברשויות מקומיות אחרות.

סוף סוף התמנה שר פנים קבוע במדינה. יש לקוות שיכיר בכך שראשי הרשויות ראויים לתמיכה ולעידוד מן השלטון המרכזי, שאת מלאכתו הם עושים.

יצחק רגב
ראש עיריית באר שבע

"בארותיים" פתרון זמני

בתגובה על הידיעה "חמישה פצועים ושמונה עצורים בהפגנת עולים מאתיופיה בבארותיים" מאת יוסי הטוני ("הארץ", 31.7)

במסגרת פינוים המואץ של אתרי הקרוואנים הוחלט, כי בשלב הנוכחי ישמש אתר "בארותיים" כפתרון זמני לעולים יחידים מאתרים שפינוים מסתיים. פעילות האתר תימשך על בסיס הקמת מערך טיפולי בין-משרדי כולל, שיפעל בתיאום ובשיתוף המועצה המקומית וייתן מענה למכלול הצרכים של תושבי האתר.

צוות בכיר מטעם משרד הקליטה ביקר באתר וגיבש המלצות לטיפול ייחודי בו. במשרד הוחלו כבר ביישום ההמלצות. בין השאר מדובר על שמירה מוגברת באתר בכל שעות היום והלילה לצורך הבטחת הסדר ולהגברת ביטחון הדיירים.

בשנתיים האחרונות ראה המשרד, בפעולות שכנוע והסברה, לפנות 2,900 משפחות עולי אתיופיה מתוך 3,720 משפחות שהיו באתרים: 78%. השאר, 840 משפחות, יקבלו פתרון כבר בקרוב, בין על ידי מימוש משכנתא הניתנת להם בתנאים מפליגים ובין בצורת פתרונות דיור ציבורי.

אמנון באריי
דובר המשרד לקליטת העלייה

מה שיהודות הפענוח של בעלות הברית לא ידעו

בתגובה על "אשליה של מימוש" מאת רני רבינוביץ' ("הארץ", 4.8)

תצלומי האוויר שצולמו מעל אושוויץ במלחמת העולם השנייה אינם שקריים, ואין בהם אשליית המציאות, אבל הסרטון שהוקרן בערוץ 2 חשף כמה אשליות של משאת נפש.

בתצלומים יש מה שמצלמה אווירית מצלמת: הנוף הנגלה לה. כל היתר הוא עניין לפרשנות ולפענוח. אחד מגורמי הפענוח החשובים ביותר הוא סימני-הלוואי הנראים בתצלום, שיש בהם כדי ללמד על פעילות הנסתרת מעדשת המצלמה.

והו מקומו של המפענח המיומן. מיומנותו נבחנת ביכולתו להכמיע הכשרה מקצועית, ניצול מקורות מידע וניסיון קודם. העדויות ממקור ראשון, מפות, צילומים, כפריות וביקורים באתר שידועו את המפענחים היום, אך לא עמדו אז לרשותו של המפענח בזמן אמת.

מה שכבר ידעו כמה אנשי מדינה בארצות הברית לא היה ידוע ליחידות הפענוח האמריקאיות והבריטית, ולא היה יכול לעלות על דעתו של מפענח בר-דעת, אלא אם יזכה שידעו התעלמו מהמידע. היחידות היו טרודות בהשמדת תעשיית המלחמה הנאצית.

תצלומי האוויר שפוענחו השנה אינם היחידים, ולא הראשונים שפוענחו. כאשר ביקר הנשיא האמריקאי ג'ימי קרטר בארץ בסוף שנות ה-70 הוא הביא אתו שמונה סרטי צילום, שהופקדו בידי ושם' בלוויית חוברת פענוח שנערכה לקראת בואו. כמה מהתצלומים הגדולו והוצגו במוזיאון "יד ושם".

נגעה ללבי תודעתו התמימה של הציצול מאושוויץ, שראה את המטוסים חולפים מעל מחנות המוות וביקש שרק שתי פצצות יורדו על מסילת הברזל כדי להפסיק את תנועת הרכבות. האומנם זה מה שהיה משבית את תעשיית המוות הנאצית?

אולי מוטב היה להפציץ את מחנות אושוויץ עצמם, אבל מי מבעלות הברית היתה מקבלת עליה את האחריות להרג המוני של אנשים חסרי ישע שאינם אויבים? האם לא היה נטען כלפיהם שהשלימו מלאכה שהחלו בה הגרמנים?

אגב, מפענחי חיל האוויר יכלו לציין שההפצצה האווירית של מפעל אי.ג. פארבן לא היתה אל מטרת נקודה, ואף על פי כן הוציאה את מטרתה.

דב גביש
המחלקה לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית

נדיב על חשבון הציבור

התפרסם, כי האוצר מתנגד לחוק שיאפשר לבית הדין לבטל פיטורי עובד שחשף שחיתות. לדעתי, על אברהם שוחט לקבל את החוק הזה כי הוא שליח הציבור ואמור לעשות את מה שרוב הציבור רוצה. כמו כן, הכסף הוא של משלמי המסים, ושחיתות היא בדרך כלל על חשבון הציבור. אל יהיה שר האוצר נדיב על חשבוננו.

יורם אליאן
ירושלים

עבריינים על הכביש

כדי להפסיק את מרחץ הדמים בכבישי ישראל יש לנקוט אמצעים קשים ומכאיבים, מתוך שינוי מעשי וממשי של חוקי התעבורה כלפי מבצעי עבירות התנועה הנפוצות, כגון אי ציות לתמרורים לכל סוגיהם (למעט חניה שאינה פוגעת בבטיחות הנוסעים והולך הרגל), חציית קו הפרדה, מעבר ממסלול למסלול בצורה מסוכנת, מהירות מופרזת, נהיגה בגילופין ובמהירות מופרזת ויתר העבירות שגורמות לאסונות הנוראים.

יש לנהוג כלפי נהג עבריין כפי שנוהגים כלפי עבריין פלילי. יש לעצרו מעצר חובה של 48 שעות לפחות, עד להבאה ראשונה לפני השופט – להארכת מעצר או לשחרור בערבות עד המשפט, לפי חומרת העבירה.

אברהם נתיב
חיפה

בתגובה על "חרות הנהיגה" מאת יעקב צלאל ("הארץ", 8.8)

שוב נכתב מאמר, המעשיר את אוסף המלל על כבישים, מכוניות ותאונות. כל זאת ביום שבו מוצגת תמונות של סובארו מחוצה על ידי מכולה בכוסת פראית.

תרומה רצינית יותר לנגע התאונות תהיה מבצע הסברה מסיבי לפיתוח הרכבת.

ל' קימנים
חיפה

אין קתדרה ללימודי נשים

בתגובה על "גם הדין הוא פוליטי" מאת אבירמה גולן ("הארץ", גלריה, 1.8)

ביגוד לאמור בכתבה, אין ולא היתה באוניברסיטת תל אביב קתדרה ללימודי נשים.

בין כותלי האוניברסיטה פועל ה"פורום ללימודי נשים", אשר ד"ר דליה אמיר היא אחת ממקימותיו. הפורום הוא מסגרת של חוקרים וחוקרות לעידוד מחקר והוראה בתחום של לימודי הג'נדר.

חנה ורטנ-נשר
יו"ר הפורום ללימודי נשים, אוניברסיטת תל אביב

ללמוד להיות הורים

יש לפעול מהר למניעת מצבים של התעללות בילדים. ההורות היא התפקיד היחיד שלא ניתנת לו הכשרה מתאימה.

לדעתי, יש להקים מיד מערכת ארצית להכנה להורות, שכל כל זוג צעיר יהיה לעבור בטרם יביא ילד לעולם.

השקעת משאבים בבניית משפחות חזקות תחסוך הוצאות על תיקון נזקים בעתיד.

שלומית ממיש
רחובות

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 שעת כושר
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 ניאגלים. עם גיא פרוה אוסטיניו
10.30 משאלות לב. פרק 19. לעוף לבד
11.00 המסמנת. אולפן קיץ. שנות קסם, בית קטן באפריקה, ארמת מריבה, תלתי הרגל. פרק 4
13.00 ניאגלים. עם גיא פרוה אוסטיניו
14.30 שלגיה ושבעת הגמדים
15.30 הנסיכה האסטרונאוטית. פרק 31
15.30 אליפות העולם באתלטיקה קלה
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.34 אליפות העולם באתלטיקה קלה
19.50 חדשות בערבית
20.00 מבט שבשבת
21.00 כדורגל עולמי. מחזור ראשון של הליגה הגרמנית ותקציר המשחקים באליפות העולם באתלטיקה קלה
21.55 בית אליוט. פרק שלישי
22.45 לשון המראות. פרק ה' "היטמן". על מלחמת העצמאות ודור לחמיה. עם פרופ' גרשון שקד
23.30 מהיום למחר
24.00 מסיפורי הארץ הטובה

18.30 בי הכוס
19.00 משבר הבמריץ
20.00 החדשות
20.30 כסף. מגזין שבועי
20.45 פנטסטים. יגאל טיילון
21.35 קיץ על החוף
22.35 "של מי הילדים האלה". ארה"ב 92'. אשה צעירה ולא יציבה נפשת בגרלה את המשת ילדיה הקטנים, באבות שונים, עם חבר אלים כוחי ברודים. כשרשות הסעד המקומית מוסרת את הילדים לאימוץ לזוג הוואים עריר, תובעת האם את ילדיה חזרה. עם שרה ג'סיקה פארקר. אליזבט אשלי, בארי גראהם, סוזאן בארנס. במאי: מייקל ריי רודס
24.25 מאולם הקונצרטים. איטה לבמרס
01.10 היום שיר

חינוכית (23)

15.30 צער גידול בנות
16.00 עושים עסקים (ש.ח)
16.30 שיחות ברוח. עם הסופר דוד שחר
18.00 שעת סיפור
18.15 הרוכבים הצעירים. אות קץ
19.00 זומבינס
20.00 ערב חדש. עם כתוביות ברוסית
20.30 קיים האלי. שכנו של מר
21.00 "מוכרת ימי נעורי". זכרונותיו של סופר מצליח משנות החמישים ביגוסלביה, כאשר בהיותו כסדגנט סרב לקבל את דרכי המבלגה הקומוניסטית. במאי: קרשטו פאפיץ'. 104 ד'

ערוץ 2 (22)

09.45 שידורי היום בערוץ 2
10.00 מרליק. עם רליק הליניץ (ש.ח)
10.30 "בלילות הקיץ החמים". עיבוד מוסיקלי לקומדיה "החצות מבצר לפינה". עם ג'ודי גארלנד ואן ג'ונסון. במאי: רובנטו מינלי
12.30 הלום עליכם. עם עוזי חיטמן
13.05 מסע בין כוכבים – הדור הבא
14.00 רוקדים מוסטים
15.00 מקום קטן. יודפת (ש.ח)
15.30 סקיפי
16.00 היפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. תוכנית בענייני היום
17.30 וידיאו חוק. מוסיקה 2
18.00 מוסיקליף (ש.ח)

ערוץ 3 (33)

16.00 מיום ליום
17.00 זכינו בבשפט
18.00 השור השבועי
19.00 חדשות בערבית
19.30 NBA מגזין
20.00 הצפקר
21.00 מבט לחדשות
22.00 סלכסף. מתי גולן ואלי לניאדו
22.30 ב'יין אייר. פרק אחרון

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 רוקסנה. פרק 157 (ש.ח)
09.00 לחיות את הדיים. פרק 294 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1369
10.30 קרובים רחוקים מאוד
11.25 הכל נשאר במשפחה
11.25 סלסטה. פרק 197 (ש.ח)
12.10 שכנים שכנים (ש.ח)
12.35 פרי מייסון
13.30 פתוחים באמת' וחצי. חגן גולדבלט
14.20 מקום אחר
15.10 רוקסנה. פרק 158
15.55 נוסס לבריגג
16.45 שכנים שכנים
17.10 אנסטולה. פרק 31
18.00 לחיות את הדיים. פרק 295
18.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1370
19.30 שידור מקומי
20.00 סלסטה. פרק 198
20.50 אי. אר
21.40 העצמה. פרק 2
22.30 איש משטרה
23.20 סיינפלד
23.45 אי.אן ג'י
00.35 חוק וסדר
01.25 מיטות בשיקה

סרטים (04)

10.30 "סיפורה של מארי". '86 ארה"ב
12.20 "יומנה של אנה פרנק". '59 ארה"ב
14.55 "מריו והמאפיה". '92 ארה"ב
16.30 "דרג הפרנגלים ריילי". '84 ארה"ב
17.50 "בריחתו של התמסמך". '85 ארה"ב
19.30 "הפרת אמון". '91 ארה"ב. אם מנסה להוכיח את חפותה של בתה הנאשמת ברצח ונופלת לתוך מלכודת קטלנית. עם קיירי סגל, ג'יימסון פרקר, שרלוט רוס ואלין רשינג. במאי: צ'רלס קורל
21.05 "הליגה הארופיה". '92 ארה"ב. שחקן בייסבול מצליח נאלץ לפרוש בעקבות פציעה. הצעה להצעה לאמן את נבחרת רוסיה. שם הוא לומד מחדש את הקסם של המשחק ואף מוצא את אהבת חייו. עם

ג'ד מתנטייה. במאי: טומי לי וואלס
22.55 "סופר גראס". '87 אנגליה. צעיר אנגלי מנסה להרשים את נערתו בסיפור על עסקת סמים דמיונית שתכבים לכיסו כסף רב. עם אדריאן ארמונרסון וג'ניפר סאונדרס. במאי: פיטר ריצ'רדסון. 93 ד'
24.30 "שושלת שקרים". '92 ארה"ב. שוטר ישר, אביו, שהוא שוטר מושחת חוקיה שהולכת ומסתבכת של רצח על רקע פוליטי. עם פרטין לנדו ואילי והלאר. במאי: סידהורד מיי. 90 ד'
02.05 "סטר קולד". '91 ארה"ב. 88 ד'

ספורט (05)

08.00–07.00 גוף בתנועה
16.00 גוף בתנועה
16.30 אולימפיאדת ה"אקסטרים גיימר"
17.00 חולה הגה (ש.ח)
17.30 שידור ישיר. גביע הבדיקה בין כלקמרן ואברטון
20.00 טורנים מים
20.30 תחרות קפיצות ראווה על סוסים
21.00 אולימפיאדת ה"אקסטרים גיימר"
21.30 חולה הגה
22.00 משחק באמנה. כדורגל מהליגה האנגלית
23.00 כדורגל מברזיל. ליגת הפאוליסטה

ילדים (06)

06.30 מצוירים על הבוקר
08.00 גינת ההפתעות
08.30 הבוצנים. בובות. פרק 25
08.50 המוסך של כאילו
09.10 הסיפור האמיתי. פרק 7
09.35 עליזה בארץ הפלאות. פרק 37
10.05 פאוור ריינג'רס. פרק 42
10.30 ג'ימס כנגר הצעיר. פרק 37
11.00 הכרוז חוזר לקפור. פרק 9
11.35 לוני טונס. פרק 26
12.00 צוות לעניין. פרק 33
12.00 סי-רקס. פרק 48
13.25 הונג. משחק טלוויזיה אינטראקטיבי
14.00 גינת ההפתעות (ש.ח)

14.30 שידור חוזר של תוכניות הבוקר 14.00–08.00
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 גשאים פלוס
20.30 להתבגר ולהתגבר
20.55 אבא חורג אמא חורגת
21.20 הופסי על הבר

הצגה שניה (06)

22.00 "את בכוכב אחר". '84 ארה"ב. עבר שחור נבלם בכוכב אחר ומגיע מכל המקומות להארלם, שם הוא חווה הלם תרבות שאינו מבין לפקוטייה, זוכה לאהדה וגם נלחם בסוחרי סמים. עם ג'ו מורטון, דאריל אדוורדס וריורד סטיתרן. במאי: ג'ון סיילס. 107 ד'
23.50 "סיפורה של נורה". '59 ארה"ב. נערה בלגית הבוסרת לבגור ויוצאת למיסיון בקונגו, שם היא מגלה כי חוקים הנוקשים של המנזר לא הצליחו להדחיק את רגשות האהבה והמשיכה המינית. עם אודרי הפבורן, פיטר פינץ', אדית אוונס ופגי אשקרופט. במאי: פרד זינמן. 145 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
12.00 דיסקברי. דון ג'יו (ש.ח)
13.40 דיסקברי. דוחם פראי. מחזקאים בהתגלמותם של בע"ח (ש.ח)
14.10 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.10 דיסקברי. דון ג'יו (ש.ח)
18.00 אנציקלופדיה פתוחה. שמורים. מסע חורף. פרק ב'
19.00 אנציקלופדיה פתוחה. מראות ספורתיים. להטיל צללים ארוכים
19.30 אנציקלופדיה פתוחה. ציירים במכחולו של קיסינג. רנואר (ש.ח)
20.00 דיסקברי. מסולם הדיים
21.00 דיסקברי. הישרדות. כלב הנהר הענק
22.00 דיסקברי. מעבר ל-2000. פרק 369
22.45 דיסקברי. מסולם הדיים (ש.ח)
23.45 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

בכוהבן 2. 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
ענבניות ירוקות כטוגנות. 24.15, 45 .02, 05.15

הום סינמה (42)

חנות סטוכות. 09.00
הדרקון הקטנה. 11.00, 17.00
ללא פחד. 12.30
על קרקע בוערת. 15.00, 20.30
ליל הדיין. 22.30, 02.30
זה בסף הכל כסף. 18.30, 24.30

הום סינמה (43)

להיות אנושי. 08.30
וקנים חסרי מנוח. 10.30, 21.00
האקדח כת כבוחק 33.3. 12.30, 19.00
בסמן – מסכת התעתעים. 14.30
תיק סקנאי. 16.30, 23.00, 03.30
וקנים חסרי מנוח. 21.00
רצח נערות השער. 01.30

הום סינמה (44)

בנו של הפנתר הורוד. 10.00, 17.30
סוד הגן הנעלם. 12.00, 15.30
מקס ומוריס. 14.00
העיתון. 19.30
איש הדגים. 21.30, 01.30
רק אותך. 23.30, 03.30

הארץ ממליץ

◆ חובבים. גיבורי סרטו החדש של האל הארטלי הם שלושה סיפורים שמחפשים אחר עלילה משותפת ומוצאים אותה במוות בלבד. התוצאה היא יצירה מינורית אך כובשת. מוזיאון, תל אביב

משהו נורא קרה לסיפרה 3

פיג'ו וסיטרואן מציבות סטנדרט חדש בעולם הרכב

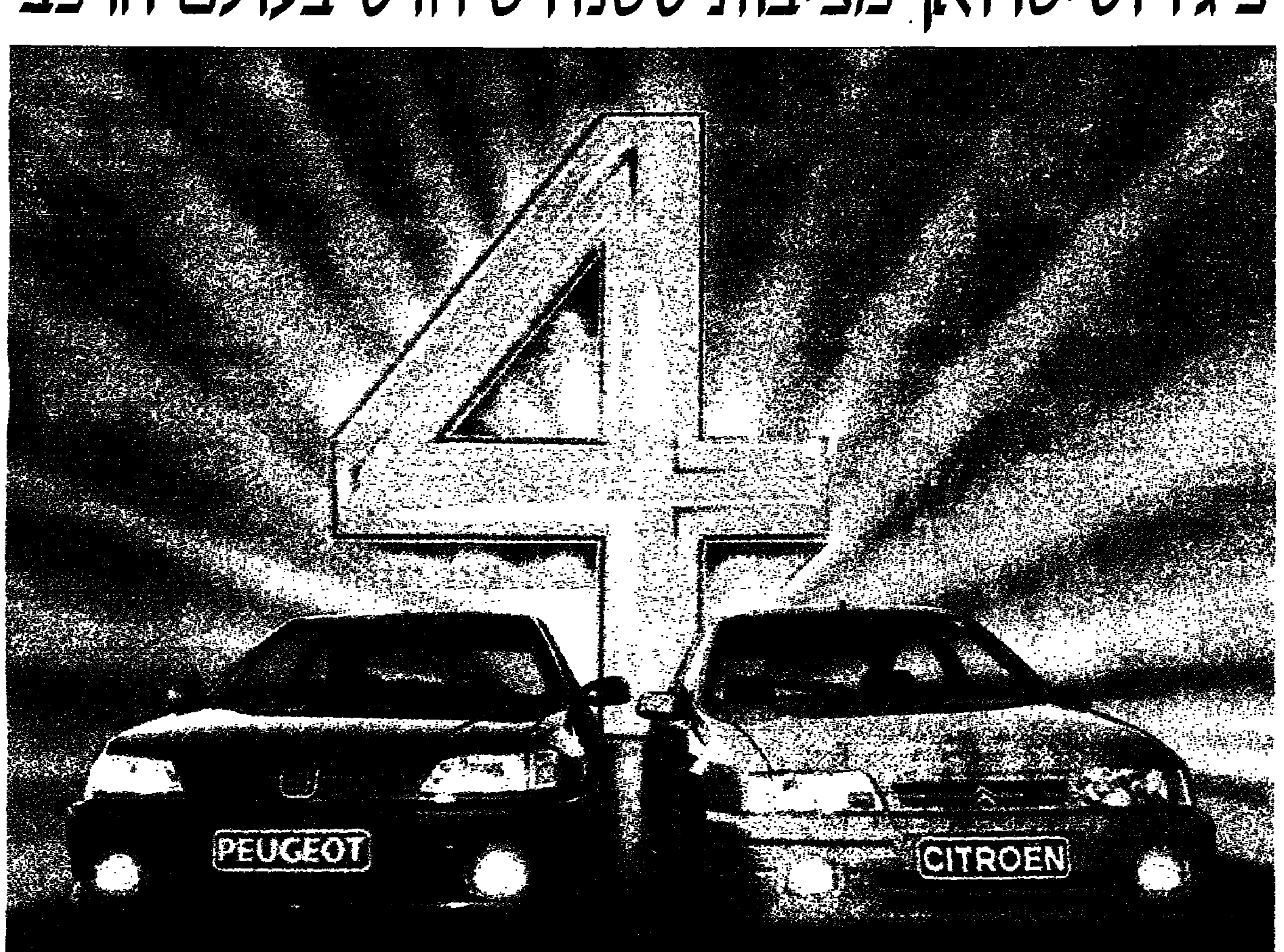

4 שנות אחריות

רק לפיג'ו ולסיטרואן אחריות ל-4 שנים או עד 150,000 ק"מ!

אחריות בלעדית ומקיפה כזאת, לתקופה ארוכה כל כך - לא תמצא באף מכונית אחרת. אחריות כזאת יכול לתת רק יבואן שמאמין ברכב שהוא מוכר, ויודע שהמכוניות שהוא מוכר הן לא רק הנוחות והמעוצבות ביותר - הן גם אמינות מאוד. היכנס עוד היום לאחת ממכוניות פיג'ו או סיטרואן ותבין למה אנחנו כל-כך מאמינים במכוניות שלנו ומדוע אחת מהן חייבת להיות שלך.

- האחריות ל-4 שנים בתוקף החל משנת הדגם 96'.
- אחריות זו היא השקט הנפשי שלך לשמירת ערך מכוניתך. במידה ותרצה למכור את המכונית לפני תום האחריות - תוכל להעביר את האחריות לרוכש מכוניתך!
- זאת ועוד: האחריות ל-4 שנים הינה עסקה משתלמת במיוחד, המבטיחה לך את עלות האחזקה הנמוכה ביותר בשוק!

4 שנות אחריות

אנשי המכירות שלנו ישמחו לאפשר לך לעיין בתעודת האחריות המקורית בכל אחת מנקודות המכירה של חברתנו ברחבי הארץ.
אחריות זו אינה מיועדת עבור כלי הרכב הבאים: מוניות, רכב השכרה, מסחריות, בתי ספר לנהיגה, רכב בטחון והצלה (צבא, משטרה, כבאי אש ואמבולנסים).

IMC

דוד לובינסקי בע"מ
יבואן בלעדי למכוניות פיג'ו וסיטרואן בישראל
תל אביב, שונצינו 16 טל. 03-5631333
בני ברק, כהנמן (השומר) 103 טל. 03-6710555
ירושלים, יד הרוצים 9, תלפיות טל. 02-756555
באר שבע, א. תעשיה ק' יהודית טל. 07-292111

סוכנים: ■ נהריה, רכב הצפון - לוחמי הגיטאות 53, טל. 04-927360 ■ חיפה, רכב הצפון - שד' בן גוריון 3, טל. 04-520461-7,9, רכב הצפון - (ממרץ) שד' ההסתדרות 50, טל. 04-411550 אוריאל כהן - אלנבי 51, טל. 04-531262 מוסכי הגליל - מפרץ חיפה האשלג 7, טל. 04-410500 ■ נצרת, סרוגי - מרכז תעשיה, טל. 04-571339 ■ אום אל פחם, נביל סעד - צומת אום אל פחם, (תחנת הדלק), טל. 06-311190 ■ חדרה, סוכנות השלושה - אחוזה, טל. 06-332650 ■ נתניה, לוינקוף הדמן - רח' הרצל 56 (מול הקניון), טל. 09-335081-3 ■ כ"ס, פוטפלד - דרך השרון 5 (בניין גן הטכסס), טל. 09-427354 ■ הרצליה, הדקל - גלגלי הפלדה 14, טל. 09-562104 ■ פ"ת, הצומת - הירקונים 33, טל. 03-9341120 ■ ת"א-יפו, עב-אל - דרך בן-צבי 2, טל. 03-6829922 ■ חולון, מוטי את פול מכוניות בע"מ - המלאכה 5 אזוה"ת, טל. 03-5562560,1 ■ רחובות מ. מלכה בע"מ - המנוף 2, דרך יבנה, טל. 08-362651 ■ רמלה, שירותי רכב רמלה - הרצל 6, טל. 08-220514 ■ אשדוד, א. עבאדי - העבודה 39 אזה"ת קלה, טל. 08-565004 ■ אשקלון, דמ"ר בע"מ - רח' אדום (מול ביה"ס), טל. 07-733339 ■ ב"ש, כרמלי - דרך חברון 3, טל. 07-279934

בתי חולים

תל אביב – רבה-איכילוב, טל' 6974504
ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
י-ם – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, א.א.ג) ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגית) הדסה עין כרם, טל' 427427 ילדים, עיניים: הדסה הר הצופים, טל' 844111 (אורטופדית, נשים)
ב"ש – הסורוקה הרפואי סורוקה, 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00 בלילה), איינשטיין 40, רמת-אביב, 6413730 (עד 24:00 בימי ראשון), שאול המלך 4, 6960106 (עד 24:00) בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535; אפרתה, יהודה הלוי 110, 5613010
ירושלים – שמואל א', אבינועדי 3, 706660
חיפה – בלפור, הגפן 1, 622289
באר שבע – כפר פארם הקריה, קניון הנגב, 277016
רמת גן – הגיבורים, אלחוזוב 81, 6721489
חולון – אהרון, הפרין 52, 889153
נתניה קניון השרון, רח' הבדר 2 אחד העשייה, 628439
פתח תקווה – קופ"ח "מכבי", שפיגל 3, 9392626
הרצליה – כלליות, רמז 8, 445111
רעננה – שאקי, אחוזה 78, 981066

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה רפואית, אמבולנס בחיפה: מגן דוד אדום עזרה רפואית לילדים ולמבוגרים 03-9631631
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה, ירושלים 610303, תל אביב 5461111, ילדים ונוער 6961113, חיפה 672222-3
אנון קבוצה לילדים ולנוער מטעם ארגון הורים הארצי, טל' 03-621515

אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש. טל' 03-5400672, 03-5494899, 04-326727 בימים א'-ה' מ-09.00 עד 13.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ-09.00 עד 14.00
אגודת יד ביד – ארגון קשבת – לילדים ולבני נוער: תל-אביב 5226027 (גם ברוסית), 6919765 (נוער מקשיב לנוער) ירושלים 243558; חיפה 229488 (גם ברוסית)
אגודה למען ארצי לילדים ולנוער העזרה לילד חיפה 02-664824, 02-664910
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה ללסביות והומוסקסואלים. א'-ה' 19.30-23.30, טל. 03-292797
מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה. תל אביב טל' 5234819. קו כלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו-ה' בשעות 18.00-22.00
ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, בבר 1991
קו פתוח למניעת אלימות מינית, נפגעות העבירה בצפון לסיוע לנשים ונגב, טל' 07-74907. בימים א'-ה' מ-08.30 עד 12.00 בימים א'-ה'
ויצו 24 שעות קו חם לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376310
ויצו סיוע בשפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה, 09.00-14.00, 03-5421791
קו אליי – האגודה למניעת הלם עזרה בנפגעי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00-22.00, ביום ו' 18.00-22.00
מרכז סיוע לנפגעי לחץ בטעם "מעגלים" טל' 03-5220031 רח' מאזה 13 תל אביב
קוֹלֵת פתוחה מרכז סיוע וייעוץ לצעירים 04-381520, חיפה 5101511/2
האגודה למניעת המצגה 03-5279739
מכים – בשפחות נפגעי כתות. מתן מידע וסיוע. 03-5170789

האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02-630524
המרכז למלחמה באיידס המסרה וסיוע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו-ה' 19.30-22.30 טל' 5668380, 5604576 ת.ד. 33682, ת"א
האגודה למניעת העזרה בישראל, תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 245984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ-09.00 עד 14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8, 6974627
מגיבים – שירות רפואי בבית חברת לב הציבור, טל' 03-5467733
שחיל – 03-5625555
מוקד לב במריא שירות לחולי לב 177-0226699
ב.ב.ל.ה. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03-5757788, 177-022-4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, תל אביב: ריינגוף מטבר 294869, 285822 איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ריצמן 6, בימים א'-ה' מ-19.00 עד 24.00, בימי שישי מ-15.00 עד 24.00, בשבת מ-08.00 עד 24.00 6973670 6973696
ירושלים: הדסה עין כרם 16.00-22.00, 254779
S.O.S DOCTORS ביקורי בית ע"י רופאים, 24 שעות ביממה. 03-5053939
ההסתדרות לשפאת שיניים בישראל: 177-022-3773, 24 שעות ביממה

24 שעות

חיים חשמל. ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מכוניות, נחתות עוריום: 03-9731111, 03-9731112